

Datum: 2025-06-05

Tid: 17:00

Plats: Bollebygdskolans matsal

Ordförande

Emma Isfeldt (S)

1. Upprop

2. Val av protokollsjusterare

Ärendet i korthet

Förslag digital signering: Torsdag 12 juni kl 17. Föreslagna justerare:
Fredrik Drugge (M), Peter Gregorics (FR), ersättare Emelie Nilsson (S).

3. Meddelanden

Anmälningar

- KS2025/1-38 Boråsregionen Direktionsprotokoll 2025-04-25
- KS2025/1-40 Länsstyrelsens beslut 2025-05-09 i ärende 433-52911-2025 om tillstånd till utvidgning av Bollebygds kyrkogård, Bollebygds kommun
- KS2025/1-42 Boråsregionen Ärende för information Förändrad medlemsavgift kommunalförbundet
- KS2025/1-43 Protokoll Mediapoolen 2025-05-06
- KS2025/1-44 Uppföljningsrapport april 2025 teknik- och servicenämnden
- KS2022/212-38 Beslut om efterträdarval till kommunfullmäktige (SD)
- KS2022/212-39 Beslut om efterträdarval till kommunfullmäktige (SD)
- KS2025/67-6 Rapport från advokatfirma Reuterman om Åsastugorna, sekretessprövad

4. Inkommet medborgarförslag; Medborgarförslag om

hjärtstartare i Bollebygds bibliotek

KS2025/144

5. Årsredovisning 2024 för stiftelsen Bollebygds

hyresbostäder (Bollebo)

KS2025/106

- 6.** Årsredovisning 2024 för Boråsregionen, Sjuhärads
kommunalförbund
KS2025/107
- 7.** Årsredovisning 2024 för Tolkförmedling Väst
KS2025/110
- 8.** Årsredovisning 2024 för Södra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund (SÄRF)
KS2025/112
- 9.** Svar på motion (FR) om hantering av
kommuninvånarnas kostnader för VA, avfall m.m.
KS2024/318
- 10.** Svar på motion (SD) om allmän toalett
KS2024/314
- 11.** Svar på motion (SD)/(KD) om jäv i politiska instanser
- återremiss
KS2024/312
- 12.** Revidering av taxa för provning och tillsyn enligt
alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter,
lag om tobaksfria nikotinprodukter samt lag om
handel med vissa receptfria läkemedel
KS2024/47
- 13.** Hyresnivå gruppbostad LSS
KS2025/128

14. Revidering av arvodesreglemente för förtroendevalda
KS2021/284

15. Revidering av reglemente för teknik- och
servicenämnden
KS2023/237

16. Uppföljningsrapport april 2025, Bollebygds kommun
KS2025/140

17. Allmänhetens frågestund *18:00*

Ärendet i korthet

Allmänheten ges möjlighet att ställa frågor (digitalt) till de förtroendevalda i kommunfullmäktige, om hur skattepengarna användes förra året.

Frågorna lämnas in digitalt, och besvaras sen på sammanträdet. Deadline för att lämna in frågor om årsredovisningen är **tisdag 3 juni kl 13**. Skickas till **kommunstyrelsen@bollebygd.se**

18. Revisionsberättelse 2024, årsredovisning, för Göran Nordh,
Bollebygds kommun kommunrevisionens
KS2025/132 ordförande

19. Årsredovisning 2024, Bollebygds kommun
KS2024/313

Sammanfattning

Enligt kommunallagen (11 kap 21 §) ska årsredovisningen godkännas av kommunfullmäktige, och godkännandet ska ske innan fullmäktige beslutar om ansvarsfriheten.

Talarordningen på denna punkt:

- 1) Representant från majoriteten börjar med en inledning på max 10 min.
- 2) Oppositionens (SD/KD) inledning max 10 min.

- 3) Övriga partiers inledning max 10 min. (Talarordning=partierna i storleksordning, flest mandat i fullmäktige är först osv.)
- 4) Efter första inledningen lämnas tid för nämndsordförandena att prata om sina respektive nämnders årsredovisningar. Max 2 min.

Inga repliker medges under denna första inledningsdel. Därefter lämnas ordet fritt för debatt, med rätt till replik och kontrareplik.

- 20.** Prövning av ansvarsfrihet för kommunstyrelsen 2024
KS2025/94

Sammanfattning

Skrivelse från fullmäktiges presidium gäller för punkterna 20-25 i kallelsen.

- 21.** Prövning av ansvarsfrihet för socialnämnden 2024
KS2025/98

- 22.** Prövning av ansvarsfrihet för utbildningsnämnden
2024
KS2025/97

- 23.** Prövning av ansvarsfrihet för bygg- och
miljönämnden 2024
KS2025/96

- 24.** Prövning av ansvarsfrihet för teknik- och
servicenämnden 2024
KS2025/95

- 25.** Prövning av ansvarsfrihet för valnämnden 2024
KS2025/99

- 26.** Partistöd 2025 - Miljöpartiet
KS2025/113
- 27.** Partistöd 2025 - Liberalerna
KS2025/129
- 28.** Partistöd 2025 - Kristdemokraterna
KS2025/136
- 29.** Partistöd 2025 - Socialdemokraterna
KS2025/92
- 30.** Partistöd 2025 - Centerpartiet
KS2025/91
- 31.** Partistöd 2025 - Folkets Röst
KS2025/135
- 32.** Partistöd 2025 - Vänsterpartiet
KS2025/122
- 33.** Partistöd 2025 - Sverigedemokraterna
KS2025/90
- 34.** Partistöd 2025 - Moderaterna
KS2025/147
- 35.** Befrielse från uppdrag (S) , samt kompletteringsval
av ersättare i bygg- och miljönämnden
KS2023/277

- 36.** Kompletteringsval av ledamot (S) i bygg- och miljönämnden (bordlagt ärende)
KS2023/277

4. Inkommet medborgarförslag;
Medborgarförslag om hjärtstartare i
Bollebygds bibliotek KS2025/144

Här skriver du rubriken på ditt medborgarförslag

Hjärtstartare till Bollebygds bibliotek

Här beskriver du ditt medborgarförslag

Inköp av hjärtstartare till Bollebygds bibliotek.

Här motiverar du varför kommunen ska genomföra ditt förslag

Många besöker Bollebygds bibliotek både för att låna böcker, läsa tidningar och delta i aktiviteter. Det är personer i alla åldrar men många äldre. På biblioteket finns ingen hjärtstartare vilket man tycker att det borde finnas. Jag har framfört synpunkter till personalen och ansvarig inom kommunen men ingen åtgärd. Kostnaden är inte stor om liv kan räddas och trygghet för äldre skapas!

Dina kontaktuppgifter

Förnamn	Helene
Efternamn	Hansson
██████	██
██████	████████████████
██████	████████████████████
██████████	██████
Ort	Bollebygd

5. Årsredovisning 2024 för stiftelsen
Bollebygds hyresbostäder (Bollebo)
KS2025/106

§102

KS2025/106

**Årsredovisning 2024 för stiftelsen Bollebygds hyresbostäder
(Bollebo)**

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkänner Stiftelsen Bollebygds hyresbostäders årsredovisning för 2024.

Ärendet

Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder (Bollebo) har upprättat årsredovisning för 2024. Enligt revisionsberättelsen har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning. Årets resultat för stiftelsen var 0,2 mnkr före skatt vilket är 4,0 mnkr sämre än 2023. En del av förklaringen till försämrat resultat beror på ökade finansiella kostnader på 1,7 mnkr samt ökade direkta fastighetskostnader med 1,9 mnkr. Snitträntan har ökat från 1,39 % till 2,16 %. Hyresförhandlingen gav 5,3 % i hyreshöjning.

Förlorade intäkter för outhyrt uppgick till 450 tkr vilket är en liten ökning jämfört med 2023 vilket främst beror på någon större lokal, vakansgraden i bostadsbeståndet är dock fortsatt mycket låg. Stiftelsen uppger att efterfrågan på bostäder har minskat trots att kommunen har haft en positiv befolkningsutveckling samt en trend med internflytt från dyrare till billigare lägenheter.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Enligt stiftelsens stadgar ska kommunfullmäktige före juni månads utgång fatta beslut om man kan godkänna årsredovisningen.

Jäv

Beatrice Ekelund (S) och Stefan Hederdal (M) anmäler jäv och deltar inte i handläggning och beslut av ärendet. För Beatrice Ekelund tjänstgör Jonas Ahlgren (S) och för Stefan Hederdal tjänstgör Jonatan Backlund (M).

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner Stiftelsen Bollebygds hyresbostäders årsredovisning för 2024.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 73 KSAU Årsredovisning 2024 för stiftelsen Bollebygds hyresbostäder (Bollebo)
- Bollebo Årsredovisning 2024
- Bollebo revisionsberättelse 2024

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Revisionsberättelse

Till styrelsen och verkställande direktören i Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder, org.nr 864500-0459

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder för år 2024.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *De auktoriserade revisorernas ansvar* samt *Den förtroendevalde revisorns ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige. Vi som auktoriserade revisorer har fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information. Den andra informationen består av "VD har ordet" och fastighetsförteckning (men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna).

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att upphöra med verksamheten.

De auktoriserade revisorernas ansvar

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte

innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen och verkställande direktören om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Den förtroendevalde revisorns ansvar

Jag har utfört en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftelsens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder för år 2024.

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna och verkställande direktören inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisions sed i Sverige. Vi som auktoriserade revisorer har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisions sed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisions sed i Sverige använder de auktoriserade revisorerna professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på de auktoriserade revisorernas professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelse skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Borås den 26 mars 2025

Erik Kullberg
Auktoriserad revisor
Ernst & Young AB

Göran Nordh
Förtroendevald revisor

6. Årsredovisning 2024 för Boråsregionen,
Sjuhärads kommunalförbund KS2025/107

§101

KS2025/107

Årsredovisning 2024 för Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2024 för Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund. Förbundsdirektionen och de enskilda ledamöterna i densamma beviljas ansvarsfrihet.

Ärendet

Totalt redovisar förbundet ett positivt resultat om 511 tkr gentemot budget vilket är i paritet med resultatet 2023. Förbundskansliet redovisar ett positivt resultat om drygt 800 tkr, vilket bland annat härrör från högre ränteintäkter än budgeterat om drygt 1 000 tkr samt interna omfördelningar inom basverksamheten.

Administrationen redovisar ett positivt resultat om 875 tkr till följd av vakans under året. Navet science center uppvisar ett negativt resultat om ca 1 300 tkr.

Det budgeterade resultatet var ett underskott om drygt 1 500 tkr till följd av ökade pensionskostnader. En översyn gällande Navets långsiktiga finansiering genomfördes under hösten. Business Region Borås, Dataskyddsverksamheten, Medarbetarcentrum, Vård- och omsorgscollege Sjuhärad samt Närvårdskontoret redovisar balanserat resultat vilket beror på att de interna överskotten i verksamheterna i sin helhet överförs till 2025.

Jäv

Daniel Persson (SD) och Ulf Rapp (S) anmäler jäv och deltar inte i handläggning

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

och beslut av ärendet. För Daniel Persson tjänstgör Lisette Vermeulen (SD) och för Ulf Rapp tjänstgör Jonas Ahlgren (S). Stefan Hederdal (M), kommunstyrelsens 2:a vice ordförande, går in som ordförande under ärendet.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2024 för Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund. Förbundsdirektionen och de enskilda ledamöterna i densamma beviljas ansvarsfrihet.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 72 KSAU Årsredovisning 2024 för Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund
- Protokollsutdrag § 8 250228 Årsbokslut 2024
- Årsbokslut Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund 2024 inkl bilagor
- Rapport - Granskning av Sjuhärads kommunalförbund årsbokslut 2024

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Årsbokslut

2024

Boråsregionen
Sjuhärads kommunalförbund

Innehåll

1.	Politisk representation.....	4
1.1	Direktion.....	4
1.2	Revisorer	4
2.	Förvaltningsberättelse.....	5
2.1	Organisation.....	5
2.1.1	Syfte och strategiskt mål.....	5
2.1.2	Grunduppdrag.....	5
2.1.3	Styrdokument.....	6
2.1.4	Finansiering.....	6
2.2	Händelser av väsentlig betydelse.....	7
2.3	Ekonomiskt resultat.....	8
2.3.1	Kommentarer till ekonomiskt resultat i förhållande till delårsbokslutet.....	8
2.4	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	8
2.5	Balanskravsresultat.....	9
2.6	Redovisningsprinciper och beräkningsmetoder	9
2.7	Investeringsredovisning	9
2.8	Intern kontroll.....	9
2.9	Väsentliga personalförhållanden.....	9
2.10	Förväntad utveckling.....	10
3.	Räkenskaper.....	12
3.1	Resultaträkning total	12
3.1.1	Resultaträkning Förbundskansli.....	12
3.1.2	Resultaträkning Administration.....	13
3.1.3	Resultaträkning Regional utveckling.....	13
3.1.4	Resultaträkning Vårdsutveckling.....	14
3.1.5	Resultaträkning Business Region Borås.....	14
3.1.6	Resultaträkning Dataskyddsbud.....	15
3.1.7	Resultaträkning Medarbetarcentrum	15
3.1.8	Resultaträkning Vård- och omsorgscollege Sjuhärad.....	16
3.1.9	Resultaträkning Navet science center	16
3.1.10	Resultaträkning Närvårdssamverkan Södra Älvsborg.....	17
3.2	Balansräkning.....	17
3.3	Noter.....	18
3.4	Kassaflödesanalys	23
3.5	Driftredovisning	24
4.	Måluppfyllelse.....	25
4.1	Strategiskt mål.....	25

4.2 Grunduppdrag.....	25
4.3 Mål och uppdrag 2024.....	28
4.4 Intressebolag.....	38

Bilagor

1. Uppföljning internkontrollplan 2024
2. Årsrapport Driftverksamheter
3. Årsrapport Navet science center

1. Politisk representation

1.1 Direktion

Direktionen är förbundets be

slutande organ och tillika förbundsstyrelse. Direktionen hade sex sammanträden under 2024.

Ordförande	Ulf Olsson (S)	Borås Stad	
1e vice ordförande	Annette Carlson (M)	Borås Stad	
2e vice ordförande	Ulf Dahlberg (S)	Marks kommun	
Ledamot	Ulf Rapp (S)	Bollebygds kommun	
Ledamot	Mats Palm (S)	Herrljunga kommun	
Ledamot	Johan Björkman (M)	Svenljunga kommun	
Ledamot	Driton Bilalli (S)	Tranemo kommun	
Ledamot	Wiktor Öberg (M)	Ulricehamns kommun	
Ledamot	Bengt Hilmersson (C)	Vårgårda kommun	
Ersättare	Daniel Persson (SD)	Bollebygds kommun	
Ersättare	Kerstin Hermansson (C)	Borås Stad	Tom 240430
Ersättare	Helena Ruderfors (C)	Borås Stad	From 240501
Ersättare	Niklas Arvidsson (KD)	Borås Stad	Tom 241001
Ersättare	Helena Ishizaki (KD)	Borås Stad	From 241002
Ersättare	Gunnar Andersson (M)	Herrljunga kommun	
Ersättare	Tomas Ekberg (M)	Marks kommun	
Ersättare	Patrik Harrysson (S)	Svenljunga kommun	
Ersättare	Niklas Gardewik (M)	Tranemo kommun	
Ersättare	Klas Redin (S)	Ulricehamns kommun	Tom 240926
Ersättare	Ruza Källström (S)	Ulricehamns kommun	From 241121
Ersättare	Tony Willner (S)	Vårgårda kommun	
Adjungerad	Tobias Carlsson (L)	Varbergs kommun	
Adjungerad	Jeanette Qvist (S)	Varbergs kommun	
Adjungerad	Stefan Lindborg (V)		Tom 240229
Adjungerad	Arthur Thiry (V)		From 240301
Adjungerad	Mikael Levander (NU)		
Adjungerad	Anna Svalander (L)		

1.2 Revisorer

Förbundet ska revideras av minst tre revisorer som är gemensamma för förbundsmedlemmarna. Borås, Mark och Ulricehamn utser vardera en revisor. Borås Stads revisor är sammankallande. Dessutom kan övriga medlemskommuner om de så önskar utse vardera en revisor.

Boris Preijde (M)	Borås Stad
Marijke Hallencreutz (M)	Marks kommun
Olof Qvist (SD)	Ulricehamns kommun
Göran Nordh (FR)	Bollebygds kommun
Jonny Gustafsson (-)	Herrljunga kommun
Bengt Melkersson (C)	Tranemo kommun
Weine Eriksson (S)	Vårgårda kommun

2. Förvaltningsberättelse

2.1 Organisation

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund bildades 1999 och är en samverkansorganisation för kommunerna Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda. Varbergs kommun är adjungerad till förbundet enligt särskilt avtal.

Förbundet leds av en Direktion där medlemskommunerna företräds av politiskt valda ledamöter. De två beredningsgrupperna Hållbar regional utveckling Sjuhärad (BH7) och Vålfärd och Kompetens (VoK) arbetar med strategiska frågor, bereder ärenden till Direktionen och företräder kommunalförbundet inom sina verksamhetsområden.

Sjuhärads kommunalförbund är delägare i bolagen Gryning Vård AB och Mediapoolen AB. Förbundets medlemmar ingår även i VästKom, som på regional nivå ska företräda och samordna kommunernas intressen inom de hälso- och sjukvårdsfrågor som har ett tydligt länsperspektiv samt tillhörande digitalisering.

Förbundet utser Sjuhärads representanter i regionala beredningar samt nominerar deltagare till styrelsen för VästKom, Beredningen för hållbar utveckling Västra Götaland (BHU) och det politiska samrådsorganet SRO.

2.1.1 Syfte och strategiskt mål

Förbundets övergripande strategiska mål är **Att aktivt arbeta för att Sjuhärad/Boråsregionen ska vara ett bra område att bo, arbeta och leva i.**

Detta görs genom att med tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv skapa gränsöverskridande möten för att främja samverkan, innovation och nytänkande. Förbundet syftar till att stärka Sjuhäradsregionen samt att främja medlemmarnas samverkan för utveckling och effektivt resursutnyttjande.

Enligt förbundsordningen ska förbundet aktivt tillvarata medlemskommunernas gemensamma intressen, bland annat regionalt och nationellt, samt vara en plattform för medlemmarnas sammanhållning byggd på samsyn över kommun- och partigränser.

Ändamål med verksamheten

1. Att verka för samordning av strategiska angelägenheter av gemensamt intresse för medlemskommunerna i deras roll och verksamheter
2. Samverkan i andra frågor där medlemmarna bedömer detta lämpligt
3. Att svara för drift av verksamheter som Direktionen samfällt beslutar

2.1.2 Grunduppdrag

Förbundet är en samverkansplattform med huvuduppdrag att verka för samordning och utveckling inom de områden medlemskommunerna anser vara angelägna. Förbundet har specialistkompetens som kan utgöra ett viktigt stöd för medlemskommunerna och bidra till utveckling av Sjuhärad. Förbundet har grunduppdrag inom regional utveckling och välfärdsutveckling av både permanent och tillfällig karaktär samt fördelar utvecklingsmedel enligt avtal med Västra Götalandsregionen.

Förbundskansliet stödjer de politiska grupperingarna och är kontakt gentemot medlemskommunerna samt andra myndigheter och organisationer. I syfte att tillvarata och fånga upp utvecklingsbehov deltar förbundet i grupperingar på såväl delregional, regional som nationell nivå.

Förbundets verksamhet innefattar även verksamheter och uppdrag som finansieras av deltagande kommuner; Business Region Borås, Dataskyddsombud, Medarbetarcentrum, Vård- och omsorgscollege Sjuhärad, Navet science center samt Närvårdskontoret som koordinerar Närvårdssamverkan Södra Älvsborg.

Närvårdssamverkan styrs av ett delregionalt politiskt samråd bestående av representanter från medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen.

2.1.3 Styrdokument

Verksamheten grundar sig på [förbundsordningen](#). Styrdokument inom regional utveckling är [Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021-2030](#) samt [Kulturplan Sjuhärad 2024-2027](#). Inom område välfärdsutveckling styrs verksamheten utifrån gällande lagstiftning samt regionala och delregionala avtal och överenskommelser. Övriga verksamheter har planer och uppdragsbeskrivningar som beskriver deras arbete.

2.1.4 Finansiering

Verksamheten finansieras via medlemsavgifter från medlemskommunerna samt via bidrag för tillväxtsatsningar från Västra Götalandsregionen. Utvecklingsmedel och projektmedel utgör de största intäktsposterna för förbundet. Merparten av dessa delas sedan ut till externa parter för olika projekt och utvecklingsarbeten enligt fastställd modell.

Business Region Borås, Dataskyddsombudsverksamheten, Medarbetarcentrum och Navet science center finansieras och nyttjas olika av medlemskommunerna och förs därför som egna enheter i den interna redovisningen. Detta gäller även Vård- och omsorgscollege Sjuhärad och Närvårdssamverkan Södra Älvsborg som finansieras av både medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen.

Utöver ovanstående bedriver förbundet en rad projekt där finansiering sker i särskild ordning.

Verksamhet	Finansiering
Basverksamhet	Medlemsavgift 41 kr, Varberg 11 kr/invånare. Total intäkt ca 10 000 tkr. Uppräkning till 2024 ca 0,3 %.
Utvecklingsmedel samt projekt	Förbundet erhåller enligt beslutad överenskommelse medel från Västra Götalandsregionen avseende delregionala utvecklingsmedel. Medlen betalas ut från miljö- och regionutvecklingsnämnden (9 000 tkr) samt kulturnämnden (2 050 tkr). Medlemskommunerna motfinansierar dessa medel med 37 kr/invånare, totalt 8 400 tkr. Medlen förvaltas av kommunalförbundet och används för att ge stöd till projekt som främjar hållbar regional utveckling och tar sig an aktuella samhällsutmaningar i Västra Götaland enligt den Regionala utvecklingsstrategin 2030, Kulturstrategi 2024–2027 och Klimat- och miljöstrategin 2030. Utöver utvecklingsmedel erhålls projektmedel från andra externa parter.
Business Region Borås	Medlemsavgift 6 kr/invånare. Uppräkning till 2024 ca 0,2 %.
Dataskyddsombud	Verksamheten finansieras genom en fast avgift om 139 tkr per deltagande kommun samt en rörlig avgift om 6,69 kr/invånare. Uppräkning enligt avtal 2,5 %.
Medarbetarcentrum	Medlemsavgift samt försäljning av tjänster. Uppräkning enligt avtal 2,5 %.
Vård- och omsorgscollege	Verksamheten finansieras av kommunerna och Västra Götalandsregionen enligt fastställd modell. Kommunernas kostnader fördelas utifrån invånarantal. Uppräkning enligt PKV, dock ingen uppräkning till 2024 enligt särskilt beslut.
Navet science center	Medlemsavgift, Skolverket, Västra Götalandsregionen, sålda tjänster, temporära projektmedel. Uppräkning skolvital 2,5 %.
Närvårdssamverkan	Medlemsavgift 6 kr/invånare (50 %), Delregional nämnd södra 50 %, temporära projektmedel. Uppräkning till 2024 ca 0,2 %.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

Beslutet om den nya järnvägen mellan Göteborg och Borås kommer inte bara att påverka Sjuhärad utan hela Västsverige. Investeringen kommer att påverka vår delregion i flera avseenden och därmed även få stor inverkan på förbundet som helhet. En effekt är att befintligt stråksamverkansarbete kommer att fördjupas och intensifieras.

I juni undertecknades ett samverkansavtal mellan kommunerna i stråket Borås-Värnamo gällande djupare samarbete med syfte att förbättra kommunikationsmöjligheterna för invånarna i stråket. Arbetet startade upp under hösten. Ett första steg är att genomföra en nulägesanalys för att undersöka trafikflöden, näringslivsutveckling, besöksnäring och bebyggelseutveckling längs stråket.

Näringslivsarbetet i Sjuhärad har växlats upp till västsvenskt perspektiv genom satsningen Västsvenska etableringar för grön omställning, VEGO, som startade i september 2023 och det investeringsfrämjande arbetet har utvecklats under året. Ett annat arbetsområde inom VEGO är kartläggning av värdekedjor, där Business Region Borås fått ansvar för textilvärdekedjan. Det har varit stort fokus på textilområdet under året; både kopplat till värdekedjan och frågan gällande återvinning av textil till följd av ny EU-lagstiftning från 1 januari 2025.

Under våren presenterades en potentialstudie för sol- och vindkraft i Sjuhärad, ett arbete inom ramen för den regionala energiöverenskommelsen som tecknades mellan kommunerna, kommunalförbunden och Västra Götalandsregionen i början av året. Potentialstudien uppmärksammades av både media och olika politiska forum lokalt, regionalt och nationellt, vilket bidragit till ökad kunskap om studien samt den potential som finns när det gäller energiproduktion i Sjuhärad. Som en direkt effekt av rapporten har tre kommuner inlett ett samarbete för att öka lokal energiproduktion. Projektet Krafttag i Väst - ELSa beviljades medel från Energimyndigheten och handlar om att Västra Götalandsregionen, kommunalförbunden, Länsstyrelsen och Energikontor Väst samverkar gällande kommunöverskridande energiplanering. Båda dessa satsningar leder till förstärkt kommunsamverkan avseende energiplanering.

I juni beviljades förbundet projektmedel från VGR för att förstärka kompetensförsörjningsarbetet på delregional nivå under tre år; en av de största utmaningarna för arbetsgivarna framöver. Kompetensförsörjning var även temat på Direktionens strategidagar i september med syfte att hitta områden kommunerna kan samverka kring framåt.

I november skulle införandet av Millenium ha påbörjats och ett omfattande förberedelsearbete har pågått under året. Samtliga kommuner i Sjuhärad var dock överens om att det saknades förutsättningar för införande på grund av avsaknad av leveranser, undermåligt utbildningsmaterial och tekniska svårigheter i systemet. Detta framfördes i en gemensam skrivelse, vilket ledde till att kommunernas införande sköts upp. Efter att hela projektet pausats, pågår för närvarande inget aktivt arbete. Införandet av ett nytt digitalt verksamhetssystem kommer dock att få stor inverkan på hela hälso- och sjukvårdssystemet, vilket även innebär påverkan på den kommunala hälso- och sjukvården.

Ett förslag på nytt hälso-och sjukvårdsavtal har tagits fram under året. Boråsregionen har haft en god struktur för förankring och delaktighet i framtagandet och remissmöten under våren 2025 kommer att stärka sjuhäradskommunerna inför beslutsfattandet av nytt avtal.

Det pågår stora omställningar inom välfärdsområdet. Det handlar om omställning till en god och nära vård, omställning av socialtjänsten, digitalisering och välfärdsteknik. Dessa har stor koppling till varandra och behöver samordnas. Under 2024 startade ett stort förberedelsearbete inför att den nya socialtjänstlagen ska börja gälla 1 juli 2025. Socialtjänsten behöver bli mer förebyggande, tillgänglig, jämställd och kunskapsbaserad. Men socialtjänsten kan inte göra detta ensam, utan omställningen måste göras i samverkan med andra verksamheter och aktörer, till exempel skolan, polisen, regionen och civilsamhället.

Kultursamverkan har förstärkts genom att en politisk dimension adderats till arbetet med styrdokumentet; ett kulturpolitiskt nätverk med representanter från samtliga medlemskommuner som arbetar på uppdrag av beredningen för hållbar regional utveckling Sjuhärad.

2.3 Ekonomiskt resultat

Totalt redovisar förbundet ett positivt resultat om 511 tkr gentemot budget vilket är i paritet med resultatet 2023. Förbundskansliet redovisar ett positivt resultat om drygt 800 tkr, vilket bland annat härrör från högre ränteintäkter än budgeterat om drygt 1 000 tkr samt interna omfördelningar inom basverksamheten. Administrationen redovisar ett positivt resultat om 875 tkr till följd av vakans under året.

Navet science center uppvisar ett negativt resultat om ca 1 300 tkr. Det budgeterade resultatet var ett underskott om drygt 1 500 tkr till följd av ökade pensionskostnader. En översyn gällande Navets långsiktiga finansiering genomfördes under hösten.

Business Region Borås, Dataskyddsverksamheten, Medarbetarcentrum, Vård- och omsorgscollege Sjuhärad samt Närvårdskontoret redovisar balanserat resultat vilket beror på att de interna överskotten i verksamheterna i sin helhet överförs till 2025.

2.3.1 Kommentarer till ekonomiskt resultat i förhållande till delårsbokslutet

Prognos för helårsresultat i samband med delårsbokslutet var ett positivt resultat om 858 tkr i förhållande till lagd budget. Differensen förklaras av mindre avvikelser i några av verksamheterna.

2.4 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen 11 kap §1 ska kommuner, kommunalförbund och regioner ha god ekonomisk hushållning. Förbundet ska bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt för att skapa förutsättningar för god ekonomisk hushållning enligt följande riktlinjer:

1. Förbundet ska hantera beslutade budgetmedel rationellt och effektivt så att de gör mesta möjliga nytta för Boråsregionen och medlemskommunerna
 - Förbundets verksamheter, insatser och kostnader ska kontinuerligt utvärderas och omprövas
 - Förbundet ansvarar för att en god intern kontroll upprätthålls utifrån Direktionens reglemente, riktlinjer och beslut
2. Förbundets tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande sätt
3. Direktionens budgetbeslut är överordnat verksamheten och vid målkonflikter är det ekonomin som ytterst sätter gränsen för det totala verksamhetsutrymmet.

Kommunallagen anger att ekonomin ska vara i balans. Intäkterna ska överstiga kostnaderna och det så kallade balanskravet utgör en miniminivå för det ekonomiska resultatet. Förbundets finansiella mål 2024 är:

1. Förbundets kostnader ska inte överstiga intäkterna
2. Förbundet ska uppvisa ett eget kapital om lägst 6 000 tkr

Förbundets positiva resultat samt att det totala egna kapitalet vid årets utgång uppgår till 13 080 tkr innebär att de finansiella målen är uppnådda.

Utöver de finansiella målen redovisar förbundet god måluppfyllelse. Grunduppdraget har genomförts enligt plan och med gott resultat, sett till uppföljningen av styrdokumenterna samt den enkät som besvarats av 112 deltagare i förbundets nätverk där 95 % anger att de är nöjda med nätverken i sin helhet. När det gäller de mål och uppdrag som sattes för 2024 är 19 av 23 uppnådda och fyra delvis uppnådda. Även driftverksamheterna uppvisar god måluppfyllelse.

Samtliga verksamheter har ett tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv, bygger på gränsöverskridande samverkan samt främjar nytänkande. Det är förbundets samlade bedömning att verksamheten når såväl de finansiella som verksamhetsmässiga målen och att kraven för god ekonomisk hushållning därmed kan anses vara uppfyllda.

2.5 Balanskravsresultat

Kommunalförbundet redovisar ett positivt ekonomiskt resultat för 2024 om 511 tkr. Förbundet får inte använda resultatutjämningsreserv (RUR).

Beräkning av balanskravsresultat

Belopp i tkr

Årets resultat enligt resultaträkningen	511
Reducering realisationsvinster	0
Balanskravsresultat	511

2.6 Redovisningsprinciper och beräkningsmetoder

Samma redovisningsprinciper har använts som i årsbokslut 2023.

2.7 Investeringsredovisning

Under året har Navet science center investerat i ny belysningsarmatur, förtätning av utställningar samt övergång till Borås stad som IT-leverantör av nätverk och utrustning.

Projekt	Budget 2024	Utfall 2024	Avvikelse
Belysningsarmatur samt lokalunderhåll Navet science center	1 200 tkr	938 tkr	262 tkr

2.8 Intern kontroll

Uppföljning av intern kontrollplan för 2024 är genomförd och redovisas i bilaga 1. Beslut om intern kontrollplan 2025 fattades av Direktionen 2024-12-06.

2.9 Väsentliga personalförhållanden

Det faktum att förbundet endast har 55 anställda innebär att enstaka personer kan leda till stora svängningar i mätningarna. Utökningen av antalet anställda är i sin helhet kopplad till projektverksamhet.

	2022	2023	2024
Antal anställda, åa	43,9	49,0	54,4
Sjukfrånvaro total i %	2,4	3,3	2,0
<i>Män</i>	0,9	2,9	1,1
<i>Kvinnor</i>	2,9	3,5	2,3
Sjukfrånvaro 1-14 dgr i % av total sjukfrånvaro	68,9	52,8	74,4
<i>Män</i>	14,6	43,5	60,7
<i>Kvinnor</i>	85,4	55,5	13,7
Sjukfrånvaro över 15 dgr i % av total sjukfrånvaro	31,2	9,2	17,1
<i>Män</i>	0	0	0
<i>Kvinnor</i>	34,6	11,9	17,1
Sjukfrånvaro över 60 dgr i % av total sjukfrånvaro	12,6	38	8,6
<i>Män</i>	0	56,5	0
<i>Kvinnor</i>	14	32,5	8,6
Sjukfrånvaro 29 år och yngre	2,8	2,0	0
<i>Män</i>	0,3	1,6	0
<i>Kvinnor</i>	3,4	2,2	0

Sjukfrånvaro 30-49 år	2,0	2,6	2,4
<i>Män</i>	2,2	6,3	0,4
<i>Kvinnor</i>	1,2	1,8	1,9
Sjukfrånvaro 50 år och äldre	2,7	4,2	1,8
<i>Män</i>	0,9	1	0,2
<i>Kvinnor</i>	3,4	5,8	1,7
Medianlön för tillsvidareanställda, kr/månad	44 000	46 250	47 700
<i>Män</i>	45 150	50 800	48 875
<i>Kvinnor</i>	43 150	45 800	46 000
Tillsvidareanställda med heltidsanställning i %	97	92	93
Genomsnittlig sysselsättningsgrad i %	99,6	98	99

2.10 Förväntad utveckling

I Västsverige genomförs en historiskt omfattande satsning på hållbar mobilitet och grön industriutveckling med stark internationell medverkan. Att bygga ut infrastrukturen och säkerställa energiförsörjningen är avgörande förutsättningar för framgång och för att säkerställa överlevnaden hos befintliga företag. Den gröna omställningen ställer nya krav på kommunerna och näringslivet och samverkan är en förutsättning för att säkra konkurrenskraften. Omställningen och industrietableringar driver fram ett ökat behov av eleffekt. De regionala samverkansprojekten för att trygga energiförsörjningen och främja västsvenska etableringar i den gröna omställningen fortsätter under kommande år.

Att lyfta Sjuhärads attraktionskraft är ett annat viktigt område för samverkan som kommer att ha betydelse såväl för nya etableringar som för kompetensförsörjningen. Samverkan med högskolan är ett annat prioriterat område för att nå målet om en innovativ och konkurrenskraftig delregion.

Kompetensförsörjning anges som en av de största utmaningarna för arbetsgivarna; privata såväl som offentliga. Att matcha utbildningssystemet med arbetsmarknadens behov är grundläggande för att säkra framtidens arbetskraft och stärka konkurrenskraften. Kopplingen mellan skola och arbetsliv behöver stärkas för att skapa intresse för yrken där de framtida rekryteringsbehoven är stora. En majoritet av arbetsgivarna i Västra Götaland uppger idag att de har svårt att rekrytera och att orsaken är att det saknas personer med rätt yrkeserfarenhet och/eller utbildning. Glappet mellan arbetsmarknadens behov och tillgången på rätt kompetens är stor, särskilt inom industri- och vårdsektorn. Förbundet arbetar för att fördjupa samarbetsformerna med vuxenutbildningens aktörer för att främja ett utbildningsutbud som motsvarar kommunernas och arbetsmarknadens behov. Kompetensrådet är en viktig gruppering för att nå relevanta aktörer och ett stöd i kompetensförsörjningsarbetet.

Klimatförändringarna blir alltmer påtagliga i människors vardag. Att minska negativ klimatpåverkan och stoppa förlusten av biologisk mångfald är två stora utmaningar som kräver samverkan. Den Europeiska gröna given driver på omställningen och ny lagstiftning påverkar både kommunerna och näringslivet. Kommunerna har en strategiskt viktig roll för att klimatmålen ska nås. Förbundet stödjer kommunerna i arbetet mot en cirkulär och hållbar framtid genom en rad olika regionala och lokala projekt för att trygga energiförsörjningen, ställa om till fossilfria transporter samt minimera avfallet i arbetet med den gemensamma avfallsplanen.

Samhällsplanering handlar om att balansera och väga olika intressen mot varandra och skapa förutsättningar för hållbar utveckling av våra städer och regioner. Att samordna och koordinera planeringsprocesser gällande frågor som sträcker sig över kommungränserna bidrar både till högre kvalitet och ökad effektivitet. Klimatförändringarna ställer stora krav på klimatanpassningar i fysisk planering. Sjuhärads kommuner samverkar kring strategisk markanvändning, stora etableringar och infrastruktur med stråksamverkan både västerut och österut. Beslutet att anlägga en ny järnväg mellan Borås och Göteborg kommer att bli avgörande för Västsveriges tillväxt och konkurrenskraft. Att bygga samman regionens största städer kommer att skapa en helt ny arbetsmarknadsregion.

Sverige står inför många möjligheter men även utmaningar när det gäller kulturens framtid. Digitalisering, ekonomiska förutsättningar, mångfald och globala perspektiv påverkar kulturlivet. Det krävs anpassningar för att möta framtida krav och utmaningar. Behovet av delregional samverkan har ökat för att kunna möta utmaningarna inom kultursektorn. Utredningen Kultursamhället – utvecklad samverkan mellan stat, region och kommun analyseras och bereds nu av regeringen som återkommer om hur förslagen till förändrad finansieringsmodell ska omhändertas. Västra Götalands kulturstrategi och kulturplan styr de regionala satsningarna inom kultur, demokratiutveckling och civilsamhällesfrågor. Kulturplan Sjuhärad samspelar med den regionala strategin och innehåller sex prioriterade områden.

Välfärden står inför flera stora omställningar de kommande åren. Omställningen till nära vård innebär ett mer personcentrerat förhållningssätt. Målet är att vården ska finnas nära och ges jämlikt med tydligt fokus på hälsofrämjande och förebyggande. Detta leder till att alltmer hälso- och sjukvård kommer att ges i hemmet, vilket ställer nya och förändrade krav på den kommunala hälso- och sjukvården. Under 2025 kommer kommunerna att ta ställning till ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal med Västra Götalandsregionen.

Förändrad demografi leder dels till utmaningar gällande kompetensförsörjningen i välfärden, dels en föränderlig målgrupp med delvis nya behov. Behovet av nya arbetssätt ökar och digitalisering är ett område som behöver utvecklas.

En socialt hållbar delregion innebär att alla invånare har jämlika förutsättningar att leva ett gott liv och delta i samhällslivet. Att bli behörig till gymnasiet och gå klart sin utbildning är viktigare än någonsin, då en gymnasieutbildning ger bättre förutsättningar att få ett arbete och att klara sig i samhället. Den ökande psykiska ohälsan bland befolkningen ställer nya krav på verksamheterna.

Förbundets roll inom välfärdens område är att stödja kommunerna genom att skapa forum för samverkan och koordinering av insatser. Omvärldsbevakning och hjälp med prioritering är andra områden där förbundet kan bidra.

Initiativ har tagits till att finna former för mellankommunal samverkan inom flera områden i syfte att utveckla, effektivisera samt säkerställa relevant kompetens inom vissa kommunala processer.

3. Räkenskaper

3.1 Resultaträkning total

Tkr	2024	2023	Not
Verksamhetens intäkter	43 028	34 851	1
Verksamhetens kostnader	-80 743	-71 114	2
Avskrivningar	-674	-549	
Verksamhetens nettokostnader	-38 389	-36 812	
Förbundsbidrag, Förbundskansli	1 272	3 925	3
Förbundsbidrag, Administration	0	288	4
Förbundsbidrag, Regional utveckling	11 397	10 020	5
Förbundsbidrag, Valfärdsutveckling	3 462	2 741	6
Medlemsavgifter, BRB	1 452	1 199	7
Medlemsavgifter, DSO	2 418	2 237	8
Medlemsavgifter, MC	2 540	2 322	9
Medlemsavgifter VO-college	971	1 102	10
Medlemsavgifter, Navet	8 841	8 579	11
Medlemsavgifter, NVS	2 345	1 496	12
Finansiella intäkter	4 228	3 622	13
Finansiella kostnader	-26	-24	14
Resultat före extraordinära poster	511	695	
Extraordinära intäkter	0	0	
Extraordinära kostnader	0	0	
Årets resultat	511	695	

3.1.1 Resultaträkning Förbundskansli

Tkr	2024	2023
Verksamhetens intäkter	45	173
Verksamhetens kostnader	-4 713	-6 770
Avskrivningar	0	-7
Verksamhetens nettokostnader	-4 668	-6 604
Förbundsbidrag, Förbundskansli	1 272	3 925
Finansiella intäkter	4 228	3 626
Finansiella kostnader	-11	-14
Resultat före extraordinära poster	821	933
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	821	933

3.1.2 Resultaträkning Administration

Tkr	2024	2023
Verksamhetens intäkter*	8 567	6 841
Verksamhetens kostnader*	-7 614	-6 913
Avskrivningar	-77	-69
Verksamhetens nettokostnader	875	-141
Förbundsbidrag, Administration	0	288
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat före extraordinära poster	875	147
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	875	147

*Inkl. interna poster på 7 332 tkr

3.1.3 Resultaträkning Regional utveckling

Tkr	2024	2023
Verksamhetens intäkter	19 926	14 018
Verksamhetens kostnader	-31 142	-24 038
Avskrivningar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-11 216	-10 020
Förbundsbidrag, Regional utveckling	11 397	10 020
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat före extraordinära poster	182	0
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	182	0

3.1.4 Resultaträkning Valfärdsutveckling

Tkr	2024	2023
Verksamhetens intäkter	290	272
Verksamhetens kostnader	-3 752	-3 013
Avskrivningar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-3 462	-2 741
Förbundsbidrag, Valfärdsutveckling	3 462	2 741
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat före extraordinära poster	0	0
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	0	0

3.1.5 Resultaträkning Business Region Borås

Tkr	2024	2023
Verksamhetens intäkter	2 440	561
Verksamhetens kostnader	-3 892	-1 758
Avskrivningar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-1 452	-1 197
Medlemsavgifter, BRB	1 452	1 198
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	-1
Resultat före extraordinära poster	0	0
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	0	0

3.1.6 Resultaträkning Dataskyddsbud

Tkr	2024	2023
Verksamhetens intäkter	0	0
Verksamhetens kostnader	-2 418	-2 237
Avskrivningar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-2 418	-2 237
Medlemsavgifter, DSO	2 418	2 237
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat före extraordinära poster	0	0
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	0	0

3.1.7 Resultaträkning Medarbetarcentrum

Tkr	2024	2023
Verksamhetens intäkter	655	838
Verksamhetens kostnader	-3 195	-3 160
Avskrivningar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-2 540	-2 322
Medlemsavgifter, MC	2 540	2 322
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat före extraordinära poster	0	0
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	0	0

3.1.8 Resultaträkning Vård- och omsorgscollege Sjuhärad

Tkr	2024	2023
Verksamhetens intäkter	0	0
Verksamhetens kostnader	-971	-1 102
Avskrivningar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-971	-1 102
Medlemsavgifter, VO-college	971	1 102
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat före extraordinära poster	0	0
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	0	0

3.1.9 Resultaträkning Navet science center

Tkr	2024	2023
Verksamhetens intäkter	15 965	15 730
Verksamhetens kostnader	-25 561	-24 209
Avskrivningar	-596	-473
Verksamhetens nettokostnader	-10 192	-8 952
Medlemsavgifter, Navet	8 841	8 579
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	-15	-12
Resultat före extraordinära poster	-1 366	-385
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	-1 367	-385

3.1.10 Resultaträkning Närvårdssamverkan Södra Älvsborg

Tkr	2024	2023
Verksamhetens intäkter	2 474	2 406
Verksamhetens kostnader	-4 818	-3 902
Avskrivningar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-2 345	-1 496
Medlemsavgifter, NVS	2 345	1 496
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat före extraordinära poster	0	0
Extraordinära intäkter	0	0
Extraordinära kostnader	0	0
Årets resultat	0	0

3.2 Balansräkning

Tkr	2024	2023	Not
Anläggningstillgångar	4 185	3 921	
Maskiner och inventarier	3 673	3 409	15
Värdepapper	512	512	16
Omsättningstillgångar	113 827	103 869	
Kortfristiga fordringar	7 272	10 550	17
Fordringar hos Borås stad	106 549	93 300	18
Kassa och bank	6	19	
Summa tillgångar	118 012	107 789	
Eget kapital	13 080	12 569	19
Därav årets resultat	511	695	
Därav resultatutjämningsreserv	0	0	
Avsättningar	6 841	8 491	
Andra avsättningar	6 841	8 491	20
Skulder	98 092	86 729	
Kortfristiga skulder	98 092	86 729	21
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	118 012	107 789	

3.3 Noter

Tkr	2024	2023
1 Verksamhetens intäkter		
Statsbidrag	3 838	4 556
MRU NAVET	2 657	2 657
MRU DRUM	9 000	9 000
KN DRUM	2 050	2 050
MRU Fossilfri Boråsregion	335	164
MRU LUMP	289	0
MRU Digitaliseringsstrateg	34	0
MRU Västsvenska etableringar för grön omställning	649	0
MRU Fullföljda studier	1 984	1 431
VGR Tekniktrappan	1 166	0
VGR Socialt hållbart föräldrastöd- ABC	1 006	454
VGR SamBio	223	0
VGR Suicidprevention välfärd	1 528	2 600
VGR Samsjuklighet välfärd	675	0
VGR Närvårdssamverkan	6 253	3 530
Nollning av projektkostnader genom tidigare utbetalade medel	-8 025	-6 348
EU-bidrag	2 086	591
Övriga intäkter	17 280	14 166
Summa	43 028	34 851
2 Verksamhetens kostnader		
Bidrag till projekt/verksamheter	10 789	10 051
Personalkostnader	47 662	40 580
Material och tjänster	22 185	20 382
Revisionskostnader	107	102
Summa	80 743	71 114
3 Förbundsbidrag, Förbundskansli		
Bollebygd	105	220
Borås	1 237	2 588
Herrljunga	103	215
Mark	381	800
Svenljunga	116	246
Tranemo	129	271
Ulricehamn	272	567
Varberg	197	409
Vårgårda	133	278
Medfinansiering Högskolan i Borås	0	-1 500
Medfinansiering projekt VEGO	-800	-170
Beslutade och ej avslutade interna projekt 2024*	-600	0
Summa	1 272	3 925
*Projekt 503		

4 Förbundsbidrag, Administration

Bollebygd	0	11
Borås	0	133
Herrljunga	0	11
Mark	0	41
Svenljunga	0	13
Tranemo	0	14
Ulricehamn	0	29
Varberg	0	21
Vårgårda	0	14
Summa	0	288

5 Förbundsbidrag, Regional utveckling

Bollebygd	518	487
Borås	6 106	5 368
Herrljunga	506	478
Mark	1 879	1 684
Svenljunga	574	541
Tranemo	635	594
Ulricehamn	1 340	1 204
Varberg	297	110
Vårgårda	657	607
Beslutade och ej avslutade interna projekt 2023	0	-1 053
Beslutade och ej avslutade interna projekt 2024	-1 115	0
Summa	11 397	10 020

6 Förbundsbidrag, Välfärdsutveckling

Bollebygd	136	108
Borås	1 603	1 268
Herrljunga	133	105
Mark	493	392
Svenljunga	151	120
Tranemo	167	133
Ulricehamn	352	278
Varberg	256	201
Vårgårda	172	136
Summa	3 462	2 741

7 Medlemsavgifter, Business Region Borås

Bollebygd	58	58
Borås	688	685
Herrljunga	57	57
Mark	212	212
Svenljunga	65	65
Tranemo	72	72
Ulricehamn	151	150
Vårgårda	74	74
Överskott 2022	0	474
Överskott 2023	649	-649
Överskott 2024	-574	0
Summa	1 452	1 198

8 Medlemsavgifter, Dataskyddsbud

Bollebygd	204	199
Borås	907	882
Herrljunga	203	198
Mark	375	366
Svenljunga	211	206
Tranemo	219	214
Ulricehamn	307	299
Vårgårda	222	216
Överskott 2023	342	-342
Överskott 2024	-572	0
Summa	2 418	2 237

9 Medlemsavgifter, Medarbetarcentrum

Borås	1 682	1 641
Mark	611	596
Svenljunga	181	177
Tranemo	205	200
Överskott 2023	291	-291
Överskott 2024	-429	0
Summa	2 540	2 322

10 Medlemsavgifter, Vård- och omsorgscollege

Bollebygd	34	34
Borås	399	398
Herrljunga	33	33
Mark	123	123
Svenljunga	38	38
Tranemo	41	42
Ulricehamn	88	87
Vårgårda	43	43
Fakturerat SÄS och Närhälsan	118	118
Överskott 2023	380	567
Överskott 2024	-325	-380
Summa	971	1 102

11 Medlemsavgifter, Navet science center

Borås	6 772	6 607
Herrljunga	202	150
Mark	817	797
Svenljunga	235	229
Tranemo	264	257
Ulricehamn	551	538
Summa	8 841	8 579

12 Medlemsavgifter, Närvårdssamverkan

Bollebygd	58	58
Borås	688	685
Herrljunga	57	57
Mark	212	212
Svenljunga	65	65
Tranemo	72	72
Ulricehamn	151	150
Vårgårda	74	74
Fakturerat HSNK	1 377	1 374
Överskott 2022	0	682
Överskott 2023	1 934	-1 934
Överskott 2024	-2 342	0
Summa	2 345	1 496

13 Finansiella intäkter

Ränteintäkter kortfristiga fordringar	4 228	3 622
---------------------------------------	-------	-------

14 Finansiella kostnader

Räntekostnader	26	24
----------------	----	----

15 Maskiner och inventarier

Ingående balans	3 409	2 690
Investeringar	938	1 267
Avskrivningar	-674	-549
Utgående balans	3 673	3 409

16 Värdepapper

Aktier i Mediapoolen AB och Gryning Vård AB	512	512
---	-----	-----

17 Kortfristiga fordringar

Kundfordringar	3 117	4 942
Interimsfordringar	4 155	5 608
Summa	7 272	10 550

18 Fordringar hos Borås Stad

Internbanken	106 549	93 300
--------------	---------	--------

19 Eget kapital

Ingående eget kapital	12 569	11 875
Årets resultat	511	695
Utgående eget kapital	13 080	12 569

20 Andra avsättningar

Bidrag till statlig infrastruktur	5 341	8 491
Medfinansiering socionomutbildning	1 500	0
Summa	6 841	8 491

Sjuhärads kommunalförbund har i december 2014 beslutat att medfinansiera utbyggnad av E20 genom Västra Götaland med 15 miljoner kronor i 2013 års penningvärde plus anläggningsindex. Bidraget redovisas i balans- och resultaträkning och upplöses på fem år. Indexuppräknung tillkommer från 2017.

	Upplösning		
	tkr		
	2013 års		
	prisnivå	Index	Utbetalning
2014	9 500	0	0
2015	1 375	0	0
2016	1 375	0	0
2017	1 375	310	0
2018	1 375	1 361	0
2019	0	477	0
2020	0	343	1 351
2021	0	1 270	4 717
2022	0	1 361	2 244
2023	0	-1 972	1 346
2024	0	0	3 151
Summa	15 000	3 150	12 809
Återstående skuld	5 341		

21 Kortfristiga skulder

Semesterlöneskuld	2 338	1 526
Interimsskulder, huvudsakligen inkomstförskott	72 635	68 203
Beslutade projekt	8 304	9 138
Pensioner individuell del, inkl. löneskatt	1 260	1 273
Leverantörsskulder	8 192	2 083
Preliminär skatt	646	592
Arbetsgivaravgift	787	701
Övriga löneskatter	1 998	1 952
Moms mm	1 930	1 262
Summa	98 092	86 729

Interna poster på 7 332 tkr för 2024 och 5 989 tkr för 2023 har exkluderats från resultaträkningen.

Debetposter om 36 tkr för 2024 och 6 tkr för 2023 på kortfristiga skulder har flyttats till kortfristiga fordringar.

3.4 Kassaflödesanalys

Tkr	2024	2023
Den löpande verksamheten		
Årets resultat före extraordinära poster	511	695
Justering för av- och nedskrivningar	674	549
Justering för gjorda avsättningar	-1 651	-3 318
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	-466	-2 075
Minskning av varulager	0	378
Minskning/ökning kortfristiga fordringar	-9 971	-15 211
Minskning/ökning kortfristiga skulder	11 363	18 184
Kassaflöde från den löpande verksamheten	926	1 276
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-938	-1 267
Finansieringsverksamheten		
Minskning av långfristig skuld	0	0
Minskning av långfristiga fordringar	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0
Årets kassaflöde	13	9
Likvida medel vid årets början	19	10
Likvida medel vid årets slut	6	19
	-13	9

3.5 Driftredovisning

Tkr	Utfall 2023*	Utfall 2024*	Budget 2024	Avvikelse budget
Verksamhetens intäkter	40 840	50 360	91 116	-40 756
Verksamhetens kostnader	-77 103	-88 075	-131 244	43 169
Avskrivningar	-549	-674	-732	58
Verksamhetens nettokostnader	-36 812	-38 389	-40 860	2 471
Förbundsbidrag, Förbundskansli	3 925	1 272	3 770	-2 498
Förbundsbidrag, Administration	288	0	0	0
Förbundsbidrag, Regional utveckling	10 020	11 397	12 512	-1 115
Förbundsbidrag, Välfärdsutveckling	2 741	3 462	2 364	1 098
Medlemsavgifter, BRB	1 199	1 452	1 377	75
Medlemsavgifter, DSO	2 237	2 418	2 648	-230
Medlemsavgifter, MC	2 322	2 540	2 679	-139
Medlemsavgifter VO-college	1 102	971	916	55
Medlemsavgifter, Navet	8 579	8 841	8 841	0
Medlemsavgifter, NVS	1 496	2 345	2 753	-408
Finansiella intäkter	3 622	4 228	3 000	1 228
Finansiella kostnader	-24	-26	0	-26
Resultat före extraordinära poster	695	511	0	511
Extraordinära intäkter	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0
Årets resultat	695	511	0	511

*Inkl. interna poster på 7 332 tkr för 2024 och 5 989 tkr för 2023

4. Måluppfyllelse

4.1 Strategiskt mål

Förbundets övergripande strategiska mål är *Att aktivt arbeta för att Sjuhärad/Boråsregionen ska vara ett bra område att bo, arbeta och leva i*. Detta görs genom att med tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv skapa gränsöverskridande möten för att främja samverkan, innovation och nytänkande.

Måluppfyllelsen är god inom förbundets samtliga verksamheter och bedömningen är att genomförda och planerade aktiviteter ligger i linje med det övergripande strategiska målet.

4.2 Grunduppdrag

Förbundet är en samverkansplattform med huvuduppdrag att verka för samordning och utveckling inom de områden medlemskommunerna anser vara angelägna. Förutom de politiska beredningarna samt Direktionen, driver förbundet drygt 20 nätverk för tjänstepersoner i kommunerna.

De fastställda styrdokumenterna Utvecklingsstrategi för Sjuhärad samt Kulturplan Sjuhärad beskriver förbundets grunduppdrag och fokusområden inom regional utveckling och kulturområdet.

Projektverksamheten regleras i den överenskommelse gällande delregionala utvecklingsmedel som tecknats mellan Västra Götalandsregionen och kommunalförbunden i samband med beslutet om den nya regionala utvecklingsstrategin för Västra Götaland 2021–2030. Överenskommelsen gäller 2021–2024.

Grunduppdraget inom enheten för välfärdsutveckling utgår från medlemskommunernas behov tillsammans med gällande lagstiftning samt regionala och delregionala avtal och överenskommelser. Förbundet företräder medlemskommunerna på regional och länsnivå samt nationell nivå i partssamtal med olika myndigheter och organisationer. Enligt verksamhetsplanen ska det löpande grunduppdraget följas upp enligt nedan.

	Uppföljning 241231
Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021-2030	<p>Utvecklingsstrategi för Sjuhärad lyfter fram prioriterade fokusområden, inriktningar och önskade effekter. Strategin är styrande för förbundet och fungerar som vägledning och inspiration för alla parter som bidrar till utvecklingsarbetet i Sjuhärad. Strategins fem fokusområden är: En innovativ och konkurrenskraftig delregion, Strategisk kompetensförsörjning, En socialt hållbar delregion, En cirkulär och hållbar framtid samt Hållbar samhällsplanering.</p> <p>Arbete pågår enligt plan inom alla områden, vilket beskrivs i nedanstående måluppfyllelse. En generell slutsats är att stor del av arbetet växlats upp från delregional till regional nivå; till ett tydligare västsvenskt perspektiv. Flera satsningar och projekt har ett tydligt regionalt fokus, exempelvis när det gäller textil, investeringsfrämjande och energi.</p> <p>Förutom förbundets arbete som drivs i samverkan med kommunerna, drivs även 17 externa projekt som beviljats delregionala utvecklingsmedel för att bidra till de uppsatta inriktningarna och effekterna i utvecklingsstrategin.</p> <p>Den samlade bedömningen är att de aktiviteter som genomförts och planeras är i linje med strategins syfte och intentioner.</p>
Kulturplan Sjuhärad 2024-2027	<p>Utifrån Kulturstrategi Västra Götaland – en regional kulturplan, har en delregional kulturplan tagits fram som anger riktning och prioriteringar för satsningar under perioden 2024–2027. Kultursamverkan i Boråsregionen ska bidra till att uppfylla målen i regionens kulturstrategi. Kulturplan Sjuhärad har sex prioriteringar för samverkan: Barn och ungas rätt till kultur, Kulturskola, Bibliotek, demokrati och läsfrämjande, Kultur och samhällsbygge, Kultur och lokal utveckling, Kultur och lokalt engagemang.</p>

	<p>Handlingsplaner för de sex områdena har utformats och förankrats i samtliga nätverk inom kulturområdet under året. Kultursamverkan har även förstärkts genom att en politisk dimension adderats till arbetet med styrdokumentet; ett kulturpolitiskt nätverk med representanter från samtliga medlemskommuner som arbetar på uppdrag av beredningen för hållbar regional utveckling Sjuhärad. Den delregionala kultursamverkan tydliggjorts och förstärkts.</p> <p>Förutom förbundets arbete som drivs i samverkan med kommunerna, drivs tre externa projekt som beviljats delregionala utvecklingsmedel för att bidra till de sex prioriteringarna i Kulturplan Sjuhärad.</p>																														
<p>Uppföljning av de delregionala utvecklingsmedlen, DRUM, enligt regional modell</p>	<p>Miljö- och regionutvecklingsnämnden samt kulturnämnden avsätter årligen medel för delregional utveckling. De regionala medlen motfinansieras av medlemskommunerna. Syftet är att med gemensam finansiering skapa en god grund för regional och delregional utveckling genom flernivåsamverkan.</p> <p>De projekt som beviljats delregionala utvecklingsmedel följs regelbundet upp genom rekvisitioner halvårsvis. I slutet av varje år lämnar förbundet en redovisning av pågående utvecklingsprojekt samt processledartjänster inom den regionala utvecklingsstrategin till Västra Götalandsregionen som sedan årligen presenterar DRUM-projektens resultat och effekter för Direktionen.</p> <p>Uppföljning och utlysning av medel har genomförts enligt plan utifrån en reviderad modell och utan avvikelser, se även nedan under målnuppfyllelse. VGR redovisade en uppföljning av DRUM 2021-2023 på Direktionen i september.</p>																														
<p>Årlig enkät till nätverken utifrån grunduppdraget. Minst 85 % ska vara nöjda med förbundets verksamhet</p>	<p>112 personer svarade på den enkät som skickades ut till 18 av förbundets nätverk, vilket motsvarar 63 % svarsfrekvens, jämfört med 65 % föregående år. På respektive fråga har enstaka personer angett att de inte har tillräcklig kännedom för att svara på frågan, i de flesta fall beroende på att de är nya i nätverket. Undantaget är frågan om regional påverkan där 13 personer angett att de inte har tillräcklig kännedom för att göra en bedömning. Dessa är borttagna i resultatet nedan.</p> <table border="1" data-bbox="488 1267 1356 1733"> <thead> <tr> <th>%</th> <th>I mycket hög grad</th> <th>I hög grad</th> <th>Totalt 2024</th> <th>Totalt 2023</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Nätverksträffarna bidrar till samverkan</td> <td>35</td> <td>59</td> <td>94</td> <td>90</td> </tr> <tr> <td>Nätverksträffarna bidrar till omvärldsbevakning</td> <td>32</td> <td>56</td> <td>88</td> <td>82</td> </tr> <tr> <td>Nätverksträffarna har relevant innehåll</td> <td>38</td> <td>61</td> <td>99</td> <td>92</td> </tr> <tr> <td>Nätverksträffarna bidrar till en möjlighet att påverka frågor på regional nivå</td> <td>15</td> <td>62</td> <td>77</td> <td>79</td> </tr> <tr> <td>Hur nöjd är du med förbundets nätverk i sin helhet?</td> <td>42</td> <td>53</td> <td>95</td> <td>94</td> </tr> </tbody> </table> <p>Samtliga resultat är högre jämfört med föregående år. Möjligheten till regional påverkan beror på verksamhetsområde och skiljer sig därmed åt mellan nätverken. Det är även den fråga där flest personer angett att de inte har tillräcklig kännedom för att uttala sig.</p> <p>Sammantaget är deltagarna mycket nöjda med förbundets nätverk och bedömningen är att förbundet uppvisar ett bra resultat när det gäller uppdraget att vara en samverkansplattform och verka för samordning och utveckling.</p>	%	I mycket hög grad	I hög grad	Totalt 2024	Totalt 2023	Nätverksträffarna bidrar till samverkan	35	59	94	90	Nätverksträffarna bidrar till omvärldsbevakning	32	56	88	82	Nätverksträffarna har relevant innehåll	38	61	99	92	Nätverksträffarna bidrar till en möjlighet att påverka frågor på regional nivå	15	62	77	79	Hur nöjd är du med förbundets nätverk i sin helhet?	42	53	95	94
%	I mycket hög grad	I hög grad	Totalt 2024	Totalt 2023																											
Nätverksträffarna bidrar till samverkan	35	59	94	90																											
Nätverksträffarna bidrar till omvärldsbevakning	32	56	88	82																											
Nätverksträffarna har relevant innehåll	38	61	99	92																											
Nätverksträffarna bidrar till en möjlighet att påverka frågor på regional nivå	15	62	77	79																											
Hur nöjd är du med förbundets nätverk i sin helhet?	42	53	95	94																											

Uppföljning av övriga verksamheter och projekt inom samtliga delregionala områden utifrån fastställda uppdrag och planer	Enligt förbundsordningen kan Direktionen besluta att förbundet ska svara för drift av verksamheter. Dessa finansieras av kommunerna separat och har specifika uppdrag och planer. Måluppfyllelse för följande driftverksamheter presenteras i bilagan Årsrapport Driftverksamheter: Business Region Borås, Dataskyddsombud, Medarbetarcentrum, Vård- och omsorgscollege Sjuhärad samt Närvårdssamverkan Södra Älvsborg. Navet science center redovisas separat till följd av verksamhetens omfattning. Måluppfyllelsen är god.
--	--

Sammanfattande bedömning

Det löpande grunduppdraget pågår enligt plan inom samtliga enheter och verksamheter. Både intern verksamhet och externa aktörer arbetar tillsammans mot uppsatta inriktningar och effekter. Inom ramen för utvecklingsstrategin har arbetet tagit steg framåt inom samtliga fokusområden och samarbetet internt på förbundet samt externt med kommuner och övriga aktörer har stärkts ytterligare. Det har blivit än tydligare att de fem fokusområdena i utvecklingsstrategin hänger samman och vikten av att sprida det arbete som pågår för att skapa synergier. Den samlade bedömningen är att de aktiviteter som genomförts och planeras inom ramen för Utvecklingsstrategi för Sjuhärad är i linje med strategins syfte och intentioner.

Detsamma gäller arbetet inom kulturområdet där den delregionala kulturplanen förankrats i nätverk och grupperingar, vilket lett till att fler upplever förbundet som en tillgång och resurs i kultursamverkansarbetet.

Gällande enheten för välfärdsutveckling är arbetet starkt knutet till de olika chefsnätverken inom välfärdsområdet, vilket kommenteras nedan. Den enkät som skickades ut i slutet av året visar att deltagarna är mycket nöjda med förbundets nätverk och att uppdraget gällande samverkan och erfarenhetsutbyte uppnås.

Driftverksamheternas omfattning och uppdrag skiljer sig åt, vilket framgår av redovisningen i bilaga 2 och 3. Måluppfyllelsen är generellt god och arbetet inom verksamheterna löper på enligt plan.

Bedömningen är att grunduppdraget utförs med god kvalitet och i linje med det strategiska målet.

4.3 Mål och uppdrag 2024

Utifrån den nulägesbeskrivning som presenteras i [verksamhetsplanen](#) sattes följande mål och uppdrag för 2024

Enhet Regional utveckling	
Mål/uppdrag	Uppföljning 241231
Skapa förutsättningar för hållbar samhällsplanering med strategisk markanvändning fokus grön- och blåstruktur	En workshopserie med kommunerna i Sjuhärad har genomförts kring grönblå stråk i Sjuhärad. Detta resulterade i en slutrapport kring Grönstrukturer i Sjuhärad innehållande kartmaterial, en presentation över de delregionala grönblå stråken och en utvärderingsmatris. Kommunerna har därmed fått ett underlag där områden med behov av fortsatt gemensamt arbete identifierats. Satsningen har även inneburit dialog med Region Halland, Skaraborgs kommunalförbund, Västra Götalandsregionen, Länsstyrelsen och Göteborgsregionen och alla parter ser behov av fortsatt samarbete. VGR och Länsstyrelsen medverkar regelbundet på nätverksträffar med kommunernas samhällsplanerare, vilket skapat bättre flernivåsamverkan kring strategisk planering. Bedömningen är att arbetet nått önskvärd effekt och medel har beviljats för ett treårigt fortsättningsprojekt kring grönblå stråk, klimatanpassning och samverkan kring grönblå planering. Målet är nått.
Ta fram ett nuläge avseende pendlingsmönster och infrastruktur inom stråket Borås-Värnamo	Ett politiskt dialogmöte genomfördes i januari, som resulterade i ett undertecknat samverkansavtal och handlingsplan för det fortsatta arbetet inom stråket. Under våren genomfördes regelbundna möten med tjänstepersoner och uppstartsmötet för själva samverkan ägde rum i september. Arbetet med nulägesanalysen påbörjades under hösten och slutförs under våren 2025. Målet bedöms delvis nått.
Skapa enighet kring prioriteringar av inspel till regional transportinfrastrukturplan	Information och diskussion har genomförts med beredningen för hållbar regional utveckling Sjuhärad under våren. Dokumentet Boråsregionens strategiska inriktning för transportinfrastrukturen beslutades av Direktionen i september och skickades därefter till Västra Götalandsregionen som inspel till regional transportinfrastrukturplan. Målet är därmed nått. Diskussion gällande prioritering av tillkommande medel pågår.
Kartlägga förutsättningarna för lokal energiproduktion i enlighet med den regionala energiöverenskommelsen	En potentialstudie kring vind- och solkraft i Sjuhärad publicerades under våren, vilken utgör ett bra planeringsunderlag för kommunerna när det gäller frågan om lokal energiproduktion. Potentialstudien uppmärksammades av både media och olika politiska forum lokalt, regionalt och nationellt, vilket bidragit till ökad kunskap om studien samt den potential som finns när det gäller energiproduktion i Sjuhärad. Flera aktörer inom vind- och solkraftsbranschen har hört av sig kring de utpekade platserna och dialog har skett både mellan kommuner och inom kommunerna. Som en direkt effekt av rapporten har tre kommuner inlett ett samarbete för att öka lokal energiproduktion. Möten har även skett med Länsstyrelsen och näringslivet kring hur biogas skulle kunna vara ett komplement till den lokala energiförsörjningen. En konsult har anlåtits för att bland annat ge kunskapsunderlag till kommunerna kring deras roll vid tillståndsprocessen av solcellsparker. Målet är nått.
Stimulera omställningen till ett fossiloberoende samhälle med fokus på upphandling som skapar omställning av kommunernas fordonsflotta och arbetsmaskiner	En kartläggning av kommunernas arbetsmaskiner och fordon genomfördes under våren för att få en nulägesbild, samtidigt som stödjande kommunikationsmaterial togs fram. Seminarier har anordnats, exempelvis med fokus på hur kommuner kan planera laddinfrastruktur för internt och publikt bruk samt exempel på hållbarhetskrav i transportupphandlingar. Detta har lett till ökad kunskap hos kommunerna och att kommunerna ställt upphandlingskrav som leder till en mer fossiloberoende fordonsflotta. Under hösten har det genomförts workshops i alla kommuner för att mer

	<p>konkret undersöka hur omställningen av fordonsflottan kan ske. Målet är nått. Genomförda aktiviteter bidrar även till målet att Stödja kommunerna i genomförandet av Klimat 2030 med fokus på klimatlöften 2024-2026, se nedan.</p>
<p>Stimulera omställningen till ett cirkulärt samhälle med fokus på engångsartiklar, elektronik, möbler och textil</p>	<p>En vägledning har tagits fram för mål 2.1 i den gemensamma avfallsplanen "Konsumtionen av engångsartiklar i kommunens verksamheter ska minska" som ska stödja kommunerna i arbetet och underlätta uppföljningen av målet. Aktiviteter under våren ledde till att fem kommuner tillsammans sökte och beviljades DRUM-medel för det treåriga projektet <i>Resurssmart kommun Sjuhärad</i> som syftar till att minska matsvinn, engångsartiklar och förbättra källsorteringen i kommunala verksamheter i Sjuhärad.</p> <p>En uppföljning av den gemensamma avfallsplanen är gjord, vilken ligger till grund för prioriteringar inför 2025.</p> <p>Även området textil har fått stort fokus under året. Förbundet har, på uppdrag av VGR, genomfört förstudien LUMP – Nutidens textilinsamlare. Förstudien har kartlagt kommunernas kunskap och nuläge kring insamling av textil till följd av den nya EU-lagstiftningen och har bidragit till ökad förståelse för förutsättningarna att skapa en hållbar cirkulär textilvärdekedja i Västra Götaland. Förstudien har även lett till ökad samverkan mellan kommunerna och relevanta aktörer. Inom ramen för Västsvenska etableringar för grön omställning har förbundet, genom Business Region Borås, fått ansvar för att kartlägga textilvärdekedjan i Västra Götaland i syfte att identifiera möjligheter för befintliga företag samt nya investeringar. Se mer i Business Region Borås måluppfyllelse.</p> <p>Fokuset på textil under året har gett förbundet djupare kunskap om kommande lagstiftning, breddat nätverket med relevanta aktörer och ökat förståelsen för regionens möjligheter framöver. Detta är stor hjälp i det fortsatta arbetet med omställningen till en cirkulär textiltedja.</p> <p>En nätverksträff med tema möbelåterbruk genomfördes under våren där nya kontaktytor skapats och förståelsen för kommunernas nuläge och utmaningar ökade. Fokuset på möbelåterbruk resulterade i ett konsultuppdrag gällande effekt av och samverkansformer för möbelåterbruk i kommunerna. Cirkulära Dagen arrangerades i oktober med ca 85 deltagare från samtliga kommuner. Under dagen presenterade bland annat Vårgårda kommun sitt arbete med möbelåterbruk, Chalmers Industriteknik berättade om digitala produktpass för möbler och Returlaget från Marks kommun ställde ut återbrukade möbler och textil.</p> <p>Ett antal aktiviteter med tema elektronik har genomförts som bland annat lett till nya kontaktytor mellan olika funktioner inom kommunerna för att exempelvis arbeta med frågan gällande livslängden på elektronik. Målet är nått.</p>
<p>Stödja kommunerna i genomförandet av Klimat 2030 med fokus på klimatlöften 2024-2026</p>	<p>Förbundet har genomfört och deltagit i webinarier med fokus på att hjälpa kommunerna att genomföra klimatlöften, bland annat kring tema elektronik och textil. Arbetet med klimatlöftena är även en stående punkt på nätverket Miljöstrategisk samverkan så att kommunerna kan dela med sig av tips och erfarenheter och därmed få stöd i arbetet.</p> <p>Inom ramen för Fossilfri Boråsregion samt den gemensamma avfallsplanen genomförs satsningar som hjälper kommunerna i arbetet med klimatlöftena, se ovan. Målet är nått.</p>

<p>Inleda arbetet med strukturer för branschforum för inventering av kompetensbehov</p>	<p>Under våren genomförde VGR och delregionerna ett antal branschdialoger för att definiera utbildningsbehov för underlag till Skolverket och Myndigheten för yrkeshögskolan. Detta har resulterat i en bättre bild av utbildningsbehovet i VGR och Sjuhärad. Specifika branschforum i Sjuhärad är planerade för att hålla dialogen på delregional nivå med branschföreträdare och utbildningsaktörer och branschforum för energi har genomförts under hösten. Konceptet branschforum är skapat och därmed är målet nått.</p> <p>Projektmedel för att förstärka kompetensförsörjningsarbetet på delregional nivå har beviljats av VGR och innebär en förstärkning av arbetet under tre år.</p>
<p>Inventera befintligt arbete gällande samverkan skola-arbetsliv (SSA) i delregionen samt skapa struktur för fortsatt arbete</p>	<p>Ett SSA-samordnarnätverk har bildats med syfte att utbyta erfarenheter, inspirera varandra och hitta gemensamma insatser. En inspirationsträff har genomförts där Varberg och Falkenbergs kommuner delade med sig av sitt arbete enligt en modell som fått nationellt genomslag; Modern arbetslivsorientering, MOA. Kommunchefer, näringslivschefer, skolchefer och SSA-samordnare från alla medlemskommuner deltog, vilket bidragit till att kommunerna fått samsyn i frågan och fortsätter utveckla det gemensamma arbetet.</p> <p>Processledaren för kompetensförsörjning ingår i styrgruppen för projektet Tekniktrappan, som syftar till att inspirera till teknikintresse genom hela utbildningssystemet.</p> <p>Projektmedel har beviljats för en förstudie på temat arbetsplatsförlagt lärande, APL, där VGR och övriga delregioner arbetar tillsammans. Målet är delvis nått.</p>
<p>Utveckla metod/modell för arbetet med att attrahera kompetens</p>	<p>Utbildningsprogram i Kompetensattraktion genomfördes under våren tillsammans med representanter från Sjuhärads aktörer. En förstudie om hur arbetet skulle kunna organiseras i Sjuhärad är genomförd och redovisades för olika grupperingar under hösten. Processledaren har ingått medlemskap i det nationella nätverket STAF (Swedish Talent Attraction Forum) för att få mer kunskap och dela erfarenheter med övriga regioner. Målet är delvis nått.</p>
<p>Implementera den delregionala kulturplanen</p>	<p>Handlingsplaner för de sex områdena i planen har utformats och förankrats i samtliga nätverk inom kulturområdet. Besök i kommunerna har genomförts för att informera om kulturplanen; både i politiska forum och bland tjänstepersoner. På så sätt sker återkoppling och synliggörande av den delregionala kultursamverkan i kommunerna. Det kulturpolitiska nätverket med representanter från alla kommuner som startade upp under våren har träffat relevanta aktörer från kommuner, region och även Direktionen och har påbörjat sitt arbete att vara kopplingen mellan de olika instanserna när det gäller kulturpolitik.</p> <p>Ovanstående aktiviteter har lett till att fler upplever förbundet som en tillgång och resurs i kultursamverkansarbetet. Kulturplanen är ordentligt förankrad lokalt; dels genom det inkluderande framtagandet, dels genom informationsinsatser. Kontinuerlig samverkan och kunskapsutbyte inom olika nätverk, såsom kulturskolenätverket, bibliotekssamverkan och kulturpolitiskt nätverk, har stärkt lokala strukturer och främjat samverkan mellan kommuner. Ett nära samarbete har skett med kultursamverkansprojektet under året. Målet är nått.</p>
<p>Stärka förutsättningarna för att fler kulturaktörer i</p>	<p>Processbaserad coaching för kulturaktörer har genomförts tillsammans med kunskapshöjande insatser och utbildningar; dels om möjliga regionala</p>

Sjuhärad ska söka utvecklingsmedel	<p>och nordiska stöd, dels kring att planera och författa en projektidé. Insatserna har lett till att fler kulturaktörer idag har större kunskap om olika kulturstöd; både internationella, nationella, regionala och lokala samt hur man kan utveckla ett projekt. Insatserna har synliggjort regionen som en stödfunktion för kulturaktörer och kunskapen om kultursamverkan, den delregionala kulturplanen samt VGRs kulturstrategi och kulturplan har ökat.</p> <p>Förbundet och kommunerna har samverkat med VGR och andra aktörer i ansökan av utvecklingsmedel och har medverkat i flertalet ansökningar inom EU-stöd. Funktionen finansieringslots kultur har stöttat ansökningar till en sammanlagd omfattning av 30 000 tkr, vilket visar att arbetssättet med coaching och kunskapshöjning är ändamålsenligt. Funktionen finansieringslots är väl etablerad och antal kulturaktörer som söker upp förbundet för vägledning har ökat. Alla kommuner har skrivit på en överenskommelse om fortsättning av funktionen under 2025. Målet är nått.</p>
Delta i projektet Västsvenska etableringar för grön omställning, VEGO, inom ramen för Business Region Borås	<p>Projektet fortgår enligt plan och många processer pågår - flera med koppling till varandra. Den största vinsten är det samarbete som vuxit fram mellan projektparterna. En oberoende utvärderare har presenterat en halvtidsutvärdering och deras övergripande slutsatser är att projektet är relevant för de insatser som krävs för att etablera Västsverige som en attraktiv region för etableringar och att det genomförs på ett överlag effektivt sätt som lagt grund för en stärkt samsyn och samverkan mellan etableringsfrämjare. Vidare anser utvärderarna att satsningen visar goda resultat mot de kortsiktiga effektmålen och att arbetet har god bärighet mot effekter på längre sikt, men att externa faktorer bidrar med osäkerhet. Se Business Region Borås redovisning för konkreta aktiviteter. Målet är nått.</p>
Revidera överenskommelsen gällande delregionala utvecklingsmedel samt modellen för utlysning av medel 2025 - 2027	<p>Förslag till reviderad överenskommelse och reviderade styrdokument presenterades för den politiska beredningen i maj. En justerad utlysningmodell för DRUM 2025-2027 antogs, vilken dels effektiviserar administrationen och förenklar för projekten, dels ger förbundet beredskap att kunna finansiera möjliga nya relevanta utvecklingsprojekt genom en pott för oförutsedda projekt. Utlysning av medel genomfördes under sommaren och beslut togs av Direktionen i oktober. 11 delregionala utvecklingsprojekt samt två verksamhetsbidrag till Science Park Borås och Ung Företagsamhet Älvsborg beviljades medel som bidrar till att uppfylla de prioriterade fokusområdena i utvecklingsstrategin för perioden 2025-2027. En halvtidsutvärdering av utvecklingsstrategin inleddes under hösten. Målet är nått.</p>

Sammanfattande bedömning enhet regional utveckling

Utifrån den nulägesanalys som gjordes under hösten 2023 formulerades 14 specifika mål och uppdrag för 2024; områden och frågor där förbundet såg behov av extra fokus och utveckling. Bedömningen är att 11 av dessa nåtts under året och att tre är delvis nådda.

Målen i utvecklingsstrategin och kulturplanen är i hög grad levande och kommunerna deltar aktivt inom alla områden. En samlad effekt av det regionala utvecklingsarbetet under året visar ett tydligt västsvenskt perspektiv i de gemensamma satsningarna tillsammans med regionen och övriga kommunalförbund. Det sker genom regionala utvecklingsprojekt inom etableringar och grön omställning samt energiförsörjning och politiskt genom gruppen västsvensk samling som uppvtakar politiker på riksnivå. Samverkan för att öka Västra Sveriges konkurrenskraft manifesterades i ett seminarium i Almedalen där en enad region lyfte fram Västsveriges viktiga roll för att säkerställa den hållbara industriella omställningen i hela landet. Den enskilt största effekten av samverkan i Västra Sverige är beslutet om ny järnväg mellan Göteborg och Borås – en process där förbundet spelat en aktiv roll under flera år med samarbetet i stråket.

Utmärkande för 2024 är att det regionala samarbetet ökat och fördjupats där förbundets arbete förstärkts med externa projektmedel från EU, Energimyndigheten och VGR för satsningar inom fossilfria transporter,

energiförsörjning samt strategisk kompetensförsörjning. Alla satsningar bidrar till utvecklingen mot ett hållbart samhälle utifrån kommunernas behov.

Tillsammans med regionen, Länsstyrelsen och övriga kommuner i Västra Götaland driver förbundet numera frågor inom industriomställningen för att korta tillståndsprocesser, öka fossiloberoende energiproduktion och stärkt effekt i elnätet. Detta för att skapa förutsättningar för industrins omställning, för klimatet och de gröna jobben. Genom företagens och kommunernas klimatlöften har fler och nya aktörer engagerat sig i utvecklingsarbete med minskade utsläpp som mål.

Implementeringsarbetet av kulturplanen har lett till kunskapsutbyte och medvetenhet om den kulturella infrastrukturen samt att fler upplever förbundet som en tillgång och resurs i kultursamverkansarbetet. Genom finansieringslots, kulturarvsnätverk och andra samverkansinitiativ har delregional kultursamverkan tydliggjorts och förstärkts. Samarbete med föreningar och stöd till kulturaktörer har lett till ökat lokalt engagemang. Ett annat exempel är samarbetet kring "Gestaltad livsmiljö" och New European Bauhaus, där kulturens roll i samhällsplaneringen lyfts fram. Det har lett till ett nära samarbete med akademien och ett internationellt perspektiv inom ramen för kultur och samhällsbygge. Kultursamverkan har förstärkts genom att en politisk dimension adderats till arbetet med styrdokumentet; ett kulturpolitiskt nätverk med representanter från samtliga medlemskommuner som arbetar på uppdrag av beredningen för hållbar regional utveckling Sjuhärad.

Samtliga mål och uppdrag har lett till både utvecklade arbetsätt och förflyttning framåt. Nya behov och utmaningar har synliggjorts och arbetet fortsätter under kommande år, i vissa fall med justerad inriktning. Bedömningen är att måluppfyllelsen under året är mycket god.

Enhet Valfärdsutveckling	
Mål/uppdrag	Uppföljning 241231
Stödja kommunerna i omställningen till nära vård, exempelvis i arbetet med nytt hälso- och sjukvårdsavtal samt kommungemensam inriktning kring kommunernas primärvårdsuppdrag	<p>Regelbundna möten har genomförts mellan chefer på kommunalförbunden samt med beredningsgrupp hälso- och sjukvård på länsnivå som leds av VästKom. VästKoms uppdrag har förändrats och därmed har samverkansstrukturen byggts om. De olika aktörernas uppdrag och roller har tydliggjorts.</p> <p>Ett förslag på nytt hälso- och sjukvårdsavtal har arbetats fram under året och skickas ut på remiss i januari 2025. Arbetet har letts av VästKom och förbundet har en projektledaresurs som företrätt Sjuhärads kommuner i den regionala arbetsgruppen. Även en delregional referensgrupp är bildad, bestående av MAS/MAR-nätverket och verksamhetschefer HSL. Boråsregionen har haft en god struktur för förankring och delaktighet i framtagandet och remissmöten under våren 2025 kommer att stärka sjuhäradskommunerna inför beslutsfattandet av nytt hälso- och sjukvårdsavtal.</p> <p>Gällande kommungemensamt inriktningsdokument om kommunal primärvård genomfördes en dialogkonferens under våren och fördjupade dialoger i Sjuhärad under hösten. Regionala dialogkonferenser är planerade till januari 2025. Målet är nått.</p>
Bidra till förändrad struktur för arbetet med psykisk hälsa på delregional och regional nivå	<p>VästKoms uppdrag i frågor som rör psykisk hälsa har efter politiskt beslut smalnats av. Ett större ansvar har på motsvarande sätt övertagits av de fyra kommunalförbunden i länet med ambition att föra frågor och beslut närmare kommunerna och medborgarna. En rapport är framtagen som ett led i att förtydliga det delregionala uppdraget kring psykisk hälsa. Till följd av fördröjning i nationella beslut kring strategi för psykisk hälsa samt fördelning av statsbidrag har arbetet med den förändrade strukturen på delregional och regional nivå blivit uppskjutet. Arbetet beräknas slutföras under våren 2025.</p> <p>En översyn görs av behovet av länsgemensam samverkan kring psykisk hälsa och suicidprevention i Västra Götaland med syfte att utveckla organisering och styrning. Arbetet är påbörjat och de möten som genomförts har lett till förbättrad samverkan mellan kommunalförbunden samt mellan kommunalförbunden och VGR.</p> <p>Nätverket för suicidprevention/psykisk hälsa utgör ett forum för kommunerna att dela med sig av erfarenheter och lärdomar kring det suicidpreventiva arbetet. Nätverket har bland annat lyft ett behov av att utveckla arbetet med efterlevandestöd vid suicid. Frågan har lyfts vidare till Styrgrupp närvård. Styrgrupp närvård har beslutat att en arbetsgrupp ifrån Uppdragsgrupp Psykisk hälsa tillsätts för att lägga fram ett förslag på plan på hur efterlevandestödet vid suicid i Sjuhärad kan utvecklas. En arbetsgrupp har tillsatts. Under hösten har dialog förts i socialchefsnätverket om behov att bredda suicidnätverkets uppdrag och omformulera till nätverk psykisk hälsa. Beslut om detta är taget.</p> <p>En rapport är framtagen med förslag på hur en integrerad beroendevård för samsjukliga kan organiseras i Sjuhärad. Rapporten är framtagen i samverkan mellan kommun, region och brukarorganisationen Nationell samverkan för psykisk hälsa, NSPH. Beslut om fortsatt arbete kommer att tas under våren 2025. Uppdraget är delvis nått.</p>
Stödja kommunerna i omställningen inför ny socialtjänstlag	På gemensamma chefsdagar arrangerade enhet valfärdsutveckling en workshop om den nya socialtjänstlagen som hölls av Sveriges kommuner och regioner, SKR. Socialchefsnätverket har gett förbundet i uppdrag att samordna

	<p>implementeringen av ny socialtjänstlag. En projektledare påbörjade sitt arbete i augusti och ett nätverk för lokala implementeringsansvariga startade upp i oktober. Under oktober genomfördes även en delregional dialog med samtliga Sjuhäradskommuner där också SKR och Socialstyrelsen medverkade. En dialogträff mellan socialchefer och samhällsbyggnadschefer i Sjuhärad har genomförts. På uppdrag av kommuncheferna bjuder socialcheferna in samhällsbyggnadscheferna till dialog om sociala aspekter i långsiktig samhällsplaneringen.</p> <p>I samtliga nätverk har frågor om samverkan inom socialtjänstlagen utifrån målsättningar i nya lagen identifierats och behandlats.</p> <p>Målet för kommunerna i Sjuhärad är att genom samarbete och samverkan effektivisera omställningen till ny socialtjänstlag samt uppnå en likvärdig socialtjänst. Genom nätverket för lokala implementeringsansvariga har ett erfarenhets- och kunskapsutbyte påbörjats mellan kommunerna. Länsdialogen och dialogen mellan socialchefer och samhällsbyggnadschefer har bidragit till att stärka kommunernas omställningsarbete och ökat förutsättningarna för en än mer likvärdig socialtjänst i Sjuhärad.</p> <p>Omställningen till den nya lagen är en process som kommer att pågå under flera år. Lagen träder i kraft 1 juli 2025 och reella förändringar i verksamheten kan inte ske förrän då. Arbetet fram till att lagen träder i kraft syftar till att öka samverkan, ge kommunerna förutsättningar att lära av varandra samt rusta sig tillsammans. Det målet är uppnått.</p>
<p>Stödja kommunerna i omställningen till följd av nationella utredningar och beslut inom socialtjänstområdet</p>	<p>Respektive nätverk får regelbunden information om ny lagstiftning som antingen är på gång eller beslutad. Exempel på aktuella frågor är ny socialtjänstlag, skyddat boende för våldsutsatta samt nya bestämmelser om dygnsvila. Även aktuella utredningar och remisser har diskuterats.</p> <p>Informationsgivning och diskussion i berörda nätverk har bidragit till att stötta kommunerna att ställa om till följd av nationella utredningar och beslut inom socialtjänstområdet. Gällande dygnsvila har det hjälpt nätverksdeltagarna i det egna arbetet med ansökan om undantag. Aktiviteter förnyas ständigt när nya lagar och utredningar uppkommer inom området. Framåt kan gemensamma utbildningssatsningar komma till stånd, exempelvis inom området skyddat boende för våldsutsatta. Uppdraget bedöms nått.</p>
<p>Genom Kunskapsnod Fullföljda studier Sjuhärad stödja kommunerna samt samverka med andra aktörer i genomförandet av kraftsamling Fullföljda studier</p>	<p>Inom ramen för Fullföljda studier har satsningen gällande förbättrad samverkan mellan skola och hem genomförts. En konferens för spridning av kunskap och goda exempel hölls i november, vilken inspirerade till förändringsarbeten i olika skolor utifrån resultaten av projektet. Satsningen har lett till ökad förståelse i skolorna kring vikten av att samverka med hemmen för att förbättra elevers möjligheter till fullföljda studier. Arbetet kommer nu att drivas vidare i respektive kommun.</p> <p>Efter önskemål från kommunerna genomfördes en digital närvarokonferens. Under konferensen fick deltagarna ökad kunskap om närvaroarbete, utrymme att påbörja ett utvecklingsarbete tillsammans med kollegor samt metoder att fortsätta bedriva utvecklingsarbetet på den egna skolan.</p> <p>Utredningen kring tidiga samordnade insatser, TSI, har fortsatt i samarbete med RISE och flera verksamhetsområden såsom Närvårdssamverkans uppdragsgrupp barn och unga, individ- och familjeomsorgsnätverket och elevhälsochefsnätverket. Utredningen ligger till grund för en rapport och rekommendation kring arbete framåt för berörda verksamheter. Att arbeta med</p>

	<p>tidiga samordnade insatser är ett komplext område och denna rapport kan underlätta för verksamheterna att ta rätt steg mot det långsiktiga målet att fler unga fullföljer sina studier. Beslut om fortsatt arbete kommer att tas under våren 2025.</p> <p>Att fler unga fullföljer sina studier går inte att mäta på kort sikt utan är ett långsiktigt mål. Däremot är bedömningen att aktiviteterna är steg på vägen och målet bedöms nått.</p>
<p>Utarbeta en modell gällande fortsatt arbete med Kunskapsnod Fullföljda studier</p>	<p>En ny modell för det fortsatta arbetet inom fullföljda studier har utarbetats under året och går under namnet Destination gymnasiet Sjuhärad. Målet med insatsen är att stötta niondeklassare i Sjuhärad som inte är godkända i matematik och arbetet kommer i huvudsak att drivas av Navet science center. Samordning och samverkan med övriga kunskapsnoder i Västra Götaland kommer att ske från förbundet. Uppdraget är slutfört.</p>
<p>Stödja kommunerna i arbetet med strategisk kompetensförsörjning inom välfärden</p>	<p>På uppdrag av kommunernas socialchefer har en projektledare för kompetensförsörjning välfärd anställts. Under våren har dialog skett mellan socialchefer och Beredning Välfärd & Kompetens för att säkerställa bred förankring och gemensam handlingskraft. Arbetet från tidigare genomförd förstudie om ett eventuellt branschråd, resultatet från workshop med socialchefer och HR-chefer som hölls hösten 2023 samt dialog med varje enskild kommun har legat till grund för förslaget att skapa ett forum för strategisk kompetensförsörjning inom välfärdens område. Forumet har fått i uppdrag att ta fram konkreta förslag på gemensamma aktiviteter, vilka kommer att presenteras i februari 2025.</p> <p>Arbetet med forumet har resulterat i en strukturerad plattform för strategiskt arbete. Socialchefernas beslut att arbeta tillsammans och fokusera på konkreta åtgärder i samverkan har gett forumet en tydlig riktning och legitimitet. Beslutet har också skapat en gemensam plattform där kommunerna kan utbyta erfarenheter, identifiera gemensamma utmaningar och formulera lösningar som stärker kompetensförsörjningen inom välfärden. De genomförda aktiviteterna har haft önskvärd effekt och bidragit till att nå målet om att stärka samverkan för att hantera kompetensförsörjningskrisen inom välfärden.</p> <p>Högskolan i Borås har ambitionen att starta ett socionomprogram med planerad start 2027. Förbundet bidrar med finansiering till satsningen samt ingår i projektets styrgrupp. En arbetsgrupp med representanter från Högskolan och kommunerna har påbörjat arbetet. Samarbetet mellan högskolan och kommunerna har många positiva effekter; tillgången till utbildade socionomer ökar på sikt och det stärker även högskolans attraktionskraft. Ett socionomprogram kan även bidra till att utveckla forskning inom socialt arbete och ligger i linje med omställning till ny socialtjänstlag.</p> <p>Ett viktigt steg i kompetensförsörjningsarbetet är samarbetet med FoU Sjuhärad Välfärd. Under hösten startade en forskningsstudie upp i syfte att analysera faktorer som påverkar kompetensförsörjning gällande baspersonal inom äldreomsorg. Undersköterskor har fått möjlighet att delta i studien, vilket bidrar till kompetenslyft och stärker yrkesgruppens delaktighet. Referensgruppen har regelbundet samlats för att bidra med analyser och reflektioner, vilket höjer kvaliteten i studien och skapar en värdefull dialog mellan kommunerna. De genomförda aktiviteterna har haft önskvärd effekt genom att stärka samarbetet mellan kommunerna i Sjuhärad och FoU Sjuhärad Välfärd, vilket har bidragit till en ökad förståelse för kompetensförsörjning inom äldreomsorgen. Studien förväntas ge viktiga insikter och konkreta åtgärder som stärker kommunernas arbete framåt. Bedömningen är att målet är nått.</p>

<p>Stödja kommunerna i samordningen kring verksamhetsförlagd utbildning, VFU</p>	<p>Inom ramen för regionutvecklartjänsten äldreomsorg/hälso- och sjukvård ligger det delregionala samordningsansvaret för VFU för Sjuhärads kommunerna. Möten har hållits i det delregionala samverkansforumet mellan kommuner, Västra Götalandsregionen och Högskolan i Borås. Arbetet har syftat till att öka samverkan mellan parter och förbättra omhändertagandet av VFU-studenter. Ett exempel på kommande aktivitet är att genomföra ett informationsmöte om KUVO, kommunal utbildningsenhet vård- och omsorg för de kommuner i Sjuhärad som är intresserade av att starta en KUVO enhet. Målet är nått.</p>
<p>Delregional samordning vid införandet av Millennium</p>	<p>Sedan starten av införandet av Millennium har förbundet samordnat frågorna på delregional nivå, på uppdrag av kommunerna i Sjuhärad, och sedan årsskiftet har delregional projektledare finansierats av VästKom. En styrgrupp för Millennium kommun har bildats och där ingår enhetschef välfärdsutveckling, socialchefsrepresentant och elevhälsochefsrepresentant från Sjuhärad. VästKom har även startat en beredningsgrupp för Millennium kommun där projektledare från varje kommunalförbund deltar.</p> <p>Då projekt Millennium är stort och komplext har det funnits behov av att strukturera tidsplan och aktiviteter för kommunerna i Sjuhärad. Mötesforum för projektledarna i respektive kommun har hållits veckovis. Syftet har varit att öka samverkan över kommungränserna och stötta varandra i implementeringen. Detta har underlättat för kommunerna och förtydligat arbetet framåt. Även kommunikationen har förbättrats när kommunerna gemensamt kan ställa frågor och samla svaren.</p> <p>Kommunernas röst har på ett tydligt sätt lyfts till program Millenium. Samtliga kommuner i Sjuhärad var överens om att det saknades förutsättningar för införande av Millenium den 12 november som planerat. Detta framfördes i en gemensam skrivelse till VästKom och VGR, vilket ledde till att kommunernas införande sköts upp. Efter att hela projektet pausats, pågår för närvarande inget aktivt arbete. Uppdraget kring samordning bedöms nått.</p>
<p>Nätverken inom välfärdsområdet har i sina handlingsplaner lyft fram följande fokusområden för 2024</p> <p>Välfärdsteknik och digitalisering Stort fokus har varit på införande av Millennium då Sjuhärad är det geografiska område som skulle vara först ut i implementeringen, i november 2024, se ovan.</p> <p>Ett prioriterat område är samverkansavtal digitala hjälpmedel. Under våren genomfördes en förstudie om upphandling av en gemensam digital plattform och under hösten har en kravspecifikation utarbetats.</p> <p>Digitaliseringsnätverket har delat med sig av erfarenheter och lärdomar kring implementering av välfärdsteknik och anpassningar inom kommunerna till ny lagstiftning. Kommunerna har därmed kunnat stötta varandra i digitaliseringsfrågor inom välfärden. Under ett Minifokus berättade Ulricehamn om sitt arbete med digitalisering och välfärdsteknik.</p> <p>Personal- och kompetensförsörjning I november 2023 arrangerade Boråsregionen en workshop med socialchefs nätverket tillsammans med HR-chefer för att mobilisera kring den kompetensförsörjningskris som råder inom välfärdsområdet. Resultatet från workshopen visade på ett behov av att skapa ett strategiskt forum där välfärden tillsammans kan samverka kring kompetensförsörjningsfrågor. En ansökan om ett forskningsprojekt om undersköterskans arbetsförhållanden gjordes av FoU Sjuhärad Välfärd där Boråsregionen är samverkanspart, se ovan.</p> <p>Inom individ- och familjeomsorg/socialpsykiatrinätverket har beslut tagits om en ny omgång av uppdragsutbildning Grunden 2024/2025, en uppskattad utbildning för baspersonal med högt deltagande som ger god kompetensutveckling.</p>	

Nätverket har även identifierat behov av att gemensamt utbilda familjehemssekreterare i handledning för att möta familjehem. Beslut är taget om gemensam satsning på uppdragsutbildning och implementering av arbete med iRiSk – ett evidensbaserat metodstöd för att bedöma risker för barn när en omsorgsperson utövar våld i familjen.

IFO- och funktionshindernätverken har fått löpande information om de fem Yrkesresor som är under uppbyggnad nationellt. Yrkesresan Barn och unga myndighetsutövning är en uppskattad kompetensutveckling med hög kvalitet. Under året tog socialchefs nätverket beslut om att samfinansiera en resurs för samordning av yrkesresan funktionshinder. Tjänsten tillsattes under hösten.

Ledarskap

Föreläsning av Jan Holmbom om ledarskapsverkstad fylld med kreativitet och innovation på de gemensamma chefsdagarna vilket gav inspiration och tips i vardagens chefskap.

Social hållbarhet

Förberedelser för omställning till ny socialtjänstlag har varit fokusfrågan inom social hållbarhet, se ovan.

Placeringar barn och unga

Diskussion om samverkansområden utifrån den forskning som Teres Hjärpe kom fram till i Bevekelsegrunder för placerade barn och unga. Under hösten fattades beslut om att på nytt starta upp en arbetsgrupp kring placerade barn och unga, som fått namnet Arbetsgrupp - Barn och unga i samhällsvård i Sjuhäradsområdet. Syftet är att fortsätta det viktiga samverkansarbetet kring placeringar av barn och unga, med utgångspunkt i det arbete där den tidigare arbetsgruppen arbetar. Arbetet sker till viss del i samverkan med Teres Hjärpe, forskare på Lunds universitet, som också är knuten till FoU Sjuhärad välfärd.

Funktionshinderpolitik

Information om var i processen lagstiftningen om ny socialtjänstlag befinner sig med fokus på hur funktionshinderområdets verksamhet påverkas.

Personcentrerad och skälig vård och omsorg

Erfarenhetsutbyte med fokus på personcentrerad omsorg har genomförts. Nätverken ser vinster i träffarna; de bidrar till hög omvärldsbevakning och tid att reflektera tillsammans då viljan att dela med sig är hög.

Erfarenhetsutbyte med fokus på skälig vård och omsorg. Dialogerna handlade om vilket arbete som pågår i kommunerna för att tydliggöra gränsdragningar kring skälig levnadsnivå.

Socialchefs nätverket har gett AO-nätverket ett uppdrag utifrån ny socialtjänstlag att identifiera områden att samverka kring vilka insatser som kan ges utan biståndsbedömning.

Sammanfattande bedömning enhet välfärdsutveckling

Utifrån den nulägesanalys som gjordes under hösten 2023 formulerades nio specifika mål och uppdrag för 2024. Bedömningen är att åtta av dessa nåtts under året och att ett är delvis uppnått till följd av fördröjning av styrdokument på nationell nivå. Inom enheten för välfärdsutveckling är arbetet även starkt knutet till de olika chefsnätverken inom välfärdens område och de handlingsplaner nätverken tagit fram.

Det pågår stora omställningar inom välfärdsområdet. Det handlar om omställning till en god och nära vård, omställning av socialtjänsten, digitalisering och välfärdsteknik. Dessa har stor koppling till varandra och behöver samordnas. Här har enhet välfärdsutveckling en viktig roll.

Den nuvarande socialtjänstlagen bygger på den lag som kom 1982. Idag, drygt 40 år senare, är behoven och utmaningarna annorlunda; segregation, otrygghet, unga som dras in i gängkriminalitet, desinformation och minskad tillit till socialtjänsten. Därför behövs en lag som ger socialtjänsten möjlighet att arbeta på andra sätt än idag.

Under 2024 startade ett stort förberedelsearbete inför att den nya socialtjänstlagen ska börja gälla 1 juli 2025. Socialtjänsten behöver bli mer förebyggande, tillgänglig, jämställd och kunskapsbaserad. Socialtjänsten kan dock inte göra detta ensam, utan omställningen måste göras i samverkan med andra verksamheter och aktörer, exempelvis skolan, polisen, regionen och civilsamhället.

De demografiska förändringarna med allt fler äldre och allt färre arbetsföra ställer nya krav på välfärden. Kompetensförsörjningskris är vardag inom socialtjänsten och området har högsta prioritet för samverkan. Efterfrågan på välfärdstjänster ökar och det ställs krav att hantera offentliga resurser mer effektivt. Omställning inom välfärden innebär att samhället måste anpassa sig till förändrade förutsättningar och utveckla innovativa lösningar för att möta nya krav på ett hållbart sätt. Dialogen i nätverken har handlat om att vi tillsammans har större möjlighet att möta samhällsutmaningarna och där har nätverken en tydlig förväntan på enhet välfärdsutveckling att samordna arbetet.

Samverkan inom välfärdsområdet har under 2024 i stora delar påverkats av nationella och regionala reformer, förändrat uppdrag för VästKom samt lagförändringar inom socialtjänstområdet. Inom ramen för nära vård har ett länsövergripande arbete pågått för att ta fram ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal. Arbetet med en gemensam definition av kommunal primärvård sker parallellt och leds av VästKom.

Det planerade införandet av Millennium i Västra Götalandsregionen där kommunerna berörs av informationsöverföring är en unik stor förändring som lett till ett intensivt arbete under året.

4.4 Intressebolag

Förbundet är delägare i Gryning Vård AB samt Mediapoolen AB. Förbundet har under året hållit sig informerad om verksamheten i de båda bolagen genom löpande skriftlig och muntlig information samt deltagande vid ägarsamråd.

Internkontrollplan 2024

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund

Färgerna hänvisar till resultatet av risk- och väsentlighetsanalysen. Avvikelse följs upp inom en 6-månadersperiod efter att internkontrollen genomförts. Avrapportering görs till Direktionen i samband med årsbokslut.

Granskningsområde	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Frekvens	Kontrollansvarig	Resultat av granskning
<i>Ekonomi och administration</i>					
1. Räkenskapsinformation	Kontroll av att räkenskapsinformation förvaras på rätt sätt	Genomgång enligt informationshanteringsplanen	1 gång/år	Ekonom kansli, controller	Utan anmärkning
2. Redovisning	Kontroll av bokförda poster	5 stickprov	2 ggr/år	Ekonom kansli, controller	Utan anmärkning
	Kontroll av leverantörsfakturer och kontering	5 stickprov	2 ggr/år		
	Utbetalning ska ske med korrekta uppgifter och underlag	5 stickprov	2 ggr/år		
3. Fakturering	Fakturering ska ske med korrekta uppgifter och underlag	5 stickprov	2 ggr/år	Ekonom kansli, controller	Utan anmärkning
4. Moms och skatter	Att rapportering sker på rätt sätt och att avstämning finns upprättad. Att inbetalning har skett.	1 stickprov	2 ggr/år	Ekonom kansli, controller	Utan anmärkning
5. Drift eller investeringsredovisning	Kontroll av att inventarieköp bokas på inventariekonto och uppfyller kraven på inventarie	Kontroll av bokförda inventariekostnader	2 ggr/år	Ekonom kansli, controller	Utan anmärkning
6. Attesträtt	Beslutsattest ska ske av rätt person	5 stickprov	1 gång/år samt löpande	Administrativ chef	Kontrolleras löpande i systemet för fakturahantering. Stickprov utan anmärkning
	Besluts- och mottagningsattest ska ske av två olika personer	5 stickprov			
7. Löner	Kontroll att rätt utbetalning sker till rätt person	Genomgång av lönelista 1 månad	2 ggr/år	Administrativ chef	Kontrollerats månadsvis, utan anmärkning
	Kontroll mot avtalad lön	Genomgång av lönelista 1 månad	2 ggr/år		

8. Arvoden och reseräkningar	Kontroll att rätt utbetalning sker till rätt person	Genomgång av lönelista 1 månad	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning. Reseräkningar attesteras digitalt i personalsystemet sedan mars 2024
	Kontroll mot avtalade ersättnings-belopp	Genomgång av lönelista 1 månad	2 ggr/år		
	Arvoden/reseräkning ska attesteras	1 stickprov	2 ggr/år		
9. Företagskort	Att utställda kontokort är aktuella och används på rätt sätt	Stickprov	2 ggr/år	Ekonom kansli	Kontrollerats månadsvis, utan anmärkning
10. Representation	Kontroll av kontering, syfte och deltagare	5 stickprov	2 ggr/år	Ekonom kansli	Utan anmärkning
11. Handkassa	Handkassan ska vara korrekt	Kontroll att kvitto och kontanter stämmer med bokfört belopp	2 ggr/år	Ekonom Navet	Utan anmärkning
12. Behörighetsrutiner IT	Att behörigheter är korrekta och aktuella för person/period	Kontroll av aktuellt register över användar-licenser	2 ggr/år	Administrativ chef, Bitr verksamhetschef Navet	Utan anmärkning
13. Mobiltelefoner	Kontroll av att aktuell förteckning av mobiltelefoner finns samt att telefonavgifter är rimliga i förhållande till tänkt användning	Genomgång av fakturor	Månadsvis	Ekonom kansli	Utan anmärkning
14. Tillträdeskontroll till lokaler	Kontroll att rätt personer har tillgång till lokalerna	Kontroll och genomgång av nycklar och larmkoder	1 gång/år	Administratör, Bitr verksamhetschef Navet	Utan anmärkning
15. Diarie/posthantering	Handläggningsrutiner ska vara aktuella och tillämpas	Genomgång av rutiner	1 gång/år	Administrativ chef	Utan anmärkning

Styrdokument					
16. Delegationsordning	Delegationsordningen ska vara aktuell	Kontroll av aktualitet	1 gång/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
17. Avtalshantering	Undertecknande av avtal sker i enlighet med gällande delegation	5 stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
18. Dokumenthantering	Alla ärende- och handlingstyper hanteras i enlighet med informationshanteringsplanen	5 stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
19. Inköp och upphandling	Att gällande rutiner för inköp och upphandling är kända och efterlevs	Stickprovsgranskning av dokumentation, kontroll och attest	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
20. Kris och säkerhet	Att planer för kris och säkerhetsarbete finns, är kända och efterlevs Att telefonlista till anhöriga finns och är aktuell	Uppföljning av introduktion och genomgång på APT Kontroll och revidering av telefonlista	2 ggr/år	Förbundsdirektör Verksamhetschef Navet	Planer under kontinuerlig revidering, telefonlista aktuell
21. Personal	Rutinerna i personalhandboken ska vara aktuella, kända och efterlevs Kontroll av organisationen ur ett kompetensförsörjningsperspektiv	Uppföljning av introduktion och genomgång på APT Riskanalys	1 gång/år 1 gång/år	Administrativ chef Förbundsdirektör Verksamhetschef Navet	Revidering av personalhandboken görs löpande
22. Systematiskt arbetsmiljöarbete	Att arbetsmiljöalmanackan följs	Granskning av rutiner och genomförande	2 ggr/år	Skyddskommittén	Utan anmärkning
23. Slutredovisning av projekt - interna och utvecklingsmedel	Kontroll av avslutade projekts slutresultat	Granskning av projektets kostnader och finansiering	2 ggr/år	Förbundsdirektör	Utan anmärkning
24. Dataskyddsförordningen	Kontroll av att åtgärdsplanen följs	Aktiviteterna i åtgärdsplanen granskas	Kvartalsvis	Administrativ chef	Utan anmärkning

Årsrapport

Driftverksamheter

Bilaga till årsbokslut 2024

Inledning

Enligt förbundsordningen kan Direktionen ta beslut om att förbundet ska ansvara för drift av verksamheter. I dagsläget har förbundet följande driftverksamheter:

- Business Region Borås
- Dataskyddsombud
- Medarbetarcentrum
- Vård- och omsorgscollege Sjuhärad
- Navet science center
- Närvårdssamverkan Södra Älvsborg

Ekonomiskt finansieras och nyttjas driftverksamheterna olika av medlemskommunerna och förs därför som egna enheter i förbundets övergripande budget. Vård- och omsorgscollege Sjuhärad och Närvårdssamverkan Södra Älvsborg finansieras av både medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen.

Driftverksamheternas verksamhet varierar i storlek och inriktning och därmed även deras målstruktur.

Navet science center redovisas separat till följd av omfattningen på verksamheten.

Business Region Borås

I september 2023 startade satsningen Västsvenska etableringar för grön omställning, VEGO, ett samarbete mellan de fyra etableringsfrämjarna i Västra Götaland; Business Region Borås, Business Region Göteborg, Business Region Skaraborg och Position Väst. Arbetet leds och finansieras av Västra Götalandsregionen med medfinansiering av Tillväxtverket.

Syftet med satsningen är att utveckla samverkan mellan Västra Götalands etablerings- och exportfrämjare för att marknadsföra Västra Götaland inom den gröna omställningen samt attrahera hållbara företagsetableringar och investeringar. Genom arbetet vill parterna stärka de proaktiva investeringsfrämjande verksamheterna i regionen, för fler och strategiskt hållbara investeringar och etableringar inom den gröna omställningen. Målet är att förbättra de små och medelstora företagens hållbara tillväxt, konkurrenskraft och skapandet av fler arbetstillfällen. På så vis ska Västra Götaland bli en än mer attraktiv plats att investera i.

Satsningen kommer att pågå till och med sista december 2026 och arbetet utgår från fyra arbetspaket:

- Industristruktur och värdekedjor – analys och planering
- Ökad offertberedskap – samspel med kommuner och andra intressenter
- Expansionsmöjligheter för befintligt näringsliv
- Investeringsfrämjande – marknadsbearbetning

Business Region Borås har en tidigare fastställd verksamhetsplan för perioden 2022-2024 där majoriteten av aktiviteterna ingår i ovanstående satsning, medan andra har prioriterats ner i samråd med näringslivscheferna. Redovisningen av mål skiljer sig därmed från tidigare år. Ny verksamhetsplan för perioden 2025-2026 beslutades av Direktionen i december.

Mål och uppdrag 2024	
Mål och uppdrag	Uppföljning 31 december
Tillsammans med övriga delregioner identifiera sätt att planera för stora företagsetableringar och expansionsinvesteringar	Arbetet pågår inom ramen för VEGO och de fyra arbetspaketen. Uppföljning sker kvartalsvis och redovisas till VGR och Tillväxtverket. En oberoende utvärderare har presenterat en halvtidsutvärdering och deras övergripande slutsatser är att satsningen är relevant för de insatser som krävs för att etablera Västsverige som en attraktiv region för etableringar och att den genomförs på ett överlag effektivt sätt som lagt grund för en stärkt samsyn och samverkan mellan etableringsfrämjare. Vidare anser utvärderarna att satsningen visar goda resultat mot de kortsiktiga effektmålen och att arbetet har god bärighet mot effekter på längre sikt, men att externa faktorer bidrar med osäkerhet. Enligt utvärderingen saknar satsningen i nuläget en plan för hur arbetet ska fortgå efter projektets slut. Arbetet mot angivna hållbarhetsmål bör också stärkas. Satsningen pågår även 2025-2026 men målet för 2024 bedöms uppnått.
Kartlägga värdekedjan textil inom Västra Götaland	Inom ramen för VEGO har Business Region Borås ansvar för kartläggning av värdekedjan textil i Västra Götaland. Arbetet har varit svårt att avgränsa då textilfrågan är bred och aktuell inom flera områden, bland annat till följd av den EU-lagstiftning om insamlingsansvaret som träder i kraft 2025. En kartläggning av befintliga aktörer inom textilområdet har genomförts, vilken gett respektive delregion ett bra underlag för att kunna genomföra strategiska besök hos textilföretag. Förbundet fick även i uppdrag att genomföra en förstudie gällande Västra Götalands kommuners kunskap och nuläge kring insamling av textil, LUMP –

	<p>Nutidens textilinsamlare (se målpuffyllelse Regional utveckling). Slutrapporten presenterades efter sommaren och därefter har det genomförts löpande möten mellan investeringsfrämjarna och miljö/avfallstrategerna i alla delregioner för att samla olika perspektiv på frågan. Även VGR, Science Parks och Textile Movement deltar i arbetet. Rent konkret har ett förslag på ett system för textil cirkulär infrastruktur i Västra Götaland arbetats fram som ska tas vidare under våren 2025.</p> <p>Business Sweden, BuS, och Business Region Borås arbetar med ett nationellt värderbjudande för textil. Målbilden är ett svenskt program, men där drivkraften är en västsvensk positionering inom hållbarhet, omställning och framtidens textil och mode. Arbetet kommer att fortsätta under 2025 och 2026 men delmålet 2024 bedöms nådda.</p>
<p>I samarbete med kommunerna marknadsföra siter via Business Swedens verktyg Site Finder</p>	<p>Samtliga kommuner har registrerat siter i verktyget, totalt 32 i Sjuhärad, och en delregional webbsida lanserades vid årsskiftet. Sammanställningen av tillgängliga siter är en del av ett större arbete att stärka kommunernas offertberedskap, vilket kommer att fortsätta under 2025. Alla kommuner har presenterat ett första material med den egna kommunens styrkeområden, vilket kommer att vara grunden i det enhetliga marknadsföringsmaterial som ska tas fram under 2025 – varav delar kommer att presenteras på SiteFinder. Då antalet publicerade siter ökat från 0 till 32 under året anses målet uppnått.</p>
<p>Utifrån förstudien Innovationslots ta vidare samverkan till praktisk fortsättning</p>	<p>I april anordnades ett speeddating-event mellan näringslivsansvariga och innovationsstödssystemet med syfte att skapa kontakt och öka kunskapen om varandra. Ansvariga var BRB, IUC Sjuhärad samt Marks kommun. Samtliga åtta kommuner och 12 aktörer deltog. Alla kommuner hade förberett ett konkret case; en frågeställning de ville ha hjälp med, och fick presentera vad de kan bidra med kopplat till det aktuella caset. Eventet var mycket uppskattat och med stort engagemang hos deltagarna.</p> <p>Flera efterfrågade att detta ska vara ett årligt återkommande arrangemang och planering för nästa tillfälle, i april 2025, pågår. Fokus kommer att vara den del av innovationsstödsystemet som mer uttalat arbetar med senare skeden/tillväxtskeden i ett företag och kommer att kopplas ihop med arbetet med Företagsrevitalisering/Tillväxtradarn, se nedan. Målet är uppnått.</p>
<p>Tillsammans med kommunerna genomföra verksamhetsbesök inom ramen för Business Swedens projekt Expand & Retain</p>	<p>Fem besök har genomförts under året, vilket resulterat i tre pågående processer. Extra fokus har lagts på ett företag där den kommande elbristen kan leda till stora konsekvenser; både för företaget och orten det ligger i. En grupp med representanter från företaget, aktuell kommun, Länsstyrelsen, VGR, Vattenfall samt Business Sweden har satts samman som har regelbundna avstämningar för att hjälpas åt att lösa situationen. Gruppen samordnas av BRB. Ett annat exempel för vidare arbete är det kompetensbehov några företag lyft upp inom plastindustrin. Målet är uppnått.</p>
<p>Implementera arbetssättet för att identifiera potentiella tillväxtföretag inom projektet Företagsrevitalisering i drift</p>	<p>Syftet med det externa projektet Företagsrevitalisering är att kvalitetssäkra en modell för att identifiera företag med potentiell tillväxt och koppla dem till en utvecklingsresa. Det kan vara företag som varit expansiva men stannat av, företag som skulle vilja växa men inte vet hur, eller företag som skulle kunna växa och behöver sammanföras med nätverk. Inom projektet har ett tekniskt verktyg tagits fram, Vensire, som dels innehåller all den data som behövs för att kunna identifiera de viktigaste tillväxtföretagen, dels ger utrymme för dokumentation. Projektet pågår till december 2025 och arbetssättet och verktyget ska implementeras i kommunerna.</p>

	<p>Generellt pågår även arbete för att skapa en tydligare brygga mellan Företagsrevitalisering och innovationsstödsystemet. Företagsbesöken och samtalen genererar i genomsnitt tre kopplingar till aktörer i systemet, där överlämningen av nödvändig information sker av projektansvarig. Detta kommer att vara en del av den aktivitet som planeras våren 2025 (se Innovationslots ovan). Målet är uppnått.</p>
<p>Processleda BRB-nätverket samt revidera verksamhetsplanen</p>	<p>Nio nätverksträffar med näringslivscheferna är genomförda under året enligt ett nytt upplägg med en kommun i fokus vid varje tillfälle. Under strategidagar i oktober planerades verksamheten för 2025 och förslag på verksamhetsplan för perioden 2025-2026 arbetades fram som sedan beslutades av Direktionen i december.</p> <p>Det nya upplägget på nätverksträffarna, där en näringslivschef intervjuats varje gång samt tagit med en gäst från sin kommun, gör att nätverket fått djupare kunskap om varandras förutsättningarna. Det som framkommit under samtalen blir underlag för fortsatt arbete framåt. Målet är uppnått.</p>
<p>Vara en aktiv part i projektet Västsvenska etableringar för grön omställning, VEGO</p>	<p>BRB har deltagit på de månadsvisa projektmötena och därutöver på regelbundna möten inom olika paket/arbetsområden.</p> <p>På projektmötena är det tydligt att arbetet kommit igång hos alla aktörer och att det är många processer som pågår – flera med koppling till varandra. Den största vinsten är det samarbete som vuxit fram mellan projektparterna. Satsningen ses som ett gott exempel på västsvensk samverkan. Målet är uppnått.</p>
<p>Samverka med team miljö och samhällsutveckling gällande exempelvis elförsörjning, markanvändning, symbios och textilåtervinning</p>	<p>Teamet har deltagit på Samverkansarena Trygg energiförsörjning vid två tillfällen, Elektrifieringsdagen i Trollhättan samt tagit del av arbetet med potentialstudien gällande Sol- och vindkraft i Sjuhärad samt projektet EISa. Tillsammans med team miljö- och samhällsutveckling har även en förstudie kring industriell symbios genomförts. Samarbetet mellan teamen fungerar bra. Utmaningen är att samplanera de pågående processerna då det många gånger är samma personer som bjuds in till de möten och konferenser teamen anordnar.</p>
<p>Samverka med processledare kompetensförsörjning gällande näringslivets kompetensutmaning</p>	<p>Team näringsliv och kompetens består av Business Region Borås samt processledare kompetensförsörjning. Uppdatering sker vid veckovisa avstämningar och processledare kompetensförsörjning deltar på nätverksmötena med näringslivscheferna. För konkreta aktiviteter, se Måluppfyllelse regional utveckling.</p>

Analys måluppfyllelse

Den regionala satsningen VEGO har inneburit att BRB kunnat växla upp sin verksamhet från en till 2,5 medarbetare. BRB är inne i en förändringsresa mot ett ökat fokus på proaktivt investeringsfrämjande arbete – vilket gjorts möjligt genom det samarbete som startats upp i Västra Götaland. Ett antal aktiviteter har genomförts som skapat en gemensam plattform och förståelse för vad offertberedskap och proaktivt investeringsfrämjande innebär. Engagemanget har varit högt från kommunerna och det finns önskemål om hur arbetet ska fortgå. Alla kommuner har identifierat vilka som ska ingå i deras "etableringsteam" och det material som tagits fram inom ramen för satsningen kommer att utgöra grunden för det marknadsföringsmaterial/värdeerbjudande för Boråsregionen/Sjuhärad som ska tas fram. Framförallt har kunskapen kring investeringsfrämjande arbete spridits till fler funktioner i kommunerna - det kan inte enbart drivas av näringslivschefen.

Arbetet inom Expand & Retain fungerar bra och gör skillnad för de företag som är involverade, Genomförda besök har även identifierat ett utbildningsbehov inom plastindustrin som vidarebefordrats till Business Sweden.

Inom VEGO sker framdrift inom alla arbetspaket och arbetet fungerar bra; både internt inom BRB och med övriga aktörer i projektet. Riktningen har blivit tydligare inom alla områden. Den största vinsten är det samarbete som vuxit fram mellan projektparterna.

De processer som startat upp inom ramen för VEGO har även lett till ett mer intensivt samarbete med Business Sweden och BRB har idag en starkare relation med Business Sweden jämfört med för ett år sedan; framförallt när det gäller arbetet kopplat till värdekedjorna batteri och textil.

Gällande textilområdet har det blivit tydligt att Västsverige kommer att få en framträdande och ledande roll i det fortsatta arbetet då Business Sweden hittills inte mobiliserat i frågan och det endast är Västra Götaland bland regionerna som prioriterar frågan i dagsläget. Tack vare VEGO kommer vi att kunna ta den rollen.

Dataskyddsbud

Medlemskommunerna har gått samman om en gemensam dataskyddsfunktion. Syftet med verksamheten är att bevaka en rättssäker och korrekt hantering av den personliga integriteten. Målet är att kommunmedlemmar och kommunalt anställda ska känna sig trygga med hur deras personliga uppgifter hanteras.

Mål och uppdrag 2024	
Mål och uppdrag	Uppföljning 31 december
Fortsätta att leverera en proaktiv och professionell DSO-tjänst efter framtagen modell	<p>Den årliga granskningsomgången och återrapporteringen till respektive ledningsgrupp genomfördes under våren. Granskningsresultaten visar en ökad förståelse för och höjd kvalitet i dataskyddsarbetet. DSO bidrar till att upprätthålla ett systematiskt arbetssätt med integritetsfrågorna i kommunerna. Granskningsrapporten för 2025 är framtagen.</p> <p>Under hösten genomfördes Mognadsmatrisen, vilken resulterat i en ny rapport som på ett pedagogiskt sätt visar dataskyddsmognaden på övergripande nivå i kommunen. Rapporten kommer att presenteras för respektive kommunstyrelse och kommunledningsgrupp.</p> <p>Dessutom har DSO löpande under året stöttat i arbetet med bland annat konsekvensbedömning, utredning och incidenthantering. Målet anses uppnått.</p>
Bidra till att öka kunskapen hos beslutsfattarna i kommunerna gällande hanteringen av kommande regelverk från EU	<p>Informationsspridning har skett via nyhetsbrev och i samband med träffar med politiska grupperingar. Upplevelsen är dock att det är svårt att nå ut till beslutsfattarna och det finns behov av bredare dialog kring utmaningarna i samband med ny lagstiftning. Korta informationsfrågor har ställts i samband med besök i nämnder och styrelser för att öka medvetenheten. Målet anses uppnått.</p>
Öka fokus på att skapa, marknadsföra och tillhandahålla relevanta utbildningar inom dataskydd	<p>Tre olika utbildningspaket är framtagna och marknadsförda genom nyhetsbrev och på kommuners intranät. Kommunerna har aktivt börjat avropa de olika utbildningspaketen och de har fått ett bra mottagande. Både grundläggande och fördjupade utbildningar har genomförts för medarbetare i kommuner och förbund. Målet anses uppnått.</p>

Mätetal	Uppföljning 31 december
Alla verksamheter (ca 80) ska under året ha genomfört minst en granskningsomgång	77 av 78 granskningar är genomförda. Svar saknas från en organisation. Målet nått.
Alla åtta kommuner ska under året ha genomfört en genomgång med Mognadsmatrisen	Alla åtta kommuner har genomfört mognadsmatrisen. En kommun har hittills fått rapportering av Mognadsmatrisen utifrån den nya DSO-rapporten. Målet nått.
Stötta verksamheterna med råd i både enkla och mer komplexa frågor och utredningar	Alla inkomna ärenden under året har hanterats i tid. Målet nått.

Besöka nätverk och personalträffar/APT för att informera om dataskydd och stärka medvetenheten kring integritetsfrågor	Deltagit i de fyra Digitala Arenor som Borås Stad arrangerat samt styrgruppen för IT vård och omsorg i det sociala klustret i Borås. Därutöver fyra möten med gruppen Infosäk/juridik i Borås Stad. Målet nått.
På uppdrag arrangera utbildningar samt publicera minst tre nyhetsbrev. Genomföra två fasta grundutbildningar i webinarieform. Skapa en digital GDPR-utbildning för publicering på medlemskommunernas utbildningsplattformar.	Flera grundutbildningar i GDPR genomförda samt en fördjupad GDPR-utbildning för Borås Stad. Två nyhetsbrev publicerade. Målet nått.
Stötta arbetet vid alla misstänkta och bekräftade personuppgiftsincidenter	Drygt 40 inrapporterade personuppgiftsincidenter är hanterade. Målet nått.
Finnas tillhands för alla registrerade personer, medarbetare, verksamheter och tillsynsmyndigheten som önskar hjälp med ärenden, information etc. Alla ärenden ska vara återkopplade till frågeställaren inom fem arbetsdagar	DSO har hanterat ett drygt 90-tal ärenden, frågor och rådgivningar under året. Målet nått.
Organisera och kontinuerligt inhämta nyheter och kunskap genom omvärldsbevakning, deltagande i relevanta nätverk och utbildningar	Omvärldsbevakning är en mycket viktig del av uppdraget och DSO har under 2024 deltagit i ett 50-tal olika möten, nätverksträffar och utbildningar samt tagit del av diverse rapporter, domslut och artiklar. Målet nått.
Genom årlig utvärdering av gångna periodens verksamhet bättre möta efterfrågade aktiviteter och skapa relevant verksamhetsplan och budget	Utvärdering och analys av verksamheten är genomförd och låg till grund för planeringen av 2025. Målet nått.

Analys måluppfyllelse

Med den ökade förståelsen och höjda kvaliteten i dataskyddsarbetet i kommunerna har DSO upprätthållit ett systematiskt arbetssätt med integritetsfrågorna, vilket ökar följsamheten till GDPR.

Det är svårt att nå ut till beslutsfattarna och det finns behov av bredare dialog kring utmaningarna gällande ny lagstiftning som har beroende till GDPR; exempelvis AI-förordning, Öppna datalagarna och Cybersäkerhetslagar.

Att kommunerna börjat avropa de olika utbildningspaketen i GDPR visar bland annat på att erbjudandet är rätt och ligger väl i tiden samt att kommunernas generella GDPR-kunskap ökar.

Medarbetarcentrum

Medarbetarcentrums syfte är att stödja och utveckla anställda i de samverkande kommunerna Borås, Mark, Svenljunga och Tranemo. Syftet är att arbeta hälsofrämjande, förhindra inlåsning och aktivt verka för en lönsam personalrörlighet. Genom Medarbetarcentrum erbjuds ledarskapsutbildningar och grupputveckling samt individuellt stöd i roll och yrkeskarriär.

Mål och uppdrag 2024	
Mål och uppdrag	Uppföljning 31 december
Marknadsföra Medarbetarcentrums verksamhet för ökat användande	Ny hemsida lanserades i juni och fem nyhetsbrev har utgivits under året. Fyra styrgruppsmöten har hållits och en HR-dialog genomfördes i november. Målet anses uppnått.
Tillhandahålla ett attraktivt utbud av tjänster utifrån kommunernas behov. Utforska nya behov och önskemål utifrån medlemskommunerna eller omvärldsbevakning	Medarbetarna har gått utbildning i högkvalitativa arbetspsykologiska testmetoder som stöd för chefer och personalansvariga i frågor som rör personalutveckling, personalurval och rekrytering för att kunna erbjuda kommunerna fler verktyg och kompetenser. Utbildningen avslutades i augusti och effekten får utvärderas på längre sikt. Målet anses uppnått.
Bidra till personalrörlighet genom jobbmatchning och samtal	Under året har 60 personer fått förändring varav 23 genom jobbmatchning. Det är positiva effekter för personalrörligheten. 100 % av respondenterna är nöjda med det reflekterande samtalet. Målet anses uppnått.
Bidra till att nödvändig kunskap och kompetens finns hos cheferna i medlemskommunerna genom ledarskapsprogrammet	11 chefer avslutade ledarskapsprogrammet i maj och enligt enkät är 100 % nöjda med utbildningen. Effekten är att cheferna uppger ett bättre ledarskap. En ny omgång av ledarskapsprogrammet startade upp i september. Målet anses uppnått.
Genom grupputvecklingsinsatser vara ett stöd och verktyg för arbetsgivarna i arbetet med organisatorisk och social arbetsmiljö för att bidra till ökad hälsa hos medarbetarna, högre prestationer i grupper och för ökad attraktivitet hos medlemskommunerna	Positiva resultat i genomförda utvärderingar. Medarbetarcentrum har bidragit till arbete med den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Samtliga tillfrågade chefer var nöjda med de grupputvecklingsinsatser som genomförts. Målet anses uppnått.

Mätetal	Uppföljning 31 december
Tre nyhetsbrev	Fem nyhetsbrev har utgivits. Målet nått.
Uppdaterad eller ny hemsida klar under året	Ny hemsida klar i juni 2024. Målet nått.
Erbjuda dialogträff med kommunernas ledningsgrupper	Erbjudandet har lämnats via styrgruppen. Målet nått.
Erbjuda dialogträff med kommunfullmäktige	Erbjudandet har lämnats via styrgruppen. Målet nått.
Minst två styrgruppsmöten	Fyra styrgruppsmöten har hållits. Målet nått.

Årlig dialogträff med HR-personal på respektive förvaltning och kommun	HR-dialog genomförd i november. Målet nått.
90 % av medarbetarna ska vara nöjda med det reflekterande samtalet	100 % av respondenterna var nöjda. Målet nått.
90 % av deltagarna på ledarskapsprogrammet ska ange att de kan rekommendera utbildningen till annan	100 % av deltagarna kan rekommendera utbildningen till annan. Målet nått.
Vid uppdrag ska 90 % av cheferna vara nöjda med gruppinsatsen	100 % av cheferna var nöjda med insatserna. Målet nått.

Analys måluppfyllelse

Marknadsföringsinsatser har genomförts; exempelvis framtagandet av en ny hemsida. Antal reflekterande samtal har ökat under hösten, vilket kan vara en följd av den nya hemsidan. Ökningen kan även bero på en artikel i Borås Stads digitala tidning Saxen som når ut till medarbetarna. Nyhetsbrev distribueras till cheferna via hemsidan. Den positiva HR-dialogen under november månad kan också vara en anledning till ökat användande av reflekterande samtal. Antal samtal har ökat med 18 % jämfört med år 2023.

Ledarutvecklingsprogrammet har gett positiva effekter. Några sammanfattade svar från ledare/chefer; programmet har gett mer kunskap och verktyg för ledarskapet. Ökad självinsikt och självkänedom och det har tydliggjorts skillnaden mellan chefs- och ledarrollen. Tid för reflektion har varit värdefull och viktig. Deltagarna känner en ökad trygghet som chef och mer mod att våga prova och träna på ledarskapet.

Grunduppdragen ger resultat och positiva effekter kontinuerligt. 60 medarbetare har fått förändring, varav drygt en tredjedel genom matchningsdatabasen.

Alla som svarat på enkäten om det reflekterande samtalet är nöjda. En kort sammanfattning av svaren är att medarbetarna känner ett gott, varmt och tryggt bemötande. Coach som lyssnar och ger feedback. Coachar för stöd med CV, inspirerar och "peppar" till att "våga". Coacherna är proffsiga och Medarbetarcentrums databas/matchningstjänst är väldigt positiv och ger en bra möjlighet till personlörlighet.

100 % av cheferna är nöjda vid grupputvecklingsinsatser och där Medarbetarcentrum bidragit till att stärka arbetet med den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.

Vård- och omsorgscollege Sjuhärad

Vård- och omsorgscollege är en organisation för certifierad samverkan mellan arbetsgivare, fackliga organisationer och utbildningsanordnare. Syftet är att samverka kring kompetensförsörjningsfrågor inom vård- och omsorgsbranschens gymnasiala yrkesgrupper, till exempel undersköterska. Samverkan sker på regional och lokal nivå inom kommuner och Västra Götalandsregionen. Samtliga kommuner i Sjuhärad deltar i samverkan.

Regionala mål VOC Sjuhärad

- Öka antalet elever och studenter som söker vård- och omsorgsutbildning
- Öka antalet elever och studenter som fullgör sin vård- och omsorgsutbildning
- Kvalitetssäkra praktik, APL/LIA-platser
- Öka mångfalden på utbildningar och arbetsplatser genom en breddad rekrytering

I återcertifieringsansökan för perioden 2020–2024 finns en aktivitetsplan som beskriver de aktiviteter som planeras under perioden för att stödja de regionala målen. Verksamhetsplanen för 2024 utgår från aktivitetsplanen.

Beslutad verksamhet 2024	Uppföljning 31 december
<p>Återcertifiering</p> <p>VOC Sjuhärad ska återcertifieras under 2024</p>	<p>VOC Sjuhärad är godkända och återcertifierade för perioden 2025-2029. Målet är uppnått.</p>
<p>Utveckla stödstruktur för språkombuden i syfte att stödja dem i sina uppdrag</p> <p>Under de senaste åren har vi utbildat ett stort antal språkombud. Vi kan se att de som utbildades för ett par år sedan kontinuerligt behöver "påfyllning" för sina uppdrag. Det finns en tendens att språkombudets roll på en arbetsplats försvagas för att sedan helt försvinna ett par år efter genomgången utbildning. Under 2023 tog vi fram en strategi för att långsiktigt stödja språkombuden i deras uppdrag och erbjuda dem kontinuerlig kompetensutveckling.</p>	<p>Planerade aktiviteter 2024</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chefsutbildningen "Fem nycklar till en språkutvecklande arbetsplats" kommer att erbjudas till enhetschefer med flera. Utbildningarna är digitala och genomförs av VOC nationellt. <i>Ett flertal utbildningar har genomförts där enhetschefer från Sjuhärad har deltagit.</i> - Lokala samordnare planerar och genomför regelbundna nätversträffar för språkombuden i sina respektive college. <i>Nätverksträffar för språkombud i lokalt college BBHV och lokalt college MUST har genomförts under hösten. Nya träffar planeras under våren 2025.</i> - Språkombudsutbildningar kommer att genomföras utifrån de behov som verksamheterna har. <i>Under våren genomfördes språkombudsutbildningar i Svenljunga/Tranemo och Borås med totalt 34 deltagare. Under hösten har det inte funnits utrymme, till följd av arbetet med Millenium.</i> - En seminariedag kring språkutveckling på arbetsplatser kommer att genomföras under hösten 2024. Målgrupp: Enhetschefer, språkombud, språkombudsutbildare, verksamhetsutvecklare. <i>Flyttad till 2025 till följd av att arbetet med återcertifieringen prioriterats.</i> - Lokala vo-college håller på att bygga Teams-utor för sina språkombud där man kan dela material, tips och chatta med varandra.

	- Under hösten har det nationella konceptet "Prata om jobbet" implementerats och flera arbetsplatser genomför nu utbildningen i sina personalgrupper.
<p>Kvalitetsutveckling handledning och validering</p> <p>Vård- och omsorgslärare som arbetar med validering ingår i ett regionalt nätverk som leds av regional processledare.</p>	<p>Under 2024 fortsätter nätverket att träffas som en del i den regionala stödstrukturen för en kvalitativ valideringsverksamhet. En temadag för nätverksdeltagarna genomfördes under våren och ytterligare en träff under hösten, båda med medverkan av Validering Väst.</p> <p>Handledarutbildningar har genomförts i Borås, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn, Vårgårda. Totalt har cirka 170 undersköterskor deltagit.</p>
<p>Marknadsföringsinsatser</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Medverkat på flera arrangemang under året; jobb- och utbildningsmässor och öppet husarrangemang inför gymnasievalet - Under VO-Collegeveckan genomförde verksamheter och utbildningsanordnare olika utåtriktade aktiviteter i syfte att sätta fokus på vård- och omsorgsbranschen/undersköterskeyrket. - VOC Sjuhärad medverkar med helsidesannons i materialet "Framtidsvalet" som distribueras till alla elever i åk 9 under hösten inför gymnasievalet. - En arbetsgrupp har tagit fram en modell för grupp-prao inom vård och omsorg som prövades i Svenljunga kommun under hösten. Utvärdering pågår och ytterligare två kommuner planerar att pröva modellen under våren 2025. Syftet är att ge högstadiel elever en lärorik och positiv bild av vård- och omsorgsbranschen och på sikt öka antalet elever som söker till vård- och omsorgsprogrammet på gymnasiet.
<p>Övrigt</p> <p>Vård- och omsorgsambassadörs-utbildningar kommer att genomföras utifrån de behov som samverkansparterna har.</p>	<p>Inga utbildningar har genomförts i under åren med anledning av implementeringen av Millenium.</p>

Analys måluppfyllelse

Den största insatsen under 2024 var att återcertifiera Vård och omsorgscollege i Sjuhärad. Detta tillsammans med att primär-, och specialistvård planerade för att införa ett nytt journalsystem har delvis påverkat vilka aktiviteter som har prioriterats eller varit möjliga att genomföra under 2024. Under året påbörjade 65 elever en vård och omsorgsutbildning på något av våra gymnasier vilket var lägre än de tre senaste åren. Inom vuxenutbildningen var det minst 465 elever som påbörjade en vård och omsorgsutbildning vilket är i paritet med de senaste tre åren.

Ytterligare insatser kommer att behöva initieras de närmaste åren för att öka antalet gymnasieelever som påbörjar och genomför en vård- och omsorgsutbildning.

Närvårdssamverkan

Närvårdssamverkan Södra Älvsborg omfattar kommunal primärvård, socialtjänst och skola i Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda samt regional hälso- och sjukvård i Södra Älvsborg. Närvårdssamverkan Södra Älvsborg arbetar genom samverkan för att vården och omsorgen ska vara god och fungera sömlöst för den enskilde.

Närvårdskontoret har i uppdrag att koordinera, stödja, omvärldsbevaka, bereda ärenden samt följa upp samverkan inom olika grupper. Närvårdskontorets medarbetare har ett opartiskt förhållningssätt gentemot huvudmännen.

Uppföljning av verksamheten görs via enkät två gånger per år, i augusti och december. Målvärdet är att samtliga frågor ska besvaras med ja till minst 95 procent.

Mätetal	Uppföljning 31 december
Har Närvårdskontoret samordnat och genomfört den årliga samverkanskonferensen på ett tillfredsställande sätt? (Styrgrupp)	70 % har svarat på frågan och 93 % av dessa svarar att Samverkanskonferensen genomförts tillfredsställande under 2024. Övriga 7 % (1 person) tycker att konferensen delvis genomförts på ett tillfredsställande sätt.
Har kallelsen kommit i tid, minst en vecka innan mötet? (Styrgrupp, DPS och Uppdragsgrupper, Beredningsgrupp)	51 % har svarat på frågan och 100 % av dessa svarar att kallelsen har kommit i god tid innan mötet.
Är ärendena väl förberedda? (AU och Presidium)	80 % (4 av 5 personer) har svarat på frågan och 100 % av dem anser att frågorna är väl beredda.
Är protokollen som skickas ut för justering tydliga? (Styrgrupp och Presidiet)	100 % har svarat på frågan och samtliga anser att protokollen för justering är tydliga.
Är protokollen tydliga?	50 % har svarat på frågan och 100 % svarar att protokollen är tydliga.
Är informationsbrevet tydligt? (Styrgrupp)	53 % har svarat på frågan och 100 % av dem svarar att informationsbrevet är tydligt och i enlighet med målen.
Är mötesanteckningarna som skickas ut tydliga?	80 % har svarat på frågan om mötesanteckningarna från presidiet och AU är tydliga och 100 % av dessa svarar att mötesanteckningarna är det.
Är medarbetarna på Närvårdskontoret objektiva och professionella? (Styrgrupp, DPS, Uppdragsgrupper och Beredningsgrupp)	50 % har svarat på frågan och 92 % av dessa anser att kontorets personal är objektiva och professionella. Resterande 8 % (4 personer) anser att Närvårdskontorets personal till viss del är objektiva och professionella.
Är medarbetarna på Närvårdskontoret tillgängliga? (Styrgrupp, DPS, Uppdragsgrupper och Beredningsgrupp)	50 % har svarat på frågan och 98 % av dessa anser att så är fallet. Resterande 2 % (1 person) anser att Närvårdskontorets personal till viss del är tillgängliga.
Ges rätt och tillräckligt stöd för att leda uppdragsgrupperna? (Ordförandena i uppdragsgrupperna)	20 % (1 av 5 personer) har svarat på frågan och denne svarar att de får rätt och tillräckligt stöd för att leda uppdragsgrupperna.

Ges rätt och tillräcklig handledning till projektledare? (Projektledarna)	70 % (10 personer) av projektledarna har besvarat frågan och 86 % av dessa svarar att de har rätt och tillräcklig handledning. 14 % (1 person) har svarat delvis.
---	---

Analys måluppfyllelse

Svarsfrekvensen är lägre än tidigare. Enligt svaren som inkommit är måluppfyllelsen god men det finns förbättringsmöjligheter, då alla frågor inte har besvarats med ja till 95%. De arbetsätt som Närvårdskontoret arbetar utifrån förefaller dock ändå vara väl anpassade till beställarnas önskemål och krav.

Verksamhets- berättelse

2024

NAVET

Verksamhetsberättelse 2024

Navet science center har en fortsatt stark utveckling. Kombinationen av att förvalta befintliga erbjudanden till skolor, samtidigt som verksamheten utvecklas inom områden där omtag behövs, är lyckosam. Ett särskilt viktigt arbete under året har varit att ta fram en värdegrundsplattform och varumärkesstrategi samt en tillgänglighetspolicy.

Delårsrapporten är utformad efter Navets affärsplans fem verksamhetsområden. Utifrån affärsplanens prioriterade områden har årets prioriterade insatser identifierats.

- Navet skola och förskola
- Navet kompetens
- Navet mötesplats
- Navet utvecklingsarena
- Navet drift

Navet skola och förskola

Under 2024 har Navet mött 17 689 elever på skolprogram, från förskolan till gymnasiet. Av alla elever i Borås har 49% varit på besök på Navet, för Mark är andelen 23%, för Svenljunga 48%, för Tranemo 48%, för Ulricehamn 42% och årets raket är Herrljunga där hela 101% av eleverna varit på besök eller besökts av Navet under året, vilket alltså betyder att vissa av eleverna i Herrljunga har vi träffat mer än en gång. I samband med terminsstart, både hösttermin och vårtermin, har Navet bjudit in till öppet hus för att lärare ska kunna ta del av Navets utbud.

Från och med höstterminen 2024 har Ulricehamns kommun en Navettrappa, vilket innebär ett strukturerat sätt att boka skolprogram för ökad likvärdighet. Alla elever i Ulricehamn kommer därmed att ta del av samma skolprogram i specificerade årskurser. Utöver detta kan enskilda lärare boka skolprogram för sina klasser efter eget önskemål.

Under våren lanserades två nya förskoleprogram, *SmåFysik med Tunda* för 3–4 åringar och *Tundas fysikcirkus* för 5–6 åringar, båda kopplade till Navets senaste avdelning Småfysik. Det är första gången Navet erbjuder ett skolprogram för så små barn som 3–4 åringar. Under hösten togs ytterligare ett förskoleprogram fram och testades med pilotgrupper. Det är ett digitalt matematik-skolprogram, där barnen möter Navets pedagoger digitalt och får olika matematikuppgifter att göra på förskolan. Programmet är en del av Navettrappan Ulricehamn. Inom ramen för det av Västra Götalandsregionen finansierade projektet SamBio tog Navet, i samverkan med flera andra aktörer i Västra Götaland, fram två mobila skolprogram: *Eken – en nyckel till mångfald* samt *Biologisk mångfald och skogsbruk*. Det första programmet är i form av en escape box, där eleverna löser uppgifter för att få ekosystemet runt eken att fungera. Programmet riktar sig till åk 4 – åk 7 och testades med pilotgrupper under hösten 2024. Från vårterminen 2025 finns programmet i Navets ordinarie utbud. Biologisk mångfald och skogsbruk är ett utomhuskolprogram som riktar sig till gymnasieklaser och syftar till att låta

eleverna genomföra en fältundersökning för att upptäcka skogens roll och dess balans mellan produktion och biologisk mångfald.

Mobila skolprogram

Navet har varit ute och träffat elever i nästan samtliga kommuner på mobila skolprogram, både inomhus- och utomhus. Under vårterminen var Navet på turné med skolprogrammet *Det brinner!* i Herrljunga, Ulricehamn och Mark och under höstterminen var det Svenljungas och Herrljungas tur. Ett provisoriskt labb byggdes upp i respektive kommun och Räddningstjänsten körde dit en utbränd container där eleverna får uppleva ett rum där det brunnit och även leta efter ledtrådar. Syftet med "*Det brinner!*" är att ge eleverna en fördjupad förståelse för både naturvetenskapliga och samhällseliga aspekter av bränder. Genom att anta rollen som kriminaltekniker får eleverna möjlighet att utforska och analysera bevismaterial som hittats i samband med en fiktiv brand. De använder olika kemiska analyser för att identifiera orsakerna bakom branden och undersöka potentiella brott. Efter det praktiska arbetet deltar eleverna i ett rollspel i form av en rättegång, där de diskuterar och reflekterar över de juridiska och etiska konsekvenserna av att anlägga eller oavsiktligt orsaka en brand. Det leder till en djupare insikt i både rättssystemet och de allvarliga samhällskonsekvenserna av sådana händelser. Reaktionerna efter programmet har varit mycket positiva, både från elever och lärare.

Digitala skolprogram

Under året har Navet fortsatt att utveckla sina digitala skolprogram för att nå fler elever på distans inom Sjuhäradskommunerna. Genom att använda plattformar som Zoom och Microsoft Teams kan vi möta elever live medan de befinner sig i sina klassrum, vilket gör det möjligt för skolor i vårt närområde att delta utan att behöva resa till oss.

De digitala skolprogrammen fungerar som ett komplement till Navets fysiska skolprogram. Under våren genomförde Navet test med digitalt kemiprogram för förskolan. Programmet bestod av fyra korta interaktiva tillfällen, där två barngrupper deltog. Responsen från förskolepedagogerna var mycket positiv, vilket ger oss värdefull input inför framtida program. Exempel på kommentar från lärare i pilotgrupperna:

"Spänning! Och nyfikenhet. Det var något särskilt att göra det via skärmen, och kul att många ändå förstod att de kunde interagera med er."

SamBio

SamBio är ett västsvenskt projekt finansierat av Västra Götalandsregionen som syftar till att öka kunskapen om biologisk mångfald. Tillsammans med diverse institutioner vid Göteborgs Universitet, parker, museer och science centers har de olika parterna skapat elevprogram som ska rullas ut till målgrupper runtom i Västra Götaland. Ett exempel på detta är *Eken – en nyckel till mångfald* som innehåller sex kluringar i små lådor med hänglås. Den ena lådan leder till den andra och du erövrar kugghjul med olika arter som är beroende av eken för sin överlevnad. Slutligen sätts kugghjulen upp på en tavla så att du kan röra det stora kugghjulet och få allt att snurra. Ekosystemet runt eken fungerar!

Experimentlådor

Som ett komplement till skolprogram erbjuder Navet experimentlådor där elever får möjlighet att arbeta laborativt och praktiskt i klassrummet. Lådorna är utformade så att de ska inspirera till ett nyfiket, självständigt och naturvetenskapligt arbetsätt och innehåller uppgifter som riktar sig direkt till eleverna och kompletteras med information och inspiration till ansvarig pedagog. Under 2024 har ett större inventeringsarbete genomförts för att uppdatera innehåll och utseende. Olika metoder för smidigare distribution har testats. En digital bokning av lådorna på Navets hemsida har lanserats. Utlåningen av lådorna kom igång under 2024 och en utökning av antalet lådor planeras för 2025.

Tekniktrappan

Projektet Tekniktrappan som drivs i samverkan med IUC Sjuhärad genomförde sitt andra år 2024, vilket innebär upprepning och systematisering av insatserna från 2023. Det i sin tur innebär kontinuitet, bättre framförhållning för skolor samt att kontaktnät har byggts upp vilket underlättar kommunikationen. Aktiviteterna inom Tekniktrappan genomförs för att väcka teknikintresse hos elever från förskola till gymnasium, att synliggöra tekniska yrken och i slutändan bidra till att fler unga söker sig till tekniska utbildningar.

Under våren utvärderade projektledningen satsningen för att under hösten skicka in en ansökan om förlängning under 2025 - 2027. Ansökan godkändes 20 december. Ett exempel på resultat från Tekniktrappan är hur Sven Eriksonsgymnasiet ökat antalet sökande till teknikprogrammet med 35% (32 elever), där lärarna ser en stark koppling till samverkan med Tekniktrappan.

Drömstaden

Vårterminen 2024 gick Drömstaden i mål för åttonde året i rad. Sammanlagt 11 klasser lyckades ta sig till finalen och hade därmed genomfört minst 20 övningar inom hållbar utveckling som skickats in till Navet för feedback av totalt 40 möjliga. Under läsåret 23/24 utvärderades Drömstaden av Ekovera för att undersöka hur elevers kunskaper, attityder och värderingar om hållbar utveckling, samt lärarnas erfarenheter av undervisning inom detta område påverkades av att delta i Drömstaden under ett läsår. Slutsatsen blev att eleverna får en förbättrad kunskap om hållbar utveckling, att det finns utmaningar och variation i elevernas engagemang samt att lärarna tyckte det var roligt och värdefullt men att tidsåtgången var en utmaning. Därtill gjordes medskick för ytterligare utveckling och anpassning av konceptet för att möta både elevers och lärares behov mer effektivt. Hösten 2024 startade en ny omgång av Drömstaden upp, för nionde året i rad. Även detta läsår deltar 11 klasser i Drömstaden.

Navet kompetens

Under 2024 har Navet mött 1 109 lärare och förskollärare i olika kompetensutvecklingsinsatser inom naturvetenskap, teknik, matematik och hållbar utveckling. Utöver det har Navet mött 872 personer i framför allt andra förvaltningar och kommunala bolag i olika utbildningsinsatser. Särskilt värt att nämna är hållbarhetsutbildningar för all

personal i Kulturförvaltningen i Borås Stad, samt under Hållbarhetsdagen för Marks kommuns förvaltningsledning och presidier.

Under perioden har två öppna hållbar utveckling-utbildningar för lärare från samtliga sjuhäradskommuner genomförts, en för F–6-lärare och en för 7–9-lärare. Båda hade god uppslutning och fick positiva reaktioner från deltagande lärare.

Roligt att nämna är också de två kompetensutvecklingar Navet haft under våren för förskolepersonal från två förskoleområden i Filipstads kommun.

2024 var det tredje året i rad som Göteborgs Universitet i samverkan med Navet genomförde en universitetskurs om 7,5 hp för att stärka förskolepedagoger inom ämnena fysik och teknik - *Fysik och teknik i förskolan*. Kursen blandar föreläsningar med praktiska moment och övningar och hålls dels på plats på Navet och på Chalmers i Göteborg. Träffarna varvas med zoom-möten med än mer teoretisk kunskap kring framförallt fysik. Kurserna har varit oerhört uppskattade och pedagogerna som har gått har upplevt att de fått, utöver kursens faktiska innehåll, dela erfarenheter och på så vis skapa nya nätverk där mycket kollegialt lärande sker mellan kollegor – oavsett vart de arbetar i landet. 2024 var antalet sökande rekordhög och kursdeltagarna kom hela vägen från Umeå i norr till Halmstad i söder.

Under 2024 fortsatte också Herrljunga kommuns matematiksatsning, vilket innebar att Navet träffade alla förskollärare och fritidspersonal vid två tillfällen och hade kompetensutveckling inom matematik.

Tillgänglighetsarbete

I enlighet med verksamhetsplanen genomfördes under 2024 en genomlysning av Navets tillgänglighetsarbete. Det övergripande målet var att skapa en än mer inkluderande verksamhet, där fler människor kan delta och ta del av våra erbjudanden, oavsett förutsättningar. Navet träffade under våren funktionshinder- och tillgänglighetskonsulenter från Borås Stad för att diskutera möjliga samarbeten, samt lyssnade till Alfons Åbergs Kulturhus som gjort ett gediget tillgänglighetsarbete. Dessutom har några medarbetare deltagit i föreläsningar om hörtillgänglighet och allmän tillgänglighet i besöksmål, samt att vi sått ett frö till att tala om universell utformning i samband med framtagande av nya utställningar, skolprogram och aktiviteter.

Arbetet resulterade i en tillgänglighetspolicy:

”Navet arbetar kontinuerligt med att utveckla och förbättra verksamheten för att skapa en inkluderande och tillgänglig miljö för alla besökare. Navets målsättningar inom bemötande, digital miljö och fysisk miljö speglar detta engagemang:

Målsättning bemötande: All personal på Navet ska bemöta besökare på ett inkluderande och välkomnande sätt, oavsett besökarens bakgrund eller behov. Vi strävar efter att upprätthålla en hög servicenivå där varje individ får en positiv upplevelse.

Målsättning digital miljö: Navet följer aktivt tillgänglighetsstandarder och riktlinjer, med målet att främja inkludering och jämlikhet i vår digitala närvaro.

Målsättning fysisk miljö: Navets miljöer är begripliga, tillgängliga och inkluderande för alla människor som besöker oss. Vi prioriterar åtgärder för att anpassa våra utrymmen för att det ska bli så bra som möjligt för så många som möjligt.”

Under det kommande året fortsätter arbetet med att systematisera tillgänglighetsarbetet samt genomföra konkreta insatser och förbättringar. Det finns en strävan att göra skolprogrammen mer tillgängliga för alla elever. Navet kommer att se över hur aktiviteter kan anpassas för att bli ännu mer inkluderande, med särskilt fokus på tydlighet och användarvänlighet. Samtidigt pågår en genomgång av lokalerna för att säkerställa att avdelningsnamn och kartor över utställningen är så begripliga och lättillgängliga som möjligt. Det kommer både att förbättra besökarnas upplevelse och säkerställa att Navet uppfyller högt ställda krav på tillgänglighet.

Navet mötesplats

Inom Navet mötesplats ingår flera verksamhetsområden såsom besöksmålet, konferens, delaktighet och framtidstro samt meningsfull fritid. Navet ska erbjuda intresseväckande, unika och inspirerande miljöer och aktiviteter för både boende och besökare i Sjuhärad. Devisen vi arbetar efter är ”ett hus fyllt av möjligheter med fler besökare där och när det inte är fullt”.

Besöksmålet

2023 var ett rekordår för Navets publika verksamhet med totalt 35 000 besökare, vilket överträffade den tidigare toppnoteringen från "dinosaurieåret 2016" med 29 426 betalande besökare. Även 2024 började starkt med en tydlig trend av ökade besökstal från onsdag till söndag. Sommarmånaderna 2024 visade dock ett 15% lägre besökstal än 2023, främst i augusti. Trots detta nådde vi totalt 36 220 besökare för året, tack vare en stark start och höst.

Navets besökare är mycket nöjda, vilket återspeglas i det höga betyget på Google, 4,8 av 5. För att fortsätta vara ett attraktivt besöksmål och samtidigt stärka det vetenskapliga kapitalet hos våra besökare, arbetar Navet kontinuerligt med att erbjuda olika aktiviteter. Under ett verksamhetsår erbjuder vi workshops, shower och visningar, ofta i samband med loven men även vid speciella tema- och fokusdagar som Pi-dagen, Astronomins dag och Nobelveckan.

Under hösten kunde våra besökare träffa Alfons Åberg i ett nytt samarbete. Vi samkörde uppdraget för den publika verksamheten med skolverksamheten genom att på förmiddagen möta bokade barngrupper och på eftermiddagen erbjuda alla besökare ett gästspel med berättande, skådespel och experiment.

Nytt för årets sommarsäsong var att vi bemannade med både ordinarie- och helgpersonal. Vi testade ett nytt koncept med onsdagsaktiviteter ledda av ordinarie personal. Aktiviteterna var utvalda av pedagogerna och utformade för att vara enkla exempel på experiment och utmaningar för helgpersonalen att arbeta vidare med under helger och lov.

Utvecklingen av helg- och lovverksamheten fortsatte under hösten med fokus på att utveckla årshjulet för bättre översikt och möjlighet till framförhållning och planering av aktiviteter, resurser och kommunikationsinsatser.

Höstlovet är den mest besökta veckan på året. Temat i år var kemi och besökarna bjöds på experimentshow tre gånger per dag från scenen i Kuben. Huset var Halloween-dekorerat och precis som förra året öppnade vi upp temat redan onsdagen före lovet. I år testade vi ett nytt koncept med en Spökpromenad under kvällen efter ordinarie öppettid. Vi ville bjuda in till Navet "behind the scenes" och erbjuda något nytt, spännande och exklusivt. Alla 300 biljetter sålde snabbt slut och vi planerar nu för två Spökpromenader 2025.

Under jullovet möter besökarna ett hus fyllt med aktiviteter, utställningar och pyssel med jul- och vintertema. I Kuben, Navets stora eventhall, presenterade våra guider en kortare eldshow vid tre tillfällen per dag. Navet är den perfekta platsen för familjen då det finns något att upptäcka för alla åldrar, vilket återspeglas i vår besöksstatistik. Vi är stolta över att andelen vuxna/barn är ungefär 45/55 år efter år.

På helår var målet att möta lika många besökare som 2023 och det har vi nått. Intäkterna för entré och butik är något högre än 2023, vilket är ett resultat av både något fler besökare och ökad försäljning. I augusti fick vår designer i uppdrag att se över butikens utformning och utbud med målbilden att skapa en mer lättöverskådlig och inbjudande miljö. Nya artiklar har köpts in och testas nu i butiken för att se vad som tilltalar våra kunder.

Konferenser

Under året har drygt 200 möten och konferenser arrangerats i Navets lokaler. Därmed är konferenser fortsatt en viktig inkomstkälla för Navet och ett sätt att se till att lokalerna nyttjas de tider då varken skola eller allmänhet nyttjar lokalerna. 1 augusti började Navets nya administratör med särskilt ansvar för konferenser med uppdrag att driva och utveckla Navets konferensverksamhet framåt.

Ungas Delaktighet i Sjuhärad

Utöver att möta besökare publikt och på konferenser arbetar Navet med att skapa delaktighet och framtidstro. Under 2023–2024 drev Navet till exempel det tvååriga projektet **Ungas Delaktighet i Sjuhärad** tillsammans med Borås Stad, Svenljunga kommun och Marks kommun med stöd av Boråsregionens DRUM-medel. Projektet syftade till att öka ungas delaktighet i olika beslutsprocesser och förbättra möjligheterna till en meningsfull fritid. Fokus har legat på att utveckla arbetet inom och mellan befintliga verksamheter genom att tillskjuta resurser för att testa och utveckla metoder. Sammanlagt har drygt 15 metoder utvecklats och/eller testats. Ett exempel på sådan metod är "Bryggan" som handlar om att skapa en brygga mellan den anpassade gymnasieskolan och de fritidsaktiviteter som erbjuds för unga med intellektuell funktionsnedsättning, där skolans förtroendekapital tas tillvara genom att fritidsaktiviteter, och personal inom densamma, introduceras under skoltid så att det blir lättare och tryggare för elever att delta i nya sammanhang på fritiden. En annan metod är elevrådsnätverk som syftar till att samla de vuxna som är elevrådsansvariga för erfarenhetsutbyte och utveckling av elevrådsarbetet så att det blir mer elevdrivet. Elevrådsnätverket har också möjliggjort att metoden "elevråd som remissinsats" har kunnat utvecklas där elevråden skapar en struktur som möjliggör för tjänstepersoner att informera och ställa frågor till unga, vilket ökar ungas delaktighet i kommunala beslutsprocesser. Andra

metoder som utvecklats och testats inkluderar bland annat en demokratigrupp i anpassad gymnasieskola med koppling till det lokala Funktionshinderrådet, ungas delaktighet i bostadsområden och på områdesdagar samt olika upplägg för möten mellan unga och kommunala tjänstepersoner och förtroendevalda.

En referensgrupp bestående av nio ungdomar har under projektet initierat, diskuterat, genomfört och utvärderat metoder och aktiviteter för att säkerställa att projektets insatser är relevanta för målgruppen och utformade utifrån ungas egna perspektiv.

Socialt hållbart föräldraskapsstöd

Ett annat projekt för att arbeta med social hållbarhet är **Socialt hållbart föräldraskapsstöd i Borås** där Navet har rollen att utveckla meningsfulla, lärande aktiviteter för barn 6–12 år med utlandsfödda föräldrar. I samband med att berörda föräldrar deltar på föräldraskapsutbildningen ABC, får deras barn delta på aktiviteter inom kemi, astronomi, matematik och fysik. En annan viktig del av projektet har varit att utveckla Navets bemötande. Navet har därför inkluderat helgpersonal/ungdomar i genomförandet, vilka har blivit inspirerande förebilder för de yngre barnen. Ett annat sätt att närma sig målgruppen har varit att delta på områdesdagar, tex Norrbydagen, Hej Hulta och Hässlefest.

Lånekortet "Upptäck Navet"

Det är viktigt för Navet att sänka trösklar och tillgängliggöra vetenskap för alla. Därför har Navet under 2024 lanserat konceptet **"Upptäck Navet"**. Dessa lånekort möjliggör för familjer att besöka Navet kostnadsfritt. Kortet administreras av familjecentraler/mötesplatser i respektive kommun och det är kommunerna själva som avgör vilka familjer som ska få tillgång till kortet. Under 2024 har åtta kort startats igång i samverkan med Marks kommun, Svenljunga kommun samt Borås Stad. Kortet har blivit mycket uppskattade och under perioden 1 januari – 31 december har 1 277 personer kunnat besöka Navet tack vare lånekorten.

Kollo

Ett annat sätt att arbeta med meningsfull fritid är att erbjuda kollo på lov. Under både sportlovet och påsklovet 2024 erbjöd Navet ett uppskattat programmeringskollo för barn i mellanstadiet. Målet med kollot var att ge deltagarna en grundläggande introduktion till blockprogrammering med Scratch, ett lättillgängligt verktyg för att skapa och förstå kod. Programmeringskollot var uppdelat i tvådagarskurser, där barnen fick möjlighet att utforska programmering i en inspirerande miljö. Under sportlovet hölls två grundkurser, medan Navet under påsklovet för första gången körde en grundkurs följt av en fortsättningskurs. Grundkursen riktade sig till nybörjare, medan fortsättningskursen var öppen för alla med motsvarande kunskaper, även om de inte deltagit i tidigare kurser.

Programmeringskollot är ett samarbete med Ericsson i Borås, vilka ställer upp med två personer som handleder barnen. I år var det Rebecca och Alexander, vilka gjorde en strålande insats. Rebecca blev en förebild för de tjejer som var med på kollot. Några citat från barnen:

"Tänk att få ha lunchrast på ett science center!"

"Det var roligare än jag trodde!"

På sommarlovet erbjöds Byggkollo vid fyra tillfällen á två dagar. Byggkollo är en gemensam satsning av Navet, RO-gruppen och Bostäder i Borås med stöd från Sparbanksstiftelsen Sjuhärad. Syftet är att ge barn från en bred bakgrund möjlighet till en meningsfull fritid och att väcka deras intresse för samhällsutveckling och byggbranschen. Temat för årets byggande var mulmholkar: ett flerbostadshus för insekter, fladdermöss och fåglar.

Navet utvecklingsarena

Navet är både projektägare och projektpartner i flertalet projekt, både regionala, nationella och internationella. Inom ramen för verksamhetsområde Utvecklingsarena har fokus legat på att följa upp de projekt som löper mot sitt slut, analysera resultat samt undersöka behov och förutsättningar för fortsättning. Navet avstår emellertid i att vara formell projektpartner i förlängningen av Klimatneutrala Borås 2030 men fortsätter samverka i form av aktiviteter och insatser.

Ansökningar har lämnats in till Energimyndigheten (avslag) respektive Vinnova (avslag) avseende vidareutveckling av samarbetet runt kommunikation och kunskapshöjning kring hållbart vatten.

I juni var Navet värd för den 4:e transnationella möteskonferensen för **SCI-CO+** med deltagare från Sverige, Italien, Irland och Rumänien. Syftet var att utvärdera projektets framsteg och planera framtida aktiviteter. Under mötet presenterades den slutliga modellen och metodologierna för SCI-CO+, tillsammans med resultat från fokusgrupperna och de första fyra numren av SCI-CO+ Magasinet. Projektets digitala plattform, SCI-CO+ portalen, lanserades också. Ett panelsamtal med externa intressenter från näringsliv och akademi organiserades i samband med konferensen. Deltagarna diskuterade digital informationsöverföring och gavs insikter om projektets syfte och framsteg. SCI-CO+ utvecklar innovativa utbildningsmetoder för att stödja yrkesutveckling, inklusive e-lärande och praktikplattformar. Genom samarbete mellan länderna syftar projektet till att förbättra utbildningskvaliteten och skapa yrkesmöjligheter anpassade till lokala behov. I projektet har en bok tagits fram med olika perspektiv på vetenskapskommunikation. Navets bidrag har varit ett kapitel som främst handlar om skapande av digitala upplevelser, som livesändningar och digitala stationer, relaterade frågor som tillgänglighet och mediahantering.

En fördjupad dialog inom ramen för **Kunskapsnod Fullföljda studier Sjuhärad** ledde till ett beslut 20 december från Västra Götalandsregionens miljö- och regionutvecklingsnämnd om att inom ramen för kunskapsnodsarbetet 2025 testa att sprida modellen Destination Gymnasiet med bas på Navet. Destination Gymnasiet handlar om att erbjuda niondeklassare utan betyg i matte kostnadsfri extrahjälp för att bli godkända i matematik.

Även projektet **Tekniktrappan** beviljades medel den 20 december från Västra Götalandsregionens miljö- och regionutvecklingsnämnd om att fortsätta utveckla samarbetet

kring barn och ungas teknikintresse, näringslivets kompetensförsörjning och kommunernas strategiska skola-arbetsliv samverkan. Projektet väntas genomföras under 2025–2027.

Navet drift

Direktionen för Boråsregionen gav i samband med sitt beslut om verksamhetsplan och budget för 2024 kansliet i uppdrag att se över den långsiktiga finansieringen av Navet science center gällande drift och investeringar. Trots en stadig tillväxt med kraftigt stigande intäkter är verksamheten ansträngd ur ett ekonomiskt perspektiv. Detta beror i huvudsak på att grundfinansieringen på grund av omvärldsfaktorer inte täcker de löpande kostnaderna samt att Skolverket minskat sitt bidrag till verksamheten. Navet har också varit verksamt i nuvarande lokaler i Simonsland i cirka 20 år, vilket innebär ett ökat behov av reinvestering i lokalerna, men också ett ökat långsiktigt investeringsbehov i syfte att erbjuda attraktiva och ändamålsenliga utställningsmiljöer för Navets målgrupp. En arbetsgrupp bestående av ekonomichefer från medlemskommuner, kansliet och Navet arbetade under våren och början på hösten med att analysera situationen. Slutsatserna presenterades vid Direktionsmötet i december.

Breddat uppdrag

Navet har under de senaste tre åren, i linje med sin affärsplan, tagit flera viktiga steg mot att komplettera sitt grundläggande uppdrag med att öppna upp verksamheten för fler besökare och konferenser. Ambitionen att utveckla verksamheten i linje med det breddade uppdraget har bland annat lett till en fördubbling av antalet besökare. För att möta förändringar i verksamheten, både vad gäller uppdrag och arbetsmiljö har det varit viktigt att sätta strukturer samt definiera rutiner och processer. Under året har bl a ett flertal rutiner fastställts, en risk- och väsentlighetsanalys genomförts, en kris- och beredskapsplan tagits fram liksom en 4-årsplan för skyddsronder. Under våren arbetades en ny värdegrundsplattform fram och till den knöts en varumärkesstrategi. Inför sommaren bjöds hela personalen; både ordinarie och timanställda in till en tvådagars uppstart inför sommarsäsongen. I augusti genomfördes en studieresa på temat biologisk mångfald till Nordens Ark och Havets hus, samt en grupputvecklingsdag om värdegrund. Internt lärande samlas en eftermiddag i månaden i det sk "Tisdagskompetens" dit alla medarbetare samlas för att ta del av varandras presentationer och omvärldsbevakning mm.

Hållbarhetsdiplomerade

I slutet av vårterminen blev Navet Hållbarhetsdiplomerade i enlighet med kraven i Standard för systematiskt hållbarhetsarbete (1:2023), som första verksamhet i Sverige.

Hållbarhetsdiplomeringen har varit en vidareutveckling av Navets mångåriga arbete med hållbarhet, där Navet tidigare varit Miljödiplomerade, men nu kunnat bredda diplomeringen i och med den nya standarden.

Informationshantering

Navet hanterar, liksom många organisationer, mycket information i olika format. En arbetsgrupp har formerats för att under 2024 göra en översyn av befintlig SharePoint med uppdrag att se

om det behövs något annat system eller om ändringar, nya strukturer och tillämpning av regler kan göra att situationen kring informationshanteringen och internkommunikationen blir tydligare och enklare.

Arbetsgruppen har beslutat att vidareutveckla Navets befintliga SharePoint som en plats för i huvudsak tre olika typer av informationsmaterial:

- reglerade dokument som tex upprättade handlingar, avtal och policys
- arbetsmaterial som tex instruktioner och manus
- bilder och rörligt material för kommunikation

Olika typer av material med olika krav gör att olika regler kommer att behövas på olika sidor av Navets SP. För att arbeta med punkt 1. har vi kopplat ihop vårt projekt med Kommunalförbundets arbete med att revidera centrala policys, rutiner, förteckningar och dokument som rör dataskydd och informationssäkerhet och informationshanteringsplan. Kommunalförbundets projekt sträcker sig över 2025 med mål att upprätta en utbildningsplan med basutbildning för alla medarbetare samt fördjupade utbildningar utifrån roll och befattning. Punkt 2 och 3 omhändertas av grupper indelade utifrån profession och arbetsuppgift på Navet. För systematisering av bilder och rörligt material under punkt 3 har en ny särskilt anpassad sida skapats under Navets befintliga SharePoint.

Kommunikation

2024 var Navets prioriterade målgrupp barnfamiljer i Göteborgsområdet. Detta var en medveten satsning utifrån att kännedomen om Navet som besöksmål är låg bland göteborgarna, samtidigt som det bara är 45 minuters resväg från Göteborg till Borås. Framst har vi satsat på riktad marknadsföring på sociala medier men vi har också prioriterat strategiska reklamtyor vid t.ex. Korsvägen och Delsjömotet. Satsningen har gett resultat, under sommaren såg vi en tydlig ökning av förstagångsbesökare från Göteborg.

Navet valde ett nytt grepp gällande 2023 års verksamhetsberättelse där vi valde att göra en publik produkt där vi presenterar Navets arbete. Det resulterade i en härligt layoutad katalog, fullmatad med inspiration och exempel på hur verksamheter nyttjar Navets resurser. I februari skickades den ut till samverkanspartners, skolor, förskolor och kommuner i Sjuhärad. Initiativet blev uppskattat och vi avser fortsätta på samma sätt kommande år.

Under 2024 genomfördes också ett gediget varumärkesarbete med syfte att ta fram en gemensam värdegrund som ska genomsyra alla verksamhetsben på Navet. Utifrån det påbörjades också arbetet med att utveckla Navets visuella identitet så att den tydligt speglar våra kärnvärden Kraft, Karisma och Kreativitet.

Utställningarna

I februari började Navets nya designer. Fokus har legat på att lära känna verksamheten, kollegor och investeringsbehov. Under våren köptes bord, stolar och bänkar in avsedda för offentlig miljö i grönt, orange och beige till både foajén och Möteshubben och ger på så sätt mer plats för besökare som vill sätta sig ner och fika eller äta medhavd lunch. Genom att

möblera foajén och Möteshubben med samma typ av möbler blir också båda ytorna mer flexibla och kan möbleras separat och tillsammans utifrån behov och verksamhet. I Makern gjordes ett omtag, så att rummet kan utnyttjas för skolbesök inom teknik. Möbleringen är flexibel så att både skolprogram inom programmering och skolprogram inom praktisk teknik, med snickarbänkar och verktyg, kan köras här.

Fokus under året har i övrigt varit att laga och underhålla befintliga utställningar samt att genomföra en miniutveckling av hållbarhetsutställningen Hubben. Denna "miniutveckling" syftade till att påverka det publika flödet och addera ett par upplevelser för att få fler att uppehålla sig längre tid i utställningen. I samband med detta hann vi också byta ut åldrad belysning för en mer energieffektiv lösning i stora delar av huset.

Tillgänglighetsfokus har bland annat lett till att ytterdörren nu kan öppnas automatiskt och gränssnitt har gått från att vara textbaserade till att innehålla symboler. Toaletter i foajén har totalrenoverats och fått ny färgsättning för att ge känsla av lekfullhet och med kontraster för att uppnå tillgänglighet. För att locka till både skratt och ökad kunskap finns en stor gul knapp på varje toalett som startar olika ljudspår med både fakta om vatten och pruttar i ljudformat.

Fokuset på tillgänglighet innebar även ett omtag kring samtliga avdelningsnamn för att skapa ökad förståelse av avdelningarnas innehåll för våra besökare. Endast ett av de befintliga avdelningsnamnen behölls (Astronoma) och resten fick ny skrud för att kunna förstås på flera språk, uppmuntra till aktiva besökare och berätta om avdelningarnas innehåll. Exempel på nya avdelningsnamn är Upptecha, Aqua, Kreativa och Ecologica. Nästa steg i tillgänglighetsarbetet blir att under 2025 ta fram kartor över huset och skyltar i avdelningarna.

Under hösten startade arbetet med skapandet av en ny utställning om elektricitet och magnetism på Navets övervåning som kommer att invigas våren 2025.

Sammanfattningsvis går det bra för Navet. Att stimulera intresset för naturvetenskap, teknik, matematik och hållbar utveckling är roligare och viktigare än någonsin!

§ 8 Årsbokslut 2024

Diarienummer: 2025/SKF0103

Beslut

Årsbokslut 2024 för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund godkänns och översänds tillsammans med revisionsberättelse till medlemskommunerna samt Delregional nämnd södra för prövning av ansvarsfrihet

Sammanfattning

Totalt redovisar förbundet ett positivt resultat om 511 tkr gentemot budget vilket är i paritet med resultatet 2023. Förbundskansliet redovisar ett positivt resultat om drygt 800 tkr, vilket bland annat härrör från högre räntetäkter än budgeterat om drygt 1 000 tkr samt interna omfördelningar inom basverksamheten. Administrationen redovisar ett positivt resultat om 875 tkr till följd av vakans under året.

Navet science center uppvisar ett negativt resultat om ca 1 300 tkr. Det budgeterade resultatet var ett underskott om drygt 1 500 tkr till följd av ökade pensionskostnader. En översyn gällande Navets långsiktiga finansiering genomfördes under hösten.

Business Region Borås, Dataskyddsverksamheten, Medarbetarcentrum, Vård- och omsorgscollege Sjuhärad samt Närvårdskontoret redovisar balanserat resultat vilket beror på att de interna överskotten i verksamheterna i sin helhet överförs till 2025.

Prognos för helårsresultat i samband med delårsbokslutet var ett positivt resultat om 858 tkr i förhållande till lagd budget. Differensen förklaras av mindre avvikelser i några verksamheterna.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen 11 kap §1 ska kommuner, kommunalförbund och landsting ha god ekonomisk hushållning. Förbundet ska bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt för att skapa förutsättningar för god ekonomisk hushållning enligt följande riktlinjer:

1. Förbundet ska hantera beslutade budgetmedel rationellt och effektivt så att de gör mesta möjliga nytta för Boråsregionen och medlemskommunerna
 - Förbundets verksamheter, insatser och kostnader ska kontinuerligt utvärderas och omprövas
 - Förbundet ansvarar för att en god intern kontroll upprätthålls utifrån Direktionens reglemente, riktlinjer och beslut
2. Förbundets tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande sätt
3. Direktionens budgetbeslut är överordnat verksamheten och vid målkonflikter är det ekonomin som ytterst sätter gränsen för det totala verksamhetsutrymmet

Justerare		Utdragsbestyrkande
-----------	--	--------------------

Kommunallagen anger att ekonomin ska vara i balans. Intäkterna ska överstiga kostnaderna och det så kallade balanskravet utgör en miniminivå för det ekonomiska resultatet. Förbundets finansiella mål är:

1. Förbundets kostnader ska inte överstiga intäkterna
2. Förbundet ska uppvisa ett eget kapital om lägst 6 000 tkr

Förbundets positiva resultat samt att det totala egna kapitalet vid årets utgång uppgår till 13 080 tkr innebär att de finansiella målen är uppnådda.

Utöver de finansiella målen redovisar förbundet god måluppfyllelse. Grunduppdraget har genomförts enligt plan och med gott resultat, sett till uppföljningen av styrdokumentet samt den enkät som besvarats av 112 deltagare i förbundets nätverk där 95 % anger att de är nöjda med nätverken i sin helhet. När det gäller de mål och uppdrag som sattes för 2024 är 19 av 23 uppnådda och fyra delvis uppnådda. Även driftverksamheterna uppvisar god måluppfyllelse.

Samtliga verksamheter har ett tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv, bygger på gränsöverskridande samverkan samt främjar nytänkande. Det är förbundets samlade bedömning att verksamheten når såväl de finansiella som verksamhetsmässiga målen och att kraven för god ekonomisk hushållning därmed kan anses vara uppfyllda.

Expedieras till

Medlemskommunerna
Delregional nämnd södra

Justerare		Utdragsbestyrkande
-----------	--	--------------------

RAPPORT 2024

Granskning av Boråsregionen Sjuhärad kommunalförbunds årsredovisning

2025-03-24

Samuel Kaufman
Anna Duong
Emelie Magnusson

Innehållsförteckning

1 INLEDNING	3
1.1 Syfte och revisionsfrågor	3
1.2 Revisionskriterier	3
1.3 Ansvarig nämnd/styrelse	4
1.4 Metod	4
1.5 Projektorganisation	4
2 GRANSKNINGSRESULTAT	5
2.1 Årsredovisning	5
2.2 Förvaltningsberättelse	5
2.3 Redovisningsprinciper	6
2.4 Resultaträkning	6
2.4.1 Ekonomiskt resultat	6
2.4.2 Stickprov	6
2.5 Balansräkning	6
2.6 Kassaflödesanalys	6
2.7 Drift- och investeringsredovisning	6
2.8 Balanskrav	7
2.9 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	7
2.10 Bedömning av Direktionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	7
2.11 Måluppfyllelse	8
2.12 Specifika bevakningsområden	11
2.13 Fördjupade granskningar	12
2.14 Intern kontroll	12
3 SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	12

1 Inledning

Enligt kommunallag (2017:725) ska förbundets revisorer pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Revisorerna ska även bedöma om årsredovisningen är förenlig med de mål som Direktionen fastställt.

Granskningen sker utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv. Granskning av årsredovisningen inklusive verksamhetsmässigt resultat/måluppfyllelse har genomförts av Borås Stads revisionskontor och redovisas i innevarande rapport.

Årsredovisningen och revisorernas bedömning ska behandlas av respektive medlemskommuns Kommunfullmäktige. Syftet är bland annat att ge Kommunfullmäktige underlag för uppföljning och styrning av den fortsatta verksamheten, så att god ekonomisk hushållning kan säkerställas. Ställningstagandena i revisionsberättelsen utgår från en samlad bedömning av all den granskning av förbundets verksamhet som har genomförts under året.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att den ska vara ett underlag till revisorernas ställningstagande i revisionsberättelsen gällande ansvarsfrihet. Granskningen sker utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv. Denna styr vilka Rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) som används i granskningen.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är årsredovisningen upprättad enligt gällande lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), gällande rekommendationer från RKR samt i enlighet med god redovisningssed?
 - Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? (med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar)
 - Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?
- Ger årsredovisningen en rättvisande bild av resultatet för förbundet?
- Har balanskravet uppfyllts?
- Har verksamheten bedrivits på ett sätt som gör att Direktionens beslutade mål, finansiella likväl som verksamhetsmässiga, för god ekonomisk hushållning uppnåtts?

1.2 Revisionskriterier

Granskningen har utförts enligt kommunallag (2017:725), lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), God revisionssed i kommunal verksamhet samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Granskningen har utförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning.

Räkenskaperna granskas enligt följande:

- Att redovisningen följer krav på räkenskapsföring enligt 11 kap. kommunallagen, d.v.s. att räkenskaper och årsredovisning upprättats.
- Att upplysning lämnats om utfallet, finansieringen av verksamheten och den ekonomiska ställningen vid årets slut.
- Att årsredovisningen är upprättad med iakttagande av god redovisningssed. God redovisningssed innebär att redovisningsskyldiga i första hand ska följa lagar och rekommendationer och i övriga fall, då det inte finns någon specifik regel, tillämpa god sed.
- Att redovisningen är materiellt rätt (alla tillgångar och skulder existerar och avser Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund).
- Att redovisningen är rätt periodiserad (alla intäkter och kostnader avser redovisningsåret)

Övriga delar har granskats översiktligt i syfte att bedöma om de uppgifter som ska ingå i årsredovisningen enligt lag och rekommendationer från RKR har lämnats.

1.3 Ansvarig nämnd/styrelse

Direktionen i Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund är ansvarig.

1.4 Metod

Granskningen har utförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär bl.a. att tillämpliga ISA, ISAE och ISRE har följts. Standarden beskriver förutsättningar och tar hänsyn till den kommunala särarten samt de regler som sakkunniga biträden, däribland kommunala yrkesrevisorer och auktoriserade/godkända revisorer samt registrerade revisionsbolag har att följa.¹

Granskningen grundas på analys av resultat- och balansräkning samt utökad granskning av poster och processer som är av väsentlig betydelse för resultat och ställning. Granskningen innefattar att granska ett urval av underlag och annan information i räkenskapsammandraget samt att pröva de redovisningsprinciper som använts i verksamheten. Planeringen har genomförts med utgångspunkt i en risk- och väsentlighetsanalys, där insatser koncentreras till där risken för väsentliga fel är störst. Därutöver ska granskningen innehålla en bedömning om årsredovisningen är rättvisande, d.v.s. att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till felaktigt beslutsfattande.

Granskningen är genomförd med en kontrollmålsmetodik och systemstödet Hogia Audit. Granskning av fakturaunderlag och stickprov av specifikationer har genomförts. Stickprov av konton med större avvikelser under 2024 har utförts. Totalt har en genomgång av 104 stickprov genomförts.

En genomgång av balanskontona samt rutiner för periodiseringar har genomförts. Vidare har avstämningar och kontroll av moms- och skatteredovisning utförts. Avstämning har genomförts med tjänstepersoner vid Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund.

1.5 Projektorganisation

Samuel Kaufman är granskningsledare. Granskningsmedarbetare är Anna Duong och Emelie Magnusson.

Projektplanen för granskningen beslutades av revisorerna för Sjuhärads kommunalförbund den 28 oktober 2024.

¹ Standard för kommunal räkenskapsrevision, SKR, Skyrev och FAR, 2023-09-16.

2 Granskningsresultat

2.1 Årsredovisning

Enligt 1 kap. 3 § lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska kommunalförbund upprätta en årsredovisning.

En årsredovisning ska bestå av:

- en resultaträkning,
- en balansräkning,
- en kassaflödesanalys,
- noter,
- en driftredovisning,
- en investeringsredovisning, och
- en förvaltningsberättelse

Revisionskontoret bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning. Revisionskontoret bedömer att årsredovisningen, i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala bokförings- och redovisningslagen och god redovisningssed.

Årsredovisningens struktur, modell för analys av finansiell utveckling och ställning samt den ekonomiska redovisningen av verksamheten är i huvudsak god.

2.2 Förvaltningsberättelse

Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kap. ska en förvaltningsberättelse innehålla följande delar:

- Utvecklingen av verksamheten
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Förväntad utveckling
- Väsentliga personalförhållanden
- Andra förhållanden av betydelse för styrning och uppföljning
- God ekonomisk hushållning
- Ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat

I förvaltningsberättelsen ska information lämnas om viktiga händelser som inträffat under året. Revisionskontoret bedömer att Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbunds årsredovisning i huvudsak följer den uppställning som anges i 11 kap. i LKBR. Rubrikerna följer inte den ordning som anges i lagstiftningen.

Revisionskontoret konstaterar att förvaltningsberättelsen i Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbunds årsredovisning innehåller en sammanställning av fokusområden, uppdrag och mål. I årsredovisningen genomförs en samlad bedömning om att målen för god ekonomisk hushållning uppnås under 2024.

Revisionskontoret bedömer att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen i huvudsak ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning.

2.3 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen har samma redovisningsprinciper använts som vid föregående bokslut.

2.4 Resultaträkning

Enligt 5 kap. 1 § ska resultaträkning i sammandrag redovisa samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret.

Revisionskontoret bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat och att noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster. Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR.

2.4.1 Ekonomiskt resultat

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund redovisar ett överskott på 511 tkr för perioden 2024-01-01 – 2024-12-31 jämfört med budget. Resultatet för förbundskansliet redovisar ett överskott om ca 1 mnkr som beror bl.a. på högre ränteintäkter än budgeterat och interna omfördelningar inom basverksamheten.

2.4.2 Stickprov

Revisionskontoret har genomfört 104 stycken stickprov av konton i resultaträkningen som har stora avvikelser mellan åren 2023 och 2024. Vid granskning av delårsbokslutet gjordes ett större stickprov av cirka 70 verifikationer. Konton som har granskats är främst konton i kontoklass 3-5. Revisionskontoret noterar att en möjlig avvikelse har förekommit avseende konto förbrukningsinventarier. Förhållandena har informerats förbundets tjänstepersoner.

2.5 Balansräkning

Enligt 6 kap. 1 § LKBR ska balansräkningen i sammandrag redovisa kommunens eller kommunalförbundets samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

Revisionskontoret bedömer att balansräkningen är i huvudsak uppställd enligt LKBR och omfattar tillräckliga noter. Föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser. Specifikationer och underlag till utgående balanser finns i tillräcklig omfattning och årets resultat enligt balansräkningen stämmer överens med resultaträkningen. Revisionskontorets samlade bedömning är att balansräkningen i allt väsentlighet ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital.

2.6 Kassaflödesanalys

Enligt 8 kap. 1 § LKBR ska kassaflödesanalysen redovisa kommunens eller kommunalförbundets in- och utbetalningar under räkenskapsåret.

Revisionskontoret bedömer att kassaflödesanalysen är uppställd enligt RKR R13 Kassaflödesanalys och överensstämmer i allt väsentligt med övriga delar i årsredovisningen.

2.7 Drift- och investeringsredovisning

Enligt 10 kap 1-2 §§ LKBR ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten. Investeringsredovisningen ska innehålla en samlad redovisning av kommunens eller kommunalförbundets investeringsverksamhet.

Revisionskontoret noterar att Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbunds drift- och investeringsredovisning är uppställd enligt RKR 14 Drift- och investeringsredovisning. Drift- och investeringsredovisningen överensstämmer i allt väsentligt med övriga delar i årsredovisningen.

2.8 Balanskrav

Ett kommunalförbund ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet och redovisas i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt kommunallagen regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat.

RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och kommunallagen.

Enligt 11 kap. 10 § LKBR ska upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultat redovisas i förvaltningsberättelsen. Vidare framgår att vid beräkningen av balanskravsresultatet, som är kopplat till kommunallagens balanskrav, ska årets resultat rensas för vissa poster som inte härrör från den egentliga verksamheten.

Revisionskontoret noterar att balanskravsutredningen i årsredovisningen redovisar ett positivt resultat om 511 tkr.

2.9 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Enligt 1 kap. 4 § LKBR ska bokföring och redovisning fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed.

Bokslutsprocessen har adekvata anvisningar som har informerats i rimlig tid innan bokslutets transaktioner ska vara genomförda. Huvudsakliga bokslutsjusteringar har bokförts i redovisningssystemet.

2.10 Bedömning av Direktionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Från och med år 2006 gäller för samtliga kommuner och kommunalförbund att Kommunfullmäktige ska fastställa mål för ”god ekonomisk hushållning” enligt 11 kap 1 § kommunallagen. Enligt kommunallagen föreligger därutöver krav på att ”fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen”.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om målen och riktlinjerna för en god ekonomisk hushållning enligt 11 kap. 6 § första och andra styckena kommunallagen har uppnåtts och följts.

Förbundet har i budget och verksamhetsplan 2024 beslutat om två finansiella mål;

1. Förbundets kostnader ska inte överstiga intäkterna
2. Förbundet ska uppvisa ett eget kapital på lägst 6 mnkr.

Revisionskontoret noterar att Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbunds budget och årsredovisningen har en skrivning om god ekonomisk hushållning. Förbundet uppnår båda målen under året. Förbundets samlade bedömning är att verksamheten når såväl de finansiella som verksamhetsmässiga målen och att kraven för god ekonomisk hushållning därmed kan anses vara uppfyllda.

2.11 Måluppfyllelse

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbunds målarbete

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbunds förbundsordning utgör grunden för förbundets verksamhet och fastställs av respektive medlemskommuns fullmäktige. Direktionen har beslutat om det övergripande målet; *Att aktivt arbeta för att Sjuhärad/Boråsregionen ska vara ett bra område att bo, arbeta och leva i.*

Verksamheten arbetar mot målet genom att *Med tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv skapa gränsöverskridande möten för att främja samverkan, innovation och nytänkande.*

Förbundet har två beredningsgrupper, *Hållbar regional utveckling Sjuhärad (BH7)* och *Välfärd och Kompetens*. Beredningsgrupperna arbetar med strategiska frågor, bereder ärenden till Direktionen och företräder kommunalförbundet inom sina verksamhetsområden. Förutom de politiska beredningarna samt Direktionen, driver förbundet drygt 20 nätverk för tjänstepersoner i kommunerna.

I förbundet ingår även Business Region Borås, Dataskyddsombud, Medarbetarcentrum, Vård- och omsorgscollege, Navet science center samt Närvårdskontoret. Dessa verksamheter finansieras och nyttjas olika av medlemskommunerna. Vård och omsorgscollege och Närvårdskontoret finansieras av både medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen.

Styrdokument inom regional utveckling är Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021-2030 samt Kulturplan Sjuhärad 2024-2027.

Inom område välfärdsutveckling styrs verksamheten utifrån gällande lagstiftning samt regionala och delregionala avtal och överenskommelser. De övriga verksamheterna har planer och uppdragsbeskrivningar som beskriver deras arbete.

Projektverksamheten regleras i den överenskommelse gällande delregionala utvecklingsmedel som tecknats mellan Västra Götalandsregionen och kommunalförbunden i samband med beslutet om den nya regionala utvecklingsstrategin för Västra Götaland 2021–2030.

Förbundet uppger i budget och verksamhetsplan för 2024 att grunduppdraget följs upp genom:

- Uppföljning av Utvecklingsstrategi Sjuhärad 2021-2030
- Uppföljning Kulturplan Sjuhärad 2024-2027 Uppföljning av de delregionala utvecklingsmedlen, DRUM, enligt regional modell
- Årlig enkät till nätverken utifrån grunduppdraget. Minst 85 % ska vara nöjda med förbundets verksamhet
- Uppföljning av övriga verksamheter och projekt inom samtliga delregionala områden utifrån fastställda uppdrag och planer

Mål och uppdrag i verksamhetsplan och budget 2024

Utifrån förbundets verksamhetsplan och budget 2024 har mål formulerats i syfte att nå förbundets övergripande målsättning. Målen och dess uppföljning delas in under följande enheter:

- Uppföljning av Grunduppdrag
- Regional utveckling
- Välfärdsutveckling

För de olika driftverksamheterna i förbundet presenteras fortfarande uppföljning av verksamhetsmål och indikatorer men som en bilaga till årsredovisningen.

Förbundet redogör i årsredovisningen för uppföljningen av grunduppdraget med en samlad bedömning om att de aktiviteter som genomförts och planeras inom ramen för Utvecklingsstrategi för Sjuhärad är i linje med strategins syfte och intentioner.

Vad gäller resultatet för enkäten framgår att 95 % av respondenterna stämmer i hög och mycket hög grad in i påståendet att de är nöjda med förbundets nätverk i sin helhet. Vilket är en förbättring mot resultatet för 2023 då resultatet var 94 %. Målet om 85 % uppnås. Svarsfrekvensen var 63 %.

Förbundet uppger även att måluppfyllelsen generellt är god och att arbetet inom verksamheterna löper på enligt plan.

Regional utveckling

För den enheten Regional utveckling har förbundet ställt upp 14 mål. Förbundet bedömer i årsredovisningen att elva av målen är uppnådda och att tre av målen delvis har nåtts.

0 ■ 3 ◆ 11 ● 0 ■ av 14 mål

De mål som inte uppnåtts under året är:

- **Ta fram ett nuläge avseende pendlingsmönster och infrastruktur inom stråket Borås-Värnamo**
I årsredovisningen uppger förbundet att arbetet med nulägesanalysen påbörjades under hösten och slutförs under våren 2025.
- **Inventera befintligt arbete gällande samverkan skola-arbetsliv (SSA) i delregionen samt skapa struktur för fortsatt arbete**
I årsredovisningen uppger förbundet att Ett SSA-samordnarnätverk har bildats med syfte att utbyta erfarenheter, inspirera varandra och hitta gemensamma insatser. Projektmedel har beviljats för en förstudie på temat arbetsplatsförlagt lärande, APL, där VGR och övriga delregioner arbetar tillsammans.
- **Utveckla metod/modell för arbetet med att attrahera kompetens**
I årsredovisningen redogör förbundet för olika genomförda aktiviteter som syftar till att uppnå målet.

Välfärdsutveckling

För enheten Välfärdsutveckling har förbundet ställt upp nio mål. Förbundet bedömer i årsredovisningen att åtta av målen är uppnådda och att ett av målen delvis har nåtts.

0 ■ 1 ◆ 8 ● 0 ■ av nio mål

Målet som förbundet inte når är:

- **Bidra till förändrad struktur för arbetet med psykisk hälsa på delregional och regional nivå.**

VästKoms uppdrag i frågor som rör psykisk hälsa har efter politiskt beslut smalnats av. Ett större ansvar har på motsvarande sätt övertagits av de fyra kommunalförbunden i länet med ambition att föra frågor och beslut närmare kommunerna och medborgarna. En rapport är framtagen som ett led i att förtydliga det delregionala uppdraget kring psykisk hälsa. Till följd av fördröjning i nationella beslut kring strategi för psykisk hälsa samt fördelning av statsbidrag har arbetet med den förändrade strukturen på delregional och regional nivå blivit uppskjutet. Arbetet beräknas slutföras under våren 2025.

Sammanfattningsvis konstateras att Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund i budget och verksamhetsplan för 2024 har fastställt ett övergripande strategiskt mål, 14 mål för enheten regional utveckling och nio mål för enheten välfärdsutveckling.

Utöver detta har förbundet följt upp de strategier och planer som styr förbundet samt genomfört en nöjdhetsenkät för deltagare i förbundets nätverk.

Förbundet har i årsredovisningen redovisat vad de gjort för att närma sig sitt övergripande strategiska mål och förbundet gör bedömningen att måluppfyllelsen är god inom förbundets samtliga verksamheter. Förbundet gör bedömningen att genomförda och planerade aktiviteter ligger i linje med det övergripande strategiska målet.

Kommunalförbundet har också redogjort för de olika enheternas måluppfyllelse samt om de når målen under verksamhetsåret.

Sammantaget är måluppfyllelsen för 2024:

0 ■ 4 ◆ 19 ● 0 ■ av 23 mål

Förbundet uppnår inte fyra av de 23 mål som förbundet ställt upp för verksamhetsåret 2024.

För de olika verksamheterna i förbundet presenteras uppföljningen av verksamhetsmål och indikatorer som en bilaga till årsredovisningen.

2.12 Specifika bevakningsområden

Arbetet med kompetensförsörjning

Under 2024 har Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund bedrivit flera insatser för att samordna och stärka kompetensförsörjningen i regionen. Arbetet har skett i nära dialog med kommunernas chefsnätverk och andra berörda aktörer, och fokuserar särskilt på följande områden:

1. Processledartjänst och omstrukturerat kompetensråd

En processledartjänst, delfinansierad av Västra Götalandsregionen (VGR), fortsätter att kartlägga kompetensbehov i privat och offentlig sektor. I anslutning till detta har kompetensrådet omstrukturerats för att inkludera representanter från exempelvis Arbetsförmedlingen, LO, Svenskt Näringsliv och Västsvenska Handelskammaren. Rådets roll är att följa upp analyser av kompetensbehov och samordna förslag till åtgärder.

2. Projekt inom välfärdsområdet

Inom välfärdssektorn har kommunalförbundet, på initiativ av socialchefs nätverket, en projektledare som samlar kommunernas arbete kring personalförsörjning i exempelvis äldreomsorgen. Det pågår också en samverkan med FoU Sjuhärad för att studera förutsättningar för kompetensutveckling av baspersonal inom vård och omsorg.

3. Samarbete med Högskolan i Borås

Förbundet samverkar med Högskolan i Borås för att bredda utbildningsutbudet och underlätta kommunernas kontakt med högskolan. En gemensam ”en väg in”-funktion har etablerats för att effektivisera dialogen mellan kommunerna och högskolan. Kommunalförbundet har även varit delaktigt i att delfinansiera det nya socionomprogrammet, som tillkommit för att möta bristyrken inom regionen.

4. Samverkan skola–arbetsliv (SSA)

I samarbete med Business Region Borås (BRB) och näringslivet vidareutvecklas strategier för att anpassa skolornas utbildningar till arbetsmarknadens behov. Kommunerna får också stöd att arbeta med modeller för att öka ungas kännedom om olika yrkesvägar och därmed öka rekryteringsbasen för lokala företag.

5. Vård- och omsorgscollege

Förbundet samordnar kommunernas gemensamma arbete inom vård- och omsorgscollege, inklusive återcertifiering och insatser för att höja kvaliteten i undersköterskeutbildningarna. Syftet är att göra vård- och omsorgsyrken mer attraktiva och långsiktigt säkra tillgången till utbildad personal i hela Sjuhärad.

De samlade insatserna omfattar både kartläggning av behov och praktiska åtgärder för att öka tillgången på rätt kompetens i såväl välfärdssektorn som näringslivet. Kommunalförbundet fungerar som en samlande part för de åtta medlemskommunerna och arbetar med att stärka samarbetet mellan kommuner, utbildningsaktörer och branschorganisationer.

Införande av Millenium

Förbundet har löpande hanterat införandet av journalsystemet Millenium genom samverkan mellan kommunchefsgruppen, Västra Götalandsregionen och VästKom. I maj 2024 informerades Direktionen om att kommunchefsgruppen skulle träffa regionledningen för att diskutera införandet av Millenium i Sjuhärad.

Under hösten 2024 fortsatte arbetet med förberedelser, och i september 2024 noterades att implementeringen var planerad att starta i november samma år.

I oktober 2024 gjorde dock kommuncheferna i Sjuhärad ett gemensamt ställningstagande med önskan att senarelägga införandedatum, på grund av otillräcklig utbildning för personalen. En formell skrivelse skickades till Västra Götalandsregionen via VästKom.

Vid Direktionens sammanträde i december 2024 framgick att en utvärdering av hela införande-processen ska genomföras, där även kommunernas krav för att säkerställa ett ändamålsenligt genomförande ingår.

Den 25 februari 2025 meddelade styrelsen för VGR att regionen och leverantören Oracle kommit överens om en formell paus – på obestämd tid.

2.13 Fördjupade granskningar

Förbundet har under 2024 inte varit föremål för någon fördjupad granskning.

2.14 Intern kontroll

Direktionen ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med förbundsordning samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Direktionen för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund har vidare ansvar för att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund har en plan för intern kontroll för 2024 som antagits av Direktionen 2023-12-08. Direktionen har tillsammans med övriga förbundet genomfört en riskanalys som grund för upprättandet av plan för intern kontroll.

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund uppger i årsredovisningen att arbetet med intern kontroll har fortlöpt enligt fastställd plan med en avvikelser.

Revisionskontoret noterar att förbundet inte genomfört ett kontrollmoment. Momentet avseende riskanalys för kontroll av organisationen ur ett kompetensförsörjningsperspektiv genomfördes inte under året. Förbundet uppger dock att Kompetensförsörjningsfrågan diskuterats löpande i ledningsgruppen.

Uppföljning av intern kontrollplan för 2024 redovisades vid direktionens sammanträde 28 februari 2024.

3 Sammanfattande bedömning

Granskningen av Sjuhärads kommunalförbunds årsredovisning bedöms i huvudsak utifrån kommunallagen, lag om kommunal bokföring och redovisning, rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning och God redovisningssed. Granskningen har genomförts i enlighet med standard för kommunal räkenskapsrevision. I granskningen av förbundets årsredovisning utgår bedömningarna från följsamhet mot Direktionens budgetbeslut och eventuella beslut om specifika mål och prioriterade aktiviteter som avser budgetåret 2024.

Den interna kontrollen bedöms utifrån riskanalys och plan för intern kontroll samt dess uppföljning. I den sammanfattande bedömningen ingår i förekommande fall också granskningsresultat från granskning av bevakningsområden och de fördjupade granskningar som har varit riktade mot förbundet under året.

Granskningen visar att förbundets årsredovisning är upprättad i enlighet med de krav som finns för resultat- och balansräkning. Revisionskontoret bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning. Revisionskontoret bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt har upprättats i enlighet med LKBR och god redovisningssed.

Årsredovisningens struktur, modell för analys av finansiell utveckling och ställning samt den ekonomiska redovisningen av verksamheten är i huvudsak god. För helåret 2024 redovisas ett överskott på 511 tkr jämfört med budget.

Revisionskontoret noterar att Sjuhärads kommunalförbunds budget och årsredovisning 2024 har en skrivning om god ekonomisk hushållning som innefattar två finansiella mål. Revisionskontoret konstaterar att förbundet uppnår båda de finansiella målen under 2024. Förbundets samlade bedömning är att verksamheten når såväl de finansiella som verksamhetsmässiga målen och att kraven för god ekonomisk hushållning därmed kan anses vara uppfyllda.

Kommunalförbundet har i "Verksamhetsplan och budget 2024 Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund" beslutat om ett övergripande strategiskt mål samt 23 enhetsmål för förbundets verksamheter. Uppföljning av verksamhetsspecifika mål och indikatorer presenteras i en bilaga till årsredovisningen. Förbundet uppnår inte fyra av de 23 mål som förbundet ställt upp för verksamhetsåret 2024.

Revisionskontoret noterar att förbundet inte genomfört ett kontrollmoment i planen för intern kontroll. Momentet avseende riskanalys för kontroll av organisationen ur ett kompetensförsörjningsperspektiv genomfördes inte under året.

Sammanfattningsvis kan Revisionskontoret konstatera att Sjuhärads kommunalförbund överlag har redovisat vad de gjort för att uppnå det övergripande målet och de uppställda enhetsmålen.

Revisionskontoret bedömer att Sjuhärads kommunalförbund inom ramen för årsbokslutet redogör för väsentliga händelser och lämnar genom sin förvaltningsberättelse en översiktlig redogörelse över hur förbundets verksamhet utvecklats under året. Med utgångspunkt i att förbundet i årsredovisning 2024 redogör för måluppfyllelsen i förhållande till Direktionens fastställda mål bedömer Revisionskontoret att redovisningen av verksamhetsresultaten i huvudsak är förenlig med de mål som Direktionen fastställt.

Den interna kontrollen bedöms som inte helt tillräcklig. Förbundet behöver tillse att samtliga kontrollmoment genomförs enligt den interna kontrollplanen.

Borås 2025-03-24

Andreas Ekelund
Revisionschef, Revisionskontoret
Borås Stad

Samuel Kaufman
Kommunal yrkesrevisor, Revisionskontoret
Borås Stad

BORÅS
STAD

REVISIONSKONTORET

Besöksadress Sturegatan 42 **Postadress** 501 80 Borås
Telefon 033-35 71 56 **E-post** revisionskontoret@boras.se
Webbplats boras.se/stadsrevisionen

7. Årsredovisning 2024 för Tolkförmedling Väst KS2025/110

§99

KS2025/110

Årsredovisning 2024 för Tolkförmedling Väst

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2024 för Tolkförmedling Väst.

Kommunfullmäktige beviljar även ansvarsfrihet för Direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Ärendet

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund som bedriver språktolkförmedling och översättningsservice. Tolkförmedling Väst har varit i drift sedan 1 april 2013 och har totalt 46 medlemmar; Västra Götalandsregionen samt kommunerna Alingsås, Bengtsfors, Borås, Bollebygd, Dals-Ed, Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Göteborg, Götene, Herrljunga, Hjo, Härryda, Karlsborg, Kungälv, Lerum, Lidköping, Lilla Edet, Lysekil, Mariestad, Mark, Munkedal, Mölndal, Orust, Partille, Skara, Skövde, Sotenäs, Stenungsund, Strömstad, Svenljunga, Tanum, Tibro, Tidaholm, Tjörn, Tranemo, Trollhättan, Töreboda, Uddevalla, Ulricehamn, Vara, Vårgårda, Vänersborg och Öckerö. Tolkförmedling Väst leds av en direktion (förbundsstyrelse) som består av förtroendevalda från medlemskommunerna och Västra Götalands-regionen. Bollebygds kommun är medlem i Tolkförmedling Väst sedan 1 januari 2019.

Enligt § 16 i förbundsordningen, som samtliga medlemmar godkänt innan inträdet i förbundet, ska alla medlemskommuner godkänna årsredovisningen och besluta om ansvarsfrihet för direktionen. Bollebygds kommun har därför fått

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

förbundets årsredovisning 2024 för godkännande.

Direktionen beslutade på sammanträde 2025-03-28, § 585, att godkänna årsredovisningen för 2024 och översända den till medlemmarna för godkännande och prövning av ansvarsfrihet. Årsredovisningen innehåller bland annat en förvaltningsberättelse med genomgång av verksamhetsmål och måluppfyllelse. Förbundsordningen reglerar att förbundets årliga kostnader minst ska täckas av årets intäkter. Förbundet ska debitera medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

Händelser av väsentlig betydelse: Förbundet har under året haft ett antal rättsärenden. Samtliga är avslutade. I juni driftsattes en ny tjänst som möjliggör för förbundets kunder att skicka SMS på bokad tolkspråk. Förbundet uppmärksammades under året för sitt arbetsmiljöarbete. I december driftsattes TFV AI-tolk, ett AI-baserat tolkverktyg. Förbundet fick i början av året tre nya medlemskommuner. Under 2024 utfördes drygt 314 000 uppdrag vilket är 21 000 färre uppdrag än budgeterat. Årets resultat blev -3 950 tkr att jämföra med budgeterat nollresultat. Förbundet bedöms ha uppfyllt samtliga verksamhetsmål, dock inte de finansiella målen. Sammantaget bedöms förbundet ändå ha en god ekonomisk hushållning då såväl förbundets likviditet som soliditet är god.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2024 för Tolförmedling Väst. Kommunfullmäktige föreslås även bevilja ansvarsfrihet för Direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 74 KSAU Årsredovisning 2024 för Tolkförmedling Väst
- Protokollsutdrag
- Årsredovisning 2024

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Årsredovisning 2024

Organisationsnummer 222000–2972

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Vision.....	3
Ledord	3
Förvaltningsberättelse.....	4
Översikt över verksamhetens utveckling	4
Organisation	4
Direktionen	4
Förbundets verksamhet.....	7
Tolkar och översättare.....	8
Kunder.....	12
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	13
Ekonomi.....	13
Likviditet.....	13
Utvärdering av ekonomisk ställning.....	13
Händelser av väsentlig betydelse	13
Flertalet rättsärenden	13
SMS-tjänst	14
Uppmärksammat arbetsmiljöarbete.....	14
TFV AI-tolk.....	14
Nya medlemmar	14
Händelser efter räkenskapsperiodens slut	15
Styrning och uppföljning av verksamheten.....	15
Övergripande verksamhetsmål.....	15
Verksamhetsmål 2024 och måluppfyllelse.....	16
God ekonomisk hushållning	18
Balanskravsresultat	19
Balanskravsavstämning.....	19
Väsentliga personalförhållanden.....	20
Medarbetare	20
Tillsvidare- och visstidsanställda	20
Sysselsättningsgrad	21
Sjukfrånvaro	21

Pensioner	22
Förväntad utveckling.....	22
Budget 2024.....	23
Ekonomisk plan 2024–2026	23
Räkenskaper	24
Redovisningsprinciper, upplysningar och definitioner.....	24
Resultaträkning.....	24
Resultaträkning	24
Balansräkning.....	25
Kassaflödesanalys	26
Noter	27
Driftsredovisning.....	30
Utfall i förhållande till budget	30
Bakgrund till budget.....	30
Utfall.....	30
Förbundets investeringsverksamhet	32

Inledning

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund och dess ändamål är att tillgodose medlemmarnas behov¹ av språktolk. Förbundet har tilldelats uppdraget att bedriva språktolkförmedling och är därmed huvudman för verksamheten. Medlemsorganisationernas verksamheter köper samtliga språktolktjänster av Tolkförmedling Väst. Förbundet bedriver även översättningsverksamhet.

Tolkförmedling Väst har varit i drift sedan 1 april 2013 och består av totalt 46 medlemmar; Västra Götalandsregionen samt kommunerna Alingsås, Bengtsfors, Borås, Bollebygd, Dals-Ed, Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Göteborg, Götene, Herrljunga, Hjo, Härryda, Karlsborg, Kungälv, Lerum, Lidköping, Lilla Edet, Lysekil, Mariestad, Mark, Munkedal, Mölndal, Orust, Partille, Skara, Skövde, Sotenäs, Stenungsund, Strömstad, Svenljunga, Tanum, Tibro, Tidaholm, Tjörn, Tranemo, Trollhättan, Töreboda, Uddevalla, Ulricehamn, Vara, Vårgårda, Vänersborg och Öckerö.

Förbundet är en egen offentligrättslig juridisk person, fristående i förhållande till sina medlemmar. Medlemmarna har kvar ett yttersta ekonomiskt ansvar för verksamheten. Varje medlem har tillskjutit en krona per kommuninvånare som andelskapital. Kvotvärdet av detta ger medlemmens andel i förbundet.

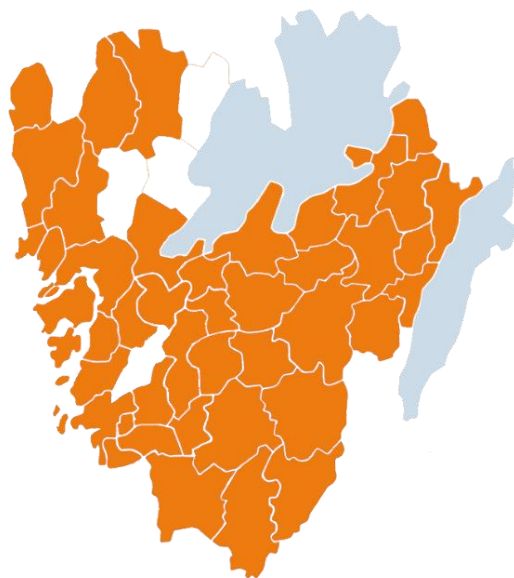
Förbundet styrs av en direktion bestående av ledamöter från respektive medlemsorganisation. Särskilt utsedda revisorer granskar förbundets verksamhet. Förbundet har sitt säte i Göteborg samt ett lokalkontor i Mariestad.

Vision

Genom att erbjuda kvalitativa språktolktjänster bidrar Tolkförmedling Väst till ökad integration i samhället.

Ledord

Förbundets ledord; professionalitet, tillgänglighet och trygghet är en del av förbundets varumärke. Ledorden talar om vad förbundet står för och ska genomsyra verksamheten.

Figur 1 Karta över förbundets medlemmar

¹ En myndighet ska enligt 13 § i Förvaltningslagen ”... använda tolk och se till att översätta handlingar om det behövs för att den enskilde ska kunna ta till vara sin rätt när myndigheten har kontakt med någon som inte behärskar svenska.”

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

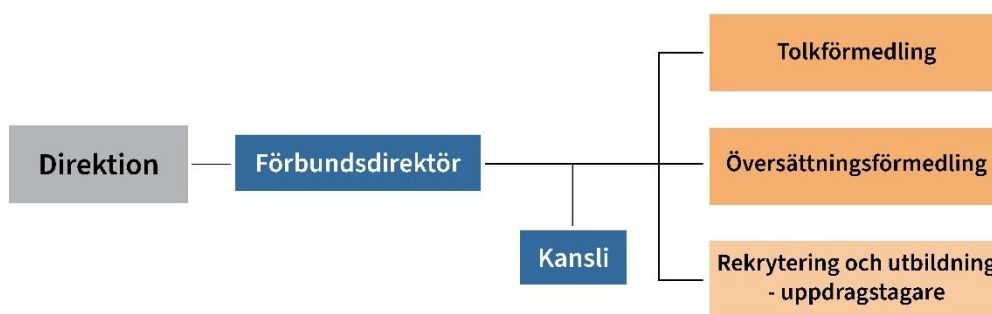
De senaste åren har efterfrågan på tolk sjunkit och kommer sannolikt fortsätta minska successivt även de kommande åren. Nedgången är framför allt ett resultat av det minskade inflödet av nya tolkbehövande till landet. Förbundet gör ett negativt resultat 2024 på grund av en förändrad redovisning avseende återbetalning av eget kapital till medlemsorganisationerna. Soliditeten är något lägre jämfört med 2023 och beror även det på återbetalning av eget kapital till medlemmarna.

Förbundet (tkr)	2024	2023	2022	2021	2020
Verksamhetens intäkter	220 452	221 686	223 851	206 925	195 487
Verksamhetens kostnader	-224 402	-221 901	-213 340	-198 269	-190 985
Årets resultat	-3 950	-215	4 177	5 442	3 465
Soliditet (%)	47 %	49 %	50 %	56 %	53 %
Nettoinvesteringar	0	7 035	1 254	0	10 086
Långfristig skuld	0	0	0	0	0

Tabell 1 Översikt över verksamhetens utveckling 2019–2023

Organisation

På uppdrag av direktionen leds tjänstemannaorganisationen av förbundsdirektör. Verksamheten består av kansli, två tolkförmedlingskontor samt översättningsförmedling. Kansliet leds av förbundsdirektören. De lokala förmedlingskontoren, inklusive översättningsförmedling samt verksamheten för rekrytering och utbildning av uppdragstagare, leds av förbundets två verksamhetschefer. Administrativt stöd inom IT, ekonomi, HR och lön köps av Mariestads, Töreboda, Gullspångs kommuner i samverkan. Verksamhetsspecifikt IT-stöd och verksamhetsanpassat telefonisystem köps separat.

Figur 2 Organisationschema

Direktionen

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med direktion. Direktionens uppdrag regleras i kommunallagen och den förbundsordning som medlemmarna antagit. Direktionen har haft fyra möten under året, varav ett genomförts på distans.

Direktionen för Tolkförmedling Väst utgjordes 2024-12-31 av:

Göteborgs Stad

Claudia Nistor Pedrini (S), ordförande
Zagros Hama Ada (M), ersättare

Alingsås kommun

Per-Gordon Tranberg (M), ledamot
Ulla Dalén (MP), ersättare

Bollebygd kommun

Fredrik Drugge (M), ledamot
Lisette Vermeulen (SD), ersättare

Dals-Eds kommun

Christina Virevik (C), ledamot
Carina Halmberg (S), ersättare

Falköpings kommun

Sture Olsson (M), ledamot
Niclas Hillestrand (S), ersättare

Gullspångs kommun

Björn Thodenius (M), ledamot
Ann-Christin Erlandsson (S), ersättare

Herrljunga kommun

Mats Palm (S), ledamot
Gunnar Andersson (M), ersättare

Härryda Kommun

Maria Kornevik Jakobsson (C), ledamot
Siw Hallbert (S), ersättare

Kungälv kommun

Ulrica Brogren (S), ledamot
Dagmar Marcusson (S), ersättare

Lidköpings kommun

Per Gunnar Lindahl (M), ledamot
Lena O Jenemark (S), ersättare

Lysekils kommun

Ricard Söderberg (S), ledamot
Philip Nordqvist (M), ersättare

Marks kommun

Niklas Herneryd (L), ledamot
Kerstin Wimman-Lindén (M), ersättare

Västra Götalandsregionen

Dragan Dobromirovic (S), vice ordförande
Monika Beiring (M), ersättare

Bengtsfors kommun

Taiga Feldman Burgelis (M), ledamot
Bashir Sulaiman (S), ersättare

Borås Stad

Marie Samuelsson (S), ledamot
Birgitta Bergman (M), ersättare

Essunga kommun

Marie-Louise Svensson (M), ledamot
Pernilla Jönsson (M), ersättare

Grästorps kommun

Svante Classon (C), ledamot
Lars-Erik Tengeland (M), ersättare

Götene kommun

Rebecka Franzén (GF²), ledamot
Björn Cavalli Björkman (S), ersättare

Hjo kommun

Eva-Lott Gram (KD), ledamot
Lars-Göran Svensson (S), ersättare

Karlsborgs kommun

Ingvar Kärsmyr (KD), ledamot
Hilkka Eskelinen (S), ersättare

Lerums kommun

Halim Azemi (S), ledamot
Yvonne Kuhlin (SD), ersättare

Lilla Edets kommun

Gitte Jensen (S), ledamot
Johan Sösaeter Johansson (SD), ersättare

Mariestads kommun

Richard Thorell (M), ledamot
Janne Jansson (S), ersättare

Munkedals kommun

Fredrik Roos-Fylksjö (SD), ledamot
Liza Kettil (S), ersättare

² Götene Framtid

Mölnåls stad

Shahla Alamshahi (S), ledamot
Delaram Wall (L), ersättare

Partille Kommun

Anette Nord (KD), ledamot
Eva Carlsson (S), ersättare

Skövde kommun

Maria Hjærtqvist (S), ledamot
Vakant, ersättare

Stenungsunds Kommun

Olof Lundberg (S), ledamot
Annika Åberg-Darell (V), ersättare

Svenljunga kommun

Ann-Louise Karlsson (M), ledamot
Patrik Harrysson (S), ersättare

Tibro kommun

Peter Söderlund (L), ledamot
Bodil Olsson (M), ersättare

Tjörns kommun

Cathrine Berntsson (L), ledamot
Tina Baudino (S), ersättare

Trollhättans Stad

Margreth Johnsson (S), ledamot
Dana Roman Blomster (KD), ersättare

Uddevalla kommun

Marie-Louise Andreasson (M), ledamot
Stefan Skoglund (S), ersättare

Vara kommun

Elin Härling (SD), ledamot
Fredrik Pettersson (S), ersättare

Vänersborgs kommun

Reidar Eriksson (S), ledamot
Gunnar Henriksson (L), ersättare

Orust kommun

Veronica Almroth (L), ledamot
Martin Reteike (MP), ersättare

Skara kommun

Suzanne Johansson (C), ledamot
Marie Nilsson (M), ersättare

Sotenäs kommun

Gerardo Alas (S), ledamot
Roland Mattsson (M), ersättare

Strömstads kommun

Hans-Robert Hansson (L), ledamot
Merry Johansson (S), ersättare

Tanums kommun

Roger Wallentin (C), ledamot
Birgitta Nilsson (M), ersättare

Tidaholms kommun

Zelal-Sara Yesildeniz (VT³), ledamot
Jonas Storm (S), ersättare

Tranemo kommun

Eva-Karin Haglund (S), ledamot
Erene Bertilsson (KD), ersättare

Töreboda kommun

Björn Lagerqvist (M), ledamot
Anne-Charlotte Karlsson (S), ersättare

Ulricehamn kommun

Sebastian Gustavsson (M), ledamot
Kari Isomaa (S), ersättare

Vårgårda kommun

Bengt Hilmersson (C), ledamot
Tony Willner (S), ersättare

Öckerö kommun

Sandra Svensson (M), ledamot
Thomas Wijk (S), ersättare

³ Vi Tidaholm

Förbundets verksamhet

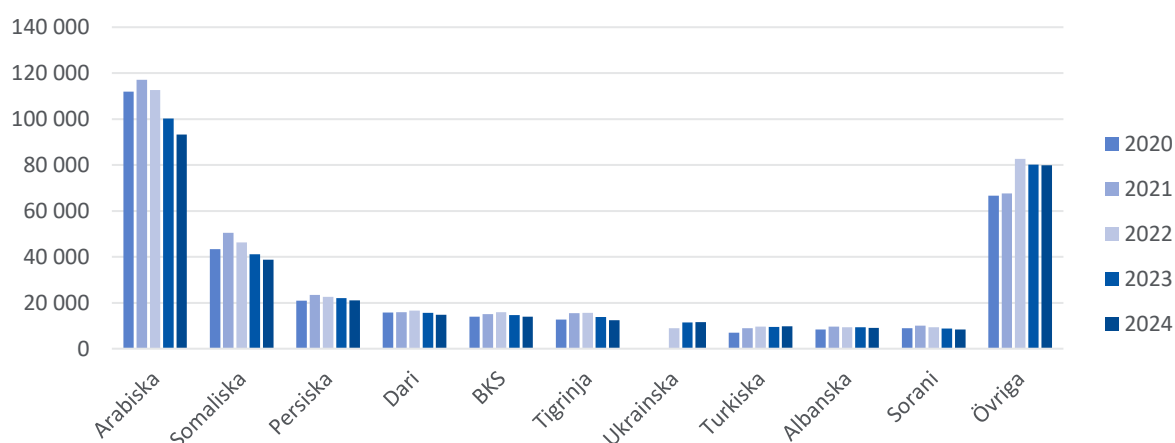
Tolkförmedling Väst har i uppdrag att tillgodose medlemmarnas behov av språktolktjänster. Förbundet erbjuder även översättningstjänster till sina medlemmar. Språktolk erbjuds på plats och på distans. Distanstolkning utförs via ljud och bild för såväl kortare meddelanden som längre tolkuppsdrag. Sedan december erbjuder förbundet även ett AI-baserat tolkverktyg, vilket är ett komplement till den mänskliga tolken vid enklare kommunikation.

Bokning av förbundets tjänster kan ske på webben eller via telefonkontakt. Förmedlingskontoren har öppet vardagar under kontorstid, övriga tider bokas tolk via webben. Via förbundets digitala tjänst, Akut tolk, tillsätts akuta tolkuppsdrag inom fem minuter, dygnet runt, årets alla dagar.

År	Antal utförda uppdrag	Procentuell tillsättning, tolkuppsdrag	Antal utförda tolkuppsdrag	Antal utförda översättningsuppdrag
2024	313 533	99,4 %	312 599	934
2023	329 156	99,1 %	328 053	1 103
2022	349 349	99,2 %	347 789	1 560
2021	341 088	99,1 %	339 366	1 722
2020	315 663	99,0 %	313 907	1 756
2019	346 564	99,5 %	344 972	1 592

Tabell 2 Uppdrag och tillsättningsgrad

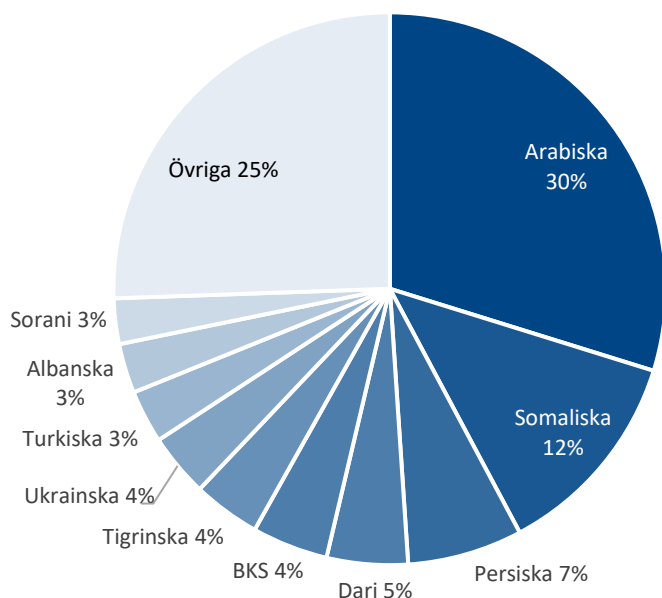
Förbundet har under 2024 utfört knappt 314 000⁴ uppdrag vilket är 21 000 färre än budgeterat. Differensen i budget och utfall avseende antal uppdrag beror på att behovet av tolk minskat avsevärt. Även efterfrågan på översättningsuppdrag har minskat. Det minskade tolkbehovet är framför allt ett resultat av de senaste årens minskade inflöde av nya tolkbehövande till landet. En nedgång har varit förväntad men nivån svårprognostiserad. Tillsättningsgraden av uppdrag är högre jämfört med föregående år och ligger strax över 99,4 %.

Figur 3 Antal uppdrag 2020–2024

⁴ Av dessa 314 000 uppdrag är 0,3 % översättningsuppdrag.

Förbundet förmedlade under året tolkuppdrag på 144 olika språk och dialekter, vilket är åtta fler än föregående år. Under 2024 var arabiska och somaliska, liksom tidigare år, de mest efterfrågade tolkspråken. Undantaget ukrainska och turkiska har efterfrågan på de tio största språken minskat jämfört med föregående år. Efterfrågan på tolk i numerärt små språk ökar generellt.

Figur 4 Språkfördelning 2024

Översättningsuppdragen är utförda på 45 olika språk. Svenska är det vanligaste källspråket, det vill säga att översättningar görs från svenska till andra språk. Flest översättningar har gjorts från svenska till; arabiska, engelska, somaliska, persiska och finska. De största källspråken, där översättning görs från annat språk till svenska är; arabiska, ukrainska, engelska och turkiska.

Tolkar och översättare

Den 31 december 2024 hade förbundet 1 508 uppdragstagare. Av dessa var 1 362 tolkar vilket är 57 fler jämfört med föregående år. Förbundet hade även 146 aktiva översättare, också dessa fler än året innan. Totalt var 58 uppdragstagare aktiva som både tolk och översättare i förbundet. Förbundets uppdragstagare innehar totalt 411 olika auktorisationer vilket är en kraftig kompetensökning jämfört med några år tillbaka.

År	Tolkar	Översättare	Tolk och översättare	Uppdragstagar- auktorisationer	Sjukvårds- auktoriserad tolk
2024	1 362	146	58	411	96
2023	1 295	137	44	377	89
2022	1 160	116	37	289	76
2021	1 078	109	33	273	69
2020	1 204	94	29	294	63
2019	1 183	96	31	271	62

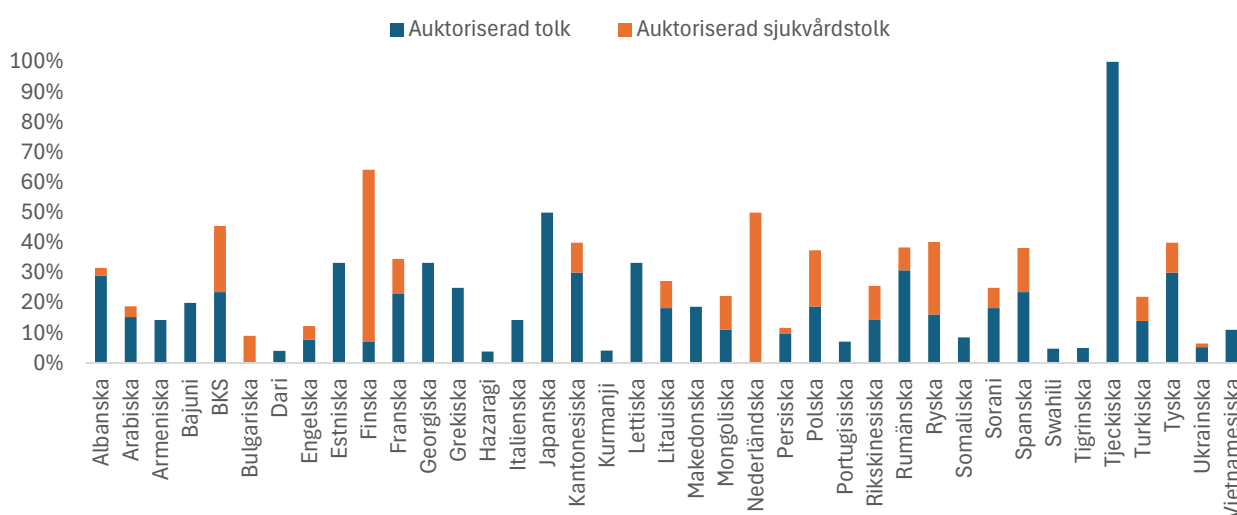
Tabell 3 Statistik över förbundets aktiva uppdragstagare

I Sverige talas ca 200 språk. Kammarkollegiet ansvarar för auktorisation av tolkar och översättare. Möjligheten till auktorisation erbjuds dock endast i ca 50 språk för tolkar respektive ca 30 språk för översättare. En uppdragstagare kan vara auktoriserad på flera språk.

Språk	Antal uppdrag	Antal tolkar	Auktoriserad tolk	Auktoriserad sjukvårdstolk
Arabiska	93 206	255	48	9
Somaliska	38 806	137	12	0
Persiska	21 058	99	12	2
Dari	14 848	72	3	0
Bosniska/kroatiska/serbiska	13 921	65	31	15
Tigrinska	12 356	57	3	0
Ukrainska	11 551	71	5	1
Turkiska	9 707	45	11	4
Albanska	9 071	38	12	1
Sorani	8 331	44	11	3
Polska	7 172	48	18	9
Ryska	6 862	81	35	21

Tabell 4 Tolkuppsdrag i relation till antal tolkar och auktorisationsnivå på de tolv mest efterfrågade språken per 31 december 2024.

Tillgången på auktoriserade tolkar är begränsad och inte i paritet med vilka språk som efterfrågas. Av förbundets tolkar är 22% auktoriserade vilket är en spegling av den generella tillgången av auktoriserad tolk. 96 av de 305 auktoriserade tolkarna innehar även sjukvårdsauktorisering. På arabiska, förbundets mest efterfrågade språk, med totalt 255 tolkar är 48 tolkar auktoriserade, varav nio med sjukvårdsauktorisering. Somaliska är det näst mest efterfrågade språket och förbundet har 137 aktiva somaliska tolkar, 12 av dessa är auktoriserade, ingen med sjukvårdsauktorisering.

Figur 5 Fördelning utbildningsnivå inom de språk där auktoriserade tolkar finns.

En stor andel av tolkarna inom språkgrupperna BKS och ryska är auktoriserade och flera innehar även sjukvårdsauktorisering. Ryska är dock ett mindre efterfrågat språk, även om en ökning skett efter Rysslands invasion i Ukraina. Av förbundets två tolkar på tjeckiska är båda auktoriserade, dock är detta ett mindre efterfrågat språk.

Förbundet arbetar kontinuerligt med att rekrytera tolkar och fokus ligger framför allt på att attrahera redan utbildade och om möjligt auktoriserade tolkar. Under året har totalt 178 tolkar och 15 översättare rekryterats. Av de rekryterade tolkarna var 91 utbildade och 22 auktoriserade, varav tre med sjukvårdsauktorisering. Av de rekryterade översättarna var fyra auktoriserade translatörer och fyra är även aktiva som tolkar.

År	Tolkar	Sjukvårds- auktoriserade tolkar	Auktoriserade tolkar	Utbildade tolkar	Översättare	Auktoriserade translatörer
2024	178	3	22	91	15	4
2023	164	3	18	72	17	6
2022	161	3	9	64	10	3
2021	76	9	16	32	13	8

Tabell 5 Totalt antal rekryterade tolkar/översättare samt fördelning per utbildningsnivå.

Intresset för att tolka för förbundet har under året varit fortsatt stort. Totalt genomförde 86 tolkspiranter förbundets rekryteringstest (redan auktoriserade och utbildade tolkar genomgår inte testet). Mer än hälften av de testade tolkspiranterna fick godkänt resultat vilket är en tydlig ökning från tidigare år. Tolkar i mindre frekventa språk och dialekter, såsom bland annat afar, arsi, benadiri, dinka, hebreiska, malayalam, tamazight och kikuyu har rekryterats under året. Behovet av såväl engelska som ukrainska tolkar har varit fortsatt stort, under året har 13 respektive 23 nya tolkar rekryterats.

År	Antal personer som genomfört rekryteringstest	Andel godkända resultat, rekryteringstest	Antal utfärdade kursintyg	Antal personer som genomgått SRHR-utbildning
2024	86	60 %	231	35
2023	73	48 %	127	73
2022	97	70 %	224	65
2021	36	47 %	268	10
2020	93	55 %	63	25
2019	143	38 %	137	54

Tabell 6 Test- och utbildningsstatistik

Under året har såväl rekryteringsprocessen för översättare som tolkar utvecklats och effektiviserats. Bland annat har ett internt rekryteringstest tagits fram för förenklad rekryteringen av översättare i de språk där möjlighet till utbildning och auktorisation saknas.

I syfte att väcka intresse för tolkyrket samt att synliggöra Tolkförmedling Väst har förbundet även under 2024 deltagit på rekryteringsmässorna Opportunity Day och Kompetensmässan i Göteborg.

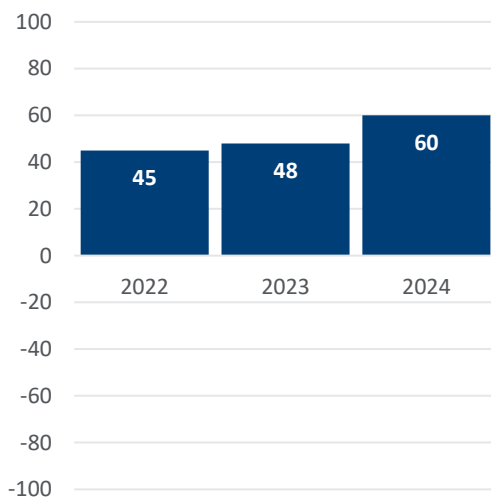
Förbundet uppmuntrar aktiva tolkar och översättare att höja sin kompetens, bland annat genom att stötta inför preparandkurs och auktorisationsprov. 13 av förbundets anlitade tolkar, har auktoriserats och fyra har erhållit sjukvårdsauktorisering under året. 23 tolkar har även höjt sin kompetensnivå till utbildad tolk, vilket är nivån under auktorisation.

Under hösten 2024 implementerades en ny introduktionskurs för nyrekryterade tolkar. Den tidigare distansanpassade introduktionen är numera helt digital och bedrivs genom så kallad Nano Learning. Detta format möjliggör för tolkspiranerna att ta del av informationen när helst det passar dem.

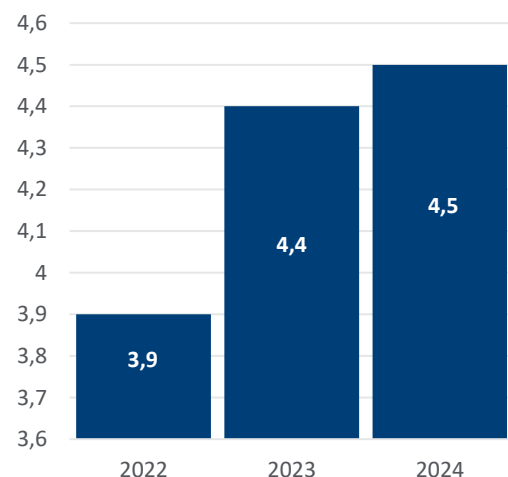
Förbundets interna kurser för tolkar har även fortsatt varit mycket efterfrågade och uppskattade. Genom att samtliga kurser erbjuds på distans möjliggörs deltagande för alla tolkar oavsett bostadsort. Under året har 35 tolkar genomfört SRHR-utbildningen⁵. ”Våld i nära relationer” är en ny intern kurs som förbundet erbjuder från och med 2024. Totalt har 126 tolkar genomfört kursen under året. 22 tolkar har gått ”Fördjupningskurs Psykiatri och psykisk ohälsa”, 29 tolkar har gått ”Fördjupningskurs Socialtjänst” och 9 tolkar har gått ”Att tolka i skolan”.

Vid två tillfällen under året har förbundets uppdragstagare bjudits in till webinarier på temat ”Kvalitet”. Förbundet har tillsammans med Röda Korset även erbjudit ett webinarie avseende ”Tolkning vid psykoterapeutiska samtal”. En workshop om ”God tolksed” har också genomförts. Närmare 300 uppdragstagare har deltagit totalt. Året avslutades i december med fika och gemensamt mingel för förbundets tolkar och översättare på kontoret i Göteborg. Julfikat slog alla rekord. Långt över hundra uppdragstagare slöt upp för en mycket uppskattad och trevlig stund tillsammans.

Under hösten skickades årets tolkenkät ut i syfte att fånga upp upplevelsen av Tolkförmedling Väst som uppdragsgivare. Totalt inkom 776 svar vilket motsvarar ca 61 % i svarsfrekvens. Tolkarna var generellt mycket positiva och för tredje året i rad ökade både tolkarnas ambassadörskap (Employee Net Promotor Score, eNPS) och nöjdhet (Nöjd-tolk-Index, NTI). För året uppgick eNPS till 60 och NTI till 4,5. Tolkarnas frisvar i form av synpunkter och idéer beaktas i förbundets kvalitets- och utvecklingsarbete.

Figur 6 Tolkarnas ambassadörskap, eNPS

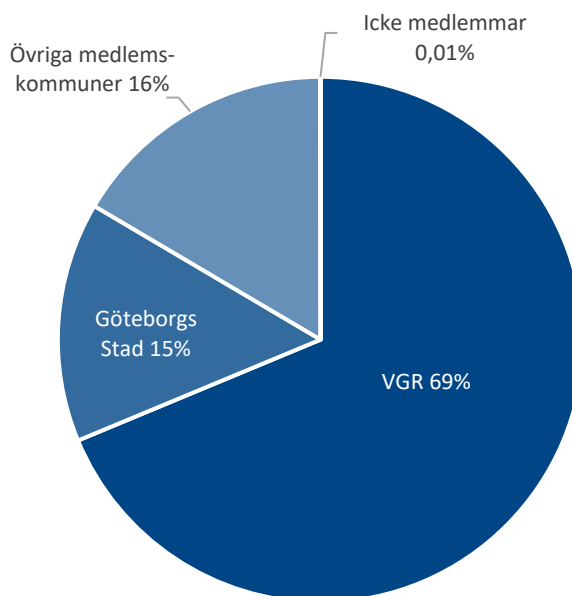
Figur 7 Tolkarnas nöjdhet, NTI

⁵ Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Kunder

Den 31 december 2024 hade förbundet 4 224 registrerade medlemskunder. Varje månad under 2024 förmedlades i snitt 25 000 uppdrag till 2 000 kunder. 99,99 % av uppdragen köptes av förbundets medlemmar⁶. Västra Götalandsregionen stod för 69 % av förbundets uppdrag under året vilket är samma siffra som året innan.

I motsats till tolkuppsdragen där Västra Götalandsregionen beställer större delen av uppdragen så beställer medlemskommunerna nästan 70 % av samtliga översättningsuppdrag. Resterande del beställs av Västra Götalandsregionens verksamheter.

Figur 6 Fördelning av bokade uppdrag

Kundarbete

Förbundets kundarbete är numera en naturlig del i verksamheten och i medarbetarnas vardag. Under våren skickades den årliga kundenkäten ut och värdefull input från kunderna inhämtades för verksamhetens utveckling. NKI (Nöjd kundindex) för 2024 uppgick till hela 81 vilket visar på en mycket hög kundnöjdhet men också på en ökning från föregående år.

Under året har ett antal öppna webinarier genomförts för förbundets kunder i syfte att öka kunskapen om tolkanvändning. Även skraddarsydda informationsmöten har genomförts på plats hos kund alternativt på distans. Likaså har ett femtiotal blivande specialistläkare inom Sahlgrenska Universitetssjukhus utbildats av Tolkförmedling Väst i tolkanvändning.

Förbundet har under året genomfört ”Kulturdialog” på plats hos fem olika kunder. Totalt har drygt 90 personer fått ökad kunskap och förståelse av de kulturella utmaningar som kan uppstå i tolksituationen.

⁶ Förbundet utför i ett fåtal akuta situationer tolkuppsdrag till domstol och polis.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Ekonomi

I enlighet med förbundsordningen ska förbundets årliga kostnader minst täckas av årets intäkter. Ett av de övergripande verksamhetsmålen är att verksamheten ska vara kostnadseffektiv. Intäkter fås genom förmedling av tolktjänster och förbundets största kostnader är arvoden till tolkar för utförda tolkuppdrag. Den totala kostnaden för arvoden och den totala intäkten är beroende av hur många tolktjänster som utförs. Förbundet debiterar medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

Tolkförmedling Väst har en checkkredit hos bank på 10 mkr.

Andelskapitalet är beräknat på medlemmarnas invånarantal och uppgår till totalt 3,2 mkr.

Likviditet

Förbundet har totalt sett haft en god likviditet under 2024, dock har checkkrediten nyttjats vid ett tillfälle under året. Förbundet utbetalade under hösten den återbetalning av eget kapital som direktionen beslutade om i mars, vilket påverkade likviditeten med 8,7 mkr. I kombination med en förskjutning mellan inbetalning av förbundets kundfakturor och utbetalning till Skatteverket resulterade detta i att checkkrediten nyttjades vid ett tillfälle.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Förbundet finansieras av intäkter från de tjänster som medlemmarna köper enligt självkostnadsprincipen. Sedan start har förbundet byggt upp ett stabilt eget kapital. Det ekonomiska överskottet tillsammans med medlemsandelarna är förbundets likvida medel.

Direktionen har fastställt att lägsta nivå på eget kapital ska vara 22 mkr, vilket motsvarar ca sex månaders löpande driftskostnader. Efter att direktionen beslutat att godkänna årsredovisningen beslutas även om en eventuell återbetalning ska ske av eget kapital till förbundsmedlemmarna. Ett eget kapital om minst 27 mkr krävs enligt tidigare beslut för att en återbetalning ska bli aktuell. Direktionen beslutade i mars att återbetala 8,7 mkr till medlemmarna. Förbundets checkkredit kan komma att nyttjas vid en återbetalning av eget kapital varför den är beslutad att finnas kvar.

Sedan driftstarten 2013 har likviditeten varit god och alla investeringar har klarats med egna medel. Det överskott som genererats i förbundet gör att den ekonomiska ställningen är god.

Händelser av väsentlig betydelse

Flertalet rättsärenden

Anmälan till konkurrensverket

Förbundet blev anonymt anmälda till Konkurrensverket i mars 2023. Förvaltningsrätten tilldömde i mars 2024 Tolkförmedling Väst att betala en upphandlingsskadeavgift. Förbundet överklagade domen. Kammarrätten avslog prövningens rätt varpå förbundet överklagade till Högsta Förvaltningsdomstolen. I november avslogs överklagan i Högsta Förvaltningsdomstolen och förbundet dömdes därmed att betala upphandlingsskadeavgiften.

Förbundet blev i maj 2024 än en gång anonymt anmälda till Konkurrensverket. Den 3 september avskrev Konkurrensverket anmälan.

Begäran om allmän handling

Förbundet avlog under hösten 2023 utlämnande av allmän handling. Beslutet överklagades till Kamrarrätten som dömde till förbundets fördel. Domen överklagades till Högsta Förvaltningsdomstolen, vilka i mars 2024 dömde till motpartens fördel. Ärendet är prejudicerande och har väckt uppmärksamhet hos såväl Sveriges kommunjurister som Sveriges kommuner och regioner (SKR).

Överklagade direktionsmöten

Direktionsmötet i september 2023 överklagades på grund av att det inte var korrekt kungjort. Förvaltningsrätten dömde till motpartens fördel. Ett extra direktionsmöte sattes därmed in i oktober 2023 för att hantera beslutsärendena från septembermötet. Även det extrainsatta direktionsmötet i oktober 2023 överklagades, denna gång kopplat till direktionsens rätt att besluta om mötesform. Förvaltningsrättens dom föll i april 2024 med utfallet att direktionsen är att ses som både fullmäktige och styrelse, vilket innebär att direktionsens mötesformer ska regleras i Arbetsordningen för direktionsen.

SMS-tjänst

I juni driftsattes en ny funktion i bokningssystemet som innebar att kunden kan skicka en SMS-påminnelse om bokad besök till patienten/klienten på bokad tolkspråk. Även ett meddelande om avbokad möte kan skickas till patienten/klienten på det bokade tolkspråket. SMS-tjänsten är helt kostnadsfri för förbundets kunder. Funktionen förväntas bidra till färre besök med uteblivna patienter/klienter och därmed effektivare användning av såväl tolkar som övriga berörda samhällsfunktioner. Tjänsten har i snitt använts cirka 600 gånger per månad sedan driftsstart, tjänsten kommer att marknadsföras mer under 2025.

Uppmärksammat arbetsmiljöarbete

Sobona (Sveriges kommuner och regioner) delar årligen ut det så kallade Samhällsbärrarpriset. Tolkförmedling Väst var i år finalister i kategorin arbetsmiljö och uppmärksammades särskilt med hedersomnämmande för sitt systematiska arbetsmiljöarbete. I samband med detta förärades även förbundsdirektören med ett diplom i kategorin ledarskap, i sin funktion som en viktig samhällsbärrare.

TFV AI-tolk

Förbundet har under flera år följt den tekniska utvecklingen avseende digitala tolkverktyg. Under våren 2024 inleddes ett samarbete med en extern part avseende ett AI-baserat digitalt tolkverktyg. Under hösten testades produkten hos ett antal pilotgrupper representerade av förbundets kunder. Produkten har väckt stort intresse såväl internt som externt då den är unik i sitt slag. I december driftsattes TFV AI-tolk. Verktöget är mycket användarvänligt, har säker datahantering och garanterar patientsekretessen vilket skiljer den mot andra liknande produkter på marknaden. TFV AI-tolk är i första hand tänkt att vara ett komplement till den mänskliga tolken vid enklare samtal med patient/klient.

Nya medlemmar

Förbundet fick tre nya medlemmar 2024, Bengtsfors kommun, Stenungsunds kommun och Vänersborgs kommun.

Händelser efter räkenskapsperiodens slut

Det finns inga väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång.

Styrning och uppföljning av verksamheten

Övergripande verksamhetsmål

Tolkförmedling Väst ska tillgodose medlemmarnas behov av språktolk och ska vara det självklara valet av förmedling för professionella uppdragstagare. Förbundet ska vara en attraktiv arbetsgivare där alla medarbetare vet sitt uppdrag och vem vi är till för. Tolkförmedling Väst ska vara i framkant och en förebild för andra. Förbundets värdegrund ska vara ett gemensamt förhållningssätt och verksamheten ska genomsyras av professionalitet, tillgänglighet och trygghet i alla led.

Tolkförmedling Väst ska

- ha god tillgänglighet och likvärdig service till förbundets kunder
- hantera och tillvarata såväl kundernas som uppdragstagarnas synpunkter för verksamhetens kvalitetssäkring och utveckling
- ha en god ekonomisk medvetenhet och arbeta kostnadseffektivt
- arbeta miljömedvetet och hållbart
- verka för ökad kunskap om tolkanvändande och vikten av professionella språktolkare i samhället.

Måluppfyllelse

Tillgängligheten av tolkar har under året varit god vilket bland annat är ett resultat av ett över tid strategiskt rekryteringsarbete. Flertalet tolkar har rekryterats i mindre frekventa språk och i kombination med den fortsatt höga andelen distanstolkning har balansen mellan efterfrågan och tillgång varit god. Genom tydliga och, i organisationen, gemensamma rutiner säkerställs likvärdig service till förbundets olika kunder. För att kvalitetssäkra och utveckla verksamheten sker bland annat ett kontinuerligt arbete med inkommande synpunkter.

För att uppnå en god ekonomisk medvetenhet inom förbundet redovisas och kommuniceras verksamhetens ekonomi kontinuerligt. Likaså utvärderas arbetssätt och organisation kontinuerligt för att säkerställa en kostnadseffektiv och hållbar verksamhet. I förordandet av distanstolkning lyfts såväl det direkta miljöperspektivet som hållbarhetsaspekten som viktiga argument för distanstolkning framför platstolkning.

För att öka kunskapen om tolkanvändande och vikten av professionella språktolkare erbjuder förbundet så kallade Kulturdialoger kostnadsfritt till sina kunder i syfte att synliggöra de kulturella utmaningar som ofta uppstår i det tolkade mötet. Förbundets kunder bjuds också regelbundet in till webinarier i syfte att öka kunskapen om tolkanvändande och vikten av professionella språktolkare. Förbundet erbjuder även kund Anpassad information och utbildning, såväl på plats som på distans för att öka kunskapen om tolkanvändande.

Verksamhetsmål 2024 och måluppfyllelse

Direktionen har fastslagit följande verksamhetsmål:

Tolkförmedling Väst ska ha en pålitlig leverans

Indikator	Utfall 2023	Målvärde 2024	Utfall 2024
Andel tillsatta beställningar ska överstiga 99 %.	99,1 %	>99 %	99,4 %
Andel tillfällen tolkar kommer sent eller uteblir från bokade uppdrag ska understiga 1 %.	0,8 %	<1 %	1,0 %

Tolkförmedling Väst ska tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar

Indikator	Utfall 2023	Målvärde 2024	Utfall 2024
Andel hälso- och sjukvårdsuppdrag som utförs av auktoriserad sjukvårdstolk ska uppgå till minst 9 %.	10,7 %	≥9 %	12,5 %
Andel uppdrag som utförs av auktoriserad tolk ska uppgå till minst 25 %.	27,5 %	≥25 %	33,6 %
Andel uppdrag som utförs av utbildad tolk ska uppgå till minst 59 %.	56,8 %	≥59 %	54,7 %

Tolkförmedling Väst ska ligga i framkant och verksamheten ska utvecklas

Indikator	Utfall 2023	Målvärde 2024	Utfall 2024
Andel beställningar som inkommer via digitala tjänster ska uppgå till minst 77%.	75,6 %	≥77 %	79,5 %
Nöjd kundindex (NKI) ska uppgå till minst 80.	80	≥ 80	81

Tolkförmedling Väst ska vara en attraktiv arbetsgivare

Indikator	Utfall 2023	Målvärde 2024	Utfall 2024
Sjukfrånvaron ska understiga 6 %.	6,4 %	<6 %	11,2
Hållbart medarbetarengagemang (HME) ska uppgå till minst 90.	89	≥ 90	92

Tolkförmedling Väst ska bedriva en hållbar verksamhet

Indikator	Utfall 2023	Målvärde 2024	Utfall 2024
Andel uppdrag som utförs på distans ska uppgå till minst 67%.	67,9 %	≥67 %	70,1 %

Måluppfyllelse

Tolkförmedling Väst ska ha en pålitlig leverans

Utfallet av andelen tillsatta beställningar blev 99,4 % vilket är en ökning jämfört med föregående år. Den högre tillsättningsgraden är ett resultat av rekrytering av tolkar på numerärt små språk samt en fortsatt hög andel uppdrag på distans. Andelen uppdrag där tolkar kommer sent eller uteblir från bokade uppdrag ska vara mindre än 1 %. Årets utfall blev 1,0 % vilket är något högre jämfört med föregående år. Ökningen är framför allt relaterad till oförutsebara trafikstörningar i centrala Göteborg, vilket tolkarna ej kunnat påverka. Målet att ha en pålitlig leverans bedöms ha uppnåtts trots att en av indikatorernas målvärde ej uppfyllts.

Tolkförmedling Väst ska tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar

Utfallet av såväl andelen uppdrag som utförs av auktoriserad tolk som andelen hälso- och sjukvårdsuppdrag som utförs av auktoriserad sjukvårdstolk har ökat jämfört med föregående år. Ökningen beror främst på att tolkning på distans fortsatt dominera men också att förbundet under året rekryterat 22 nya auktoriserade tolkar, varav tre även hade sjukvårdsauktorisering. Vid tolkning på distans kan tolkarnas tid i större utsträckning nyttjas till effektiv tolktid vilket resulterar i att de auktoriserade tolkarna kan utföra fler uppdrag. Andelen uppdrag som utförts av nivån utbildad tolk har däremot fortsatt att minska. Minskningen beror dock på att andelen uppdrag som utförs av auktoriserade tolkar har ökat och bör därmed inte ses som något negativt. Totalt sett så utförs alltså fler tolkuppdrag av de högre kompetensnivåerna. Målet att tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar bedöms ha uppnåtts trots att en av indikatorernas målvärde ej uppfyllts.

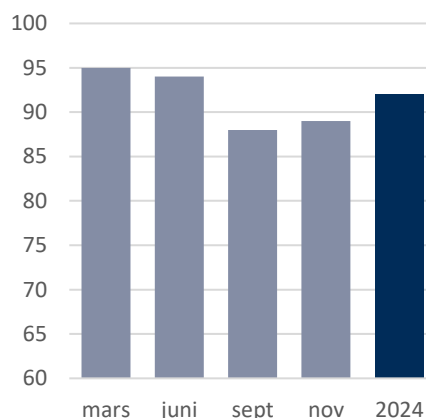
Tolkförmedling Väst ska ligga i framkant och verksamheten ska utvecklas

Andelen beställningar som inkommer via digitala tjänster har fortsatt öka och förbundets bokningssystem utvecklas kontinuerligt för bästa användarvänlighet. Årets NKI-mätning (Nöjd kundindex) visade på en fortsatt ökad kundnöjdhet. Även svarsfrekvens var högre än tidigare år och hela 891 frisvar inkom vilka ligger till grund för förbundets kontinuerliga utvecklingsarbete i syfte att möta kundernas behov. Målet att ligga i framkant och att verksamheten ska utvecklas bedöms därmed uppfyllt.

Tolkförmedling Väst ska vara en attraktiv arbetsgivare

Det fokuserade värdegrundsarbetet som bedrivits i organisationen de senare åren har haft en fortsatt positiv inverkan på förbundets arbetsmiljö. Att HME (Hållbart medarbetarengagemang) skulle nå det uppsatta målet var en mycket hög ambitionsnivå. Förbundet mäter HME fyra gånger per år och utfallet för året blev 92 med en toppnotering på 95 i mars.

Sjukfrånvaron har även i år varit högre än önskvärt vilket framför allt hänger samman med ett fåtal personer, icke arbetsrelaterade, långtidsfrånvaro. Indikatorn avseende att sjukfrånvaron ska understiga 6 % uppfylls inte då utfallet för året blev 11,2 %. Även om målvärdet inte uppfylls så finns ingen arbetsrelaterad frånvaro utan förbundet bedöms vara en välmående och välfungerande organisation vilket också det höga HME-värdet visar. Målet att förbundet ska vara en attraktiv arbetsgivare bedöms därför uppfyllt.

Figur 7 HME-mätningar 2023

Tolkförmedling Väst ska bedriva en hållbar verksamhet

Andelen uppdrag som utförts på distans har ökat med drygt 2 procentenheter jämfört med föregående år och uppgick till 70 % under 2024. Genom distanstolkning minskar miljöpåverkan samt kundernas kostnader och tolkens tid kan nyttjas mer effektivt. Målet att bedriva en hållbar verksamhet bedöms därmed uppnått.

God ekonomisk hushållning

I enlighet med kommunallagen ska förbundet ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Verksamheten ska genomsyras av en god ekonomisk hushållning både i ett kort- och i ett långsiktigt perspektiv. Kännetecknen för detta är bland annat att de löpande intäkterna täcker de löpande kostnaderna och att resultatet, sett över en längre period, är positivt.

Direktionen har fastslagit följande finansiella mål rörande god ekonomisk hushållning:

- Den löpande verksamheten ska visa ett positivt resultat
- Checkkrediten ska ej nyttjas

Den löpande verksamheten visar ett negativt resultat för 2024 dock har likviditeten varit god. Checkkrediten har nyttjats vid ett tillfälle. Förbundet utbetalade under hösten den återbetalning av eget kapital som direktionen beslutade om i mars, vilket påverkade likviditeten med 8,7 mkr. I kombination med en förskjutning mellan inbetalning av förbundets kundfakturor och utbetalning till Skatteverket resulterade detta i att checkkrediten nyttjades vid ett tillfälle.

Förbundet bedöms ha uppfyllt samtliga verksamhetsmål, se sidan 17, dock uppnås inte de finansiella målen på grund av en förändrad redovisning av återbetalning av eget kapital till medlemmarna. Sammantaget bedöms förbundet ändå ha en god ekonomisk hushållning då såväl förbundets likviditet som soliditet är god.

Balanskravsresultat

Balanskravet innebär att förbundets intäkter måste vara högre än kostnaderna. Om resultatet i bokslutet är negativt och det egna kapitalet därmed minskar, är förbundet skyldig att inom tre år återställa det egna kapitalet. Balanskravet uppfylldes inte 2024. Det negativa resultatet för året beror på en förändrad redovisning för återbetalningen av eget kapital. Liknande transaktioner, det vill säga utbetalning av eget kapital, skedde även 2019 och 2022. Dessa utbetalningar hanterades inte på samma sätt som i år, därmed framgår det inte av balanskravsutredningen nedan. Siffrorna kommer inte att justeras bakåt i balanskravsutredningen då det inte påverkar bedömningen av den ekonomiska ställningen. Det negativa resultatet för 2024 justeras genom att åberopa synnerliga skäl då den ekonomiska ställningen bedöms fortsatt vara god trots justeringen. Den ekonomiska ställningen bedöms fortsatt bra då likviditeten och soliditeten varit god under året och förbundet har en långsiktig god ekonomisk hushållning.

Balanskravsavstämning

(tkr)	2024	2023	2022
Årets resultat enligt resultaträkningen	- 3 950	-215	4 177
- Samtliga realisationsvinster	0	0	0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper			
+/- återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-3 950	-215	4 177
Årets balanskravsresultat	-3 950	-215	4 177
Balanskravsresultat att reglera inom 3 år	-3 950	-215	0

Redovisning av återställning av balanskrav

(tkr)	2024	2023	2022
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	-215	0	0
- Varav 2023	-215	0	0
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	-3 950	-215	0
+ Synnerliga skäl att inte återställa	3 950	0	0
+ Synnerliga skäl för att återställa under längre tid	0	0	0
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år	-215	-215	0
UB Synnerliga skäl som ska återställas över längre tid	0	0	0
UB ackumulerade ej återställda negativa resultat	0	0	0
- Varav från år 2023, återställs senast 2026	-215	-215	0

Väsentliga personalförhållanden

Medarbetare

Under 2024 har de positiva effekterna av det nya bokningssystemet, vilket driftsattes under våren 2023, blivit alltmer synbara. Flera arbetsprocesser har blivit effektivare, och i vissa fall automatiserats, vilket gjort att bemanningsbehovet förändrats. Med anledning av detta, samt att verksamhetschefen för Mariestadskontoret innan sommaren sa upp sin anställning, genomfördes en översyn av organisationen. En omorganisation kommer att träda i kraft från och med årsskiftet och antalet verksamhetschefer kommer att minska från fyra till tre. Omorganisationen innebär bland annat att förbundets totala verksamhet centreras till Göteborg. Förmedlingsarbetet kommer att ledas av två verksamhetschefer och delar av förbundets övergripande stödfunktioner kommer att flyttas från förbundsdirektör till den nyrekryterade verksamhetschefen.

Även om det finns ett sviktande medarbetarengagemang kopplat till nedstängningen av kontoret i Mariestad är arbetsmiljön i förbundet fortsatt mycket bra. Det kontinuerliga värdegrundsarbetet som bedrivs i förbundet fortsätter ha en positiv effekt på organisationen vilket tydligt framkommer av utfallet i arbetsmiljöverktyget Winningtemp.

Utöver att en ny verksamhetschef rekryterats under hösten så har även en ny förbundscontroller rekryterats. Båda ersätter tidigare befattningshavare med lång anställningstid i förbundet och båda tillträder i början av 2025.

Den årliga förbundsdagen genomfördes i december. Årets externa föreläsare Patrick Gruczku höll under förmiddagen ett mycket uppskattat föredrag om interkulturell kompetens. Eftermiddagen ägnades åt frågeställningar kopplat till såväl AI som en verksamhet i framkant. Förbundsdagen blev även i år mycket uppskattad av medarbetarna och dess värde för verksamheten är tydlig.

Årets löneöversyn genomfördes i enlighet med avtal och ny lön betalades ut i april. Löneöversynen föranleddes av en lönekartläggning där inga osakliga löneskillnader förelåg.

Tillsvidare- och visstidsanställda

Per den 31 december 2024 hade förbundet 44 tillsvidareanställda arbetstagare samt fem provanställda. Av de tillsvidareanställda arbetstagarna var 39 kvinnor och fem män. Vid mättillfället var två personer 100 % föräldraledig och en person var 100 % studieledig. Ytterligare tre arbetstagare var partiellt lediga, varav två var föräldralediga och en var studieledig. Totalt har 52 olika personer varit tillsvidareanställda i förbundet under året vilket motsvarar en personalomsättning om 16,4 % vilket är ett par procentenheter högre jämfört med föregående år. Den främsta orsaken till personalomsättningen är flera pensionsavgångar samt avvecklingen av lokalkontoret i Mariestad.

Under året har antalet årsarbetare totalt motsvarat 44,1 vilket är en minskning med 5,8 åa jämfört med föregående år. Det färre antalet arbetade timmar beror bland annat på vakanta tjänster i avvaktan på tillsättning.

År	Tillsviare (åa)	Visstid (åa)	Timavlönade (åa)	Totalt (åa)
2024	42,0	2,0	0,1	44,1
2023	47,6	1,4	0,9	49,9
2022	48,8	0,9	0,3	50,0
2021	52,9	2,2	1,0	56,1
2020	50,7	5,5	1,0	57,2

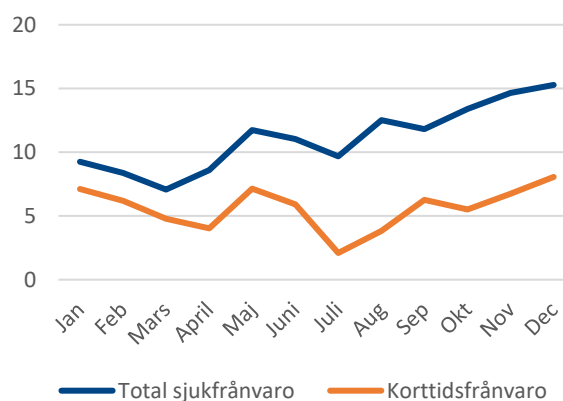
Tabell 7 Årsarbetare

Sysselsättningsgrad

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för de tillsvidareanställda medarbetarna är 99,5 % vilket är i paritet med föregående år. 97,4 % av kvinnorna respektive 100 % av männen är heltidsanställda inom förbundet.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron för 2024 var 11,2 % vilket är en kraftig ökning jämfört med föregående år. Den höga sjukfrånvaron är framför allt ett resultat av en hög långtidssjukfrånvaro, vilken är 49,2 % av den totala sjukfrånvaron. Också långtidssjukfrånvaron är högre jämfört med föregående år och är direkt kopplat till icke arbetsrelaterad sjukskrivning.

Figur 8 Sjukfrånvaro 2024

Såväl sjukfrånvaron för förbundets anställda kvinnor som män har ökat jämfört med föregående år och var 9,5 % respektive 22 %. Sjukfrånvaro i åldrarna 30 år och uppåt är betydligt högre än sjukfrånvaron i åldrarna 29 år eller yngre, vilket är en spegling av i vilken ålderskategori långtidssjukfrånvaron finns.

	2024	2023
Total sjukfrånvaro	11,2 %	6,4 %
Sjukfrånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	49,2 %	19,9 %
Sjukfrånvaro för kvinnor	9,5 %	5,5 %
Sjukfrånvaro för män	22,0 %	11,2 %
Sjukfrånvaro i åldrarna 29 år eller yngre	5,4 %	4,7 %
Sjukfrånvaro i åldrarna 30 - 49 år	12,1 %	6,7 %
Sjukfrånvaro i åldrarna 50 år eller äldre	11,5 %	6,3 %

Tabell 8 Översikt sjukfrånvaro, jämförelse mellan 2023 och 2024

Kostnaden för företagshälsovård var fortsatt låg under året. Friskvårdsbidraget har under 2024 nyttjats av 37 medarbetare vilket är lika många som föregående år.

Pensioner

Intjänande av pensioner inklusive löneskatt bokförs löpande i driftsredovisningen och är en pensionslösning via KPA.

Förväntad utveckling

Den nuvarande migrationspolitiken, såväl inom som utanför Sveriges gränser, kommer med sannolikhet fortsätta att bidra till ett minskat behov av språktolk och därmed en minskad efterfrågan på förbundets tolktjänster. Tidö-partierna har i början av 2025 kommit överens om ett utredningsdirektiv kopplat till tolkfrågan i Tidö-avtalet. Vad denna utredning kommer att resultera i får tiden utvisa men eventuellt kan rätten till fri tolk komma att regleras över tid och därmed påverka förbundets verksamhet. Som direktivet ser ut undantas sjukvård och rättsväsendet från utredningen.

Direktionen beslutade under hösten att åter öppna upp för nya medlemmar i förbundet vilket kan innebära nya kunder och därmed en ökad efterfrågan på förbundets tolktjänster. Inträdet av eventuella nya medlemmar kommer dock ske först 2026.

Under året har en tydlig kostnadsmedvetenhet kopplat till tolktjänster uppmärksammats från förbundets kunder. Efterfrågan på mer kostnadseffektiva tolktjänster förväntas öka och därmed kommer troligen distanstolkningen bli än mer dominerande. Frågan är hur länge platstolkning kommer att efterfrågas då denna tjänst medför högre kostnader för kunden och tolkbehovet i de flesta fall likväl kan tillgodoses av en tolk på distans.

Den tekniska utvecklingen, och AI specifikt, kommer med stor sannolikhet att påverka tolkbranschen över tid. I vilken utsträckning och på vilket sätt är i dagsläget mycket svårt att förutse. Förbundets nya produkt TFV AI-tolk som lanserades strax innan jul 2024 är tänkt att vara ett komplement, inte en ersättning, för den mänskliga tolken. TFV AI-tolk är tänkt att succesivt utvecklas med fler språk och bredare fack-terminologisk kunskap. Hur detta AI-baserade tolkverktyg kommer att användas framgent återstår att se. För att möta teknikens möjligheter och kundernas föränderliga behov ställs det krav på att organisationen snabbt lär nytt och ställer om.

Direktionen beslutade under hösten 2024 att minska antalet kontor vilket innebär att förbundet från och med våren 2025 inte längre har några lokalkontor. Centraliseringen av verksamheten till Göteborg möjliggör en organisationsförändring vilken medför en effektivare verksamhet. Verksamheten förväntas fortsatt genomsyras av högt medarbetarengagemang för att Tolkförmedling Väst ska ligga i framkant och vara en förebild i branschen.

Budget 2024

Enligt förbundsordningen ska förbundets årliga kostnader minst täckas av årets intäkter och medlemmarna debiteras för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

Budget 2024 är lagd utifrån idag gällande förutsättningar och efter samråd med förbundets medlemmar. Medlemmarnas behov beräknas till ca 335 000 uppdrag för 2024. För en budget i balans bedöms prisjusteringen för 2024 resultera i en snitthöjning om 5 %.

Budget 2024	tkr
Verksamhetens intäkter	237 000
Verksamhetens kostnader	237 000
Årets resultat	0

Ekonomisk plan 2024–2026

Budget (tkr)	2024	2025	2026
Intäkter	237 000	243 000	249 000
Kostnader	237 000	243 000	249 000
Budgeterat resultat	0	0	0

Räkenskaper

Redovisningsprinciper, upplysningar och definitioner

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Lagen om kommunal redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Redovisningsprinciperna är oförändrade sedan föregående årsredovisning. Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inget annat anges. Intäkter redovisas i den period som tolk- och översättningsuppdragen har utförts och har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras av förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar upptas till det lägsta av nominellt värde och det belopp varmed de beräknas inflyta. Intjänande av pensioner inklusive löneskatt bokförs löpande i driftsredovisningen. Inventarier av mindre värde (understigande ett halvt prisbasbelopp) aktiveras inte. Avskrivningar av inventarier och immateriella tillgångar skrivs av på fem år.

Resultaträkning

Förbundets årliga kostnader ska minst täckas av årets intäkter. Förbundet debiterar medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen. Om årets kostnader inte täcks ska finansieringen av underskottet fördelas mellan medlemmarna i förhållande till medlemmens andel av andelskapitalet.

Resultaträkning

(tkr)	Not	Budget 2024	Utfall 2024	Utfall 2023
Verksamhetens intäkter	1	237 000	220 452	221 686
Verksamhetens kostnader	2	-235 552	-222 593	-218 256
Avskrivningar	3	-1 398	-1 734	-3 516
Verksamhetens nettokostnader		-50	-3 875	-86
Finansiella intäkter	4	5	8	22
Finansiella kostnader	5	-55	-83	-151
Resultat före extraordinära poster		0	-3 950	-215
Extraordinära poster		0		0
Årets resultat		0	-3 950	-215

Balansräkning

(tkr)

TILLGÅNGAR	Not	2024-12-31	2023-12-31
Anläggningstillgångar			
Immateriell anläggningstillgång	6,7	5 726	7 412
Inventarier	8	0	47
Summa anläggningstillgångar		5 726	7 460
Omsättningstillgångar			
Fordringar	9	42 839	42 055
Likvida medel	10	15 693	18 974
Summa omsättningstillgångar		58 532	61 029
SUMMA TILLGÅNGAR		64 258	68 489
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital	11	30 731	30 946
Andelskapital, medlemmar		3 212	3 135
Årets resultat		-3 950	-215
Summa eget kapital		29 993	33 866
Skulder			
Kortfristiga skulder	12	34 264	34 623
Summa skulder		34 264	34 623
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		64 258	68 489

Kassaflödesanalys

(tkr)	Not	2024	2023
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat	11	-3 950	-215
Justering för av- och nedskrivning	3	1 734	3 516
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		-2 216	3 301
Förändring kortfristiga fordringar		-784	3 063
Förändring kortfristiga skulder		-359	1 179
Medel från den löpande verksamheten		-3 358	7 542
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Bruttoinvestering i anläggningstillgångar	6	0	-7 035
Medel från investeringsverksamheten		0	-7 035
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Andelskapital	13	77	0
ÅRETS KASSAFLÖDE		-3 281	507
Likvida medel vid årets början		18 974	18 467
Likvida medel vid årets slut	10	15 693	18 974

Noter

(tkr)	2024	2023
1 Verksamhetens intäkter		
Riktade bidrag	28	0
Återbetalning medlemmar, återbetalning av Eget Kapital	-8 700	0
Förmedlingstjänster	228 992	221 671
Övriga intäkter	133	15
Summa verksamhetens intäkter	220 452	221 686
2 Verksamhetens kostnader		
Direktionskostnader	-609	-540
Sociala avgifter direktion	-163	-241
Personalkostnad	-20 355	-21 747
Sociala avgifter personal	-8 958	-7 043
Arvoden och ersättning tolkar	-142 823	-144 628
Sociala avgifter tolkar	-35 830	-30 492
Tolkutbildning	-329	-471
Lokalkostnader	-3 317	-4 095
IT-kostnader	-5 793	-3 831
Inventarier, förbrukningsmaterial	-255	-252
Administrativa- och konsulttjänster	-3 912	-4 712
Summa verksamhetens kostnader	-222 343	-218 051
Ersättning för revisorer		
Revisionsuppdraget, sakkunniga	-250	-205
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget, sakkunniga	0	0
Skatterådgivning	0	0
Övriga tjänster	0	0
Summa	-250	-205
3 Avskrivningar		
Inventarier	-1 734	-3 516
Summa	-1 734	-3 516
4 Finansiella intäkter		
Ränteintäkter	8	22
Övriga finansiella intäkter	0	0
Summa	8	22
5 Finansiella kostnader		
Räntekostnad	-11	0
Övriga finansiella kostnader	-71	-151
Summa	-83	-151
Lånekostnader redovisas i enlighet med huvudmetoden och belastar följaktligen resultatet i den period de hör hemma.		

Anläggningstillgångar**6 Pågående investeringar**

Pågående investeringar	0	0
Summa	0	0

7 Immateriella anläggningstillgångar

Ingående anskaffningsvärde	8 289	12 758
Årets investering	0	7 035
Årets Utrangering	0	-12 758
Omklassificering från pågående investering	0	1 254
Utgående anskaffningsvärde	8 289	8 289

Avskrivningar

Ingående avskrivning	-877	-10 191
Årets Avskrivning	-1 686	-3 444
Försäljning/utrangering	0	12 758
Utgående avskrivningar	-2 563	-877

Utgående bokfört värde vid årets slut

5 726

7 412

8 Inventarier

Ingående anskaffningsvärde	1 341	1 438
Årets försäljning	0	0
Årets utrangering	0	-98
Utgående anskaffningsvärde	1 341	1340

Avskrivningar

Ackumulerade avskrivningar	-1 293	-1 319
Årets avskrivning	-48	-72
Försäljning/utrangering	0	98
Utgående avskrivningar	-1 341	-1293

Utgående bokfört värde

0

47

9 Fordringar

Kundfordringar	26 390	25 467
Div. kortfristiga fordringar	117	83
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16 332	16 505
Summa	42 839	42 055

(tkr)

2024-12-31

2023-12-31

10 Kassa och bank

Bank	15 693	18 974
Summa	15 693	18 974

En checkkredit på 10 mnkr finns. Ingen kredit var nyttjad per 31 december 2024.

11 Eget kapital

Ingående balans Allmänt eget kapital	30 946	30 946
Reglering Årets Resultat	-215	0
Utgående balans Allmänt eget kapital	30 731	30 946
Årets resultat	-3 950	-215
Andelskapital, medlemskommuner	3 212	3 135
Summa eget kapital	29 993	33 866

12 Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	703	1 678
Moms	10 655	8 176
Personalens skatter och avgifter	4 272	3 605
Övriga kortfristiga skulder	0	0
Skulder till anställda	45	27
Upplupna semesterlöner	1 098	1 013
Upplupna tolkkostnader inkl. sociala avgifter	13 243	13 149
Övriga upplupna kostnader	4 248	6 976
Summa	34 264	34 623

13 Andelskapital

Årets förändring av andelskapital	77	0
Varje medlem i förbundet har andelar motsvarande antalet invånare		
Summa	77	0

Driftsredovisning

Driftsredovisningen redovisas totalt för förbundet då styrningen av verksamhet sker på en förbundsövergripande nivå. Kostnader kopplat till respektive verksamhetsort finns utfördelad, dock ligger de övergripande kostnaderna budgeterat centralt.

Utfall i förhållande till budget

Bakgrund till budget

Budget 2024 är lagd utifrån ett beräknat behov om 335 000 uppdrag och efter samråd med förbundets medlemmar. För en budget i balans bedömdes prisjusteringen för 2024 resultera i en snitthöjning om 5 %.

Utfall

Utfallet för 2024 blev 314 000 uppdrag vilket är 21 000 färre än budgeterat. Årets resultat blev -3 950 tkr att jämför med budgeterat nollresultat. Orsaken till det negativa resultatet beror på en förändrad redovisning av återbetalning av eget kapital till medlemmarna.

INTÄKTER	Utfall 2023	Utfall 2024	Budget 2024
Förmedlingstjänster	221 665	228 992	237 000
Återbetalning medlemmar	0	-8 700	0
Övriga intäkter	21	160	0
Summering	221 686	220 452	237 000
KOSTNADER			
Personalkostnad	28 790	29 312	36 251
Direktionskostnad	781	772	800
Arvoden uppdragstagare	175 120	178 653	184 575
Rekrytering och tolkutbildning	471	329	800
Lokalkostnader	4 095	3 317	3 911
IT-kostnader	3 831	5 793	5 207
Förbrukningsinventarier, förbrukningsmaterial	252	255	268
Administrativa tjänster	4 917	4 161	3 790
Finansiella kostnader	3 645	1 809	1 398
Summering	221 901	224 402	237 000
RESULTAT			
Årets resultat	-215	-3 950	0

Tabell 98 Utfall mot budget 2024

Kundernas tolkbehov är påverkade av många parametrar och behovsanalysen som ligger till grund för budgeten är komplex och svårbedömd. Utfallet av försäljningsintäkter och kostnader för uppdragstagare ligger under budget vilket är ett resultat av färre antal tolkuppdrag. Förbundet har dock ökat andelen långa tolkuppdrag varför intäkterna ökat trots färre antal uppdrag. Den minskade efterfrågan på förbundets tjänster är en naturlig följd av ett minskat inflöde av nya tolkbehövande till Sverige.

Utfallet för personalkostnader blev betydligt lägre än budgeterat. Detta beror främst på flera, under året, vakanta tjänster, däribland 1,5 verksamhetschefstjänst.

Knappt hälften av budgeten för tolkutbildning har använts under året och beror främst på att verksamheten blivit än mer kostnadseffektiv i såväl kompetensutveckling som rekryteringsarbetet. Budget 2024 för rekrytering och utbildning speglar inte längre behovet för verksamheten varför dess budget sänkts för 2025.

Direktionen beslutade under hösten 2023 att minska antalet kontor från tre till två, vilket resulterade i att kontoret i Borås stängdes ner i slutet av 2023. Hyran för resterande avtalstid belastade därmed 2023. Budget för 2024 var då redan beslutad, där budget för Boråskontorets lokalkostnader ingick, detta resulterade i ett lägre utfall avseende de totala lokalkostnaderna för 2024 jämfört mot budget.

Kostnadsutfallet för IT-program och licenser är något högre än budgeterat och beror främst på utvecklingskostnader kopplat till det nya bokningssystemet men också på att förbundet nyttjar fler IT-relaterade tjänster. Även kostnadsutfallet kopplat till konsulttjänster är högre än budgeterat och hänger ihop med de juridiska ärenden som pågått under året samt ökade revisionskostnader till följd av nytt upphandlat revisionsavtal.

Utfallet av investeringen av nytt bokningssystem blev högre än investeringsbudgeten vilket resulterade i högre avskrivningar än budgeterat. Detta förklarar avvikelserna för finansiella kostnader jämfört med budget.

Förbundets investeringsverksamhet

Förbundet har ej haft någon investeringsverksamhet under året.

Tolkförmedling Väst, Göteborg 2025-03-28

Claudia Nistor Pedrini

Ordförande

Dragan Dobromirovic

Vice ordförande

Tolkar med kvalitet

@Tolkförmedling Väst

www.tolkformedlingvast.se

Kontrollområde: Internkontrollrapport

Kontrollmoment

Sammanfattning av internkontroller.

Enhet

Förbundsövergripande

Metod

Genomgång av utförda internkontroller kopplat till planen för interkontroll.

Mätperiod

2024-01-01–2024-12-31

Tillvägagångssätt

Genomgång av kontroller genomförda inom ramen för internkontrollplanen 2024.

Resultat

1. GDPR; inga brister påvisade.
2. Politiska beslut; inga brister påvisade.
3. Löneutbetalningar; inga brister påvisade.
4. Arvodesutbetalningar politiker; inga brister påvisade.
5. Arvodesnivå och uppdragstagarregister; inga brister påvisade.
6. Synpunkter; kontrollen visade att tre av de tio slumpmässigt utvalda synpunkterna hade mindre anmärkningar, var av en åtgärdades direkt och övriga två lyftes för lärande i synpunktsteamet.
7. Driftmöten; inga brister påvisade.
8. Diarieföring; inga brister påvisade.
9. Internkontrollrapport; se denna sammanställning.

Sammanfattningsvis konstateras att samtliga kontroller i internkontrollplanen genomförts. De brister som uppmärksammats har åtgärdats direkt.

Kontroll utförd av:

Åsa Fröding
Förbundsdirektör

Kontroll rapporterad till:

Claudia Nistor-Pedrini
Ordförande

8. Årsredovisning 2024 för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF) KS2025/112

§100

KS2025/112

Årsredovisning och verksamhetsuppföljning 2024 för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2024 för Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund (SÄRF) och ansvarsfrihet beviljas för förbundsdirektionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Ärendet

Förbundsdirektionen har 2025-03-14, § 27, beslutat att fastställa årsredovisning och verksamhetsuppföljning för år 2024 samt att tillsammans med revisionsberättelse överlämna årsredovisning och verksamhetsuppföljning till kommunfullmäktige i respektive medlemskommun för bedömning av ansvarsfrihet för direktionen. Av revisionsberättelsen framgår att revisionen tillstyrker att fullmäktige i medlemskommunerna beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma för år 2024. Årets resultat visar ett överskott med 1,2 mnkr med en omsättning under året på 232,4 mnkr. Verksamheten har hög budgetföljsamhet men avvikelse mot budget är ändå +2,0 % vilket beror på försäljningar av anläggningstillgångar, nytt avtal med MSB, lägre avskrivningar samt högre ränteintäkt på tillgodohavande på Borås Stads internbank. Verksamheten under 2024 har genomförts enligt beslutat handlingsprogram och verksamhetsplan. Uppföljning av årets verksamhet visar att under 2024 har de uppsatta målen blivit nådda till 99 %.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Jäv

Daniel Persson (SD) och Ulf Rapp (S) anmäler jäv och deltar inte i handläggning och beslut av ärendet. För Daniel Persson tjänstgör Lisette Vermeulen (SD) och för Ulf Rapp tjänstgör Jonas Ahlgren (S). Stefan Hederdal (M), kommunstyrelsens 2:a vice ordförande, går in som ordförande under ärendet.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2024 för Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund (SÄRF) och att ansvarsfrihet beviljas för förbundsdirektionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 75 KSAU Årsredovisning och verksamhetsuppföljning 2024 för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF)
- Årsredovisning-24-250319, fastställd
- § 27 Protokollsutdrag 2025-03-14, årsredovisning och verksamhetsuppföljning 2024
- Årsredovisning, Granskningsrapport revisorerna 250331

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Södra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund

ÅRSREDOVISNING 2024

Dygnet runt, 365 dagar om året,
finns vi för invånarnas säkerhet och upprätthåller
beredskap för att hantera olika typer av olyckor.

Vi är omkring 500 anställda och tillsammans
arbetar vi för att nå vår vision om
*ett säkert och olycksfritt samhälle
för alla.*

Produktion och foto: Sandra Eldergren och Caroline Claesson om Inre annat. Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund © 2024

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INLEDNING	4
1.1 Förbundsledningen har ordet	5
1.2 Uppdrag och mål	6
2. FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	8
2.1 Verksamhetsutveckling	8
2.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	11
2.3 Händelser av väsentlig betydelse	12
2.4 Förväntad utveckling	18
2.5 Väsentliga personalförhållanden	20
2.6 Styrning och uppföljning av verksamheten	24
2.7 God ekonomisk hushållning	24
2.8 Ekonomisk ställning	25
2.9 Balanskravsutredning	25
3. FINANSIELLA RAPPORTER	26
4. NOTER	28
5. DRIFTSREDOVISNING	30
6. INVESTERINGSREDOVISNING	31

På bilden saknas Ulf Sjösten.

FÖRBUNDSLEDNINGEN HAR ORDET

FÖRBUNDSLEDNINGEN

SKENE 2024-03-15

Förbundsledningen för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund 2023-2026 avlämnar denna årsredovisning.

FÖRBUNDSLEDNINGEN

Rose-Marie Liljenby Andersson (S), Ordförande, Borås
 Ulf Sjösten (M), Borås
 Ulf Rapp (S), Bollebygd
 AnnSofi Turesson (S), Mark
 Johan Björkman (M), Svenljunga
 Lennart Haglund (C), Tranemo
 Johan Josefsson (M), Ulricehamn

ERSÄTTARE

Petra Vainonpää (S), Borås
 Bengt Göran Persson (KD), Borås
 Daniel Persson (SD), Bollebygd
 Peter Branshøj (M), Mark
 Niklas Gardevik (M), Tranemo
 Torsten Lindh (S), Svenljunga
 Per-Ola Johansson (S), Ulricehamn

TILL KOMMUNFULLMÄKTIGE I:

Bollebygds kommun
 Borås Stad
 Marks kommun
 Svenljunga kommun
 Tranemo kommun
 Ulricehamns kommun

FÖRBUNDSLEDNINGEN HAR ORDET

Räddningstjänsten spelar en avgörande roll i samhället genom att skydda liv, egendom och miljö vid olyckor och katastrofer. Vårt uppdrag omfattar både akuta insatser och långsiktigt förebyggande arbete för att öka säkerheten för alla. Under året har vi fortsatt att utveckla vår verksamhet för att möta samhällets växande behov och de nya utmaningar vi står inför.

Vår operativa verksamhet omfattar en rad olika insatser, från släckning av bränder och hantering av trafikolyckor till vattenlivräddning och sanering av farliga ämnen. Vi ser även en ökning av suicidrelaterade insatser, vilket ställer krav på vidareutbildning och samverkan med andra aktörer. Samtidigt har vi förberett oss för att hantera större kriser såsom terrorattacker, omfattande bränder och naturkatastrofer. Genom utbildning och övning inom pågående dödligt våld stärker vi vår beredskap och förmåga att agera effektivt i krissituationer.

Vid höjd beredskap eller krig ska räddningstjänsten kunna verka under försvårade förhållanden samtidigt som våra ordinarie uppgifter upprätthålls. En viktig del av vårt uppdrag är att informera och utbilda allmänheten i krisberedskap, för att öka medvetenheten och förbättra samhällets motståndskraft. Genom aktiv kommunikation, bland annat via sociala medier, har vi lyckats engagera och informera invånarna på ett tydligt och tillgängligt sätt.

För att stärka vår krisberedskap samarbetar vi nära med Försvarsmakten, Polisen, sjukvården och andra myndigheter. Syftet är att skapa ett robust skydd för befolkningen och viktiga samhällsfunktioner. Målet är att säkerställa att samhället kan stå emot och återhämta sig från stora påfrestningar.

Under året har vi sett en ökad osäkerhet i omvärlden, vilket påverkat vårt arbete och vår planering. Samtidigt har vi hanterat interna utmaningar kopplade till förändringar i pensionsavtalet för brandmän samt införandet av nya arbetstidsavtal. Dessa förändringar har skapat viss frustration, särskilt eftersom SÄRF redan har låg sjukfrånvaro och höga frisktal. Vi har därför lagt stort fokus på dialog med personalen för att säkerställa en hållbar arbetsmiljö och goda arbetsvillkor.

Räddningstjänsten är en central del av samhällets skydds nät där vårt arbete bidrar till att skapa trygghet och säkerhet för invånarna. Genom en kombination av operativa insatser, förebyggande arbete och strategisk samverkan arbetar vi för att minimera skador och säkerställa ett snabbt och effektivt ingripande vid olyckor.

Vi ser fram emot att fortsätta utveckla vår verksamhet för att möta framtidens utmaningar och stärka vår förmåga att skydda att rädda liv och hälsa, egendom och miljö.

Rose-Marie Liljenby Andersson
Ordförande

Jill Jingbrant
Förbundsdirektör

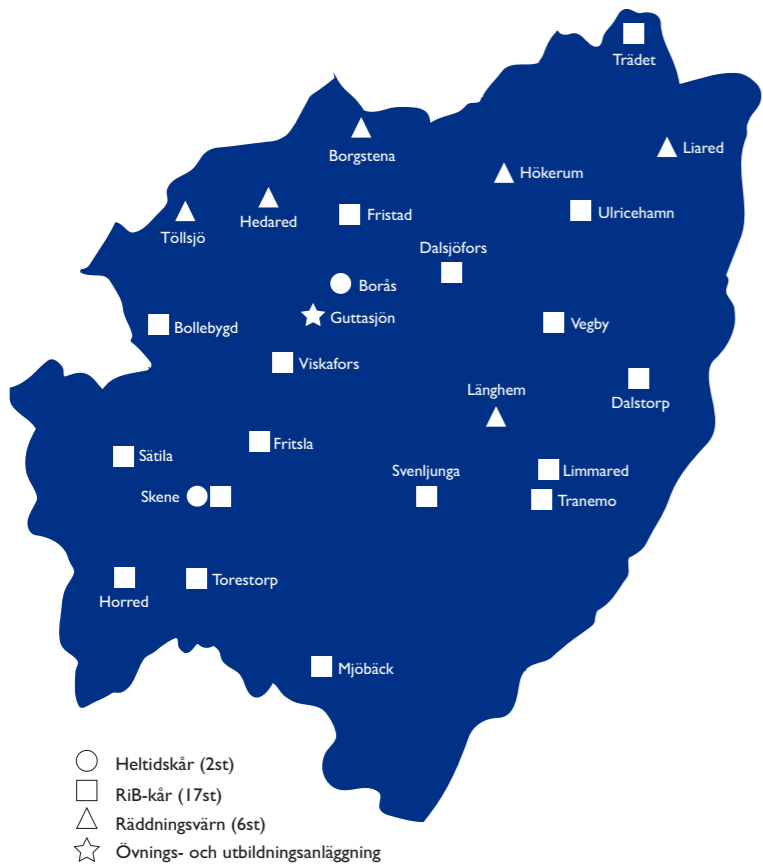
"En viktig del av vårt uppdrag är att informera och utbilda allmänheten i krisberedskap, för att öka medvetenheten och förbättra samhällets motståndskraft"

UPPDRAG OCH MÅL

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, SÄRF, ansvarar för räddningstjänst och förebyggande verksamhet i sex kommuner: Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn. Förbundet bildades 1995 och Marks kommun anslöt 2010.

SÄRF arbetar för ett säkert och olycksfritt samhälle, för alla och att vara en räddningstjänst i tiden, för framtiden.

INFORMERA

Genom information, utbildning och kommunikation förebyggs oönskade händelser för ett säkrare samhälle.

STÖDJA

Invånare och medlemskommuner stöds i skyddet mot olyckor och kriser.

HANTERA

Genom insatser vid risker, olyckor och kriser räddas och skyddas människor, egendom och miljö.

UTVECKLA

Den egna förmågan utvecklas ständigt och SÄRF deltar aktivt i utvecklingen av samhällets kris- och säkerhetsarbete.

RÄDDNINGSTJÄNSTUPPDRAGETS OLIKA DELAR

Uppdraget innebär att identifiera risker för att förhindra och begränsa konsekvenserna av oönskade händelser, förbereda och genomföra räddningsinsatser, uppföljning och erfarenhetsåterföring av inträffade händelser samt att delta i samhällets krishantering.

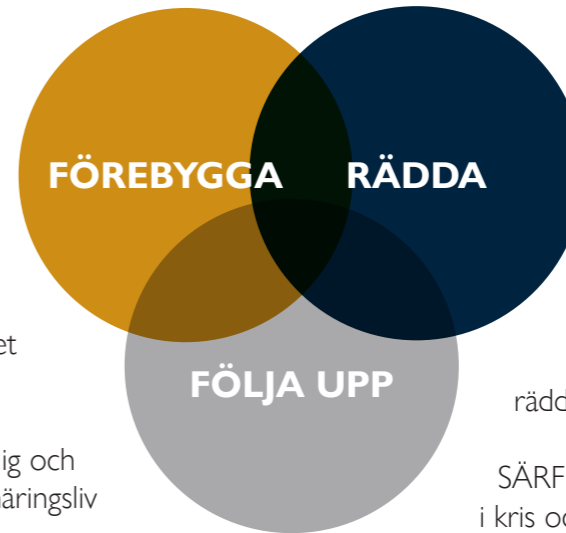
Organisationen är anpassad för att driva och stödja räddningstjänstupdragets olika delar.

FÖREBYGGA

Genom tillsyn, information, rådgivning och utbildning tillgodoses lagstiftningens krav på skydd och säkerhet i samhället på lokal nivå.

Arbetet bygger på en kontinuerlig och nära samverkan med invånare, näringsliv och medlemskommuner.

I samverkan med kommunerna utformas risk- och sårbarhetsanalyser. SÄRF medverkar i samhällsplanering, utbildar och ger råd och information till samverkande myndigheter näringsidkare och enskilda.

RÄDDA

Beredskapen pågår dygnet runt, året runt för att utföra räddningsinsatser. Arbetet innebär utveckling och bibehållande av kompetens, metoder tekniska resurser för upprätthållande av effektiv räddningstjänstförmåga.

SÄRF stödjer medlemskommunerna i kris och katastrofer med resurser och kompetens i samverkan.

FÖLJA UPP

För att ständigt utveckla verksamheten i takt med samhällets förändrade riskbild identifieras, dokumenteras och analyseras risker, tillbud och olyckor. Att ständigt lära oss av det inträffade och genom att tillvarata erfarenheter, såväl förebyggande som insatsoperativt höjs och omvärderas förbundets kapacitet.

FRÅN NATIONELLA MÅL TILL AKTIVITETER

Med utgångspunkt i förbundets problembild, förbundsordningen och de nationella målen i Lag om skydd mot olyckor, LSO, pågår ett långsiktigt visionsarbete med strategiska inriktningar. Ett handlingsprogram med säkerhetsmål för perioden 2024 och tills vidare är styrande för verksamheten.

Handlingsprogrammets säkerhetsmål omsätts i ettåriga prestationsmål i verksamhetsplanen som följs upp årligen.

Ta del av samtliga säkerhetsmål i Handlingsprogrammet.

Lag om skydd mot olyckor	Nationella mål
Handlingsprogram	Säkerhetsmål
Årliga verksamhetsplaner	Prestationsmål
	Aktiviteter

VERKSAMHETSUTVECKLING

BEFOLKNINGS- OCH OMRÅDESUTVECKLING

SÄRF är ett förbund som sträcker sig över en stor geografisk yta, 90x90 kilometer, och utgörs främst av skog och landsbygd.

Senaste befolkningsmätningen är i samma nivå som föregående år, vilket innebär drygt 210 000 invånare.

Inom förbundet finns vissa riskkällor som skulle kunna medföra allvarliga konsekvenser för liv, egendom och miljö. Inom vårt område finns tio verksamheter som klassas som farlig verksamhet och genom området går ett flertal leder för farligt gods. Relativt låg andel farligt gods transporteras dock via järnväg i förbundet.

Närmare 20 procent av befolkningen bor på orter med färre än 200 invånare. En olycka som inträffar i glesbygd riskerar att ta längre tid att upptäcka och för räddningstjänsten att komma fram till. Invånare i glesbygd bör därmed ha en högre grad av egen förmåga att själva agera, hantera och begränsa olyckor.

VERKSAMHETSPLANERING

Verksamhetsplaneringen för året har till stor del påverkats av arbetstidsavtalet som inneburit att SÄRF ändrat schemalagningen för operativ heltidspersonal. SÄRF fick dispensansökan beviljad av Arbetstidsnämnden under våren vilket gjort det möjligt att planera operativa pass upp till 24 timmar på helger och semesterperiod samt för att möjliggöra utbildnings- och övningsinsatser. Dispensen underlättar planeringen av de operativa arbetspassen men den stora förlusten sker i form av verksamhetstid som planeras ut på brandmän utöver när de tjänstgör operativt.

Statistik från de senaste tre åren visar att cirka 2 400 så kallade dagtidsdagar kunnat tas ut av operativ personal för att utföra olika typer av uppgifter, exempelvis utbildning och övning, underhåll av materiel samt utveckling av arbetsmetoder. Samma siffra 2024 hamnar på cirka 1 300 dagar. Det beror främst på arbetstidsavtalet som gör att ett dygn omvandlas till två dagtidsdagar mot tidigare tre. Årets stora poster gällande dagtidsdagar utgörs av utbildning och övning samt arbete i SÄRF:s ämnesgrupper för att underhålla och utveckla kompetens. Prioriteringar har inneburit att många av aktiviteterna genomförts under operativ tjänstgöringstid. Ett stort antal övningar har hållits utan instruktör och med förberedelser under operativ tjänstgöring. Det medförde att kvantiteten behållits men att kvaliteten har blivit lidande.

ENHETLIGT LEDNINGSSYSTEM

I mars 2024 driftsattes räddningsledningssystemet Älvsborg, det gemensamma ledningssystemet för SÄRF och Alingsås och Vårgårda Räddningstjänstförbund, AVRF. Räddningsledningssystemet har full rådighet över den operativa räddningstjänstverksamheten i båda organisationerna. Personal från SÄRF och AVRF ansvarar för den dagliga driften och det praktiska arbetet i ledningscentralen som är placerad på Borås brandstation.

Fem räddningstjänster, som omfattar 29 kommuner, bildade Räddningsregion Västra Götaland våren 2023. Syftet är att skapa kvalitet och robusthet vid ledning av räddningsinsatser. I Räddningsregion Västra Götaland finns fyra räddningsledningssystem med ledningscentraler i Borås, Falköping, Skövde och Trollhättan. Under året har fortsatt redundansarbete och utveckling bedrivits för att regionen ska kunna arbeta som en ledningscentral, både rutinmässigt och tekniskt. Gemensamma utbildningar och övningar hålls återkommande.

Under 2023 genomförde Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, tillsyn på landets 18 räddningsledningssystem. MSB:s ställningstagande gällande räddningsledningssystem Älvsborg kom under 2024. Myndigheten anser att förutsättningarna för att bedriva övergripande ledning inte är tillfredsställande. Det kan konstateras att SÄRF och MSB inte gör samma tolkning av föreskrifterna. SÄRF har överklagat beslutet då SÄRF och AVRF anser att föreskrifterna är uppfyllda och att övergripande ledning ensamt och tillsammans med räddningsregionen bedrivs på ett effektivt sätt.

CIVILT FÖRSVAR

Arbetet med att återbygga det civila försvaret, som en del av Sveriges totala försvarsförmåga, har fått ett ökat fokus under 2024. Bland annat beslutade regeringen att återinföra civilplikt och att arbetet med detsamma skulle starta omgående. För SÄRF har detta inneburit inledning av planering för mottagande av civilpliktiga brandmän och brandbefäl. Under året har det kommit löpande besked från regering och MSB, kring inriktande planeringsförutsättningar för utveckling av det civila försvaret. SÄRF är följsamma i arbetet och vidtar de åtgärder som är möjliga utifrån befintlig verksamhet. Arbetet kommer att pågå över tid men har ökat kraftigt i intensitet under det gångna året.

FÖREBYGGANDE UPPDRAGET

Under året har nya medarbetare introducerats till det förebyggande uppdraget och getts stöttning i sin nya roll som myndighetsutövare. Stort fokus har varit att leverera noggranna och rättssäkra tillsyner. Uppfyllnadsgraden är hög och det är tydligt att utfört arbete gör skillnad i samhället.

Befolkningen håller sig stadigt på

210 000

invånare i SÄRF:s medlemskommuner.

Räddningsledningssystem Älvsborg driftsattes

26/3

2024

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

MEDLEMSFÖRHÅLLANDEN

SÄRF är ett kommunalförbund som består av kommunerna Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn och som finansieras till största delen med skattemedel. 2024 var medlemsbidraget 200,3 Mnkr och det innebär en bidragsfinansiering av verksamheten med 86,6 % och kostnaden per invånare inom förbundet var 966 kr. Resterande finansieras genom intäkter från myndighetsutövning och avtalstjänster.

2 066 kr/månad utbetalt som ett lönetillägg alternativt som en extra avsättning till tjänstepension.

- Heltidsanställda brandmän som redan ingick i SAP-R den 2023-01-01 fick välja att kvarstå i pensionsavtalet alternativt få 2 066 kr/månad utbetalt som ett lönetillägg eller som en extra avsättning till tjänstepension.

- Personer som har uppfyllt kraven för SAP-R vid 58 års ålder kan lämna

önskemål om att frysa/fördröja sitt uttag av SAP-R och i stället få en extra pensionsavsättning på 12%.

Detta har inneburit att förbundets löpande kostnader för lön och avsättningar till tjänstepension har ökat under 2024.

Förbundet utgick med en beräknad pensionsålder på 59,5 år för 2024.

PENSIONSFRÖPLIKTELSER

En anställd inom räddningstjänst med huvudsaklig tjänstgöring i utryckning har tidigare haft rätt till SAP-R, Särskild avtalspension inom Räddningstjänst, från 58 år om vissa kriterier är uppfyllda.

I avtalet från och med 2023 finns tre förändringar:

- Nyanställda, som inte tidigare haft anställning inom räddningstjänst, har inte rätt till SAP-R utan får i stället

RISKER

SÄRF har vid utgången av 2024 Eget kapital på 67,4 Mnkr och en soliditet på 34,0 % vilket garanterar en långsiktig och stabil verksamhet som klarar stora händelser. Det egna kapitalet ska täcka den Ansvarsförbindelse som ligger utanför balansräkningen samt förbundets risker.

2024 var beräknad pensionsålder för heltidsanställd utryckningspersonal

59,5
år.

EN AV OSS PÅ SÄRF

PETRA, EKONOMIHANDLÄGGARE

2024 var ett spännande år med nya utmaningar där jag fått driva många utvecklande projekt. Något som stuckit ut lite extra är att jag fick möjligheten att göra anställningstester för RiB-personal då jag under KIRTJ-konferensen blev så inspirerad av våra brandmän i beredskap. Jag gick först rullbandstestet och sen var jag med

vid en rekryteringsdag och gjorde alla tester. Det var en fantastisk grupp som tog in mig som en i gänget. Det var en av de roligaste dagarna på SÄRF (förutom när momsdeklarationen stämmer och årsredovisningen är tryckt). Och ja, en ekonomitant kan också bli brandman i beredskap!

HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

TOTALFÖRSVAR OCH RÄDDNINGSTJÄNST UNDER HÖJD BEREDSKAP

Säkerhetssituationen i Sverige och närområdet är försämrad. Regeringen har därför fattat beslut om aktivering av civilplikt för kommunal räddningstjänst. Syftet med aktiveringen är att möjliggöra en skyndsam förstärkning av den kommunala räddningstjänstens organisation för höjd beredskap och därmed bemanning under höjd beredskap. Räddningstjänsten behöver förstärkas med personal och materiel för att hantera uppgifter under höjd beredskap samt tillkommande uppgifter enligt kap 8 LSO. Det finns kompetens och erfarenhet hos personer som genomgått utbildning inom räddningstjänstområdet men som inte längre arbetar kvar inom räddningstjänsten. Dessa personer utgör en resurs som kan omhändertas för att snabbt få till en personalförstärkning.

De personer som är aktuella för krigsplacering med civilplikt har redan en grundutbildning inom

räddningstjänst men har idag inte en anställning inom kommunal räddningstjänst. De som skrivs in med civilplikt kallas till en repetitionsutbildning för att säkerställa grundläggande och tillräcklig kompetens för räddningstjänstuppgifter under höjd beredskap. Individer som efter genomförd repetitionsutbildning skrivs in med civilplikt krigsplaceras baserat på länet man är folkbokförd i. I varje län finns av MSB utsedda räddningstjänstorganisationer dit de civilpliktiga knyts. I Västra Götaland är SÄRF och Räddningstjänsten Storgöteborg, RSG, vårdorganisationer. Civilpliktiga är en resurs som kan mobiliseras efter beslut av regeringen. I fredstid har dessa inga uppgifter.

Räddningstjänstens förmåga under höjd beredskap och krig har en central och omedelbar betydelse för skyddet av civilbefolkningen och civil egendom. I händelse av ett väpnat angrepp kommer de kommunala räddningstjänsterna sannolikt att behöva hantera ett stort antal samtidigt inträffade och omfattande räddningsinsatser. Det kommer att ställa krav på mental förberedelse såväl som personella och

materiella resursförstärkningar, ihop med kompetensutveckling av befintlig personal.

MSB har identifierat att det finns behov av att stärka räddningstjänstens arbete med planering och utbildning inför höjd beredskap och krig. Till varje vårdorganisation kopplas därför planerings- och utbildningsresurser som har till uppgift att stödja egen organisation och länets övriga räddningstjänstorganisationer inför och under höjd beredskap. Med anledning av detta finansierar MSB, genom överenskommelser 2024-2026, motsvarande en och en halv personell resurs med placering i SÄRF.

TILLSYNSARBETE

Med anledning av förändringar i lagstiftningen 2022 har resurserna inom den förebyggande avdelningen blivit fler för att hantera det kraftigt ökade kravet på antalet tillsyner. Totalt har 235 tillsyner enligt lagen om skydd mot olyckor, LSO, genomförts under 2024. I stort har tillsyner skett på de flesta typer av objekt som MSB i sin föreskrift pekade ut att kommunerna ska tillsyna. Tillsyner har även skett på objekt som förbundet själva ansett vara av stor vikt.

Närmare 50 av tillsynerna har varit så kallade händelsebaserade, där SÄRF fått kännedom om oegentligheter och på så sätt initierat ett besök. Stor vikt läggs vid rättssäkerhet och den enskildes möjlighet till att överklaga beslut. Detta leder till rättsfall som i sin tur lägger nivån för vad som är skäligt brandskydd i samhället. Under året har flera ärenden avgjorts hos Länsstyrelsen eller i domstol och flera ligger för prövning. De allra flesta överklaganden har avslagits och SÄRF:s beslut har därmed stått sig.

SOTNING OCH BRANDSKYDDSKONTROLL

I juni 2023 började ett nytt avtal för sotning och brandskyddskontroll att gälla i kommunerna Bollebygd, Borås, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn. Ett uppdrag GÖSAB fick efter upphandling. Inkörning av nytt system samt övertagandet av Tranemo kommun påverkade servicen under hösten 2023 och en bit in på 2024. Synpunkter från allmänheten har förekommit men minskat, ett resultat av att arbetssätt och system har satt sig.

Enligt det nya avtalet ska GÖSAB vid brandskyddskontroller, med den enskildes medgivande, granska brandskyddet i hemmet. Över 3 000 hembesök har registrerats, vilket innebär att det finns viss statistik över hur brandskydd i hem runtom i SÄRF:s område ser ut. Denna statistik kommer att bli värdefull för det förebyggande arbetet på sikt.

Dialog och uppföljning sker även med Sotar'n i Mark.

ÖVRIGA FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER

För att stärka samverkan har byggheterna i kommunerna Bollebygd och Tranemo besökts. SÄRF ser en fortsatt minskning av byggärenden vilket speglar bilden av byggandet i samhället.

SÄRF har bidragit med synpunkter gällande polismyndighetens remisshantering som nu ses över. Förhoppningen är att effektivisera arbetet för alla inblandade.

LAGEN OM BRANDFARLIGA OCH EXPLOSIVA VAROR

Antal nya tillstånd inom lagen om brandfarliga och explosiva varor, LBE, ligger på normala nivåer för 2024. Arbetet med tillsyn har prioriterats och totalt har 40 st

tillsyner mot tillståndshavare genomförts. Det är en stor ökning mot tidigare år.

De många sprängdåd som skett i landet har gjort att MSB har uppfört ett nationellt register för explosiv vara för att få en bättre kontroll. Under året har SÄRF lagt resurser på att fylla detta register med uppgifter.

UTBILDNING

SÄRF bedriver kontinuerligt intern och extern utbildning inom förbundets geografiska område. Den interna utbildningen riktar sig främst till förbundets operativa personal och gäller såväl grund- som vidareutbildning. Den externa utbildningsverksamheten bedrivs med hög intensitet, det finns bland annat en fortsatt hög efterfrågan av utbildning i brandskydd och hjärt-lungräddning.

Förbundet bedriver utbildning i brandkunskap till kommunanställda i fem av sex medlemskommuner. I början av året upprättades nya avtal vilket innebär en än mer kvalificerad utbildning än tidigare.

SÄRF bedriver räddningstjänstutbildning vid tre gymnasieskolor; Sven Eriksonsgymnasiet i Borås, Marks gymnasieskola och Tranemo gymnasieskola. Gymnasieeleverna ges en god inblick i räddningstjänstens verksamhet och får en grundläggande brand- och sjukvårdsutbildning. Samarbetet syftar till att skapa intresse för räddningstjänsten som en framtida karriärmöjlighet.

ETT ÖVNINGSFÄLT I STÄNDIG UTVECKLING

Delar av SÄRF:s utbildningar hålls på förbundets utbildnings- och övningsanläggning Guttasjön. Anläggningen används också till försök och tester, vilka inte sällan ligger till grund för metodutveckling inom olika branscher.

Guttasjön fortsätter att utvecklas och under året har flertalet övningsanordningar byggts om eller renoverats. Mer asfalterad yta skapar förutsättningar för övningar gällande trafik. Ett nytt fält, som ska erbjuda övningar på hög höjd, är under uppbyggnad.

Guttasjön har de senaste åren varit plats för MSB:s grundutbildning för räddningstjänstpersonal i beredskap, Grib. Efter ny upphandling av MSB:s utbildningstjänster kommer

utbildningen från och med 2025 att bedrivas på annan plats.

BOCKABYN

Intill SÄRF:s utbildnings- och övningsanläggning ligger Bockabyn, ett tidigare militärt område med flertalet byggnader som efterliknar stadsmiljö. SÄRF ansvarar för uthyrningen av Bockabyn åt Borås Stad och på senare år har intresset växt från olika samhällsaktörer att öva i området.

Lokalförsörjningsförvaltningen i Borås Stad, polismyndigheten och SÄRF har träffats regelbundet under 2024 för att diskutera Bockabyn ur ett framtidsperspektiv, främst kopplat till uppbyggnaden av det civila försvaret. Bockabyn ses bland annat som lämplig för att öva strid i bebyggelse. SÄRF fortsätter dialogen med Borås Stad och övriga intressenter.

PFAS

Arbete för att kartlägga eventuella utsläpp gällande PFAS, per- och polyfluorerade akrylsubstanser, från SÄRF:s övningsanläggning har pågått under året. PFAS är ett samlingsnamn för en stor och komplex ämnesgrupp som används i ett stort antal produkter, däribland brandsläckningsskum. Att släcka bränder med skum är något som historiskt har förekommit på SÄRF:s anläggning. En fullständig provtagningsplan för området upprättades efter att Miljöförvaltningen i Borås Stad begärt detta via ett föreläggande. Provtagning kommer att påbörjas under 2025.

FASTIGHETER OCH FASTIGHETSAVTAL

Under året genomförde SÄRF:s avdelning för verksamhetsstödet en översyn på samtliga brandstationer. Säkerhet, hälsa och miljö var fokus under översynen och SÄRF har en bra bild över behov och åtgärder framåt. Tillsammans med fastighetsägarna kommer förbundet att arbeta fram lokalbehovsplaner på respektive station.

I syfte att få en liktydighet i förbundets hyresavtal togs beslut om att säga upp alla hyresavtal i slutet på 2023 för att under 2024, tillsammans med medlemskommunerna, ta fram nya och

uppdaterade avtal. Arbetet med de nya hyresavtalen har pågått under större delen av 2024. De nya avtalsförslagen har gått igenom och ska signeras av parterna i början av 2025.

METOD- OCH FÖRMÅGEUTVECKLING

Under 2024 genomfördes, för första gången på över 15 år, en så kallad huseldning i SÄRF:s område. En huseldning är en övningsmetod som innebär att räddningstjänsten gör en kontrollerad fullskalig eldning av ett hus. Genom den här övningsmetoden kan SÄRF:s personal öva under realistiska former och prova olika släckmetoder skarpt, vilket är positivt för förbundets metod- och förmågeutveckling.

Sedan ett par år tillbaka är drönare en integrerad del av den operativa verksamheten. Förbundet har omkring 50 certifierade piloter och drönare är placerade på ett antal fordon. Ögon från ovan ger personalen på marken en bättre överblick vilket innebär en mer effektiv hantering av exempelvis släckinsatser. SÄRF deltar i utbyte av erfarenheter med närliggande räddningstjänster och är även en del av ett internationellt samarbete inom det EU-finansierade projektet Collaris. Under hösten deltog personal vid en sådan träff med syfte att förbättra användningen av drönare och annan teknik inom civilskydd och räddningstjänst.

DIGITALISERING

Det organisationsövergripande projektet för en digital arbetsplats avslutades under året och sker nu i förvaltningsorganisation. Heltidsanställd personal utbildades i det nya digitala arbetssättet, i linje med framtaget styrdokument. Ett nytt intranät, bland annat med personalhandbok och en central självserviceportal, lanserades i mars. Intranätet mottogs väl, samtidigt som det är tydligt att delar av organisationen har ett fortsatt behov av utbildning i digitala processer.

En inventering av de digitala system som SÄRF idag arbetar i har genomförts. Under 2025 fortsätter arbetet, med fokus på vilka system som utgör störst verksamhetsnytta för SÄRF på lång sikt.

TEKNISK INFRASTRUKTUR

Arbete med att byta ut och uppgradera hårdvara och system gällande utlarmning, kommunikation och navigation har genomförts under 2024. Flertalet större projekt har initierats med syfte att bygga robusthet med redundans för kritiska system. Arbetet planeras fortsätta under långt tid framöver.

SÄKERHETSARBETE

Under året har arbetet med att stärka det fysiska skyddet på förbundets arbetsplatser fortsatt.

SÄRF följer utvecklingen gällande cyberhoten och arbetar kontinuerligt med att höja cybersäkerheten och förmågan att möta framtida hot.

AKTIV SAMHÄLLSAKTÖR

Under året har SÄRF:s operativa personal deltagit vid över 60 lokala evenemang runt om i förbundet. Dessa evenemang utgör goda tillfällen att nå ut med olycksförebyggande budskap, liksom information om räddningstjänstens verksamhet, till allmänheten.

Vid två specifika tillfällen bjöds ungdomar som kör A-traktor och EPA in till lokala brandstationer. Syftet var att nå målgruppen med budskap kring trafiksäkerhet samt få tillfälle att berätta mer om räddningstjänstens arbete. Det delades bland annat ut bildofter, i formen av en eldsflamma, med viktiga påminnelser så som att använda bilbälte och köra nykter. Evenemangen uppskattades och kommer att genomföras på fler orter framöver.

KOMMUNIKATION

SÄRF har tillsammans med det kommunala bostadsbolaget Bostäder i Borås producerat flertalet filmer på temat brandskydd i hemmet. Ofta sker samverkan mellan SÄRF och fastighetsägare efter att bränder inträffat. Detta är ett led i arbetet att samverka med ett tydligare förebyggande syfte och att nå grupper som vanligen inte nås av SÄRF:s information. I filmerna visar en av SÄRF:s brandmän bland annat hur en handbrandsläckare används och berättar hur man ska agera om det skulle börja brinna hemma. Under sommarmånaderna spreds filmerna på sociala medier. Bostäder i Borås har även gjort riktade utskick till boende i områden dit SÄRF statistiskt sett rycker ut ofta.

För att nå ut med information om behovet av att rekrytera fler brandmän i beredskap har filmer där befintlig personal porträtteras producerats. Personalen berättar om vardagslivet med beredskap och om fördelarna med att vara en del av räddningstjänsten. Filmerna annonserades på sociala medier och kompletterades med lokala event, bland annat prova på aktiviteter riktade särskilt mot kvinnor.

SÄRF har fortsatt en hög närvaro på sociala medier. Innehållet utgörs till stor del av av olycksförebyggande budskap, verksamhetsinformation och information om SÄRF som arbetsgivare.

SÄRF förekommer dagligen i lokalmedia och befälsfunktioner utbildas återkommande i mediehantering. Porträttbilder på ledningsgrupp och funktioner som regelbundet uttalar sig togs under året för att kunna bistå media med dessa i intervju sammanhang.

För tredje året i rad uppmärksammades SÄRF på den lokala reklamgalan Din Bästa Sida. Två filmer, med olycksförebyggande budskap riktade till högstadies- och gymnasieungdomar, gav SÄRF en andraplats i prisklassen digitalt varumärke.

I GOD SAMVERKAN

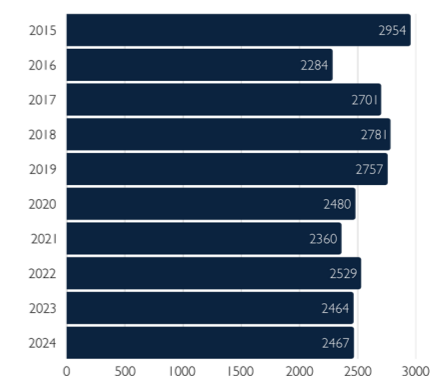
SÄRF har en givande samverkan, såväl operativt som förebyggande med andra räddningstjänstorganisationer. Genom Räddsam VG förs en god dialog med räddningstjänster i Västra Götaland och genom nätverk även räddningstjänster, med jämförbar storlek och riskbild, i hela landet.

OPERATIVA HÄNDELSE

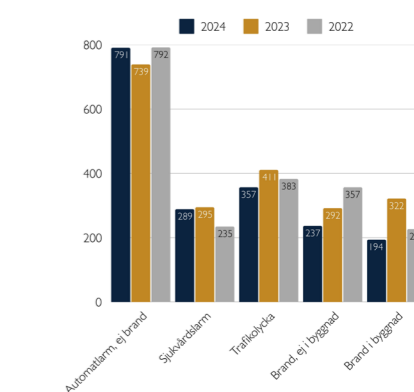
Antalet bostadsbränder ligger i nivå med tidigare år, dock sticker antalet personer som skadats allvarligt i bränder ut. Året har inneburit ovanligt många invändiga livräddningar vid bostadsbränder. Totalt har tretton personer tagits ut av rökdykare efter att de, av olika anledningar, inte kunnat utrymma själva när det börjat brinna. Detta kan sättas i relation till statistik som visar att Sveriges räddningstjänster räddar ett liv i veckan via rökdykning. Insatserna i SÄRF, varav flera ägde rum inom loppet av ett par veckor, visar att medarbetare är säkra i metoder och arbetssätt, samtidigt som arbetsuppgiften innebär en belastning, fysiskt liksom psykisk, för personalen. Detta är något som uppmärksammats i lokalmedia och utgjort tillfällen att beskriva brandmannens arbete samt vikten av att ha fungerande brandvarnare och släckutrustning i hemmet. Händelserna utreds nu av SÄRF:s olycksutredare, bland annat för att undersöka orsaker och komma med förslag på åtgärder för att på sikt minska antalet bostadsbränder. Utredningen kommer att presenteras under våren 2025.

Under hösten fick all operativ heltidspersonal utbildning i akut omhändertagande av suicidnära personer, AOSP. Antalet inkomna larm till SOS Alarm liksom faktiska larm gällande suicid och suicidförsök fortsätter att öka. SÄRF:s inriktning är att åka på suicidnära personer trots att kriterierna för räddningstjänst inte till fullo är uppfyllda. Syftet är att möta ett hjälpbehov och att tillsammans med andra aktörer i samhället bidra till att förebygga och minska antalet suicid.

SKADEHÄNDELSE I SÄRF 2015-2024

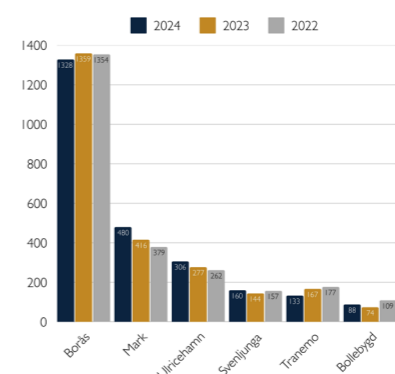

ANTAL VANLIGT FÖREKOMMANDE HÄNDELSE 2022-2024

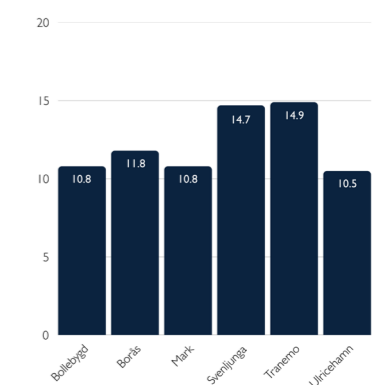

*Sammanläggning av: annat sjukvårdslarm, hjärtstoppslarm, annan hjälp till ambulans.

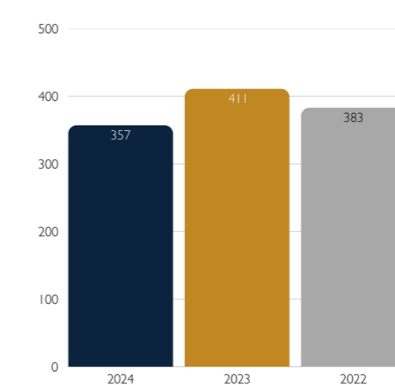
ANTAL INSATSER PER MEDLEMSKOMMUN 2022-2024

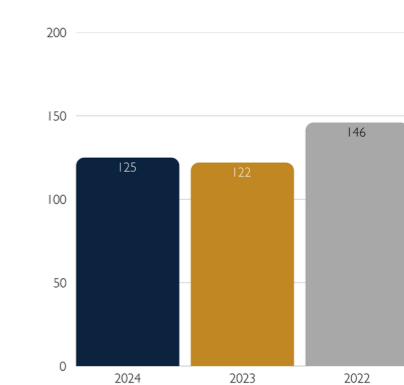
ANTAL INSATSER PER TUSEN INVÄNARE I RESPEKTIVE KOMMUN 2024

ANTAL TRAFIKOLYCKOR 2022-2024

ANTAL BOSTADSBRÄNDER 2022-2024

EN AV ÅRETS HÄNDELSE

Brandbilen backar in. Stämningen i bilen är tung. Alla vi brandmän är tysta. En av oss har precis avslutat sin introduktion och det är ett av de första larmen personen åker på. Ett larm där en människa valt att avsluta sitt liv. Tillsammans har vi gjort allt vi kan för att stötta en otröstlig anhörig. Det fanns inget vi kunde göra för att rädda liv den här gången.

Många tankar far genom huvudet. Tankar om det vi precis har sett och upplevt. Tankar på den egna familjen. På anhöriga till personen som avslutat sitt liv. På kollegorna. På invånarna i det lilla samhället, där många kanske känner familjen.

- "Min bror är precis lika gammal. Hela livet framför sig", tänker en av oss.

Detta är ett av de 114 larm rörande suicid som SÄRF:s personal ryckte ut på under 2024.

När arbetet på platsen börjar att närma sig sitt slut kontakter vakthavande befäl styrkan som varit på larmet. Det bestäms att ett samtal, en så kallad teknisk

genomgång, ska hållas på brandstationen innan de åker hem till familjen, till sitt ordinarie jobb eller går av sitt skift.

Befålet på insatsen samlar gruppen på stationen. Någon har satt på kaffe. De sätter sig och går igenom larmet. Alla får berätta vad de gjorde. Någon kom först in och hittade den avlidna, någon tog hand om en anhörig, någon satt med en orolig hund som skällde. Alla upplevde larmet helt olika. Ändå var alla på samma larm. Innan de går, kollar befålet av hur alla mår. Det bestäms att det finns behov av vidare uppföljning.

Det hörs ett ljud från min mobil. Jag läser; "Behov av Kamratstöd. Kontakta vakthavande befäl." Ett sms om behov av kamratstödjande samtal på en av SÄRF:s stationer har kommit. Jag tar kontakt med vakthavande befäl och meddelar att jag kan ta samtalet. Vakthavande befäl ger mig en kort genomgång av larmet. När jag fått lite bakgrundsinformation känner jag mig redo och bestämmer, ihop med befålet, en tid för genomgång med gruppen. Jag börjar mentalt förbereda mig för att kunna vara ett så stort stöd som möjligt för dem som varit på insatsen.

Samtalet går bra. Jag märker att det finns ett behov av att prata om det som hänt. Brandmännen får berätta hur de känner och hur de tänker, vad de upplevt och vilka intryck som finns kvar efter larmet. Tankebilder, synintryck, saker som sagts, saker som gjorts, mötet med chockade anhöriga – alla delar samtalas om. Att prata är en viktig del i att bearbeta jobbiga larm och händelser.

Samtalet börjar närma sig sitt slut, det är dags för avstämning. Var och en säger att känner att de kan lägga larmet till den erfarenhetsbank vi samlar på oss. Kanske gjorde just detta samtal att någon i gruppen hittade kraft att stanna kvar som brandman. Det är en av anledningarna till vårt kamratstödsarbete. Att vår personal ska må så bra de kan och kunna åka på liknande larm i framtiden.

Efter samtalet sätter jag mig i bilen. Tom av allt som sagts. Jag tänker på min familj och är tacksam över det stöd jag har runt omkring mig i form av kollegor på SÄRF. Jag sitter en stund innan jag startar bilen och åker hemåt. Jag parkerar bilen på uppfarten, går in och kramar om familjen lite extra ikväll.

Andreas Johansson, lagchef
Johannes Simonsson, brandman

FAKTARUTA KAMRATSTÖD

SÄRF har sju utbildade kamratstödjare. Alla arbetar inom den operativa avdelningen och innehar funktioner som brandman, lagchef och vakthavande befäl.

Kamratstödjare har utbildning i bearbetande samtal, avlastande samtal och krisstöd. Utbildningen ges av extern aktör.

Hantering av svåra larm sker i tre steg:

- teknisk genomgång
- kamratstöd
- samtal hos företagshälsovård

Under 2024 aktiverades gruppen vid omkring tio tillfällen.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

EN FÖRÄNDERLIG OMVÄRLD

SÄKERHETSLÄGET

I december 2024 fattade riksdagen beslut om ett nytt totalförsvarsbeslut för perioden 2025-2030. I beslutet konstaterar riksdagen det allvarliga säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde. Säkerhetsläget såväl i Sveriges närområde som globalt präglas av instabilitet och oförutsägbarhet. Allvaret i det allmänna säkerhetspolitiska läget har skärpts ytterligare. Ett antal osäkerhetsfaktorer, enskilda eller samlade, innebär en förhöjd risk för att det säkerhetspolitiska läget snabbt kan försämrats ytterligare med allvarliga konsekvenser för Europas och Sveriges säkerhet.

I totalförsvarsbeslutet anges att totalförsvaret ska utformas och dimensioneras för att försvara Sverige mot ett väpnat angrepp och medverka till försvaret av Natoallierade. Det civila försvaret ska ha förmåga att säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna och ska inom ramen för Natos kollektiva försvar och uppgifter i övrigt, bidra till det militära försvarets förmåga. Det civila försvaret ska också skydda civilbefolkningen, upprätthålla försvarsvilja och samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar.

CIVILT FÖRSVAR OCH HÖJD BEREDSKAP

Räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen är ett prioriterat område inom det civila försvaret under försvarsbeslutsperioden 2025-2030. Den kommunala räddningstjänstens förmåga under höjd beredskap och krig har en central och omedelbar betydelse för skyddet av civilbefolkningen och civil egendom. Ett arbete som sker i samverkan med såväl förbundets medlemskommuner som andra berörda aktörer.

Den planeringsresurs som tillsatts genom MSB ska stödja SÄRF och länets samtliga räddningstjänster med planering avseende höjd beredskap. SÄRF fortsätter att utveckla planeringen under 2025 och framåt gällande kunskapshöjande åtgärder avseende kontinuitetshandling, beredskapsplanering, krigsorganisation och säkerhetsskydd. Den utbildningsresurs som tillsatts genom MSB ska koordinera utbildning för SÄRF och länets samtliga räddningstjänster inom mental förberedelse och krigets kontext. Planering för att kunna utbilda instruktörer och räddningstjänstpersonal inom urban sök och räddning, ammunition- och minhantering, CBRNE samt akut omhändertagande år 2026-2028 pågår.

Arbetet med räddningstjänst under höjd beredskap, RUHB, syftar till att säkerställa SÄRF:s beredskap att agera under höjd beredskap. Fokus ligger på att återuppta och stärka förmågan att skydda samhället vid hot och risker i en föränderlig omvärld. Arbetet är dynamiskt och kommer därför att behöva utvecklas och uppdateras i enlighet med aktuella inriktningar för civilt försvar och höjd beredskap. I övrigt följer SÄRF utvecklingen av det nationella arbetet kring civilt försvar och RUHB för att vara å jour inom området och för att planera i enlighet med kommande inriktningar.

RISKER OCH MÖJLIGHETER

FORSKNINGSPROJEKT

På senare år har SÄRF varit aktiva i flera forskningsprojekt. Under året avslutades ett projekt där förbundet tillsammans med Research Institutes of Sweden, RISE, brandtestat äldre lägenhetsdörrar från omkring 1950-talet som saknar ordinarie brandklass. Resultatet visar att det, relativt enkelt, går att förstärka äldre dörrar och på så sätt höja brandmotståndet till rimliga nivåer trots att dörrarna saknar brandklass.

FRAMTIDA BYGGREGLER

Under 2025 kommer nya byggregler från Boverket. Det finns en oro i att reglerna kommer att bli mer otydliga och

ställa än mer krav på räddningstjänstens granskning. SÄRF kommer att ha behov av en kompetenshöjning för att möta det nya regelverket och fortsätta arbetet för säkra byggnader.

RÄDDNINGSLEDNINGSSYSTEM OCH RÄDDNINGSGEMENSAMHET

Under 2025 kommer arbetet i räddningsledningssystemet att fortsätta tillsammans med AVRF. Det handlar främst om att integrera ledningsdokument gemensamt och därifrån utvecklingen kring gemensamma övningar och erfarenhetsutbyten. Under 2025 kommer ledningscentralen att vara fullt bemannad enligt avtal, med sex personer från SÄRF och två personer från AVRF.

Räddningsledningssystemen som ingår i räddningsregionen har satt gemensamma inriktningar framåt:

- Utveckla samverkan i räddningsregionen genom att systematiskt ha en väg in i räddningsregionen för vidare samordning. Räddningsregionen ska också ha möjligheten att uttala sig som en röst vid de tillfällen där det är lämpligt, exempelvis vid nationella samordningsmöten.

- Fortsatt utveckling av redundanssamarbetet och möjligheten att jobba gemensamt mellan samtliga ledningscentraler. Visionen är att det ska upplevas som att funktionerna sitter jämte varandra och arbetar trots att de befinner sig i ledningscentraler på upp till fem olika platser.

- Utveckla rutiner för att kunna agera i ledning på skadeplatser oavsett i vilket räddningsledningssystem händelsen sker. I arbetet ingår också gemensam övning och utbildning.

RÄDDNINGSTJÄNSTVERKSAMHET

För räddningstjänstverksamheten är arbete kopplat till förmåga och struktur fokus under 2025. På grund av effektiviseringar måste samtliga stationer på ett ännu tydligare sätt

anpassa personal, övning och materiel till rådande riskbild och förutsättningar.

För heltidsanställd operativ personal handlar en stor del av arbetet framåt om att anpassa struktur och arbetssätt efter rådande arbetstidsavtal. Det kommer att krävas fler resurser, ihop med engagemang, för att förändra gamla strukturer för att effektivare arbeta mot att nå uppsatta mål.

Under våren 2025 planeras för ett större övningsgenomförande med inriktning PDV, pågående dödligt våld, och räddningstjänst under höjd beredskap. Två inriktningar som tyvärr är helt rätt utifrån rådande riskbild. Övningen där ambulans, polis och räddningstjänst kommer att involveras kommer att ära rum på Guttasjön respektive Bockabyn. Operativ personal från SÄRF:s heltidsstationer liksom delar av RiB-organisationen kommer att övas. I samband med dessa övningstillfällen övas även SÄRF:s stabsfunktioner.

FRAMTID

SKOLUTBILDNING

Ett projekt med syfte att utbilda alla elever i årskurs 2 kommer att genomföras under 2025. Inriktningen är att alla andraklasselever i förbundets sex medlemskommuner, under hösten, ska besökas av SÄRF:s personal för att få viktiga kunskaper i agerande vid brand.

MYNDIGHETEN SÄRF

SÄRF:s myndighetsutövning och flera av SÄRF:s ansvarsområden, exempelvis krisberedskap och civilt försvar, säkerhetsskydd och arbetsmiljö, styrs av annan lagstiftning, direktiv och överenskommelser. Lagstadgade uppgifter enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, LBE, ingår också i förbundets verksamhet. Myndighetsutövningen hanteras av flera verksamheter inom SÄRF. I syfte att

synliggöra gemensamma prioriteringar och gemensam målbild för SÄRF:s fortsatta utveckling utformas ett strategiskt styrdokument. Dokumentet ger en överblick över SÄRF som myndighet samt hur olika delar SÄRF som samspelar och bidrar till "Ett SÄRF".

I program för verksamhetens förhållningssätt fastställs vision, verksamhetsidé, värdegrund och övergripande mål med sikte på 2040. SÄRF:s långsiktiga mål syftar till att tydliggöra de huvudsakliga områden som förbundet behöver sträva mot under de kommande åren.

Civilplikten
för kommunal
räddningstjänst aktiverades

19/1
2024

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

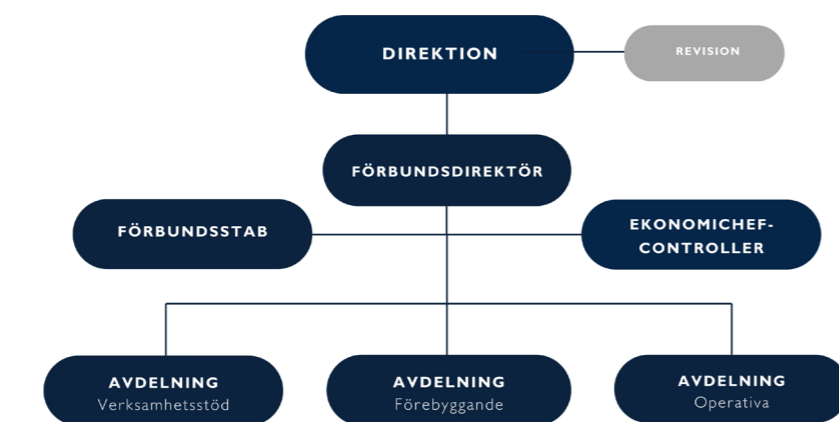
ORGANISATIONSJUSTERING

En organisationsjustering träder i kraft 2025-01-01. Justeringen innebär ett antal titelbyten och titelförändringar samt att personal från olika avdelningar och grupper förs samman.

HELTIDSSTATIONER

Varje höst genomförs en rekryteringsprocess för brandmän till heltidsstationerna i Borås och Skene, för semestervikariat och tillsvidareanställningar. Grundkravet för arbete som brandman vid heltidsstationerna är att utbildningen Skydd mot olyckor, SMO, är genomförd. För semestervikariat anställs även personal från förbundets egna RiB-stationer. Detta är en uppskattad modell som även resulterat i att flera RiB-anslagna läser SMO. Under år 2024 har fem brandmän tillsvidareanställts vid de bägge stationerna.

Fyra personer, flera av dessa i befälsfunktioner, har avgått med pension under året. Även inför 2025 finns preliminära pensionsavgångar bland befäl

och brandmän. För att möta personalbehoven har befälsutbildningar och rekryteringsprocesser för befäl tidigarelags. Vid de senaste årens rekryteringsprocesser har även ett antal brandmän överanställts.

DAGTIDANSTÄLLD HELTIDSPERSONAL

Med anledning av intern personalrörlighet och avgångar har ett flertal tjänster i andra yrkesgrupper tillsatts såsom ekonomichef, brandingenjörer, lönehandläggare och HR-specialist. Under hösten 2024 inleddes rekrytering av en kommunikatör för tillträde efter årsskiftet.

RIB-STATIONER

Förbundets räddningstjänstpersonal i beredskap, RiB, är en betydande del av SÄRFs totala beredskap. Med syfte att behålla och locka ny personal arbetar SÄRF aktivt med att skapa goda förutsättningar för medarbetarna. Vid rekryteringsbehov används framför allt riktade insatser såsom prova på-aktiviteter och riktad annonsering, främst digital. Rekryteringsarbetet bygger också på befintliga medarbetares god ambassadörskap för SÄRF och genom deras kontaktnät på respektive ort.

Årligen genomförs två rekryteringsprocesser, en för tillträde under hösten och en för tillträde under våren. Totalt har sex personer utbildats och börjat arbeta som RiB under året. Höstens rekrytering resulterade i att nio personer kommer att anställas under våren 2025.

En av åtgärderna för att underlätta rekrytering till RiB är, sedan ett antal år tillbaka, en modell för praktiktjänstgöring. Modellen innebär att intresserade personer får möjlighet att prova på arbetet under en begränsad period. Intresset för praktik är relativt stort och har resulterat i att flera personer blivit aktuella för anställning.

Beredskapsplanering kräver stort engagemang och hög flexibilitet hos befintliga medarbetare. Hängiven personal gör att SÄRF dygnet runt, året om kan upprätthålla beredskap enligt beslutad grundbemanning. Vid ett fåtal tillfällen har situationen krävt en nedgång i beredskap på enstaka stationer på grund av personal- eller kompetensbrist.

På grund av en förhållandevis hög personalomsättning kvarstår utmaningar i bemanningen på ett antal av SÄRF:s RiB-stationer. Tolv medarbetare har avslutat sin anställning under året.

RÄDDNINGSVÄRN

SÄRF:s sex räddningsvärn utgör en viktig resurs i förbundet. Ett räddningsvärn består av omkring tio personer som bor och ofta även arbetar på orten. De står frivilligt till förfogande för att rycka ut vid händelser och används för en första insats vid bränder och andra slags olyckor. Totalt ingår 68 personer i räddningsvärnen, tre kvinnor och 65 män. Under året har sju personer antagits och en person slutat. Medelåldern är 49 år.

AVTALSFÖRÄNDRINGAR ARBETSTID

Det centrala kollektivavtalet Allmänna bestämmelser, AB, som gäller inom de kommunala verksamheterna, förändrades fr. o m 2023-10-01 i de regler som gäller för dygnsvila. För SÄRF, liksom många andra räddningstjänster, innebär detta att arbetstidssystem och schema behövs förändras. Inom SÄRF har ett omfattande, partsammansatt arbete bedrivits för att se över olika schemaalternativ och bedöma hur dessa påverkar förmåga, verksamhet och arbetsmiljö.

De centrala parterna träffade under hösten 2023 en överenskommelse som bland annat innebär att räddningstjänster kan söka dispens från regelverket. SÄRF har under år 2024 fått två dispensansökningar behandlade av Arbetsnämnden som i sitt senaste beslut godkänt att arbetstid kan förläggas till 24 timmar under helger, semesterperiod samt för att möjliggöra utbildning och övning. Resterande dagar är arbetstiden förlagd i operativa dagpass och nattpass.

FÖRETAGSHÄLSOVÅRD

Arbetsmiljöverkets förändrade föreskrifter för de medicinska undersökningar som genomförs för personal som utför rök- och kemdykning samt klättring på hög höjd har under året tillämpats vid underökningarna.

ARBETSMILJÖ

Det systematiska arbetsmiljöarbetet är avgörande i SÄRF:s strävan att vara en attraktiv och framtidsytande arbetsgivare. SÄRF:s uppdrag avseende räddningstjänst är förenat med risker som behöver omhändertas med tydliga rutiner och systematiska åtgärder. Riskmedvetenheten och säkerhetstänket har fördjupats under året, något som kräver ständig utveckling. Det systematiska arbetet sker i samverkan mellan arbetsgivare

och medarbetare i den dagliga kontakten, genom utvecklingssamtal, på arbetsplatsträffar samt genom samverkan på övergripande nivå i arbetsmiljökommittén. I arbetsmiljökommittén hanteras alla typer av arbetsmiljöfrågor med fokus på struktur, uppföljning och återkoppling. Samtliga tillbud och arbetsskador hanteras och följs upp i kommittén med syfte att klargöra behov av åtgärder och riskeliminering.

Antalet anmälda tillbud uppgick till 27 st, vilket är en ökning jämfört med föregående år då de var 19 st. Anmälda arbetsskador under året var 11 st, vilket är fem fler än under 2023. Inga arbetsskador eller tillbud har anmälts till Arbetsmiljöverket.

Skyddsronder på alla SÄRF:s arbetsplatser har genomförts under året och utmynnat i åtgärdsplaner som följs upp kontinuerligt.

SÄRF har fortsatt tillämpat möjlighet att arbeta hemifrån i viss utsträckning för de yrkesgrupper där detta är möjligt. Detta kan förenkla för anställda att förena arbete och föräldraskap och bidrar i förlängningen till att SÄRF blir en mer attraktiv arbetsplats. Befintliga rutiner kommer att ses över och förtydligas inför 2025.

VÄRDEGRUNDSARBETE

Vid tre tillfällen under hösten 2024 samlades all SÄRF:s heltidsanställda personal samt stationsansvariga för RiB och räddningsvärn för att tillsammans arbeta med kultur och värdegrund.

Med avstamp i frågeställningar kring verksamhetsutveckling, personlig utveckling och kommunikation fick medarbetare ge input kring SÄRF:s värdegrund och väg framåt. Arbetet kommer att fortgå under 2025.

EN AV OSS PÅ SÄRF

LOUISE, RIB VISKAFORS

I början av 2024 blev jag klar som brandman i beredskap. Utbildningen var bland det roligaste och mest utvecklande jag gjort! Jag var taggad på att stötta upp kollegorna på Viskafors station, men strax efter utbildningen blev jag gravid och fokus under året blev

att vara med på övningar och materialvård. Jag ser fram emot att snart vara tillbaka till fulllo. Jag är även peppad på att ta C-kort, vidareutbilda mig och kanske inspirera någon att våga ta steget till detta meningsfulla uppdrag.

JÄMSTÄLLDHET OCH MÅNGFALD

Lönekartläggning utförs varje år inför löneöversyn och vid rekryteringstillfällen. SÄRF har infört en lönestruktur i syfte att följa gällande avtal och god sed på arbetsmarknaden.

Förutsättningar för medarbetare avseende exempelvis rutiner, materiel och lokaler behöver fortlöpande förändras och förbättras i avsikt att öka möjligheterna för alla att kunna utföra sitt arbete på ett säkert och tryggt sätt. Normer och normkritik ska fortlöpande vara ett återkommande tema på arbetsplatsträffar.

Likt flertalet räddningstjänster är SÄRF underrepresenterat avseende kvinnor och utlandsfödda medarbetare. SÄRF strävar efter att vara en räddningstjänst

för alla och deltar aktivt i samverkan kring jämställdhets- och mångfaldsfrågor lokalt, regionalt och nationellt. SÄRF är medlem i Nätverket för Jämställd Räddningstjänst, NJR, och Nätverket för kvinnor inom räddningstjänsten, KIRTj. Vid KIRTj:s årliga nätverksträff, denna gång på Gotland, deltog åtta anställda från olika yrkeskategorier.

SÄRF har ett lokalt nätverk för kvinnliga anställda. Syftet är att värna de kvinnliga medarbetarna samt skapa förutsättningar, fysiska som psykosociala, för att kvinnor ska trivas på SÄRFs arbetsplatser och på sikt bli fler. Inspirationsföreläsningar och erfarenhetsutbyte har varit fokus under årets två träffar.

En intern arbetsgrupp med representanter för olika yrkesgrupper har som uppdrag att arbeta med jämställdhets- och mångfaldsfrågor inom förbundet. Under år

2024 har gruppen bland annat arbetat med att se över anställningstester för operativ heltidspersonal och en ny modell utvärderas nu inför kommande rekryteringar.

SÄRF blev under 2024 en HBTQI-certifierad organisation. Certifieringsprocessen utfördes av Samkrafter, vars utbildning bygger på interaktiva föreläsningar i jämställdhet, mångfald och inkludering. Chefer, fackliga representanter och personal inom funktioner såsom HR och kommunikation deltog i kunskapshöjande insatser med syfte att medvetandegöra och bryta invanda mönster. Under hösten har Samkrafter stöttat SÄRF med att skapa en handlingsplan för organisationens fortsatta arbete med jämlikhet och inkludering. En av 2025 års aktiviteter handlar om att fler medarbetare ska få ta del av Samkrafterns utbildning.

ANTAL ANSTÄLLDA

Antalet anställda inklusive tidsbegränsat anställda uppgick 2024-12-31 till 508 personer, 39 kvinnor och 469 män. Fördelning per personalgrupp enligt nedan:

Personalgrupper	2024	2023	2022
Heltidsanställd operativ personal, ledning och stödfunktioner	150	147	147
Räddningstjänstpersonal i beredskap fördelade på 17 stationer	290	281	293
Personal i räddningsvärn fördelade på sex stationer	68	62	63
Totalt	508	490	503

SJUKFRÅNVARO FÖRDELAT PER ÅLDERSGRUPP OCH LÅNGTIDSSJUKA

Statistiken omfattar heltidsanställd operativ personal samt dagtidspersonal, inte RiB- eller värmpersonal. Sjukfrånvaro anges i procent av ordinarie arbetstid. Långtidssjuka, 60 dagar och mer, anges i procent av den totala sjukfrånvaron. Fördelning av sjukfrånvaro för kvinnor och män samt åldersgruppen 29 och yngre redovisas inte av integritetsskäl.

Ålder	Sjuk %	varav Långtidssjuk %
29 år eller yngre	-	-
30-49 år	1,25	0,0
50 år eller äldre	3,96	36,36
Samtliga åldersgrupper	1,95	19,71

PERSONALSTATISTIK

Antal anställda, sjukfrånvaro samt medelålder innefattar alla anställda (tillsvidareanställda, vikarier, visstidsanställda). Avgångar, nyanställda och personalomsättning omfattar endast tillsvidareanställningar.

	2024	2023	2022
Borås och Skene heltidskärer samt dagtidspersonal			
Antal anställda	150	147	147
varav kvinnor	21	22	20
varav män	129	125	127
Avgångar under året	10	5	10
Nyanställda under året	12	6	15
Personalomsättning (%)	9,2	3,6	8,0
Sjukfrånvaro (%)	1,95	5,84	5,83
Medelålder			
Borås heltidskår	43	43	42
Skene heltidskår	44	44	43
Dagtidspersonal	47	48	47
RiB-personal			
Antal anställda	290	281	293
varav kvinnor	15	17	17
varav män	275	264	276
Avgångar under året	12	22	27
Nyanställda under året	6	11	21
Personalomsättning (%)	4,4	7,4	8,5
Sjukfrånvaro (%)	2,52	6,02	5,12
Medelålder	44	44	44
Värmpersonal			
Antal anställda	68	62	63
varav kvinnor	3	2	2
varav män	65	60	61
Avgångar under året	1	3	2
Nyanställda under året	7	2	1
Medelålder	49	50	49
Personalomsättning (%)	2,6	5,9	2,9
Arbetsskador och tillbud för samtliga personalgrupper			
Anmälda arbetsskador	11	6	5
Anmälda tillbud	27	19	10

EN AV OSS PÅ SÄRF

HENRIK, BRANDINSPEKTÖR & RiB

Jag trivs väldigt bra i min roll som brandinspektör. Det är en kombitjänst som utbildare, instruktör och tillsynsförare. Under 2024 har rollerna satt sig ganska bra. Vi har till exempel vidareutvecklat ett koncept för gymnasieungdomar som har siktat inställt på brandmannayrket. Det

är otroligt roligt att jobba med unga och följa deras resa från att vara ganska ovetande om räddningstjänstens arbete, till att kunna hantera en trafikolycka, brand eller drunkning. Eleverna utvecklas, och lär sig förstå vikten av att jobba tillsammans för att lösa problem.

STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV VERKSAMHETEN

MÅLUPPFÖLJNING

Direktionen fastställde 2023-12-15 Verksamhetsplan och Internbudget för 2024 som övergripande beskriver hur SÄRF avser att arbeta under året för att uppnå Handlingsprogrammets mål tillika en övergripande fördelning av de ekonomiska resurserna i förbundets verksamhet. De övergripande målen har brutits ner till förbundsgemensamma prestationsmål och respektive avdelning arbetar utefter beslutade aktivitetsplaner för att nå dessa. Säkerhetsmålen som syftar till att ge styrning till organisationen, delas upp till prestationsmål i verksamhetsplaner som följs upp årligen. Om prestationsmålen uppfylls anses säkerhetsmålen uppfyllda.

Totalt har förbundet nått 99% i måluppfyllelse för prestationsmål 2024. Sammanfattningsvis kan konstateras att förbundet under året har arbetat med samtliga prestationsmål. Avvikelsen beror på att tillsynsmålet inte kunde uppnås på grund av att antalet

tillsynsobjekt justerats under året, resurser har därför styrts om till händelsebaserade tillsyner, med gott resultat.

För detaljer kring uppföljning av mål hänvisas till rapporten "Uppföljning av verksamhetens mål 2024".

INTERN STYRNING OCH KONTROLL

Kommunallagen anger att direktionen ska tillse att kontrollen är tillräcklig och att det finns en intern styrning och kontroll som fungerar på ett tillfredsställande sätt. Det vill säga att de ska med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande mål uppnås:

- ▶ Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- ▶ Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- ▶ Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter och riktlinjer

Förbundsledningen ansvarar för konkreta regler och anvisningar för en god intern kontroll och ska årligen rapportera till direktionen hur den interna kontrollen fungerar.

De verksamhetsansvariga cheferna inom SÄRF ska följa regler och anvisningar om intern kontroll, och informera övriga anställda om innebörden. De ska verka för att arbetsmetoderna bidrar till en god intern kontroll.

INTERNKONTROLLPLAN 2024

Förbundet har genomfört en risk- väsentlighets- och konsekvensanalys av verksamheten genom att ringa in de rutiner och processer som är viktiga att följa upp. Förbundets metod för riskhantering och internkontroll omfattar identifiering och värdering av risker samt framtagande av åtgärdsplaner.

För årets uppföljning hänvisas till rapporten "Uppföljning Internkontrollplan 2024".

EKONOMISK STÄLLNING OCH BALANSKRAVSUTREDNING

ÅRETS RESULTAT

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader uppgår till plus 1,2 Mnkr på en omsättning som uppgår till 232,4 Mnkr (220,0 Mnkr för 2023).

% och Mnkr	2024	2023	2022	2021
Balanslikviditet (Oms. tillgång/kortfristig skuld i %)	309%	313%	368%	319%
Rörelsekapital (Oms. tillgång - kortfristig skuld)	82,3	80,5	81,4	79,2
Soliditet (Eget kapital/tillgångar)	34%	36%	34%	34%
Soliditet inkl. Ansvarförbindelse	28%	30%	27%	26%

Balanslikviditet har minskat, medan rörelsekapitalet har ökat, se kassaflödesanalys. Eget kapital uppgår till 67,4 Mnkr och ska täcka den ansvarsförbindelse som finns för Pensionsutfästelse före 1997 på 11,8 Mnkr samt förbundets risker.

BALANSKRAVS-UTREDNING

Enligt Kommunallagen 11 Kap 5 § ska det varje år upprättas en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras i den utsträckning som medel från en resultatutjämningsreserv tas i anspråk eller om det finns synnerliga skäl.

Förbundet använder inte Resultatutjämningsfond, RUR, då denna är avsedd för utjämning av skatteintäkter.

Uppgift om årets balanskravsresultat ska redovisas i årsredovisningen och ska rensas från poster som inte härrör från den egentliga verksamheten.

BERÄKNING AV BALANSKRAVSRESULTAT

	Belopp i Mnkr
Ingående balanskravsresultat från 2023	0
Årets resultat 2024	+1,2
Reducering av Jämförelsestörande poster	0
Reducering av samtliga realisationsvinster	-0,6
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	+0,6
Balanskravsresultat	+0,6

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

God ekonomisk hushållning är att klara balansgången mellan uppsatta mål, beslutad förmåga, god arbetsmiljö, hög säkerhet och en ekonomi i balans.

Det finansiella målet för 2024 uppfylls genom ett positivt resultat på 1,2 Mnkr.

Årets prestationsmål har uppfyllts till 99%. Avvikelsen beror på att tillsynsmålet inte kunde uppnås på grund av att antalet tillsynsobjekt justerats under året. Resurser har styrts om till händelsebaserade tillsyner, med gott resultat.

Förbundet har arbetat med effektiviseringar vilket resulterat i hög budgetföljksamhet för kärnverksamheten. Total avvikelse mot budget är +2,0 % vilket beror på försäljningar av anläggningstillgångar, nytt avtal med MSB, lägre avskrivningar samt högre ränteintäkt på tillgodohavande på Borås Stads internbank.

Det är förbundets uppfattning att medlemsbidragen och övriga ekonomiska medel används på ett effektivt sätt och att SÄRF därmed uppfyller kravet på god ekonomisk hushållning.

Årets resultat uppgår till

1,2
Mnkr
(8,4 Mnkr)

BALANSRÄKNING, TKR

		2024-12-31	2023-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	7	72 749	61 900
Pågående investering	8	3 690	4 486
Summa materiella anläggningstillgångar		76 439	66 386
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga fordringar	9	0	5
Summa finansiella anläggningstillgångar		0	5
Summa anläggningstillgångar		76 439	66 391
Omsättningstillgångar			
Fordringar	10	10 583	28 033
Kassa och Bank		111 110	90 196
Summa omsättningstillgångar		121 693	118 229
Summa tillgångar		198 132	184 620
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Ingående eget kapital		66 221	57 828
Årets resultat		1 197	8 393
Summa eget kapital		67 418	66 221
Avsättningar			
Pensioner och liknande förpliktelser	11	91 356	80 706
Summa avsättningar		91 356	80 706
Skulder			
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		9 601	9 760
Övriga kortfristiga skulder		29 757	27 933
Summa kortfristiga skulder	12	39 358	37 693
Summa skulder		39 358	37 693
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		198 132	184 620

EN AV OSS PÅ SÄRF

JOHAN, BRANDINGENJÖR

Som nytexaminerad brandingenjör var 2024 mitt första år på SÄRF. Jag har lärt mig otroligt mycket och har jobbat med byggärenden, sotningsfrågor och genomfört många tillsyner. En av de mest givande delarna med jobbet är att komma ut och träffa människor och organisationer och att bidra till att

förbättra säkerheten i samhället.

Under 2025 ska jag gå en olycksutredningskurs och så småningom börja arbeta med utredningar vilket jag ser fram emot. Jag ser även fram emot att, ihop med mina fantastiska kollegor, fortsätta jobba för ett tryggare samhälle.

RESULTATRÄKNING, TKR

	Not	2024	2023
Verksamhetens intäkter	1	32 086	27 502
Verksamhetens kostnader	2	-219 649	-200 804
Avskrivningar	3	-8 891	-8 041
Summa verksamhetens nettokostnader		-196 454	-181 343
Medlemsbidrag	4	200 315	192 517
Generella statsbidrag och utjämning		0	0
Verksamhetens resultat		3 861	11 174
Finansiella intäkter	5	3 974	3 459
Finansiella kostnader (avser pensionsskuld)	6	-6 638	-6 240
Resultat efter finansiella poster		1 197	8 393
Extraordinära poster		0	0
Resultat efter extraordinära poster		1 197	8 393

KASSAFLÖDESANALYS, TKR

	Not	2024	2023
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat exkl. räntenetto		3 861	11 173
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet			
Avskrivningar		8 891	8 041
Realisationsvinst vid försäljning av inventarier		-562	-374
Förändring av avsättning till pension inkl. löneskatt		10 650	869
Summa justeringar		22 840	19 709
Erhållen ränta		3 974	3 459
Erlagd ränta (inkl. ränta på pension)		-6 638	-6 240
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		20 176	16 928
Förändring i rörelsekapital			
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		17 450	-2 209
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		1 665	7 345
Kassaflöde från den löpande verksamheten		39 291	22 064
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	8	-18 944	-18 232
Försäljning av anläggningstillgångar		562	374
Ökning/minskning av långfristig fordran	9	5	24
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-18 377	-17 834
Ökning/minskning av likvida medel		20 914	4 230
Likvida medel vid årets början		90 196	85 966
Likvida medel vid årets slut		111 110	90 196

NOTER, TKR

Not 1 Verksamhetens intäkter	2024	2023
Automatiska brandlarm	13 508	12 608
Myndighetsutövning	3 562	2 318
Uppdragsutbildning	5 303	5 833
Avtal	5 951	3 177
Bidrag och kostnadsersättning från staten	526	863
Uthyrning lokaler, fordon	1 651	1 348
Teknisk service	408	510
Övrigt	615	471
Realisationsvinst	562	374
Summa	32 086	27 502

Not 2 Verksamhetens kostnader	2024	2023
Löner och arvoden	150 984	143 974
Pensioner	21 548	11 497
Lokaler	14 698	13 657
Materiel	11 285	11 683
Främmande tjänster exkl räkenskapsrev.	21 035	19 906
Räkenskapsrevision	99	87
Summa	219 649	200 804

Not 3 Avskrivningar enligt plan
Planenliga avskrivningar har beräknats på objektens anskaffningsvärden.

Not 4 Medlemsbidrag	2024	2023
Bollebygd	11 535	10 801
Borås	103 620	98 864
Mark	34 065	33 984
Svenljunga	12 514	12 036
Tranemo	13 502	13 021
Ulricehamn	25 079	23 811
Summa	200 314	192 517

Not 5 Finansiella intäkter	2024	2023
Ränteintäkter	29	17
Ränta från Borås Stads Internbank	3 945	3 442
Summa	3 974	5 482

Not 6 Finansiella kostnader	2024	2023
Ränta pensionsavsättning	6 631	6 233
Övriga finansiella kostnader	7	7
Summa	6 638	6 240

Not 7 Anläggningstillgångar	2024	2023
Ingående anskaffningsvärde	183 446	167 605
Omklassificeringar under året	19 740	19 612
Försäljningar och utrangeringar	- 4 622	-3 771
Utgående anskaffningsvärde	198 564	183 446
Ingående ackumulerade avskrivningar	121 546	117 276
Årets avskrivningar enligt plan	8 891	8 041
Försäljningar och utrangeringar	-4 622	-3 771
Utgående ackumulerade avskrivningar	125 815	121 546
Summa	72 749	61 900

Not 8 Investeringar, Pågående invest.	2024	2023
Ingående Anförskaffningsvärde	4 486	5 866
Omklassificeringar under året	-19 740	-19 612
Anskaffningar	18 944	18 232
Utgående Anskaffningsvärde	3 690	4 486

Not 9 Långfristiga fordringar
Posten avser lån till RiB-personal för genomförande av körkortsutbildning

Not 10 Kortfristiga fordringar	2024	2023
Kundfordringar	3 867	22 864
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	5 617	5 021
Övriga fordringar	1 099	148
Summa	10 583	28 033

Not 11 Pensionsavsättning	2024	2023
Ingående balans	80 707	79 838
Utbetalningar	-4 917	-4 553
Ränteuppräknings	6 066	3 287
Årets intjänande	7 421	1 964
Förändring särskild löneskatt	2 079	170
Utgående balans	91 356	80 706

Upplysning om ansvarsförbindelse	2024	2023
Pensionsförpliktelse inklusive löneskatt (för tiden t.o.m. 1998)	11 757	10 101

Not 12 Kortfristiga skulder	2024	2023
Leverantörsskulder	9 601	9 760
Upplupna personalkostnader (exkl. pensioner)	11 355	11 909
Personalens skatter, avgifter och avdrag	4 012	3 894
Moms	2 936	1 958
Upplupna pensionskostnader inkl. skatt	8 157	6 440
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	709	1 152
Övriga kortfristiga skulder	2 588	2 580
Summa	39 358	37 693

REDOVISNINGSPRINCIPER

ALLMÄNNA
REDOVISNINGSPRINCIPER

Kommunalförbundet tillämpar Kommunallagen, KL, Lagen om Kommunal bokföring och redovisning, LKBR, samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

VÄRDERINGSPRINCIPER

Intäkter och kostnader

Periodisering av inkomster och utgifter har gjorts enligt god redovisningssed.

Fakturor överstigande 5 tkr exklusive moms har periodiserats.

Pensionskostnader

Förbundets pensionskostnader utgörs dels av under året utbetalda pensioner och pensionspremier, dels av årets förändring av kapitalvärdet av utgående och utfästa framtida pensioner.

Värdering av pensionsförpliktelserna är gjord enligt den av SKR antagna beräkningsmodellen för pensionsförpliktelser, RIPS 23.

Särskild avtalspension inom Räddningstjänst, SAP-R, är beräknad på pensionsålder 59,5 år.

Värdet av utfästa pensionsåtaganden redovisas under rubriken avsättningar.

Pensionsutfästelser före 1997-12-31 redovisas som ansvarsförbindelse.

Fordringar och Skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Avsättning har gjorts för bedömda förlustrisker.

Skulder har tagits upp till nominella värden.

Investering

En investering anses föreligga när tillgången är anskaffad för stadigvarande bruk, tillgången har en ekonomisk livslängd på minst 3 år och anskaffningsvärdet uppgår till minst ett halvt prisbasbelopp exkl. moms.

Avskrivningar

Förbundet tillämpar komponentavskrivning av sina tillgångar. Enligt RKR 11:4 ska avskrivningarna spegla hur tillgångars värde successivt förbrukas och då måste skillnader, i förbrukning och nyttjandeperioder av betydande komponenter i en materiell anläggningstillgång, beaktas. Förväntas skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande komponenter vara väsentlig, ska tillgången delas upp på dessa och respektive komponent skrivs av separat.

Förbundets befintliga anläggningstillgångar och de som har aktiverats under året med värde som uppgår till väsentligt belopp består av räddningsfordon. Fordonen har i sin helhet samma förbrukning och nyttjandeperiod och förbundets bedömning är att varje fordon består av en komponent.

Avskrivningstider enligt plan på anskaffningsvärdet

Höjdfordon	18 år
Övriga stora fordon	14 år
Personbilar/Båtar/Maskiner	7/10 år
Räddningsmateriel	7/10 år
Radioustrustning	5 år
Elektronik/Kameror/Datorer	3 år

VERKSAMHETENS INTÄKTER OCH KOSTNADER

Verksamhetens intäkter avviker mot budget avseende avtalstjänster med +1,0 Mnkr samt att det finns intäkter på +2,0 Mnkr som ej budgeterats avseende försäljning av anläggningstillgångar och nytt avtal med MSB som värddorganisation för Civilplikten.

Verksamhetens kostnader avviker totalt mot budget med -0,7 Mnkr, i detta ingår en negativ budgetavvikelse avseende årets personalkostnader som vägs upp av bland annat minskade förbrukningsavgifter för lokaler.

Vidare finns avvikelse på avskrivningar med +0,7 Mnkr då budgeterade investeringar på 22,2 Mnkr är påbörjade men kommer att slutföras först under 2025 samt att förbundet fått högre intäktsränta på tillgodohavande på Borås stads internbank, där internräntan var 4,0% i januari men sjönk främst under andra halvåret och avslutade i december på 2,8%

Personalkostnader inklusive pension utgör 75,5% (74,4%) av förbundets totala kostnader och tillsammans med lokalkostnader för förbundets 24 brandstationen är det 81,0% (80,9%), det är en personalintensiv verksamhet i ett stort geografiskt område.

MEDLEMSBIDRAG

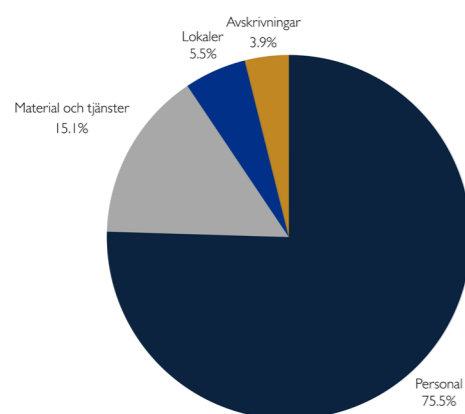
Medlemskommunerna ersätter förbundet genom bidrag för att utföra uppdraget enligt gällande handlingsprogram. Medlemsbidraget är förbundets största intäkt och uppgår till 200,3 Mnkr vilket är en höjning från 2023 med 4,05%. Detta innebär en bidragsfinansiering av verksamheten på 86,6% (90,9 %). Kostnad för Räddningstjänst per invånare inom förbundet är 2024 966 kr (932 kr).

Mnkr	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse	Utfall 2023
Verksamhetens intäkter	32,0	29,0	3,0	27,5
Verksamhetens kostnader	-198,1	-197,4	-0,7	-189,3
Pensionsförpliktelser	-21,5	-21,4	-0,1	-11,5
Avskrivning	-8,9	-9,6	0,7	-8,0
Nettokostnader	-196,5	-199,4	2,9	-181,3
Medlemsbidrag	200,3	200,3	0,0	192,5
Finansiella intäkter	4,0	3,4	0,6	3,5
Finansiella kostnader	-6,6	-6,9	0,3	-6,2
Årets resultat	1,2	-2,5	3,7	8,4

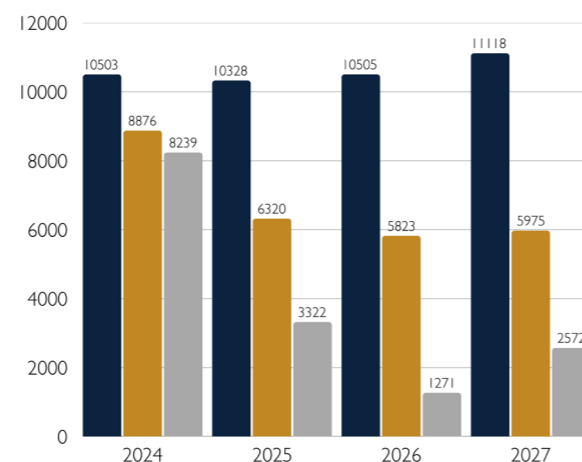
Budgetsäkerhet

%	2024	2023	2022	2021
Budgetavvikelse Årets resultat (exkl. medlemsbidrag)	+2,0	+6,0	+2,5	+0,9

Verksamhetens kostnader 2024

Pensionskostnader inkl. Löneskatt

■ Avgiftsbestämd AP
■ Avsättning till pension SAP-R
■ Finansiell kostnad

ÅRETS INVESTERINGAR

Årets investeringar består huvudsakligen av nödvändiga reinvesteringar inom fordonsparken och har uppgått till 19,7 Mnkr (19,6 Mnkr).

Årets investeringar avviker mot budget men dessa kommer att genomföras under 2025 varav motorsprutor med mera är påbörjade och ingår med 5,4 Mnkr i kvarstående investeringar 2024-12-31.

Investeringar i Mnkr

	Pågående 2024-01-01	Budget 2024	Färdigställda 2024	Kvarstående 2024-12-31
Släck/Räddningsbil	4,9		4,9	0
Höjdfordon	8,9		8,9	0
Motorsprutor	1,4	0,8		2,2
Räddningscontainer		2,0		2,0
Räddningsutrustning	0,7	3,2	1,2	2,7
Terräng-, person- och transportbilar	2,6	2,1	1,7	3,0
Utbyte Rakel		1,2	0	1,2
IT, Teknik	2,2	4,5	1,5	5,2
Band till bandvagnar	1,5		1,5	0
SUMMA	22,2	13,8	19,7	16,3

Mnkr	2024	2023	2022	2021
Avskrivningar	8,9	8,0	7,3	7,3

Södra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund

FÖLJ OSS
raddningSARF

BESÖKSADRESS Olovsholmsgatan 12, 506 34 Borås
TELEFON 033-17 29 00 **MAIL** serf@serf.se **WEBB** www.serf.se

PROTOKOLLSUTDRAG Sida 1 av 1

DIREKTIONEN

Sammanträdesdatum

2025-03-14

§ 27

Årsredovisning och verksamhetsuppföljning 2024 (Dnr. 2025-000156)

Årsredovisning för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har utarbetats enligt bifogad Årsredovisning samt rapporterna Uppföljning av verksamhetens mål 2024 och Uppföljning av Internkontrollplan 2024. Verksamheten under 2024 har genomförts enligt beslutat handlingsprogram och verksamhetsplan. Uppföljning av årets verksamhet visar att under 2024 har de uppsatta målen blivit nådda till 99 %.

Årets resultat visar ett överskott med 1,2 Mnkr med en omsättning under året på 232,4 Mnkr. Verksamheten har hög budgetföljsamhet men avvikelse mot budget är ändå +2,0 % vilket beror på försäljningar av anläggningstillgångar, nytt avtal med MSB, lägre avskrivningar samt högre ränteintäkt på tillgodohavande på Borås Stads internbank.

Direktionen beslutar enhälligt

- att fastställa årsredovisning och verksamhetsuppföljning för år 2024
- att tillsammans med revisionsberättelse överlämna årsredovisning inkl. rapporterna till kommunfullmäktige i respektive medlemskommun för bedömning av ansvarsfrihet för direktionen
- att förklara paragrafen omedelbart justerad

Johan Björkman
ordförande

Per-Ola Johansson

Justeringen tillkännagiven på SÄRFs och medlemskommunernas anslagstavlor 2025-03-17

Rätt utdraget betygar;

RAPPORT 2024

Granskning av Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds årsredovisning

Stefan Sjöblom
Anna Sandström
Emelie Magnusson

Innehållsförteckning

1 INLEDNING	3
1.1 Syfte och revisionsfrågor	3
1.2 Revisionskriterier	3
1.3 Ansvarig nämnd/styrelse	3
1.4 Metod	4
1.5 Projektorganisation	4
2 GRANSKNINGSRESULTAT	5
2.1 Årsredovisning	5
2.1.1 Förvaltningsberättelse	5
2.2 Redovisningsprinciper	6
2.3 Balanskrav	6
2.4 Resultaträkning	6
2.4.1 Ekonomiskt resultat	7
2.4.2 Stickprov	7
2.5 Balansräkning	8
2.6 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	8
2.6.1 Drift- och investeringsredovisning	8
2.6.2 Kassaflödesanalys	9
2.6.3 Övriga rekommendationer från RKR	9
2.7 Bedömning av Direktionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	9
2.8 Måluppfyllelse	10
2.9 Särskilda bevakningsområden	11
2.10 Intern kontroll	13
2.11 Övriga iakttagelser	14
2.11.1 Internbanken i Borås Stad	14
3 SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	15

1 Inledning

Enligt kommunallag (2017:725) ska förbundets revisorer pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Revisorerna ska även bedöma om årsredovisningen är förenligt med de mål som Direktionen fastställt.

Granskningen sker utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv. Granskning av årsredovisningen inklusive verksamhetsmässigt resultat/måluppfyllelse har genomförts av Borås Stads Revisionskontor och redovisas i innevarande rapport.

Årsredovisningen och revisorernas bedömning ska behandlas av respektive medlemskommuns Kommunfullmäktige. Syftet är bland annat att ge Kommunfullmäktige underlag för uppföljning och styrning av den fortsatta verksamheten, så att god ekonomisk hushållning kan säkerställas. Ställningstagandena i revisionsberättelsen utgår från en samlad bedömning av all den granskning av förbundets verksamhet som har genomförts under året.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att den ska vara ett underlag till revisorernas ställningstagande i revisionsberättelsen gällande ansvarsfrihet. Granskningen sker utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv. Denna styr vilka Rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) som används i granskningen.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är årsredovisningen upprättad enligt gällande lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), gällande rekommendationer från RKR samt i enlighet med God redovisningssed?
- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? (med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar)
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?
- Ger årsredovisningen en rättvisande bild av resultatet för förbundet?
- Har balanskravet uppfyllts?
- Har verksamheten bedrivits på ett sätt som gör att Direktionens beslutade mål, finansiella likväl som verksamhetsmässiga, för god ekonomisk hushållning uppnåtts?

1.2 Revisionskriterier

Granskningen har utförts enligt kommunallag (2017:725), lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), God revisionsssed i kommunal verksamhet samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

1.3 Ansvarig nämnd/styrelse

Direktionen i Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF) är ansvarig.

1.4 Metod

Granskningen har utförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär bl.a. att tillämpliga ISA, ISAE och ISRE har följts. Standarden beskriver förutsättningar och tar hänsyn till den kommunala särarten samt de regler som sakkunniga biträden, däribland kommunala yrkesrevisorer och auktoriserade/godkända revisorer samt registrerade revisionsbolag har att följa.¹

Granskningen grundas på analys av resultat- och balansräkning samt utökad granskning av poster och processer som är av väsentlig betydelse för resultat och ställning. Granskningen innefattar att granska ett urval av underlag och annan information i räkenskaps sammandraget samt att pröva de redovisningsprinciper som använts i verksamheten. Planeringen har genomförts med utgångspunkt i en risk- och väsentlighetsanalys, där insatser koncentreras till där risken för väsentliga fel är störst. Därutöver ska granskningen innehålla en bedömning om årsredovisningen är rättvisande, d.v.s. att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till felaktigt beslutsfattande.

Räkenskaperna granskas enligt följande:

- Att redovisningen följer krav på räkenskapsföring enligt 11 kap kommunallagen, d.v.s. att räkenskaper och årsredovisning upprättats.
- Att upplysning lämnats om utfallet, finansieringen av verksamheten och den ekonomiska ställningen vid årets slut.
- Att upplysning lämnats om borgensförbindelser och övriga ansvarsförbindelser.
- Att årsredovisningen är upprättad med iakttagande av god redovisningssed. God redovisningssed innebär att redovisningsskyldiga i första hand ska följa lagar och rekommendationer och i övriga fall, då det inte finns någon specifik regel, tillämpa god sed.
- Att redovisningen är materiellt rätt (alla tillgångar och skulder existerar och avser SÄRF).
- Att redovisningen är rätt periodiserad (alla intäkter och kostnader avser redovisningsåret).

Övriga delar har granskats översiktligt i syfte att bedöma om uppgifter som ska ingå i årsredovisningen enligt lag och rekommendationer från RKR har lämnats.

Granskningen är genomförd med kontrollmålmotodik och systemstödet Hogia Audit. Granskning av fakturaunderlag och stickprov av specifikationer har genomförts. Stickprov av konton med större avvikelser mellan åren 2023 och 2024 har utförts. Årets granskning inriktas särskilt mot materiella anläggningstillgångar, där RKR R4 uppdaterats i november 2022.²

En genomgång av balanskontona samt rutiner för periodisering har genomförts. Vidare har avstämningar och kontroll av anläggningsreskontran samt moms- och skatteredovisning utförts. En redogörelse av pensionsavsättning och prognos har avhandlats. Avstämning har skett med förbundets ekonomiavdelning.

1.5 Projektorganisation

Stefan Sjöblom är granskningsledare. Granskningsmedarbetare är Anna Sandström och Emelie Magnusson.

¹ Standard för kommunal räkenskapsrevision, SKR, Skyrev och FAR, 16 september 2023.

² <https://www.rkr.se/wp-content/uploads/2023/06/RKR-R4-Materiella-anlaggningstillgangar.pdf>

2 Granskningsresultat

Nedan avrapporteras de iakttagelser och granskningsresultat som framkommit vid granskning av förbundets årsredovisning.

2.1 Årsredovisning

Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska kommunalförbund upprätta en årsredovisning.³

En årsredovisning ska bestå av:

- en resultaträkning,
- en balansräkning,
- en kassaflödesanalys,
- noter,
- en driftredovisning,
- en investeringsredovisning, och
- en förvaltningsberättelse.

Revisionskontoret bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed.

Årsredovisningens struktur, modell för analys av finansiell utveckling och ställning samt den ekonomiska redovisningen av verksamheten är i huvudsak god.

2.1.1 Förvaltningsberättelse

Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) 11 kap ska en förvaltningsberättelse innehålla följande delar:

- Utvecklingen av verksamheten
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Förväntad utveckling
- Väsentliga personalförhållanden
- Andra förhållanden av betydelse för styrning och uppföljning
- God ekonomisk hushållning
- Ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat

I förvaltningsberättelsen ska information lämnas om viktiga händelser som inträffat under rapportperioden. Revisionskontoret bedömer att SÄRF:s årsredovisning följer den uppställning som anges i 11 kap i LKBR.

³ LKBR, 1 Kap. 3§

Revisionskontoret noterar att väsentliga personalförhållanden gällande sjukfrånvaro för kvinnor respektive män är undantagna från redovisning av integritetsskäl enligt 11 kap. § 6 LKBR.

Revisionskontoret konstaterar att förvaltningsberättelsen innehåller en sammanställning av mål och uppdrag och att framställningen i allt väsentligt är deskriptiv. I årsredovisningen genomförs en samlad bedömning om att målen för god ekonomisk hushållning uppnås under 2024.

Revisionskontoret bedömer att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning.

2.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen har samma redovisningsprinciper använts som vid föregående bokslut.

2.3 Balanskrav

Ett kommunalförbund ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet som ska redovisas i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt kommunallagen regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat.

RKR har i sin rekommendation RKR R15 Förvaltningsberättelse⁴ lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och kommunallagen.

Enligt 11 kap. 10 § LKBR ska upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultat redovisas i förvaltningsberättelsen. Vidare framgår att vid beräkningen av balanskravsresultatet, som är kopplat till kommunallagens balanskrav, ska årets resultat rensas för vissa poster som inte härrör från den egentliga verksamheten.

SÄRF redovisar en avstämning av balanskravet enligt RKR R15 i förvaltningsberättelsen. Förbundets överskott för året uppgår till 1,2 mnkr och det finns inget negativt historiskt resultat att beakta då ingående balanskravsresultat från 2023 uppgick till 0,0 mnkr. En balanskravsjustering har gjorts gällande reducering av samtliga realisationsvinster om minus 0,6 mnkr. Balanskravsresultatet uppgår till 0,6 mnkr.

2.4 Resultaträkning

Enligt 5 kap. 1 § LKBR ska resultaträkningen i sammandrag redovisa samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret.

Revisionskontoret konstaterar att SÄRF:s resultaträkning redovisar samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret. Resultaträkningen följer i huvudsak lagstiftningens uppställning. I uppställningen har förbundet bytt ut posten Skatteintäkter mot Medlemsbidrag. För att förtydliga redovisningen i resultaträkningen kan man komplettera med andra poster och delposter enligt LKBR 5 kap 3§, vilket förbundet gjort.⁵

⁴ https://www.rkr.se/wp-content/uploads/2024/07/RKR-R15-Forvaltningsberattelse_maj-2024.pdf

⁵ Eriksson, Haglund, Tagesson, "Kommunal bokförings- och redovisningslag", 2019, sid 66-67

2.4.1 Ekonomiskt resultat

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF) redovisar ett överskott på 1,2 mnkr för perioden 1 januari 2024 till 31 december 2024. Budgeten för 2024 är underfinansierad med 2,5 mnkr. Därför blir skillnad mot budget ett positivt utfall om 3,7 mnkr jämfört med budget.

Den största budgetavvikelsen avser intäkter med 3,0 mnkr. De ökade intäkterna beror på avtalstjänster (1,0 mnkr), intäkter avseende försäljning av anläggningstillgångar och även ett nytt avtal med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, (2,0 mnkr).

Det finns även en negativ budgetavvikelse på 0,7 mnkr som avser ökade personalkostnader. Förbrukningsavgifter för lokaler har varit lägre.

Det egna kapitalet uppgår vid utgången av 2024 till 67,4 mnkr (år 2023: 66,2 mnkr). Eget kapital ska täcka den ansvarsförbindelse som finns för pensionsutfästelse före 1997 på 12,0 mnkr samt förbundets risker.

Förbundet budgeterar årligen utifrån överenskomna medlemsbidrag enligt beslutad rambudget och kostnad för pension enligt KPA:s prognos. Förbundet förväntas inte generera något överskott utan målet är nollresultat varje enskilt år. Förbundet konstaterar i budget 2024 att kostnader för materiel, hyror och värme är högre än vad som beräknades i budgetramen då SKR:s prognos för PKV användes. Med hänvisning till förändrad kostnadsbild föreslås att Direktionen anför synnerliga skäl att utnyttja förbundets goda soliditet som kommer från tidigare positiva budgetavvikelser och beslutar att underskottet på 2,5 mnkr tas mot eget kapital.

Revisionskontoret noterar att förbundet har lagt en minusbudget om 2,5 mnkr för räkenskapsåret 2024. Enligt kommunallagen 11 kap 5 § ska det varje år upprättas en budget där intäkterna överstiger kostnaderna, undantag får göras i den utsträckning som medel från en resultatutjämningsreserv tas i anspråk eller om det finns synnerliga skäl. Av förbundets budget framgår vilka synnerliga skäl som åberopas för att fatta beslut om en underfinansierad budget 2024.

Synnerliga skäl kan vara att tillfälligt utnyttja en god soliditet om förbundets egna kapital klarar att täcka budgeterat underskott för 2024, men det innebär en försämring av förbundets ekonomiska ställning. Möjligheten att underbalansera budgeten skall användas med restriktivitet och normalt sett endast något enstaka år. Att konsekvent underbalansera budgetarna är inte heller förenligt med god ekonomisk hushållning enligt kommunallagen.⁶ Revisionskontoret kan konstatera att förbundet har haft en underfinansierad budget åren 2020 till 2024.

Revisionskontorets uppdrag är att bedöma om årsredovisningens ekonomiska resultat är förenligt med Direktionens beslut om finansiella mål och om verksamheten bedrivs i enlighet med fastställda mål. Revisionskontoret noterar att det finansiella målet om ett nollresultat uppnås och att budgetmålet för 2024 överträffas.

2.4.2 Stickprov

Revisionskontoret har genomfört cirka 60 stycken stickprov (120 stycken 2023) av ca 10 konton i resultaträkningen som har stora avvikelser mellan åren 2023 och 2024. Vid granskning av delårsbokslutet gjordes ett större stickprov av cirka 150 verifikationer på 40 konton. Konton som har granskats är främst konton i kontoklass 3-5, lokalhyror, försäljning, månadslön i mars och oktober, semesterlöneskuld, rök- och vattendynkarutrustning, inventarier, drivmedel, textilier och värmeavgifter. Granskningen visar att det inte förekommer några större avvikelser i de stickprov som genomförts.

⁶ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/proposition/god-ekonomisk-hushallning-i-kommuner-och-landsting_GR03105/html/

2.5 Balansräkning

Enligt 6 kap 2 § LKBR ska balansräkningen i sammandrag redovisa förbundets samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen. Revisionskontoret konstaterar att SÄRF:s balansräkning i huvudsak är uppställd i enlighet med 6 kap 2 § LKBR och omfattar tillräckliga noter.

2.6 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Enligt 1 kap. 4 § LKBR ska bokföring och redovisning fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed.

Bokslutsprocessen har adekvata anvisningar som har informerats i rimlig tid innan bokslutets transaktioner ska vara genomförda. Huvudsakliga bokslutsjusteringar har bokförts i redovisningssystemet.

2.6.1 Drift- och investeringsredovisning

Revisionskontoret har i år granskat drift- och investeringsredovisningen i SÄRF. SÄRF:s investeringar består huvudsakligen av nödvändiga reinvesteringar inom fordonsparken (19,6 mnkr). Investeringar under 2024 har uppgått till 19,7 mnkr (2023: 19,6 mnkr). Förbundets investeringar avviker mot budget (13,8 mnkr) men förbundet uppger att dessa kommer att genomföras under 2025. Investering i motorsprutor med mera är påbörjade och ingår med 5,4 mnkr i kvarstående investeringar vid årets slut.

Budgeterade investeringar fördelas enligt nedanstående tabell:

Investeringar i Mnkr

	Pågående 2024-01-01	Budget 2024	Färdigställda 2024	Kvarstående 2024-12-31
Släck/Räddningsbil	4,9		4,9	0
Höjdfordon	8,9		8,9	0
Motorsprutor	1,4	0,8		2,2
Räddningscontainer		2,0		2,0
Räddningsutrustning	0,7	3,2	1,2	2,7
Terräng-, person- och transportbilar	2,6	2,1	1,7	3,0
Utbyte Rakel		1,2	0	1,2
IT, Teknik	2,2	4,5	1,5	5,2
Band till bandvagnar	1,5		1,5	0
SUMMA	22,2	13,8	19,7	16,3

Bild 1. Förbundets investeringar 2024 (mnkr).

Revisionskontoret bedömer att SÄRF:s drift- och investeringsredovisning i huvudsak är upprättad i enlighet med RKR R14.⁷

⁷ https://www.rkr.se/wp-content/uploads/2023/10/RKR-R14-Drift-och-investeringsredovisning_okt-23.pdf

2.6.2 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Revisionskontoret har granskat kassaflödesanalysen enligt RKR R13 Kassaflödesanalys.⁸ Kassaflödesanalysen med tillhörande noter är korrekt. Enligt RKR R13 ska räntor och utdelningar hänföras till den löpande verksamheten. SÄRF redovisar både erhållen och erlagd ränta (inklusive ränta på pension) i kassaflödesanalysen. Det är en ränta på pensionen som uppstår genom att man så att säga lånar de anställdas pensionsmedel tills pensionen betalas ut. Det är alltså att betrakta som en ränta på lån och en finansiell kostnad.

Revisionskontoret bedömer att SÄRF:s kassaflödesanalys i huvudsak är upprättad i enlighet med RKR R13.

2.6.3 Övriga rekommendationer från RKR

Revisionskontoret har granskat immateriella anläggningstillgångar enligt RKR R3 Immateriella anläggningstillgångar. SÄRF har inga immateriella anläggningstillgångar.

Revisionskontoret har granskat materiella anläggningstillgångar enligt RKR R4 Materiella anläggningstillgångar. Revisionskontoret noterar att SÄRF har lämnat not i balansräkningen avseende anläggningstillgångar. Revisionskontoret noterar att såväl avskrivningar samt avskrivningstider finns uppställda i avsnittet redovisningsprinciper, vilket är i enlighet med RKR R4. I bokslutsmaterialet finns även förteckning över sålda/utrangerade inventarier.

Revisionskontoret har översiktligt granskat leasing enligt RKR R5 Leasing.⁹ I denna RKR definieras leasing enligt följande: "leasingavtal – ett avtal enligt vilket en leasegivare enligt avtalade villkor under en avtalad period ger en leasetagare rätt att använda en tillgång i utbyte mot betalningar. Leasingavtal kallas ibland hyresavtal, särskilt när det gäller leasing (hyra) av fastighet".

Leasingavtal kan vara finansiella eller operationella. Enligt RKR R5 Leasing ska objekt, vilka innehas till följd av ett leasingavtal som klassificeras som finansiellt, redovisas hos leasingtagaren som en anläggningstillgång i balansräkningen. Förpliktelsen att i framtiden betala leasingavgifter ska hos leasingtagaren redovisas som en skuld. Revisionskontoret rekommenderar förbundet att se över sina hyresavtal¹⁰, detta för att se om några av dessa kan klassificeras som finansiell leasing, i samband med översynen av hyresavtal.

2.7 Bedömning av Direktionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Från och med år 2006 gäller för samtliga kommuner och kommunalförbund att Kommunfullmäktige ska fastställa mål för "god ekonomisk hushållning" enligt 11 kap 1 § kommunallagen. Enligt kommunallagen föreligger därutöver krav på att "fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen".

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om målen och riktlinjerna för en god ekonomisk hushållning enligt 11 kap. 6 § första och andra styckena kommunallagen har uppnåtts och följts.¹¹ Förbundet bedömer i årsredovisningen att SÄRF uppfyller kraven på god ekonomisk hushållning.

Revisionskontoret noterar att SÄRF:s budget och årsredovisning har en skrivning om god ekonomisk hushållning. Förbundet uppnår det finansiella målet för 2024, det vill säga uppnår minst ett nollresultat. Verksamhetsmålen enligt handlingsprogrammet för skydd mot olyckor och verksamhetsplan och internbudget 2024 redovisas nedan i 2.8.

⁸ https://www.rkr.se/wp-content/uploads/2024/11/RKR_R13-Kassaflodesanalys_nov-2024.pdf

⁹ https://www.rkr.se/wp-content/uploads/2023/11/RKR-R5-Leasing_maj-2023.pdf

¹⁰ Revisionskontoret noterar att samtliga SÄRFs hyresavtal är uppsagda per 31 december 2024. Direktionens protokoll §94, 15 december 2023.

¹¹ LKBR 11 kap. 8 §

2.8 Måluppfyllelse

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds målarbete

Kommunallagen ställer krav på att budgeten ska vara i balans och att budget och flerårsplan ska innehålla finansiella mål, samt mål och riktlinjer för verksamheten. Målen ska följas upp kontinuerligt, och det är Direktionens ansvar att i årsredovisningen utvärdera måluppfyllelsen.

Södra Älvsborgs Räddningstjänsts (SÄRF) förbundsordning utgör grunden för förbundets verksamhet. Direktionen beslutar om ett handlingsprogram som reglerar målsättning och ambitioner för SÄRF för varje mandatperiod. Förbundsordning och handlingsprogram fastställs av respektive medlemskommuns fullmäktige.

Direktionen tog beslut 15 december 2023 om SÄRF:s vision samt om det övergripande handlingsprogrammet för perioden 2024 och framåt. Handlingsprogrammet gäller tillsvidare. Handlingsprogrammet syftar till att vara ett strategiskt styrdokument för SÄRF som kan anpassas utefter rådande förhållanden och förändringar som sker i samhället. Programmet beskriver SÄRF:s förebyggande-, operativa- och stödverksamhet samt drar upp breda riktlinjer för de kommande fyra åren. De övergripande målen i handlingsprogrammet bygger på räddningstjänstens uppdrag som bryts ned till mål i årliga verksamhetsplaner.

Säkerhetsmålen beskriver den nivå av skydd och säkerhet som SÄRF vill uppnå i samhället för perioden 2024 och framåt. Hur detta ska genomföras beskriver SÄRF i den årliga verksamhetsplanen.¹² Säkerhetsmålen (totalt 12 stycken) är uppdelade i tre kategorier; före händelse, under händelse och efter händelse. Varje säkerhetsmål är uppdelat på ett eller flera årliga prestationsmål. Prestationsmål för 2024 fastställdes av Direktionen 15 december 2023 i Verksamhetsplan och internbudget för 2024. Sammantaget fastställdes 18 prestationsmål för 2024 uppdelat på kategorierna; före händelse (8 st.), under händelse (8 st.) och efter händelse (2 st.).

I årsredovisningen¹³ framgår säkerhetsmålen som gäller för perioden 2024 och framåt samt de prestationsmål som är beslutade för 2024.

Samtliga beslutade prestationsmål i verksamhetsplanen följs upp i årsredovisningen tillsammans med en skattning i procent av måluppfyllelsen/genomförandet.

Måluppfyllelsen per den 31 december 2024 redovisas i enlighet med nedanstående:

Förbundets prestationsmål 2024 för säkerhetsmål, Före händelse

0 ■ 2 ◆ 6 ● av 8 prestationsmål 2024

Förbundets prestationsmål 2024 för säkerhetsmål, Under händelse

0 ■ 0 ◆ 8 ● av 8 prestationsmål 2024

Förbundets prestationsmål 2024 för säkerhetsmål, Efter händelse

0 ■ 0 ◆ 2 ● av 2 prestationsmål 2024

Samtantaget redovisar förbundet följande måluppfyllelse per 31 december 2024

0 ■ 2 ◆ 16 ● av 18 prestationsmål 2024

Samtantaget är 16 av 18 prestationsmål helt uppfyllda under 2024. Förbundet skattar i årsredovisningen måluppfyllelsen totalt sett till 99 % uppnått under året.

¹² SÄRF:s Verksamhetsplan och internbudget, beslutad av Direktionen 15 december 2023

¹³ Uppföljning av Verksamhetens mål 2024 som är bilaga till årsredovisningen.

2.9 Särskilda bevakningsområden

Revisorerna i SÄRF har särskilt under året bevakat följande områden: Samverkan med kommunernas krisberedskap, omlokalisering av brandstationen i Ulricehamn, hyressättning av verksamhetslokaler samt de nya arbetstidsreglerna i kollektivavtal (EU krav om dygnsvila).

Samverkan med kommunernas krisberedskap

Under 2024 har SÄRF tillsatt en samordningsfunktion (heltid) och en utbildningssamordnare (halvtid). Direktionen har tillsatt befintlig personal på dessa positioner. SÄRF har även sett över utbildningsbehovet bland befintlig personal. Detta påbörjas under första kvartalet avseende civilplikt.

SÄRF samverkar med medlemskommunerna genom nätverk för civil beredskap och stabssamverkan, där säkerhetssamordnare, polis och sjukvård deltar. Syftet är att stärka krisberedskap, samordning och resurseffektivitet. SÄRF deltar även i lokala trygghets- och säkerhetsråd.

I Direktionens årsredovisning framgår det att på grund av den försämrade säkerhetssituationen har regeringen beslutat att aktivera civilplikt för kommunal räddningstjänst. Syftet är att snabbt stärka räddningstjänstens organisation och bemanning vid höjd beredskap. Personer med tidigare utbildning inom räddningstjänst, men utan anställning där idag, kan krigsplaceras efter repetitionsutbildning. MSB har utsett värdorganisationer bl.a. SÄRF för att samordna detta. För att förbättra planering och utbildning inför höjd beredskap finansierar MSB personalresurser hos värdorganisationerna under perioden 2024 till 2026. För 2024 fick SÄRF sammantaget ca 2,0 mnkr av MSB.

Omlokalisering av brandstationen i Ulricehamn

Ulricehamns kommun har under en längre tid arbetat tillsammans med SÄRF med att utreda var den nya brandstationen ska lokaliseras. Den planerade nybyggnationen av brandstationen i Ulricehamn har försenats i förhållande till det tidigare beslutet i kommunfullmäktige, där det fastställdes att en ny brandstation skulle vara färdigställd senast den 31 december 2024. I december 2024 förvärvade Ulricehamns kommun fastigheten FG Snickeri för cirka 15 miljoner kronor. Fastigheten omfattar en total yta om 19 600 kvadratmeter, är planlagd för småindustri och inrymmer en industribyggnad på 1 700 kvadratmeter. Som jämförelse uppgår den nuvarande brandstationens yta till 2 032 kvadratmeter.

För närvarande pågår arbetet med att ta fram en ny detaljplan för området, och kommunen beräknas tillträda fastigheten i september 2025.

Det formella beslutet om att förvärva en ny brandstation har ännu inte expedierats till Direktionen i Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF).

Vidare kommer arbetet att fortskrida med detaljplanering, bygglovsprocesser och andra relevanta åtgärder. Tjänstepersoner från SÄRF kommer att delta i den omfattning som bedöms nödvändig.

Direktionen beslutade den 31 maj 2024 att uppdra åt ekonomichefsgruppen att ta fram en finansieringsmodell för nybyggnationer, vilket nu omfattar samtliga projekt, inte enbart brandstationen i Ulricehamn.

Hyressättning av verksamhetslokaler

De förtroendevalda revisorerna genomförde 2020 en granskning av hyressättning av SÄRF:s verksamhetslokaler. Syftet med granskningen har varit att granska hur principerna för hyressättning, renoveringar, nybyggnationer och nyetableringar av de lokaler förbundet hyr i medlemskommunerna ser ut.

Den samlade bedömningen var att medlemskommunerna, med få undantag, inte i tillräcklig utsträckning lever upp till förbundsordningens krav om att tillämpa självkostnadsprincipen, samt att tillhandahålla nödvändiga och ändamålsenliga lokaler. Det saknades dessutom en sammanhållen process inom förbundet som tydliggör beslutsgången för investeringar.

Rapporten är utskickad till medlemskommunerna. Ekonomichefsgruppen har haft uppe rapporten. SÄRF:s ekonomichef samt chef för avdelningen Teknik och fastighet fick hösten 2022 i uppdrag att genomföra dialogmöten med samtliga medlemskommuner. Detta slutfördes i mars 2023.

Frågan flyttades därefter över till medlemskommunernas ekonomichefsgrupp som redovisade ett gemensamt förslag på modell för hyressättning för SÄRFs verksamhetslokaler. Detta redovisades på medlemsrådet 21 april 2023 och förankrades i medlemsrådet 17 november 2023.¹⁴

Samtliga hyresavtal med de kommunala hyresvärdarna har nu sagts upp.¹⁵ I årsredovisningen för 2024 redovisar SÄRF att uppsägningen genomfördes i syfte att standardisera avtalen. Under 2024 har nya avtal utarbetats i samverkan med medlemskommunerna och dessa förväntas signeras i början av 2025. Processen har dock försenats på grund av otydlig ansvarsfördelning, vilket resulterade i att arbetet inte påbörjades förrän sommaren 2024.

Samtliga avtal är ännu inte inkomna och alla avtal är inte heller färdigdiskuterade mellan SÄRF och medlemskommunerna. Förbundsdirektören gavs i uppdrag att vid Direktionens sammanträde 24 januari 2025 presentera effekterna av de nya avtalen i sin helhet (ekonomi, lokalstandard, underhåll). Fram tills dess ska underskrifter avvaktas av de nya hyresavtalen.¹⁶

De nya arbetstiderna i kollektivavtal (EU-krav om dygnsvila)

De centrala parterna träffade överenskommelse 11 november 2022 om att göra ändringar i bestämmelserna om dygnsvila i Allmänna bestämmelser (AB) att gälla från och med 1 oktober 2023. Där anges att arbetstagaren har rätt till minst 11 timmars dygnsvila under varje period om 24 timmar samt under vilka förutsättningar det är möjligt att göra undantag från reglerna om dygnsvila, både vad avser planerad arbetstidsförläggning och vid oförutsedd händelse. Vidare anges att den sammanlagda arbetstiden vid planerad förläggning av arbete i kombination med jour får vara högst 20 timmar. Det förändrade regelverket har medfört att flera kommunala och regionala verksamheter, bl.a. räddningstjänsten, ser problem med arbetstidsförläggningen. De centrala parterna har träffat överenskommelse under hösten 2023 om att ge möjlighet att ansöka om dispens från regelverket. De centrala parterna anger att beslut om dispensansökan ska tas av den politiska ledningen.

Förbundet uppger att de har bedrivit ett omfattande, partssammansatt arbete för att se över olika schemaalternativ och bedöma hur dessa påverkar förmåga, verksamhet och arbetsmiljö.

Det är Arbetstidsnämnden som beslutar om dispensansökningar. Förbundet har under år 2024 fått två dispensansökningar behandlade av Arbetstidsnämnden som i sitt senaste beslut godkänt att arbetstid kan förläggas till 24 timmar under helger, semesterperiod samt för att möjliggöra utbildning och övning. Resterande dagar är arbetstiden förlagd i operativa dagpass och nattpass.

¹⁴ Direktionens sammanträdesprotokoll §94, 15 december 2023

¹⁵ Ibid.

¹⁶ Direktionens sammanträdesprotokoll §66, 13 december 2024

2.10 Intern kontroll

Direktionen ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med förbundsordning samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Direktionen för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har vidare ansvar för att den interna kontrollen är tillräcklig.

Direktionen har 13 oktober 2017 antagit en policy för intern styrning och kontroll. Policyn är reviderad och beslutad av Direktionen 15 december 2023. Policyn beskriver syfte, organisation och uppföljning av SÄRFs verksamhet och mål genom internkontroll. I policyn framgår även roller och ansvarsfördelning samt hur riskhanteringsprocessen är uppbyggd.

Förbundet har genomfört en riskanalys, som identifierade 63 risker. Riskanalysen ligger till grund för upprättandet av plan för intern kontroll. Tre risker från riskanalysen togs med till planen för intern kontroll. Planen för intern kontroll 2024 har antagits av Direktionen 15 mars 2024.

Processen för förbundets arbete med intern kontroll beskrivs i bilden nedan.

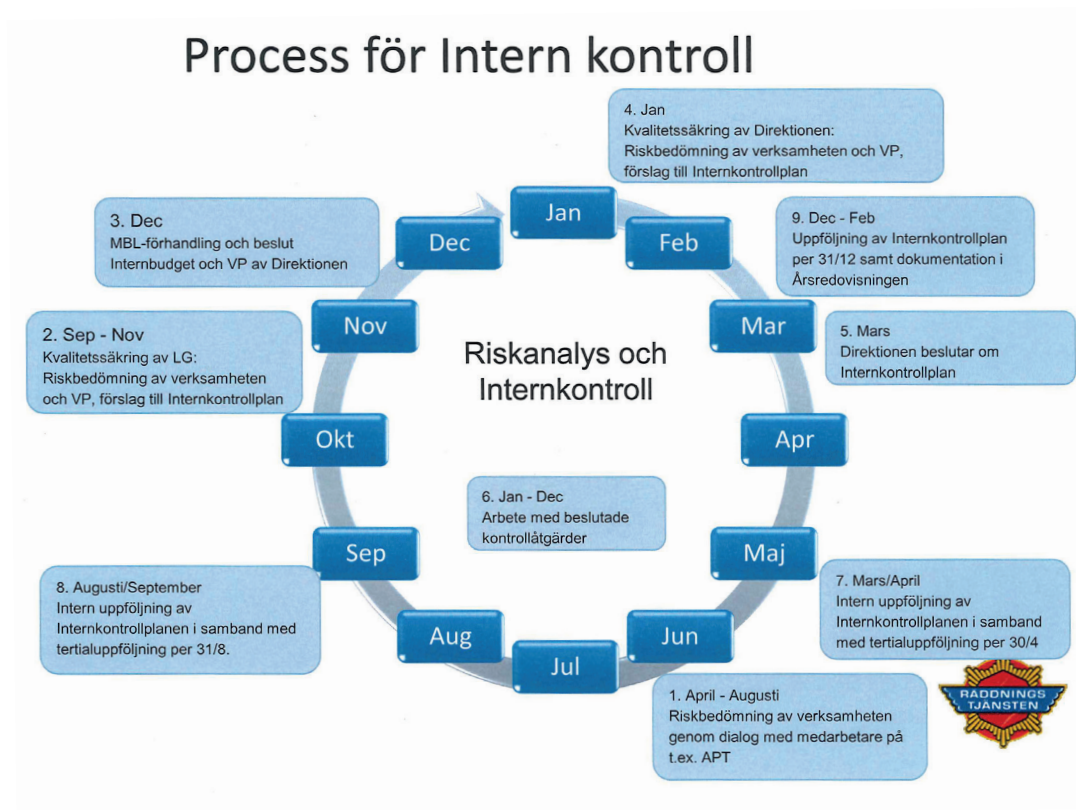

Bild 2. Process för intern kontroll i SÄRF, 2022-09-22.

Arbetet med intern kontroll har fortsatt löpande under året i förbundet. En tjänsteperson från kansliet leder den interna internkontrollgruppen där en från varje avdelning ingår i gruppen. Gruppen väljer att utföra kontroller utifrån riskanalys. Gruppen gör bland annat stickprovskontroller på löner och redovisning. En del kontrollåtgärder ska utföras och en viss nivå av stickprov ska göras enligt riskanalys/intern kontrollplan för 2024 men gruppen kan själv bestämma att utföra flera stickprov än dessa. Gruppen går ut till varandras avdelningar och stämmer av arbetet med intern kontroll. Man ser verksamheten med "nya ögon" och kan exempelvis ställa frågor om varför en avdelning arbetar på ett visst sätt menar gruppen. Att gå runt till varandras avdelningar menar gruppen leder till ständiga förbättringar och att personalen blir mer engagerad i sin verksamhet. Gruppen skriver åtgärdsrapporter och arbetar delvis med förbättringsarbete.

Det görs en intern uppföljning av planen för intern kontroll och beslutade kontrollåtgärder i riskanalysen i samband med tertialuppföljning.

SÄRF redovisar uppföljningen av intern kontroll 2024 som en bilaga till årsredovisningen. Uppföljning av samtliga tre internkontroller/moment i planen har genomförts under 2024. Samtliga kontrollmoment är avrapporterade till Direktionen den 14 mars 2025. Uppföljningen av den interna kontrollen innehåller kortfattade analyser och åtgärder.

2.11 Övriga iakttagelser

2.11.1 Internbanken i Borås Stad

Revisionskontoret noterar att SÄRF för närvarande erhåller ränta (ca 3,9 mnkr under 2024) på förbundets medel om 111,1 miljoner kronor som är insatt hos internbanken i Borås Stad. Räntan var 3,7 procent i snitt under 2024 enligt intervjuade.

3 Sammanfattande bedömning

Granskningen av Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds årsredovisning bedöms i huvudsak utifrån kommunallagen, lag om kommunal bokföring och redovisning, rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning och God redovisningssed. Granskning har utförts i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision. I granskningen av förbundets årsredovisning utgår bedömningarna från följsamhet mot Direktionens budgetbeslut och eventuella beslut om specifika mål och prioriterade aktiviteter som avser budgetåret 2024. Den interna kontrollen bedöms utifrån riskanalys och plan för intern kontroll samt dess uppföljning. I den sammanfattande bedömningen ingår i förekommande fall också granskningsresultat från granskning av bevakningsområden och de fördjupade granskningar som har varit riktade mot förbundet under året.

Granskningen visar att förbundets årsredovisning är upprättad i enlighet med de krav som finns för resultat- och balansräkning. Revisionskontoret konstaterar att SÄRF:s resultaträkning redovisar samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret. Resultaträkningen följer i huvudsak lagstiftningens uppställning.

För helåret 2024 redovisar förbundet ett överskott på 1,2 mnkr, vilket är 3,7 mnkr bättre jämfört med budget. Revisionskontoret noterar att budgeten för 2024 var underfinansierad med 2,5 mnkr. Enligt kommunallagen 11 kap 5 § ska det varje år upprättas en budget där intäkterna överstiger kostnaderna, undantag får göras i den utsträckning som medel från en resultatutjämningsreserv tas i anspråk eller om det finns synnerliga skäl. Av förbundets budget framgår vilka synnerliga skäl som åberopas för att fatta beslut om en underfinansierad budget 2024. Möjligheten att underbalansera budgeten skall användas med restriktivitet och normalt sett endast något enstaka år. Revisionskontoret kan konstatera att förbundet har haft en underfinansierad budget under åren 2020 till 2024.

Revisionskontoret bedömer med utgångspunkt i ovanstående att Direktionen behöver upprätta balanserade budgetar kommande år i enlighet med kommunallagen. Revisionskontoret noterar att det finansiella målet om ett nollresultat uppnås och att budgetmålet för 2024 överträffas. Balanskravet är uppfyllt. Årsredovisningen innehåller en förvaltningsberättelse och lämnar upplysningar om måluppfyllelse.

Revisionskontoret noterar att de materiella anläggningstillgångarna i huvudsak är redovisade i enlighet med RKR R4. Enligt RKR R5 Leasing ska objekt, vilka innehas till följd av ett leasingavtal som klassificeras som finansiellt, redovisas hos leasingtagaren som en anläggningstillgång i balansräkningen. Förpliktelsen att i framtiden betala leasingavgifter ska hos leasingtagaren redovisas som en skuld. Revisionskontoret rekommenderar förbundet att se över sina hyresavtal, detta för att se om några av dessa kan klassificeras som finansiell leasing, i samband med översynen av hyresavtal.

Sammantaget konstateras att förbundet genomfört uppföljning avseende samtliga de 18 prestationsmål Direktionen fastställt för 2024. Sammantaget är 16 av 18 prestationsmål helt genomförda per 31 december 2024. Förbundet skattar i årsredovisningen måluppfyllelsen till 99 % genomfört under året och bedömer därmed att kravet på god ekonomisk hushållning uppfylls.

Direktionen har 15 december 2023 antagit en reviderad policy för intern styrning och kontroll. Förbundet har genomfört en riskanalys, som identifierade 63 risker. Riskanalysen ligger till grund för upprättandet av plan för intern kontroll. Tre risker från riskanalysen togs med till planen för intern kontroll. Planen för intern kontroll 2024 har antagits av Direktionen 15 mars 2024.

SÄRF redovisar uppföljningen av intern kontroll 2024 som bilaga till årsredovisningen. Uppföljning av samtliga tre internkontroller/moment i planen har genomförts under 2024. Samtliga kontrollmoment är avrapporterade till Direktionen den 14 mars 2025. Uppföljningen av den interna kontrollen innehåller kortfattade analyser och åtgärder.

Revisionskontoret bedömer att förbundets årsredovisning i huvudsak är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning, kommunallagen och God redovisningssed. Årsredovisningen följer i huvudsak rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning.

Revisionskontoret bedömer att förbundets årsredovisning redogör för väsentliga händelser och lämnar genom sin förvaltningsberättelse en översiktlig redogörelse över hur förbundets verksamhet utvecklats under året. Samtliga av Direktionens prestationsmål följs upp på ett enhetligt sätt i årsredovisningen. Revisionskontoret bedömer att redovisningen av verksamhetsresultat och mål i årsredovisningen i huvudsak är förenliga med de mål som Direktionen beslutat om. Revisionskontoret bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning. Den sammantagna bedömningen är att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen bedöms som tillräcklig.

Borås 2025-03-24

*Andreas Ekelund,
Revisionschef, Revisionskontoret
Borås Stad*

*Stefan Sjöblom
Certifierad kommunal yrkesrevisor, Revisionskontoret
Borås Stad*

*Emelie Magnusson
Praktikant, Revisionskontoret
Borås Stad*

BORÅS
STAD

REVISIONSKONTORET

Besöksadress Sturegatan 42 **Postadress** 501 80 Borås
Telefon 033-35 71 56 **E-post** revisionskontoret@boras.se
Webbplats boras.se/stadsrevisionen

9. Svar på motion (FR) om hantering av kommuninvånarnas kostnader för VA, avfall m.m. KS2024/318

§96

KS2024/318

Svar på motion (FR) om hantering av kommuninvånarnas kostnader för VA, avfall m.m.

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Teknik- och servicenämndens förslag bifalls: Kommunfullmäktige avslår motionen med följande motivering: Kommunfullmäktige har tilldelat alla nämnder ett utredningsuppdrag för att analysera nettokostnadsavvikelsen, och i samband med det kommer djupgående analys av kostnadseffektiviteten i nämndens verksamheter genomföras.

Ärendet

Michael Plogell (FR) föreslår i motion 2024-11-29 att kommunfullmäktige ger teknik- och servicenämnden i uppdrag att hantera kommuninvånarnas kostnader så att kommunen per 2030 ligger bland de 5 kommuner med mindre än 15 000 invånare som har bäst ranking i denna redovisning. Nämnden ska årligen redovisa hur arbetet därmed avlöper. Kommunfullmäktige har på sammanträde 2024-12-11, § 123, överlämnat motionen till teknik- och servicenämnden för handläggning.

Teknik- och servicenämnden har behandlat ärendet på sammanträde 2025-03-12, § 21, och föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen med följande motivering: Kommunfullmäktige har tilldelat alla nämnder ett utredningsuppdrag för att analysera nettokostnadsavvikelsen, och i samband med det kommer djupgående analys av kostnadseffektiviteten i nämndens verksamheter

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

genomförs.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen tillstyrker teknik- och servicenämndens förslag till kommunfullmäktige: Kommunfullmäktige avslår motionen med följande motivering: Kommunfullmäktige har tilldelat alla nämnder ett utredningsuppdrag för att analysera nettokostnadsavvikelsen, och i samband med det kommer djupgående analys av kostnadseffektiviteten i nämndens verksamheter genomföras.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 80 KSAU Svar på motion (FR) om hantering av kommuninvånarnas kostnader för VA, avfall m.m.
- § 21 TSN Svar på motion (FR) om hantering av kommuninvånarnas kostnader VA, avfall m.m.(TSN2024178-4)
- Motion (FR) om hantering av kommuninvånarnas kostnader för VA, avfall m.m.

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

§21

TSN2024/178

Svar på motion (FR) om hantering av kommuninvånarnas kostnader VA, avfall m.m.

Beslut

Teknik- och servicenämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen med följande motivering:

Kommunfullmäktige har tilldelat alla nämnder ett utredningsuppdrag för att analysera nettokostnadsavvikelsen, och i samband med det kommer djupgående analys av kostnadseffektiviteten i nämndens verksamheter genomföras.

Ärendet

Förslagsställaren föreslår i sin motion att ”kommunfullmäktige ger teknik- och servicenämnden i uppdrag att hantera kommuninvånarnas kostnader så att kommunen per 2030 ligger bland de 5 kommuner med mindre än 15 000 invånare som har bäst ranking i denna redovisning. Nämnden ska årligen redovisa hur arbetet därmed avlöper”.

Bollebygd är en av få kommuner i riket med tillväxt. Det innebär också att kommunens VA behöver byggas ut i takt med att kommunen exploaterar nya områden. Vidare har vi idag få abonnenter såväl nominellt som procentuellt, som ska dela på höga fasta kostnader. Kostnaden för VA-verksamheten beror till stor del på de geografiska förutsättningarna och ambitionsnivån i verksamheten. Inriktningen för verksamheten är inte att ta minst betalt i riket, utan snarare att invånarna ska få valuta för sina skattekronor. VA-verksamheten finansieras för övrigt på flera olika sätt, och många kommuner skattefinansierar del av

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

verksamheten. I Bollebygd taxefinansieras 100% av verksamheten, med undantag för dagvattenhantering om 0,25 mnkr.

Förvaltningen delar bilden av att fjärrvärmen är dyr och har varit i kontakt med fjärrvärmeleverantören som svarat följande: ” Priserna har ökat otroligt mycket vad gäller bränsle vi eldar. I Bollebygd eldar vi flis och dom senaste tre åren har bränslet stigit med 140% i just Bollebygd, dessutom är bränslet vår största kostnadsmassa, ca 60%. Vi kan omöjligt ta ut denna kostnadsmassa hos våra kunder men självklart är det stora ökningarna på fjärrvärmepriset till våra kunder. Det vi också kan se är att mindre värmeverk sticker ut i Nils Holgersson och Solör äger många små värmeverk, bland annat Bollebygd och dessa är så sårbara när kostnadsökningen har stigit så markant.” Förvaltningen ämnar följa upp i framtiden för att säkerställa rimlig prissättning.

Genom att analysera statistiken som förslagsställaren hänvisar till ser vi att kommunen sticker ut i VA och fjärrvärme. Elen går inte att påverka nämnvärt utan där är kostnaderna direkt hänförliga till det geografiska läget och för statistiken avseende renhållning är utfallet gott. Den sammantagna bedömningen är att VA är den enskilt största posten, som också till stor del påverkar var kommunen landar i statistiken; det är också den post som har flest särskilda lösningar och blir mest svår att jämföra på grund av de stora skillnaderna såväl i geografiska förutsättningar, tillväxt och redovisningsprinciper kommuner emellan. Därför anser förvaltningen inte att frågeställarens ambition går att applicera. Fokus borde snarare ligga på att verksamheten är effektiv och att invånarna får valuta för sina skattekrön, något som alltid är en grundpelare i nämndens verksamhet. Värt att notera är att VA-taxornas utveckling i Bollebygd under de senaste åren ligger långt under rikets snittökning (KS2024/287-9).

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige har tilldelat alla nämnder ett utredningsuppdrag för att analysera nettokostnadsavvikelsen, och i samband med det kommer djupgående analys av kostnadseffektiviteten i nämndens verksamheter genomföras.

Förvaltningens förslag till beslut

Teknik- och servicenämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen med följande motivering:

Kommunfullmäktige har tilldelat alla nämnder ett utredningsuppdrag för att analysera nettokostnadsavvikelsen, och i samband med det kommer djupgående analys av kostnadseffektiviteten i nämndens verksamheter genomföras.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Svar på motion (FR) om hantering av kommuninvånarnas kostnader
- § 123 Kf Inkommen motion Motion (FR) om hantering av kommuninvånarnas kostnader för VA, avfall m.m.
- Motion (FR) om hantering av kommuninvånarnas kostnader för VA, avfall m.m.

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Från: [Suzanna Bengtsson](#)
Till: [Tommy Andersson](#)
Ärende: Motion FR
Datum: den 29 november 2024 09:53:56

Från: Michael Plogell
Skickat: den 29 november 2024 09:49
Till: Suzanna Bengtsson <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>
Kopia: Michael Plogell <mplogell@gmail.com>
Ämne: Re:

Motion

Hemsidan <https://nilsholgersson.nu/rapporter/rapport-2024/totalt-2024> redovisar årligen skillnaderna mellan Sveriges kommuners prissättning av vatten, avlopp, el, fjärrvärme och avfall. Bollebygds kommun har ett mycket högt kostnadsläge. Vi rankas som den 274 dyraste kommunen av 290 kommuner. Vi i Folkets Röst är mycket missnöjda med den placeringen. Vi menar att vi bör ligga bland de mindre kommuner i riket som har bäst ranking. Det finns flera kommuner med ungefär vårt invånarantal som har väsentligen lägre kostnader. Vi lämnar därför följande

MOTION

Vi ber kommunfullmäktige ge teknik- och servicenämnden i uppdrag att hantera kommuninvånarnas kostnader så att kommunen per 2030 ligger bland de 5 kommuner med mindre än 15 000 invånare som har bäst ranking i denna redovisning. Nämnden ska årligen redovisa hur arbetet därmed avlöper.

Med vänlig hälsning/ Best regards

Michael Plogell

10. Svar på motion (SD) om allmän toalett
KS2024/314

§95

KS2024/314

Svar på motion (SD) om allmän toalett

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Teknik- och servicenämndens förslag bifalls: Kommunfullmäktige avslår motionen med motivering: Teknik- och serviceförvaltningens bedömning är att kostnaderna är för höga för att investeringen bör prioriteras. Eftersom kommunen redan tecknat avtal med Hemköp Bolles hänvisas invånare och besökare dit.

Ärendet

Ewa Fröjd (SD) och Ewa-Maria Andorff-Ripa (SD) föreslår i motion inkommen 2024-11-22 att en allmän toalett uppförs i centrala Bollebygd. Kommunfullmäktige har på sammanträde 2024-12-11, § 120, remitterat motionen till teknik- och servicenämnden för handläggning. Teknik- och servicenämnden har behandlat ärendet på sammanträde 2025-03-12, § 22, och föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen med motivering: Teknik- och serviceförvaltningens bedömning är att kostnaderna är för höga för att investeringen bör prioriteras. Eftersom kommunen redan tecknat avtal med Hemköp Bolles hänvisas invånare och besökare dit.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen tillstyrker teknik- och servicenämndens förslag till kommunfullmäktige: Kommunfullmäktige avslår motionen med motivering: Teknik- och serviceförvaltningens bedömning är att kostnaderna är för höga för att investeringen bör prioriteras. Eftersom kommunen redan tecknat avtal med

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Hemköp Bolles hänvisas invånare och besökare dit.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 79 KSAU Svar på motion (SD) om allmän toalett
- § 22 TSN Svar på motion (SD) om allmän toalett(TSN2024177-5)
- Motion (SD) om allmän toalett

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

§22

TSN2024/177

Svar på motion (SD) om allmän toalett

Beslut

Teknik- och servicenämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen med motivering:

Förvaltningens bedömning är att kostnaderna är för höga för att investeringen bör prioriteras. Eftersom kommunen redan tecknat avtal med Hemköp Bolles hänvisas invånare och besökare dit.

Teknik- och servicenämnden ger förvaltningen i uppdrag att sätta upp skyltar på torget och busstation som hänvisar till befintlig allmän toalett på Hemköp Bolles.

Ärendet

Förslagsställaren skriver i motionen att "Många invånare har önskat en allmän toalett, en fristående som har skyltar som visar tydligt var den ligger." Frågan har varit uppe tidigare och 11/10 2023 undertecknades ett avtal mellan kommunen och Bollebygds Stormarknad Nya Aktiebolag ("Hemköp Bolles") där handlaren upplåter sina toaletter till allmänheten.

Att bygga en offentlig toalett i centrum hade inneburit väsentliga kostnader för nämnden. Uppskattad summa inklusive VA överstiger 1 mnkr (SBN2022/240-3. Observera prisjusteringar till följd av inflation).

Städ och underhåll hade också inneburit väsentliga driftkostnader.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Förvaltningens bedömning är att kostnaderna är för höga för att investeringen bör prioriteras. Eftersom kommunen redan tecknat avtal med Hemköp Bolles hänvisas invånare och besökare dit.

Förvaltningens förslag till beslut

Teknik- och servicenämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen med motivering:

Förvaltningens bedömning är att kostnaderna är för höga för att investeringen bör prioriteras. Eftersom kommunen redan tecknat avtal med Hemköp Bolles hänvisas invånare och besökare dit.

Ledamöternas förslag till beslut

Sverre Fredriksson (M) föreslår följande som tilläggsförslag: Teknik- och servicenämnden ger förvaltningen i uppdrag att sätta upp skyltar på torget och busstation som hänvisar till befintlig allmän toalett på Hemköp Bolles.

Beslutsgång

Ordföranden frågar först om förslag till beslut kan antas och finner att så sker. Därefter frågar ordföranden om teknik- och servicenämnden antar eller avslår Sverre Fredrikssons (M) tilläggsförslag och finner att nämnden antar förslaget.

Beslutsunderlag

- Svar på motion (SD) om allmän toalett
- Underlag avtal toaletter bolles
- § 120 Kf Inkommen motion Motion (SD) om allmän toalett
- Motion (SD) om allmän toalett

Skickas till

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Avtal om allmän toalett

Nedan angivna parter har träffat följande överenskommelse:

Bollebygds Stormarknad Nya Aktiebolag, org. nr. 556352-0245 ("Hemköp -Bolles")
Bollebygds kommun, org. nr. 212000-2973, ("kommunen")

Bakgrund

Då det saknas allmän toalett i Bollebygds centrum har kommunen tittat på olika alternativ för att allmänheten ska få tillgång till toaletter i centrum. Som ett alternativ till att låta uppföra toaletter har kommunen tittat på att samverka med lokala handlare, som redan i dag i viss utsträckning låter allmänheten få nyttja deras toaletter. Efter kontakt med Hemköp-Bolles, som har en toalett som idag är öppen för deras kunder under butikens öppettider, har parterna kommit överens om att låta även allmänheten nyttja toaletten ("objektet").

Villkor

Parterna har kommit överens om följande villkor.

1. Objektet är beläget i Hemköp-Bolles lokaler på Stationsvägen 7, 517 34 Bollebygd.
2. Objektet kommer att kunna nyttjas som en allmän toalett under Hemköp-Bolles öppettider.
3. Årsavgiften är 28 000 kr exklusive moms och betalningen fördelas kvartalsvis.
4. I avgiften ingår städning, tvål, toalettpapper, underhåll och övrigt som krävs för att objektet ska kunna nyttjas som allmän toalett.
5. Hemköp-Bolles står för försäkring och kostnader vid eventuell skada på objektet.
6. Kommunen ersätter Hemköp-Bolles kostnaden för kontrollavgift i samband med miljöinspektion av objektet.
7. Kommunen ersätter Hemköp-Bolles kostnader vid klottersanering av objektet.
6. Avtalet löper tills vidare med en uppsägningstid på tre (3) månader.
7. Eventuella ändringar av detta avtal ska vara skriftliga och undertecknas av båda parter för att vara giltiga.

Detta avtal har upprättats i två (2) likalydande exemplar, varav parterna har tagit var sitt.

Bollebygd den 11/10 2023

För Bollebygds kommun

Monica Holmgren
Signatur

Monica Holmgren
Namnförtydligande

Bollebygd den 23/10 11

För Bollebygds Stormarknad Nya
Aktiebolag

Lars Wiss
Signatur

Lars Wiss
Namnförtydligande

MOTION OM ALLMÄN TOALETT

Många invånare har önskat en allmän toalett, en fristående som har skyltar som visar tydligt var den ligger. Många med mig har ingen kännedom att Hemköp (Bolles) har en toalett, men den är låst och nyckeln ligger i kassan. Nackdelen är att det finns inga skyltar att Bolles har en allmän toalett. Jag anser att toalett är självklarhet och den placeras centralt och med vägledande skyltar.

Jag yrkar att en allmän toalett uppförs i centrala Bollebygd.

Ewa Fröjd SD

Ewa-Maria Andorff-Ripa (SD)

Birgitta Rasmussen (SD)

11. Svar på motion (SD)/(KD) om jäv i
politiska instanser - återremiss KS2024/312

§97

KS2024/312

Svar på motion (SD)/(KD) om jäv i politiska instanser - återremiss**Beslut****Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige**

Kommunfullmäktige avslår motionen då frågan om jäv i politiska instanser redan är utredd i och med omorganisation av nämnderna 2023/2024, då samhällsbyggnadsnämnden delades i två nämnder och jävsnämnden upphörde.

Ärendet

Daniel Persson (SD) och Rune Kennborn (KD) föreslår i motion 2024-11-26 att Bollebygds kommun, med hjälp av en extern part, genomför en kartläggning av den politiska organisationen för att identifiera och minimera risken för jäv. Motionärerna anser att en översikt visar att flera partier har företrädare med uppdrag i flera nämnder. Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna anser att det är av största vikt att kommunen agerar proaktivt för att undvika situationer där beslut kan ifrågasättas eller överklagas på grund av jäv. Man föreslår att kommunen använder extern, oberoende aktör – exempelvis Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) – för att genomföra en grundlig kartläggning av jäv inom den politiska organisationen. Kommunfullmäktige har på sammanträde 2024-12-11, § 121, remitterat motionen till kommunstyrelsen för handläggning. Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige var att avslå motionen. Eftersom jävsreglerna är utformade så att den jävige själv ska ange om han eller hon är jävig går det emot kommunallagens syfte att kartlägga jäv. Dessutom rör jävsgrunderna i stor utsträckning personliga förhållanden som kan komma att förändras, så en kartläggning skulle vara en färskvara. Det kan även vara direkt

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

olämpligt med en kartläggning som rör förtroendevaldas personliga förhållanden.

På kommunfullmäktiges sammanträde 2025-03-20, § 27, återremitterades motionen med följande motivering: Vi vill att kostnad tas fram för med hjälp av en extern part, genomför en kartläggning av den politiska organisationen för att identifiera och minimera risken för jäv.

Inför arbetet med ny nämndsorganisation under 2023 utreddes risken för jäv mellan de olika förvaltningarna och nämnderna. I samband med detta arbete fördes en flitig muntlig och skriftlig dialog med SKR kring de olika förslag som kommunstyrelseförvaltningen hade och hur kommunen på bästa sätt kunde organiseras för att minimera risken för jäv. Det förslag som slutligen antogs – att dela samhällsbyggnadsnämnden i två nämnder med respektive två förvaltningar, samt där jävsnämnden upphörde, och som ledde till den nämndsorganisation kommunen har idag – har därmed redan behandlats av SKR, om än inte som ett uppdrag i form av en faktisk kartläggning.

Den nämndsorganisation som Bollebygds kommun har idag har kommit till just för att minska risken för jäv. Att helt utesluta risken för jäv går dock inte och just därför är det den enskilde förtroendevalde som behöver vara uppmärksam på om risk för jäv föreligger. En generell princip och bestämmelse är att en nämnd inte får bestämma om rättigheter och skyldigheter för kommunen i ärenden där nämnden också företräder kommunen som part. En annan generell princip är att kommunal drift av en verksamhet inte får ligga i samma nämnd som utövar tillsyn över samma verksamhet. Med beaktande av nämnda principer kan man framförallt se en viss risk för jäv mellan teknik- och servicenämnden och bygg- och miljönämnden vid till exempel bygglovsansökan om samma förtroendevalda

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

hanterar ärendet. Då kommunen även har en stiftelse, Bollebo, finns en risk för jäv mellan stiftelsen och teknik- och servicenämnden, som hanterar fastigheter, lokaler och hyresavtal. Förtroendevalda som har dubbla engagemang ska därför inte handlägga och besluta i myndighetsutövningsärenden där man har en direkt koppling till en av parterna.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige avslår motionen då frågan om jäv i politiska instanser redan är utredd i och med omorganisation av nämnderna 2023/2024, då samhällsbyggnadsnämnden delades i två nämnder och jävsnämnden upphörde.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 78 KSAU Svar på motion (SD)/(KD) om jäv i politiska instanser - återremiss
- § 27 Kf Svar på motion (SD)/(KD) om jäv i politiska instanser
- Motion (SD)/(KD) om jäv i politiska instanser

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Tjänsteskrivelse

2025-05-08

Suzanna Bengtsson | Kanslichef och
kommunsekreterare

Dnr KS2024/312-7

0734-64 70 10 |

suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Svar på återremiss på motion (SD)/(KD) om jäv i politiska instanser**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige avslår motionen då frågan om jäv i politiska instanser redan är utredd i och med omorganisation av nämnderna 2023/2024, då samhällsbyggnadsnämnden delades i två nämnder och jävsnämnden upphörde.

Ärendet

Daniel Persson (SD) och Rune Kennborn (KD) föreslår i motion 2024-11-26 att Bollebygds kommun, med hjälp av en extern part, genomför en kartläggning av den politiska organisationen för att identifiera och minimera risken för jäv. Motionärerna anser att en översikt visar att flera partier har företrädare med uppdrag i flera nämnder. Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna anser att det är av största vikt att kommunen agerar proaktivt för att undvika situationer där beslut kan ifrågasättas eller överklagas på grund av jäv. Man föreslår att kommunen använder extern, oberoende aktör – exempelvis Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) – för att genomföra en grundlig kartläggning av jäv inom den politiska organisationen. Kommunfullmäktige har på sammanträde 2024-12-11, § 121, remitterat motionen till kommunstyrelsen för handläggning. Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige var att avslå motionen. Eftersom jävsreglerna är utformade så att den jävige själv ska ange om han eller hon är jävig går det emot kommunallagens syfte att kartlägga jäv. Dessutom rör jävsgrunderna i stor utsträckning personliga

förhållanden som kan komma att förändras, så en kartläggning skulle vara en färskvara. Det kan även vara direkt olämpligt med en kartläggning som rör förtroendevaldas personliga förhållanden.

På kommunfullmäktiges sammanträde 2025-03-20, § 27, återremitterades motionen med följande motivering: Vi vill att kostnad tas fram för med hjälp av en extern part, genomför en kartläggning av den politiska organisationen för att identifiera och minimera risken för jäv.

Bedömning

Inför arbetet med ny nämndsorganisation under 2023 utreddes risken för jäv mellan de olika förvaltningarna och nämnderna. I samband med detta arbete fördes en flitig muntlig och skriftlig dialog med SKR kring de olika förslag som kommunstyrelseförvaltningen hade och hur kommunen på bästa sätt kunde organiseras för att minimera risken för jäv.

Det förslag som slutligen antogs – att dela samhällsbyggnadsnämnden i två nämnder med respektive två förvaltningar, samt där jävsnämnden upphörde, och som ledde till den nämndsorganisation kommunen har idag – har därmed redan behandlats av SKR, om än inte som ett uppdrag i form av en faktisk kartläggning.

Den nämndsorganisation som Bollebygds kommun har idag har kommit till just för att minska risken för jäv. Att helt utesluta risken för jäv går dock inte och just därför är det den enskilde förtroendevalde som behöver vara uppmärksam på om risk för jäv föreligger. En generell princip och bestämmelse är att en nämnd inte får bestämma om rättigheter och skyldigheter för kommunen i ärenden där nämnden också företräder kommunen som part. En annan generell princip är att kommunal drift av en verksamhet inte får ligga i samma nämnd som utövar tillsyn över samma verksamhet. Med beaktande av nämnda principer kan man framförallt se en viss risk för jäv mellan teknik- och servicenämnden och bygg- och miljönämnden vid till exempel

bygglovsansökan om samma förtroendevalda hanterar ärendet. Då kommunen även har en stiftelse, Bollebo, finns en risk för jäv mellan stiftelsen och teknik- och servicenämnden, som hanterar fastigheter, lokaler och hyresavtal.

Förtroendevalda som har dubbla engagemang ska därför inte handlägga och besluta i myndighets-utövningsärenden där man har en direkt koppling till en av parterna.

Barnkonsekvensanalys

Beslut i ärendet bedöms inte påverka barn och unga negativt.

Skickas till

Kommunfullmäktige

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Suzanna Bengtsson

Kanslichef och kommunsekreterare

§27

KS2024/312

Svar på motion (SD)/(KD) om jäv i politiska instanser

Beslut

Ärendet återremitteras och vi vill att kostnad tas fram för med hjälp av en extern part, genomför en kartläggning av den politiska organisationen för att identifiera och minimera risken för jäv.

Ärendet

Daniel Persson (SD) och Rune Kennborn (KD) föreslår i motion 2024-11-26 att Bollebygds kommun, med hjälp av en extern part, genomför en kartläggning av den politiska organisationen för att identifiera och minimera risken för jäv.

Motionärerna anser att en översikt visar att flera partier har företrädare med uppdrag i flera nämnder. Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna anser att det är av största vikt att kommunen agerar proaktivt för att undvika situationer där beslut kan ifrågasättas eller överklagas på grund av jäv. Man föreslår att kommunen använder extern, oberoende aktör – exempelvis Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) – för att genomföra en grundlig kartläggning av jäv inom den politiska organisationen.

Kommunfullmäktige har på sammanträde 2024-12-11, § 121, remitterat motionen till kommun-styrelsen för handläggning.

Bakgrund

För de politiska församlingarna, t ex kommunfullmäktige, gäller ganska svaga jävsregler. I princip är dessa ledamöter endast förhindrade att hantera ärenden som rör dem personligen. Anledningen till att jävsreglerna fått denna utformning är att man inte vill bakbinda det politiska arbetet. En förtroende-vald i

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

kommunstyrelsen eller annan nämnd riskerar dock att vara jävig i fler situationer än en ledamot i fullmäktige, eftersom bestämmelserna om jäv avser all handläggning hos nämnderna. Med handläggning menas i detta fall såväl utredning som beredning, föredragning och beslutsfattande.

Jävsreglerna för förtroendevalda finner man i 6 kap. 28 § Kommunallagen (KL). De olika jävs-grunderna enligt paragrafen är som följer:

- 1. Parts-, intresse- och närståendejäv.** Personen är jävig om hen eller någon närstående är part i ärendet eller annars kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning.
- 2. Ställföreträdar- och ombudsjäv.** Täcker alla de situationer där den förtroendevalde eller någon närstående till honom eller henne, är eller har varit ställföreträdare eller ombud för en part i ärendet eller för någon annan som kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning.
- 3. Tillsynsjäv.** Rör de situationer där den förtroendevalde eller anställda är knuten till en verksamhet som ett tillsynsärende avser. Det innebär att en förtroendevald eller anställd som på något sätt är knuten till driften av en kommunal verksamhet inte kan delta i hanteringen av tillsynen över samma verksamhet. Regeln omfattar all slags kommunal tillsyn över verksamheter som kommunen själv bedriver. I den kommunala tillsynen ingår att utöva tillsyn över verksamheter där kommunen själv kan vara driftsansvarig, t.ex. energi- och avloppsanläggningar. Tillsynsjävet omfattar inte den uppsikt som kommunstyrelsen har över verksamhet i kommunala nämnder och bolag.
- 4. Delikatessjäv.** Innebär att den som har att handlägga ett ärende är jävig, om det av något annat skäl föreligger någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet till hans eller hennes opartiskhet. Det kan vara när den förtroendevalde eller anställda står i ett markant beroende-förhållande till den som saken angår, exempelvis genom anställningsförhållande eller ekonomisk

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

beroendeställning. Delikatessjäv kan även uppstå om det är uppenbart att någon är nära vän eller ovän med den saken rör, liksom när anställd eller förtroendevald är engagerad i saken på ett sådant sätt att misstanke lätt kan uppkomma om att det brister i förutsättningarna för en opartisk bedömning.

Undantag från jävsreglerna

I 6 kap. 31 § andra stycket KL finns ett undantag från jävsreglerna rörande delikatessjäv vid dubbla engagemang i två nämnder. Förarbetena till 31 § andra stycket KL talar om engagemang i kommun-styrelsen och ytterligare en nämnd. Där anges att det i det kommunalpolitiska arbetet inte är ovanligt att ordförandena i åtminstone vissa "tunga" nämnder också är ledamöter i kommunstyrelsen.

Eftersom de nämndärenden som handläggs i kommunstyrelsen sällan är partsärenden i den meningen att de berör nämnden som sådan, bör frågan om opartiskhet i de flesta fall uppenbart sakna betydelse och undantagsregeln om bortseende från jäv kunna tillämpas. För att undvika oklarhet framgår det av lagtexten att delikatessjäv inte ska anses föreligga om en förtroendevald tidigare har deltagit i ärendets handläggning hos en annan nämnd.

När någon är jävig

I 30 § KL regleras vad som gäller när någon är jävig enligt punkterna i 28 §. Där anges att den förtroendevalda eller anställda inte får delta eller närvara vid handläggningen av ärendet.

Vidare anges att det ankommer på den enskilde att självmant anmäla omständigheter som kan antas utgöra jäv.

Kommunstyrelseförvaltningen gör följande bedömning: Eftersom jävsreglerna är utformade så att den jävige själv ska ange om han eller hon är jävig går det emot Kommunallagens syfte att kartlägga jäv. Dessutom rör jävsgrunderna i stor

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

utsträckning personliga förhållanden som kan komma att förändras, så en kartläggning skulle vara en färskvara. Det kan även vara direkt olämpligt med en kartläggning som rör förtroendevaldas personliga förhållanden. Förvaltningen tror mer på att utbildningsinsatser kan vara ett svar på det som upplevs som problematiska jävsförhållanden. På kommunens externa webb finns t ex redan idag en politikerportal där kommunstyrelseförvaltningen har samlat information som man som förtroendevald i kommunen kan tänkas behöva veta/kunna i ditt förtroendeuppdrag, däribland jävsregler; [Politikerportal - Bollebygds kommun](#) Vid starten av en ny mandatperiod bjuds också alla förtroendevalda (nya och gamla) in till en utbildningsdag och där går jävsregler igenom, dock skulle man i varje nämnd förslagsvis kunna ha en kortare utbildningspunkt kring jäv en gång per år, då förtroendevalda slutar sina uppdrag och nya väljs in som inte varit med på utbildningsdagen i början av ny mandatperiod. Allt sammantaget bedömer kommunstyrelseförvaltningen att motionen ska avslås.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige avslår motionen. Eftersom jävsreglerna är utformade så att den jävige själv ska ange om han eller hon är jävig går det emot Kommunallagens syfte att kartlägga jäv. Dessutom rör jävsgrunderna i stor utsträckning personliga förhållanden som kan komma att förändras, så en kartläggning skulle vara en färskvara. Det kan även vara direkt olämpligt med en kartläggning som rör förtroendevaldas personliga förhållanden.

Ledamöternas förslag till beslut

Ulf Rapp (S) föreslår följande: Ärendet återremitteras och vi vill att kostnad tas fram för med hjälp av en extern part, genomför en kartläggning av den politiska

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

organisationen för att identifiera och minimera risken för jäv.

Ulf Rapps (S) förslag tillstyrks av Daniel Persson (SD) och Rune Kennborn (KD).

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag, varav ett förslag om återremiss. Ordföranden frågar först om ärendet ska återremitteras eller avgöras på dagens sammanträde, och finner att ärendet återremitteras.

Beslutsunderlag

- § 27 KS Svar på motion (SD)/(KD) om jäv i politiska instanser
- Motion (SD)/(KD) om jäv i politiska instanser

Skickas till

Kanslichef

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Jäv i politiska organ

Vid senaste kommunfullmäktigemötet uppstod en diskussion om jäv i samband med ett fyllnadsval. En moderat ledamot lyfte fram olämpligheten i att inneha flera uppdrag samtidigt inom olika nämnder. Risken för att beslut kan överklagas eller stoppas belystes under diskussionen.

En översikt visar att flera partier, inklusive Moderaterna, har företrädare med uppdrag i flera nämnder.

Dessutom framkommer att en politiker som också är ordförande för ett parti kommer att anställas som miljö- och hållbarhetsstrateg. Denna dubbelroll innebär att personen både bereder och påverkar politiska beslut, vilket kan leda till en potentiell jävssituation.

Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna anser att det är av största vikt att kommunen agerar proaktivt för att undvika situationer där beslut kan ifrågasättas eller överklagas på grund av jäv. Vi föreslår därför att kommunen använder extern, oberoende aktör – exempelvis Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) – för att genomföra en grundlig kartläggning av jäv inom den politiska organisationen. Syftet är att identifiera riskområden och ta fram konkreta förslag för att minimera dessa risker. Åtgärderna kan omfatta ändringar i kommunens reglementen eller andra relevanta riktlinjer.

Vi yrkar att kommunen, med hjälp av en extern part, genomför en kartläggning av den politiska organisationen för att identifiera och minimera risken för jäv.

2024-11-26

Daniel Persson

Rune Kennborn

Sverigedemokraterna

Kristdemokraterna

12. Revidering av taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel KS2024/47

§84

KS2024/47

Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige bifaller bygg- och miljönämndens förslag med ändringen att sista delen stryks då Riksdagen nu fattat beslut kring lagändringen. Beslutet lyder som följer:

- Kommunfullmäktige antar tillägg till, och revidering av, "Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel".
- Taxan träder i kraft från och med det datum då kommunfullmäktiges protokoll med beslutet har justerats och tillämpas på ärenden som kommer in från och med denna dag. För ärenden som påbörjats innan denna taxas ikraftträdande tillämpas tidigare gällande taxa.
- Bygg- och miljönämnden får för varje kalenderår besluta att justera timtaxan med den procentsats för det innevarande kalenderåret i Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som finns publicerad på SKR:s webbplats i oktober månad året innan den nya timtaxan ska börja tillämpas.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

- Kommunfullmäktige beslutar att det avtal om samverkan som tecknats, och som kommunfullmäktige ytterst beslutat om, § 64 KF 2024-06-05, även omfattas av ett godkännande om tillägget vad gäller gårdsförsäljning av alkohol. Det förutsätter dock att det sker en överenskommelse med samverkande kommun.

Ärendet

Regeringen har föreslagit en ändring i alkohollagen som gör det möjligt för små producenter att sälja sina egna alkoholdrycker direkt från gården, så kallad gårdsförsäljning. När bygg- och miljönämnden behandlade ärendet på sammanträde 2025-04-14 hade riksdagen fortfarande inte fattat beslut i frågan. Riksdagen fattade beslutet 2025-04-23. Ändringen börjar gälla 2025-06-01. Tillägget om gårdsförsäljning sker i alkohollagen. Alkohollagen ingår i den tidigare lämnade delegeringsrätten till bygg- och miljönämnden (bygg- och miljönämndens

reglemente). Kommunerna föreslås få ansvar för att:

- Handlägga tillstånd till verksamheter som vill bedriva gårdsförsäljning av alkohol.
- Ha tillsyn över att verksamheterna följer lagstiftningen.
- Att pröva ansökningar om gårdsförsäljning kommer sannolikt att likna det arbete som idag görs med serveringstillstånd.

Vid nämndens handläggning av ärendet var Länsstyrelsernas uppmaning till kommunerna enligt följande: För att vara redo inför ändringen i lagstiftningen uppmanar länsstyrelserna kommunerna att:

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

- Bestämna vilken nämnd som ska ansvara för tillstånd och tillsyn.
- Se över sin delegeringsordning och reglemente.
- Ta fram tydliga rutiner för hur ansökningar ska hanteras och hur tillsyn ska gå till.
- Se över och justera avgifterna för ansökningar och tillsyn.
- Uppdatera kommunens hemsida med information och ansökningsblanketter.
- Revidera kommunens riktlinjer enligt alkohollagen.

Bygg- och miljönämnden föreslår en revidering och tillägg i taxan som avser gårdsförsäljning. Taxan innehåller avgifter för både prövning av ansökningar och för tillsyn av verksamheter som har tillstånd för gårdsförsäljning. Gårdsförsäljning bedöms med stor sannolikhet bli en del av alkohollagen. Eftersom alkohollagen redan delegerats som verksamhetsområde till bygg- och miljönämnden och därav ingår i nämndens reglemente, skulle ingen ändring krävas. Samverkansavtalet (KS2024/95, kommunfullmäktiges sammanträde 2024-06-04, § 64) omfattar tillsynsområdena alkohol, tobak och receptfria läkemedel. Kommunfullmäktige har genom det beslutet även delegerat till bygg- och miljönämnden att göra mindre revideringar i avtalet, för de fall där avtalets syfte eller innehåll inte väsentligen ändras. Bygg- och miljönämnden har idag i uppdrag att se över sina rutiner, riktlinjer och processer och denna del kommer att tas med i det arbetet. För att kommunen ska vara förberedd och snabbt kunna hantera ansökningar och tillsyn, för det fall att lagen träder i kraft den 1 juni 2025, föreslås att taxan beslutas så snart som möjligt. Det finns inget hinder mot att tillämpa en antagen taxa innan beslutet har vunnit laga kraft (13 kap 14 § kommunallagen). Taxan gäller från och med det datum då protokollet med beslutet har justerats.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Bygg- och miljönämnden har behandlat ärendet på sammanträde 2025-04-14, § 58, och föreslår till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar tillägg till, och revidering av, "Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel".

Taxan träder i kraft från och med det datum då kommunfullmäktiges protokoll med beslutet har justerats och tillämpas på ärenden som kommer in från och med denna dag. För ärenden som påbörjats innan denna taxas ikraftträdande tillämpas tidigare gällande taxa.

Bygg- och miljönämnden får för varje kalenderår besluta att justera timtaxan med den procentsats för det innevarande kalenderåret i Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som finns publicerad på SKR:s webbplats i oktober månad året innan den nya timtaxan ska börja tillämpas.

Kommunfullmäktige beslutar att det avtal om samverkan som tecknats, och som kommunfullmäktige ytterst beslutat om, § 64 KF 2024-06-05, även omfattas av ett godkännande om tillägget vad gäller gårdsförsäljning av alkohol. Det förutsätter dock att det sker en överenskommelse med samverkande kommun.

Förutsättningen för beslutet ovan, om tillägg i taxan kring gårdsförsäljning av alkohol, är att riksdagen fattar slutligt beslut om lagändringen. Om lagändringen uteblir tillämpas dock taxan samt dess justeringar utifrån kommunfullmäktiges beslut i övriga delar. Om lagändringen senareläggs tillämpas tillägget i taxan om

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

gårdsförsäljning av alkohol först det datum när lagändringen börjat gälla.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen tillstyrker bygg- och miljönämndens förslag till kommunfullmäktige med ändringen att sista delen stryks då Riksdagen nu fattat beslut kring lagändringen. Förslaget lyder som följer:

- Kommunfullmäktige antar tillägg till, och revidering av, "Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel".
- Taxan träder i kraft från och med det datum då kommunfullmäktiges protokoll med beslutet har justerats och tillämpas på ärenden som kommer in från och med denna dag. För ärenden som påbörjats innan denna taxas ikraftträdande tillämpas tidigare gällande taxa.
- Bygg- och miljönämnden får för varje kalenderår besluta att justera timtaxan med den procentsats för det innevarande kalenderåret i Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som finns publicerad på SKR:s webbplats i oktober månad året innan den nya timtaxan ska börja tillämpas.
- Kommunfullmäktige beslutar att det avtal om samverkan som tecknats, och som kommunfullmäktige ytterst beslutat om, § 64 KF 2024-06-05, även omfattas av ett godkännande om tillägget vad gäller gårdsförsäljning av alkohol. Det förutsätter dock att det sker en överenskommelse med

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

samverkande kommun.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 76 KSAU Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel
- BMN-2025-308-2-Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen lagen om tobak __och liknande produkter lag om tobaksfria nikotinprodukter samt __lag om handel
- Tillägg till och revidering av taxa Taxa för prövning och tillsyn
- Tillägg till och revidering av taxa Taxa för prövning och tillsyn

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

§58 Tillägg till och revidering av taxa ”Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel” – BMN-2025-308.

Beslut

Bygg- och miljönämnden föreslår följande till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar tillägg till, och revidering av, ”Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel”.

Taxan träder i kraft från och med det datum då kommunfullmäktiges protokoll med beslutet har justerats och tillämpas på ärenden som kommer in från och med denna dag. För ärenden som påbörjats innan denna taxas ikraftträdande tillämpas tidigare gällande taxa.

Bygg- och miljönämnden får för varje kalenderår besluta att justera timtaxan med den procentsats för det innevarande kalenderåret i Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som finns publicerad på SKR:s webbplats i oktober månad året innan den nya timtaxan ska börja tillämpas.

Kommunfullmäktige beslutar att det avtal om samverkan som tecknats, och som kommunfullmäktige ytterst beslutat om, § 64 KF 2024-06-05, även omfattas av ett godkännande om tillägget vad gäller gårdsförsäljning av alkohol. Det förutsätter dock att det sker en överenskommelse med samverkande kommun.

Förutsättningen för beslutet ovan, om tillägg i taxan kring gårdsförsäljning av alkohol, är att riksdagen fattar slutligt beslut om lagändringen. Om lagändringen uteblir tillämpas dock taxan samt dess justeringar utifrån kommunfullmäktiges beslut i övriga delar. Om lagändringen senareläggs tillämpas tillägget i taxan om gårdsförsäljning av alkohol först det datum när lagändringen börjat gälla.

Ärendet

Regeringen har föreslagit en ändring i alkohollagen som gör det möjligt för små producenter att sälja sina egna alkoholdrycker direkt från gården, så kallad gårdsförsäljning. Riksdagen väntas fatta det slutgiltiga beslutet i april 2025, och om ändringen går igenom börjar den gälla den 1 juni 2025. Det är fortfarande möjligt att förslaget ändras innan det träder i kraft.

Tillägget om gårdsförsäljning föreslås av lagstiftaren ske i alkohollagen. Alkohollagen ingår i den tidigare lämnade delegeringsrätten till bygg- och miljönämnden (bygg- och miljönämndens reglemente).

Vad innebär lagändringen för kommunen?

Kommunerna föreslås få ansvar för att:

- Handlägga tillstånd till verksamheter som vill bedriva gårdsförsäljning av alkohol.
- Ha tillsyn över att verksamheterna följer lagstiftningen.
- Att pröva ansökningar om gårdsförsäljning kommer sannolikt att likna det arbete som idag görs med serveringstillstånd.

Länsstyrelsernas uppmaning till kommunerna:

För att vara redo inför ändringen i lagstiftningen uppmanar länsstyrelserna kommunerna att:

- Bestämma vilken nämnd som ska ansvara för tillstånd och tillsyn.
- Se över sin delegationsordning och reglemente.
- Ta fram tydliga rutiner för hur ansökningar ska hanteras och hur tillsyn ska gå till.
- Se över och justera avgifterna för ansökningar och tillsyn.
- Uppdatera kommunens hemsida med information och ansökningsblanketter.
- Revidera kommunens riktlinjer enligt alkohollagen.

Nya avgifter för gårdsförsäljning

Bygg- och miljönämnden föreslår en revidering och tillägg i taxan som avser gårdsförsäljning. Taxan innehåller avgifter för både prövning av ansökningar och för tillsyn av verksamheter som har tillstånd för gårdsförsäljning.

Tillägg och justeringar:

Utöver tillägget om gårdsförsäljning av alkohol för prövning och tillsyn, föreslås mindre justeringar i taxan.

Tobaksfria nikotinprodukter har lagts till som schabloner i tabell 3 och 4 för att undvika timavgiftsbeslut.

Förseningsavgiften för restaurangrapporter har sänkts från fem till två timmar.

Schablontiden för handläggning av tillstånd för tobaksförsäljning är höjt från 8 timmar till 12 timmar för stadigvarande tillstånd respektive till 10 timmar för tillfälligt tillstånd. Det är den bedömning förvaltningen gör avseende tidsåtgången, dvs det motsvarar faktisk handläggningstid.

Ekonomiska förutsättningar

Om riksdagen godkänner lagförslaget innebär det att nämnden behöver kunna ta ut avgifter för att hantera ansökningar och bedriva tillsyn av verksamheter som har tillstånd för gårdsförsäljning av alkohol. Därav behöver nämndens taxa ses över och anpassas genom tillägg. Timtaxan är densamma som för övriga delar i taxan.

Revideringen av taxan föreslås även i andra delar utifrån en erfarenhetsbedömning, för en anpassning till en faktisk handläggningstid.

Bedömning

Gårdsförsäljning bedöms med stor sannolikhet bli en del av alkohollagen. Eftersom alkohollagen redan delegerats som verksamhetsområde till bygg- och miljönämnden och därav ingår i nämndens reglemente, skulle ingen ändring krävas.

Samverkansavtalet, §64 KS2024/95, kommunfullmäktiges sammanträde 2024-06-04, omfattar tillsynsområdena alkohol, tobak och receptfria läkemedel. Kommunfullmäktige har genom det beslutet även delegerat till bygg- och miljönämnden att göra mindre revideringar i avtalet, för de fall där avtalets syfte eller innehåll inte väsentligen ändras.

Bygg- och miljönämnden har idag i uppdrag att se över sina rutiner, riktlinjer och processer och denna del kommer att tas med i det arbetet.

För att kommunen ska vara förberedd och snabbt kunna hantera ansökningar och tillsyn, för det fall att lagen träder i kraft den 1 juni 2025, föreslås att taxan beslutas så snart som möjligt.

Det finns inget hinder mot att tillämpa en antagen taxa innan beslutet har vunnit laga kraft (13 kap 14 § kommunallagen). Taxan gäller från och med det datum då protokollet med beslutet har justerats.

Förvaltningens förslag till beslut

Bygg- och miljönämnden föreslår följande till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar tillägg till, och revidering av, ”Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel”.

Taxan träder i kraft från och med det datum då kommunfullmäktiges protokoll med beslutet har justerats och tillämpas på ärenden som kommer in från och med denna dag. För ärenden som påbörjats innan denna taxas ikraftträdande tillämpas tidigare gällande taxa.

Bygg- och miljönämnden får för varje kalenderår besluta att justera timtaxan med den procentsats för det innevarande kalenderåret i Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som finns publicerad på SKR:s webbplats i oktober månad året innan den nya timtaxan ska börja tillämpas.

Kommunfullmäktige beslutar att det avtal om samverkan som tecknats, och som kommunfullmäktige ytterst beslutat om, § 64 KF 2024-06-05, även omfattas av ett godkännande om tillägget vad gäller gårdsförsäljning av alkohol. Det förutsätter dock att det sker en överenskommelse med samverkande kommun.

Förutsättningen för beslutet ovan, om tillägg i taxan kring gårdsförsäljning av alkohol, är att riksdagen fattar slutligt beslut om lagändringen. Om lagändringen uteblir tillämpas dock taxan samt dess justeringar utifrån kommunfullmäktiges beslut i övriga delar. Om lagändringen senareläggs tillämpas tillägget i taxan om gårdsförsäljning av alkohol först det datum när lagändringen börjat gälla.

Barnkonsekvensanalys

Beslut om tillägg och revidering av taxan bedöms inte påverka barn- och unga negativt.

Beslutsunderlag

- Tillägg till och revidering av taxa ”Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel”, bygg- och miljöförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2025-04-03
- Taxa ” Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel”, bygg- och miljöförvaltningens förslag
- Taxa ” Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel”, gällande taxa
- Samverkansavtal inom tillsynsområdena alkohol, tobak och receptfria läkemedel, KS2024/95, § 64 KF 2024-06-05

Skickas till

Kommunstyrelsen

Bygg- och miljönämnden

Tillägg till och revidering av taxa ”Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel”.

Förslag till beslut

Bygg- och miljönämnden föreslår följande till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar tillägg till, och revidering av, ”Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel”.

Taxan träder i kraft från och med det datum då kommunfullmäktiges protokoll med beslutet har justerats och tillämpas på ärenden som kommer in från och med denna dag. För ärenden som påbörjats innan denna taxas ikraftträdande tillämpas tidigare gällande taxa.

Bygg- och miljönämnden får för varje kalenderår besluta att justera timtaxan med den procentsats för det innevarande kalenderåret i Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som finns publicerad på SKR:s webbplats i oktober månad året innan den nya timtaxan ska börja tillämpas.

Kommunfullmäktige beslutar att det avtal om samverkan som tecknats, och som kommunfullmäktige ytterst beslutat om, § 64 KF 2024-06-05, även omfattas av ett godkännande om tillägget vad gäller gårdsförsäljning av alkohol. Det förutsätter dock att det sker en överenskommelse med samverkande kommun.

Förutsättningen för beslutet ovan, om tillägg i taxan kring gårdsförsäljning av alkohol, är att riksdagen fattar slutligt beslut om lagändringen. Om lagändringen uteblir tillämpas dock taxan samt dess justeringar utifrån kommunfullmäktiges beslut i övriga delar. Om lagändringen senareläggs tillämpas tillägget i taxan om gårdsförsäljning av alkohol först det datum när lagändringen börjat gälla.

Ärendet

Regeringen har föreslagit en ändring i alkohollagen som gör det möjligt för små producenter att sälja sina egna alkoholdrycker direkt från gården, så kallad gårdsförsäljning. Riksdagen väntas fatta det slutgiltiga beslutet i april 2025, och om ändringen går igenom börjar den gälla den 1 juni 2025. Det är fortfarande möjligt att förslaget ändras innan det träder i kraft.

Bygg- och miljöförvaltningen
Ann-Charlotte Lind | Förvaltningschef
| byggochmiljo@bollebygd.se

Tillägget om gårdsförsäljning föreslås av lagstiftaren ske i alkohollagen. Alkohollagen ingår i den tidigare lämnade delegeringsrätten till bygg- och miljönämnden (bygg- och miljönämndens reglemente).

Vad innebär lagändringen för kommunen?

Kommunerna föreslås få ansvar för att:

- Handlägga tillstånd till verksamheter som vill bedriva gårdsförsäljning av alkohol.
- Ha tillsyn över att verksamheterna följer lagstiftningen.
- Att pröva ansökningar om gårdsförsäljning kommer sannolikt att likna det arbete som idag görs med serveringstillstånd.

Länsstyrelsernas uppmaning till kommunerna:

För att vara redo inför ändringen i lagstiftningen uppmanar länsstyrelserna kommunerna att:

- Bestämma vilken nämnd som ska ansvara för tillstånd och tillsyn.
- Se över sin delegationsordning och reglemente.
- Ta fram tydliga rutiner för hur ansökningar ska hanteras och hur tillsyn ska gå till.
- Se över och justera avgifterna för ansökningar och tillsyn.
- Uppdatera kommunens hemsida med information och ansökningsblanketter.
- Revidera kommunens riktlinjer enligt alkohollagen.

Nya avgifter för gårdsförsäljning

Bygg- och miljönämnden föreslår en revidering och tillägg i taxan som avser gårdsförsäljning. Taxan innehåller avgifter för både prövning av ansökningar och för tillsyn av verksamheter som har tillstånd för gårdsförsäljning.

Tillägg och justeringar:

Utöver tillägget om gårdsförsäljning av alkohol för prövning och tillsyn, föreslås mindre justeringar i taxan.

Tobaksfria nikotinprodukter har lagts till som schabloner i tabell 3 och 4 för att undvika timavgiftsbeslut.

Förseningsavgiften för restaurangrapporter har sänkts från fem till två timmar.

Schablontiden för handläggning av tillstånd för tobaksförsäljning är höjt från 8 timmar till 12 timmar för stadigvarande tillstånd respektive till 10 timmar för tillfälligt tillstånd. Det är den bedömning förvaltningen gör avseende tidsåtgången, dvs det motsvarar faktisk handläggningstid.

Bygg- och miljöförvaltningen
Ann-Charlotte Lind | Förvaltningschef
| byggochmiljo@bollebygd.se

Ekonomiska förutsättningar

Om riksdagen godkänner lagförslaget innebär det att nämnden behöver kunna ta ut avgifter för att hantera ansökningar och bedriva tillsyn av verksamheter som har tillstånd för gårdsförsäljning av alkohol. Därav behöver nämndens taxa ses över och anpassas genom tillägg. Timtaxan är densamma som för övriga delar i taxan.

Revideringen av taxan föreslås även i andra delar utifrån en erfarenhetsbedömning, för en anpassning till en faktisk handläggningstid.

Bedömning

Gårdsförsäljning bedöms med stor sannolikhet bli en del av alkohollagen. Eftersom alkohollagen redan delegerats som verksamhetsområde till bygg- och miljönämnden och därav ingår i nämndens reglemente, skulle ingen ändring krävas.

Samverkansavtalet, §64 KS2024/95, kommunfullmäktiges sammanträde 2024-06-04, omfattar tillsynsområdena alkohol, tobak och receptfria läkemedel. Kommunfullmäktige har genom det beslutet även delegerat till bygg- och miljönämnden att göra mindre revideringar i avtalet, för de fall där avtalets syfte eller innehåll inte väsentligen ändras.

Bygg- och miljönämnden har idag i uppdrag att se över sina rutiner, riktlinjer och processer och denna del kommer att tas med i det arbetet.

För att kommunen ska vara förberedd och snabbt kunna hantera ansökningar och tillsyn, för det fall att lagen träder i kraft den 1 juni 2025, föreslås att taxan beslutas så snart som möjligt.

Det finns inget hinder mot att tillämpa en antagen taxa innan beslutet har vunnit laga kraft (13 kap 14 § kommunallagen). Taxan gäller från och med det datum då protokollet med beslutet har justerats.

Barnkonsekvensanalys

Beslut om tillägg och revidering av taxan bedöms inte påverka barn- och eller unga negativt.

Beslutsunderlag

- Tillägg till och revidering av taxa ”Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel”, bygg- och miljöförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2025-04-03

Bygg- och miljöförvaltningen
Ann-Charlotte Lind | Förvaltningschef
| byggochmiljo@bollebygd.se

- 'Taxa ' Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel", bygg- och miljöförvaltningens förslag
- 'Taxa ' Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel", gällande taxa
- Samverkansavtal inom tillsynsområdena alkohol, tobak och receptfria läkemedel, KS2024/95, § 64 KF 2024-06-05

Skickas till

Kommunstyrelsen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Bygg- och miljöförvaltningen

Pelle Thorsson
Tillförordnad miljöchef

Ann-Charlotte Lind
Förvaltningschef

Marks kommun

Fastställt: Kommunfullmäktige 2025-
xx-xx,
§ xx

Dokumentansvarig: Bygg- och

miljöchef Dnr: KS

Taxa för prövning och tillsyn enligt lag om tobak och liknande produkter.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Webbplats	E-post
517 83 Bollebygd	Ballebovägen 2	033-231300	033-231428	www.bollebygd.se	kommunen@bollebygd.se

Denna taxa träder i kraft från och med det datum då kommunfullmäktiges protokoll med beslutet har justerats och ersätter då tidigare beslutad taxa.

Denna taxa gäller avgifter för bygg- och miljönämndens prövning och tillsyn enligt lagar nämnda nedan. Enligt 2 kap. 5 och 6 § i kommunallagen (2017:725) får kommuner ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som kommuner tillhandahåller.

Kommuner får inte ta ut högre avgifter än kostnaden för de tjänster eller nyttigheter som kommunen tillhandahåller (självkostnadsprincipen).

Inledande bestämmelser

1 § Avgift enligt denna taxa gäller för prövning och tillsyn enligt Alkohollagen (2010:1622), Lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter, Lagen (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel, Lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter, samt föreskrifter och förordningar meddelade med stöd av dessa lagar.

Bygg- och miljönämnden får fatta beslut om samt ta ut avgift enligt denna taxa.

Övergripande bestämmelser om taxans avgifter

2 § Avgift för prövning och tillsyn tas ut enligt vad som framgår i bilaga 1, 2 och 3 nedan med angivet belopp (fast avgift i kronor) eller med 1 530 kronor för varje timme nedlagd handläggningstid (timavgift). Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut.

Sådan avgift tas ut för varje halvtimme nedlagd handläggningstid. Om den sammanlagda handläggningstiden understiger en halvtimme per år tas ingen avgift ut.

För inspektioner, mätningar och andra kontroller som utförs vardagar mellan klockan

19.00 och 07.00, samt lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton,

midsommarafton eller helgdagar, tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift.

3 § Bygg- och miljönämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att justera timtaxan (vilket påverkar de i denna taxa antagna fasta avgifterna och timavgifterna) med den procentsats för det innevarande kalenderåret i Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som finns publicerad på SKR:s webbplats i oktober månad året innan den nya timtaxan ska börja tillämpas.

4 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för:

1. Tillsyn som föranleds av klagomål som visar sig obefogat.
2. Handläggning som föranleds av att bygg- och miljönämndens beslut överklagas.
3. Avgift tas inte ut för en anmälan eller ansökan som återkallas innan handläggningen påbörjats.

5 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art och omfattning, tillsynsbehovet, nedlagd handläggningstid och övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa i enskilda fall sättas ned eller efterskänkas.

Avgift för serveringstillstånd och gårdsförsäljning av alkoholdrycker

6 § Den som ansöker om serveringstillstånd eller gårdsförsäljning av alkoholdrycker eller ansöker om/anmäler ändringar av befintlig verksamhet ska betala avgift enligt tabell 1 nedan.

Avgift för tillsyn av verksamheter med serveringstillstånd eller gårdsförsäljning av alkoholdrycker

7 § För ordinarie tillsyn ska innehavaren av serveringstillstånd eller tillstånd för gårdsförsäljning av alkoholdrycker betala årlig tillsynsavgift enligt tabell 2 nedan. För de som har ett stadigvarande tillstånd till allmänheten består avgiften av en fast del och en rörlig del. Den fasta delen betalas av samtliga tillståndshavarens med stadigvarande tillstånd. Den rörliga delen baseras på tillståndshavarens omsättning av alkoholdrycker. Avgift för sent inkommen restaurangrapport debiteras enligt tabell.

8 § Tillsynsavgift omfattar kalenderår och baseras på föregående års försäljning samt vilken typ av verksamhet som bedrivs. Den första årliga avgiften betalas året efter beslut om tillstånd. För tillsyn som sker dessförinnan tas timavgift ut. Fast årlig avgift skall betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som verksamheten bedrivs.

9 § Tillsyn med anledning av att tillståndshavaren bryter mot lagar, villkor, inte uppfyller krav i tillståndet eller inte rättar sig efter erinran eller varning, ingår inte i den fasta årsavgiften. För sådana åtgärder tas timavgift ut.

Avgift för verksamheter som säljer tobak och liknande produkter, folköl samt vissa receptfria läkemedel

10 § För ansöknings- och anmälningsärenden gällande försäljning av tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter, folköl samt vissa receptfria läkemedel tas avgift ut enligt tabell 3 nedan.

11 § Den som bedriver tillstånds- eller anmälningspliktig försäljning av tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter, folköl samt vissa receptfria läkemedel ska betala tillsynsavgift enligt tabell 4 nedan. Avgift som hänger samman med tillsynen ska debiteras efter det att tillsynen har utförts.

12 § För tillsyn med anledning av att verksamhetsutövaren inte följer bestämmelser i lagarna eller inte följer förelägganden eller förbud tas timavgift ut.

Bilaga 1: Avgifter för tillsyn och prövning enligt

alkohollagen Tabell 1: Avgifter för ansöknings- och anmälningsärenden

Ärendetyp	Avgift kr (h)
Ansökan om tillstånd för gårdsförsäljning av alkoholdrycker	12
Ansökan om stadigvarande tillstånd för servering, catering eller provsmakning till allmänheten/slutet sällskap.	12
Anmälan om bestående förändring i stadigvarande serveringstillstånd (utökning av sortiment, tider, ytor, mm) eller i tillstånd för gårdsförsäljning av alkoholdrycker.	5
Anmälan om tillfällig förändring i stadigvarande serveringstillstånd (utökning av sortiment, tider, ytor, mm) eller i tillstånd för gårdsförsäljning av alkoholdrycker.	2
Ny ansökan inom 6 månader efter avslag p.g.a. ej godkänt kunskapsprov. Avgift för kunskapsprov tillkommer.	1,5
Avgift för kunskapsprov, per person och tillfälle (även vid utebliven avanmälan).	1,5
Ansökan om tillstånd för gårdsförsäljning av alkoholdrycker vid enstaka tillfällen	6
Ansökan om tillfälligt tillstånd för servering eller provsmakning till allmänheten.	6
Ansökan om tillfälligt tillstånd för servering till allmänheten i obetydlig omfattning.	1,5
Ansökan om tillfälligt tillstånd för servering i slutet sällskap	1,5
Anmälan av lokal för catering i slutet sällskap	0,5

Tabell 2: Tillsynsavgifter

Ärendetyp	Avgift kr (h)
Fast årlig tillsynsavgift för serveringsställe med stadigvarande tillstånd för servering av alkohol till slutet sällskap eller allmänheten.	3
Rörlig årlig tillsynsavgift för serveringsställe med stadigvarande tillstånd för servering av alkohol till slutet sällskap eller allmänheten. Den rörliga avgiften är 1,25%	3–27

av omsättningen på försäljning av alkoholdrycker exklusive moms. Dock minst 3 500 kr och högst 35 000 kr	
Arlig tillsynsavgift för verksamheter med tillstånd för gårdsförsäljning av alkoholdrycker	6
Tillsynsavgift vid uppföljning av avvikelser	Timavgift
Förseningsavgift restaurangrapport	2

Bilaga 2: Avgifter för försäljning av tobak och liknande produkter, folköl samt vissa receptfria läkemedel

Tabell 3: Avgifter för ansöknings- och anmälningsärenden

Ärendetyp	Avgift kr (h)
Ansökan om stadigvarande tillstånd för försäljning av tobaksprodukter.	12
Ansökan om tillfälligt tillstånd för försäljning av tobaksprodukter	10
Anmälan om förändring i tillstånd för försäljning av tobaksprodukter.	1
Anmälan om försäljning av något av följande: tobaksfria nikotinprodukter, folköl, e-cigarett eller påfyllningsbehållare	1

Tabell 4: Tillsynsavgifter

Ärendetyp	Avgift kr (h)
Tillsynsavgift för verksamheter med tobakstillstånd	3
Tillsynsavgift för verksamheter som bedriver anmälningspliktig försäljning av tobaksfria nikotinprodukter	3
Tillsynsavgift för verksamheter som bedriver anmälningspliktig försäljning av folköl	3
Tillsynsavgift för verksamheter som bedriver anmälningspliktig försäljning av e-cigarett och/eller påfyllningsbehållare	3
Tillsynsavgift för verksamheter som bedriver detaljhandel enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel	3
Tillsynsavgift för verksamheter med 2 av ovanstående	4
Tillsynsavgift för verksamheter med 3 av ovanstående	5
Tillsynsavgift för verksamheter med 4 av ovanstående	6
Tillsynsavgift för verksamheter med samtliga av ovanstående	7
Tillsynsavgift vid uppföljning av avvikelser	Timavgift

13. Hyresnivå gruppbostad LSS KS2025/128

§79

KS2025/128

Hyresnivå gruppbostad LSS

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige bifaller socialnämndens förslag, med redaktionella ändringen att ordningen ändras i beslutet enligt följande:

1. Hyra för lägenhet i gruppboستaden Hembygdsvägen fastställs till 7280 kronor/månad och gäller från 1 oktober 2025. Hyran indexregleras årligen.
 2. Hyra för lägenhet i gruppboستaden Sockelvägen fastställs till 8280 kronor/månad och gäller från 1 oktober 2025. Hyran indexregleras årligen.
- Samtidigt upphävs kommunfullmäktiges tidigare beslut 2012-04-26, § 62, om hyresnivå för LSS boende (KS2012/100).

Ärendet

Socialförvaltningen har inför uppstart av ny gruppboستad enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, på Sockelvägen i Bollebygds kommun, genomfört en utredning och tagit fram ett förslag på hyressättning för de nya lägenheterna. För att säkerställa likhetsprincipen i kommunallagen har socialförvaltningen också tagit fram ett förslag på ny hyresnivå för gruppboستaden Hembygdsvägen. Socialnämnden står som hyresvärd för gruppboستäderna. Då den nuvarande hyresnivån på gruppboستad är fastställd av kommunfullmäktige (dnr 2012/100), är det kommunfullmäktige som ska besluta om att det tidigare beslutet ersätts med ett nytt.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Socialnämnden har behandlat ärendet på sammanträde 2025-04-15, § 40, och föreslår följande till kommunfullmäktige:

1. Hyra för lägenhet i gruppbyggnaden Sockelvägen fastställs till 8280 kronor/månad och gäller från 1 oktober 2025. Hyran indexregleras årligen.
2. Hyra för lägenhet i gruppbyggnaden Hembygdsvägen fastställs till 7280 kronor/månad och gäller från 1 oktober 2025. Hyran indexregleras årligen. Samtidigt upphävs kommunfullmäktiges tidigare beslut 2012-04-26 § 62 om hyresnivå för LSS boende (KS 2012/100). Socialnämnden uttrycker önskad revidering med ett tillägg att hyresnivån för Hembygdsvägen ska presenteras först i beslutet.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen tillstyrker socialnämndens förslag till kommunfullmäktige med redaktionella ändringen att ordningen ändras i beslutet:

1. Hyra för lägenhet i gruppbyggnaden Hembygdsvägen fastställs till 7280 kronor/månad och gäller från 1 oktober 2025. Hyran indexregleras årligen.
2. Hyra för lägenhet i gruppbyggnaden Sockelvägen fastställs till 8280 kronor/månad och gäller från 1 oktober 2025. Hyran indexregleras årligen. Samtidigt upphävs kommunfullmäktiges tidigare beslut 2012-04-26, § 62, om hyresnivå för LSS boende (KS2012/100).

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Protokollsanteckning

Ersättare Barbro Ridell (V) får anteckna följande till protokollet: För att förtydliga

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

den årliga hyreshöjningen bör det index som ska användas förtydligas och anges i beslutet. Risken är annars att en osäkerhet sker inför varje priskorrigerings.

Beslutsunderlag

- § 57 KSAU Hyresnivå gruppbofastad LSS
- § 40 SN Hyresnivå gruppbofastad LSS(SN202510-3)
- Tjänsteskrivelse socialförvaltningen om hyresnivåer
- 2025-05-27 Hyresnivå Gruppbofastad LSS - presentation till kommunstyrelsen

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

§40

SN2025/10

Hyresnivå gruppbostad LSS

Beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta följande

1. Hyra för lägenhet i gruppboستaden Sockelvägen fastställs till 8280 kronor/månad och gäller från 1 oktober 2025. Hyran indexregleras årligen.
2. Hyra för lägenhet i gruppboستaden Hembygdsvägen fastställs till 7280 kronor/månad och gäller från 1 oktober 2025. Hyran indexregleras årligen.

Samtidigt upphävs kommunfullmäktiges tidigare beslut 2012-04-26 § 62 om hyresnivå för LSS boende (KS 2012/100).

Socialnämnden uttrycker önskad revidering med ett tillägg att hyresnivån för Hembygdsvägen ska presenteras först i beslutet.

Ärendet

Socialförvaltningen har inför uppstart av ny gruppboستad enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, på Sockelvägen i Bollebygds kommun, genomfört en utredning och tagit fram ett förslag på hyressättning för de nya lägenheterna.

För att säkerställa likhetsprincipen i kommunallagen har socialförvaltningen också tagit fram ett förslag på ny hyresnivå för gruppboستaden Hembygdsvägen.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Socialnämnden står som hyresvärd för gruppbestäderna. Då den nuvarande hyresnivån på gruppbestad är fastställd av kommunfullmäktige (dnr 2012/100), är det kommunfullmäktige som ska besluta om att det tidigare beslutet ersätts med ett nytt.

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta följande

1. Hyra för lägenhet i gruppbestaden Sockelvägen fastställs till 8280 kronor/månad och gäller från 1 oktober 2025. Hyran indexregleras årligen.
2. Hyra för lägenhet i gruppbestaden Hembygdsvägen fastställs till 7280 kronor/månad och gäller från 1 oktober 2025. Hyran indexregleras årligen.

Samtidigt upphävs kommunfullmäktiges tidigare beslut 2012-04-26 § 62 om hyresnivå för LSS boende (KS 2012/100).

Ledamöternas förslag till beslut

Lars-Erik Olsson (S) föreslår bifall till förvaltningens förslag med ett tillägg att hyresnivån för Hembygdsvägen ska presenteras först i beslutet.

Tilläggsförslaget stöds av Hilja Lust (S), Patrik Karlsson (KD), Tomas Bedö (M), Anna-Stina Andersson (M), Birgitta Rasmussen (SD) och Johanna Gunnarsson (SD).

Beslutsgång

Ordföranden frågar först om förvaltningens förslag till beslut kan anta och finner att så sker. Ordförande frågar därefter om socialnämnden bifaller eller avslår Lars-Erik Olssons (S) tilläggsförslag och finner att socialnämnden bifaller förslaget.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta följande

1. Hyra för lägenhet i gruppbestaden Sockelvägen fastställs till 8280 kronor/månad och gäller från 1 oktober 2025. Hyran indexregleras årligen.
2. Hyra för lägenhet i gruppbestaden Hembygdsvägen fastställs till 7280 kronor/månad och gäller från 1 oktober 2025. Hyran indexregleras årligen.

Samtidigt upphävs kommunfullmäktiges tidigare beslut 2012-04-26 § 62 om hyresnivå för LSS boende (KS 2012/100).

Socialnämnden uttrycker önskad revidering med ett tillägg att hyresnivån för Hembygdsvägen ska presenteras först i beslutet.

Beslutsunderlag

- Hyresnivå i gruppbestad enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Tjänsteskrivelse

2025-03-27

Cecilia Klaesson | Utvecklingsledare

Dnr SN2025/10-1

0734-64 75 29 |

cecilia.klaesson@bollebygd.se

Hyresnivå i gruppbostad enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade**Förslag till beslut**

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta följande

1. Hyra för lägenhet i gruppboستaden Sockelvägen fastställs till 8280 kronor/månad och gäller från 1 oktober 2025. Hyran indexregleras årligen.
2. Hyra för lägenhet i gruppboستaden Hembygdsvägen fastställs till 7280 kronor/månad och gäller från 1 oktober 2025. Hyran indexregleras årligen.

Samtidigt upphävs kommunfullmäktiges tidigare beslut 2012-04-26 § 62 om hyresnivå för LSS boende (KS 2012/100).

Ärendet

Socialförvaltningen har inför uppstart av ny gruppboستاد enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, på Sockelvägen i Bollebygds kommun, genomfört en utredning och tagit fram ett förslag på hyressättning för de nya lägenheterna.

För att säkerställa likhetsprincipen i kommunallagen har socialförvaltningen också tagit fram ett förslag på ny hyresnivå för gruppboستaden Hembygdsvägen.

Socialnämnden står som hyresvärd för gruppbestäderna. Då den nuvarande hyresnivån på gruppbestad är fastställd av kommunfullmäktige (dnr 2012/100), är det kommunfullmäktige som ska besluta om att det tidigare beslutet ersätts med ett nytt.

Barnkonsekvensanalys

Barn kan påverkas direkt och indirekt genom att vissa insatser omfattar barnet själv eller mer indirekt genom deras vårdnadshavare. Barn som potentiellt kan påverkas har inte fått uttrycka sina åsikter om avgifterna. Hänsyn till barns bästa tas dock i de enskilda ärendena som hanteras av socialnämnden.

Beslutsunderlag

- Utredning avseende hyresnivå i gruppbestad enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, Dnr 181613
- Kommunfullmäktiges sammanträdesprotokoll § 62, KS 2012/100
- Omsorgsnämndens sammanträdesprotokoll § 142, ON 2012/21

Skickas till

Kommunfullmäktige

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Rickard Olsson

Förvaltningschef

Cecilia Klaesson

Utvecklingsledare

Hyresnivå i gruppbostad enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Förslag

BOLLEBYGDS
KOMMUN

Bakgrund

Beslut 26 april 2012

Kommunfullmäktige beslutar att hyra tas ut för lägenhet i gruppbostad enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade med 5000 kr per månad och lägenhet.

Ur: Sammanträdesprotokoll 2012-04-26, dnr KR 2012/100

Omsorgsnämndens förslag 2012

Hyra 5500 kronor i månaden och med en årlig indexuppräkning

Ny gruppbostad på Sockelvägen

Planerad inflyttning från 1 oktober

Vad säger lagen om hyra på gruppbostad

- Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)
- 12 kap jordabalken

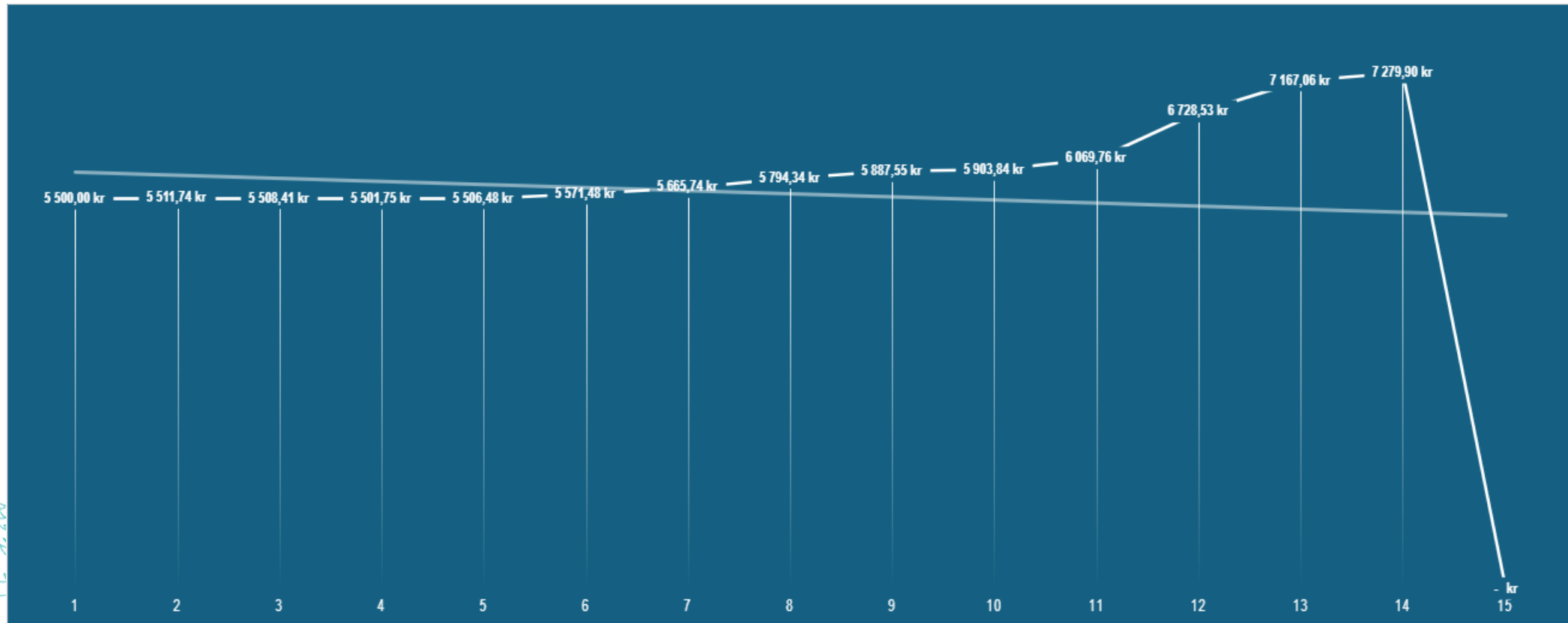

Ekonomiska förutsättningar för den som bor i gruppbostad enligt LSS

- Aktivitetsersättning
- Sjukersättning
- Bostadstillägg

Prisutvecklingen i samhället

Jämförelse med andra kommuner

Kommun	Hyra 2025	Storlek lägenhet	Byggår	Pris per m2
Bollebygd Hembygdsvägen	5000 kr /månad	44 m2	2012	113,14/m2
Bollebygd Sockelvägen		50,4 m2	2025	
Gnosjö	7170 kr/månad	47,3-47,8 m2	2024	150, 94 m2
Vårgårda	7340 kr/månad	56 m2	2012	131,07 m2
Herrljunga	7650 kr/månad	49 m2	2024	156,12 m2

Gruppbostäderna i Bollebygd har olika bruksvärde

Hembygdsvägen	Sockelvägen
Byggår 2010-2011	Byggår 2024-2025
44 m ² <ul style="list-style-type: none">• Klädkammare• Kokvrå• adrum	50,4 m ² <ul style="list-style-type: none">• Garderober i lägenheten• Kök• Badrum
Uteplats men mindre än Sockelvägen	Uteplats med ingång från både lägenhet och trädgård
Gemensamhetsutrymmen 9,5 m ² /brukare	Gemensamhetsutrymme 12,8 m ² /brukare
	Hög ljudklass
	Eget wifi

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta följande

Hyra för lägenhet i gruppbyggnaden Hembygdsvägen fastställs till 7280 kronor/månad och gäller från 1 oktober 2025.

Hyra för lägenhet i gruppbyggnaden Sockelvägen fastställs till 8280 kronor/månad och gäller från 1 oktober 2025.

Socialnämnden ser årligen över hyresnivån, utifrån allmännyttans hyressättning.

Samtidigt upphävs kommunfullmäktiges tidigare beslut 2012-04-26 § 62 om hyresnivå för LSS boende (KS 2012/100).

14. Revidering av arvodesreglemente för förtroendevalda KS2021/284

§94

KS2021/284

Revidering av arvodesreglemente för förtroendevalda i Bollebygds kommun**Beslut****Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige**

Val- och arvodesberedningens förslag till kommunfullmäktige
bifalls: Arvodesreglementet ändras enligt följande i punkt 3.3 Arvode vid sammanträden och förrättningar: Vid sammanträden enligt punkt 1.3 a-c utbetalas arvode för högst 5 tim/**sammanträde** oavsett antal sammanträden under samma dag.

Ärendet

Ewa-Maria Andorff-Ripa (SD) föreslog i motion 2024-09-03 att i arvodesreglementet ändras 5-timmarsregeln för arvodesutbetalning per dag till att gälla per möte. Kommunfullmäktige har på sammanträde 2024-09-19, § 79, överlämnat motionen till kommunstyrelsen för handläggning. Kommunfullmäktige beslutade på sammanträde 2025-03-20, § 26, att bifalla motionen och gav val- och arvodesberedningen i uppdrag att revidera arvodesreglementet utifrån motionens intention.

Då arvoden föreslås utbetalas för högst 5 timmar per **sammanträde** och inte per dygn så kommer kostnaden för arvodesutbetalningar att bli marginellt större, dock svårt att ekonomiskt specificera då det i dagsläget inte finns några nämnder som lägger t ex utskottsmöte och nämndsmöte på samma dag. Med föreslagen

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

ändring i reglementet öppnas den möjligheten upp.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen tillstyrker val- och arvodesberedningens förslag till kommunfullmäktige: Arvodesreglementet ändras enligt följande i punkt 3.3 Arvode vid sammanträden och förrättningar: Vid sammanträden enligt punkt 1.3 a-c utbetalas arvode för högst 5 tim/**sammanträde** oavsett antal sammanträden under samma dag.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 77 KSAU Revidering av arvodesreglemente för förtroendevalda i Bollebygds kommun
- § 1 Revidering av arvodesreglemente för förtroendevalda i Bollebygds kommun, mandatperioden 2022-2026
- Arvodesreglemente för förtroendevalda i Bollebygds kommun, mandatperioden 2022-2026, reviderat 2025
- § 26 Kf Svar på motion (SD) om revidering av arvodesreglemente

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

§1

KS2021/284

Revidering av arvodesreglemente för förtroendevalda i Bollebygds kommun, mandatperioden 2022-2026

Beslut

Val- och arvodesberedningens förslag till kommunfullmäktige

Arvodesreglementet ändras enligt följande i punkt 3.3 Arvode vid sammanträden och förrättningar: Vid sammanträden enligt punkt 1.3 a-c utbetalas arvode för högst 5 tim/**sammanträde** oavsett antal sammanträden under samma dag.

Ärendet

Ewa-Maria Andorff-Ripa (SD) föreslog i motion 2024-09-03 att i arvodesreglementet ändras 5-timmarsregeln för arvodesutbetalning per dag till att gälla per möte. Kommunfullmäktige har på sammanträde 2024-09-19, § 79, överlämnat motionen till kommunstyrelsen för handläggning. Kommunfullmäktige beslutade på sammanträde 2025-03-20, § 26, att bifalla motionen och gav val- och arvodesberedningen i uppdrag att revidera arvodesreglementet utifrån motionens intention.

Då arvoden föreslås utbetalas för högst 5 timmar per **sammanträde** och inte per dygn så kommer kostnaden för arvodesutbetalningar att bli marginellt större, dock svårt att ekonomiskt specificera då det i dagsläget inte finns några nämnder som lägger t ex utskottsmöte och nämndsmöte på samma dag. Med föreslagen ändring i reglementet öppnas den möjligheten upp.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Arvodesreglementet ändras enligt följande i punkt 3.3 Arvode vid sammanträden och förrättningar: Vid sammanträden enligt punkt 1.3 a-c utbetalas arvode för högst 5 tim/**sammanträde**.

Ledamöternas förslag till beslut

Otto Andreasson (S) föreslår följande som tillägg: "oavsett antal sammanträden under samma dag" till meningen "Arvodesreglementet ändras enligt följande i punkt 3.3 Arvode vid sammanträden och förrättningar: Vid sammanträden enligt punkt 1.3 a-c utbetalas arvode för högst 5 tim/**sammanträde**."

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut kan antas och finner att så sker. Ordföranden frågar därefter om val- och arvodesberedningen bifaller eller avslår Otto Andreassons (S) tilläggsförslag och finner att förslaget bifalls.

Beslutsunderlag

- Revidering av arvodesreglemente
- Arvodesreglemente för förtroendevalda i Bollebygds kommun, mandatperioden 2022-2026, reviderat 2025
- § 26 Kf Svar på motion (SD) om revidering av arvodesreglemente
- Motion (SD) om revidering av arvodesreglemente

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunfullmäktiges val- och
arvodesberedning

Sammanträdesdatum

2025-04-24

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

2025-04-16

Fastställt: Kommunfullmäktige 2022-06-08, § 80

Reviderad: 2023-12-06, § 149, 2025-xx-xx, §

Gäller för: Samtliga förtroendevalda i Bollebygds kommun

Dokumentansvarig: Kanslichef

Dnr

Arvodesreglemente för förtroendevalda i Bollebygds kommun, mandatperioden 2022-2026, reviderat 2025

Innehållsförteckning

1. Allmänna bestämmelser	3
1.1 Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna.....	3
1.2 Representanter	3
1.3 Ersättningsberättigade sammanträden och förrättningar	3
2. Ersättning för förlorad arbetsinkomst samt för förlorad semester- och pensionsförmåner	4
2.1 Förlorad arbetsinkomst	4
2.2 Förlorad semesterförmån	4
2.3 Semester kommunalråd	5
2.4 Pensionsförmån	5
2.5 Särskilda arbetsförhållanden.....	5
3. Arvoden	5
3.1 Årsarvode.....	5
3.2 Jourersättning.....	6
3.3 Arvode vid sammanträden och förrättningar.....	6
3.4 Uppräkning av arvoden	6
4. Ersättningar för kostnader.....	6
4.1 Resekostnader	6
4.2 Barntillsynskostnader	7
4.3 Kostnader för vård och tillsyn	7
5. Funktionsnedsatt förtroendevalds särskilda kostnader	7
6. Övriga kostnader.....	8
7. Tolkning av reglementet	8

1. Allmänna bestämmelser

Arvodesreglementet ska ses över i god tid inför varje ny mandatperiod.

1.1 Förtroendeuppdrag som omfattas av reglementet

De grupper av förtroendevalda som omfattas av reglementet är:

- Förtroendevalda på heltid (eller betydande del av heltid); kommunalråd

- Förtroendevalda på deltid; ordförande i kommunfullmäktige, 1:a och 2:a vice ordförande i kommunfullmäktige och kommunstyrelse, ordförande och vice ordförande i nämnder, revisionen och överförmyndare

- Förtroendevalda utan hel- eller deltid; ordinarie ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige, nämnder, styrelsen, beredningar och andra uppdrag enligt särskilt beslut.

- Andra uppdrag efter beslut av kommunfullmäktige, styrelsen, nämnd eller revisionen.

Rätten till arvode enligt reglementet gäller tills förtroendeuppdraget upphör genom att en förtroendevald inte längre är valbar (4 kap. 7 § KL), fullmäktige befriar en förtroendevald som önskar avgå från uppdraget (4 kap. 6 § KL), eller om fullmäktige återkallar uppdraget (4 kap. 10 § KL).

1.2 Representanter

Då kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller annan nämnd tillsatt en samrådsinstans med representanter för andra organisationer tillämpas reglerna om ersättning enligt punkt 4.1-3 för dessa. Ersättning betalas ut dock inte till den som deltar i sammanträdet i tjänsten eller då motsvarande ersättning betalas ut från den organisation ledamoten/ersättaren representerar.

1.3 Ersättningsberättigade sammanträden och förrättningar

Förtroendevalda har rätt till arvode om de kallats till:

- a. sammanträde med kommunfullmäktige, fullmäktigeberedning, kommunstyrelsen och övriga nämnder, nämndutskott, nämndberedningar,

utredningskommittéer, projektgrupper och arbetsgrupper, liksom revisorernas sammanträden

- b. presidiummöte i fullmäktige, fullmäktigeberedning, nämnd eller utskott
- c. sammankomst med kommunal samrådsinstans/intressentsammansatt instans
- d. konferens, informationsmöte, studiebesök, uppdrag som kontaktperson, studieresa, kurs eller liknande som rör kommunal angelägenhet och som har ett direkt samband med det kommunala förtroendeuppdraget
- e. förhandling eller förberedelse inför förhandling med personalorganisation eller annan motpart till kommunen
- f. överläggning med företrädare för annan kommunal instans än den förtroendevalda själv tillhör
- g. överläggning med förvaltningschef eller annan anställd vid den kommunala instans den förtroendevalde själv tillhör
- h. besiktning eller inspektion
- i. överläggning med utomstående myndighet eller organisation
- j. representation, uppvaktning eller liknande officiellt uppdrag som företrädare för kommunen i dess helhet
- k. fullgörande av granskningsuppdrag inom ramen för ett revisionsuppdrag
- l. borgerlig vigsel

2. Ersättning för förlorad arbetsinkomst samt för förlorade semester- och pensionsförmåner

Ersättning för förlorad arbetsinkomst eller förlorade semesterförmåner betalas inte ut om den förtroendevalda får 40 procent eller mer i fast arvode.

2.1 Förlorad arbetsinkomst

Ersättning betalas ut för varje påbörjad halvtimme som den förtroendevalde förlorar arbetsinkomst på grund av sitt kommunala uppdrag, med arbetsinkomst jämställs ersättning från arbetslöshetskassa och försäkringskassa, den förlorade arbetstiden ska meddelas vid ett sammanträde inom tre månader för att ersättning ska utgå.

Ett intyg från arbetsgivaren ska lämnas in för att styrka det eventuella löneavdrag som görs vid ledighet från ordinarie arbete. Vid en eventuell inkomstförändring ska ett nytt intyg lämnas in, den förändrade ersättningen betalas ut från månaden efter

det att intyget lämnats in. För ersättning över 8 timmar ska schema eller intyg från arbetsgivaren lämnas in och undertecknas av nämnds- eller styrelseordförande.

Ersättning betalas ut för resa till och från sammanträdet.

Egenföretagare ska lämna in intyg där det tydligt framgår att uppgiften avser den egna verksamheten, inkomsten ska inte inkludera arvoden. Ersättning ges för tiden mellan klockan 07.00-18.00. Intyg ska lämnas in från ett av följande alternativ:

- a) Slutskattesedel från föregående år
- b) Företagets revisorer

Kommunalt uppdrag som utförs under semester eller annan betald ledighet berättigar inte ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Om ett sammanträde ställs in med kort varsel och den förtroendevalde hunnit lämna den ordinarie arbetsplatsen betalas ersättning ut för förlorad arbetsförtjänst för den tid som den förtroendevalde orsakats inkomstförlust.

2.2 Förlorad semesterförmån

Ansökan om ersättning för förlorad semesterförmån till följd av förtroendeuppdraget ska kunna styrkas genom ett intyg från arbetsgivaren. Detta ska lämnas in inom två år från det sammanträde som orsakat förlusten. Ersättning betalas ut med högst 14 procent av den sammanlagda ersättningen för förlorad arbetsförtjänst under året som den förtroendevalde har fått vid fullgörandet av förtroendeuppdrag i kommunen.

2.3 Semester kommunalråd

Kommunalråd anses inte vara arbetstagare såsom avses i semesterlagen (1977:480), och kan inte ta ut lagenlig semester (ledighet). Däremot kan kommunalrådet ta ledigt från sitt kommunala uppdrag – lika länge som semesterledigheten är för anställda i kommunen – utan att arvodet minskas.

2.4 Pensionsförmån

Förtroendevald omfattas av Bestämmelser om omställningsstöd och pension till förtroendevalda (OPF-KL).

2.5 Särskilda arbetsförhållanden

Rätten till ersättning omfattar nödvändig ledighet för förtroendevald med speciella arbetstider eller särskilda arbetsförhållanden som medför att det inte kan anses rimligt att den förtroendevalde utför sina kommunala uppdrag i direkt anslutning till sina ordinarie arbetsuppgifter.

3. Arvoden

Arvode avser ersättning för det uppdrag som är förenat med förtroendevalds uppdrag i kommunen.

Arvoden och ersättningar betalas ut månadsvis. Ersättning enligt punkt 2.2 betalas dock årsvis. (förlorad semesterförmån som räknas ut från inkomsten under hela året.)

Årsarvoden betalas ut med en tolfteedel per månad.

Utgift i samband med sammanträde eller förrättning ska styrkas med kvitto eller motsvarande verifikation.

3.1 Årsarvode

Det fasta årsarvode ersätter allt arbete i den politiska instans som arvode avser.

Årsarvoderad förtroendevald som på grund av sjukdom eller annan anledning är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag under mer än 30 kalenderdagar ska arvode minska i motsvarande omfattning. Avdrag ska också göras för karensdag för de förtroendevalda med beräknad tjänstgöring på 50 procent eller mer av heltid, avdraget för varje karensdag är månadsarvode dividerat med 30.

Om en ersättare har utsetts enligt 6 kap. 22 § KL* för den som tar emot årsarvode, får ersättaren arvode som motsvarar tjänstgöringstiden.

Avgår förtroendevald som får årsarvode under tjänstgöringsperioden ska fördelning av arvode mellan denne och efterträdaren ske i förhållande till den tid var och en av dem haft uppdraget.

Årsarvoderad förtroendevald har rätt till ledighet med 30 dagar per år för semester utan att arvode reduceras. Ledigheten ska förläggas på sådant sätt att uppdraget kan fullgöras.

Årsarvodet till kommunstyrelsens vice ordförande motsvarar 30 timmar arbete per vecka.

3.2 Jourersättning

Till ordförande i sociala utskottet, som utses av socialnämnden, utbetalas särskild jourersättning med det belopp som fullmäktige beslutat enligt bilaga. Om ordförande är förhindrad att fullgöra sin tjänstgöring ska ersättare utses av socialnämnden. Vid beräkning av jourersättning till ersättaren divideras årsarvodet med 365 dagar och multipliceras därefter med antal jourdygn.

3.3 Arvode vid sammanträden och förrättningar

Sammanträdesarvode betalas ut per påbörjad halvtimme, första timmen betalas ut i form av ett grundarvode. På sammanträdet ska den förtroendevalde anmäla närvaro på närvarolistan, som nämndsekreteraren är ansvarig för, och som ska attesteras av ordföranden.

Vid sammanträden enligt punkt 1.3 a-c utbetalas arvode för högst 5 tim/dygn sammanträde oavsett antal sammanträden under samma dag. Vid förrättningar enligt punkt 1.3 d-l utbetalas arvode för högst 8 tim/dygn.

Vid borglig vigsel (punkt 1.3 L) utbetalas arvode för högst 2 tim/dygn.

*Fullmäktige bestämmer vem som ska fullgöra ordförandens uppgifter när varken ordföranden eller en vice ordförande kan tjänstgöra. (6 kap. 22 § KL)

Vid förrättning enligt punkt 1.3 e-m utanför kommunen utbetalas arvode för den sammanlagda tiden för resa och förrättning. Förrättningen anses påbörjad respektive avslutad vid tidpunkten för avfärd från och återkomsten till den förtroendevaldes bostad.

Ett sammanträde eller förrättning ska anses som sammanhängande om det fortsätter efter uppehåll för lunch eller liknande. Avdrag för tid motsvarande uppehållet ska dock göras.

Sammanträdesarvode betalas inte ut för gruppmöten.

Förrättning är ett uppdrag för kommunens räkning som inte är sammanträde men som fullgörs på grund av att ett beslut tagits av kommunfullmäktige, styrelse, nämnd, beredning eller utskott. För att få ersättning ska därför beslutet kunna redovisas. Ett sådant beslut kan alternativt tas i efterhand av vederbörande instans.

Arvode betalas ut för punkt 1.3 e-m endast i de fall då ersättning från en utomstående myndighet eller organisationen inte betalas ut.

Om styrelse/nämnd har planerings-/utbildningsdag (förrättning) i anslutning till sammanträde ska sammankomsterna ersättas var för sig.

3.4 Uppräkning av arvoden

Årsarvode betalas ut till innehavare av uppdrag, som finns angivna i bilaga för årsarvoden.

Riksdagsmannaarvudet är utgångspunkten för fastställande av årsarvodets storlek för kommunstyrelsens ordförande. Årsarvudet för kommunstyrelsens ordförande är utgångspunkten för fastställande av övriga årsarvodens storlek. Varje uppdrag är fastställt i procent av årsarvudet för kommunstyrelsens ordförande.

Uppräkning av arvudet till kommunstyrelsens ordförande görs så att det är 84 % av riksdagsmannaarvudet. Uppräkningen av övriga årsarvoden görs vid samma tillfälle proportionellt utifrån fastställda procentsatser.

Kommunstyrelsens ordförande ska vara heltidsengagerad, i förekommande fall tillsammans med annat kommunalt uppdrag.

Kommunstyrelsens ordförande är tillika kommunalråd. Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande är tillika oppositionsråd.

I årsarvudet till företrädare för oppositionen, som är vice ordförande eller 1:e vice ordförande, är invägt tid för samordning inom oppositionen.

Heltidsengagerad förtroendevald ska på heltid ägna sig åt kommunala uppgifter.

Åtar sig heltidsengagerad förtroendevald presidieuppdrag med fast arvode i Västra Götalandsregionen ska denna arvodesersättning samordnas och minska den arvodesersättning som Bollebygds kommun betalar ut till den förtroendevalde.

4. Ersättningar för kostnader

4.1 Resekostnader

Kostnader för resor till och från sammanträden eller motsvarande ersätts enligt de grunder som fastställts för kommunens arbetstagare i det kommunala reseavtalet om avståndet mellan den förtroendevaldes fasta bostad alternativt arbetsplats överstiger 5 km, enkel resa.

För årsarvoderad förtroendevald med beräknad tjänstgöring på 40 procent av heltid eller mer betraktas kommunhuset som den förtroendevaldes arbetsplats. För dessa förtroendevalda utbetalas inte reseersättning för resor till och från arbetsplatsen (s.k. arbetsresor).

Traktamente samt ersättning för övriga resekostnader och vid sammanträde, förrättningar eller andra uppdrag utanför kommunen utbetalas enligt de grunder som fastställts för kommunens arbetstagare i det kommunala reseavtalet. I de fall tåg, buss eller flyg nyttjas ska biljetter beställas genom kommunstyrelseförvaltningen (receptionen).

När en förtroendevald reser utomlands inom ramen för sitt uppdrag, har den förtroendevalda rätt till traktamente på samma sätt som för en anställd. Traktamentet styrs av Skatteverkets regler och är beroende av till vilket land resan sker. Beräkning görs bland annat utifrån antal timmar utlandsvistelsen varar och med avdrag för mottagna måltider.

Samma regler gäller för kommunens förtroendevalda som för kommunens anställda avseende tjänsteresor etc. utifrån aktuella riktlinjer för resor, möten och transporter i Bollebygds kommun.

4.2 Barntillsynskostnader

Ersättning utbetalas för kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande för vård och tillsyn av barn som vårdas i den förtroendevaldas familj och som under kalenderåret inte hunnit fylla 12 år. Om det finns särskilda skäl kan ersättning utbetalas även för äldre barn. Ersättning betalas dock med högst det belopp som fullmäktige beslutat enligt bilaga. Denna ersättning betalas ut inte tillsammans med ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Ersättningen gäller oavsett om enskild person med A-skatt, företag eller enskild med F-skattsedel anlitas. Denna bestämmelse gäller inte kommunalråd och de förtroendevalda med en

betydande del av heltidsuppdrag. Ersättning betalas ut med styrkt belopp oavsett antal barn. Ersättning utbetalas för högst 9 timmar per dag.

Ersättning betalas inte för tillsyn som utförs av egen familjemedlem eller av mor- och farföräldrar, inte heller för tid då barnet vistas i kommunal barnomsorg där kommunen har tillsynsansvaret.

Ansökan om ersättning för barntillsynskostnader ska lämnas in innan det aktuella sammanträdet valda tid för justering av protokoll. Ersättning utbetalas mot kvitto på styrkta kostnader.

4.3 Kostnader för vård och tillsyn av familjemedlem

Ersättning utbetalas för kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande för vård och tillsyn av familjemedlem som vistas i den förtroendevaldas bostad. Ersättning utbetalas dock med högst det belopp som fullmäktige beslutat enligt bilaga. Ersättning utbetalas inte för tillsyn som utförs av egen familjemedlem eller av annan närstående.

Ansökan om ersättning för kostnader för vård och tillsyn av funktionsnedsatt eller svårt sjuk ska framställas senast inom ett år från dagen för sammanträdet eller motsvarande, till vilken kostnaden riktar sig.

5. Funktionsnedsatt förtroendevalds särskilda kostnader

Ersättning utbetalas till funktionsnedsatt förtroendevald för de särskilda kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande och som inte ersätts på annat sätt. I detta ingår kostnader för t ex resor, ledsagare, tolk, hjälp med inläsning och uppläsning av handlingar och liknande.

Ansökan om ersättning för särskilda kostnader för funktionsnedsatt förtroendevald ska lämnas in senast inom ett år från dagen för sammanträdet eller motsvarande, till vilken kostnaden riktar sig.

6. Övriga kostnader

För andra kostnader än som avses i styckena 4-5 utbetalas ersättning om den förtroendevalda kan visa att särskilda skäl funnits för dessa kostnader.

Ersättning utbetalas inte om den förtroendevalda haft rimliga möjligheter att genom omdisponering av arbete eller på annat sätt kunnat förhindra att kostnaderna uppkommit. Ansökan om ersättning för övriga kostnader ska lämnas in senast inom ett år från det aktuella sammanträdet.

7. Tolkning av reglementet

Frågor om ersättning enligt, samt tolkning och tillämpning av, detta reglemente prövas i varje enskilt fall av kommunfullmäktiges presidium.

15. Revidering av reglemente för teknik- och
servicenämnden KS2023/237

§103

KS2023/237

Revidering av reglemente för teknik- och servicenämnden

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige antar reviderat reglemente för teknik- och servicenämnden, daterat 2025-05-20. Kommunfullmäktige upphäver att i och med det sitt tidigare beslut om reglemente för teknik- och servicenämnden, antaget 2023-11-16, § 28.

Kommunfullmäktige reviderar tidigare lagda uppdrag om att ta fram förslag till reglemente och andra styrdokument för fortsatt drift av Åsastugorna så att även möjligheten att arrendera ut utreds. Uppdraget lämnas till kommunstyrelsen.

Ärendet

Kommunstyrelsen har fått i uppdrag att ta fram nya styrdokument för drift av Åsastugorna i kommunal drift. Då vissa frågor behöver hanteras skyndsamt kommer uppdraget presenteras i två delar där den första delen handlar om att förtydliga att Åsastugorna är en del av teknik- och servicenämnden främst med avsikt att förtydliga att nämnden har ett arbetsmiljöansvar för verksamheten. Arbetsmiljölagen är inte dispositiv och då det finns ett personligt straffansvar vid arbetsmiljöbrott behöver det vara tydligt hur ansvaret är fördelat inom kommunen. Kommunstyrelse-förvaltningens uppfattning är att Åsastugorna redan i dagsläget är en del av teknik- och service-nämnden men då arbetsmiljöansvaret inte fördelats inom nämndens organisation behöver ansvaret förtydligas och åtgärder utifrån arbetsmiljöansvaret behöver genomföras.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta reviderat reglemente för teknik- och servicenämnden, daterat 2025-05-20. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att i och med det upphäva sitt tidigare beslut om reglemente för teknik- och servicenämnden, antaget 2023-11-16, § 28.

Ledamöternas förslag till beslut

Fredrik Olofsson (C) föreslår att arbetsutskottets förslag avslås.

Stefan Hederdal (M) föreslår följande som tilläggsförslag: Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige reviderar tidigare lagda uppdrag om att ta fram förslag till reglemente och andra styrdokument för fortsatt drift av Åsastugorna så att även möjligheten att arrendera ut utreds. Uppdraget lämnas till kommunstyrelsen.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag samt ett tilläggsförslag. Ordföranden ställer först förvaltningens förslag mot Fredrik Olofssons (C) avslagsförslag och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt förvaltningens förslag. Därefter frågar ordföranden om kommunstyrelsen bifaller eller avslår Stefan Hederdals (M) tilläggsförslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

- Revidering av reglemente för teknik- och servicenämnden
- Reglemente för teknik- och servicenämnden, rev. 2025-05-20

Skickas till

Kommunfullmäktige

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

2025-05-20

Fastställt: Kommunfullmäktige 2023-11-16, § 128, reviderad XXXX-XX-XX

Gäller för: Teknik- och
servicenämnden

Dokumentansvarig: Kanslichef

Dnr : **KS2023/237-5**

Reglemente för teknik- och servicenämnden

Gäller från och med 2024-01-01.

Utöver det som föreskrivs i kommunallagen, andra lagar, kommungemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnderna i Bollebygds kommun, och styrmodell (inkl styrprinciper) för Bollebygds kommun gäller bestämmelserna i detta reglemente.

Detta nämndspecifika reglemente har företräde framför det kommungemensamma reglementet för kommunstyrelsen och övriga nämnder i Bollebygds kommun.

§ 1 Verksamhetsområde

Teknik- och servicenämnden ansvarar för:

- den konstnärliga utsmyckningen av kommunens fastigheter och i offentliga miljöer.
- de kommungemensamma servicefunktionerna vaktmästeri, fordonspark och fordonssamordning, måltid och lokalvård.
- drift, underhåll och förvaltning/reinvestering av kommunens fasta egendom samt för förhyrning.
- att ansöka om tillstånd enligt kamerabevakningslag (2018:1200).
- kamerabevakningsfrågor inom kommunens fastigheter, utan uppdrag från kommunstyrelsen.
- uppförande och förvaltning av intern laddinfrastruktur
- projektering och projektgenomförande av anläggningar för kommunal service som är taxefinansierad
- förhyra fastighet med fastighetstillbehör, såsom byggnad, anläggning eller lokal samt utarrendera, uthyra eller annars upplåta fastighet med fastighetstillbehör såsom byggnad, anläggning eller lokal som tillhör kommunen.
- viltvård på kommunens fastigheter.
- Nämnden är kommunal väghållningsmyndighet och beslutar om kommunala bidrag till enskild väghållning, vägföreningar och vägbelysning.
- drift, underhåll och förvaltning av kommunens skog.

- ärenden om jakträtt på kommunens mark.
- projektering, anläggning samt drift och underhåll av gator, vägar, torg, parkmark och andra allmänna platser som kommunen är huvudman för. Nämnden ska dessutom handlägga frågor om parkering på allmän plats och upplåtelse av allmän platsmark.
- projektering, anläggning samt drift och underhåll av kommunens vattenverk, avloppsverk och ledningsnät.
- kommunens renhållningsverksamhet.
- kommunens fritidsområde i Åsa.
- operativ trafikplanering och andra operativa infrastrukturfrågor.
- lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning.

§ 2 Delegering från fullmäktige

Teknik- och servicenämnden ansvarar för uppgifter enligt lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor.

Sammansättning

§ 3 Nämnden

Teknik- och servicenämnden består av 5 ledamöter och 5 ersättare. Kommunfullmäktige utser bland ledamöterna en ordförande och en vice ordförande.

§ 4 Förvaltning

Under teknik- och servicenämnden lyder teknik- och serviceförvaltningen.

Teknik- och servicenämnden ansvarar, inom sitt verksamhetsområde, för och leder arbetet som utförs av teknik- och serviceförvaltningen. Förvaltningen leds av en förvaltningschef som inför nämnden är ansvarig för verksamheten. Nämnden har personalansvaret inom sitt ansvarsområde med undantag för förvaltningschef. Förvaltningschefen är anställd av kommunstyrelsen och underställd kommundirektören.

Nämnden får utfärda riktlinjer för teknik- och serviceförvaltningen och dess personal.

16. Uppföljningsrapport april 2025,
Bollebygds kommun KS2025/140

§82

KS2025/140

Uppföljningsrapport april 2025, Bollebygds kommun

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkänner uppföljningsrapport april 2025 för Bollebygds kommun.

Ärendet

Förvaltningarna har tagit fram ekonomiska prognoser för 2025. Kommunens helårsprognos är ett resultat på 32,15 miljoner kronor vilket är 10,41 miljoner kronor högre än budgeterade resultatet på 21,74 miljoner kronor. Samtliga nämnder redovisar positiv prognos för helår 2025. Vid uppföljning av investeringar för 2025 lämnades positiv prognos alternativt nollprognos för samtliga projekt. Det har dock uppdagats att projektet avseende laddstolpar som ursprungligen fattades beslut om i fullmäktiges budget 2023 och därefter överförts till 2024 inte har blivit överfört till 2025. Behovet att investera i laddstolpar kvarstår och förslaget är att justera detta i samband med aprilrapporten. Resultat på 32,15 miljoner kronor motsvarar 4,5 % av skatter och generella statsbidrag. I det prognostiserade resultatet finns dock engångsposter vad gäller försäljning av exploateringsstomter samt ett gammalt vattenverk. Totalt påverkar dessa prognostiserat resultat med 5,6 miljoner kronor. Sammanfattande bedömning är att förvaltningarna har en ekonomi i balans. Det prognostiserade överskottet på investeringsbudgeten täcker ett eventuellt ökat investeringsutrymme för laddstolpar under 2025.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner uppföljningsrapport april 2025 för Bollebygds kommun.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 61 KSAU Uppföljningsrapport april 2025, Bollebygds kommun - information
- Uppföljningsrapport april 2025, Bollebygds kommun
- Aprilrapport 2025 Bollebygds kommun

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Dnr: KS2025/140

Aprilrapport 2025

1 Ekonomiskt utfall och prognos

1.1 Driftsredovisning

Driftsredovisning

	Perioden				Helår			
	2024		2025		2024		2025	
	Utf.	Utf.	Budg.	Avvik.	Utf.	Prog.	Budg.	Avvik.
Kommunfullmäktige	-0,2	-0,2	-0,5	0,3	-1,1	-1,6	-1,6	0,0
Revisionsnämnden	-0,1	-0,2	-0,3	0,1	-0,9	-1,0	-1,0	0,0
Valnämnden	0,3	0,0	0,0	0,0	-0,4	0,0	0,0	0,0
Överförmyndare	-0,2	-0,4	-0,3	-0,1	-0,8	-0,8	-0,8	0,0
Kommunstyrelsen	-26,8	-25,0	-26,2	1,2	-77,4	-76,6	-77,2	0,6
Utbildningsnämnden	-120,0	-117,1	-118,4	1,3	-338,7	-335,1	-336,7	1,6
Socialnämnden	-74,9	-74,3	-76,0	1,7	-226,2	-226,2	-227,4	1,1
Byggnads- & miljönämnden	-3,7	-4,3	-3,8	-0,5	-10,1	-10,7	-11,3	0,6
Teknik- och servicenämnden	-6,8	-4,2	-9,5	5,3	-24,9	-25,5	-25,8	0,3
Ofördelad budget	0,0	0,0	-1,3	1,3	0,0	-4,0	-4,0	0,0
Lönerörelse	0,0	0,0	-0,7	0,7	0,0	-9,0	-6,1	-2,9
Pensionsförvaltning	6,8	-1,9	-3,7	1,8	-12,8	-13,5	-13,1	-0,4
Finansförvaltningen räntor mm.	4,4	4,4	2,9	1,5	3,9	15,5	8,7	6,7
Skatter och generella bidrag	231,2	238,5	239,2	-0,7	696,2	720,8	718,0	2,8
Summa	10,0	15,4	1,4	13,9	6,8	32,2	21,7	10,4

Utfall perioden

Utfallet för perioden är 13,9 miljoner kronor högre än det budgeterade resultatet för perioden. Den största avvikelser finns på teknik- och servicenämnden där inte korrekt internränta har redovisats för perioden till följd av systembyte. Internräntan kommer att korrigeras under året.

För kommunens totala utfall är dock internräntan ett nollsummespel och avvikelser på totalen kan snarare förklaras av: tillfälligt överskott på pensionsförvaltningen, överskott avsatt budget lönerörelse till följd av att inte nya löner betalats ut i april, överskott ofördelad budget, intäkt för två

sålda tomter på Bergadalen och ett positivt finansnetto till följd av lägre räntekostnader än budgeterat.

Utav överskotten är det endast intäkt för sålda tomter och positivt finansnetto som bedöms som faktiskt överskott som inte beror på avvikande periodisering av budget jämfört när kostnaderna faller ut.

Prognos helår

Totala prognosen för helåret är ett utfall på 32,15 miljoner kronor vilket är 10,41 miljoner kronor högre än budgeterade 21,74 miljoner kronor.

Nämndernas prognostiserade resultat står för knappt hälften av överskott mot budget +4,2 miljoner kronor. Resterande överskott kommer från kommuncentrala poster där försäljning av exploateringsområden samt positivt finansnetto utgör den största delen. Jämfört med budgeten förväntas högre skatteintäkter, särskilt på grund av slutavräkningen 2024 som skiljer sig från tidigare beräkningar.

Hela ofördelade budgeten blir nyttjad enligt prognosen. Lönerörelsen är klar till största delen och prognos har gjorts på vad den slutliga kostnaden kommer bli för kommunen. Avtalen ser ut att hamna över avsatt budget på kommuncentralt håll. Enligt prognosen kommer hela avtalet kompenseras till nämnderna och underskottet på den centrala posten täcks av överskott på finansförvaltning och skatteintäkter.

För finansförvaltningen räknas det med att fem tomter på Bergadalen kommer att säljas till en vinst om 3 miljoner kronor. I vinsten för sålda tomter finns kostnaderna för färdigställandet av själva tomterna medräknade. Prognosen för sålda tomter är försiktig. Det är svårt att veta exakt hur stort intresset för tomterna kommer vara under året samt om köparna kommer ha fått färdigt bygglov och genomfört hela affären innan året är slut. Maximalt skulle 13 tomter kunna säljas samt 3 byggrätter anvisas.

2 Redovisning per nämnd

2.1 Kommunstyrelsen

Utfall

	Perioden				Helår			
	2024	2025			2024	2025		
	Utf.	Utf.	Budg.	Avvik.	Utf.	Prog.	Budg.	Avvik.
Kommunstyrelsens ordf	-0,8	-0,8	-0,8	0,0	-2,4	-2,5	-2,5	0,0
Kommunchef	-12,2	-10,8	-11,9	1,1	-36,6	-34,2	-34,8	0,6
Ekonomichef	-6,4	-7,4	-7,3	0,0	-19,4	-21,3	-21,3	0,0
HR-chef	-2,9	-3,0	-3,2	0,2	-8,7	-10,2	-10,2	0,0
Planchef	-4,5	-3,0	-2,9	-0,1	-10,2	-8,5	-8,5	0,0
Summa	-26,8	-25,0	-26,2	1,2	-77,4	-76,6	-77,2	0,6

Utfall perioden

Utfallet för perioden följer budget för de flesta enheter. Överskott finns på kommunchefens ansvar där intäkter för folkhälsomedel inte har mötts av kostnader ännu och tillköp av kollektivtrafik lämnar överskott.

Prognos helår

Prognosticerat överskott beror på att inte hela budgeten för tillköp av kollektivtrafik ser ut att kunna nyttjas under året. Det finns risker i prognosen där nyttjandegraden av friskvårdsbidrag är osäker. För 2025 höjdes friskvårdsbidraget och tillskottet är beräknat utifrån att samma andel utnyttjar friskvårdsbidraget som tidigare. Om fler väljer att nyttja bidraget eftersom beloppet är höjt och kommunen därmed får högre kostnad eller om inte alla kommer att nyttja hela sitt bidrag och kommunen skulle få något lägre kostnad är okänt.

2.2 Utbildningsnämnden

Utfall

	Perioden				Helår			
	2024	2025			2024	2025		
	Utf.	Utf.	Budg.	Avvik.	Utf.	Prog.	Budg.	Avvik.
Nämnd	-0,2	-0,3	-0,3	0,1	-0,7	-0,8	-1,0	0,2
Kultur & Fritid	-5,0	-5,2	-4,2	-0,9	-13,0	-12,8	-12,5	-0,3
Förskola	-25,8	-25,7	-26,4	0,8	-75,9	-73,9	-74,9	1,0
Fritidshem	-7,2	-7,3	-7,7	0,3	-21,6	-21,7	-22,1	0,4
Grundskola	-57,3	-55,4	-54,7	-0,7	-155,9	-153,9	-152,2	-1,7
Anp. grundskola	-5,2	-5,4	-5,1	-0,3	-15,6	-14,5	-14,7	0,2
Gymnasie	-17,3	-17,2	-18,4	1,2	-53,0	-54,4	-54,7	0,3
Vuxenutbildning	-0,9	-0,8	-1,4	0,6	-2,1	-2,4	-3,9	1,5
Gemensamt	-0,3	-0,2	-0,2	0,0	-1,0	-0,7	-0,7	0,0
	-119,4	-117,4	-118,4	1,1	-338,7	-335,1	-336,7	1,6

Utfall perioden

Utfallet är något högre för perioden än vad prognosen visar för året. Kultur och fritid har lämnat mer bidrag till föreningar per april än budget som är periodiserad jämt över årets tolv månader.

Prognos perioden

Utbildningsnämnden prognostiserar ett överskott på 1,6 miljoner kronor, motsvarande 0,5% av budgeten. Störst överskott prognostiseras på Förskola och vuxenutbildning. Kultur och fritid samt grundskolan prognostiserar underskott.

Förskoleverksamhetens personalkostnader och statsbidrag kopplade därtill, visar överskott. Inget i verksamheternas prognos och planering tyder på ökande personalkostnader framåt. Köpta och sålda förskoleplatser prognostiserar sammanslaget ett överskott till följd av buffert på köpta platser.

Prognosen för vuxenutbildning är oförändrad och baseras på ökat/minskat söktryck sett till föregående år och sett till föregående års utfall.

Verksamheten har inte upplevt förändrat söktryck jämfört med föregående år och prognosen för 2025 är i linje med utfallet 2024.

Underskottet för Kultur och fritid beror på ökat antal aktiviteter hos föreningarna som kommunen lämnar aktivitetsbidrag för.

Underskottet i grundskolan kommer från högre personalkostnader jämfört med budget. Flera enheter gick in i året med strukturellt underskott mot budget. Anpassningar för att komma i balans mot budget har fortsatt under året. Förvaltningscentral buffert minskar underskottet något. I grundskolans utfall och prognos finns kostnader för extraturer skolskjuts som borde belastat föregående år om 440 tusen kronor.

Resterande verksamheter prognostiserar ett nollresultat eller mindre överskott. Gymnasiets överskott har minskat till följd av uppskrivning av antalet nior som går ut till våren och börjar gymnasiet till hösten jämfört med de treor som går ut gymnasiet nu till våren. Huruvida de väljer utbildningar som kostnadmässigt motsvarar den kostnad treorna genererat vet verksamheten först 15:e september.

2.3 Socialnämnden

Utfall

	Perioden				Helår			
	2024	2025			2024	2025		
	Utf.	Utf.	Budg.	Avvik.	Utf.	Prog.	Budg.	Avvik.
Socialnämndens ordförande	-0,3	-0,3	-0,3	0,0	-0,9	-0,9	-0,9	0,0
Socialchef	-5,8	-5,9	-6,1	0,2	-15,6	-16,6	-17,5	0,9
Verksamhetschef äldreomsorg	-37,1	-36,0	-36,3	0,3	-112,4	-108,9	-109,2	0,3
Verksamhetschef FS	-14,0	-17,3	-16,2	-1,1	-44,4	-50,9	-49,4	-1,5
Verksamhetschef IFO	-17,7	-14,8	-17,1	2,4	-52,9	-48,9	-50,4	1,5
Summa	-74,9	-74,3	-76,0	1,7	-226,2	-226,2	-227,4	1,1

Utfall perioden

Periodens utfall är bättre än budget. Nettokostnaderna ligger i nivå med

samma period förra året.

Det positiva utfallet mot budget beror främst på verksamhetsområde IFO, som har en lägre kostnad kopplat till placeringar för barn och unga. Inom flyktingenheten har intäkter av medel kopplat till nyanlända ökat, vilket resulterat i ett positivt resultat.

Prognos perioden

Socialnämnden prognostiserar ett årsresultat om +1,1 miljoner kronor, vilket är en förbättrad prognos mot februarirapporten.

Prognosen visar på ett positivt resultat på samtliga områden förutom funktionsstöd (FS).

Budgetöverskott socialchef härrör sig främst till personalkostnader genom lägre tjänstgöringsgrad.

Funktionsstöds budgetunderskott beror på reducerat statsbidrag för extra habiliteringsersättning samt en ökning av ersättning till Försäkringskassan med anledning av ökat antal brukare inom funktionsstöd.

Budgetöverskott individ och familjeomsorg förklaras av lägre utbetalningskostnader inom försörjningsstöd, men även lägre kostnader kopplade till placeringar inom barn och unga. Flyktingenheten ser även ökade intäkter av medel kopplat till nyanlända och kommunens mottagande har ökat.

2.4 Teknik- och servicenämnden

Utfall

	Perioden				Helår			
	2024	2025			2024	2025		
	Utf.	Utf.	Budg.	Avvik.	Utf.	Prog.	Budg.	Avvik.
Teknik- och servicenämnden	0,0	-0,1	-0,2	0,1	0,0	-0,6	-0,6	0,0

Teknik- och serviceförvaltning	0,0	-2,4	-2,9	0,5	0,0	-8,2	-8,2	0,0
Fastighet	0,0	1,1	-0,2	1,3	0,0	-0,6	-0,9	0,3
VA	0,0	1,7	0,0	1,8	0,0	0,3	-0,3	0,6
Gata	0,0	-2,7	-3,1	0,4	0,0	-10,3	-9,7	-0,6
Avfall	0,0	0,8	-0,6	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Park	0,0	-2,2	-2,0	-0,1	0,0	-6,2	-6,2	0,0
Lokalvård	0,0	0,1	-0,2	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Måltidsenheten	0,0	-0,3	-0,2	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Åsastugorna	0,0	-0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	0,0	-4,0	-9,5	5,4	0,0	-25,5	-25,8	0,3

Utfall perioden

Utfallet för perioden är bättre än budgeterat. Fastighet, VA, gata och renhållning visar stora avvikelser på grund av att kapitalkostnaderna inte har bokförts med korrekt internränta, vilket beror på ett byte av ekonomisystem. Internräntan kommer att korrigeras under de kommande månaderna och har beaktats i helårsprognosen. Flera enheter förväntar sig också större kostnader senare under året som ännu inte har uppstått. Periodens avvikelse inom teknik- och serviceförvaltning beror på frånvaro i ledningsgruppen och få inköp under perioden.

På grund av för låg internränta ger inte periodens utfall ett rättvisande resultat.

Prognos perioden

Renhållning har ett strukturellt överskott i verksamheten och prognostiserar nollprognos, eftersom eventuellt överskott flyttas till kommande år. Detta överskott behövs för att finansiera fyrfackskärnen och motsvarar ca avskrivningarna för dessa kärn.

Fastighet prognostiserat överskott om 0,3 miljoner kronor som beror på vakanser under första kvartalet.

Nämnden har bättre förutsättningar 2025 än föregående år. Framför allt eftersom kommunfullmäktige höjt VA-taxorna för att nå ekonomisk balans

för verksamheten. I budgetunderlaget 2025–2027 lyfte nämnden en ombalansering av tjänster mellan VA/gata för att bättre spegla den faktiska fördelningen av personella resurser; se citat:

”Snedfördelning av tjänsterna och arbetet som utförs. Eftersom VA är taxefinansierat går det inte att bara ”flytta” ramen. (Posten (0,6 mnkr.)) speglar bättre den nedlagda tiden.”

Nämnden tilldelades inte medel för detta men då VA-verksamheten är taxefinansierad, medan gatuenheten finansieras med skattemedel bör inget snedförhållande förekomma. Därför genomförs ombalanseringen utan att särskilda medel designeras. Det kommer innebära differenser mot budget på gatuenheten men nämndens prognos som helhet är 0. Anledningen till att VA-enheten prognostiserar ett positivt resultat om 0,6 miljoner kronor är att ett gammalt vattenverk har sålts där intäkten redovisats till VA-enheten.

Eftersom VA-verksamhetens resultat var negativt 2024 tas inte eventuella överskott upp som skuld, utan balanserar räkningen. Därför kan enheten göra ett positivt resultat trots att den är taxefinansierad.

Sammantaget innebär det att nämndens prognos ligger något bättre än budget för helåret, men att gatuenheten prognostiserar högre personalkostnader än budgeterat, och VA-enheten högre intäkter och även fastighet på grund av vakanser.

2.5 Bygg- och miljönämnden

Utfall

	Perioden				Helår			
	2024	2025			2024	2025		
	Utf.	Utf.	Budg.	Avvik.	Utf.	Prog.	Budg.	Avvik.
Bygg och miljö (nämnd)	-0,2	-0,2	-0,2	0,0	-0,6	-0,7	-0,7	0,0
Bygg och miljö (förvaltning)	-3,5	-4,1	-3,6	-0,5	-9,6	-10,0	-10,6	0,6
	-3,7	-4,3	-3,8	-0,5	-10,1	-10,7	-11,3	0,6

Utfall perioden

Avvikelsen mot budget för perioden beror på konsultkostnader. Senaste månadernas högre kostnader för bostadsanpassningar innebär att den posten inte längre väger upp högre konsultkostnader och totalt blir det således ett underskott för perioden.

Prognos perioden

Konsultkostnaderna förväntas minska under resterande år. Vad gäller bostadsanpassningar räknar prognosen fortfarande med ett överskott jämfört med budget. Om bostadsanpassningarna istället fortsätter vara på en högre nivå kommer utfallet för året snarare hamna närmare noll.

3 Investeringar

Investeringsredovisning					
	Budget KF	Justering	Utfall	Prognos	Avvikelse
Reinvestering					
Kommunstyrelsen	4,0		1,7	4,0	0
Socialnämnden	1,6		0	1,6	0
Utbildningsnämnden	1,3		0	1,3	0
Teknik och Servicenämnd	24,5		1,4	24,0	0,5
<i>Fastighet</i>	10,0		1,2	10,0	0
<i>Gata</i>	4,5		0	4,5	0
<i>Avfall/Park*</i>	1,0		0	1,0	0
<i>VA*</i>	9,0		0,2	8,5	0,5
Beslutade projekt Kommunstyrelsen					
Skola 7-9 - förstudie/projektering	5,0		0,2	3	2
Gruppobstad LSS*	23,0	7,0	8,9	23,0	7
Skolorrådet Olsfors		2,0	0	2,0	0
Beslutade projekt Teknik- och servicenämnden					
Omklädningsrum idrottshall*	4,7	-0,2	0	4,5	0
Elljusspår Rinna	3,0		0	3,0	0
Belysning gata	4,0		0	4,0	0
Frystorkad mat	1,0		0	1,0	0
Solceller	4,7		0	3,5	1,2
Avfall - Avläsningsutrustning ÅVC	0,1		0	0,1	0
VA - Digitala vattenmätare	0,5		0	0,5	0
VA - Lås- och larmsystem	1,0		0	1,0	0
VA - Processlösning reningsverk	5,5		0	5,5	0
Åsastugorna*	4,8		0	0	4,8
Beslutade projekt Socialnämnden					

Möblering ny gruppbofastad LSS	0,5		0	0,5	0
Summa investeringar	89,2	8,8	12,2	82,5	15,5
Strategiska markinköp KS	25,0		0	0	25
Total investeringsverksam het	114,2	8,8	12,2	82,5	40,5

Kommentarer

Inga negativa avvikelser för projekten finns rapporterade vid rapporttillfället. Med tanke på det låga utfallet för första kvartalet skulle det kunna bli svårt att hinna genomföra alla investeringar som prognostiseras.

Projektet för ny servicebyggnad för Åsastugorna är pausat. I prognosen ligger kvarvarande investeringsmedel som ett överskott, men prognosen ändras om beslut fattas att fortsätta investeringsprojektet.

4 Personalstatistik

	Perioden innevarande år			Perioden föregående år		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal tillsvidareanställda	556	151	707	558	146	704
Andel tillsvidareanställda (%)	78,64 %	21,36 %	100,0 %	79,26 %	20,74 %	100,0 %
Antal visstidsanställda	36	11	47	61	22	83
Andel visstidsanställda (%)	76,60 %	23,40 %	100,0 %	73,49 %	26,51 %	100,0 %
Antal timavlönade (timmar)	15 255,1	7 667,3	22 922,4	16 536,6	8 845,6	25 382,1
Övertid/fyllnad/mertid (tim)	531,70	424,42	956,12	488,52	373,01	861,53
Andel tillsvidare m. heltid (%)	91,90 %	96,02 %	92,78 %	91,39 %	94,50 %	92,04 %
Sjukfrånvaro (%)	7,76 %	4,55 %	7,07 %	8,12 %	4,66 %	7,39 %
Sjukfrånvaro över 60 dagar (%)	32,87 %	10,15 %	29,71 %	42,36 %	26,46 %	40,25 %
Sjukfrånvaro under 30 år (%)	5,66 %	4,28 %	5,23 %	4,41 %	6,87 %	5,16 %
Sjukfrånvaro 30-49 år (%)	7,36 %	4,06 %	6,64 %	7,20 %	3,68 %	6,42 %
Sjukfrånvaro över 50 år (%)	8,68 %	5,43 %	8,05 %	10,09 %	5,45 %	9,29 %

Anställda

Antalet tillsvidareanställda i kommunen har totalt ökat med 3 st personer från samma period föregående år. Den största förändringen har skett inom utbildningsförvaltningen och kommunstyrelseförvaltningen. Visstidsanställda har minskat med 36 st medarbetare. Största minskning ser vi inom utbildningsförvaltningen.

Arbetade timmar

Det ses en minskning av arbetade timmar utförda av timavlönade hittills under 2025 i jämförelse med 2024 med 2459,74 timmar. Samtliga förvaltningar förutom Teknik och serviceförvaltningen har minskat sina

timmar utförda av timavlönade.

Mer, -fyllnads-och övertidstimmar har totalt för kommunen ökat med 94,59 timmar. Samtliga förvaltningar utom socialförvaltningen står för minskningen av timmar.

Tillsvidareanställda på heltid

Gällande antal anställda med heltidsanställning ses en ökning i kommunen på 0,73 procentenheter. Ökningen står socialförvaltningen för.

Sjukfrånvaron

Vid jämförelse av de aktuella perioderna har sjukfrånvaron minskat med 0,32 procentenheter på kommunövergripande nivå. Bygg och miljö samt teknik och serviceförvaltningen har minskat sin sjukfrånvaro medan övriga förvaltningar har höjt sin sjukfrånvaro. Högst sjukfrånvaro återfinns bland kvinnor över 50 år som utgör 8,68%. Gruppen män under 30 har minskat sin sjukfrånvaro. Långtidsfrånvaron har totalt minskat i kommunen och gäller både kvinnor och män.

18. Revisionsberättelse 2024, årsredovisning,
för Bollebygds kommun KS2025/132

Granskning av god ekonomisk hushållning 2024-12-31

Bollebygds kommun

Revisionsrapport
April 2025

*Viktor Prytz
Henric Eliasson*

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Årsredovisning ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport respektive årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapport och årsredovisning.

Resultat från granskningen utgör även underlag för revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas årsredovisning i samband med fullmäktiges behandling av rapporten. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Är resultat i årsredovisning förenligt med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?
2. Är redovisat resultat i årsredovisning förenligt med balanskravet?

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, 11:20, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8, 11:10 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 15 Förvaltningsberättelse.

Avgränsning

Granskningen avser årsredovisning som upprättats för år 2024. Övrig avgränsning, se avsnitt "Syfte och revisionsfrågor".

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och rött (ej uppfyllt). Rapportens innehåll har faktakontrollerats av economichef/redovisningschef.

Om årsredovisning 2024

lakttagelser

- Granskningen avser årsredovisning som upprättats för år 2024 och som behandlats av kommunstyrelsen 2025-04-22. Styrelsen har därmed inte överlämnat årsredovisningen till fullmäktige och revisorer inom föreskriven tid enligt kommunallagen (senast 15 april).
- Årsredovisningen ska innehålla upplysningar om förhållande som är viktiga för kommunens verksamhet, resultat och ekonomiska ställning. Granskning av årsredovisning 2024 visar följande:
 - Den innehåller en driftredovisning. Av denna framgår att styrelse och nämnder sammantaget delvis har bedrivit verksamheten inom tilldelad driftbudgetram. Underskotten är framför allt hänförliga utbildningsnämnden (-1,5 mnkr) och teknik- och servicenämnden (-1,0 mnkr).
 - Den innehåller en investeringsredovisning. Av denna framgår att styrelse och nämnder sammantaget bedrivit verksamheten inom tilldelad investeringsram.
 - Den innehåller redovisning av ett antal finansiella nyckeltal, däribland soliditet. Soliditet ger en indikation om kommunens finansiella stabilitet. Av flerårsöversikten framgår att soliditeten har ökat över tid. Soliditet (inklusive pensionsåtagande) per 2024-12-31 uppgår till 38 procent. Nyckeltalssammanställningen saknar information om hur kommunens soliditet förhåller sig till andra likartade kommuner.
 - Den innehåller upplysningar avseende väsentliga personalförhållanden. Av redovisningen framgår att den totala sjukfrånvaron bland anställda uppgått till 7 procent under året. Här lämnas även information hur sjukfrånvaron förändrats jämfört med föregående år. Årsredovisningen saknar information om hur kommunens sjukfrånvaro förhåller sig till andra likartade kommuner.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

lakttagelser

- I årsredovisningen för 2024 framgår att av fullmäktiges 12 verksamhetsmål bedöms sju mål som uppnådda, tre mål bedöms som delvis uppnådda och två mål bedöms som ej uppnådda under 2024.
- Fullmäktige har beslutat om följande två finansiella mål för god ekonomisk hushållning 2024:
 - Det ekonomiska resultatet ska motsvara 3 % av skatteintäkter och generella statsbidrag för en rullande fyraårsperiod.
 - Över samma tid ska minst 40 % av kommunens skattefinansierade investeringar och exploateringar finansieras med egna medel
- I årsredovisningen för 2024 framgår att de två finansiella målen bedöms som uppnådda under 2024.
- I årsredovisningen för 2024 anges att merparten av de verksamhetsmässiga målen samt de två finansiella målen är uppfyllda. Därmed bedömer kommunstyrelsen att det råder god ekonomisk hushållning i enlighet med kommunens riktlinje för god ekonomisk hushållning.

Granskningsresultat: Balanskravet

lakttagelser

- Av årsredovisningen för 2024 framgår att Bollebygds kommun redovisar ett positivt balanskravsresultat på +6,0 mnkr för 2024.
- Kommunen har inget negativt balanskravsresultat från tidigare år att reglera.

Samlad bedömning

1. Revisionsfråga 1

Är resultat i årsredovisning förenligt med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?

- Finansiella mål

Ja, uppfyllt

- Verksamhetsmål

Delvis uppfyllt

2. Revisionsfråga 2

Är redovisat resultat i årsredovisning förenligt med balanskravet?

- Följsamhet till balanskravet

Ja, uppfyllt

Rekommendationer

För att utveckla granskningsområdet lämnas följande rekommendationer:

- Att kommunstyrelsen framöver antar årsredovisningen innan den 15:e april i enlighet med kommunallagen.

2024-04-25

Viktor Prytz

Uppdragsledare

Grundläggande granskning av styrelse och nämnder 2024

Bollebygds kommun

April 2025

Viktor Prytz
Henric Eliasson

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Inledning	5
Kommunstyrelsen	7
Socialnämnden	13
Utbildningsnämnden	19
Teknik- och servicenämnden	25
Bygg- och miljönämnden	31
Valnämnden	36
Bilaga: Sammanställning av revisionsfrågor för alla revisionsobjekt	39

Sammanfattning

Sammanfattande revisionell bedömning

Revisionsobjekt	Övergripande revisionsfråga		
	Styrning, kontroll och åtgärder	Måluppfyllelse verksamhet	Måluppfyllelse ekonomi
Kommunstyrelse	Grön	Grön	Grön
Socialnämnden	Grön	Grön	Grön
Utbildningsnämnden	Gul	Grön	Röd
Teknik- och servicenämnden	Gul	Grön	Röd
Bygg- och miljönämnden	Gul	Grön	Grön
Valnämnden	Gul	Röd	Röd

Inledning

Inledning

Bakgrund

Utifrån kommunallagen och god revisionsledning följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. I dess uppdrag ingår att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Utövar och vidtar styrelse och nämnder en tillräcklig styrning, kontroll och åtgärder inom sina ansvarsområden?
2. Är redovisat resultat för verksamheten förenligt med beslutade mål?
3. Är redovisat resultat för ekonomin förenligt med beslutade mål?

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:1, 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2024.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2024. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor".

Respektive revisionsfråga bedöms med hjälp av signalsystem: grön (ja/tillräckligt), gul (delvis), röd (nej/otillräckligt) eller grå (går ej att bedöma).

Kommunestyrelsen

Sammanfattning

Övergripande revisionsfrågor	Revisionell bedömning	Kommentar
Utövar och vidtar styrelsen en tillräcklig styrning, kontroll och åtgärder inom sina ansvarsområden? <i>Baseras på delfrågor i avsnitt 1-4</i>	Grön	Styrelsens styrning, kontroll och åtgärder har varit tillräcklig under granskningsperioden.
Är redovisat resultat för verksamheten förenligt med beslutade mål? <i>Baseras på delfråga 5a</i>	Grön	Redovisat verksamhetsresultat är i allt väsentligt förenligt med beslutade mål för år 2024. Styrelsen uppnår fem verksamhetsmål medans tre verksamhetsmål bedöms som delvis uppnådda
Är redovisat resultat för ekonomin förenligt med beslutade mål? <i>Baseras på delfråga 5b</i>	Grön	Redovisat resultat för år 2024 är förenligt med beslutade mål. Styrelsen redovisar en positiv budgetavvikelse på +0,4 mnkr

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till styrelsen:

- Att styrelsen antar en instruktion för rapportering till styrelsen, utöver fullmäktiges styrmodell.

Granskningsiakttagelser

Delfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för verksamheten?	Grön	Styrelsen antog en verksamhetsplan för 2024 vid sammanträdet 2024-01-30 - §11
2. Budget	a) Har styrelse antagit en budget för verksamheten?	Grön	Styrelsen antog en budget för 2024 vid sammanträdet 2024-01-30 - §11
3. Mål	a) Finns mål formulerade för styrelsens verksamhet?	Grön	I styrelsens verksamhetsplan för 2024 har totalt sju verksamhetsmål formulerats.
	b) Finns mål formulerade för styrelsens ekonomi?	Grön	I styrelsens verksamhetsplan för 2024 framgår att styrelsen utgår från kommunfullmäktiges två mål för god ekonomisk hushållning: <ul style="list-style-type: none"> • Det ekonomiska resultatet ska motsvara 3 % av skatteintäkter och generella statsbidrag för en rullande fyraårsperiod. • Över samma tid ska minst 40 % av kommunens skattefinansierade investeringar och exploateringar finansieras med egna medel.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Gul	Ja. De finansiella målen bedöms som mätbara, medans en större del av verksamhetsmålen bedöms som mätbara. Flera av de tillhörande indikatorerna till verksamhetsmål är formulerade som aktiviteter.

Granskningsiakttagelser

Delfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat instruktion för rapportering till styrelse?	Röd	I dokumentet "Styrmodell för Bollebygds kommun" (fastställt av KF 2023-10-19 - §109) tydliggörs hur nämnderna ska rapportera sina resultat till kommunfullmäktige. Av tillhandahållna underlag framgår inte att styrelsen fattat beslut om instruktion för rapportering till styrelsen.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet?	Grön	I styrelsens delårsrapport per augusti 2024 framgår att samtliga sju verksamhetsmål följts upp. I styrelsens årsredovisning för 2024 följs samtliga verksamhetsmål upp.
	c) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för ekonomi?	Grön	I styrelsens delårsrapport per augusti 2024 framgår att ekonomin följts upp. I styrelsens årsredovisning för 2024 följs styrelsens ekonomi upp.

Granskningsiakttagelser

Delfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	d) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	I styrelsens delårsrapport per augusti 2024 framgår att fem verksamhetsmål bedöms som delvis uppnådda, två mål bedöms som uppnådda medans ett bedöms som ej uppnått. I styrelsens årsredovisning för 2024 framgår att fem verksamhetsmål bedöms som uppnådda medans tre bedöms som delvis uppnådda. Vi bedömer därmed att styrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder för att nå målen för verksamheten
	e) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	I styrelsens delårsrapport per augusti 2024 framgår att styrelsen prognostiserar en negativ budgetavvikelse på -0,3 mnkr för helåret 2024. I styrelsens årsredovisning för 2024 framgår att styrelsen redovisar en positiv budgetavvikelse på +0,4 mnkr under 2024. Vi bedömer därmed att styrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder för att nå en ekonomi i balans

Granskningsiakttagelser

Delfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Grön	I styrelsens årsredovisning för 2024 framgår att fem verksamhetsmål bedöms som uppnådda medans tre bedöms som delvis uppnådda.
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Grön	I styrelsens årsredovisning för 2024 framgår att styrelsen redovisar en positiv budgetavvikelse på +0,4 mnkr under 2024.

Socialnämnden

Sammanfattning

Övergripande revisionsfrågor	Revisionell bedömning	Kommentar
Utövar och vidtar nämnden en tillräcklig styrning, kontroll och åtgärder inom sina ansvarsområden? <i>Baseras på delfrågor i avsnitt 1-4</i>	Grön	Nämnden styrning, kontroll och åtgärder har varit tillräcklig under granskningsperioden.
Är redovisat resultat för verksamheten förenligt med beslutade mål? <i>Baseras på delfråga 5a</i>	Grön	I nämndens årsredovisning för 2024 framgår att sex verksamhetsmål bedöms som uppnådda medans två bedöms som delvis uppnådda.
Är redovisat resultat för ekonomin förenligt med beslutade mål? <i>Baseras på delfråga 5b</i>	Grön	I nämndens årsredovisning för 2024 framgår att nämnden redovisar en budgetavvikelse på +2,3 mnkr för helåret 2024

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Att nämnden antar en instruktion för rapportering till nämnden, utöver fullmäktiges styrmodell.

Granskningsiakttagelser

Delfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för verksamheten?	Grön	Nämnden antog en verksamhetsplan för 2024 vid sammanträdet 2024-01-16 - §2
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för verksamheten?	Grön	Nämnden antog en budget för 2024 vid sammanträdet 2024-01-16 - §2
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	I nämndens verksamhetsplan för 2024 har totalt åtta verksamhetsmål formulerats.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Nämnden har antagit en budget för 2024. Antagen budget räknas som mål för ekonomin.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Gul	Ja. De finansiella målen och verksamhetsmålen bedöms som mätbara bedöms som mätbara. Granskningen noterar att flera av de tillhörande indikatorerna till verksamhetsmålen är formulerade som aktiviteter.

Granskningsiakttagelser

Delfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat instruktion för rapportering till nämnden?	Röd	I dokumentet "Styrmodell för Bollebygds kommun" (fastställt av KF 2023-10-19 - §109) tydliggörs hur nämnderna skall rapportera sina resultat till kommunfullmäktige. I tillhandahållna underlag framgår inte att nämnden fattat beslut om instruktion för rapportering till nämnden.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet?	Grön	Nämndens delårsrapport per augusti 2024 följer upp samtliga mål för verksamheten. Även nämndens årsredovisning för 2024 följer upp samtliga mål för verksamheten.
	c) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för ekonomi?	Grön	Nämndens delårsrapport per augusti 2024 följer upp nämndens ekonomi. Även nämndens årsredovisning för 2024 följer upp nämndens ekonomi

Granskningsiakttagelser

Delfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	I nämndens delårsrapport per augusti 2024 framgår att fem verksamhetsmål bedöms uppnås under 2024 medans resterande tre mål bedöms delvis uppnås under 2024. I nämndens årsredovisning för 2024 framgår att sex verksamhetsmål bedöms som uppnådda medans två bedöms som delvis uppnådda.
	e) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	I nämndens delårsrapport per augusti 2024 framgår att nämnden prognostiserar en negativ budgetavvikelse på -1,5 mnkr för helåret 2024. Nämnden behandlade delårsrapporten vid sammanträdet 2024-09-24 - §82. I protokollet framgår att nämnden beslutade att godkänna rapporten utan att vidta några särskilda åtgärder. I nämndens årsredovisning för 2024 framgår att nämnden redovisar en budgetavvikelse på +2,3 mnkr för helåret 2024

Granskningsiakttagelser

Delfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Grön	I nämndens årsredovisning för 2024 framgår att sex verksamhetsmål bedöms som uppnådda medans två bedöms som delvis uppnådda.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	I nämndens årsredovisning för 2024 framgår att nämnden redovisar en budgetavvikelse på +2,3 mnkr för helåret 2024

Utbildningsnämnden

Sammanfattning

Övergripande revisionsfrågor	Revisionell bedömning	Kommentar
Utövar och vidtar nämnden en tillräcklig styrning, kontroll och åtgärder inom sina ansvarsområden? <i>Baseras på delfrågor i avsnitt 1-4</i>	Gul	Nämndens styrning, kontroll och åtgärder har endast delvis varit tillräcklig under granskningsperioden. Ett par utvecklingsområden har noterats i granskningen.
Är redovisat resultat för verksamheten förenligt med beslutade mål? <i>Baseras på delfråga 5a</i>	Grön	I nämndens årsredovisning för 2024 framgår att fyra verksamhetsmål bedöms som uppnådda medans två bedöms som delvis uppnådda.
Är redovisat resultat för ekonomin förenligt med beslutade mål? <i>Baseras på delfråga 5b</i>	Röd	I nämndens årsredovisning för 2024 framgår att nämnden redovisar en negativ budgetavvikelse på -1,5 mnkr för helåret 2024

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Att nämnden framöver vidtar tydliga åtgärder för att nå en ekonomi i balans.
- Att nämnden framöver tydliggör bedömning av samtliga verksamhetsmål genom att lämna en motivering.
- Att nämnden antar en instruktion för rapportering till nämnden, utöver fullmäktiges styrmodell.

Granskningsiakttagelser

Delfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för verksamheten?	Grön	Nämnden antog en verksamhetsplan för 2024 vid sammanträdet 2023-12-13 - §96
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för verksamheten?	Grön	Nämnden antog en budget för 2024 vid sammanträdet 2023-12-13 - §96
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	I nämndens verksamhetsplan för 2024 har totalt sex verksamhetsmål formulerats.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Nämnden har antagit en budget för 2024. Antagen budget räknas som mål för ekonomin.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Gul	Ja. De finansiella målen och verksamhetsmålen bedöms som mätbara. Granskningen noterar att flera av de tillhörande indikatorerna till verksamhetsmålen är formulerade som aktiviteter.

Granskningsiakttagelser

Delfrågor	Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	Röd	I dokumentet "Styrmodell för Bollebygds kommun" (fastställt av KF 2023-10-19 - §109) tydliggörs hur nämnderna skall rapportera sina resultat till kommunfullmäktige. I tillhandahållna underlag framgår inte att nämnden fattat beslut om instruktion för rapportering till nämnden.
	Gul	Nämndens delårsrapport per augusti 2024 följer upp fem av sex mål för verksamheten. Granskningen noterar att motiveringen till bedömningarna av verksamhetsmålen i delårsrapporten inte framgår på ett tydligt sätt. Nämndens årsredovisning för 2024 följer upp samtliga mål för verksamheten.
	Grön	Nämndens delårsrapport per augusti 2024 följer upp nämndens ekonomi. Granskningen noterar även att nämndens delårsrapport per augusti 2024 följer upp fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning. Även nämndens årsredovisning för 2024 följer upp nämndens ekonomi.

Granskningsiakttagelser

Delfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	I nämndens delårsrapport per augusti 2024 framgår att fyra verksamhetsmål bedöms uppnås under 2024 och ett mål bedöms delvis uppnås. I nämndens årsredovisning för 2024 framgår att fyra verksamhetsmål bedöms som uppnådda medans två bedöms som delvis uppnådda.
	e) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul	I nämndens delårsrapport per augusti 2024 framgår att nämnden prognostiserar en negativ budgetavvikelse på -1,5 mnkr för helåret 2024. Granskningen noterar även att nämndens delårsrapport per augusti 2024 lämnar en prognos för fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning. Nämnden behandlade delårsrapporten vid sammanträdet 2024-09-25 - §65. I protokollet framgår att nämnden beslutade att godkänna rapporten utan att vidta några särskilda åtgärder. Det framgår i ärendebeskrivningen att åtgärder vidtagits tidigare men att dessa inte räcker för att täcka det prognostiserade underskottet. Av nämndens årsredovisning för 2024 framgår att nämnden redovisar en negativ budgetavvikelse på -1,5 mnkr för helåret 2024

Granskningsiakttagelser

Delfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Grön	I nämndens årsredovisning för 2024 framgår att fyra verksamhetsmål bedöms som uppnådda medans två bedöms som delvis uppnådda.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Röd	I nämndens årsredovisning för 2024 framgår att nämnden redovisar en negativ budgetavvikelse på -1,5 mnkr för helåret 2024

Teknik- och servicenämnden

Sammanfattning

Övergripande revisionsfrågor	Revisionell bedömning	Kommentar
Utövar och vidtar nämnden en tillräcklig styrning, kontroll och åtgärder inom sina ansvarsområden? <i>Baseras på delfråga i avsnitt 1-4</i>	Gul	Nämndens styrning, kontroll och åtgärder har endast delvis varit tillräcklig under granskningsperioden. Ett par utvecklingsområden har noterats i granskningen.
Är redovisat resultat för verksamheten förenligt med beslutade mål? <i>Baseras på delfråga 5a</i>	Grön	I nämndens årsredovisning för 2024 framgår att fyra verksamhetsmål bedöms som uppnådda medans ett bedöms som ej uppnått.
Är redovisat resultat för ekonomin förenligt med beslutade mål? <i>Baseras på delfråga 5b</i>	Röd	I nämndens årsredovisning för 2024 framgår att nämnden redovisar en negativ budgetavvikelse på -1,1 mnkr för helåret 2024.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Att nämnden framöver vidtar tydliga åtgärder för att nå en ekonomi i balans.
- Att nämnden antar en instruktion för rapportering till nämnden, utöver fullmäktiges styrmodell.

Granskningsiakttagelser

Delfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för verksamheten?	Grön	Nämnden antog en verksamhetsplan för 2024 vid sammanträdet 2024-01-29 - §5
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för verksamheten?	Grön	Nämnden antog en budget för 2024 vid sammanträdet 2024-01-29 - §5
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	I nämndens verksamhetsplan för 2024 har totalt fem verksamhetsmål formulerats.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Nämnden har antagit en budget för 2024. Antagen budget räknas som mål för ekonomin.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Gul	Ja. De finansiella målen och verksamhetsmålen bedöms som mätbara bedöms som mätbara. Granskningen noterar att flera av de tillhörande indikatorerna till verksamhetsmålen är formulerade som aktiviteter.

Granskningsiakttagelser

Delfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat instruktion för rapportering till nämnden?	Röd	I dokumentet "Styrmodell för Bollebygds kommun" (fastställt av KF 2023-10-19 - §109) tydliggörs hur nämnderna skall rapportera sina resultat till kommunfullmäktige. I tillhandahållna underlag framgår inte att nämnden fattat beslut om instruktion för rapportering till nämnden.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet?	Grön	Nämndens delårsrapport per augusti 2024 följer upp samtliga fem mål för verksamheten. Även i nämndens årsredovisning följer upp samtliga fem mål för verksamheten.
	c) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för ekonomi?	Grön	Nämndens delårsrapport per augusti 2024 följer upp nämndens ekonomi. Även nämndens årsredovisning följer upp nämndens ekonomi.

Granskningsiakttagelser

Delfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	I nämndens delårsrapport per augusti 2024 framgår att nämnden bedömer att nämnden bedömer prognosen för målluppfyllnad som god. Granskingen noterar att ingen samlad bedömning för respektive verksamhetsmål lämnas. I nämndens årsredovisning för 2024 framgår att fyra verksamhetsmål bedöms som uppnådda medans ett bedöms som ej uppnått.
	e) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Röd	I nämndens delårsrapport per augusti 2024 framgår att nämnden prognostiserar en negativ budgetavvikelse på -0,9 mnkr för helåret 2024. Nämnden behandlade delårsrapporten vid sammanträdet 2024-09-11, §64. I protokollet framgår att nämnden beslutade att godkänna rapporten utan att vidta några särskilda åtgärder. I nämndens årsredovisning för 2024 framgår att nämnden redovisar en negativ budgetavvikelse på -1,1 mnkr för helåret 2024

Granskningsiakttagelser

Delfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Grön	I nämndens årsredovisning för 2024 framgår att fyra verksamhetsmål bedöms som uppnådda medan ett bedöms som ej uppnått.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Röd	I nämndens årsredovisning för 2024 framgår att nämnden redovisar en negativ budgetavvikelse på -1,1 mnkr för helåret 2024

Bygg- och miljönämnden

Sammanfattning

Övergripande revisionsfrågor	Revisionell bedömning	Kommentar
Utövar och vidtar nämnden en tillräcklig styrning, kontroll och åtgärder inom sina ansvarsområden? <i>Baseras på delfrågor i avsnitt 1-4</i>	Gul	Nämndens styrning, kontroll och åtgärder har endast delvis varit tillräcklig under granskningsperioden. Ett par utvecklingsområden har noterats i granskningen.
Är redovisat resultat för verksamheten förenligt med beslutade mål? <i>Baseras på delfråga 5a</i>	Grön	I nämndens årsredovisning för 2024 framgår att två verksamhetsmål bedöms som uppnådda medans ett bedöms som delvis uppnått.
Är redovisat resultat för ekonomin förenligt med beslutade mål? <i>Baseras på delfråga 5b</i>	Grön	I nämndens årsredovisning för 2024 framgår att nämnden redovisar en positivt budgetavvikelse på +0,7 mnkr för helåret 2024.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Att nämnden framöver följer upp samtliga verksamhetsmål i delårsrapport samt årsredovisning.
- Att nämnden antar en instruktion för rapportering till nämnden, utöver fullmäktiges styrmodell.

Granskningsiakttagelser

Delfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för verksamheten?	Grön	Nämnden antog en verksamhetsplan för 2024 vid sammanträdet 2024-01-29 - §5
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för verksamheten?	Grön	Nämnden antog en budget för 2024 vid sammanträdet 2024-01-29 - §5
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	I nämndens verksamhetsplan för 2024 har totalt fem verksamhetsmål formulerats.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Nämnden har antagit en budget för 2024. Antagen budget räknas som mål för ekonomin.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Gul	Ja. De finansiella målen och verksamhetsmålen bedöms som mätbara bedöms som mätbara. Granskningen noterar att flera av de tillhörande indikatorerna till verksamhetsmålen är formulerade som aktiviteter.

Granskningsiakttagelser

Delfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat instruktion för rapportering till nämnden?	Röd	I dokumentet "Styrmodell för Bollebygds kommun" (fastställt av KF 2023-10-19 - §109) tydliggörs hur nämnderna skall rapportera sina resultat till kommunfullmäktige. I tillhandahållna underlag framgår inte att nämnden fattat beslut om instruktion för rapportering till nämnden.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet?	Röd	Nämndens delårsrapport per augusti 2024 följer upp fyra av fem mål för nämndens verksamhet. Nämndens årsredovisning för 2024 följer endast upp tre av fem verksamhetsmål.
	c) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för ekonomi?	Grön	Nämndens delårsrapport per augusti 2024 följer upp nämndens ekonomi. Även nämndens årsredovisning för 2024 följer upp nämndens ekonomi.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	I nämndens delårsrapport per augusti 2024 framgår att tre av fyra verksamhetsmål bedöms uppnås under 2024, medans ett bedöms delvis uppnås under 2024. I nämndens årsredovisning för 2024 framgår att två verksamhetsmål bedöms som uppnådda medans ett bedöms som delvis uppnått.
	e) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	I nämndens delårsrapport per augusti 2024 framgår att nämnden prognostiserar en negativ budgetavvikelse på -10,8 mnkr för helåret 2024. I nämndens årsredovisning för 2024 framgår att nämnden redovisar en positivt budgetavvikelse på +0,7 mnkr för helåret 2024.

Granskningsiakttagelser

Delfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Grön	I nämndens årsredovisning för 2024 framgår att två verksamhetsmål bedöms som uppnådda medan ett bedöms som delvis uppnått.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	I nämndens årsredovisning för 2024 framgår att nämnden redovisar en positivt budgetavvikelse på +0,7 mnkr för helåret 2024.

Valnämnden

Sammanfattning

Övergripande revisionsfrågor	Revisionell bedömning	Kommentar
Utövar och vidtar nämnden/beredningen en tillräcklig styrning, kontroll och åtgärder inom sina ansvarsområden? <i>Baseras på delfrågor i avsnitt 1-4</i>	Gul	Nämndens styrning, kontroll och åtgärder har endast delvis varit tillräcklig under granskningsperioden. Ett par utvecklingsområden har noterats i granskningen.
Är redovisat resultat för verksamheten förenligt med beslutade mål? <i>Baseras på delfråga 5a</i>	Röd	I nämndens protokoll från 2024 framgår inte att nämnden tagit del av uppföljning av verksamheten under 2024
Är redovisat resultat för ekonomin förenligt med beslutade mål? <i>Baseras på delfråga 5b</i>	Röd	I nämndens protokoll från 2024 framgår inte att nämnden tagit del av ekonomisk uppföljning under 2024.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden/beredningen:

- Att nämnden framöver tar del av uppföljning av den genomförda verksamheten under året samt av ekonomin.

Granskningsiakttagelser

Delfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Uppdrag	a) Är nämndens/beredningens uppdrag och arbetsformer i tillräcklig grad reglerade i reglemente/arbetsordning?	Grön	Fullmäktige fastställde valnämndens uppdrag i ett reglemente (daterat 2021-03-18 - §33).
2. Närvaro	a) Har nämnden/beredningen varit fulltalig vid dess sammanträden?	Grön	Nämnden har haft totalt tre sammanträden under 2024. Nämnden har varit fulltalig, med ordinarie ledamöter eller ersättare, vid samtliga sammanträden.
3. Styrning	a) Har nämnden/beredningen i tillräcklig grad utövat styrning över tilldelat uppdrag?	Grön	Av fullmäktiges mål och budget för 2024 framgår att nämnden tilldelats totalt 180 tkr under 2024. Nämnden informerades om budgeten vid sammanträdet 2024-02-29 - §3
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden/beredningen i tillräcklig grad utövat kontroll över tilldelat uppdrag?	Röd	I nämndens protokoll från 2024 framgår att nämnden inte tagit del av någon ekonomisk uppföljning.
	b) Utifrån erhållen rapportering - vidtar nämnden/beredningen tydliga åtgärder?	Röd	I nämndens protokoll från 2024 framgår att nämnden inte tagit del av någon ekonomisk uppföljning. Därmed kan nämnden inte heller vidta åtgärder.
5. Resultat	a) Har nämnden/beredningen fullgjort sitt verksamhetsuppdrag på ett tillfredsställande sätt under perioden?	Röd	I nämndens protokoll från 2024 framgår att nämnden inte tagit del av någon uppföljning av EU-valet 2024.
	b) Har nämnden/beredningen fullgjort sitt uppdrag på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under perioden?	Röd	Som nämnt i tidigare revisionsfrågor framgår det av nämndens protokoll från 2024 att nämnden inte tagit del av någon ekonomisk uppföljning.

Bilaga: Sammanställning av revisionsfrågor för alla revisionsobjekt

Sammanställning revisionsfrågor, bastjänst

Delfråga	KS	SN	UN	TSN	BMN
1. Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön
2. Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön
3. Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön
4. Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön
5. Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Gul	Gul	Gul	Gul	Gul
6. Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Röd	Röd	Röd	Röd	Röd
7. Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet?	Grön	Grön	Gul	Grön	Röd
8. Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för ekonomi?	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön
9. Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön
10. Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Grön	Gul	Röd	Grön
11. När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön
12. När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Grön	Röd	Röd	Grön

2025-04-25

Viktor Prytz

Uppdragsledare

pwc.se

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Bollebygds kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av undertecknat avtal. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

19. Årsredovisning 2024, Bollebygds kommun KS2024/313

§61

KS2024/313

Årsredovisning 2024, Bollebygds kommun

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2024 för Bollebygds kommun. Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige ombudgerar kvarstående investeringsbudget för projektet "Skolområdet Olsfors" samt justerar investeringsbudget för pågående projekten "Renovering idrottshall", "Gruppobostad LSS" och "Åsastugorna" utifrån kvarvarande budgetutrymme från beslutad projektbudget. Ny budget för 2025 för projekten blir:

- Renovering idrottshall 4,5 mnkr
- Gruppobostad LSS 30 mnkr
- Åsastugorna 4,8 mnkr
- Skolområdet i Olsfors 2 mnkr

Ärendet

Kommunens resultat 2024 blev ett överskott med 6,8 miljoner kronor. Det var 5,9 miljoner kronor bättre än det budgeterade resultatet. -0,2 miljoner kronor av budgetavvikelsen kommer från nämndernas verksamheter medan överskottet kommer från skatteintäkter, generella statsbidrag och kostnadsutjämning samt finansnetto. Kommunkoncernen gjorde ett resultat på 7,2 miljoner kronor. Båda de finansiella målen som är ställda för kommunen är uppnådda. Av kommunfullmäktiges tolv verksamhetsmål bedömer kommunstyrelsen att sju mål

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

uppnås, tre uppnås delvis och två uppnås inte.

Förändring av 2025 års investeringsbudget med totalt ytterligare 8,8 miljoner kronor bedöms inte påverka kommunens ekonomiska ställning i någon större utsträckning. Eventuella avvikelser inom befintligt beslutad budget bedöms påverka finansiella ställningen mer. Att skjuta investeringsbudget på framtiden innebär generellt sett starkare finansiell ställning eftersom kommunen kan bygga upp mer eget kapital för att finansiera investeringen. Förändringen av pågående projektens budget är en uppdatering av den prognos som fanns i fullmäktiges budget 2025. Vad gäller budgeten för Skolområdet i Olsfors blev den beslutad under hösten 2024 och projektet hann inte få några kostnader innan årsskiftet.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2024 för Bollebygds kommun. Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige ombudgeterar kvarstående investeringsbudget för projektet "Skolområdet Olsfors" samt justerar investeringsbudget för pågående projekten "Renovering idrottshall", "Gruppbofastad LSS" och "Åsastugorna" utifrån kvarvarande budgetutrymme från beslutad projektbudget. Ny budget för 2025 för projekten blir:

Renovering idrottshall 4,5 mnkr

Gruppbofastad LSS 30 mnkr

Åsastugorna 4,8 mnkr

Skolområdet i Olsfors 2 mnkr

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Beslutsunderlag

- § 43 KSAU Årsredovisning 2024, Bollebygds kommun
- Årsredovisning Bollebygds kommun 2024

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

BOLLEBYGDS
KOMMUN

ÅRSREDOVISNING 2024

BOLLEBYGDS KOMMUN

INLEDNING

4. Kommunstyrelsens ordförande har ordet

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

6. Den kommunala koncernen
11. Översikt över verksamhetens utveckling
12. Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
17. Händelser av väsentlig betydelse
24. Balanskravsresultatet
27. Väsentliga personalförhållanden

DRIFTREDOVISNING

30. Budgetbeslut m.m. under året
31. Driftredovisning

INVESTERINGSREDOVISNING

35. Investeringsredovisning 2024

FINANSIELLA RAPPORTER

39. Finansiella rapporter

MÅLUPPFÖLJNING

55. Kommunfullmäktiges mål
58. Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

59. Barn och utbildning
59. Förskola
60. Förskoleklass, grundskola och fritidshem
60. Förskoleklass
62. Gymnasieskola
65. Kultur och fritid
66. Socialnämnden
70. Bygg- och miljönämnden
70. Teknik- och servicenämnden
72. VA-verksamheten
72. VA-redovisning
76. Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder (Bollebo)

REVISIONSBERÄTTELSE

77. Revisionsberättelsen

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Året som gått har varit fyllt av viktiga beslut och framsteg för Bollebygdskommun. Under 2024 har kommunen arbetat aktivt för att utveckla och förbättra samhället genom en rad initiativ och projekt som gynnar både invånare och verksamheter.

Några av de mest betydelsefulla besluten var att en ny vattentjänstplan och en grönplan för Bollebygdskommunens tätort antagits. Dessutom har en ny parkeringsnorm fastställts för kommunen, vilket skapar tydligare riktlinjer för planering av parkeringsytor. Ett annat viktigt beslut var att upphäva centrumprogrammet, då det ansågs vara inaktuellt och hämma utvecklingen av centrumområdet.

Parallellt har arbetet inom byggsektorn varit intensivt, där totalt 195 bygglovsärenden har hanterats, varav cirka 20 gäller förhandsbesked. Av dessa avser 42 nybyggnation av bostäder, och under året har dessutom 32 slutbesked utfärdats.

För att främja näringslivet har kommunstyrelsen tillsammans med näringslivet och andra nämnder upprättat en näringslivsstrategi och en näringslivspolicy. Kommunen har även förstärkt sina inköpsrutiner genom att revidera riktlinjerna för direktupphandling, så att lokala leverantörer i största möjliga mån tillfrågas.

Ett starkt fokus har även lagts på kollektivtrafiken, där kommunen har framfört yttranden till Västtrafik med begäran om utökad kollektivtrafik, särskilt till och från Töllsjö, Olsfors och Hultafors samt mellan Bollebygd och Göteborg/Borås. Dessutom pågår en dialog med Västtrafik om hållplatslägen vid Erikstorpvägen och Bergadalen. Ett avtal har också upprättats för järnvägen mellan Borås och Göteborg, vilket skapar förutsättningar för ett framtida stationsläge och en dubbel zoonindelning i kollektivtrafiken, vilket skulle innebära lägre priser för resenärer till Göteborg.

För att möta framtida behov har ett funktionsprogram för ett nytt äldreboende tagits fram.

Även fritidsområdet har fått en uppgradering, då en beachhandbollsplan har färdigställts och invigts vid Bollebygdsskolan. Därtill har beslut tagits att utveckla Rinnaområdet till ett rekreationsområde med fokus på fritids- och friluftsliv. Samtidigt har riktlinjerna för sponsring setts över som möjliggör att företag och föreningar tillsammans kan utveckla vår kommun.

En av årets mest kritiska händelser inträffade i december då en vattenreservoarslucka upptäcktes olåst. Incidenten innebar en akut utmaning för förvaltningen och krävde omedelbara åtgärder för att säkerställa säkerheten för kommunens invånare i Olsfors och Hultafors.

Det ekonomiska resultatet för kommunen blev ett överskott med 6,8 miljoner kronor. Det är 5,9 miljoner kronor bättre än det budgeterade resultatet på 0,9 miljoner kronor.

Det finns några mörka moln på himmelen. Den ekonomiska återhämtningen som inledde året har delvis mattats av. Varslen på arbetsmarknaden ligger fortfarande på en oroande hög nivå och få om ens några välkomna räntesänkningar är i sikte samt att inflationstakten leder till svårigheter för hushållen att få ekonomin att gå ihop. Hur Trumps tullar kommer påverka ekonomin är ytterligare en osäkerhetsfaktor. Personalomsättningen i kommunen som helhet var 8,3 procent vilket är en minskning med cirka 4 procentenheter jämfört med 2023.

Skillnaden mellan männens och kvinnornas medianlön har under 2024 förändrats jämfört med förra årets kartläggning. Skillnaden är nu 600 kr till kvinnornas fördel. Vid förra kartläggningen 2023 var det 700 kr skillnad till männens fördel.

Andelen tillsvidareanställda med heltid har under 2024 ökat marginellt och är nu 92,4 procent. 2023 var andelen medarbetare med heltidsanställning 92,1 procent.

Resultatet på medarbetarenkäten visar att kommunens medarbetare upplever att de har en god arbetsmiljö. Hållbart medarbetarengagemang (HME) visar på 84 vilket är lite högre än resultatet för de kommuner som mäter HME och har ökat med 2 procentenheter sedan 2023.

Den totala sjukfrånvaron har minskat från 8,1 procent 2023 till 7 procent 2024.

Befolkningen har under året ökat med 69 personer, en snabbare ökning än den befolkningsökning som finns i riket i stort.

Demografiskt minskar våra yngre invånare i antal samtidigt som våra äldsta ökar.

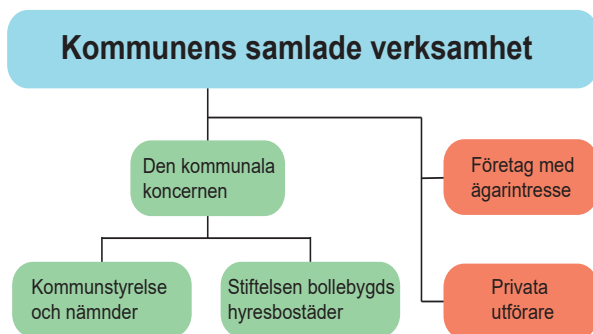
Jag vill rikta ett stort tack till kommunens invånare, föreningar, företag, politiker och främst alla våra anställda. Er insats gör skillnad. Tack ska ni alla ha!

Ulf Rapp (S) Kommunstyrelsens ordförande.

Förvaltningsberättelse

Den kommunala koncernen

Den kommunala koncernen omfattar Bollebygds kommun samt Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder (Bollebo). Utöver koncernen finns andra intressenter som privata utförare och kommunala företag där kommunen är delägare, nedan finns en kort beskrivning.

Bollebygds kommuns högsta beslutande instans, kommunfullmäktige, består av 31 ledamöter och 22 ersättare. Under verksamhetsåret 2024 har majoriteten bestått av Socialdemokraterna, Moderaterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet i samverkan. Tillsammans har de 16 mandat i kommunfullmäktige där Socialdemokraterna med 8 mandat är det största partiet.

Kommunens verksamhet var organiserad under de fyra nämnderna, utbildningsnämnden, socialnämnden och samhällsbyggnadsnämnden, samt kommunstyrelsen. Vid sidan av dessa fanns även valnämnd, jävsnämnd, överförmyndare och revisionen.

Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder förvaltar 413 lägenheter belägna i kommunen, samt 13 lokaler och ett äldreboende.

Verksamhetslokaler ägs i första hand av kommunen, undantaget äldreboendet som ägs av Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder och vissa kontorslokaler för samhällsbyggnadsförvaltningen som ägs av privat aktör.

Privata utförare finns främst inom det fria skolvälet, varav Gadden är den största med undervisning från förskoleklass till och med årskurs 6, skolan finns i Bollebygd. Kommunen har ingen gymnasieskola utan gymnasieplatser köps från främst Borås Stad, (utgjorde 50 procent av gymnasiekostnaderna) men även från Härryda kommun (ca 22 procent). Köpta gymnasieplatser från privata utförare utgjorde ca 21 procent.

I övrigt köps verksamhet inom individ- och familjeomsorgen och LSS-verksamheten avseende vissa typer av boende, placeringar för vård eller daglig verksamhet. Kommunen har infört LOV inom hemtjänsten men någon extern utförare har inte funnits under 2024.

Kommunen är delägare i Kommuninvest ekonomisk förening. Under 2019 blev kommunen delägare i Gryaab och förvärvade 103 aktier vilket motsvarade 1,1 procent av företaget. Totalt är det åtta kommuner som äger företaget varav Göteborgs stads ägarandel utgör ca 70 procent. Gryaab renar främst avloppsvatten men i nuläget inget från Bollebygds kommun.

Antal mandat vid val till kommunfullmäktige		
Parti	2019-2022	2023-2026
Folkets röst	5	4
Moderaterna	5	6
Centerpartiet	3	2
Kristdemokraterna	2	2
Liberalerna	1	1
Sverigedemokraterna	6	6
Socialdemokraterna	7	8
Miljöpartiet	1	1
Vänsterpartiet	1	1
Summa	31	31

De fetade siffrorna visar på majoriteten som formades efter valet 2018 och 2022.

Kommunalförbund och avtalssamverkan

Förbund	Verksamhet	Kostnad 2024, mnkr
Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund (SÄRF)	Räddningstjänst	11,5
Sjuhärads samordningsförbund	Olika rehabiliterande insatser åt arbetslösa eller sjukskrivna invånare	0,2
Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund	Tillväxt, regional utveckling, infrastruktur och välfärdsfrågor. Business region Borås ingår här.	0,8

Kommunallagen är sedan 2019 uppdaterad med reglering kring avtalsamverkan (KL, kap 9, § 37-38). Bestämmelsen innebär ett krav på kommunstyrelsen att årligen rapportera kommunens avtalssamverkan. Rapporteringsskyldigheten innebär att befintliga och nya samverkansavtal årligen ska rapporteras till fullmäktige. Syftet med rapporteringen är att fullmäktige ska få en överblick över den samverkan som kommunen ingår i. I Bollebygds kommun görs redovisningen i stycket som följer.

Samverkansavtal lokalt folkhälsoarbete, med södra delregionala nämnden

Prioriterade utvecklingsområden har varit att integrera folkhälsa i kommunens ordinarie verksamhet samt att de insatser som görs ska främja förutsättningarna för en jämlik hälsa. Målområden för folkhälsoarbetet har under många år varit barn och ungas uppväxtvillkor, hälsofrämjande livsmiljö, drogförebyggande arbete samt att främja föreningars folkhälsoinsatser.

Samverkansavtal avseende Energi- och klimatrådgivning, med Borås Stad, Herrljunga kommun, Härryda kommun och Vårgårda kommun

Samarbetskommunerna har ett gemensamt mål att erbjuda kostnadsfri och opartisk energi- och klimatrådgivning till sina kommuninvånare och de som verkar i kommunerna i enlighet med kraven i Förordning (2016:385) om bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning. Den kommunala samverkan syftar till att uppfylla kraven i 3-9 § Förordning (2016:385) om bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning genom att erbjuda opartisk rådgivning, fri från kommersiella intressen med lokal kunskap som garanteras genom de samarbetande kommunernas offentliga uppdrag och lokala kännedom.

Samverkansavtal inom plan- och bygglagens område mellan kommuner inom Sjuhärad (Ulricehamns kommun, Svenljunga kommun, Borås Stad, Tranemo kommun, Herrljunga kommun, Vårgårda kommun och Marks kommun)

Avtalet omfattar myndighetsutövning inom plan- och bygglagens område. Syftet med avtalet är att kunna nyttja varandras personalresurser och därigenom minska sårbarheten samt öka kapaciteten och effektiviteten. Vid behov ska kommuner som omfattas av avtalet kunna kontakta någon av de andra kommunerna för stöd. Den tilltänkta uppdragstagaren har alltid rätt att inte anta uppdraget. Uppdragstagaren har rätt till ersättning från den andra kommunen för sitt arbete.

Samverkansavtal inom miljö- och hälso-skyddsområdet och livsmedelsområdet mellan kommuner inom Sjuhärad (Ulricehamns kommun, Svenljunga kommun, Borås Stad, Tranemo kommun, Herrljunga kommun, Vårgårda kommun och Marks kommun)

Avtalet omfattar miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet. Målet med avtalet är att kunna nyttja varandras personalresurser och därigenom öka kapaciteten, minska sårbarheten och öka effektiviteten. Vid behov ska kommuner som omfattas av avtalet kunna kontakta någon av de andra kommunerna för att be om hjälp. I avtalet benämns detta som att beställa uppdrag. Den tilltänkta uppdragstagaren har alltid rätt att inte anta uppdraget. Uppdragstagaren har rätt till ersättning från den andra kommunen för sitt arbete.

Samverkansavtal för regional yrkesutbildning inom BRvux, med Borås Stad, Herrljunga kommun, Marks kommun, Svenljunga kommun, Tranemo kommun, Ulricehamns kommun och Vårgårda kommun

Samverkansavtalet syftar till att bland annat samverka kring planering och dimensionering av yrkesutbildningar för de vuxnas efterfrågan och behov av utbildning den enskilda individen och att arbetsmarknadens behov i de samverkande kommunerna tillgodoses, samt att bidra till dimensionering och tillväxt inom Boråsregionen samt stödja och samverka med regionens näringsliv/arbetsliv inom såväl privat som offentlig sektor.

Samverkansavtal social jour, med Borås Stad

Individ- och familjeomsorgsnämnden i Borås Stad åtar sig att tillhandahålla socialjourverksamhet för den ingående avtalskommunen. Borås Stad har arbetsgivaransvaret för personal som ingår i socialjourverksamheten. Individ- och familjeomsorgsnämnden i Borås Stad ansvarar för att rätt kompetens och tillräckliga resurser ställs till jourverksamhetens förfogande. Avtalskommunen har, utöver sin allmänt stödjande funktion, att under avtalstiden bidra med medel för verksamhetens utförande. Avtalskommunen förbinder sig att med ansvarig chef medverka i referensgrupp. Avtalet löper från och med 2018-12-01 och tillsvidare.

Samverkansavtal kulturskolan, med Härryda kommun

Målet med samverkansavtalet är att ge Bollebygdseleverna tillgång till kommunal kulturskola, att stärka Kulturskolans utbud i de östra delarna av Härryda kommun samt att kunna erbjuda lärare i Härryda kommun med ofrivillig deltid möjlighet att arbeta heltid. Härryda kommun är värdkommun för Kulturskolan med innebörd att Kulturskolans personal är anställd i Härryda kommun som svarar för ledning och personaladministration. Härryda kommun ansvarar för elevadministration. Härryda kommun tar även fram informationsmaterial och anordnar prova-på-dagar. Ett framgångsrikt arbete med att sprida kunskap om kulturskolan och dess utbud förutsätter emellertid medverkan från Bollebygds kommun, med tillgång till dess etablerade informationskanaler. Respektive kommun ansvarar för lokaler för Kulturskolans verksamhet inom den egna kommunen. Så som Kulturskolan är organiserad bär Härryda kommun kostnaderna för driften i form av lärarresurser, administration m.m. Bollebygds kommun finansierar verksamheten med 800 tusen kronor (enligt avtal påskrivet 2014, dock indexuppräknas ersättningen.)

Samverkansavtal inom samhällsstrategiska tjänster, med Marks kommun och Svenljunga kommun

Avtalet syftar till ett erfarenhets- och kunskapsutbyte inom samhällsplanering både operativt och strategiskt. Avtalet innebär att någon av avtalsparterna kan köpa tjänst av någon av de andra avtalsparterna om den kommunen har möjlighet att sälja sådan tjänst. Dessutom innebär avtalet en breddning till innehåll, från att endast omfatta GIS till att omfatta samhällsstrategiska tjänster.

Överförmyndare i Samverkan

Kommunen ingår i organisationen Överförmyndare i Samverkan (ÖiS). Där ingår även Falköping, Hjo, Ulricehamn, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Gullspång, Herrljunga, Vårgårda, Svenljunga och Tranemo.

Överförmyndarkontoret finns i Skövde, men var och en av de samverkande kommunerna har fortfarande en egen överförmyndare. Överförmyndaren har delegerat sina beslutsbefogenheter till tjänstemän på det gemensamma kontoret såsom granskning av årsräkningar och arvodesbeslut. Undantag är avslagsbeslut, och vitesföreläggande, som fattas av kommunens överförmyndare.

Samverkansavtal om öppenvårdsmottagning Mini-Maria, med Borås stad

Avtalet syftar till att erbjuda öppenvårdsverksamhet för unga upp till 21 år eller genom biståndsbeslut från hemkommunen. Borås stad har i sin tur ett samverkansavtal med Västra götalandregionen. I avtalet ingår inte någon myndighetsutövning.

Samverkansavtal om Vård och Omsorgscollege, med parterna inom Vård- och omsorgscollege Sjuhärad. Samtliga kommuner i Sjuhärad samt Västra Götalandsregionen, Arbetsförmedlingen, Vårdförbundet och Kommunal Vänerväst

Avtalet syftar till att garantera en samordningsstruktur som bidrar till en hållbar kompetensförsörjning till vård- och omsorgssektorn i Sjuhärad/Boråsregionen. Tidigare avtal löpte ut 2024 och nytt är tecknat för 2025-2029.

Samverkansavtal om naturbruksutbildning mellan VGR och kommunerna i VG 2025 – 2028

Avtalet syftar till att alla Västra Götalands kommuner ska ha en trygg tillgång till moderna naturbruksutbildningar med hög kvalitet till självkostnadspris inom gymnasieskolan, anpassad gymnasieskola och vuxenutbildningen på gymnasial nivå. Avtalet ska vidare stärka och främja samverkan mellan parterna med målet att vidareutveckla kompetensförsörjningen och stimulera en hållbar utveckling inom naturbruksområdet.

Samverkansavtal om gymnasieutbildning, Härryda

Härryda kommun mottar elever till gymnasieskolan från Bollebygds kommun i ett gemensamt elevupptagningsområde för Hulebäcksgymnasiets programurval. Intagningen sköts av Göteborgsregionens intagningsnämnd.

Samverkansavtal om elevhälsodata mellan Bollebygds kommun och Västra Götalandsregionen

Avtal gällande utlämning och överföring av särskilt utpekad elevhälsodata. Avtalet reglerar åtaganden, organisation och inriktning för samarbetet. Syftet är att i samverkan och på ett enhetligt sätt samla in och lagra data från de hälsosamtal som elevhälsan genomför i grundskolans årskurs fyra och åtta

samt första året i gymnasiet, för att framställa statistik.

Samverkansavtal för bibliotekssamverkan

Avtalets syftar till samverkan över kommungränserna i Sjuhärad för att säkra fortsatt utvecklingskraft av bibliotekens tjänster i framtiden, få bättre användning av gemensamma resurser, utnyttja och stärka personalens kompetenser samt underlätta kompetensförsörjning.

Samverkansavtal inom tillsynsområdena alkohol, tobak och receptfria läkemedel, Marks kommun

Kommunerna ska gemensamt samverka avseende myndighetsutövning, inkluderande tillsyn, inom områdena alkohol, tobak och receptfria läkemedel samt däri även ingående e-cigarett och tobaksfria nikotinprodukter. Samverkan innefattar inte de bestämmelser om rökfria miljöer som regleras i lagen om tobak och liknande produkter.

Kommunerna är överens om att personal hos uppdragstagaren ska utföra lagstadgad tillsyn och annan myndighetsutövning som uppdragsgivaren ansvarar för inom områdena för den här avtalssamverkan.

Samverkansavtal e-arkiv Sjuhärad (Boråsregionen)

Ett e-arkiv är en funktion för långtidsbevarande och hållbar hantering av digital information som består av en teknisk lösning för långtidsbevaring samt en förvaltande organisation. Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund driver sedan hösten 2022 ett projekt tillsammans med kommunerna Ulricehamn, Tranemo, Herrljunga, Vårgårda, Bollebygd, Mark och Svenljunga med syfte att införa ett gemensamt e-arkiv i samtliga organisationer. Projektet är planerat för tre år med slutrapportering kring sommaren 2025. Samverkansavtal godkändes av kommunfullmäktige i juni 2024. Samverkansavtalet reglerar kostnaden för förvaltningsorganisationen, det vill säga två heltidstjänster i Ulricehamns kommun. Kostnaden fördelas mellan parterna enligt en fördelningsnyckel bestående av en fast avgift motsvarande 15 procent av den totala kostnaden, fördelad på respektive part, samt en rörlig avgift baserad på befolkningsuppgift den 1 juli föregående år, hämtad från Statistiska Centralbyrån (SCB).

Samverkansavtal ungdomsmottagningen i Västra Götaland (Boråsregionen)

Ungdomsmottagningar (UM) i Västra Götaland samfinansieras mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland och Inriktningsdokument för Ungdomsmottagningar har funnits sedan 2011. På uppdrag av Vårdsamverkan Västra Götaland (VVG) beslutades 2022 att ta fram ett sam-

verkansavtal som ska ersätta nuvarande inriktningsdokument. Det partsgemensamma politiska samsrådsorganet (SRO) ställde sig i augusti 2023 bakom att skicka ut förslaget samverkansavtal på remiss till nämnder och styrelser inom Västra Götalandsregionen (VGR) samt länets 49 kommuner. Den 23 maj 2024 var förslag till samverkansavtal uppe för behandling i SRO, som ställde sig bakom förslaget med rekommendation att ingående parter ska anta samverkansavtalet. Avtalet är tänkt att träda ikraft 2025-01-01. Kommunstyrelsen godkände samverkansavtal i december 2024.

Samverkansavtal systemförvaltning lön (Tranemo kommun)

Tranemo kommun och Bollebygd kommun ser ett behov av samverkan avseende personal inom systemförvaltning lön. Detta sker genom att Bollebygd köper tjänsten systemförvaltning av Tranemo kommun. Syftet med detta avtal är att reglera samverkan mellan parterna om systemförvaltning lön. Uppdraget ska bedrivas i enlighet med det arbetssätt som uppdragstagaren tillämpar. Uppdraget motsvarar 50 procent arbete, dvs 20 timmar per vecka. Arbetstiden planeras i samråd med HR-chef i respektive kommun.

Samverkansavtal familjecentral och familjecentralsliknande verksamhet i Västra Götalands län (Boråsregionen)

Samverkansavtalet gäller samtliga 49 kommuner i Västra Götaland samt Västra Götalandsregionen. Samverkansavtalet ska ses som ett gemensamt styrdokument mellan huvudmännen. Avtalet är en miniminivå för den lokala samverkan, där lokal nivå har möjlighet att göra överenskommelser i samverkan utöver det som omfattas av detta samverkansavtal. Samverkansavtalet gäller under perioden 2024-03-01 – 2025-12-31. Om avtalet inte sagts upp skriftligen 12 månader innan avtalets utgång förlängs det automatiskt med 2 år. De ingående parternas medverkan i en familjecentral eller familjecentralsliknande verksamhet finansieras på olika sätt. Varje part ansvarar för sin del i verksamheten. Alla basverksamheter som ingår i samverkan kring en familjecentral eller familjecentralsliknande verksamhet ska dela lika på de gemensamma kostnaderna. Kommunstyrelsen godkände samverkansavtal i januari 2024.

Samverkansavtal mellan delregional nämnd södra och RFSL Sjuhärad gällande skolinformation 2025–2027

RFSL ska: a) varje år ska erbjuda skolinformation till alla förskoleklasser, låg- mellan-, högstadies- och gymnasieskolor i området, om HBTQI, normer och mänskliga rättigheter. b) varje år erbjuda information till skolpersonal om HBTQI, normer och mänskliga

rättigheter. c) aktivt arbeta för att ge skolinformation på alla skolor som avtalet omfattar. Vid behov ska antalet informationer fördelas så jämnt som möjligt mellan kommuner och skolor. d) utföra samtliga skolinformationer som avtalet omfattar. Vid kontakter med media och allmänhet ska RFSL informera om att skolinformationerna är finansierade av Västra Götalandsregionen

Samverkansavtal Återvinningscentral

I Bollebygds kommun samt i angränsande kommuner finns det fastigheter som har närmare till en återvinningscentral i en angränsande kommun än inom sin egen kommun. För ökat samarbete med kunden och miljön i fokus har Bollebygds kommun tillsammans med angränsande kommuner beslutat att erbjuda invånarna att nyttja angränsande kommuns återvinningscentral för att återvinna sitt avfall. Bollebygds kommun har samverkansavtal för Återvinningscentral med Härryda, Mark, Alingsås och Borås.

Samverkansavtal Spol- och slamtjänster samt insamling mat- och restavfall

Bollebygd samverkar tillsammans med Marks Kommun gällande avtal för Spol- och slamtjänster samt insamling av mat- och restavfall.

Samverkansavtal mellan Frivården Borås och Bollebygd kommun

Syftet är att Kriminalvården, Frivården Borås och socialnämnden i Bollebygd ska samverka för att erbjuda samordnat stöd för återanpassning till samhället för personer i Bollebygd som avtjänar en kriminalvårdspåföljd. Målet är att dessa personer ska kunna återanpassas med stöd från olika aktörer. Målgruppen omfattar personer under övervakning vid villkorlig frigivning och hemmahörande i Bollebygd kommun. Varje aktör deltar utifrån sitt ansvarsområde. (Gäller ett år från och med 2024-07-01)

Översikt över verksamhetens utveckling

Ekonomiskt resultat 2024

- Det ekonomiska resultatet för kommunen blev ett överskott med 6,8 miljoner kronor. Det är 5,9 miljoner kronor bättre än det budgeterade resultatet på 0,9 miljoner kronor.
- Nämndernas budgetunderskott blev sammanlagt -0,2 miljoner kronor.
- Kommunens skatteintäkter blev 1,3 miljoner kronor högre än budgeterat.
- Resultatet för kommunen motsvarade 1,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Resultatet för Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder blev 0,2 miljoner kronor. Resultatet för kommunkoncernen blev 7,2 miljoner kronor efter att interna mellanhavanden exkluderats.

10-årig översikt, kommunen

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Utdebitering, skatt, kr	21,59	21,59	21,59	21,59	21,59	21,59	21,59	21,59	21,59	21,59
Årets resultat, mnkr	20,1	36,5	32,3	26,1	1,4	19,4	55,9	44,1	4,5	6,8
Årets resultat ^[1] , kr/invånare	2 423	4 134	3 593	2 863	232	2 092	5 855	4 616	1 252	697
Verksamhetens nettokostnader, mnkr	402,8	424,4	465,7	497,6	545,9	558,4	551,7	592,7	646,2	681,2
Verksamhetens nettokostnader, % av skatteintäkter och generella statsbidrag	94%	91%	93%	95%	98%	96%	90%	92%	97%	98%
Nettoinvesteringar, mnkr	29,2	91,5	66,2	47,3	27,1	21,9	27,9	68,7	74,8	52,0
Självfinansieringsgrad, (samtl invest.) %	135%	64%	84%	113%	108%	224%	309%	109%	48%	78%
Eget kapital, mnkr	196	234	267	297	299	319	376	420	413	420
Soliditet enl. balansräkningen, %	35	39	40	42	43	45	53	57	57	55
Soliditet, inkl. samtliga pensionsförpliktelser, %	7	13	17	20	22	25	33	38	38	38
Långfristiga skulder, mnkr (exkl. förutb intäkter.)	241	240	268	267	248	211	151	105	107	122
Långfristiga skulder, kr/invånare	27 435	26 354	28 963	28 274	26 088	22 083	15 641	10 871	11 045	12 446
Antal anställda, tills vidare	513	561	581	630	634	641	650	661	683	704
Befolkningen	8 799	9 102	9 262	9 427	9 495	9 544	9 634	9 703	9 733	9 802

¹Årets resultat, efter finansiella poster.

Kommentarer:

2024 fortsätter inlagen trend med lägre resultat där högre pensionskostnader till följd av inflation är en stor förklaring. Något lägre investeringstakt 2024

jämfört med senaste åren men belåningen har ökat. Belåningen ökade för att finansiera investeringar som kommer genomföras under 2025.

10-årig översikt, Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Årets resultat, mnkr	3,2	2,4	4	1	0,2	2,5	2,5	3,9	3,5	0,2
Hyresintäkter, mnkr	32,8	37,6	37,6	37,6	39,0	40,7	43,8	45,0	47,3	49,4

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Demografiska förändringar

Befolkningen har under året ökat med 69 personer eller 0,7 procent. Det är en snabbare ökning än den befolkningsökning som finns i riket i stort som var 0,3 procent.

Antal födda var 81 personer vilket är något lägre än föregående år. Det genomsnittliga födelsetalet i Bollebygd de senaste tjugo åren är 92. Endast 2022 med 76 födda barn var färre än 2024. Trenden verkar alltså vara färre antal födslar i Bollebygd.

	2023	2024
Antal invånare början av året	9 703	9 733
Antal födda	89	81
Antal döda	-79	-95
Födelsenetto	10	-14
Inflyttning	620	553
Utflyttning	-592	-509
Flyttnetto	28	44
Invandring	28	67
Utvandring	-38	-27
Invandringsnetto	-10	40
Justeringar ¹	2	-1
Antal invånare slutet av året	9 733	9 802

¹Justeringar är förändringar som beror på händelser som rapporterats i efterhand till SCB.

In- och utflyttningarna visar i den här sammanställningen in och utflyttningar inom Sverige. De allra flesta in och utflyttade har flyttat inom länet. Flyttnettot har varit stort 2024 jämfört med tidigare år. Att också invandringsnettot varit positivt har medfört en total befolkningsstillväxt i Bollebygd. Endast sett till födelsenettet inom kommunen så skulle befolkningen minskat.

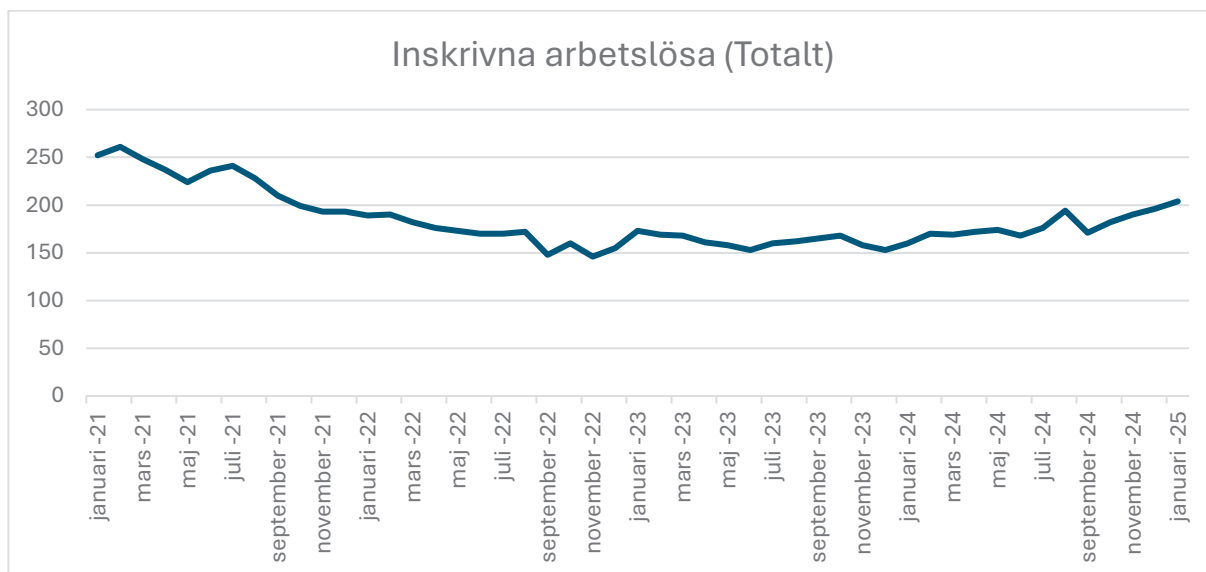
Den åldersgrupp som ökade mest under året var gruppen vuxen som ökat med 47 personer. Grupper som har minskat tydligt är Nyfödda, F-klass & lågstadiet samt yngre seniorer.

Den befolkningsprognos som Bollebygd beställt visar på lägre antal barn totalt sett såväl fem som tio år framåt i tiden. Notera särskilt att gruppen Äldsta seniorerna över 85 år ökar från dagens 246 personer till 452 personer i prognosen 2033 vilket motsvarar 84 procent ökning. Detta kommer sannolikt innebära ökat behov av äldreomsorg men lägre behov av barnomsorg. Det är viktigt att komma ihåg att det är svårt att göra prognoser över hur många barn som kommer att födas. Prognosen är således något osäker.

Aldrar	Grupp	Antal invånare dec 2023	Antal invånare dec 2024	Förändring 2023-2024	Prognos 2029, förändr mot 2024	Prognos 2034 förändr mot 2024
0	Nyfödd	96	82	-14	-2	5
1-5	Förskola	570	581	11	-75	-52
6-9	F-klass & lågst.	481	468	-13	5	-30
10-12	Mellanstadie	416	415	-1	-45	-53
13-15	Högstadiet	401	425	24	-26	-34
16-18	Gymnasium	368	375	7	27	-19
19-64	Vuxen	5 296	5 343	47	180	307
65-74	Yngre senior	1 030	1 017	-13	21	148
75-84	Äldre senior	834	850	16	42	-9
85-	Äldsta seniorerna	241	246	5	114	206
	Summa	9 733	9 802	+69	+242	+471

Antal invånare har ökat med 69 personer under 2024 till 9 802 personer. De kommande tio åren prognosticeras befolkningsökningen till 540 personer, varav de närmsta fem åren ökar med 311 personer.

Utvecklingen på arbetsmarknaden

Källa: Arbetsförmedlingen

Antalet inskrivna arbetslösa har ökat under 2024. I december 2023 var det 160 inskrivna arbetslösa medan samma period 2024 hade 196 inskrivna vilket är en ökning med 28 procent. Redan föregående år hade trenden varit stigande igen i övriga landet och det tycks som även Bollebygd börjar öka.

Bollebygd hade 3,1 procent inskrivna arbetslösa i december 2023 anger Arbetsförmedlingen. Motsvarande siffra 2024 är 4,0 procent. I Västra Götalands län är 6,5 procent inskrivna arbetslösa vilket är högre än Bollebygd.

Byggande

	Färdigställda bostadshus				
	2020	2021	2022	2023	2024
Flerbostadshus	24	0	9	2	0
Småhus	15	31	23	31	18

Under 2024 färdigställdes 18 småhus och inga flerbostadshus.

Bergadalen

Under året har tomterna från exploateringsprojekt Bergadalen2 kommit ut till försäljning. Av kommunens totalt färdigställda 14 villatomter och tre byggrätter har fyra villatomter sålts under året. Intäkter för dessa tomter redovisas vid tillträdestidpunkten. Endast en av de fyra sålda villatomterna har intäktsförts till 2024 års resultat.

Risker

Finansiella risker

Kommunfullmäktige antog ny finanspolicy i december 2024. Följande målvärde avseende ränterisk finns i policyn: För att begränsa ränterisken ska räntebindningen i låneportföljen fastställas enligt följande:

	Målvärde	Avvikelse	Maximal < 12 mån.
<100 mnkr	<1 år		100 %
100–200 mnkr	1,5 år	+ -1 år	60 %
>200 mnkr	5	+ -2 år	50 %

Tillgångar

Ungefär 7 miljoner kronor av tillgångarna är placerade i fonder med varierande riskprofil. Fonderna redovisas som kortfristiga placeringar och planeras att säljas under 2025. Sammantaget bedöms risken för denna placering som låg, då beloppet sett till kommunens storlek är relativt litet och fonderna inte har någon större riskprofil.

I stort sett alla långsiktiga placeringar består av insatskapital i Kommuninvest, vilket innebär låg risk. Även aktieposten i GRYAAB bedöms vara en säker placering.

Kommunens fordringar består till största del av fordringar mot staten avseende kommunalskatt och fastighetsavgift. Dessa fordringar innebär inte någon finansiell risk.

Eftersom Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder inte har några betydande placeringar, gäller riskbedömningen för finansiella tillgångar för hela koncernen.

Skulder

Kommunen hade vid ingången av 2024 lån på 66 miljoner kronor (samtliga hos Kommuninvest). Under året har belåningen ökat med 15 miljoner kronor. Av lånet på 81 miljoner kronor var 26 miljoner kronor bundet med fast ränta och 55 miljoner kronor löpte med rörlig ränta. Stiftelsen hade, såväl vid årets ingång som utgång, lån på 217 miljoner kronor. Det innebär att stiftelsen är koncernens största låntagare som påverkas mest av ränteförändringar

Kommunens långfristiga lån

Skuld	Bindningstid	Ränta
55 mnkr	Tills vidare	Rörlig
26 mnkr	2015-2025	2,21 %
81 mnkr	0,2 år	2,85 %

Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder

Skuld	Bindningstid	Ränta
25 mnkr	2020-2025	0,58 %
20 mnkr	2022-2025	3,29 %
14 mnkr	2020-2025	0,34 %
5 mnkr	2022-2026	3,27 %
29 mnkr	2022-2026	3,29 %
22 mnkr	2020-2026	0,66 %
21,5 mnkr	2022-2027	3,35 %
30 mnkr	2024-2028	2,49 %
12 mnkr	2024-2029	2,52 %
38,5 mnkr	2024-2030	2,76 %
217 mnkr	2,54 år	2,28 %

Kommunens långfristiga lån

Skuld	Bindningstid	Ränta
298 mnkr	1,92 år	2,43 %

Se även not 22 för fler uppgifter i tabellform. Genomsnittliga räntan har sjunkit från 3,6 procent till 2,9 procent för kommunen medan den ökat för koncernen från 1,9 procent till 2,4 procent. Av koncernens totala skuld till Kommuninvest utgör kommunens del 27 procent. Genomsnittliga kapitalbindningstiden har ökat något från 1,4 år till 1,9 år på koncernnivå. Ränteökningen på koncernnivå kan

förklaras av att flera lån med låg ränta löpte ut 2024 och behövde lånas om till det högre ränteläget som erbjudits av marknaden.

Kommunen är relativt lågt belånad vilket innebär kortsiktigt lägre finansiell risk utifrån räntenivån. Enligt kommunens finanspolicy ska hela kommunens skuld ligga med räntebindning om skulden understiger 100 miljoner kronor. Inga av kommunens lån överstiger 10 år i kapitalbindning vilket är satt som maxtak i policyn. Kommunens nuvarande låneportfölj följer således den nyantagna finanspolicy.

För kommunens del utgör pensionsskulden en risk. En del kommuner har valt att säkra pensionsskulden eller spara pengar i särskilda fonder för att minimera den risken. Bollebygds kommun har inte valt att göra det. Det är svårt att säga vilken strategi som kommer vara bäst på lång sikt. Så länge kommunen är nettolåntagare finns det både för och nackdelar mot att försäkra pensionsåtagandet.

För stiftelsens del löper lån på 59 miljoner kronor ut under 2025. Två av lånen har haft låg ränta jämfört med dagens ränteläge. Räntekostnaderna för de lånen har varit ca 850 tusen kronor per år. Om hela lånet kommer att refinansieras till aktuellt ränteläge kommer kostnaden att öka till ca 1,5 miljoner kronor. Även under 2024 löpte flera lån ut med låg ränta så kommande års ökade räntekostnader försvårar stiftelsens ränteläge ytterligare för andra året i rad. Stiftelsen bedöms kunna klara av den ökade kostnaden med tanke på senaste årens resultatnivå vilket innebär att risken för kommunen inte bedöms som allvarlig.

För Stiftelsen kan dock verksamhetsutmaningen vara betydande och planerat underhåll kommer kanske få skjutas på framtiden.

För kommunen ligger den största risken i framtida investeringar då investeringsbehovet är stort medan priset på kapital för närvarande är relativt högt även om trenden varit nedåtgående den senaste tiden.

Kommunens pensionsförpliktelser

Här nedan följer en tabell där pensionsförpliktelserna är uppställda enligt rådet för kommunal redovisnings rekommendationer. Det är viktigt att göra en samlad bedömning av pensionsförpliktelserna, då redovisningen i de finansiella rapporterna sker enligt den så kallade blandmodellen, så som lagen om kommunal bokföring och redovisning (6 kap §4) föreskriver. Blandmodellen innebär att pensioner som intjänats före år 1998 inte ska tas upp som en skuld i balansräkningen. Nedan finns dessa redovisade under punkt 1.b Ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt. Den del av tjänstepensionen som är förmånsbaserad och intjänad efter 1997 redovisas under punkt 1.a Avsättning inklusive särskild löneskatt. Skillnaden mellan de två sätten att redovisa pensionerna är att kostnaden i resultaträkningen tas vid olika tidpunkter. För pensioner intjänade före år 1998 tas kostnaden i samband med att pensionen betalas ut, medan pensioner som intjänats därefter har kostnadsförts vid intjänandet och därefter redovisats som en avsättning i balansräkningen. Avsättningen löses sedan upp i takt med att pensionerna betalas ut, samtidigt som den ökar i takt med att nya pensioner tjänas in.

Förändringen mellan 2023 och 2024 för avsättningen förklaras i huvudsak av under året intjänade pensioner. Nettoökningen avräknat utbetalda pensioner blir cirka 11,7 miljoner kronor. Ränte- och basbeloppsuppräknig av befintliga pensioner har ökat avsättningen med cirka 6,4 miljoner kronor. Resterande del är övriga pensionstekniska poster.

Under normalåren minskar ansvarsförbindelsen för pensioner intjänade före 1998 minskat i takt med att pensionerna betalats ut. För 2023 har ansvarsförbindelsen ökat på grund av förändringar av basbeloppet. För 2024 minskar återigen avsättningen om än i lägre nivå än vad som är prognostiserat kommande år.

Det finns inga egna förvaltade pensionsmedel, vilket kan ses ur perspektivet att Bollebygds kommun är en nettolåntagare totalt sett.

Pensionsförpliktelse (belopp i mnkr)	2023	2024
1. Total pensionsförpliktelse i balansräkningen	196,8	215,7
a. Avsättning inkl. särskild löneskatt	63,7	82,2
b. Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	135,7	133,5
2. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	0	0
3. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0
4. Summa pensionsförpliktelse (inkl. försäkring och stiftelse)	196,8	215,7
Förvaltade pensionsmedel – Marknadsvärde		
5. Totalt pensionsförsäkringskapital	0	0
a. Varav överskottsmedel	0	0
6. Totalt kapital, pensionsstiftelse	0	0
7. Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	0	0
8. Summa förvaltade pensionsmedel	0	0
Finansiering		
9. Återlånade medel	196,8	215,7
10. Konsolideringsgrad*	0	0

*konsolideringsgrad - andel av pensionsförpliktelser som täcks av medel i stiftelse, försäkring eller egna förvaltade pensionsmedel

Upplysning avseende egna förvaltade pensionsmedel:
Bollebygds kommun har inga eget förvaltade pensionsmedel.

Händelser av väsentlig betydelse

Socialnämnden:

Förändringar i bemanningsplaneringen

Äldreomsorgen har under året arbetat för att säkerställa en effektiv bemanningsplanering som tar hänsyn till en god arbetsmiljö utifrån reglerna för dygnsvila. För att möjliggöra scheman som efterlever reglerna för dygns- och veckovila har kartläggning visat ett ökat behov av personal under helger. Till följd av att personalen är tillsvidareanställda med möjlighet till heltid skapar det en överkapacitet på vardagar vilket då nyttjas som resurspass. Resurspassen används i schemaplaneringen för att ersätta frånvaro på den egna och andra enheter. Samtidigt har ett arbete genomförts för att ta bort delade turer, varpå det ej förekommer delade turer inom socialnämndens verksamheter längre. Aktiviteterna som genomförts under året har bidragit till att skapa en god arbetsmiljö då enheterna numera består av fler personal med erfarenhet och kunskap om arbetsplatsen samt dess rutiner istället för att nyttja timanställda.

Digitalisering av verksamheten

Under 2024 har flera digitaliseringsprojekt genomförts. Bland annat har implementeringen av läkemedelsautomater påbörjats. Genom läkemedelsautomater ökar den enskildes självständighet samtidigt som medicingivningen blir säkrare. Digitala medicinskåp har implementerats där syftet är att förvara läkemedel på ett säkrare sätt. Under hösten har hemtjänsten genomfört en pilotstudie med fjärrtillsyn. Brukarna som deltagit i piloten har fått besvara en enkät både före och efter installation av kamerorna, i syfte att jämföra kvalitén i den utförda tillsynsinsatsen. Enkäterna visade att sömnkvalitén hos brukarna har ökat genom införande fjärrtillsyn. Samtidigt tar tillsynen 80 procent mindre tid för personalen att utföra med stöd av fjärrtillsyn, utan att räkna med besparing i restid. Effektiviteten kommer öka mer när fler kameror har installerats, vilket medför att personalresurser kan nyttjas för brukare som behöver fysiskt stöd.

Ny socialtjänstlag

Den nya socialtjänstlagen förväntas träda i kraft 1 juli 2025. Omställningen till ny socialtjänstlag förväntas påverka samtliga nämnder, men framför allt socialnämnden. Genom riktade statsbidrag för 2024 har en utvecklingsledare anställts för att bevaka och arbeta med omställningen till den nya lagen och dess intentioner. Utvecklingsledaren har under innevarande år genomfört kartläggning över hur nämnden behöver anpassa sig för att arbeta i linje med den nya lagen då den träder i kraft. Omställningen kommer innebära ökade kostnader för kommunerna. I budgetpropositionen för 2025 aviserar regeringen att kommuner ska få medel under flera år för att stimulera omställ-

ning av verksamheten. Omfattningen av medlen är 1,2 miljarder kronor 2025 samt 2,2 miljarder kronor varje år 2026-2028.

Utbildningsnämnden:

Elevehälsoarbetet har stärkts

Elevehälsan har utökats för att kunna möta elevernas behov bättre. Med stöd från bland annat skolsköterska, kurator och psykolog arbetar elevehälsan för att främja hälsa, förebygga problem och ge elever det stöd de behöver för att lyckas i skolan. Genom att identifiera och hantera hinder i lärandet bidrar elevehälsan till att alla elever får möjlighet att nå sin fulla potential.

Budgetutmaningar

Under året har nämnden arbetat intensivt för att nå en budget i balans inom skola och förskola. Under årets sista del infördes köpstopp, minskning av vikarier och rektorer fick gå in som pedagoger, vilket ofta innebar längre arbetsdagar för att kombinera undervisning med ledningsuppgifter.

Det hårda arbetet gav ett förbättrat ekonomiskt resultat, men det har också tagit på krafterna, både fysiskt och psykiskt, för den engagerade personalen. Deras insatser har varit avgörande för att upprätthålla kvaliteten i verksamheten trots utmaningarna.

Nationellt kvalitetssystem

Utbildningsnämnden har infört det nationella kvalitetssystemet vilket gett dem ett enhetligt ramverk för att systematiskt följa upp och utveckla kvaliteten och likvärdigheten i verksamheten. Med tydliga mål, indikatorer och framgångsfaktorer kan mer välgrundade beslut fattas och åtgärder som minskar skillnader mellan skolor genomföras. Systemet bidrar också till ökad transparens och stärker arbetet för att ge alla elever en likvärdig utbildning av hög kvalitet, oavsett bakgrund.

Teknik- och servicenämnden:

VA-situationen i december

En av årets mest kritiska händelser inträffade i december då en vattenreservoarslucka upptäcktes oläst. Incidenten innebar en akut utmaning för förvaltningen och krävde omedelbara åtgärder för att säkerställa säkerheten för kommunens invånare i Olsfors och Hultafors. Erfarenheterna från händelsen är värdefulla och Teknik och Serviceförvaltningen har fått positiv respons från myndigheter, invånare och andra aktörer för hanteringen. Den totala merkostnaden för händelsen belastade årets resultat med cirka 0,3 miljoner kronor.

Beachhandbollsplan

En ny och modern beachhandbollsplan har byggts, vilket stärkt möjligheterna för både organiserad och

spontan idrottsutövning. Planen är ett välkommet tillskott för föreningslivet.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Kommunens mål- och budgetarbete

Kommunfullmäktige beslutar om kommunens vision, övergripande mål, mål för god ekonomiskushållning och budgetramarna. Vision och övergripande mål beslutas inför varje ny mandatperiod, men kommunfullmäktige kan också inför varje år besluta om mål på nämndnivå.

Mål- och budgetförutsättningar är det första underlag som tas fram i den årliga budgetprocessen. Underlaget tas fram av kommunstyrelsen under februari månad och innehåller omvärldsanalys, strategiska kommuninterna frågor. Syftet är att visa på eventuella förändringar i verksamheter och öka kunskapen om vilka förutsättningar som gäller för verksamheterna. I mål- och budgetförutsättningarna finns de preliminära ramarna för det nästkommande budgetåret och plan för de två därpå följande åren. Preliminära ramarna utgör grunden för nämndernas fortsatta budgetarbete.

I maj sammanträder budgetberedningen och då presenterar nämnderna konsekvenserna av de preliminära ramarna samt hur de ska ta sig an de mål som blivit föremål för dialog med kommunstyrelsen. I augusti/september uppdateras budgetförutsättningarna och respektive nämnd presenterar ytterligare information för budgetberedningen.

Under oktober månad tar den politiska beredningen vid som mynnar ut i ett budgetförslag för nästkommande år samt plan för de kommande två åren. Budgeten beslutas av kommunfullmäktige i november. Nämnderna kan även fritt besluta om egna mål för sin verksamhet samt relevanta nyckeltal. Uppföljning av mål och ekonomi sker kontinuerligt, vid fyra tillfällen per år delges fullmäktige det ekonomiska resultatet och förväntad årsprognos. Målen följs upp i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Från och med 2022 beslutade kommunfullmäktige om en budget per större investeringsprojekt, nämnderna har dock möjlighet att göra mindre omfördelningar mellan projekt. Utöver budget per enskilda större investeringsprojekt antar också fullmäktige den lokalförsörjningsplan som uppdateras varje år. Tidigare år var det i stället en investeringsram per nämnd.

Under hösten 2023 antogs en ny styrmodell och en

riktlinje för investeringsredovisning vilket innebär förändringar i mål- och budgetarbetet. De största förändringarna är att förutom budget för nästkommande år antas även de preliminära ramarna på kommunfullmäktiges sammanträde i november samt att nämndernas budgetunderlag antas under augusti vilket ger en betydligt längre tid för beredning i förvaltningsorganisationen.

Kommunens arbete med intern kontroll

Arbetet med internkontroll regleras i det reglemente som beslutades under 2015. Där fastslås kommunstyrelsens och övriga nämnders ansvar. Kortfattat innebär det att varje nämnd ska göra en risk- och väsentlighetsanalys årligen och sedan rapportera vilka kontroller som gjorts och resultaten av dessa. Kommunstyrelsen ska årligen utvärdera den samlade interna kontrollen och rapportera detta till kommunfullmäktige samt eventuellt föreslå förbättringar. Kommunstyrelseförvaltningen gör dessutom vissa stickprovskontroller årligen, en plan för detta presenteras i kommunstyrelsen. I december 2020 antogs riktlinjer för kommunstyrelsens uppsiktsplikt. Även i nämndernas reglementen berörs frågan om uppsiktsplikt.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Avstämning av mål för god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige beslutade om två finansiella mål i budgeten för 2024. De finansiella målen ändrades något i formulering jämfört med tidigare års mål på det viset att utvärdering år för år kan ske med rullande fyraårsperiod istället för sett över mandatperioden som varit tidigare. Vid mandatperiodens slut sammanfaller de båda formuleringarna av målen

Det ekonomiska resultatet ska över mandattiden motsvara 3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. (budget 2023)

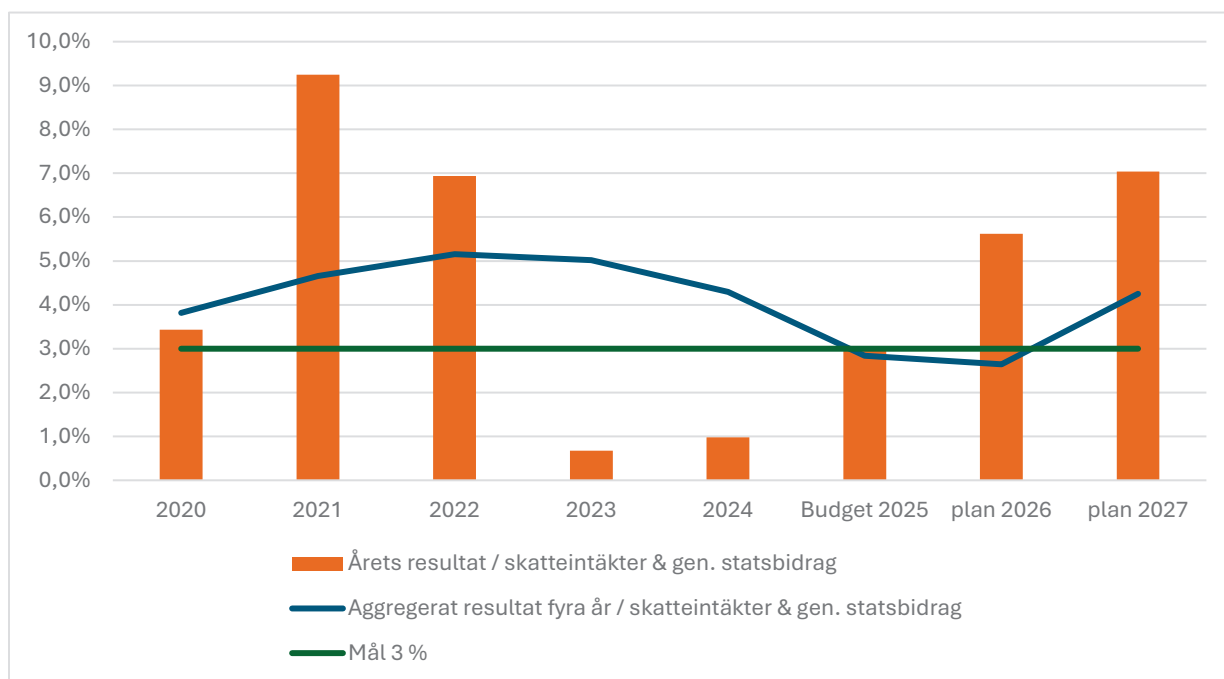
Det ekonomiska resultatet ska motsvara 3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag för en rullande fyraårsperiod. (finansiellt mål budget 2024)

Vid mandatperiodens slut sammanfaller de båda formuleringarna av målet. I början av mandatperioden är målet för 2023 svårare att utvärdera eftersom resultatet för kommande år endast är planerat.

Diagrammets blå linje visar aggregerat resultat / aggregerade skatteintäkter och generella statsbidrag för en rullande fyraårsperiod. För 2020-2022 innehåller således den blå linjen uppgifter som inte syns i uppställningen. Måluppfyllelsen för föregående mandatperiod visas genom att det blå strecket ligger på 5,2 procent för 2022.

För 2024 är resultatet genom skatteintäkter & generella statsbidrag 1,0 procent. Rullande fyraårsperiod ger 2024 ett utfall på 4,3 procent. Det innebär att det finansiella målet är uppnått.

Den rullande utvärderingen som numera görs från 2024 innebär att det kommer vara svårare att nå upp till målet 2025 och 2026 då dessa år måste bära det svagare resultaten från 2023 och 2024. Såsom budget 2025 ligger skulle målutvärderingen nästa år bli 2,8 procent jämfört med målet på 3 procent. Skillnaden mellan aggregerat 2,8 procent och målet på 3 procent är endast en resultatförbättring på 300 tusen kronor vilket bör kunna hanteras under kommande år.

Minst 40 procent av kommunens skattefinansierade investeringar och exploateringar ska finansieras med egna medel över en rullande fyraårsperiod. (finansiellt mål budget 2024)

Självfinansieringsgraden har beräknats genom att: (årets resultat + avskrivningar) dividerats med (årets nettoinvesteringar + nettoexploateringar)

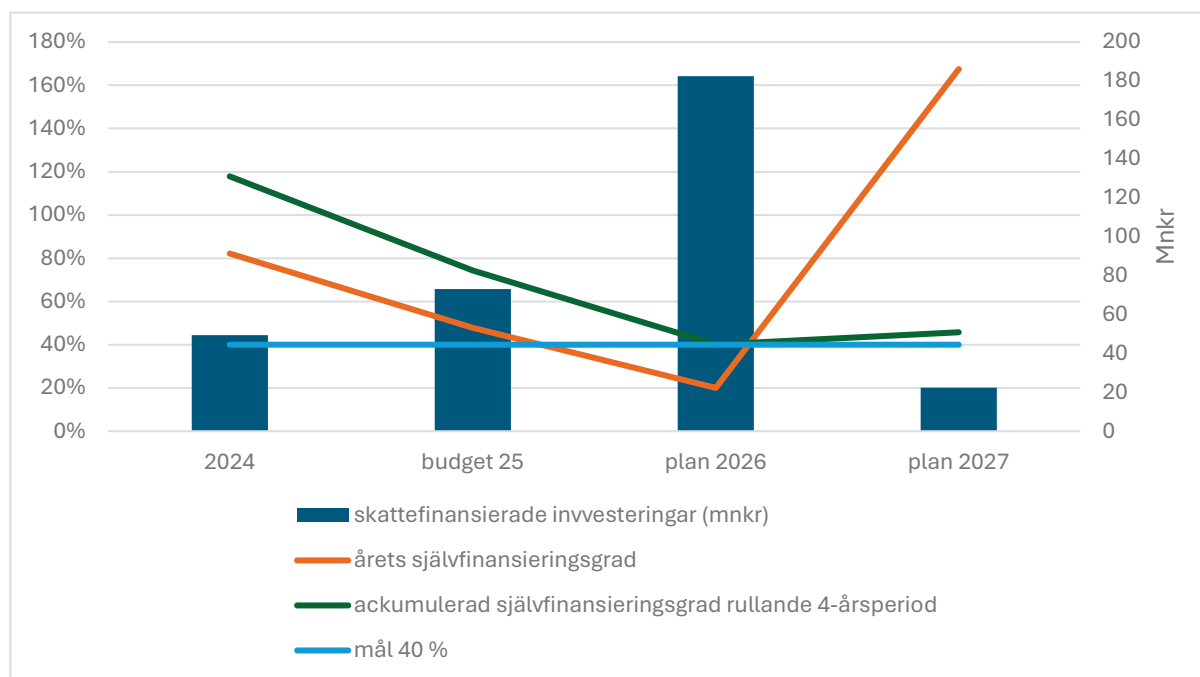
När självfinansieringsgraden är över 100 procent behöver inte kommunen teckna nya lån för att finansiera årets investeringar eller exploateringsverksamhet.

Detta anses generellt sett positivt eftersom ökade lån ger högre finansiella risker. Högre belåningsgrad innebär högre räntor som riskerar ta resurser från annan verksamhet.

Årets skattefinansierade investeringar och exploateringar blev 49,4 miljoner kronor, vilket utgjorde 82 procent av årets resultat och årets avskrivningar. Ackumulerat för senaste fyra åren hamnar självfinansieringsgraden av skattefinansierade investeringarna på 118 procent. Detta är klart över målet på 40 procent sett ur ett rullande fyraårsperspektiv.

I en prognos över självfinansieringsgraden sett över hela innevarande mandatperioden skulle målet också vara uppfyllt med 71 procent vid plan 2026. I den prognosen finns dock endast genomförda och redan beslutade investeringsprojekt samt reinvesteringar medräknade. Den långsiktiga investeringsplanen rymmer projekt för ytterligare en miljard kronor. Det är dock inte sannolikt att alla dessa kommer genomföras under mandatperioden. Ytterligare investeringar för 160 miljoner kronor kan budgeteras och genomföras under mandatperioden för att hamna på 40 procent självfinansieringsgrad under förutsättning att samtliga beslutade och planerade investeringsprojekt genomförs enligt plan.

Utifrån detta resonemang bedöms målet om självfinansieringsgrad av investeringar som uppfyllt

Avvikelse mot budget

Enligt rådet för kommunal redovisnings normerade rekommendationer ska upplysning om totala budgetavvikelsen och förklaring lämnas. För Bollebygds kommuns del har ingen budget på koncernnivå upprättats vilket innebär att ingen redovisning av sådan budgetavvikelse kan lämnas. Den mest relevanta totala budgetavvikelsen anses vara den för resultatbudgeten. På så vis bedöms redovisningen leva upp till rekommendationen. Se kommentarer till drift- och investeringsbudget för budgetavvikelse för dessa redovisningar.

Nettokostnaderna hade en avvikelse på 0,2 miljoner kronor mot budget vilket motsvarar en avvikelse på 0,03 procent. Avvikelsen var dock större för enskilda nämnder. Se vidare analys för respektive nämnd under driftsredovisningen. Den procentuellt största avvikelsen för nettokostnaderna står intäkterna för. Det beror bland annat på icke budgeterade riktade statsbidrag samt förändring hur hyresintäkter för kommunens leasade äldreboende redovisas. Det är vanligt med större procentuell avvikelse bland intäkterna än kostnaderna vilket kan förklaras av att om ett bidrag erhålls för en insats som sedan genomförs blir procentuella avvikelsen högre på intäktssidan än på kostnadssidan givet att varken kostnaden eller intäkten var budgeterad sedan början.

Verksamhetens kostnadsutveckling består av att personalkostnaderna ökat med 4,5 procent medan övriga verksamhetskostnader ökat med 6,0 procent. Det som gör att förändringen ändå stannar på totalt 3,3 procent är att kostnaderna minskat jämfört med tidigare år avseende bidrag till infrastruktur som avsattes mot 2023 års resultat.

Skatteintäkterna föll ut något positivare än budget vilket beror på en positiv skatteavräkning för året. Utfallet för generella statsbidraget blev högre än budgeterat eftersom restriktion kring nyttjandeperiod för två generella statsbidrag riktade mot äldreomsorgen justerades i slutet av föregående år. I stället för att redovisa hela bidraget på 2023 såsom ursprungliga restriktionen stipulerade skulle en stor del periodiseras till 2024. Ingen budgetjustering gjordes.

	2023	2024	Budget 2024	Budgetavvikelse	%	Förändring
Verksamhetens intäkter	135,3	127,0	106,7	20,3	19,0%	-6,1%
Verksamhetens kostnader	-749,9	-774,4	-753,7	-20,7	2,7%	3,3%
Avskrivningar	-31,5	-33,8	-34,0	0,2	0,5%	7,2%
Verksamhetens nettokostnad	-646,2	-681,2	-681,0	-0,2	0,0%	5,4
Skatteintäkter	553,2	564,7	563,4	1,3	0,2%	2,1%
Gen. statsbidr o utjämning	112,8	132,0	129,7	2,3	1,8%	17,0%
Verksamhetens resultat	19,8	15,5	12,1	3,4		
Finansiella intäkter	3,5	4,3	1,8	2,5	135,2%	21,9%
Finansiella kostnader	-11,2	-13,0	-13,0	0,1	0,4%	15,9%
Res efter finansiella poster	12,2	6,8	0,9	5,9		
Extraordinära poster	-7,7	0,0	0,0	0,0		
Årets resultat	4,5	6,8	0,9	5,9		

För noter se Resultaträkning under finansiella rapporter.

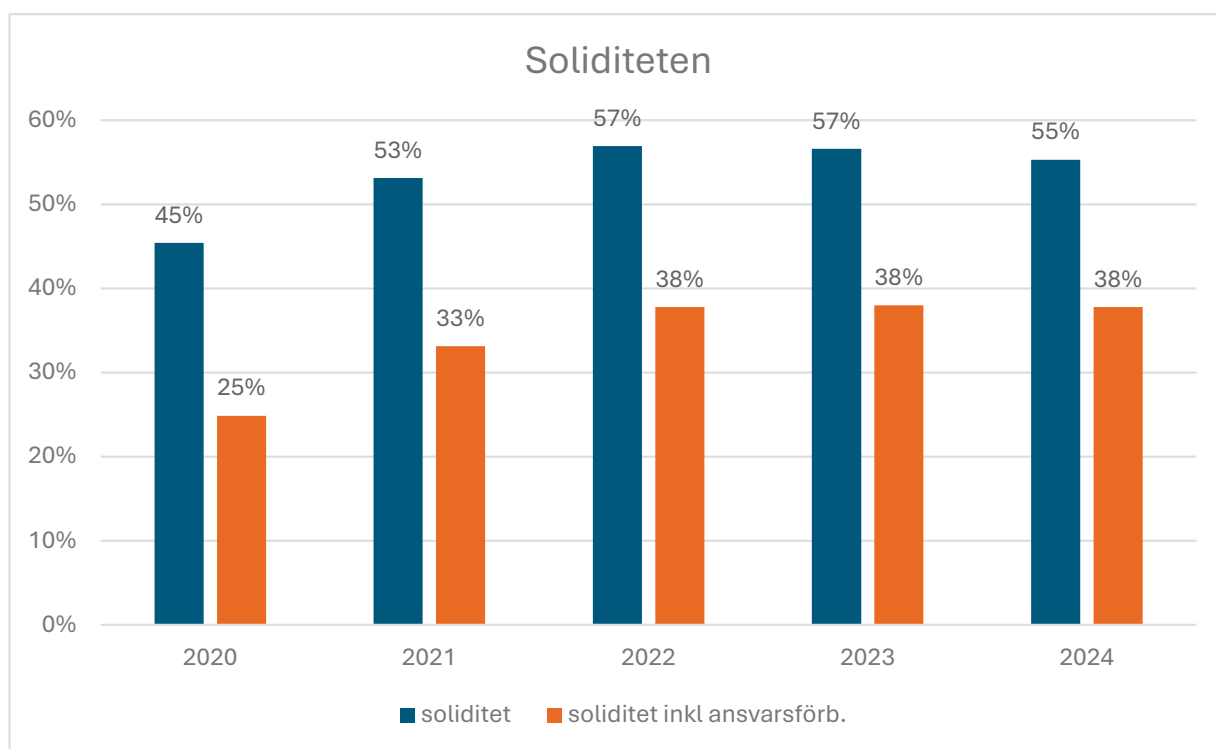
Ekonomisk ställning

Soliditeten har sjunkit något jämfört med föregående år sett utifrån blandmodellen. Inkluderar man pensionsförbindelser utanför balansräkningen är dock soliditeten på samma nivå eftersom pensionsförbindelsen sjunkit.

I diagrammet nedan visas utvecklingen av soliditeten i kommunen. De senaste årens positiva resultat har använts till att amortera skulder snarare än att investera i nya tillgångar. Investeringsbudgeten som tagits av fullmäktige har inte utnyttjats till fullo de senaste åren. Det innebär att soliditeten har ökat men även behovet av nyinvestering.

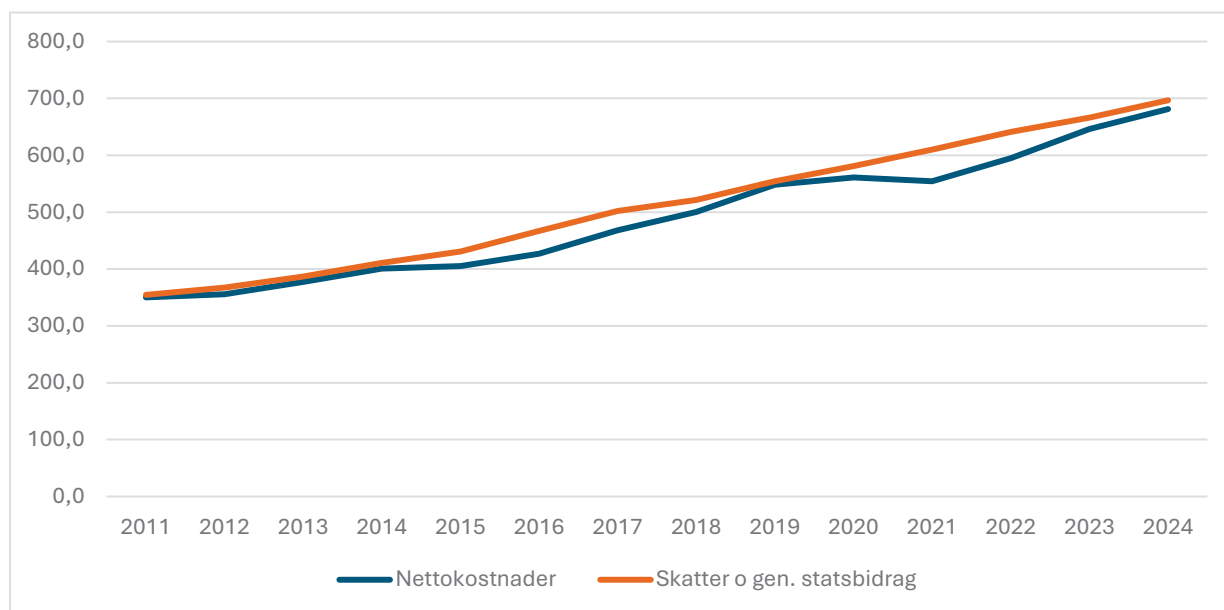
Soliditeten beräknas sjunka framgent till följd av att framtida investeringar till betydande del kommer att finansieras med lånade medel.

I diagrammet nedan är soliditeten beräknad utifrån att Bollegårdens äldreboende har klassats som ett finansiellt leasingavtal i linje med gällande redovisningsrekommendationer (RKR R5). Jämförelsesiffror i diagrammet för 2020-2022 har beräknats som om redovisningsprincipen var implementerad redan då. För 2022 var soliditeten 63 procent då Bollegården hanterades som ett operationellt avtal men efter omräkning ligger den på 57 procent.

Nedanstående diagram visar utvecklingen av nettokostnader och skatteintäkter och generella statsbidrag. Skatteintäkterna ökade med 4,6 procent medan nettokostnaderna ökade med 5,4 procent. Som regel innebär det lägre resultat när nettokostnaderna ökar i snabbare takt än skatteintäkterna. Kombinationen av lågkonjunktur och hög inflation har inneburit att skattekraften inte ökat i samma omfattning som kostnadsutvecklingen.

Nettokostnadsutvecklingen i relation till skattekraftsutvecklingen är problematisk. Att kommunen ändå kan hålla ett positivt balanskravsresultat i tider

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Båda finansiella målen är uppfyllda för perioden. Sammantaget bedöms det föreliggande god ekonomisk hushållning sett till måluppfyllelsen av 2024 års mål.

I regeringens proposition 2004/05:100 ges följande tolkning av begreppet ”god ekonomisk hushållning”: ”Varje generation bör bära kostnaden för den service som generationen själv beslutat om och själv konsumerar.” Enkelt uttryckt innebär det att kommunen inte ska dra på sig skulder för driften av den kommunala servicen som sedan kommande generationer måste betala. Fullmäktiges finansiella mål syftar till att säkerställa att så inte sker.

En näst intill bibehållen soliditet är också en indikation på god ekonomisk hushållning. Det kan finnas situationer då det är motiverat att sänka soliditeten. T ex är finansiella målet om självfinansiering satt till 40 procent vilket medger en sänkning av soliditeten. En bibehållen eller stärkt soliditet ger dock större finansiellt handlingsutrymme vilket får anses vara bättre.

med hög ökning av pensionskostnader och allmän prisökning i samhället får ändå anses som positivt.

I kommunfullmäktiges antagna budget anges att god ekonomisk hushållning anses råda ”då merparten av verksamhetsmålen är uppfyllda samtidigt som de två finansiella målen är uppfyllda”. Av de tolv verksamhetsmålen bedömer kommunstyrelsen att sju mål uppnås, tre uppnås delvis och två uppnås ej. Sju uppfyllda mål är merparten av målen. Eftersom även de två finansiella målen är uppfyllda fastslås att god ekonomisk hushållning råder enligt definitionen i antagen budget.

Balanskravsresultatet

LKBR (Lagen om Kommunala Bokföringsregler) anger att ”Årets resultat efter balanskravsjusteringar” samt ”Årets balanskravsresultat” redogörs i förvaltningsberättelsen. Balanskravsjusteringar görs förenklat uttryckt för att kommuner inte ska kunna sälja tillgångar för att finansiera den löpande driften. Om kommunen har ett negativt balanskravsresultat innebär det att den har haft en förlust under perioden, vilket kan indikera att kommunens ekonomiska ställning är instabil och att det finns en risk för framtida ekonomiska problem. Därför säger lagen att kommunen i förvaltningsberättelsen ska redogöra för när och på vilket sätt ett eventuellt underskott ska regleras. Bollebygds kommun har de senaste åren haft ett positivt balanskravsresultat.

under en lågkonjunktur. SKR (Sveriges kommuner och regioner) har valt att tolka det som att medel från reserven kan nyttjas när skatteunderlaget understiger den genomsnittliga skatteutvecklingen de senaste tio åren.

Från och med 2024 finns möjlighet till en ny typ av resultatreserv även kallad RER i resultatutjämningsreservens ställe. Kommunen har 2024 inte inarbetat några riktlinjer för RER i sina regler kring god ekonomisk hushållning. Därför sker ingen prövning om reservering till RER av 2024 års resultat.

Redovisningsår	2021	2022	2023	2024
Årets resultat enligt resultaträkningen	55,9	44,1	4,5	6,8
- reducereing av samtliga realisationsvinster	0,0	0,0	0,0	0,0
+ justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0
+ justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0
-/+ orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-1,0	0,8	-0,6	-0,8
-/+ återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	54,9	44,9	3,9	6,0
- reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-48,8	-37,6	0	0
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0	0
= Balanskravsresultat	6,1	7,3	3,9	6,0

Årets resultat efter balanskravsjusteringar är 6,0 miljoner kronor. Justeringen som har gjorts är att orealiserad redovisad vinst i kommunens värdepapper har räknats bort. Jämförelsesiffror för föregående år är omräknade för att visa resultatet såsom det hade varit med samma redovisningsprincip av finansiell leasing som tillämpats fullt ut från och med 2023.

Under året har inga realisationsvinster gjorts som påverkat balanskravet. Vinsten ifrån såld exploaterings-tomt ska inte räknas bort här då detta är att anse som kommunal kärnverksamhet.

Sedan bokslutet för år 2023 får inte medel reserveras till RUR till följd av en förändring i kommunallagen. Dock får medlen som kvarstår i resultatutjämningsreserven användas fram till 2033. Bollebygds kommun har vid 2024 års utgång en resultatutjämningsreserv på totalt 98,8 miljoner kronor som har byggts upp under 2020 till 2022. Reservan kommer kunna tas i anspråk för att utjämna för sjunkande intäkter

Förväntad utveckling

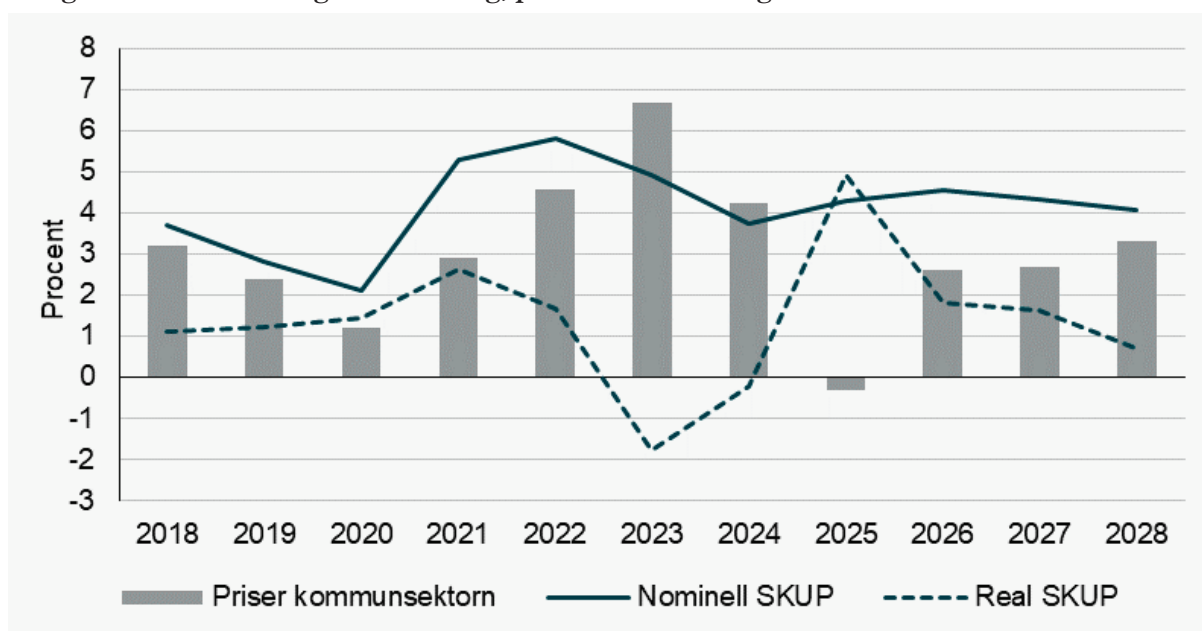
Omvärldsanalys

Kommunens ekonomi både på intäkts- och kostnads- sidan är starkt sammankopplade med utvecklingen i riket. Även om den demografiska utvecklingen ser olika ut i olika kommuner och regioner påverkar ändå utvecklingen i riket alla kommuner på ett likartat sätt till följd av det långtgående kostnadsutjämnings- system som finns. Det är alltså av avgörande betydelse även för Bollebygds kommun hur den demografiska förändringen i riket utvecklas.

Av tabellen nedan framgår de närmsta årens förändring i skatteunderlagets utveckling samt prisutvecklingen för riket. Fram till 2028 beräknas skatteunderlaget i riket öka med strax över 4 procent om året i nominella termer vilket är något lägre än de närmast föregående åren men högre jämfört med pandemiåren och åren innan.

I reella termer, alltså när prisutvecklingen i kommunsektorn räknas bort, syns däremot betydligt större förändringar. För år 2025 ses en reell ökning av skatteunderlaget på närmare 5 procent som förmodligen är rekordstor. Den stora ökningen föregås dock av två år med negativt reellt skatteunderlag till följd av de kraftigt ökade pensionskostnaderna år 2023 och 2024. Det reella skatteunderlaget beräknas öka med strax under 2 procent 2026-2027 och under 1 procent för 2028 vilket ändå får ses som förhållandevis goda ökningarna historiskt sett.

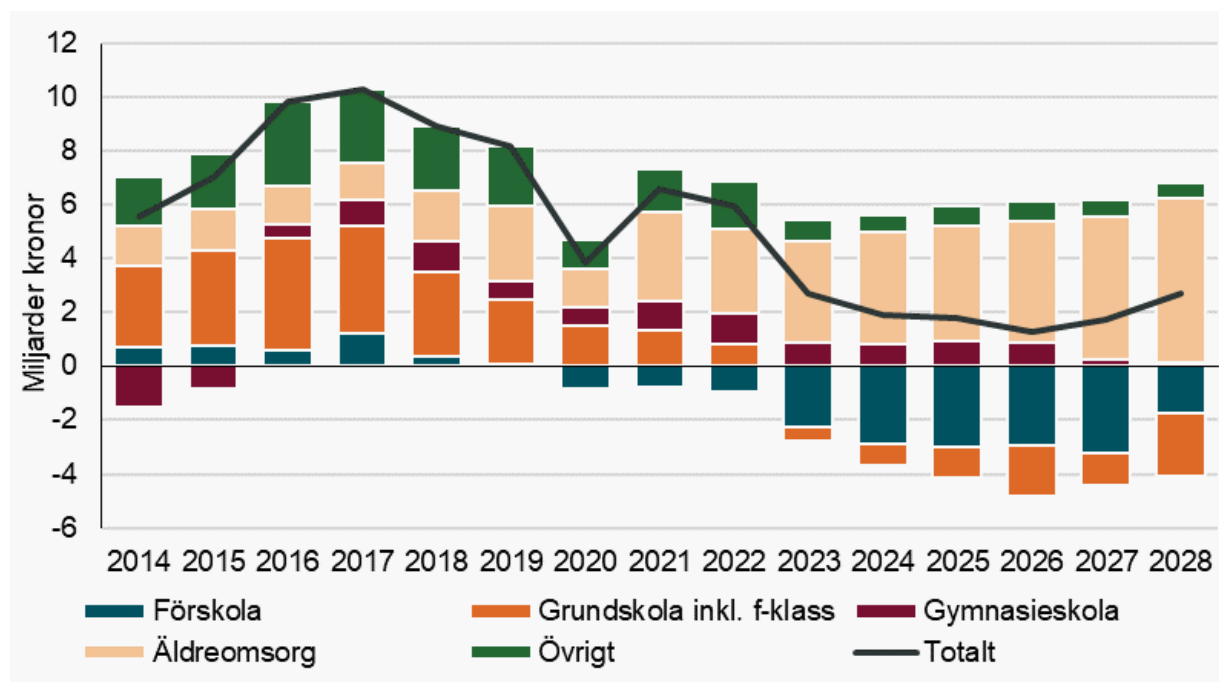
Diagram: Skatteunderlagets utveckling, pris- och löneökningar

Källa: Sveriges Kommuner och Regioner

Samtidigt sker nu den förändring av befolkningens sammansättning som under lång tid har förutspåtts där andelen äldre i befolkningen ökar kraftigt samtidigt som antalet barn minskar. Totalt ökar behoven från den demografiska utvecklingen i kommunerna med ca 0,2 procent per år enligt denna prognos. Det är omkring en tredjedel så stor ökning som i föregående prognos. I tabellen nedan beskriver Sveriges Kommuner och Regioner den demografiskt motiverade kostnadsökningen för olika verksamheter från 2014 till 2028. Av tabellen framgår alltså att den demografiskt motiverade kostnadsökningen förväntas vara betydligt lägre de kommande åren jämfört med de 10 senaste åren. Det kommer bli en stor utmaning att ställa om resurser i form av lokaler och personal från förskola och grundskola till äldreomsorg där behovet ökar.

Diagram: Demografiska behov inom olika verksamheter

Bollebygd

För Bollebygds del är det precis som för riket i stort en förväntad kraftig ökning av äldreomsorg som kommer driva kommunens kostnadsutveckling de närmsta tio åren. Samtidigt är Bollebygd en kommun med ambitionen att växa och utveckla samhället. Även om befolkningstillväxten i riket nu förutspås något lägre än tidigare är prognosen fortsatt att befolkningen i Bollebygd kommer öka, enligt kommunens senaste befolkningsprognos beräknas antalet invånare nå upp över 10 000 invånare någon gång under 2028–2029. Det kommer, förutom fler äldre, innebära fler personer i yrkesverksam ålder vilket innebär ökade möjlighet till kompetensförsörjning och skatteintäkter.

Investeringar

Till följd av både befolkningstillväxten, den åldrande befolkningen kommer de närmsta åren innebära stora investeringar i välfärden. Det handlar till exempel om en nybyggd förskola i Fjällastorp, ny-/ombyggnad av skola i centralorten, fler platser på äldreboende och nya gruppboenden inom funktionsnedsättning. Kommunen står även inför stora investeringar inom sin VA-verksamhet. Kommunfullmäktige beslutade 2019 att bli delägare i Gryaab för att på sikt ansluta kommunens avlopp till Gryaabs anläggning i Göteborg. Under 2023 har kommunfullmäktige istället beslutat om en ny inriktning mot om-/tillbyggnad av befintligt avloppsreningsverk och beslut om tillfälligt miljötillstånd förväntas under 2025 vilket även blir startskottet för planering för ny permanent lösning. Även Olsfors reningsverk planeras att läggas

ner för att istället förlägga överföringsledningarna från Olsfors till Bollebygds avloppsreningsverk.

De identifierade investeringsbehoven som är antagna av kommunfullmäktige visar på ett investeringsbehov på ca 1 miljard kronor. Totalt kommer alltså en kraftig ökning av investeringstakten de närmsta åren vilket till stor del kommer behöva finansieras genom lån. Det leder till ökade kapitalkostnader och försämrad soliditet. Eftersom kommunen i dagsläget har ett relativt gott utgångsläge innebär inte den försämrade soliditeten en alltför påtaglig risk, däremot kommer de ökade kapitalkostnaderna kräva effektiviseringar inom den övriga kostnadsmassan. Genom att utforma de nya verksamhetslokalerna på ett sätt som möjliggör samordningsvinster blir effektiviseringarna lättare att genomföra utan påverkan på verksamheten.

Väsentliga personalförhållanden

Arbetet med kompetensförsörjning och arbetsmiljö har under 2024 fortsatt och arbetet sker brett utifrån många olika perspektiv. Strategisk kompetensförsörjning innefattande både rekrytering och kompetensutveckling är viktigt för att dels skapa en god arbetsmiljö och delaktighet för medarbetarna och dels för att möta verksamhetens och medborgarnas behov. En hälsosam och säker arbetsmiljö är viktigt för alla medarbetare och åtgärder för att hantera stress och arbetsbelastning har genomförts inom flera enheter. Ett viktigt dialogområde är dialogen om balansen mellan krav och resurser.

Rekrytering

Pensionsavgångar, personalomsättning och frånvaro av olika slag gör att Bollebygds kommun har ett kontinuerligt rekryteringsbehov för i princip alla befattningar. Under 2024 annonserades 90 lediga tjänster ut i kommunen. Av dessa annonserades 37 i socialförvaltningen, 20 i utbildningsförvaltningen, 19 på teknik- och serviceförvaltningen, 4 på bygg- och miljöförvaltningen och 10 på Kommunstyrelseförvaltningen. Det är en minskning av antalet lediga tjänster jämfört med 2023 och en tänkbar förklaring till det är att det efter Coronapandemin var många som under 2023 bestämde sig för att söka nytt jobb.

Personalomsättningen i kommunen som helhet var 8,3 procent vilket är en minskning med cirka 4 procentenheter jämfört med 2023. Bryter man ner siffrorna på förvaltningsnivå är personalomsättningen störst i bygg- och miljöförvaltningen med 28 procent, näst störst var personalomsättningen på 11 procent på socialförvaltningen och på Kommunstyrelseförvaltningen. Teknik- och serviceförvaltningen hade en personalomsättning på 8 procent och utbildningsförvaltningen på 5 procent. Det innebär att det finns ett mer eller mindre ständigt rekryteringsbehov.

Flertalet av kommunens yrkeskategorier är så kallade bristyrken vilket innebär att det inte finns tillräckligt med tillgänglig arbetskraft på arbetsmarknaden och utifrån det, råder det en tydlig konkurrens om arbetskraft med rätt kompetens. Det är de arbetssökandes marknad. Flera förvaltningar upplever att det är mycket svårt att hitta kompetenta medarbetare och varje ledigt arbete kan utifrån det annonseras flera gånger då man inte lyckats rekrytera första gången en annons var ute. Utöver det pågår det också en ständig rekrytering av korttidsvikarier till kommunens verksamheter. Allt detta sammantaget innebär att chefer i framför allt de personalintensiva verksamheterna fått lägga mycket tid på rekrytering under året.

Kompetensförsörjning

Liksom andra kommuner har Bollebygds kommun utmaningar när det gäller kompetensförsörjning. Utmaningarna handlar dels om att det inte finns tillräckligt med utbildade personer eller personer med rätt kompetenser samtidigt som det finns många som står utanför arbetsmarknaden. Arbetet med kompetensförsörjning är en ständigt pågående process som innehåller flera delar. En viktig del av kompetensförsörjningen är att arbeta med att utveckla och behålla medarbetare genom till exempel kompetensutveckling. Organisationens chefer lyfter kontinuerligt kompetensutvecklings- och utvecklingsbehov med medarbetarna i den röda tråden samtalen för att både nu och i framtiden ha medarbetare med god och uppdaterad kompetens. Den röda tråden är Bollebygds kommuns process för medarbetarplan och uppföljning av medarbetare. Hållbar och strategisk lönebildning där jämställdhet och konkurrenskraft är i fokus är en annan viktig aspekt av den strategiska kompetensförsörjningen.

Jämställdhet mellan kvinnor och män

Organisationens chefer arbetar kontinuerligt i arbetsgrupperna med jämställdhetsperspektivet mellan kvinnor och män. En viktig del i jämställdhetsarbetet är att varje år genomföra en lönekartläggning ur ett jämställdhetsperspektiv, en så kallad jämställdhetsanalys. Den generella analysen vid årets lönekartläggning visar att skillnaden mellan männens och kvinnornas medianlön på totalen medarbetare under 2024 har förändrats jämfört med förra årets kartläggning. Skillnaden är nu 600 kr till kvinnornas fördel. Vid förra kartläggningen 2023 var det 700 kr skillnad till männens förmån. Resultatet torde grunda sig i det aktiva arbetet i enlighet med föregående års handlingsplan för jämställda löner, där fokus har varit att organisationens chefer ska lönesätta nya medarbetare utifrån kompetens och erfarenhet oberoende av kön. I arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare är jämställda och konkurrenskraftiga löner gentemot omvärlden en viktig parameter och en fortsatt viktig del i kommunens lönestrategi.

Analysen visar att cheferna i organisationen i löneöversyn varje år fördelar sitt löneökningstrymme könsneutralt.

Förvaltning	2024	2023
Kommunstyrelseförvaltningen	1,48 %	2 %
Samhällsbyggnadsförvaltningen		8,2 %
Teknik- och serviceförvaltningen	6,52 %	
Socialförvaltningen	8,36 %	9,4 %
Utbildningsförvaltningen	6,9 %	7,8 %
Bygg- och miljöförvaltningen	7,5 %	
Totalt	7 %	8,1 %

Sjukefrånvaro per förvaltning

Andelen kvinnor i organisationen har minskat 2 procentenheter till 78 jämfört med 2023. Andelen män har ökat från 20 procent till 22 procent.

Heltidsorganisation

Heltid som norm är dels en kompetensförsörjningsfråga, dels en jämställdhetsfråga. Det är en kompetensförsörjningsfråga utifrån att arbetskraften som finns tillgänglig inte kommer att räcka till för att möta de behov av arbetskraft som Bollebygds kommun och Sverige står inför med en minskande befolkning i arbetsför ålder. De medarbetare vi redan har anställda måste arbeta heltid i större utsträckning för att täcka de behov som finns idag och de som kommer att finnas i framtiden. En jämställdhetsfråga utifrån att kvinnor, inom framför allt vård och omsorg, inte har samma möjlighet att försörja sig både i yrkesverksam ålder och senare vid pensionen.

Andelen tillsvidareanställda med heltid har under 2024 ökat marginellt och är nu 92,4 procent. 2023 var andelen medarbetare med heltidsanställning 92,1 procent. På Bygg – och miljöförvaltningen är samtliga medarbetare heltidsanställda.

Hälsa och arbetsmiljö

Resultatet på medarbetarenkäten visar att kommunens medarbetare upplever att de har en god arbetsmiljö. Hållbart medarbetarengagemang (HME) visar på 84 vilket är lite högre än resultatet för de kommuner som mäter HME. HME har därmed ökat med 2 procentenheter sedan 2023. Kommunens medarbetare har också en hög övergripande nöjdhet med arbetssituation, upplever en god stämning på arbetsplatsen och upplever att de har ett meningsfullt och utvecklande arbete. Resultatet visar dock på att 33 procent av medarbetarna upplever att de inte hinner göra ett gott arbete inom ramen för sin arbetstid. Över tid kan det leda till effekter i hälsa hos medarbetare om långvarig hög belastning utan återhämtning och vila blir en del av vardagen.

Alla organisationens arbetsgrupper har utifrån resultatet av medarbetarenkäten tagit fram en handlingsplan med åtgärder som en viktig del av arbetsmiljöarbetet. Handlingsplanerna följs upp i kommande års medarbetarenkät.

Dialogen i den röda tråden samtalen är en viktig del i arbetsmiljöarbetet och ger organisationens chefer möjlighet att följa upp medarbetarnas hälsa och arbetsmiljö.

Den totala sjukfrånvaron har minskat från 8,1 procent 2023 till 7 procent 2024. Kvinnors sjukfrånvaro var 3,17 procentenheter högre än männens sjukfrån-

varo 2024, vilket är en minskning jämfört med 2023. Sjukfrånvaron har minskat med ca 1 procentenhet jämfört med 2023 och det kan med största sannolikhet kopplas dels till det strukturerade arbetet med sjukfrånvaro som görs i organisationens verksamheter, dels till att de medarbetare som har möjlighet att arbeta hemifrån gjort detta trots att man varit sjuk. Man hade annars behövt sjukskriva sig men det har man inte gjort utan har kunnat fortsätta arbeta hemifrån trots lättare sjukdom. De medarbetare som inte kan arbeta hemma har i lika stor utsträckning som 2023 varit frånvarande från arbetet på grund av sjukdom.

Andelen långtidssjukskrivna över 60 dagar av det totala antalet sjukskrivna har minskat från 41,32 procent 2023 till 32,53 procent 2024. Det indikerar att det är fler av dem som är sjukskrivna är det för en längre tid och det tar tid att komma tillbaka till arbetet. Sjukfrånvaron är fortfarande högst i åldersgruppen +50 år. Sjukfrånvaron beror både på strukturella orsaker och på andra orsaker som är kopplade till den enskilde medarbetaren. Strukturella orsaker till sjukfrånvaro kan vara ohälsosam schemaläggning med för lite återhämtning mellan arbetspassen, långa arbetspass, arbetspass med otillräcklig bemanning, för många antal medarbetare per chef eller otydliga uppdrag. De sjukfrånvaroorsaker som kopplas till den enskilde medarbetaren beror både på fysiska och psykiska sjukdomar.

Under 2024 inkom 826 avvikelser i medarbetarnas arbetsmiljö. Det är en ökning med 280 jämfört med föregående år. Av avvikelserna är 382 tillbud, 181 olycksfall, 227 riskobservationer, färdolycksfall 3 samt anmälan om kränkande särbehandling 33 stycken. Orsaker till avvikelserna är ohälsosam arbetsbelastning, skadad av person samt hot och våld. Olycksfallen som rapporterats gäller främst hot och våld samt skadad av person. Flest avvikelser har inträffat inom utbildningsförvaltningens verksamhetsområde. Samtliga anmälningar om kränkande särbehandling har utretts och åtgärder satts in utifrån framtagna handlingsplan i varje ärende.

Frånvaron för vård av sjukt barn uppgick under 2024 till motsvarande 2 årsarbetare vilket är fem årsarbetare färre än för 2023.

Arbetet för att främja hälsa fortsätter och 66,8 procent av medarbetarna har nyttjat sitt friskvårdbidrag vilket är ca 3 procentenheter lägre än föregående år.

	2024			2023		
	kvinnor	män	totalt	kvinnor	män	totalt
Sjukfrånvaro, totalt	7,7 %	4,6 %	7 %	9 %	4,9 %	8,1 %
Sjukfrånvaro ≥ 60 dagar	35 %	17,1 %	32,5 %	43 %	30,1 %	41,3 %
Sjukfrånvaro ≤ 29 år	5,7 %	5,1 %	5,5 %	7,7 %	4 %	6,5 %
Sjukfrånvaro 30-49 år	7,3 %	2,9 %	6,3 %	8,3 %	3,5 %	7,2 %
Sjukfrånvaro ≥ 50 år	8,8 %	7,2 %	8,5 %	10,4 %	7,9 %	10 %

Personalvolym

Den 31 december 2024 hade Bollebygds kommun 704 tillsvidareanställda och 55 tidsbegränsat anställda medarbetare, totalt 759 personer. Antalet tillsvidareanställda har ökat med 20 personer och antalet tidsbegränsat anställda har minskat med 42 personer jämfört med 2023. Det innebär att totalt antal anställda har minskat med 22 personer jämfört med 2023. Andelen visstidsanställda i förhållande till totalt antal anställda har under de senaste fem åren varit i stort sett samma nivå, med cirka 12 procent, för 2024 var det cirka 7 procent av kommunens medarbetare som hade en visstidsanställning. Av 704 tillsvidareanställda utgjorde kvinnorna 78 procent. Andelen kvinnor av de visstidsanställda var 75 procent. Antalet timmar utförda av timavlönade medarbetare var 2024 94 064 timmar vilket motsvarar cirka 45 årsarbetare. Det är en minskning med 6 årsarbetare jämfört med 2023. Uttaget av övertid har minskat under 2024 och motsvarar ca 2 årsarbetare. 2023 motsvarade övertidsuttaget ca 3 årsarbetare.

Förvaltning	2024	2023
Kommunstyrelseförvaltningen	423	870
Samhällsbyggnadsförvaltningen		7 163
Socialförvaltningen	55 448	63 766
Utbildningsförvaltningen	33 707	35 603
Teknik- och serviceförvaltningen	4 404	
Bygg- och miljöförvaltningen	82	
Totalt	94 064	107 402

Arbetade timmar per förvaltning som utförs av timavlönade vikarier

Åldersfördelning

Medelåldern på tillsvidareanställda och tidsbegränsat anställda medarbetare i Bollebygds kommun var 44,59 år. Medelåldern för tidsbegränsat anställda var 40,96 år under 2024. Under 2023 avslutade 15 medarbetare sin anställning med pension. Medarbetare i Bollebygds kommun går i genomsnitt i pension vid 66 år.

Ålder	kvinnor	män	Totalt
29 år eller yngre	41	15	56
30-39 år	155	41	196
40-49 år	142	44	186
50-59 år	152	39	191
60-65	56	10	66
66 och över	8	1	9
Totalt	554	150	704

Ålder för samtliga tillsvidareanställda i kommunen 2024-12-31.

Lönebildning

Löneökningstrycket i löneöversyn 2023 och 2024 var 7,4 procent av den totala lönesumman.

Framtid

För att upprätthålla och förbättra välfärden som medborgarna förväntar sig och behöver, ställs allt högre krav på motiverade, engagerade och kompetenta medarbetare. Precis som andra arbetsgivare i Sverige, står Bollebygd inför utmaningen att locka medarbetare till välfärdsyrkena, erbjuda en god arbetsmiljö och möjligheter till långsiktig professionell utveckling. Det kräver strategisk kompetensförsörjning där alla perspektiv måste undersökas och ifrågasättas.

Arbetet måste fokusera på att hitta nya lösningar för att möta framtida behov och medarbetare. Det kommer att genomföras enligt Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) strategier för att hantera kompetensutmaningen när färre tillgängliga arbetare måste ta hand om fler invånare med behov, den så kallade demografiska utmaningen.

Driftredovisning

Budgetbeslut m.m. under året

Tekniska justeringar har genom mandat av kommunfullmäktiges budgetbeslut genomförts av ekonomistavdelningen till följd av förändrad internränta samt ändrade kapitalkostnader. Totalt uppgår de tekniska justeringarna till 8 miljoner kronor. Eftersom ökningarna till största del avsåg internränta finansierades ökningen genom att finansförvaltningen fick minskad ram då intäkter från den ökade internräntan skulle täcka minskningen. Även övriga kapitalkostnader som budgeterats på finansförvaltningen har justerats ut till nämnderna som bär kostnaderna.

Omorganisationen består i att beslutade budgeten för Samhällsbyggnadsnämnden samt Jävsnämnden fördelats på nya nämnderna Teknik och servicenämnden, Bygg och miljönämnden samt Kommunstyrelsen. Kommunstyrelsens del avser Plan och Exploatering samt strategisk fastighet.

Beslut om utökad budget för att täcka kapitalkostnader som kommit efter förvärv av Flässjum 1:32 fattades i samband med februarirapporten. Ökade

kapitalkostnader och internränta brukar i annat fall justeras av teknisk justering men det fanns inte budgetutrymme planerat för detta då förvärvet av fastigheten skedde efter budgeten hade tagits. Utökade kostnaderna finansierades genom minskning av ofördelad bu

Fullmäktige beslutade om att flytta 68 tusen kronor från fullmäktiges budget till revisionens budget i deras sammanträde den 5 juni.

De avsatta budgetmedlen för att täcka ökade kostnader till följd av lönerörelsen 2024 har fördelats till nämnderna. De nämnder som nyttjar intern service i form av lokalvård och kostnaden har fått utökad ram för att täcka löneökningar på utförande enheter. Därefter har interndebitering i samma grad utförts. Efter gjorda justering återstod 0,9 miljoner kronor i lönerörelsens budget.

Tilläggsbudgeten behandlade tre generella statsbidrag vars intäkter budgeterades till Valnämnden, Utbildningsnämnden och Socialnämndens ramar. Därutöver fattades beslut om justering av budgetram för återbruk som initialt budgeterats till Kommunstyrelsen men där Socialnämnden blivit utförande nämnd.

Kommunens budget, nettokostnader (mnkr)	KF beslut	Tekniska just.	Omorganisation	Kostnad Flässjum 1:32	Utökad revision	Löne-rörelse	Tilläggs-budget	Aktuell ram
<i>Budget per nämnd:</i>								
Kommunfullmäktige	1,6				-0,07			1,53
Kommunstyrelsen	65,1	0,7	11	0,4		1,1	-0,5	77,8
Utbildningsnämnden	326,2	4,4				6,1	0,5	337,2
Socialnämnden	221,4	1,2				4,8	1	228,4
Samhällsbyggnadsnämnden	43,4	1,7	-45,1					0
Bygg och miljönämnden			10,6			0,3		10,8
Teknik och servicenämnden			23,5			0,3		23,8
Revisionen	0,85				0,07			0,92
Valnämnden	0,18						0,3	0,49
Överförmyndare	0,78							0,78
Jävsnämnden	0,05		-0,05					0
Summa nämnder	659,6	8	0	0,4	0	12,6	1,3	681,8
<i>Budget övrigt:</i>								
Ofördelad budget	4			-0,4				3,6
Lönerörelse	13,5					-12,6		0,9
Pensioner och räntenetto mm	13,4	-8						5,4
Summa finansförvaltningen	30,9	-8	0	-0,4		-12,6	0	10,4
Skatteintäkter och generella statsbidrag	691,3						1,3	692,6
Budgeterat resultat 2024	0,9							0,9

Driftredovisning

Driftredovisning	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	avvikelse
Per nämnd								
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	-1,1	-1,5	-1,1	-1,5	-1,5	0,4
Revison	0,0	0,0	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9	0,1
Valnämnd	0,0	0,0	-0,4	0,0	-0,4	0,0	-0,5	0,1
Överförmyndare	0,0	0,0	-0,8	-0,7	-0,8	-0,7	-0,8	0,0
Bygg och Miljönämnd	2,9	3,3	-13,0	-12,0	-10,1	-8,7	-10,8	0,7
Kommunstyrelse	6,7	6,7	-84,1	-76,1	-77,4	-69,5	-77,8	0,4
Utbildningsnämnden	33,1	33,6	-371,8	-350,6	-338,7	-317,0	-337,2	-1,5
Teknik och servicenämnd	125,7	124,5	-150,5	-155,2	-24,9	-30,7	-23,8	-1,0
Socialnämnden	42,0	39,4	-268,2	-251,9	-226,1	-212,5	-228,4	2,3
Pensioner m.f gem poster	18,0	14,9	-18,7	-19,7	-0,7	-4,8	0,8	-1,5
Avgår interna poster	-101,4	-87,1	101,4	87,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens intäkter och Verksamhetens kostnader enligt resultaträkning	127,0	135,3	-808,2	-781,4	-681,2	-646,2	-681,0	-0,2

Belopp i miljoner kronor. Det kan finnas avrundningar som gör att summeringarna inte alltid ser ut att stämma. I nämndernas årsrapporter inkluderas även eventuella räntekostnader vilket gör att total budgetavvikelse kan skilja sig åt.

Driftredovisning	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	avvikelse
Per verksamhet								
Politisk verksamhet	0,0	0,0	-9,0	-9,0	-9,0	-9,0	-10,8	1,8
Infrastruktur, skydd	12,1	17,1	-65,1	-63,5	-53,0	-46,4	-47,8	-5,2
Kultur och fritid	0,6	0,5	-17,9	-15,9	-17,2	-15,4	-17,3	0,1
Pedagogisk verksamhet	59,5	59,3	-382,4	-361,4	-322,9	-302,1	-322,8	-0,1
Vård och omsorg	48,1	44,1	-264,9	-254,0	-216,9	-209,8	-222,2	5,4
Särskilt riktade insatser	3,9	5,0	-7,3	-7,5	-3,3	-2,5	-5,4	2,1
Affärsverksamhet	37,4	42,5	-43,0	-42,1	-5,6	0,4	-0,7	-4,9
Gemensamt	66,7	53,8	-120,1	-115,2	-53,3	-61,4	-54,1	0,7
Avgår interna poster	-101,4	-87,1	101,4	87,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens intäkter och Verksamhetens kostnader enligt RR	127,0	135,3	-808,2	-781,4	-681,2	-646,2	-681,0	-0,2

Belopp i miljoner kronor. Det kan finnas avrundningar som gör att summeringarna inte alltid ser ut att stämma.

Kommunstyrelsen

Under 2024 hade kommunstyrelsen ett överskott på 0,4 miljoner kronor. Jämfört med 2023 ökade nettokostnaderna med 7,9 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning på 11,4 procent. Den största ökningen låg inom personalkostnaderna, som ökade med 4,6 miljoner kronor (13,6 procent). Lönesumman steg med 12,6 procent medan personalomkostnaderna (PO) ökade med 15,8 procent. Personalkostnaderna utgjorde ungefär hälften av kommunstyrelsens totala kostnader.

Kapitalkostnaderna ökade från 2,7 miljoner kronor till 5,5 miljoner kronor vilket motsvarar 100 procent. Detta beror på att kapitalkostnader för fastigheten Göteborgsvägen 19 samt kapitalkostnader för infrastruktur kring Bergadalens exploateringsprojekt belastat kommunstyrelsen 2024.

Nettokostnadsutvecklingen är dock något missvisande. I jämförelsen jämförs kommunstyrelsens nettokostnader 2023 med 2024 med en omräkning där Plan och exploateringsenheten räknats med till Kommunstyrelsen även 2023 trots att den tillhört Samhällsbyggnadsnämnden under 2023. Däremot finns inte kostnader för strategisk fastighet med i jämförelsesiffran 2023 då den låg utfördelad på flera enheter under Samhällsbyggnadsnämnden och inte kunde särskiljas.

Kostnaden för köpt huvudverksamhet, som står för 19 procent av kostnadsmassan, ökade med 1,1 miljoner kronor (8,3 procent) jämfört med föregående år. Ökningen berodde till stor del på en höjning av medlemsavgiften i Södra Älvsborgs Räddningstjänsteförbund (SÄRF).

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden redovisar ett underskott på 1,5 miljoner kronor för 2024. Underskottet återfinns hos kultur och fritid, förskola, grundskola och gymnasiet. Resterande verksamheter redovisar överskott. Årets resultat utgör -0,5 procent utav budgetramen. Nettokostnadsutvecklingen är en ökning på 6,9 procent. Vid delårsrapporten visade utfallet för perioden jämfört med föregående år en ökning på 9,7 procent, så kostnadsutvecklingen minskade under hösten.

Intäkterna har minskat med 1,6 procent. Det är främst försäljning av verksamhet som minskat. Minskningen är rent monetärt 1,4 miljoner kronor där sålda förskoleplatser har minskat mest med 0,6 miljoner kronor. Grundskola och anpassad grundskola har gemensamt minskat med 0,7 miljoner kronor. Bidragsintäkter ligger kvar på ungefär samma nivå som föregående år.

Kostnader för bidragsutbetalningar har ökat med 28,1 procent och beror på ökade kostnader för aktivitetsbidrag till följd av ökat antal aktiviteter hos föreningarna.

Ökningen i kostnader för köpt verksamhet är 5,0 procent eller 4,0 miljoner kronor för perioden. Störst andel av ökningen står gymnasiet och anpassade gymnasiet för med 3,4 miljoner kronor. Ökningen i kostnader beror på fler elever, fler elever med särskilt stöd utöver extra anpassningar samt kostnadsökningar på programmen. Främst kostnadsökningar för programmen på anpassat gymnasium.

Personalkostnaderna har ökat med 5,6 procent. Ökningen i förhållande till personalbudgetens storlek har varit som högst på kultur och fritid samt anpassad grundskola. Likaså har personalkostnaderna ökat mer på förskolan än grundskolan sett till respektive budget. Personalkostnader för fritidshem har minskat. Löneökningar tillkommer varje år och för 2024 även ökade personalomkostnader som utgör en del av ökningen.

Lokalkostnader inklusive städ har ökat med 12,3 procent och beror på ökade kostnader i internhyresmalen. Utbildningsförvaltningen bär också helårskostnaderna för nya delen av matsalen i Bollebygds skolan till skillnad från förra året då man bara bar halvårskostnaden efter driftsättning.

Material och tjänster har ökat 1,6 procent där ökningen av kostnader utgörs av måltider och licenskostnader. Inköp för övrig förbrukning har samtidigt minskat.

Övriga kostnader har ökat med 3,6 procent där ökningen utgörs av skolskjuts-/busskortkostnader och ökade leasingkostnader för datorer till elever och personal.

Kostnader för kapitalkostnader (ränta och avskrivning) på investeringar har ökat med 2,6 procent.

Socialnämnden

Resultatet för 2024 blev ett överskott om 2,3 miljoner kronor.

Nettokostnaden resulterade i 14,4 miljoner kronor högre än föregående år, vilket är en ökning med 6,8 procent. Nettokostnadsökningen avser främst ökade kostnader för köpt verksamhet inom funktionsstöd och myndighet barn och unga. Även ökning av personalkostnader, kapitalkostnader och övriga kostnader påverkar nettokostnadsökningen.

Intäkterna är 2,6 miljoner kronor högre än 2023, vil-

ket är en ökning med 6,6 procent. Bilparken har ersatts med nya leasingbilar inom hemtjänst och hemsjukvård. Försäljning av gamla bilar har inbringat 0,6 miljoner kronor till socialnämnden, vilket påverkar intäktsökningen.

Reducerade intäkter utifrån bidrag avser minskad intäkt i form av assistansersättning från Försäkringskassan till följd av färre antal brukare.

Mot budget visar intäkterna en positiv avvikelse om 10,4 miljoner kronor. Detta beror dels på att kommunen mottagit mer statsbidrag än budgeterat. Under året har det tillkommit fler statsbidrag som kommunen sökt och blivit beviljat, vilket är förklaringen till avvikelsen. Ändringar i konteringsmodellen för Bollegårdens hyror påverkar också intäktsavvikelse på hyresintäkter. Andra faktorer som påverkar intäktsökningen är försäljningen av hemtjänstens gamla bilar och försäljning av verksamhet inom funktionsstöd.

Socialnämndens bruttokostnader blev 17,0 miljoner kronor högre jämfört med 2023, vilket är en ökning med 6,7 procent. Ökningen avser i huvudsak kostnader för köpta placeringar, personalkostnader och ändring i konteringsmodell för Bollebo. Köpta placeringar har ökat med 2,9 miljoner kronor jämfört med 2023. Ökade kostnader förekommer till följd av nytillkomna köpta placeringar både på funktionsstöd och myndighet. Myndighet återsöker 0,8 miljoner kronor av placeringskostnaderna 2024.

Personalkostnaderna ökade med 6,0 miljoner kronor jämfört med 2023, vilket är en ökning med 3,5 procent. Av kostnadsökningen avser 4,8 miljoner kronor årets lönerörelse, vilket socialnämnden erhållit utökad budget för. Ökad PO (sociala avgifter) mellan åren påverkar personalkostnadsökningen. PO år 2023 var 44,53 procent, jämfört med PO år 2024 som är 45,75 procent. Kostnaderna för avtalspensioner i kommunsektorn ökade mycket kraftigt 2023 och 2024 på grund av den höga inflationstakten.

Kostnaden för bidrag har ökat med 0,5 miljoner kronor jämfört med 2023, vilket beror på ökade kostnader för ekonomiskt bistånd. Ökningen avser främst utförsäkrade arbetslösa och effekter av den nya bostättningslagen med tillströmning av ukrainare som är i behov av bistånd.

Socialnämnden har 8,2 miljoner kronor högre kostnader än budgeterat. Detta beror främst på ökade kostnader för köpta placeringar, bidragskostnader, material och tjänster. Även ny konteringsmodell för Bollegårdens hyror påverkar redovisningstekniskt.

Socialnämnden har mottagit fler statsbidrag än budgeterat. En del av dessa bidrag har använts för inköp av material och tjänster, vilket förklarar de högre kostnaderna jämfört med budget. De inköp som enheterna gjort med statsbidrag har de motsvarande fått intäkt för, som ses under bidragsintäkter.

Nämnden har 3,7 miljoner kronor lägre personalkostnader än budgeterat. Socialnämnden har haft vakanser under 2024. Vakanserna beror på olika orsaker, så som föräldraledighet, sjukskrivningar samt att medarbetare som i grunden har 100 procent tjänstgöringsgrad valt att gå ned i sysselsättningsgrad. I vissa fall har verksamheten valt att inte tillsätta tjänsten och i andra fall har det berott på svårigheter att rekrytera.

Teknik- och servicenämnden

Teknik- och servicenämnden redovisar ett resultat för verksamhetsåret 2024 på -1,0 miljoner kronor.

Eftersom nämnden bildades 2024 görs ingen jämförelse mot föregående år på övergripande nivå.

För nämnden som helhet, på kontonivå är avvikelserna små. Enheterna för sig har dock stora avvikelser i utfall mot budget. Detta beror på att VA-verksamheten haft mycket högre kostnader för konsulter och köpta tjänster än budgeterat. I samband med att prognosen för VA-verksamheten justerades, togs också en handlingsplan fram för att, på nämndens övriga enheter, leverera ett så gott resultat som möjligt.

Under året blev intäkterna något bättre än budget (cirka 1,3 miljoner kronor) – vilket är på grund av ersättningen för förpackningsinsamling från Naturvårdsverket och direkt hänförlig till avfallsverksamheten. Intäkten möts också av kostnader för köpt verksamhet, där nämnden också har en avvikelse om cirka -0,7 miljoner kronor.

Övriga avvikelser hittas inom personalkostnader (-0,5 miljoner kronor), då nämnden haft dubbla förvaltningschefer under en övergångsperiod, samt övriga kostnader (-1,2 miljoner kronor) som kopplas till VA-verksamheten.

Sammanfattningsvis har nämndens verksamheter haft ett turbulent år där mycket av målarbetet och verksamhetsutvecklingen behövt pausas för att leverera ett så gott resultat som möjligt. VA-verksamheten och nämnden som helhet har bättre förutsättningar 2025 efter att kommunfullmäktige beslutat att höja taxan från och med årsskiftet.

Bygg- och miljönämnden

Bygg- och miljönämnden redovisar ett resultat för verksamhetsåret 2024 på 0,7 miljoner kronor.

Resultatet är direkt hänförligt till de avvikelser som återfinns inom bostadsanpassningar (1,7 miljoner kronor), övriga kostnader (-0,7 miljoner kronor), personalkostnader (-0,1 miljoner kronor) och intäkter (-0,1 miljoner kronor). Observera att en stor del av avvikelsen på övriga kostnader är hänförlig till konsulter.

Året har varit ett trendbrott:

- 2022 uppgick kostnader för bostadsanpassningar till cirka 3 miljoner kronor.
- 2023 uppgick kostnaden till cirka 2,8 miljoner kronor.
- 2024 uppgick kostnaden endast till 1,1 miljoner kronor.

Som ovan indikerar har det varit svårt att prognostisera årets resultat löpande då tidigare trend helt avstannat under 2024.

Pensioner med flera gemensamma poster samt kommentar till interna poster

Posten innehåller dels pensionskostnader som inte täckts av fördelat PO-pålägg till nämnderna. Detta resulterade i ett underskott på 3,7 miljoner kronor jämfört med budgeten. Här finns även plankostnader om cirka 3 miljoner kronor från tidigare samhällsbyggnadsnämnden som inte varit redovisade korrekt. Då det här inte anses vara väsentligt fel i räkenskapsinformationen finns inte någon separat not om detta.

Den ofördelade budgeten från fullmäktige samt ej fördelad avsättning för lönerörelsen finns med i posten på +3,6 respektive +0,9 miljoner kronor. Dessutom innehåller posten internräntetäkter och bokning av semesterlöneskuld med en total budgetavvikelse på +0,7 miljoner kronor.

Investeringsredovisning 2024

Investeringsredovisning	Budget KF	justering	Utfall	Avvikelse	Total prognos	Total budget	Avvikelse
Reinvestering							
Kommunstyrelsen	4,0		4,8	-0,8			
Socialnämnden	1,3		0,6	0,7			
Utbildningsnämnden	1,3		1,3	0,0			
Teknik och Servicenämnd	23,5	-1,0	16,4	6,1			
Fastighet	10,0		10,3	-0,3			
Gata	1,5		1,3	0,2			
Lekredskap	1,0		1,0	0,0			
Avfall/Park*	2,0	-1,0	0,4	0,6			
VA*	9,0		3,4	5,6			
Beslutade projekt							
Datahallar (KS)	2,2		1,3	0,9	1,3	2,2	0,9
Gruppbofastad autism (KS)	2,0		7,0	-5,0	25,0	37,0	12,0
Renovering idrottshall (TSN)	14,8	-1,1	9,2	4,5	15,0	15,0	0,0
Laddstolpar (TSN)	0,8	-0,1	0,05	0,7	0,4	1,0	0,6
Ombyggnad Råssa* (TSN)	6,5	-0,9	5,7	-0,1	10,0	10,0	0,0
Servicebyggn. Åsastugorna* (TSN)	5,6		0,8	4,8	5,6	5,6	0,0
Utvidgning GC-nät (TSN)	1,5		1,48	0,0	4,5	4,5	0,0
Skolområdet Olsfors (KS)		2,0	0,0	2,0	2,0	2,0	0,0
Beachhandbollsplan (TSN)		1,0	0,9	0,1	0,9	1,0	0,1
Gatubelysning (TSN)		0,6	0,1	0,5	1,0	1,0	0,0
Summa investeringar	63,5	0,5	49,7	14,3			
Strategiska markinköp KS	25		3,6	21,4			
Exploateringsverksamhet	0,0		-1,3	1,3			
Nya finansiella leasingavtal			2,5				
Total investeringsverksamhet	88,5	0,5	54,5	34,5			

Inga gåvor som klassas som anläggningstillgång har tagit upp under året.

*Delvis eller helt avgifts- eller taxefinansierad verksamhet

Kommentarer till investeringsredovisningen

Justeringar

På grund av ett minskat behov av investering i fordon för Avfall/Park har budgetmedel istället kunnat tas i anspråk för att finansiera byggnation av beachhandbollsplan.

Justeringar för beslutade projekt från kommunfullmäktiges budget är ett resultat av att årets investeringsram anpassats till återstående medel för totalt beslutad investeringsram för respektive projekt.

Gatubelysning fick beslut om överflyttad budget vid antagandet av årsredovisning 2023.

Projektet Skolområdet i Olsfors beslutades av fullmäktige 2024-09-19.

Övriga kommentarer

Kommunstyrelsen har överskridit budgeten till följd av kostsamma investeringar i system.

Projektet vad avser datahallar är i princip färdigställt. Den positiva avvikelsen förklaras av att reservkraft

kommer att lösas i ett separat projekt vid senare tillfälle.

Avvikelse på Gruppbostad autism beror på att projektet har kunnat komma igång tidigare än planerat. Notera att prognosen för totala projektet understiger den ursprungliga projektbudgeten.

Teknik och servicenämnden har genomfört reinvesteringar under den avsatta investeringsbudgeten. Det är främst VA och Avfall/Park som inte nyttjat sin investeringsram. Nämnvärt vad gäller reinvesteringar för park är ny lekutrustning på kommunens lekplatser.

Vad gäller projektet renovering av idrottshallen har etapp ett genomförts, etapp två väntas genomföras under 2025. En ombyggnation av personalens omklädningsrum och duschutrymmen har genomförts på Råssa.

Utvidgning GC-nät har för året inneburit en nybyggd sträcka vid Bollebygdsskolan.

Planerad investering i ny servicebyggnad på kommunens camping är pausad till följd av att investeringsutrymmet inte räckte för att genomföra den projekterade byggnaden. Höga projekteringskostnader kan vara en orsak till att inte investeringsutrymmet har räckt till. Ny lägesbedömning och inriktningsbeslut sker under 2025.

Strategiska markinköp har gjorts i kommunen avseende två tomter där det finns strategiskt värde för framtida verksamhet kring skolan i Olsfors.

Exploateringsverksamheten avser intäkter från sålda tomter på Bergadalen.

Sambandet mellan drift- och investeringsredovisningen och andra finansiella rapporter

Från driftsredovisning	Intäkter	Kostnader	Nettokostnad	Från investeringsredovisning	Budget KF	Utfall	Avvikelse
Intäkter och kostnader	127,0	-808,2	-681,2	Totalt investerat	89	54,5	34
				Exploateringsverksamhet		1,3	
				Ansk. finansiell anläggning		0,9	
				Investeringsbidrag		0,4	
				Finansiell leasing		-2,5	
Resultaträkning 2024	2024			Från kassaflödesanalys 2024			
Verksamhetens int.	127,0			Löpande verksamhet	67,7		
Verksamhetens kostn.	-774,4			Investeringsverksamhet	-54,6		
Avskrivningar	-33,8			Finansieringsverksamhet	12,7		
Nettokostnad	-681,2			Årets kassaflöde	25,9		
Skatteintäkter	564,7			Omklassade omsättningstillgångar	7,7		
Gen. statsbidr o utj	132,0			Finansiell leasing	2,5		
Resultat	15,5			Från balansräkning 2023 2024			
Finansiella intäkter	4,3			Anläggningstillgångar	588	619	
Finansiella kostnader	-13,0			Kassa	40,7	66,6	
Resultat efter skatteint och Finansnetto	6,8			Eget kapital	413,0	419,9	
Extraordinära poster	0,0			Långfristig upplåning	111,5	124,2	
Årets resultat	6,8						

Finansiella rapporter, kommunen

Resultaträkning

(mkr)	Noter	Kommunen		Koncernen	
		2023	2024	2023	2024
Verksamhetens intäkter	3	135,3	127,0	172,0	164,9
Verksamhetens kostnader	4	-749,9	-774,4	-776,5	-803,4
Avskrivningar	5	-31,5	-33,8	-38,0	-40,2
Verksamhetens nettokostnader		-646,2	-681,2	-642,5	-678,7
Skatteintäkter	6	553,2	564,7	553,2	564,7
Generella statsbidrag och utjämning	7	112,9	132,0	112,8	132,0
Verksamhetens resultat		19,8	15,5	23,5	18,0
Finansiella intäkter	8	3,5	4,3	3,7	4,3
Finansiella kostnader	9	-11,2	-13,0	-11,6	-15,1
Resultat efter finansiella poster		12,2	6,8	15,6	7,2
Extraordinära poster	10	-7,7	0,0	-7,7	0,0
Årets resultat		4,5	6,8	8,0	7,2

Balansräkning

(mkr)	Noter	Kommunen		Koncernen	
		2023	2024	2023	2024
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	11	2,8	4,9	2,8	4,9
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	12	558,3	581,7	791,6	806,8
Maskiner och inventarier	13	18,1	22,7	19,5	25,7
Finansiella anläggningstillgångar	14	9,2	10,0	8,2	9,1
Summa Anläggningstillgångar		588,3	619,3	822,1	846,5
Omsättningstillgångar					
Förråd, lager och exploateringsfastigheter	15	27,8	14,5	28,0	14,9
Fordringar	16	66,7	51,7	66,9	52,5
Kortfristiga placeringar	17	6,3	7,1	6,3	7,0
Kassa, bank	18	40,7	66,6	65,1	97,2
Summa Omsättningstillgångar		141,5	139,8	166,3	171,6
Summa Tillgångar		729,8	759,2	988,5	1 018,1
Eget Kapital, Avsättningar och Skulder					
Eget kapital	19	413,1	419,9	485,4	492,6
Årets resultat		4,5	6,8	8,0	7,2
Resultatutjämningsreserv		100,1	98,8		
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	20	63,8	82,2	63,8	82,2
Andra avsättningar	21	9,3	9,3	10,5	10,5
Skulder					
Långfristiga skulder	22	134,1	149,3	230,1	269,4
Kortfristiga skulder	23	109,6	98,5	198,7	163,4
Summa Eget Kapital, Avsättningar och Skulder		729,8	759,2	988,5	1 018,1
Panter och ansvarsförbindelser					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	24	0,3	0,3	0,3	0,3
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	25	135,7	133,0	135,7	133,0
Övriga ansvarsförbindelser	26	219,8	219,7	2,9	2,8
Leasing	27	55,0	55,8	12,5	15,7

Kassaflödesanalys

(mkr)	Noter	Kommunen		Koncernen	
		2023	2024	2023	2024
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		4,5	6,8	8,0	7,2
Justering för ej likviditetspåverkande poster	28	52,1	43,3	60,8	49,3
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		56,6	50,2	68,8	59,0
Ökning/minskning av periodiserade anslutningsavgifter		0,9	0,7	0,9	0,7
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		0,1	15,0	4,6	19,7
Ökning/minskning av förråd och varulager		6,1	13,3	6,2	13,2
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		-1,5	-11,5	-2,7	-18,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten		62,2	67,7	77,8	71,5
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		-2,1	-3,2	-2,1	-3,2
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar		-71,8	-50,5	-77,2	-52,6
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	2,0
Förvärv av finansiella tillgångar		-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
Avyttring av finansiella tillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-74,8	-54,6	-80,1	-54,7
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		10,4	15,0	10,4	15,0
Amortering av skulder för finansiell leasing		-2,6	-2,7	-2,6	-0,2
Amortering av långfristiga skulder		0,0	0,0	-32,0	0
Erhållna offentliga investeringsbidrag		0	0,4	0	0,4
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		7,8	12,8	-24,2	15,3
Årets kassaflöde		-4,8	25,9	-26,5	32,1
Likvida medel vid årets början		45,5	40,7	91,7	65,1
Likvida medel vid årets slut		40,7	66,6	65,1	97,2

Noter

1 - Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer. Ett känt avsteg mot RKR R2 är att fordran mot brukare inom socialnämnden tas upp först månaden efter tjänsten har utförts. Resultatet påverkas i ringa omfattning av detta eftersom utdebitering av hemtjänst och liknande är relativt konstant över respektive månad. Det är inte sannolikt att utdebiteringen skulle ändras i större omfattning från en månad till en annan.

Under året har räntekostnader samt avskrivningskostnader belastat resultatet i enlighet med rekommendation RKR R5. Tillgång och skuld har justerats i balansräkningen. Då det handlar om koncernintern leasing har bokfört värde vid leasingkontraktets ingång använts som verkligt värde. Beräknat restvärde har tagits fram genom att framräknat bokfört värde samt planerade investeringar enligt underhållsplan har räknats samman. Se mer under stycket om leasing.

Kommunkoncern och sammanställda räkenskaper

Kommunkoncernen består av följande kommunala koncernföretag:

Bolag	Ägarandel
Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder	100 %
GRYAAB	1,13 %

Inga förändringar i sammansättningen av kommunkoncernen har skett under räkenskapsåret. Vid konsolidering av Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder har inte omräkning av stiftelsens redovisningen gjorts till LKBR. Då stiftelsen följer K2-redovisning innebär detta ett avsteg från RKR R16.

GRYAAB ingår inte i de sammanställda räkenskaperna eftersom dess andel av kommunala kommunkoncernens omsättning och omslutning är obetydlig. Avloppsverksamheten är förvisso av särskild betydelse för kommunen men GRYAAB hanterar inte avloppsvatten ifrån Bollebygds kommun.

Värderings- och omräkningsprinciper Anläggningstillgångar

Utvecklingsarbete och immateriella rättigheter av väsentligt värde som medför framtida ekonomiska fördelar eller servicepotential tas upp som immateriell tillgång. Med väsentligt värde menas minst ett prisbasbelopp. Detsamma gäller rättigheter utan

begränsad nyttjandeperiod som t.ex. ledningsrätter. Immateriella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning. Samtliga immateriella tillgångar är förvärvade. Förvärvade IT licenser skrivs av linjärt under avtalstiden som är 3 – 8 år.

Materiella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning. Avskrivning sker linjärt för samtliga anläggningstillgångar som är utsatta för värdeminskning. Materiella anläggningstillgångar som har betydande komponenter med väsentlig skillnad i nyttjandeperiod skrivs av separat. Några justeringar har inte skett på gamla investeringar. I snitt har de fastigheter där investeringen gjordes innan 2015 en avskrivningstid på 33 år, som vägt snitt. Om någon befintlig fastighet genomgår större renovering görs ny bedömning av komponenter.

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs. För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal (t.ex. leasing) används den planerade verkliga nyttjandeperioden som avskrivningstid.

För tillgångar av särskild teknisk karaktär görs individuell bedömning av nyttjandeperioden, vilken därmed kan avvika från kommunens normala avskrivningstider. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt (t.ex. verksamhetsförändringar, tekniskiften och organisationsförändringar).

För tillgångar med en nyttjandeperiod överstigande 10 år görs dock alltid en omprövning vid större reparations- eller ombyggnadsåtgärder eller när halva respektive två tredjedelar av ursprungligt bedömd nyttjandeperiod förflutit. Om en ny bedömning av nyttjandeperioden avviker från tidigare fastställd nyttjandeperiod ändras avskrivningstiden alltid, om den bedöms vara kortare. Bedöms nyttjandeperioden vara längre, ändras den normalt bara om det oavskrivna beloppet för tillgången överstiger 500 000 kr.

Korttidsinventarier med förväntad genomsnittlig nyttjandetid på max 3 år och inventarier av mindre värde, upp till ett prisbasbelopp, kostnadsförs direkt. Inventarier som köps in inom ramen för nämndernas planerade investeringsbudget och därmed är av särskild betydelse för verksamheten tas alltid upp som en anläggningstillgång under förutsättning att den förväntade nyttjandetiden överstiger 3 år och värdet är minst ett halvt prisbasbelopp.

Inventarier som är avsedda för krisberedskap redovisas som anläggningstillgång med livslängd som överstiger det normala för motsvarande inventarier.

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp varmed de beräknas inflyta.

För finansiella instrument värderade till verkligt värde har börskursen den 31/12 använts.

Tomter för försäljning värderas kollektivt per exploateringssteg där totala utgifterna fördelas per tomt utifrån yta. I anskaffningsvärdet ingår mark, andel av projektering och direkta utgifter för åtgärder på tomtmarken.

Mindre lager av t ex kontorsmaterial eller förbrukningsartiklar inom verksamheterna kostnadsförs direkt i samband med inköp och tas inte upp som omsättningstillgång. VA-verksamhetens förråd redovisas till bestämd mängd och fast värde. Varje år görs en inventering av förrådet för att säkerställa att verkliga värdet stämmer överens med upptagna värdet.

Kommunen har för närvarande inga beredskapslager eller överlager.

Leasing

Majoriteten av de bilar som kommunen leasar är klassade som operationella avtal och redovisas därför inte som anläggningstillgång. I de fall som fall nuvärdet av minimileaseavgifterna överstigit 80 procent av bilens verkliga värde vid leasingperiodens början och leasingperioden överstiger 3 år har leasingkontraktet klassats som finansiell leasing och bilen tagits upp som tillgång. Kommunen har sju bilar som redovisas som finansiell leasing. I en del fall har avtalet blivit förlängt vilket inte föranleder omklassificering.

Kommunen leasar Bollegårdens äldreboende från Stiftelsen Bollebos hyresbostäder. Avtalet sträcker sig mellan 2011 och 2036. Avtalet förlängs därefter med fem år i sänder. Den kapitaliserade delen av hyreskostnaden har använts för att beräkna minimileaseavgiften. Implicit ränta har beräknats inklusive ej garanterat restvärde där restvärdet har tagits fram utifrån redovisat värde med tillägg av 23 miljoner kronor som kommit från underhållsplan. Inga andra fastigheter är upptagna som finansiell leasing.

Finansiella leasingavtal med ett avtalsvärde per objekt understigande ett halvt prisbasbelopp har klassificerats som ej uppsägningsbara operationella avtal och redovisas därför inte som anläggningstillgång. Dessa avtal ingår i noten för ej avskrivningsbar operationell leasing.

Skulder och avsättningar

90 procent av erhållna anläggningsavgifter för VA redovisas som förutbetalda intäkt och periodiseras på 50 år. Resterande del intäktsförs direkt.

Avsättning för pensioner värderas enligt RIPS i enlighet med RKR R10.

Kommunen har inga tillgångar och skulder i utländska valuta.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, innehåller driftredovisningen även interna intäkter och kostnader såsom köp och försäljning mellan nämnderna. Poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsposter, finansiella intäkter och kostnader.

Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

- Personalomkostnader, i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och löneskatt. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 45,75 procent av lönekostnaden. Ett undantag från den schablonen är anställda med lägre arbetsgivaravgifter på grund av ålder. Där är schablonen korrigerad till den lägre ersättningskostnaden.
- Kapitalkostnader, i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Den internt beräknade räntan har satts till 1,5 procent. Påförd ränta kan aldrig uppgå till mer än redovisade anskaffningsvärdet för tillgången. För information om avskrivningstider, se redovisningsprinciper.

Teknik och Servicenämndens kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering är:

- Hyreskostnader: Internhyran sätts till fastighetsavdelningens genomsnittliga självkostnad inklusive avskrivningskostnader och ränta på bundet kapital.

- **Kost:** Debitering sker av kommunens produktionskök till budgeterat pris. För Utbildningsnämnden sätts ett fast pris per år medan Socialnämnden debiteras abonnemang för respektive månad samt ett årligt fast pris. Utöver detta interndeberas ströbeställningar av till exempel kaffe och andra livsmedel. Eventuella budgetavvikelse vidarefaktureras ej men redovisas schablonmässigt på korrekt verksamhetskod.
- **Lokalvård:** En budget för respektive verksamhet sätts varje år. Den budgeten interndeberas under året till respektive nämnd. I särskilda fall sker även utökad fakturering om uppdraget ändrats under året. Eventuella budgetavvikelse vidarefaktureras ej men redovisas schablonmässigt på korrekt verksamhetskod.
- **Vaktmästeri:** Förvaltningarna som nyttjar vaktmästartjänster interndeberas årsvis ett schablonbelopp för dessa tjänster.

Redovisningsprinciper för investeringsredovisningen

Investeringsredovisningen visar årets utgifter för avslutade samt pågående investeringsprojekt. Varje år fattar kommunfullmäktige beslut om investeringsbudget samt flerårsplan. Inga beslut om investeringsprojekt med flerårig löptid har tagits i budgeten. Långsiktiga investeringsprojekt hanteras i Lokalresursplanen som särredovisas. Kommunfullmäktige har fattat beslut om ett årligt anslag om 25 miljoner kronor för exploateringsverksamhet där projekt kan sträcka sig över flera år men inte tagit ställning till hur mycket enskilda projekt ska kosta per år. I investeringsredovisningen kan poster för exploateringsverksamhet även innehåller utgifter som i externredovisningen klassas som omsättningstillgång.

Budget för strategiska markinköp om totalt 25 miljoner syftar till att ge kommunstyrelsen utrymme att agera ifall ett strategiskt objekt kommer ut på marknaden. Markinköpen ram är inte att se som planerat markinköp utan maximal ram för markinköp. Kommunfullmäktige beslutar om en investeringsbudget per projekt. Respektive nämnd har mandat att göra omfördelningar mellan projekt som understiger 5 miljoner kronor.

Omfördelning mellan projekt inom lokalresursplanen godkänns av kommunstyrelsen. Ombudgetering mellan år prövas av kommunfullmäktige i samband med prövning av årsredovisningen. Att vissa leasingavtal för fordon redovisas som finansiell leasing har inte beaktats i kommunens budgetarbete. Årets tecknade avtal redovisas som en egen post i redovisningen. Ökat insatskapital till Kommuninvest redovisas som en investering i finansiella anläggningstillgångar men tas inte upp i investeringsredovisningen.

2 - Uppskattningar och bedömningar

Bergadalen

För exploateringsprojektet Bergadalen² har huvudentreprenörens kostnader fördelats mellan tomter och kommunens tekniska anläggningar utifrån kalkylen i entreprenörens anbud. 77 procent av kostnaderna har redovisats som anläggningstillgång medan 23 procent har fördelats som tomtmark. Kostnader direkt hänförliga till särskild anläggning har tagits upp där medan schablon har använts för gemensamma kostnader. Värdering har gjorts av oberoende värderingsfirma som konstaterat att marknadsvärdet är högre än den redovisade exploateringstillgången av tomtmark.

	Kommunen		Koncernen	
	<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
3 - Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	8,9	9,6	8,9	9,6
Taxor och avgifter	55,4	51,7	52,7	48,8
Hyror och arrenden	4,4	9,8	42,4	50,3
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	49,6	43,9	49,6	43,9
Bidrag och gåvor från privata aktörer	0,0	0,0	0,0	0,0
Offentliga bidrag (investeringar)	0,1	0,1	0,1	0,1
EU-bidrag	0,9	0,8	0,9	0,8
Övriga bidrag	0,9	0,9	0,9	0,8
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	7,1	8,0	7,1	8,0
Intäkter från exploateringsverksamhet	7,9	1,9	7,9	1,9
Realisationsvinster på materiella och immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,4	0,0	0,4
Övriga verksamhetsintäkter	0,0	0,0	1,5	0,2
Summa verksamhetens intäkter	135,3	127,0	172,0	164,9
4 - Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	-422,0	-438,2	-427,3	-443,7
Pensionskostnader	-41,4	-46,2	-41,7	-46,6
Lämnade bidrag	-27,8	-17,9	-27,8	-17,9
Köp av verksamhet	-136,2	-145,4	-136,2	-145,4
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	-26,8	-32,2	-47,5	-55,3
Inköp av material och varor	-22,9	-21,8	-22,9	-21,8
Inköp av tjänster	-35,8	-39,6	-35,8	-39,6
Realisationsförluster och utrangeringar	-4,2	-1,3	-4,2	-1,6
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	-0,6	-0,3	-0,5	-0,3
Bolagsskatt	0,0	0,0	-0,8	0,0
Övriga kostnader	-32,3	-31,5	-31,7	-31,2
Summa verksamhetens kostnader	-749,9	-774,4	-776,5	-803,4

	Kommunen		Koncernen	
	2023	2024	2023	2024
5 - Av- och nedskrivningar				
Avskrivning immateriella tillgångar	-0,7	-1,1	-0,7	-1,1
Avskrivning byggnader och anläggningar	-22,8	-24,6	-28,9	-30,8
Avskrivning maskiner och inventarier	-8,1	-8,1	-8,4	-8,3
Nedskrivning/återföring byggnader och anläggningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa av- och nedskrivningar	-31,5	-33,8	-38,0	-40,2
6 - Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	543,0	565,3	543,0	565,3
Preliminär slutavräkning innevarande år	7,6	1,8	7,6	1,8
Slutavräkningsdifferens föregående år	2,5	-2,5	2,5	-2,5
Mellankommunal kostnadsutjämning	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga skatter	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa skatteintäkter	553,2	564,7	553,2	564,7
7 - Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämning	75,2	80,6	75,2	80,5
Kostnadsutjämning	-5,4	-2,5	-5,4	-2,5
Regleringsbidrag/avgift	22,6	29,8	22,6	29,8
Kommunal fastighetsavgift	22,8	24,0	22,8	24,0
Bidrag/avgift för LSS-utjämning	-5,4	-4,6	-5,4	-4,6
Övriga bidrag i utjämningsystemet	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga generella bidrag från staten	3,1	4,9	3,1	4,9
Summa generella statsbidrag och utjämning	112,9	132,0	112,8	132,0
8 - Finansiella intäkter				
Utdelningar från koncernföretag	0,0	0,0	0,0	0,0
Utdelningar på aktier och andelar	0,0	0,4	0,0	0,4
Intäkter från finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Realiserad vinst på försäljning av finansiella instrument	0,0	0,0	0,0	0,0
Orealiserad värdestegring på finansiella instrument	0,6	0,8	0,6	0,8
Ränteintäkter	2,3	2,4	3,1	3,1
Borgensavgifter	0,6	0,8	0,0	0,0
Övriga finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa finansiella intäkter	3,5	4,3	3,7	4,3

	Kommunen		Koncernen	
	<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
9 - Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-5,7	-5,6	-6,1	-7,7
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	-5,5	-7,4	-5,5	-7,4
Kostnader från finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Förlust vid försäljning av finansiella instrument	0,0	0,0	0,0	0,0
Orealiserad värdeminskning finansiella instrument	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga finansiella kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa finansiella kostnader	-11,2	-13,0	-11,6	-15,1
Genomsnittlig upplåningsränta efter räntesäkring	3,3 %	3,5 %	1,9%	2,5%
Genomsnittlig upplåningsränta före räntesäkring	3,8 %	4,1 %	4,0%	4,1%
Räntesäkringen har påverkat kostnaden med (- lägre kostnad)	-0,5	-0,5	-5,9	-4,6
10 - Extraordinära poster				
Rättelse fel skuld till staten avdragen skatt	-7,7	0,0	-7,7	0,0
Summa extra ordinära poster	-7,7	0,0	-7,7	0,0

Under 2023 uppdagades det att avdragen skatt från utbetalda pensioner förmedlade via Skandia har hanterats fel i redovisningen. Den från Skandia inbetalade skatten till kommunens skattekonto hade inte tagits upp som skuld löpande. När sedan skatten betalades minskade dock skulden med hela det inbetalade beloppet vilket innebar att skuldkontot till slut visade en negativ skuld eftersom beloppet som drogs alltid var högre än den redovisade skulden. Rätt belopp har deklarerats och betalats ut men saldot på skuldkontot har inte stämts av på korrekt sätt och har sedan 2019 inte visat aktuell skuld.

Felet bedöms inte påverka resultatet de tidigare perioderna i väsentlig utsträckning. För att återställa skuldkontot till rätt saldo påverkas dock innevarande räkenskapsårs resultat i sådan omfattning att resultatpåverkan redovisas som en extraordinär post.

Tidigare års felaktiga redovisning skedde till följande belopp:

2019 - 1,7 mnkr

2020 - 1,9 mnkr

2021 - 2,0 mnkr

2022 - 2,1 mnkr

Totalt 7,7 mnkr som redovisats som extraordinär kostnad 2023.

	Kommunen		Koncernen	
	<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
11 - Immateriella anläggningstillgångar				
Förvärvade immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	5,6	7,7	5,6	7,7
Inköp	2,0	2,9	2,0	2,9
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	-0,5	0,0	-0,5
Överföringar	0,0	0,3	0,0	0,3
Utgående anskaffningsvärde	7,7	10,4	7,7	10,4
Ingående ack. avskrivningar	-4,2	-4,9	-4,2	-4,9
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,5	0,0	0,5
Överföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-0,7	-1,1	-0,7	-1,1
Utgående ack. avskrivningar	4,9	5,5	-4,9	-5,5
Ingående ack. nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningar /återföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ack. nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	2,8	4,9	2,8	4,9
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	3,56	3,81		
12 - Mark, byggnader, tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	840,4	902,5	1185,6	1252,9
Inköp	67,0	51,4	74,8	54,2
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	-2,5
Utrangeringar	-4,9	-0,3	-4,9	-0,2
Överföringar	0,0	-0,6	0,0	-0,6
Utgående anskaffningsvärde	902,5	953,1	1255,5	1303,8
Ingående ack. avskrivningar	-319,6	-344,2	-433,2	-463,9
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,2
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	0,8	0,0	0,8	0,0
Årets avskrivningar	-25,4	-27,2	-31,5	-33,4
Utgående ack. avskrivningar	-344,2	-371,4	-463,9	-497,0
Utgående redovisat värde	558,3	581,7	791,6	806,8
Därav finansiell leasing	31,0	28,4	0	0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	29,39	29,23		

	Kommunen		Koncernen	
	<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
13 - Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	135,2	115,3	142,5	122,7
Inköp	9,3	9,1	9,4	10,9
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	-29,1	-25,7	-29,1	-25,8
Överföringar	-0,1	1,1	-0,1	1,1
Utgående anskaffningsvärde	115,3	99,7	122,7	108,9
Ingående ack. avskrivningar	-120,0	-97,2	-125,7	-103,1
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	29,1	25,7	29,1	25,8
Överföringar	-0,8	0,0	-0,8	0,0
Årets avskrivningar	-5,5	-5,5	-5,8	-5,7
Utgående ack. avskrivningar	-97,2	-77,0	-103,1	-83,1
Utgående redovisat värde	18,1	22,7	19,5	25,7
Därav finansiell leasing	1,4	3,4	1,4	3,4
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	5,61	5,93		
14 - Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier och andelar kommunkoncernföretag mm				
Kommunaktiebolaget	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommuninvest ekonomisk förening	7,1	8,0	7,1	8,0
Coompanion Sjuhärad	0,0	0,0	0,0	0,0
Inera	0,0	0,0	0,0	0,0
Gryaab	1,0	1,0	1,0	1,0
HBV, insatskapital			0,0	0,0
Summa aktier och andelar kommunkoncernföretag mm	8,2	9,0	8,2	9,1
Långfristiga placeringar			0,0	0,0
Grundfondskapital Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder	1,0	1,0	0,0	0,0
Summa långfristiga placeringar	1,0	1,0	0,0	0,0
Summa finansiella anläggningstillgångar	9,2	10,0	8,2	9,1
15 - Förråd, lager och exploateringsfastigheter				
Tomter för försäljning	27,0	13,7	27,0	13,7
VA-förvaltningens förråd	0,8	0,8	0,8	0,8
Bollebos förråd	0,0	0,0	0,2	0,4
Summa förråd, lager och exploateringsfastigheter	27,8	14,5	28,0	14,9
16 - Fordringar				
Fordringar				
Kundfordringar	6,5	4,7	6,6	4,8
Kommunalskattefordringar	21,4	7,0	21,4	7,0
Fordring fastighetsavgift	21,2	23,5	21,2	23,5
Övriga kortfristiga fordringar	5,3	3,6	4,2	3,0
Upplupna riktade statsbidrag och kostnadsersättningar	3,8	2,2	3,8	2,2
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	8,5	10,8	9,8	12,0
Summa fordringar	66,7	51,7	66,9	52,5

	Kommunen		Koncernen	
	<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
17 - Kortfristiga placeringar				
Aktier och andelar	6,3	7,1	6,3	7,0
Anskaffningsvärde	4,0	4,0	4,0	4,0
Värdereglering	2,3	3,1	2,3	3,0
Summa kortfristiga placeringar	6,3	7,1	6,3	7,0
18 - Kassa och bank				
Kassa	0,0	0,0	0,0	0,0
Bank och plusgiro	40,7	66,6	65,1	97,2
Summa kassa och bank	40,7	66,6	65,1	97,2
19 - Eget kapital				
Ingående eget kapital	420,3	413,1	477,4	485,4
Varav ingående Resultatutjämningsreserv	100,1	98,8	0,0	0,0
Byte av redovisningsprincip finansiell leasing Bollegården	11,8	0,0	0,0	0,0
Totalt ingående eget kapital	408,5	413,1	477,4	485,4
Årets resultat	4,5	6,8	8,0	7,2
Varav reserveras till Resultatutjämningsreserv	1,3	0,0	0,0	0,0
Summa eget kapital	413,1	419,9	485,4	492,6
<p>Under 2023 ändrades redovisningsprincipen för finansiell leasingen av Bollegårdens äldreboende. Förändringen innebar att tidigare års resultatpåverkan av nya principen redovisas direkt mot eget kapital. Till följd av nya principen minskades avsättningen till RUR.</p>				
20 - Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser				
Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt	50,2	63,8	50,2	63,8
Nyintjänad pension	9,2	11,2	9,2	11,2
Årets utbetalningar	-1,2	-1,4	-1,2	-1,4
Ränte- och basbeloppsuppräkning	3,7	5,1	3,7	5,1
Ändring av försäkringstekniska grunder	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrig post	0,3	-0,1	0,3	-0,1
Omställningsstöd förtroendevalda	-1,1	-0,1	-1,1	-0,1
Förändring löneskatt	2,6	3,6	2,6	3,6
Summa avsatt till pensioner inkl löneskatt	63,8	82,2	63,8	82,2

Omställningsstöd till förtroendevalda avser tre politiker som avslutat sina uppdrag efter mandatperioden 2022. Eftersom utbetalning påbörjades i början av 2023 redovisades detta omställningsstöd som avsättning 2022.

	Kommunen		Koncernen	
	<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
21 - Andra avsättningar				
Avsatt för bidrag till Trafikverket				
Redovisat värde vid årets början	0,0	9,3	0,0	9,3
Nya avsättningar	9,3	0,0	9,3	0,0
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Uppskjutna skatter	0,0	0,0	1,2	1,2
Summa andra avsättningar	9,3	9,3	10,5	10,5
<p>Bidrag till Trafikverket avser genomförande av gång och cykelväg Ballasjövägen – cirkulationsplats Bollebygd, väg 554, Bollebygd. Avtalet tecknades i slutet av 2023 och beloppet utgår från kostnadsbedömning utifrån 2023 års priser från Trafikverket. Då betalning ska ske löpande från och med byggstart vilket planeras ske i närtid har ingen nuvärdeberäkning av avsättningen gjorts.</p>				
22 - Långfristiga skulder				
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	66,0	81,0	202,5	239,0
Långfristig leasingkuld	41,5	40,6	0,9	2,7
Förutbetalda intäkter anläggnings-/anslutningsavgifter	22,6	23,4	22,6	23,4
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	4,0	4,3	4,0	4,3
Summa långfristiga skulder	134,1	149,3	230,1	269,4
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Anläggnings-/anslutningsavgifter återstående antal år (vägt snitt)	40 år	39 år	40 år	39 år
Offentliga investeringsbidrag återstående antal år (vägt snitt)	45 år	43 år	45 år	43 år
Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning				
Genomsnittlig ränta %	3,6 %	2,9 %	1,90%	2,50%
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	0,6 år	0,2 år	1,4 år	1,9 år
Kapitalförfall andel av lån				
0-1 år	61 %	100 %	50%	47%
1-3 år	39 %	-	43%	26%
3-5 år	-	-	8%	14%
5-10 år	-	-	-	13%
Genomsnittlig räntebindingstid	0,7 år	0,2 år	1,3 år	1,9 år

Tecknade lån hos Kommuninvest på obestämd tid redovisas som långfristiga lån med kapitalförfall 0,3 år.

	Kommunen		Koncernen	
	<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
23 - Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	0,0	0,0	80,5	59,0
Kortfristig del av leasingskuld	2,9	3,4	0,5	0,8
Leverantörsskulder	31,2	22,4	35,1	26,2
Moms och punktskatter	0,0	0,4	0,0	0,4
Personalens skatter, avgifter och avdrag	14,2	14,6	14,2	14,6
Upplupna personalkostnader (exkl. pensioner)	25,3	24,2	25,3	24,2
Upplupna pensionskostnader	18,2	18,8	18,2	18,8
Skuld taxekollektiv avfall	0,0	0,7	0,0	0,7
Skuld taxekollektiv VA	1,4	0,0	0,0	0,0
Övriga kortfristiga skulder	11,7	6,7	11,3	6,3
Varav förutbetalda generella statsbidrag	3,5	0,6	3,5	0,6
Varav Förutbetalda riktade statsbidrag och kostnadsersättningar	6,0	4,0	6,0	4,0
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	4,7	7,3	13,6	12,4
Summa kortfristiga skulder	109,6	98,5	198,7	163,4

Förutbetalda generella statsbidrag består av ett bidrag för "Utökad bemanning sjuksköterskor på särskilda boenden" med restriktionen att det avsåg 2024 och 2025. Bidraget var på totalt 1,1 mnkr där 0,6 mnkr intäktsförts år 2024 och resterande del periodiserats till 2025 och därmed redovisats som kortfristig skuld. Föregående period var det två statsbidrag varav ett var väsentligt större vilket förklarar minskning mellan perioderna.

Riktade statsbidrag intäktsredovisas i takt med att villkoren uppfylls. Erhållna ej intäktsredovisade riktade statsbidrag uppgår totalt till 4,0 mnkr. Av de upplupna riktade statsbidragen är huvuddelen hänförliga till Socialnämnden 3,1 mkr.

24 - Panter och därmed jämförliga säkerheter				
Bollebygd Flässjum 4:98	0,3	0,3	0,3	0,3
Summa panter och därmed jämförliga säkerheter	0,3	0,3	0,3	0,3

25 - Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna

Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998

Ingående ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt	130,8	133,1	130,8	133,1
Årets utbetalningar	-5,8	-6,7	-5,8	-6,7
Ränte- och basbeloppsuppräkning	8,3	8,6	8,3	8,6
Övrig post	-0,7	-4,0	-0,7	-4,0
Förändring av löneskatt	0,5	-0,5	0,5	-0,5
Summa ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt	133,1	130,5	133,1	130,5
Övriga pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder/avsättningar				
Övriga pensionsförpliktelser från Borås	2,5	2,5	2,5	2,5
Utgående pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	135,7	133,0	135,7	133,0
Övriga upplysningar avseende pensioner				
Utredningsgrad	98%	98%	98%	98%

	Kommunen		Koncernen	
	<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
26 - Övriga ansvarsförbindelser				
Borgensåtagande kommunala bolag				
Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder	217,0	217,0	0,0	0,0
Pensioner GRYAAB	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga borgens- och ansvarsförbindelser				
Förlustansvar för egna hem	0,0	0,0	0,0	0,0
Gadden, fristående skola	2,8	2,7	2,8	2,7
Fastigo, garantiförbindelse			0,1	0,1
Summa övriga ansvarsförbindelser	219,8	219,7	2,9	2,8

Bollebygds kommun har i juni 2001 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 296 kommuner och regioner som per 2024-12-31 var medlemmar i Kommuninvest Ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest Ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest Ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Bollebygds kommun ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2024-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 601 095,7 miljoner kronor och totala tillgångar till 603 917,0 miljoner kronor. Bollebygds kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 358,9 miljoner kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 356,1 miljoner kronor.

27 - Leasing

Finansiella leasingavtal

Fastigheter

Totala minimileaseavgifter	60,0	55,0	0	0
Nuvärde minimileasingavgifter	42,5	40,0	0	0
Därav förfall inom 1 år	2,5	2,6	0	0
Därav förfall inom 1-5 år	11,5	12,3	0	0
Därav förfall senare än 5 år	28,5	25,1	0	0

Maskiner och inventarier

Totala minimileasingavgifter	1,5	3,8	1,5	3,8
Nuvärde minimileasingavgifter	1,4	3,4	1,4	3,4
Därav förfall inom 1 år	0,5	0,8	0,5	0,8
Därav förfall inom 1-5 år	0,9	2,7	0,9	2,7
Därav förfall senare än 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0

Samtliga finansiella leasingavtal avseende Fastigheter är koncerninterna och avser äldreboendet Bollegården. Implicit ränta har beräknats till 5,67 %. Av finansiella leasingavtal för Maskin och inventarier är samtliga koncernexterna.

Icke uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 1 år

Minimileaseavgifter

Med förfall inom 1 år	6,2	7,0	6,2	7,0
Med förfall inom 1-5 år	4,9	5,4	4,9	5,4
Med förfall senare än 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Totala operationella och finansiella minimileaseavgifter	55,0	55,8	12,5	15,7

	Kommunen		Koncernen	
	<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
28 - Justering för ej likviditetspåverkande poster				
Avskrivningar	31,5	33,8	40,6	40,2
Utrangeringar	4,2	0,2	4,2	0,5
Gjorda avsättningar	22,8	18,5	22,8	18,5
Återförda avsättningar	0,0	0,0		0,0
Korrigering omsättningstillgång/anläggningstillgång	-5,8	-8,3	-5,8	-8,3
Orealiserade kursförändringar	-0,6	-0,8	-0,6	-0,8
Upplösning av bidrag till infrastruktur	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Övriga ej likviditetspåverkande poster	0,0	0,0	-0,3	-0,7
Summa ej likviditetspåverkande poster	52,1	43,3	60,8	49,3
29 - Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision				
Kostnader för räkenskapsrevision (tkr)				
Sakkunnigt biträde	300	300	422	422
Förtroendevalda revisorer	79	76	79	76
Total kostnad för räkenskapsrevision	379	376	501	498

30 - Koncerninterna förhållanden

Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder

I kommunkoncernen räknas Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder in där kommunen har 100 procent ägarandel. Inga ägartillskott, koncernbidrag, utdelning eller försäljning har skett under året. Det finns inga koncerninterna lån. Koncernintern finansiell leasing innebär dock räntekostnader som elimineras i koncernredovisningen.

Den av kommunfullmäktige fastställda borgensavgiften för 2023 var 0,32 procent. Borgensavgiften höjdes 2024 till 0,44 procent. Borgensavgiften höjs årligen till målnivå som ska vara uppnådd 2025. Borgensavgift erläggs inte för den del av lån som avser Bollegårdens äldreboende som kommunen leasar från stiftelsen.

Borgensavgifter samt lämnad borgen

	2023	2024
Borgensavgift	0,6	0,8
Lämnad borgen	299	299
Utnyttjad borgen	217	217

Måluppföljning

Kommunfullmäktiges mål

Nr	Mål	Målet är...		
		uppnått	delvis uppnått	ej uppnått
Skola				
1	Skolorna ska tillhöra toppskiktet i landet		X	
<p>Det mäts genom att följande nyckeltal ska visa på ett högre utfall än pendlingskommuner nära storstad:</p> <ul style="list-style-type: none"> Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, hemkommun, ska vara över 85 procent. Utfallet för Bollebygds del har ökat från 73,4 procent till 77,9 procent. Utfallet för pendlingskommuner nära storstad är 76,6 procent vilket innebär att Bollebygds utfall är något högre än pendlingskommuner nära storstad. Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, ska vara över 92 procent. Utfallet för Bollebygd var 87,6 procent och är en ökning från 80,5 procent Utfallet är lägre än pendlingskommuner nära storstad (88,1 procent) <p>Utbildningsnämnden arbetar med flera insatser för att förbättra resultaten och indikatorerna visar på ett förbättrat utfall jämfört med förra året. I jämförelse med andra placeras kommunen på 5:e plats bland kommunerna i Västra Götaland och högst utfall i hela Sjuhärad. Även nationellt har vi höga värden, vilket visar att arbetet ger resultat. Däremot når en av indikatorerna inte upp till målet gällande pendlingskommuner nära storstad. Målet kan därför endast anses delvis uppnått.</p>				
Företagande				
2	Förvaltningarna och politikernas bemötande gentemot företagarna ska förbättras.	X		
<p>Teknik- och servicenämnden, Bygg- och miljönämnden, kommunstyrelsen samt socialnämnden arbetar med målet.</p> <p>Stor vikt läggs vid Insiktsmätningen. Insikt är en enkät som skickas till de företagare som haft ett avslutat myndighetsärende med kommunen under mätåret. Resultatet i undersökningen visar alltså på de företagare som har haft ett faktiskt ärende hos kommunen. Resultatet presenteras som ett NKI (Nöjd Kund Index) som kan jämföras både över tid och med andra kommuner. Utfallet i NKI bemötande företag i december har ökat från 65 till 84, vilket är ett högt värde, se tabell nedan. Målet som ställts upp var på 70 vilket innebär att målet om att förbättra bemötande uppfylls. De slutliga siffrorna för hela året kommer i april 2025.</p> <p>Poängen redovisas enligt följande:</p> <p>Mycket högt = över 80</p> <p>Högt = 70-79</p> <p>Godkänt = 62-69</p> <p>Lågt = 50-61</p> <p>Mycket lågt = under 50</p>				

3	Kommunen ska ha en god dialog med invånare, företag och andra intressenter samt ge bra service med hög tillgänglighet.	X		
<p>Även på detta mål visar Insiktsmätning en positiv trend där NKI totalt ökat från 56 till 64. Målet var på 62 vilket innebär att resultatet höjts från lågt till godkänt enligt bedömningstabellen.</p> <p>Under året har medborgardialoger kring planer och om kollektivtrafik genomförts. Även en digital tjänst har införts för att förenkla för företag att hitta lämpliga etableringslokaliseringar.</p> <p>Socialnämnden har under året arbetat med att säkerställa god tillgänglighet och service för brukare och klienter genom att korta ledtiderna, varpå handläggarna numera kan erbjuda ett nybesök inom maximalt fem dagar.</p> <p>Sammantaget bedöms målet därför som uppfyllt.</p>				
4	Genom rådgivning och information skapas goda förutsättningar för att lagstiftningens ändamål tillgodoses.	X		
<p>Kommunen måste fortsätta arbeta med att arbeta proaktivt genom god och lättillgänglig information i flera kanaler.</p> <p>Kommunstyrelsen fortsätter ha återkommande dialogmöten med företagorganisationer, frukostmöten och att genomföra företagsbesök samt andra möten med näringslivsorganisationer. Öppet hus för företagare och privatpersoner, där bland annat plan- och exploateringsenheten var med, har ägt rum under året. En utveckling av öppet hus har blivit exploatörsträffar där plan- och exploatering och näringslivschef snabbt kan ta emot potentiella exploatörer för information om möjligheter i kommunen.</p> <p>Inom upphandlingsområdet har det genomförts en hel del insatser, nya riktlinjer har tagits fram och samtliga chefer har fått en halvdagsutbildning där bl.a. förhållandet till lokala företag tas upp. Upphandling har även varit uppe som en punkt tillsammans med näringslivsorganisationerna.</p> <p>Företagare har önskat tematräffar inom olika områden som rör deras profession från kommunen. Under året har tematräffar genomförts för kontrollansvariga och för byggnationer i kommunen och för entreprenörer som gräver brunnar och avlopp.</p> <p>Sammantaget bedöms målet därför som uppfyllt.</p>				
Personalförsörjning – attraktiv arbetsgivare				
5	Samtliga nämnder ska arbeta med insatser för att bidra till målet om att Bollebygds attraktivitet som arbetsgivare ska förbättras. Målet mäts genom årlig medarbetarenkät.	X		
<p>Samtliga nämnder arbetar med målet utifrån lite olika perspektiv. Det kan konstateras att kompetensförsörjning är en utmaning på både kort och lång sikt. Samtliga förvaltningar upplever svårigheter i att rekrytera rätt kompetens till verksamheterna och även svårigheter att rekrytera vikarier.</p> <p>Det har genomförts en medarbetarenkät i kommunen för att ta reda på medarbetarnas upplevelse sitt arbete. Resultatet har ökat från 81 till 83 och visar på att medarbetarna är nöjda med sin arbetssituation och att de har ett utvecklande och meningsfullt arbete. Tros det goda resultatet finns förbättringsområden, bland annat visar enkäten att många medarbetare upplever att de inte hinner med sitt arbete på sin arbetstid, vilket kan leda till stress och en obalans mellan krav och resurser. Resultatet visar också på att arbetet med introduktion bör stärkas ytterligare och att arbetet med nolltolerans mot kränkande särbehandling bör fortsätta.</p> <p>Genom den röda tråden genomförs en systematisk dialog med medarbetare och chefer om balansen mellan krav och resurser. Dialogerna upplevs som meningsfulla av både chefer och medarbetare.</p> <p>Att erbjuda heltidsarbete är en viktig förutsättning för att befintliga och eventuella framtida medarbetare ska uppleva Bollebygds kommun som en attraktiv och bra arbetsgivare och förvaltningarna strävar efter att erbjuda heltidsanställningar. Störst utmaning i detta har socialförvaltningen.</p>				

Trots att det finns utmaningar för att bibehålla en hög attraktivitet bedöms ändå målet som uppfyllt, främst mot bakgrund av förbättrade resultatet i medarbetarenkäten.			
6	Stärka kommunens kompetensförsörjning genom verksamhetsutveckling med fokus på digitalisering.	X	
<p>Socialnämnden, kommunstyrelsen samt teknik- och servicenämnden har alla arbetat med digitalisering under året.</p> <p>Inom Socialnämndens verksamheter har flera digitaliseringsprojekt genomförts. Bland annat har implementeringen av läkemedelsautomater påbörjats. Genom läkemedelsautomater ökar den enskildes självständighet samtidigt som medicingivningen blir säkrare. Vidare har digitala medicinskåp implementerats i hemtjänsten där syftet är att förvara läkemedel på ett säkert sätt. Under hösten har hemtjänsten genomfört en pilotstudie med fjärrtillsyn.</p> <p>Kommunstyrelsen har under året förbättrat och gjort en större uppgradering av ekonomisystemet samt implementerat verktyg för verksamhetsplanering och projekthantering. Det har även pågått ett begränsat arbete med piloter inom AI.</p> <p>Teknik -och servicenämnden har infört digitala körjournaler i kommunens fordon.</p>			
Fritid			
7	Utveckla Rinnaområdet som fritids- och friluftsområde.		X
<p>Kommunstyrelsen har under våren fått information och en sammanställning av tidigare beslut, gällande detaljplan och vad som behöver göras för att kunna påbörja arbetet med att planera Rinnaområdet. Ett flertal äldre beslut behöver avslutas då förutsättningarna ändrats och nya beslut behöver fattas. När dessa beslut är fattade kan en mer aktiv planering och utveckling av Rinnaområdet påbörjas.</p> <p>Målet bedöms som delvis uppfyllt.</p>			
8	Utveckla en aktiv och väl fungerande kulturskola på alla kommunala skolor.		X
<p>Bollebygd arbetar aktivt för att utveckla en tillgänglig och väl fungerande kulturskola på alla kommunala skolor. Genom att stärka engagemanget och skapa fler möjligheter för barn och ungdomar att delta, kan kulturskolan bli en naturlig del av barnens fritid. Våren 2024 utnyttjades 122 av 155 platser, vilket visar på ett starkt intresse men också potential för tillväxt. För att möjliggöra detta krävs satsningar på ändamålsenliga lokaler, hållbar finansiering och en breddad verksamhet som inkluderar fler konstnärliga uttryck. Genom samverkan med skolor och vårdnadshavare kan Bollebygd skapa en inkluderande kulturskola där alla elever ges möjlighet att utvecklas genom kultur och kreativt skapande.</p> <p>Målet är delvis uppnått då kommunen inte lyckats flytta ut kulturskoleverksamhet till alla skolor i den grad som hade varit önskvärt.</p>			
Hållbarhet, samhällsutveckling och miljö			
9	Samtliga nämnder ska arbeta med insatser som bidrar till att kommunens energianvändning minskar.	X	
<p>Samtliga nämnder arbetar med insatser för att minska energianvändningen, däremot är det svårt att mäta effekten av insatserna eftersom det är så många andra faktorer som påverkar kommunens totala energianvändning.</p> <p>De största insatserna görs av teknik- och servicenämnden där nämnden under året tagit flera initiativ för att minska kommunens energianvändning och stärka arbetet med hållbarhet. Inomhusbelysning har uppgraderats till LED i Bollebygdskolan, Töllsjöskolan och VA-anläggningar, med fortsatt arbete planerat till 2025. Dessutom har en kartläggning av solcellsinstallationer på kommunala byggnader slutförts, och investeringen har tilldelats medel i budget 2025. På fordonsområdet har nämnden ökat andelen fossilfria bilar till 13 procent, vilket överstiger målvärdet med tre procentenheter. Genom att tillhandahålla kostnadsjämförelser och information uppmuntras fler verksamheter att gå över till elbilar</p> <p>Målet bedöms som uppfyllt</p>			

10	Andelen ekologiska livsmedel ska vara minst 52 procent 2024			X
Andelen ekologiska livsmedel uppgick till 49 procent och målet är därför ej uppfyllt. Budgetprioriteringar och leveransproblem bidrog till att både detta och nedanstående mål inte uppfylldes. Värt att notera är att siffrorna är mycket goda ur ett nationellt jämförelseperspektiv.				
11	Andelen närproducerade livsmedel ska vara minst 75 procent 2024			X
Utfallet blev 72 procent och målet är därför ej uppfyllt.				
Kollektivtrafik				
12	Utöka kollektivtrafiken i hela kommunen med störst fokus på Olsfors, Hultafors och Töllsjö.	X		
<p>Dialog förs kontinuerligt med Västtrafik om behovet av utökning av kollektivtrafik. Kommunen framför kontinuerligt sina yttringar kring behovet av utökad kollektivtrafik, både via Boråsregionen, BHU (beredning för hållbar utveckling) samt till IKN (infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden). Kommunen lyfter ärenden till IKN och Västtrafik att kommunen önskar vara med i pilotprojektet Bus on Demand, ett flexibelt trafiksystem som skulle kunna utgöra ett bra inslag i kommunen.</p> <p>Kommunstyrelsen arbetsutskott och kommundirektör har också träffat regionutvecklingsdirektören i Västra Götalandsregionen för en dialog kring kollektivtrafik.</p> <p>Kommunen behöver parallellt arbeta med att få ut information om närtrafik och anropsstyrd trafik som är en del av kollektivtrafiken.</p> <p>I november vidtog Västtrafik åtgärder för att förbättra tillgången till kollektivtrafik till/från Töllsjö. Det är ett steg på vägen för att öka tillgängligheten och göra det enklare för kommunens invånare att resa inom kommunen och till omkringliggande områden.</p> <p>Då kommunen inte äger frågan utan måste arbeta via Västtrafik är det svårt att helt på egen hand påverka utfallet.</p> <p>Mot bakgrund av det genomförda arbetet och att antalet turer till Töllsjö har utökats bedöms målet som uppfylls.</p>				
God ekonomisk hushållning:				
13	Det ekonomiska resultatet ska över mandatperioden motsvara 3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.	X		
Målet uppnått se vidare kommentarer och analys i stycket God ekonomisk hushållning i förvaltningsberättelsen.				
14	Minst 40 procent av kommunens skattefinansierade investeringar och exploateringar finansieras med egna medel över mandatperioden.	X		
Målet uppnått se vidare kommentarer och analys i stycket God ekonomisk hushållning i förvaltningsberättelsen.				

Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen

Av de tolv verksamhetsmålen bedömer kommunstyrelsen att sju mål uppnås, tre uppnås delvis och två uppnås ej. Detta är en något förbättrad måluppfyllnad jämfört med 2023.

Då merparten av de verksamhetsmässiga målen samt de två finansiella målen är uppfyllda bedömer kommunstyrelsen att det råder god ekonomisk hushållning i enlighet med kommunens riktlinje för god ekonomisk hushållning.

Verksamhetsberättelser

Barn och utbildning

Förskola

Utvecklingen inom förskolan har präglats av satsningar på språkutveckling, matematik och tillgängliga lärmiljöer. TAKK och bildstöd används aktivt för att stärka barnens kommunikation och förståelse. Pedagogerna arbetar systematiskt med planering och analys av undervisningen, och genom kollegialt lärande och kompetensutveckling skapas en likvärdig utbildning. Rörelse och lek har fått en tydligare roll i den pedagogiska planeringen, och övergångarna mellan avdelningar samt till förskoleklass har strukturerats för att öka trygghet och kontinuitet.

Framåtblick – Fokus på språk och tillgängliga lärmiljöer

- Stärka språk- och begreppsutvecklingen i alla lärsituationer genom TAKK, bildstöd och systematiskt språkarbete.
- Vidareutveckla matematikundervisningen genom lek och laborativa material för att göra matematiken mer konkret och engagerande.
- Skapa tillgängliga lärmiljöer där alla barn kan delta utifrån sina förutsättningar.
- Fördjupa samverkan med vårdnadshavare för att säkerställa en trygg och smidig övergång till skolan.

Barnantalet inom förskolan har inte sjunkit jämfört med föregående år såsom befolkningsstatistiken visat. Kan vara viss eftersläpning och att minskningen visar sig mer nästkommande år. Antal barn per årsarbetare har minskat något över åren. Andelen anställda med förskolläraexamen har minskat.

Verksamheten förskolan redovisar ett underskott på 0,4 miljoner kronor för helåret och har minskat något sedan delåret. Underskottet kom initialt från för höga personalkostnader men åtgärder för att nå budget i balans har reducerat underskottet för personalkostnader till 0,2 miljoner kronor. Samtidigt har underskottet på sålda förskoleplatser ökat och uppgår till 0,7 miljoner kronor. Inköpsstoppet inte fått genomslag och verksamheten gör ett underskott för inköp på 0,4 miljoner kronor.

Verksamheten visar överskott för posterna för avgiftsintäkter och statsbidrag i paritet med delårsrapporten. Nettokostnaderna har ökat med 7,7 procent. Mest påverkan monetärt och procentuellt har den minskade försäljningen av förskoleplatser haft på nettokostnadsökningen.

Några nyckeltal

	2021	2022	2023	2024
Antal barn i förskola*	524	530	519	531
Antal barn i pedagogisk omsorg*	-	-	-	-
Andel av anställda med förskolläraexamen%	53	46	43	i/u
Antal barn per årsarbetare	5,5	5,4	5,2	i/u

*Förvaltningens egna uppgifter.

i/ u innebär att uppgift ännu inte finns för året i Kolada.

Ekonomiskt resultat

	2024			2023
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Nettokostnad, mnkr	-75,9	-75,5	-0,4	-70,5

Förskoleklass, grundskola och fritidshem

Förskoleklass

Förskoleklassen i Bollebygd har stärkt sin undervisning genom ökad struktur och tydligare pedagogiska metoder. Fokus har legat på att utveckla elevernas språkliga och matematiska förståelse genom lekbaserade och interaktiva arbetssätt. En mer systematisk uppföljning av elevernas progression har implementerats för att säkerställa en stark grund inför grundskolans start. Förskoleklassen har även arbetat med att skapa en trygg och inspirerande lärmiljö för att underlätta elevernas övergång till årskurs 1

Framåtblick- En trygg och inspirerande start på skollivet

- Tydligare pedagogiska metoder för att stärka elevernas språkliga och matematiska förståelse.
- Skapa en mer systematisk uppföljning av elevernas kunskapsutveckling inför övergången till grundskolan.
- Fortsätta arbetet med en trygg lärmiljö, där elevernas sociala och emotionella utveckling står i centrum.

Grundskola

Grundskolorna har satsat på att stärka undervisningens kvalitet genom kollegialt lärande och en mer systematisk uppföljning av elevernas kunskapsutveckling. Insatser inom språkutveckling och matematik har gett resultat, och elevernas medvetenhet om sitt lärande har ökat. Differentierad undervisning och individanpassade stödinsatser har stärkts för att möta olika elevers behov. För att förbättra studieron har klassrumsmiljöer anpassats, och trygghetsgrupper har arbetat aktivt för att minska konflikter och öka trivselen.

Framåtblick- Högre kvalitet och ökad likvärdighet

- Vidareutveckla lärarens roll som handledare för att ge eleverna bättre stöd i sin kunskapsutveckling.
- Fortsätta satsningar på läsning och matematik, med särskilt fokus på att stärka läsförståelsen i alla ämnen.
- Utveckla undervisning i kritiskt tänkande och problemlösning för att förbereda eleverna inför vidare studier och arbetsliv.

- Öka samarbetet med vårdnadshavare för att stärka elevernas trygghet och trivsel.

Fritidshem

Fritidshemmet har arbetat med att skapa en meningsfull och lärorik fritid för eleverna genom strukturerade aktiviteter och ett stärkt elevinflytande. Särskilda satsningar har gjorts på språkutveckling och matematiska inslag i vardagsaktiviteter. För elever i den anpassade grundskolan har kommunikativa stödverktyg använts för att stärka självständighet och delaktighet. Ett ökat samarbete mellan skola och fritidshem har bidragit till en mer sammanhållen utbildningsmiljö.

Framåtblick- Meningsfull och lärorik fritid

- Vidareutveckla individanpassade aktiviteter som stärker elevernas självständighet och utveckling.
- Integrera språkutvecklande och matematiska inslag i fritidsaktiviteter för att stärka lärandet på ett lekfullt sätt.
- Öka samarbetet med skolan och andra fritidshem för att skapa fler sociala sammanhang och en bredare lärmiljö.

Anpassad grundskola

Den anpassade grundskolan har fokuserat på att utveckla undervisningens kvalitet genom specialpedagogiska metoder som MIRA-modellen och PALS. Genom en tydligare struktur och individanpassad undervisning har elevernas möjligheter att utvecklas stärkts. Särskilt fokus har lagts på kommunikation och socialt lärande för att öka elevernas självständighet. Ökad samverkan mellan skola, vårdnadshavare och externa aktörer har bidragit till en mer inkluderande lärmiljö.

Framåtblick- Individanpassad undervisning och delaktighet

- Fortsätta stärka individanpassad undervisning genom mer strukturerade metoder och anpassade lärmiljöer.
- Vidareutveckla matematik- och kommunikationsundervisningen genom laborativa metoder och praktiska moment.
- Öka elevdelaktigheten genom att låta eleverna vara mer aktiva i sin egen läroprocess och utvecklingssamtal.
- Utöka samverkan med gymnasieskolor och arbetsliv för att skapa smidigare övergångar till vidare studier och vuxenlivet.

Några nyckeltal

	2021	2022	2023	2024
Meritvärde (17 ämnen)	231	224	214	234,2
Antal elever i skola*	1 327	1 322	1 297	1 281
Antal elever per lärare	12,0	11,7	12,1	i/u
Lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne, andel %	71,6	77,3	77,3	i/u
Antal barn i fritidshem**	533	530	515	484
Antal elever/årsarbetare i fritidshem	23,5	21,4	17,1	i/u
Andel pedagoger med högskoleutbildning på fritidshem	42,0	38,0	34,0	i/u
Antal elever grundskola*	15,0	16,6	17,3	16,8

*Förvaltningens egna uppgifter.

** Inkl. fritids anpassad grundskola.

i/u innebär att uppgift ännu inte finns för året i Kolada.

Ekonomiskt resultat

Nettokostnad, mnkr	2024			2023
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Fritidshem	-21,6	-22,8	1,2	-20,9
Grundskola	-155,9	-153,1	-2,7	-147,3
Anpassad grundskola	-15,6	-16,0	0,5	-13,1
Totalt	-193,1	-191,9	-1,0	-181,3

Verksamheten fritidshem redovisar ett överskott på 1,2 miljoner kronor för helåret och resultatet har bara förändrats något sedan delåret. Förändringen beror på högre kostnader för köpta fritidshemsplatser. Enheter visar ett gemensamt överskott på personalkostnader. Resterande överskott kommer av outnyttjad volymbuffert centralt 0,8 miljoner kronor. Nettokostnaderna har ökat med 3,3 procent.

Verksamheten grundskola redovisar ett underskott på 2,7 miljoner kronor på helåret och har förbättrats markant efter att åtgärder infördes efter delåret. Underskottet kommer i sin helhet av för höga personalkostnader. Verksamheten hade sparkrav för att få ihop budgeten vilket man inte anpassat sig till och det slog extra mycket mot prognosen under sommaren. Efter att åtgärder beslutats om för att nå budget i balans har personalkostnaderna sjunkit med 1,0 miljoner kronor jämfört med den prognos som lades i delåret. Åtgärderna som har förbättrat resultatet har inte räckt för att hämta hem underskottet skapats under våren eller det underskott som fortsatt under hösten, även om det minskat underskottet som låg som prognos vid delåret.

Restriktivitet vid inköp har givit en något förbättrad prognos men inget större utfall. Dels för att det inkommit statsbidrag sent under året som är kopplade till rena inköp av litteratur och därav ökat kostnaderna på inköpssidan utan att påverka resultatet. Även att verksamheten haft ökade kostnader för leasade datorer till elever och personal samt konsulttjänster

på grund av vakanser på elevhälsan har påverkat inköpssidan.

Transporter har genererat ett överskott på 0,6 miljoner kronor mestadels avseende busskort för grundskolan.

Resultatet av bidragsintäkter är högre än vad som upptagits i delåret, dels för att de varit kopplade till inköp av litteratur och kostnadsprognosen i så fall skulle ökas på med detsamma, dels för att de beslutats om efter delårsbokslutet.

Nettokostnaderna har ökat med 5,8 procent. Kostnaderna har ökat främst för personalkostnader och hyror.

Verksamheten anpassad grundskola redovisar ett överskott på 0,5 miljoner kronor. Ökningen av överskottet sedan delåret beror på minskade personalkostnader till följd av åtgärder.

Verksamheten har ett underskott på köpta platser på 0,3 miljoner kronor till följd av under året tillkommande, obudgerad köpt plats. Nettokostnaderna har ökat med 19,1 procent. Mest påverkan monetärt och procentuellt har ökade personalkostnader haft på nettokostnadsökningen. Också ökande kostnader för köpta platser har bidragit.

Gymnasieskola

Betydelsefullt för eleverna på gymnasiet är att Bollebygds kommun har en bra grundskoleutbildning. Den ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, kompetent personal, samt ett gott samarbete mellan hem och skola. Ett viktigt stöd för det livslånga lärandet och möjligheten att söka arbete i framtiden är studie- och yrkesvägledning. Det är inte bara studie- och yrkesvägledarens (SYV) roll, utan alla pedagoger i alla årskurser har i sitt uppdrag att vidga förståelsen för utbildning och lärande. I detta arbete ingår bland annat Framtidsdagen då Bollebygds skolan 7–9 bjuder in olika branscher för att presentera och möta elever från årskurs 6–9 under en dag.

Några nyckeltal

	Oktober 2024	April 2024	Oktober 2023	April 2023
Åk 1	122	120	122	131
Åk 2	111	127	126	121
Åk 3	126	118	115	98
IM Bollebygd	13	12 (varav 2 såld)	13 (varav 2 såld)	8 (varav 1 såld)

*Förvaltningens egna uppgifter

	2021	2022	2023	2024
Antal elever i gymnasieskola	364	369	371	377

*Förvaltningens egna uppgifter. Inkl. anpassad gymnasieskola och IM

		2021	2022	2023	2024
Genomsnittlig betygspoäng, gymnasieelever med examen, hemkommun. N17701	Bollebygd	14,5	14,6	14,5	14,5
	Riket	14,9	14,9	14,9	14,9
Gymnasieelever med grundläggande behörighet till universitet/högskola inom 3 år, högskoleförb pr hemkommun, andel (%). N17474	Bollebygd	83,3	81,1	72,1	77,1
	Riket	81,5	81,1	81,3	81,2
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%). N17457	Bollebygd	87,3	86,7	80,8	79,3
	Riket	77,9	79,8	80,4	81,3
Gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom 3 år, hemkommun, andel (%). N17473	Bollebygd	56,6	56,8	54,3	52,0
	Riket	56,2	56,5	57,5	57,3

Ekonomiskt resultat

Nettokostnad, tkr	2024			2023
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Gymnasieskola	-53,0	-51,6	-1,4	-48,7

Bollebygd kommun köper all verksamhet utom IM från andra kommuner eller fristående verksamheter. Huvuddelen av eleverna väljer att gå på gymnasieskola i Borås eller i Härryda.

Bollebygds kommun har en egen verksamhet och det är en enhet med individuella program, IM. En del inriktningar av IM bedrivs inte i Bollebygd och vid behov köper vi då in från andra kommuner.

Verksamheten gymnasieskola redovisar ett underskott på 1,4 miljoner kronor vilket är en förbättring sedan delåret men i paritet med oktoberrapporten. Underskottet beror på kostnader för köpta platser.

I snitt för året har verksamheten 6 fler elever än 2023. Samtidigt blev man av med budget för 9 elever vilket på bara elevantal givit en diskrepans på 15 elever eller 1,9 miljoner kronor.¹

Utöver ett ökat antal elever, är det fler elever med särskilt stöd utöver extra anpassningar och prisökningar på programmen vilket har ökat kostnaderna

för köpta gymnasieplatser. Det har också tillkommit engångskostnader för köpt plats hos ett friskolegymnasium motsvarande en elev från 2022 och framåt samt en elev 2023 och framåt som inte funnits med i prognos motsvarande 0,4 miljoner kronor. Resultatet för gymnasiet har förbättrats markant sedan delåret men då antagningarna till programmen inte är spikade för

rän femtonde september var prognosen på kostnader för köpta platser på hösten preliminär vid delåret. Prognosen har allt eftersom skruvats ned på grund av minskad kostnad

i prognos för tilläggsbelopp och utökat IKE.² För utökat IKE har utbetalning av stödet minskat på AST-enheterna i Borås samt Dals Ed. Resultatet för året är i paritet med oktoberprognosen.

¹ Beräknat på budgetbelopp för elevolymer i budgetram för 2024, 126 000 kr

² Tilläggsbelopp och Utökat IKE Interkommunal ersättning är en ersättning utöver elevpeng för barn/elever som är i behov av särskilt stöd, utöver extraordinära stödsatser.

Resultatet för anpassat gymnasium är ett underskott på 0,3 miljoner kronor vilket beror på under året tillkommande köpt plats samt en kostnadsökning av programmen på 17 procent sedan föregående år. Individuella programmet IM redovisar ett överskott på 0,2 miljoner kronor och kommer av ett överskott på personalkostnader.

Under året tillfördes gymnasieverksamheten det generella statsbidraget Extra resurser till skolor för att mildra effekterna av inflationen motsvarande 0,5 miljoner kronor, då det var på gymnasieområdet man såg större kostnadsökningar på programmen.

Nettokostnaderna har ökat med 8,8 procent. Ökade kostnader för köpta platser utgör ca 80 procent av den totala nettokostnadsökningen eller 3,4 miljoner kronor.

Vuxenutbildning

Under 2024 har vuxenutbildningen i Bollebygd fortsatt att utvecklas för att möta behoven hos vuxna elever i kommunen. Flera utbildningsformer har erbjudits, inklusive enstaka kurser och hela utbildningsprogram, vilket har gett eleverna flexibilitet i sina studieval. Den anpassade vuxenutbildningen har haft en stabil tillväxt, och fler elever har fått möjlighet att ta del av utbildning anpassad efter deras individuella behov.

Några nyckeltal

Antal	December 2024	Juni 2024	December 2023	Juni 2023	December 2022	Juni 2022
Elever i SFI-utbildning	22	26	20	21	66	35
Elever i grundläggande vuxenutbildning	8	13	13	6	17	4
Elever i gymnasial vuxenutbildning	33	36	80	41	108	45
Elever i gymn. yrkesutbildning	3	4	14	9	4	4
Elever i anpassad vuxenutbildning	1	2	1	1	1	1

Förvaltningens egna uppgifter.

Tabellen visar antalet kurser som Bollebygds kommun betalt för under året.

Ekonomiskt resultat

	2024			2023
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Nettokostnad, mnkr	-2,1	-3,8	1,7	-2,7

Trots en ökad efterfrågan på utbildningar har verksamheten kunnat hålla en balanserad ekonomi och erbjuda högkvalitativ undervisning. Dock har det funnits utmaningar i att prognostisera antalet sökande och att säkerställa att alla som antas också fullföljer sin utbildning.

Utbildningens anpassning till arbetsmarknadens behov har varit en central del av utvecklingsarbetet. Samverkan med näringslivet har stärkts för att bättre matcha utbildningarna med arbetsmarknadens krav, vilket har gjort det lättare för eleverna att ta steget vidare till jobb eller vidare studier.

Verksamheten vuxenutbildning redovisar ett överskott på 1,7 miljoner kronor för helåret vilket något förbättrat sedan delåret. Anpassad utbildning är liknande prognostiserat, den enda utbildningsform som nyttjar hela sin budget.

Resterande utbildningsformer visar överskott eller större överskott.

Det är svårt att prognostisera utfallet då man säger ja till både enstaka kurser och hela utbildningar samt att det inte är säkert att personen väljer att gå utbildningen man sagt ja till. Att verksamheten 2021 gick med underskott, gör det också svårt att korrigera budget sett till ovan osäkerhet i söktryck kontra om man de facto väljer att gå utbildningen. Nettokostnaderna har minskat med 22,2 procent, i huvudsak minskad köpt verksamhet.

Framtida utveckling utbildning

Utbildningsnämnden i Bollebygds kommun har gjort framsteg inom undervisning, trygghet och elevhälsa, men flera utmaningar kvarstår och kommer att präglade det fortsatta utvecklingsarbetet.

1. Ökad skolfrånvaro och psykisk ohälsa bland elever

En av de mest akuta utmaningarna är att hantera ökad skolfrånvaro och den växande psykiska ohälsan bland elever. Trots stärkta insatser inom elevhälsan finns ett fortsatt behov av att utveckla arbetet med att identifiera, förebygga och åtgärda problem i ett tidigt skede. Samverkan med vårdnadshavare, socialtjänst och hälso- och sjukvården behöver stärkas för att skapa långsiktiga lösningar.

2. Kompetensförsörjning och lärarrekrutering

Rekrutering och behållning av behöriga och erfarna lärare och pedagoger är en fortsatt utmaning. Konkurrensen om lärare är hård, och för att säkerställa undervisningens kvalitet behöver kommunen fortsätta arbeta med strategier för att vara en attraktiv arbetsgivare. Arbetsmiljön och förutsättningarna för pedagogerna behöver stärkas genom minskad arbetsbelastning, bättre stödstrukturer och ökad satsning på kompetensutveckling.

3. Likvärdighet och anpassad undervisning för alla elever

Trots framgångsrika satsningar på språkutveckling och matematik finns en fortsatt ojämn måluppfyllelse mellan olika elevgrupper. Elever med särskilda behov behöver bättre anpassat stöd, och undervisningen behöver i större utsträckning differentieras för att möta varje elev där den befinner sig. Det gäller särskilt elever med hög frånvaro, språkstödande behov och de som befinner sig i socioekonomiskt utsatta situationer.

4. Resursfördelning och ekonomisk hållbarhet

Utbildningsnämnden har under 2024 hanterat ekonomiska utmaningar kopplade till höga personalkostnader och ökade utgifter för köpt verksamhet, särskilt inom gymnasieskolan. Trots besparingsåtgärder kvarstår behovet av att balansera ökade behov med begränsade resurser. Ett långsiktigt arbete krävs för att säkerställa att alla skolformer kan upprätthålla kvaliteten i undervisningen samtidigt som kostnadseffektivitet eftersträvas.

5. Stärkta övergångar mellan skolformer

Övergångarna mellan förskola och skola, grundskola och gymnasium, samt vidare till arbetsliv eller högre utbildning är områden där utvecklingsarbete behövs. En tydligare röd tråd i utbildningen, förbättrad studie- och yrkesvägledning samt utökade samarbeten med gymnasieskolor och arbetsgivare kan bidra till en mer sömlös övergång för eleverna och stärka de-

ras förutsättningar för framtiden.

6. Digitalisering och framtidens lärmiljöer

För att möta framtidens krav på utbildning måste skolorna fortsätta att utveckla digitala lärmiljöer och arbetssätt. Investeringar i digitala verktyg, lärplattformar och IT-kompetens hos både elever och lärare är avgörande för att undervisningen ska vara relevant och effektiv. Samtidigt behöver skolan hantera frågor kring skärmtid, digital arbetsmiljö och säkerhet på nätet.

7. Kultur- och fritidsutbudets roll i skolutvecklingen

Kultur och fritidsaktiviteter spelar en viktig roll i att skapa trygga, engagerade och inspirerade elever. Samtidigt finns utmaningar i att säkerställa att alla barn och unga får tillgång till meningsfulla kultur- och fritidsaktiviteter, oavsett socioekonomisk bakgrund. En mer likvärdig kulturskola och stärkt föreningsliv kan bidra till att fler elever får möjlighet att utveckla sina intressen och talanger utanför klassrummet.

Sammanfattning

För att säkerställa att Bollebygd fortsätter att utvecklas som en av Sveriges bästa skolkommuner behöver utbildningsnämnden hantera både pedagogiska och ekonomiska utmaningar. Fokus framåt bör ligga på:

- Att säkerställa en likvärdig utbildning för alla elever
- Att hitta en långsiktigt hållbar resursfördelning
- Att stärka elevhälsan och arbetet mot skolfrånvaro
- Att attrahera och behålla behöriga lärare
- Att förbättra övergångar mellan skolformer
- Att vidareutveckla digitaliseringen och lärmiljöerna
- Att stärka kopplingen mellan skola, kultur och fritidsverksamhet

Genom att arbeta systematiskt med dessa frågor kan kommunen fortsätta att ge eleverna bästa möjliga förutsättningar för framtiden.

Kultur och fritid

Bollebygds kommun har under 2024 gjort betydande framsteg inom kultur- och fritidsområdet genom stärkt samverkan, förbättrad infrastruktur och utökade aktiviteter.

Biblioteksutveckling:

Kommunens bibliotek blev en del av Knallebiblioteket, vilket har utökat medieutbudet och förbättrat tillgången till litteratur för invånarna. För bibliotekspersonalen har samarbetet inneburit fler möjligheter till erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling. Förberedelser har också gjorts för att anpassa verksamheten till de nya nationella riktlinjerna för skolbibliotek, vilket ska stärka skolornas läsfrämjande arbete.

Idrott och föreningsliv:

Efter pandemin har föreningslivet återhämtat sig starkt, och antalet deltagartillfällen i idrotts- och fritidsaktiviteter har ökat. Kommunen har även genomfört en omfattande renovering av idrottshallen vid Bollebygds skolan för att förbättra träningsmöjligheterna. Fritidsaktiviteter och lovverksamheter har utvecklats för att bli mer inkluderande och tillgängliga för fler invånare.

Kulturskola och kulturutbud:

Arbetet med att skapa en mer likvärdig och tillgänglig kulturskola har fortsatt. För närvarande köper kommunen kulturskoleplatser från Härryda kommun, men en utredning pågår för att förbättra tillgången till kulturaktiviteter för fler barn och unga. Utmaningar finns i form av ändamålsenliga lokaler och budgetbegränsningar, men ambitionen är att öka deltagandet i kulturskolans verksamhet.

Framåtblick:

- Fortsätta utveckla biblioteksverksamheten och stärka skolbibliotekens roll.
- Utöka kultur- och fritidsaktiviteter för barn och unga, med särskilt fokus på ökad inkludering.
- Förbättra samordningen mellan kulturskolan och kommunens skolor.
- Vidareutveckla stödet till föreningslivet och skapa bättre förutsättningar för fritidsaktiviteter i kommunen.

Genom dessa satsningar fortsätter Bollebygds kommun att skapa ett rikt och inkluderande kultur- och fritidsutbud för alla åldrar.

Kultur och fritid redovisar ett underskott på 0,8 miljoner kronor för helåret underskottet har ökat sedan delåret. Underskottet kommer av ökade vikariekostnader på våren i samband med införandet av det nya bibliotekssystemet men också fortsatt högre personalkostnader än budget under hösten 0,6 miljoner kronor. Underskottet har ytterligare blivit högre till följd av ökade utbetalningar aktivitetsbidrag på grund av ökat antal aktiviteter hos föreningarna 0,5 miljoner kronor. Att resultatet blivit ytterligare sämre än delår och oktoberrapport kommer, utöver försämrade prognos för bidrag- och personalkostnader, av att inköpsstoppet inte fått genomslag och verksamheten gör ett underskott för inköp. Inköpskostnaderna har minskat sedan föregående år men är högre än lagd budget. Centralt visar verksamheten ett litet överskott. Nettokostnaderna har ökat med 8,3 procent och beror främst på ökade personal- och bidragskostnader.

Några nyckeltal

	2021	2022	2023	2024
Aktiva låntagare i kommunala bibliotek antal/1000 inv.	185	186	194	i/u
Barnbokslån i kommunala bibliotek, antal/barn 0-17 år	13,4	13,6	16,1	i/u
Böcker i kommunala bibliotek, antal/inv.	4,7	4,3	4,1	i/u
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 13-20 år	15	15	18	i/u

i/ u innebär att uppgift ännu inte finns för året i Kolada.

Ekonomiskt resultat

Nettokostnad, mnkr	2024			2023
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Kultur och fritid	-13,0	-12,2	-0,8	-12,0

Socialnämnden

Socialnämnden hade inledningsvis ett mycket högt inflöde av nya ärenden 2024. Antalet nya ärenden har inom vissa områden varit nästan 70 procent fler än motsvarande period föregående år. Under hösten har däremot inflödet minskat. Det minskade inflödet har medfört att efterfrågan på särskilt boende har minskat, där kommunen gått från att ha kö till särskilt boende till att ha flera lediga platser. Likaså har antal hemtjänsttimmar minskat med cirka 9 procent. Verksamheterna kan ej påverka inflödet utan behöver anpassa sig när underlaget fluktuerar.

Äldreomsorgen har under året arbetat för att säkerställa en effektiv bemanningsplanering som tar hänsyn till en god arbetsmiljö utifrån reglerna för dygnsvila. För att möjliggöra scheman som efterlever reglerna för dygns- och veckovila har kartläggning visat ett större behov av personal under helger. Till följd av att personalen är tillsvidareanställda med möjlighet till heltid skapar det en överkapacitet på vardagar vilket då nyttjas som resurspass. Resurspassen används i schemaplaneringen för att ersätta frånvaro på den egna och andra enheter. Samtidigt har arbete pågått för att ta bort delade turer, varpå det ej förekommer delade turer inom socialnämndens verksamheter längre. Aktiviteterna som genomförts under året har bidragit till att skapa en god arbetsmiljö då enheterna numera består av fler personal med erfarenhet och kunskap om arbetsplatsen samt dess rutiner istället för att nyttja timanställda.

Under 2024 har flera digitaliseringsprojekt genomförts. Bland annat har implementeringen av läkemedelsautomater påbörjats. Genom läkemedelsautomater ökar den enskildes självständighet samtidigt som medicingivningen blir säkrare. Digitala medicinskåp har implementerats där syftet är att förvara läkemedel på ett säkert sätt. Under hösten har hemtjänsten genomfört en pilotstudie med fjärrtillsyn. Brukarna som deltagit i piloten har fått besvara en enkät både före och efter installation av kamerorna, i syfte att jämföra kvalitén i den utförda tillsynsinsatsen. Enkäterna visade att sömnkvalitén hos brukarna har ökat genom införande fjärrtillsyn. Samtidigt tar tillsynen betydligt mindre tid för personalen att utföra, vilket medför att personalresurser istället kan nyttjas för brukare som behöver fysiskt stöd.

Kompetensförsörjning är och kommer fortsatt vara en huvudfråga för socialnämndens verksamheter. Bollebygd är en växande kommun där socialnämnden främst påverkas av det ökade antalet äldre med behov av mer avancerad vård. För att möta kommande utmaningar har socialförvaltningen arbetat aktivt med att ta fram en tioårig kompetensförsörjningsplan, som fastställdes den 18 december 2024. Kom-

petensförsörjningsplanen kommer utgöra grunden för förvaltningens fortsatta arbete. Samtidigt kommer projekt Hållbar kunskapsorganisation starta 2025, där förberedande arbete utförts under 2024. Projektet planeras pågå under tre års tid där målet är att skapa en förvaltningstäckande kunskapsorganisation med fokus på lärande och utveckling av medarbetare.

Den nya socialtjänstlagen förväntas träda i kraft 1 juli 2025. Omställningen till ny socialtjänstlag förväntas påverka samtliga nämnder, men framför allt socialnämnden. Genom riktade statsbidrag för 2024 har en utvecklingsledare anställts för att bevaka och arbeta med omställningen till den nya lagen och dess intentioner. Utvecklingsledaren har under innevarande år genomfört kartläggning över hur nämnden behöver anpassa sig för att arbeta i linje med den nya lagen då den träder i kraft. Omställningen kommer troligtvis innebära kostnader för kommunerna. I budgetpropositionen för 2025 aviserar regeringen att kommuner ska få medel under flera år för att stimulera omställning av verksamheten. Omfattningen av medlen är 1,2 mdkr 2025 samt 2,2 mdkr varje år 2026-2028. Beslut om medlen har dock inte fattats ännu.

Den 13 juni 2024 meddelade Europeiska unionens råd att det tillfälliga massflyktsdirektivet förlängs till och med den 4 mars 2026. Samtidigt ändrades förutsättningarna för folkbokföring vilket innebär att personer som har flytt kriget i Ukraina och har varit i Sverige med uppehållstillstånd i minst två år nu kan folkbokföra sig i Sverige. Detta kommer innebära ett utökat kommunalt ansvar främst beträffande bostadsfrågan, försörjningsstöd samt till viss del insatser för personer med funktionsnedsättning.

Millennium är ett samarbete mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland som tillsammans skapar en modern vårdinformationsmiljö. Implementeringen kommer att ske i tre etapper, där Bollebygds kommun är med i den första etappen som planerades införa det nya systemet den 12 november 2024. Projektet stoppades dock till följd av att bland annat ytterligare utvecklings- och utbildningsbehov förelåg. Projektet antas startas upp igen med nytt införandedatum år 2025.

Under februari 2024 öppnades återbruket på Råsa återvinningscentral. Verksamheten underhålls av deltagare från daglig verksamhet. Ambitionen är att utveckla verksamheten ytterligare genom att ha möbelrenovering där kommunens verksamheter kan återbruka kontorsmöbler.

Den 14 november invigdes socialnämndens kliniska träningscenter, KTC. Målet med ett kliniskt trä-

ningscenter är att medarbetarna inom kommunal primärvård, äldreomsorgen och funktionsstöd ska få praktisk träning i vårdarbetet. Med hjälp av simulatorer, attrapper och erfaren personal möjliggör kliniskt träningscenter praktisk träning som bidrar till kompetensutveckling och livslångt lärande för vårdpersonal.

Under 2024 påbörjades byggnation av en ny gruppboestad enligt LSS. Gruppboestaden planeras vara färdigställd under tredje kvartalet 2025 med möjlig inflyttning i oktober. Genom byggnation av ny gruppboestad och därmed utökning av antal boendeplatser i egen regi kan nämnden minska behovet av externplaceringar.

Socialförvaltningen har under året upprättat ett funktionsprogram för nytt särskilt boende. I funktionsprogrammet beskrivs vilka egenskaper Bollebygd kommuns särskilda boenden ska ha för att vara funktionella och hållbara. Socialnämnden antog funktionsprogrammet vid nämndens sammanträde i november. Programmet stödjer kommunen i det fortsatta arbetet med nytt särskilt boende.

Prestationer och ekonomiskt resultat Äldreomsorgen

Tabell 2.

Prestationer	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
Procentuell beläggning SÄBO hus B (snitt/år)	94%	99 %	93 %
Procentuell beläggning SÄBO hus A (snitt/år)	97%	103 %	97 %
Procentuell beläggning Hus C, korttid (snitt/år)	96%	97 %	94 %
Antal brukare hemtjänst (snitt/år)	127	130	122

Särskilt boende - Demens och somatik

Beläggningen på särskilt boende har varit hög under året, men har minskat under hösten till följd av minskade volymer jämfört med 2023 då Bollegården var fullbelagt hela året. Under coronapandemin infördes intagningsstopp under vissa perioder, vilket förklarar den minskade beläggningen år 2022.

Korttid

Beläggningsgraden på korttiden har inledningsvis varit hög under 2024, men minskat under senare del av året. Detta med anledning av att beläggningen på särskilt boende minskat vilket resulterat i att brukare som befunnit sig på korttiden i väntan på särskilt boende har kunnat flytta.

Hemtjänst

De sista månaderna under 2024 ses ett minskat antal hemtjänstbrukare på grund av bland annat flytt till särskilt boende samt minskade

Ekonomiskt resultat

	2024			2023
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Nettokostnad, mnkr	-112,4	-115,7	3,2	-107,5

Under äldreomsorgen budgeteras särskilt boende, korttidsenheten, hemtjänsten och kommunal primärvård. Resultat för äldreomsorgen är ett överskott på 3,2 miljoner kronor.

Budgetöverskottet härrör sig främst till statsbidrag som verksamheten mottagit under året samt försäljning av gamla bilar inom hemtjänst och kommunal primärvård.

Några av äldreomsorgens verksamheter redovisade ett negativt resultat vid delåret. Åtgärderna som sattes in var att minska personal vilket var genomförbart till följd av minskade volymer som medförde minskade hemtjänststimmar samt tomma platser på särskilt boende. Även korttiden hade en mindre beläggning under hösten än tidigare under året. Dessa åtgärder gjorde att underskottet hämtades in på alla enheter förutom särskilt boende med inriktning demens som hämtade in hälften av sitt negativa resultat.

Kommunal primärvård har under året haft vakanser till följd av sjukskrivningar, lägre tjänstgöringsgrad

och internrekrytering till andra enheter, vilket medfört tillfälliga vakanser.

Äldreomsorgen har haft kostnader som täckts med statsbidrag om 6,5 miljoner kronor och således fått detta som intäkt. Statsbidrag som används under året består bland annat av god och nära vård, vars syfte är att säkerhetsställa en god vård och omsorg av äldre personer. Statsbidraget äldreomsorgslyftet har används till att ge ny och befintlig personal möjlighet att utbilda sig på arbetstid. Även statsbidrag för hälsosamtal för äldre har använts i verksamheten, vilket är avsett för äldre utan etablerade kontakter, där syfte är att fånga upp signaler om ofrivillig ensamhet.

Äldreomsorgen blev tilldelat en tillfällig ramökning 2024 om 0,8 miljoner kronor för att implementera resursspass vilket medfört en viss överanställning. Tillfällig ramökning blev budgeterad under verksamhetschefens område för att fördelas ut i drift. Bidraget

är använt i sin helhet och inräknat i äldreomsorgens årsresultat.

Nettokostnaderna har ökat med 4,5 procent och beror främst på ökade personalkostnader.

Prestationer och ekonomiskt resultat Funktionsstöd

Insatser enligt LSS	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
Boende unga/vuxna LSS	27	24	21
Daglig verksamhet	34	34	34

Bostad med särskild service

Den nuvarande gruppboenden i Bollebygd är fullbelagd, vilket har lett till att verksamheten köper externa placeringar. Under 2024 har byggnation av en ny gruppboende påbörjats, som beräknas stå klar under tredje kvartalet 2025. När den nya gruppboenden är färdigställd kommer de externplacerade brukarna att erbjudas plats i Bollebygd.

Daglig verksamhet

Antal brukare med daglig verksamhet har varit stadig under de senaste åren. Vissa av insatserna verkställs i dagsläget genom extern regi. I samband med att brukare flyttar tillbaka till kommunen från externa placeringar kommer de att erbjudas daglig verksamhet i Bollebygd, vilket kommer öka antalet platser på hemmaplan.

Sammanfattningsvis visar både IFO och FS på en dynamisk utveckling med fokus på att stärka hemmaplanslösningar och anpassa verksamheten efter förändrade behov och omständigheter.

Ekonomiskt resultat

	2024			2023
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Nettokostnad, mnkr	-44,4	-46,1	1,7	-44,2

Under funktionsstöd budgeteras bostad med särskild service i form av gruppboende och serviceboende, personlig assistans, daglig verksamhet, ledsagarservice, avlösarservice, kontaktperson, korttidsvistelse och korttidsstillsyn.

Tabell 4.

Insatser	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
Ekonomiskt bistånd, antal hushåll snitt/mån	31	34	52
Placeringar vuxna missbruk (HVB+LVM) antal dagar	186	350	64
Placeringar BoU, HVB antal dagar	409	490	89
Aktualiseringar Bou och vuxen	1819	-	-

Verksamheten redovisar 2024 ett överskott om 1,7 miljoner kronor. Verksamhetens resultat fördelar sig på ett överskott inom bostad med särskild service för vuxna och daglig verksamhet, samt ett underskott inom personlig assistans.

Överskott inom bostad med särskild service härrör sig till prognostiserad externplacering som place-

rats i egen regi. Vidare har verksamheten haft vissa personella luckor som resulterar i överskott. Utöver detta har också ett aktivt arbete med schemaläggning gjorts vilket påverkar resultatet positivt.

Överskott inom daglig verksamhet avser dels förändring i arbetssätt där medarbetare har mer direkt brukartid vilket gör att stor mängd personella luckor inte behövt tillsättas. Dock har verksamheten haft vakanser under året, där det inte varit möjligt att rekrytera upp samtliga tjänster. Daglig verksamhet har haft kostnader för habiliteringsersättning som täckts med statsbidrag om 0,3 miljoner kronor och således fått detta som intäkt.

Underskott inom personlig assistans härrör sig till personalkostnader, ökade vårdbehov och dubbelbemanning. Vid årsskiftet avvecklades en arbetsgrupp där personalen omfördelades till andra verksamheter, men viss del av kostnaden kvarstod under en period.

Ökade kostnader ses även för köpt korttidsverksamhet under 2024.

Nettokostnaderna har ökat med 0,5 procent.

Prestationer och ekonomiskt utfall Individ och familjeomsorg

Ekonomiskt bistånd

Under 2024 har antalet hushåll med försörjningsstöd ytterligare minskat jämfört med 2023. Dock har en ökning observerats under årets sista månader, vilket delvis tros beror på lågkonjunkturen och förändringar i lagstiftning. Massflyktsdirektivet har möjliggjort för vissa nyanlända att folkbokföra sig vilket ger rätt till att söka om försörjningsstöd och andra välfärdstjänster.

Placeringar

Båda myndighetsenheterna har minskat antalet placeringsdygn 2024, vilket beror på en strävan att prioritera hemmaplanslösningar framför institutionsplaceringar.

Aktualiseringar och utredningar

Inom området Barn och Unga har det skett en stor ökning av ärenden, särskilt i april och maj, med en efterföljande minskning under hösten till ett normalläge i november och december. Trots det stora inflödet har antalet öppnade utredningar varit lägre än föregående år, vilket kommer att hanteras fortlöpande. En liknande trend har setts på Vuxenenheten, där inflödet av ärenden var högre under första halvåret innan det planade ut.

Ekonomiskt resultat

	2024			2023
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Nettokostnad, mnkr	-52,9	-50,7	-2,2	-46,4

Under individ- och familjeomsorgen budgeteras myndighet vuxna, myndighet barn och unga, resursenheten, arbetsmarknadsenheten och flykting.

Verksamheten redovisar 2024 ett underskott om 2,2 miljoner kronor. Budgetunderskottet beror huvudsakligen på ökade kostnader för köpta placeringar för vuxna samt för barn och unga på institution och i familjehem. Myndighet Vuxen återsöker 0,8 miljoner kronor av placeringskostnaderna för 2024. Underskottet på AME är kopplat till minskade intäkter från projekt.

Resursenheten redovisar ett överskott, vilket beror på minskade personalkostnader till följd av sjukskrivningar och föräldraledigheter.

Enheten flykting redovisar ett plus minus noll resultat.

Nettokostnaderna har ökat med 14 procent och beror främst på ökade bidragskostnader, personalkostnader och köpt verksamhet. Även reducerade intäkter påverkar nettokostnadsökningen. Reducerade hyresintäkter sociala bostadskontrakt och driftsbidrag.

Bygg och Miljönämnden

Ny organisation trädde i kraft 1 jan 2024.

Fokus under året har varit att arbeta med analys av SKRs Insiktsmätning och dess resultat, att komma i strukturell balans och se över styrdokument samt taxor.

Under december 2023 genomförde länsstyrelsen tillsyn av dåvarande samhällsbyggnadsnämndens verksamhet utifrån miljöbalken. Länsstyrelsen har som tillsynsvägledande myndighet enligt miljöbalken ett ansvar att följa upp, utvärdera och samordna kommunernas operativa tillsyn. En revisionsrapport har lämnats till nämnden, som bemött de avvikelser som noterats. Under 2024 och framåt pågår arbete inom bygg- och miljöförvaltningen med att avhjälpa de brister som länsstyrelsen påtalat.

Livsmedelsverket har beslutat om och inför under 2024 en ny riskklassningsmodell för livsmedelsverksamheter. Det innebär att alla livsmedelsföretag behöver lämna in nya uppgifter och klassas om för att följa de nya reglerna.

Ett LONA-projekt har genomförts och finansierades i huvudsak av statliga medel, uppdraget avsåg att inventera våtmarker inom Söråns avrinningsområde. Projektet utfördes under 2024. Syftet med projektet var att undersöka de uttagna våtmarkernas utloppsplatser med avseende om de har en mänsklig påverkan, såsom dikning, samt att ta fram ett underlag till planering av framtida restaureringsåtgärder. Restaureringsåtgärdernas huvudfokus är att öka våtmarkernas vattenhållning, begränsande av klimatpåverkan och öka den biologiska mångfalden.

Teknik och servicenämnden

Under 2024 har teknik- och servicenämnden fokuserat på att möta de strategiska och operativa utmaningar som präglar dess breda verksamhetsområde. Nämnden har lyckats stärka den strukturella balansen inom samtliga enheter, där en avgörande faktor har varit kommunfullmäktiges beslut att höja VA-taxan. Beslutet skapar förutsättningar för långsiktigt hållbar finansiering av kommunens VA-verksamhet.

Året har även präglats av ett intensivt arbete för att säkerställa hög kvalitet och säkerhet i verksamheten. En allvarlig händelse inträffade i december, då en vattenreservoarslucka upptäcktes oläst. Incidenten krävde omedelbara insatser och omfattande engagemang från förvaltningen. Den hanterades med stor professionalism, och erfarenheterna från händelsen kommer att bidra till att ytterligare stärka säkerheten och rutinerna framöver.

Bland årets framgångar kan nämnas fortsatt utveckling av kommunens infrastruktur och service. Förvaltningen har prioriterat energieffektiviseringar, digitalisering och förbättrad arbetsmiljö. Bland annat har övergången till LED-belysning i skolor och VA-anläggningar fortskridit, och nya laddstationer har installerats för att stödja en alltmer eldriven fordonsflotta. Digitala verktyg har implementerats för att effektivisera arbetsprocesser och höja kvaliteten i exempelvis lokalvården.

VA-enheten har tagit fram planer för att öka förnyelsetakten i ledningsnät och anläggningar, vilket är avgörande för att framtidssäkra infrastrukturen. En vattentjänstplan har varit på samråd, och arbetet med en ny vattendom i Töllsjö samt planering av framtida avloppsverk har varit centrala inslag. Avfalls- och parkverksamheterna har fortsatt att stärka kommunens gröna profil. Införandet av ”Grönt kort” vid återvinningscentralen pågår, och arbetet med att minska matsvinnet i kommunens verksamheter har fortgått enligt plan.

Nämnden har också tagit ytterligare steg för att förbättra arbetsmiljön och attrahera ny kompetens. Åtgärder för att minska sjukfrånvaron och öka delaktigheten i beslutsprocesser har haft märkbar effekt. Digitala verktyg, till exempel Stratsys, har förbättrat såväl transparens som effektivitet. För att öka transparensen i den ekonomiska redovisningen har nämnden beslutat att dela upp resultatenheterna VA/gata samt avfall/park från och med årsskiftet 2024/2025. Det kommer innebära att taxe- och skattefinansierad verksamhet delas upp och redovisningen blir lättare att tolka.

Avfallsverksamheten

Under 2024 har avfallsverksamheten tagit flera steg mot att förbättra kommunens avfallshantering och möta framtida krav. Arbetet med att utveckla återvinningscentralen (ÅVC) har fortsatt, och en ny insamlingsfraktion för hårdplast har införts och fraktionen deponi har avvecklats. Denna förändring har varit uppskattad av kommuninvånarna.

Kommunen övertog ansvaret för sex återvinningsstationer från Förpacknings- och Tidningsinsamlingen (FTI) den 1 januari 2024, och nya avtal har tecknats med entreprenörer för att säkra en effektiv drift. Parallellt har arbetet med fastighetsnära insamling (FNI) fortskridit. För flerfamiljshus startade insamlingen vid årsskiftet, och i dagsläget är cirka 35 procent av flerfamiljshusen och bostadsrättsföreningarna anslutna. För villahushåll planeras övergången till FNI att påbörjas under andra kvartalet 2026, och upphandling av fyrfackskärl genomfördes framgångsrikt under året.

För att möta de långsiktiga kraven på producentansvar för förpackningar, som börjar gälla fullt ut 2027, har kommunen arbetat nära andra Sjuhäradskommuner för att säkerställa hållbara och kostnadseffektiva lösningar. Detta samarbete har varit avgörande för att bibehålla den sammantaget låga taxenivån, vilket innebär att verksamheten endast justerat upp taxorna enligt den, i kommunfullmäktige, beslutade modellen (1,6procent).

Avfallsverksamheten har även implementerat ett nytt avtal för spol- och slamtjänster, vilket trädde i kraft den 1 september 2024, samt förlängt avtalen för farligt avfall och grovavfall vid ÅVC genom sista tillgängliga optionen.

Införandet av ”Grönt kort”, som gör det möjligt för invånare att besöka ÅVC utanför bemannade öppettider, är i slutfasen och kommer förbättra tillgängligheten ytterligare.

I linje med den regionala avfallsplanen fortsätter arbetet för att minska avfallsmängder och främja återbruk. Avtal har tecknats för att kunna hantera textilåtervinning.

Sammantaget har avfallsverksamheten tagit stora steg mot en modern och hållbar avfallshantering som gynnar både miljön och kommunens invånare.

Verksamhetens resultat, efter fondering om 0,7 miljoner kronor, är 0. Överskottet fonderas till kommande år och behövs för att hantera de ökade kostnader som förväntas genom implementeringen av fyrfackskärl. Avvikelse under året har främst berott på ersättning från Naturvårdsverket som uppgått till cirka 0,4 miljoner kronor/kvartal, samt ökade kostnader för fastighetsnära insamling. 2023 års överskott resultatfördes för att reglera tidigare års ackumulerade underskott.

Ekonomiskt resultat

(mnkr)	2024			2023
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Verksamhetens intäkter	16,8	15,1	1,7	14,4
Verksamhetens kostnader	-16,1	-14,9	-1,2	-13,6
Nettokostnad	0,7	-0,1	0,8	0,7
Reglering mot fond	-0,7	-	-0,7	-
Resultat efter ev. reglering	0,0	-	0,0	0,7

Resultat/Återställning av tidigare underskott

	2024	2023	2022
Utfall	0,0	0,7	-0,1
Uppbokad skuld till taxekollektivet	0,7	0,0	0,0

VA-verksamheten

Årets verksamhet

Under 2024 har VA-verksamheten arbetat aktivt med att stärka och utveckla kommunens vatten- och avloppssystem för att möta både dagens och framtidens behov. Planeringen har särskilt riktats mot att säkerställa kapacitet och hållbarhet i infrastrukturen, med fokus på att förbättra ledningsnätet och anläggningarnas funktion.

Arbetet med att minska utläckage från dricksvattennätet och inläckage i spillvattennätet har gett resultat. Genom intensifierad läcksökning och riktade åtgärder har både utläckaget och inläckaget reducerats, vilket bidrar till ökad effektivitet och minskad miljöpåverkan.

Ett viktigt framsteg under året har varit framtagandet av kommunens vattentjänstplan, som följer de nya lagkraven i lagen om allmänna vattentjänster (LAV). Planen innehåller en bedömning av kommunens behov av vattenförsörjning och avlopp samt en analys av hur allmänna VA-anläggningar påverkas av skyfall och är därmed en viktig pusselbit i kommunens strategiska planering. Parallellt pågår en utbyggnadsplan för VA som ska möta framtidens behov. VA-enheten har tillsammans med teknik- och serviceförvaltningen arbetat vidare för att möjliggöra avloppsrening i egen regi samt skapat en långsiktig VA-kalkyl som möjliggör ökad stabilitet och planerbarhet.

En viktig lärdom från året är vikten av säkerhetsarbete kopplat till VA-anläggningar. Incidenten i december, då en vattenreservoarslucka upptäcktes oläst, hanterades omedelbart och professionellt av förvaltningen. Inför 2025 har nämnden tilldelats medel för

att uppdatera läs- och larmsystem på VA-anläggningarna.

VA-verksamheten står fortsatt inför stora ekonomiska utmaningar. Kommunfullmäktiges beslut att höja VA-taxan under året var nödvändigt för att hantera den strukturella obalansen i verksamheten och skapa bättre förutsättningar för framtida investeringar i både ledningsnät och anläggningar.

VA-redovisning

Verksamhetens resultat för 2024 är -5,1 miljoner kronor. Årets resultat är en konsekvens av betydande konsult- och övriga tjänstekostnader samt en stor minskning av intäkterna. I samband med att hushållen har det tufft ekonomiskt har också vattenförbrukningen minskat. Samtidigt ser vi hur kapitalkostnaderna ökar och tycket på verksamheten att leverera kritiska dokument, genomföra reparationer och re-investera i anläggningar samt ledningsnät är högt. Under året har verksamheten haft flera vakanser på solitära tjänster, vilket inneburit att konsulter anlåtats i mycket större utsträckning än budgeterat.

2024 har varit ett år som tydligt visat på verksamhetens strukturella obalans, något som nu korrigerats med en kraftig taxehöjning. För kommande år kommer verksamheten luta sig mot den långsiktiga VA-kalkylen som upprättats tillsammans med förvaltningen och ekonomiavdelningen för att säkra strukturell balans. Förvaltningens ambition är att framöver, i större utsträckning producera kritiska VA-dokument i egen regi – något som bedöms rimligt då kompetensen i organisationen är högre 2025 än den varit de senaste åren.

Resultaträkning				
Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Not	2022	2023	2024
Verksamhetens intäkter	1	21,2	29,4	21,3
Verksamhetens kostnader	2	-19,2	-23,8	-21,2
Avskrivningar	3	-3,2	-3,3	-3,5
Verksamhetens nettokostnader		-1,3	2,3	-3,4
Finansiella kostnader		-0,7	-1,0	-1,7
Verksamhetens resultat		-1,9	-1,3	-5,1
Skattefinansiering enligt budget		0,0	0,0	0,0
Reglering VA-fond	1	1,9	-1,3	0,0
Årets resultat		0,0	0,0	-5,1

Balansräkning			
Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Not	2023	2024
Immateriella anläggningstillgångar	4	0,2	0,1
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	5	84,5	86,0
Maskiner och inventarier	6	1,9	1,8
Pågående investeringar		0,0	0,0
Summa anläggningstillgångar		86,6	87,9
Kundfordringar		1,9	1,8
Förråd	8	0,8	0,8
Summa omsättningstillgångar		2,7	2,6
SUMMA TILLGÅNGAR		89,3	90,5
Eget kapital		0	0
Summa eget kapital		0	0
Långfristiga skulder	8	85,8	88,9
Kortfristiga skulder	9	3,5	1,6
Summa skulder		89,3	90,5
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		89,3	90,5

Noter VA-redovisning**Redovisningsprinciper för VA**

VA-verksamheten följer samma principer som kommunen i övrigt när det gäller avskrivningstider, periodiseringar, med mera.

1 - Verksamhetens intäkter	2022	2023	2024
Anslutningsavgifter	0,9	0,6	0,7
Taxor och avgifter	20,2	20,0	19,2
Upplösn. medel för VA-invest.	0,0	6,9	1,4
Övriga intäkter	0,0	0,6	0,0
Summa verksamhetens intäkter	21,2	28,1	21,3

2 - Verksamhetens kostnader	2022	2023	2024
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	-6,1	-7,5	-7,7
Köp av verksamhet	0,0	0,0	-0,1
Lokal- och markhyror	-0,3	-0,4	-0,8
Inköp av material och varor	-0,1	-0,1	0,0
Inköp av tjänster	-1,8	-1,5	-5,8
Övriga verksamhetskostnader	-10,9	-14,4	-6,8
Summa verksamhetens kostnader	-19,2	-23,8	-21,2

3 - Avskrivningar	2022	2023	2024
Avskrivning immateriella tillgångar	-0,1	-0,1	-0,1
Avskrivning byggnader och anläggningar	-2,8	-2,8	-3,0
Avskrivning maskiner och inventarier	-0,4	-0,3	-0,3
Avskrivning leasing	0,0	-0,1	-0,1
Summa av- och nedskrivningar	-3,2	-3,3	-3,5

4 - Immateriella anläggningstillgångar	2022	2023	2024
Immateriella anläggningstillgångar			
Ingående anskaffningsvärde	0,4	0,5	0,5
Inköp	0,0	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	0,4	0,0	0,5
Ingående ack. avskrivningar	0,0	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	0,0	0,0	0,0
Utgående ack. avskrivningar	-0,1	-0,2	-0,3
Utgående redovisat värde	0,3	0,2	0,1

5 - Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2022	2023	2024
Ingående anskaffningsvärde	107,9	109,9	135,0
Inköp och pågående	1,9	26,7	4,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	-1,6	0,0
Överföringar	0,0	0,0	0,4
Utgående anskaffningsvärde	109,9	135,0	139,5
Ingående ack. avskrivningar	-45,6	-48,4	-50,5
Försäljningar	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,7	0,0
Överföringar	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-2,8	-2,8	-3,0
Utgående ack. avskrivningar	-48,4	-50,5	-53,5
Utgående redovisat värde	61,5	84,5	86,0

<u>6 - Maskiner och inventarier</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
Ingående anskaffningsvärde	8,7	8,7	6,8
Inköp	0,0	1,1	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	-2,9	-0,1
Överföringar	0,0	0,0	0,3
Utgående anskaffningsvärde	8,7	6,8	7,1
Ingående ack. avskrivningar	-7,2	-7,6	-5,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	2,9	0,1
Överföringar	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-0,4	-0,3	-0,3
Utgående ack. avskrivningar	-7,6	-5,0	-5,2
Utgående redovisat värde	1,1	1,9	1,8

<u>7 - Förråd och exploateringar</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
VA-verksamhetens förråd	0,8	0,8	0,8
Summa förråd, lager och exploateringsfastigheter	0,8	0,8	0,8
Under 2022 utrangerades gamla VA-förrådet och nytt förråd införskaffades. Bestämd mängd fast värde tillämpas.			

<u>8 - Långfristiga skulder</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
Skuld till kommunen	54,3	63,1	65,5
Förutbetalda intäkter anläggnings-/anslutningsavgifter	17,2	22,6	23,4
Summa långfristiga skulder	71,5	85,8	88,9

<u>9 - Kortfristiga skulder</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
Leverantörsskulder	2,4	2,1	1,2
Upplupna kostnader	0,6	0,0	0,5
Förutbetalda intäkter (VA-fond)	8,3	1,4	0,0
Summa kortfristiga skulder	11,4	3,5	1,6

Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder (Bollebo)

Uppdrag och antal lägenheter

Stiftelsen äger och förvaltar 413 lägenheter i kommunen samt 14 lokaler. Fastigheterna finns främst i Bollebygds tätort men också i Olsfors och i Töllsjö. Det ekonomiska läget gör att det är svårt att bygga nytt och få en rimlig hyresnivå. Under året har det därför inte påbörjats någon nybyggnation.

Hyresbortfallen har fortsatt varit på en hög nivå och har 2024 ökat från 234 tusen kronor 291 tusen kronor. Ökningen beror på att efterfrågan på bostäder har minskat.

Ekonomisk utveckling

Några nyckeltal	2020	2021	2022	2023	2023
Nettoomsättning, mnkr	40,7	43,8	45,0	47,3	49,4
Res. efter fin. poster, mnkr	3,9	2,4	5,3	4,0	0,3
Balansomslutning, mnkr	314,5	310,9	318,3	292,5	290,4
Justerat eget kapital, mnkr	51,8	53,8	58,2	61,4	61,7
Soliditet	16,50%	17,30%	18,30%	20,99%	21,23%
Medeltal anställda	9	9	9	9	9

Resultaträkning	2023	2024
Hyresintäkter	47,3	49,4
Övriga intäkter	1,5	0,5
Summa intäkter	48,8	49,7
Direkta fastighetskostnader	-25,0	-26,9
Övriga externa kostnader	-2,2	-2,9
Personalkostnader	-5,6	-5,9
Avskrivningar	-9,0	-9,0
Summa rörelsekostnader	-41,9	-44,8
Rörelseresultat	6,9	4,9
Finansiella poster	-3,0	-4,7
Resultat efter finansiella poster	4,0	0,3
Bokslutsdispositioner	0,3	-0,0
Resultat efter bokslutsdispositioner	4,3	0,2
Skatt på årets resultat	-0,8	0,0
Årets resultat	3,5	0,2

Belopp är i miljoner kronor.

Lägenhetsfördelning			
	Bostäder	Särskilt boende	Totalt
1 r.o.k.	29	81	110
2 r.o.k.	193	2	195
3 r.o.k.	142		142
4 r.o.k.	49		49
Summa	413	83	496

Stiftelsens resultat för 2024 var 0,2 miljoner kronor.

Nybyggnationen som skulle ha påbörjats under året har flyttats fram. De stigande räntorna innebär en stor finansiell ansträngning under kommande år vilket kan resultera i att underhållstaken kan komma att behövas dras ned. Genomsnittsräntan ökade till 2,16 procent 2024 motsvarande genomsnitt var 1,39 procent 2023.

Revisorerna i Bollebygds kommun

2025-04-30

Till

Fullmäktige i Bollebygds kommun
organisationsnummer 212000-2973

Revisionsberättelse för år 2024

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda revisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente i den omfattning som revisorernas begränsade budget medgett. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse för år 2024".

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2024

Bollebygds kommun
2025-04-25

Göran Nordh

Jan-Åke Andersson

Elin Axelsson

Margaretha Almqvist-Malmsjö

*Krister Schwartz**

** Utsedd till förtroendevald revisor 2025-02-20 och har därför i mycket begränsad omfattning deltagit i revisionsåret under 2024*

Bilagor

Till revisionsberättelsen hör bilagorna

- Revisorernas redogörelse
- De sakkunnigas rapporter
 - God ekonomisk hushållning 2024
 - Grundläggande granskning 2024
 - Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, 2024

Deltagare

BOLLEBYGDS KOMMUN 212000-2973 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2025-04-30 12:08:20 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: GÖRAN NORDH

Göran Nordh

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2025-04-30 14:39:57 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: ELIN AXELSSON

Elin Axelsson

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2025-04-30 12:58:02 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: Jan Åke Lennart Andersson

JanÅke Andersson

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2025-04-30 12:38:28 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: Margaretha Anna Almqvist-Malmsjö

Margaretha Almqvist - Malmsjö
REVISOR

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2025-04-30 12:47:12 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: KRISTER SCHWARTZ

Krister Schwartz

Leveranskanal: E-post

**BOLLEBYGDS
KOMMUN**

20. Prövning av ansvarsfrihet för kommunstyrelsen 2024 KS2025/94

Dnr : **KS2025/94-1**

Revisionsberättelse avseende Bollebygds kommuns verksamhet under 2024 och fråga om ansvarsfrihet, skrivelse från fullmäktiges presidium

Förslag till beslut

Kommunfullmäktiges presidium föreslår kommunfullmäktige besluta

1. att bevilja kommunstyrelsen samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2024 års verksamhet,
2. att bevilja utbildningsnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2024 års verksamhet,
3. att bevilja socialnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2024 års verksamhet,
4. att bevilja teknik- och servicenämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2024 års verksamhet,
5. att bevilja bygg- och miljönämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2024 års verksamhet.
6. att bevilja valnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2024 års verksamhet,

Ärendet

Kommunrevisionen har till kommunfullmäktige överlämnat följande:

- Revisionsberättelse 2024
- Revisionsrapport PwC, Granskning av årsredovisning 2024

- PM PwC sammanfattande ”Grundläggande granskning 2024”
- PM God ekonomisk hushållning 2024

Kommunfullmäktiges presidium har berett ärendet och delar kommunrevisionens uppfattning att kommunstyrelsen och övriga nämnder, samt de enskilda förtroendevalda i dessa instanser, ska beviljas ansvarsfrihet för 2024 års verksamhet.

Kommunrevisionens granskning har utförts enligt kommunens revisionsreglemente, kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. I revisionsarbetet har de kommunala revisorerna biträtts av PwC.

Kommunrevisionen bedömer sammantaget att styrelse och nämnder har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt;

- Räkenenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.
- Styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.
- Resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Kommunrevisionen tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa instanser. Man tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2024.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse 2024

Revisionsrapport PwC, Granskning av årsredovisning 2024

PM PwC sammanfattande ”Grundläggande granskning 2024”

PM God ekonomisk hushållning 2024

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunfullmäktiges presidium

Emma Isfeldt (S)
(M)

Lisette Vermeulen (SD) Fredrik Drugge

Ordförande

1:a vice ordförande

2:a vice ordförande

Denna skrivelse har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

26. Partistöd 2025 - Miljöpartiet KS2025/113

§92

KS2025/113

Partistöd 2025 - Miljöpartiet

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (MP) för år 2025 med 34 692 kr.

Ärendet

Kommunfullmäktige fastställde i december 2020 bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun. Bestämmelserna överensstämmer med kommunallagens krav kring partistöd – att partistöd bara betalas ut till ett parti som är en juridisk person, och som har mandat i kommunfullmäktige. Vidare regleras i bestämmelserna att varje parti årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin. Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och lämnas in till kommunstyrelseförvaltningen inom angiven tid. Redovisningen ska omfatta både det partistöd som utbetalats under året och det partiet eventuellt har sparat från tidigare år. En av partiet utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen av partiets användning av partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet. Granskningsrapporten ska bifogas till partiets redovisning.

I beslut i september 2017 beslutade fullmäktige att partistödet ska beslutas om kontinuerligt allteftersom enskilt parti inkommit med de handlingar som krävs, vilket Miljöpartiet nu gjort.

Partistödet består av ett bidrag per parti och ett bidrag per mandat:

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

44 % av prisbasbeloppet/parti

15 % av prisbasbeloppet/mandat

År 2025 beräknas ett prisbasbelopp till 58 800 kr.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (MP) för år 2025 med 34 692 kr.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 64 KSAU Partistöd 2025 - Miljöpartiet
- Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Rapporten gäller parti: Miljöpartiet i Bollebygd

Juridisk person (registrerad lokal partiförening) MILJÖPARTIET DE GRÖNA I BOLLEBYGD	Organisationsnummer 802516-5583
Adress c/o PETER KRAHL RYDBERG	Postadress Tröskelvägen 4, 517 37 Bollebygd
Telefon 0723 798 667	Bankkonto eller postgiro 8032-5. 4 343 905-0

Mottaget partistöd för granskningsperioden

Granskningsperiod 2024-01-01 till 2024-12-31	Mottaget stöd (kr) 33 807
---	------------------------------

Ordförande Rose-Marie Grune	Kassör Peter Krahl Rydberg
Signatur 	Signatur
Datum 2024-02-01 2025-04-03	Datum 2024-02-01 2025-03-11

Redovisning av lokalt partistöd

Beskriv hur det lokala partistödet fördelats.

Möteskostnader	4 403 kr
Utbildning/Kongresser	3 750 kr
Administrativa kostnader	1 203 kr
Övriga andra externa kostnader (annons, kampanjer, resor)	17 577 kr
Summa kostnader	26 932 kr
Överföring till kommande år	6 875 kr

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Ifylls av den särskilde granskaren som utsetts av partiet

Kommentarer om hur det lokala partistödet använts.

Empty box for comments on how the local party support is used.

Härmed intygas att partiet har följt bestämmelserna för partistöd i Bollebygds kommun.

Intygas av <i>Bo-Lennart Bäcklund</i>	Namnförtydligande Bo-Lennart Bäcklund
Datum <i>8/2 2025</i>	Ort <i>Bollebygds</i>

27. Partistöd 2025 - Liberalerna KS2025/129

§93

KS2025/129

Partistöd 2025 - Liberalerna

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (L) för år 2025 med 34 692 kr.

Ärendet

Kommunfullmäktige fastställde i december 2020 bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun. Bestämmelserna överensstämmer med kommunallagens krav kring partistöd – att partistöd bara betalas ut till ett parti som är en juridisk person, och som har mandat i kommunfullmäktige. Vidare regleras i bestämmelserna att varje parti årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin. Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och lämnas in till kommunstyrelseförvaltningen inom angiven tid. Redovisningen ska omfatta både det partistöd som utbetalats under året och det partiet eventuellt har sparat från tidigare år. En av partiet utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen av partiets användning av partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet. Granskningsrapporten ska bifogas till partiets redovisning. I beslut i september 2017 beslutade fullmäktige att partistödet ska beslutas om kontinuerligt allteftersom enskilt parti inkommit med de handlingar som krävs, vilket Centerpartiet nu gjort. Partistödet består av ett bidrag per parti och ett bidrag per mandat:

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

44 % av prisbasbeloppet/parti

15 % av prisbasbeloppet/mandat

År 2025 beräknas ett prisbasbelopp till 58 800 kr.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (L) för år 2025 med 34 692 kr.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 69 KSAU Partistöd 2025 - Liberalerna
- Granskningsrapport lokalt partistöd (L)

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

28. Partistöd 2025 - Kristdemokraterna
KS2025/136

§88

KS2025/136

Partistöd 2025 - Kristdemokraterna**Beslut****Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige**

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (KD) för år 2025 med 43 512 kr.

Ärendet

Kommunfullmäktige fastställde i december 2020 bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun. Bestämmelserna överensstämmer med kommunallagens krav kring partistöd – att partistöd bara betalas ut till ett parti som är en juridisk person, och som har mandat i kommunfullmäktige. Vidare regleras i bestämmelserna att varje parti årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin. Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och lämnas in till kommunstyrelseförvaltningen inom angiven tid. Redovisningen ska omfatta både det partistöd som utbetalats under året och det partiet eventuellt har sparat från tidigare år. En av partiet utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen av partiets användning av partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet. Granskningsrapporten ska bifogas till partiets redovisning. I beslut i september 2017 beslutade fullmäktige att partistödet ska beslutas om kontinuerligt allteftersom enskilt parti inkommit med de handlingar som krävs, vilket Kristdemokraterna nu gjort. Partistödet består av ett bidrag per parti och ett bidrag per mandat:

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

44 % av prisbasbeloppet/parti

15 % av prisbasbeloppet/mandat

År 2025 beräknas ett prisbasbelopp till 58 800 kr.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (KD) för år 2025 med 43 512 kr.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 71 KSAU Partistöd 2025 - Kristdemokraterna
- Granskningsrapport lokalt partistöd (KD)

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Rapporten gäller parti: Kristdemokraterna

Juridisk person (registrerad lokal partiförening)	Organisationsnummer
Kristdemokraterna i Töllejö - Bollebygd	802452-1042
Adress	Postadress
Skräckdargårdshöjd 7	51737 Bollebygd
Telefon	Bankkonto eller postgiro
0734-378227	

Mottaget partistöd för granskningsperioden

Granskningsperiod	Mottaget stöd (kr)
2024-01-01 - 2024-12-01	42402

Ordförande	Kassör
Cecilia Carlhson	Mathias Carlzon
Signatur	Signatur
Datum	Datum
2025-03-26	2025-03-26

Redovisning av lokalt partistöd

Beskriv hur det lokala partistödet fördelats.

Administration inkl bankavgifter	1206:-
Val och kampanj material inkl informationsmaterial	999:-
Stöd och stöttning till och från KD centralt	29566:-
	Summa: 31771
Resultat som fonderas till kommande valår:	
$42402 - 31771 =$	<u>10631 kr</u>

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Ifylls av den särskilde granskaren som utsetts av partiet

Kommentarer om hur det lokala partistödet använts.

Blank area for handwritten comments regarding the use of local party support.

Härmed intygas att partiet har följt bestämmelserna för partistöd i Bollebygds kommun.

Intygas av <i>Lary Karlsson</i>	Namnförtydligande <i>LARY KARLSSON</i>
Datum <i>5/5-2025</i>	Ort <i>Bollebygd</i>

29. Partistöd 2025 - Socialdemokraterna
KS2025/92

§85

KS2025/92

Partistöd 2025 - Socialdemokraterna

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (S) för år 2025 med 96 432 kr.

Ärendet

Kommunfullmäktige fastställde i december 2020 bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun. Bestämmelserna överensstämmer med kommunallagens krav kring partistöd – att partistöd bara betalas ut till ett parti som är en juridisk person, och som har mandat i kommunfullmäktige. Vidare regleras i bestämmelserna att varje parti årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin. Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och lämnas in till kommunstyrelseförvaltningen inom angiven tid. Redovisningen ska omfatta både det partistöd som utbetalats under året och det partiet eventuellt har sparat från tidigare år. En av partiet utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen av partiets användning av partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet. Granskningsrapporten ska bifogas till partiets redovisning. I beslut i september 2017 beslutade fullmäktige att partistödet ska beslutas om kontinuerligt allteftersom enskilt parti inkommit med de handlingar som krävs, vilket Socialdemokraterna nu gjort. Partistödet består av ett bidrag per parti och ett bidrag per mandat:

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

44 % av prisbasbeloppet/parti

15 % av prisbasbeloppet/mandat

År 2025 beräknas ett prisbasbelopp till 58 800 kr.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (S) för år 2025 med 96 432 kr.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 68 KSAU Partistöd 2025 - Socialdemokraterna
- Granskningsrapport lokalt partistöd (S)

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

30. Partistöd 2025 - Centerpartiet KS2025/91

§90

KS2025/91

Partistöd 2025 - Centerpartiet

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (C) för år 2025 med 43 512 kr.

Ärendet

Kommunfullmäktige fastställde i december 2020 bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun. Bestämmelserna överensstämmer med kommunallagens krav kring partistöd – att partistöd bara betalas ut till ett parti som är en juridisk person, och som har mandat i kommunfullmäktige. Vidare regleras i bestämmelserna att varje parti årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin. Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och lämnas in till kommunstyrelseförvaltningen inom angiven tid. Redovisningen ska omfatta både det partistöd som utbetalats under året och det partiet eventuellt har sparat från tidigare år. En av partiet utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen av partiets användning av partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet. Granskningsrapporten ska bifogas till partiets redovisning. I beslut i september 2017 beslutade fullmäktige att partistödet ska beslutas om kontinuerligt allteftersom enskilt parti inkommit med de handlingar som krävs, vilket Centerpartiet nu gjort. Partistödet består av ett bidrag per parti och ett bidrag per mandat:

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

44 % av prisbasbeloppet/parti

15 % av prisbasbeloppet/mandat

År 2025 beräknas ett prisbasbelopp till 58 800 kr.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (C) för år 2025 med 43 512 kr.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 67 KSAU Partistöd 2025 - Centerpartiet
- Granskningsrapport lokalt partistöd (C)

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Rapporten gäller parti: Centerpartiet

Juridisk person (registrerad lokal partiförening) Centerpartiet Bollebygds-kretsen	Organisationsnummer 802515-5444
Adress 517 70 Töllsjö	Postadress Tranemadsv 8
Telefon 0730-364991	Bankkonto eller postgiro 8032-5,4608753-2

Mottaget partistöd för granskningsperioden

Granskningsperiod 2024	Mottaget stöd (kr) 42402
---------------------------	-----------------------------

Ordförande Yvonne Andréén	Kassör Anneli Henriksson
Signatur 	Signatur
Datum 2025-03-05	Datum 2025-03-05

Redovisning av lokalt partistöd

Beskriv hur det lokala partistödet fördelats.

Aktiviteter EU val 7425 Sek
Utbildningar och möten 12034 sek
Brev och porto 6885 sek
Administrativa kostnader 3904 sek

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Ifylls av den särskilde granskaren som utsetts av partiet

Kommentarer om hur det lokala partistödet använts.

Vi har använt vårt bidrag till de aktiviteter vi genomfört i samband med EU valet, samt till de utbildningar och möten vi haft under året och kostnader förknippat med det.

Härmed intygas att partiet har följt bestämmelserna för partistöd i Bollebygds kommun.

Intygas av <i>Tommy Andersson</i>	Namnförtydligande <i>Tommy Andersson</i>
Datum <i>Töllsjö 250310</i>	Ort <i>Töllsjö</i>

31. Partistöd 2025 - Folkets Röst
KS2025/135

§91

KS2025/135

Partistöd 2025 - Folkets Röst

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (FR) för år 2025 med 61 152 kr.

Ärendet

Kommunfullmäktige fastställde i december 2020 bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun. Bestämmelserna överensstämmer med kommunallagens krav kring partistöd – att partistöd bara betalas ut till ett parti som är en juridisk person, och som har mandat i kommunfullmäktige. Vidare regleras i bestämmelserna att varje parti årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin. Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och lämnas in till kommunstyrelseförvaltningen inom angiven tid. Redovisningen ska omfatta både det partistöd som utbetalats under året och det partiet eventuellt har sparat från tidigare år. En av partiet utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen av partiets användning av partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet. Granskningsrapporten ska bifogas till partiets redovisning. I beslut i september 2017 beslutade fullmäktige att partistödet ska beslutas om kontinuerligt allteftersom enskilt parti inkommit med de handlingar som krävs, vilket Folkets Röst nu gjort. Partistödet består av ett bidrag per parti och ett bidrag per mandat:

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

44 % av prisbasbeloppet/parti

15 % av prisbasbeloppet/mandat

År 2025 beräknas ett prisbasbelopp till 58 800 kr.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (FR) för år 2025 med 61 152 kr.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 70 KSAU Partistöd 2025 - Folkets Röst
- Granskningsrapport lokalt partistöd (FR)

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Rapporten gäller (parti):

Juridisk person (registrerad lokal partiförening)	Organisationsnummer
Stefan Larsson / FR	802491-6929
Adress	Postadress
Kottarv 1	51737 Bollebyggd
Telefon	Bankkonto eller postgiro
0702-528272	6664-861400 348

Mottaget partistöd för granskningsperioden

Granskningsperiod	Mottaget stöd (kr)
2024	59592:--

Ordförande	Kassör
Namn Peter Gregorakis	Namn Stefan Larsson
Signatur 	Signatur Stefan Larsson
Datum 30/4-25	Datum 30/4-25

Redovisning av lokalt partistöd

Beskriv hur det lokala partistödet fördelats

Hyra Förråd	4.500:--
Reklam o pr	15640:--
mötets kostnad	3574:--
Internet	
Bankavgift	3361:--
Övriga kostnader	1738:--
Lämnade gåvor	8786:--
	1500:--
Förbr, Invent	16667:--

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Ifylls av den särskilde granskaren som utsetts av partiet.

Kommentarer om hur det lokala partistödet använts

Jag Carina Larsson har granskat
utgifterna för Folkets Röst.
och godkänner det.

Härmed intygas att partiet har följt bestämmelserna för partistöd i Bollebygds kommun gällande användning av partistöd:

Intygas av: <i>Carina Larsson</i>	Namnförtydligande <i>Carina Larsson</i>
Datum <i>30/4-2025</i>	Ort <i>Bollebygd.</i>

32. Partistöd 2025 - Vänsterpartiet
KS2025/122

§86

KS2025/122

Partistöd 2025 - Vänsterpartiet

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (V) för år 2025 med 34 692 kr.

Ärendet

Kommunfullmäktige fastställde i december 2020 bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun. Bestämmelserna överensstämmer med kommunallagens krav kring partistöd – att partistöd bara betalas ut till ett parti som är en juridisk person, och som har mandat i kommunfullmäktige. Vidare regleras i bestämmelserna att varje parti årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin. Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och lämnas in till kommunstyrelseförvaltningen inom angiven tid. Redovisningen ska omfatta både det partistöd som utbetalats under året och det partiet eventuellt har sparat från tidigare år. En av partiet utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen av partiets användning av partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet. Granskningsrapporten ska bifogas till partiets redovisning.

I beslut i september 2017 beslutade fullmäktige att partistödet ska beslutas om kontinuerligt allteftersom enskilt parti inkommit med de handlingar som krävs, vilket Vänsterpartiet nu gjort.

Partistödet består av ett bidrag per parti och ett bidrag per mandat:

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

44 % av prisbasbeloppet/parti

15 % av prisbasbeloppet/mandat

År 2025 beräknas ett prisbasbelopp till 58 800 kr.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (V) för år 2025 med 34 692 kr.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 65 KSAU Partistöd 2025 - Vänsterpartiet
- Granskningsrapport lokalt partistöd (V)

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Rapporten gäller (parti): **Vänsterpartiet**

Juridisk person (registrerad lokal partiförening) Vänsterpartiet Bollebygd	Organisationsnummer 866601-6194
Adress Djursnäs 28	Postadress 518 90 Sandared
Telefon 0793 014073	Bankkonto eller postgiro Nordea; 21 50 43-1

Mottaget partistöd för granskningsperioden

Granskningsperiod 2024-01-01 – 2024-12-31	Mottaget stöd (kr) 33 807
--	------------------------------

Ordförande: Tomas Ridell	Kassör: Barbro Ridell
Signatur: 	Signatur:
Datum: 2025-03-27	Datum: 2025-03-27

Redovisning av lokalt partistöd

Beskriv hur det lokala partistödet fördelats

Kostnader:

Administrativa kostnader för kansli, erforderliga licenser och internetabonnemang samt bankkostnader:

7 252 SEK.

Kostnader för utbildningar, medlemsmöten, EU-valet samt övriga aktiviteter: **15 657 SEK.**

Totalt: **22 909 SEK.**

Resultat från rapporten för 2023; **-64 139 SEK**

Totalt underskott för 2024 på: **-53 241 SEK**

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Ifylls av den särskilde granskaren som utsetts av partiet.

Kommentarer om hur det lokala partistödet använts

Härmed intygas att det partistöd som utbetalats har använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin, både genom utåtriktade aktiviteter samt utbildningar/seminarier som främjar den politiska diskussionen. De administrativa kostnaderna är en förutsättning för att upprätthålla den politiska verksamheten.

Härmed intygas att partiet har följt bestämmelserna för partistöd i Bollebygds kommun gällande användning av partistöd:

Intygas av: 	Namnförtydligande Ulla Bergius-Utbult
Datum 2025-03-27	Ort Bollebygd

33. Partistöd 2025 - Sverigedemokraterna KS2025/90

§89

KS2025/90

Partistöd 2025 - Sverigedemokraterna

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (SD) för år 2025 med 78 792 kr.

Ärendet

Kommunfullmäktige fastställde i december 2020 bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun. Bestämmelserna överensstämmer med kommunallagens krav kring partistöd – att partistöd bara betalas ut till ett parti som är en juridisk person, och som har mandat i kommunfullmäktige. Vidare regleras i bestämmelserna att varje parti årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin. Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och lämnas in till kommunstyrelseförvaltningen inom angiven tid. Redovisningen ska omfatta både det partistöd som utbetalats under året och det partiet eventuellt har sparat från tidigare år. En av partiet utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen av partiets användning av partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet. Granskningsrapporten ska bifogas till partiets redovisning. I beslut i september 2017 beslutade fullmäktige att partistödet ska beslutas om kontinuerligt allteftersom enskilt parti inkommit med de handlingar som krävs, vilket Sverigedemokraterna nu gjort. Partistödet består av ett bidrag per parti och ett bidrag per mandat:

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

44 % av prisbasbeloppet/parti

15 % av prisbasbeloppet/mandat

År 2025 beräknas ett prisbasbelopp till 58 800 kr.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (SD) för år 2025 med 78 792 kr.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 66 KSAU Partistöd 2025 - Sverigedemokraterna
- Granskningsrapport lokalt partistöd (SD)

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

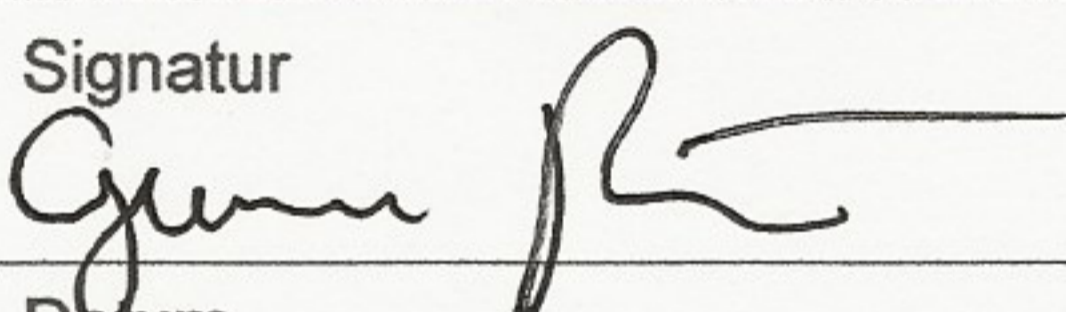
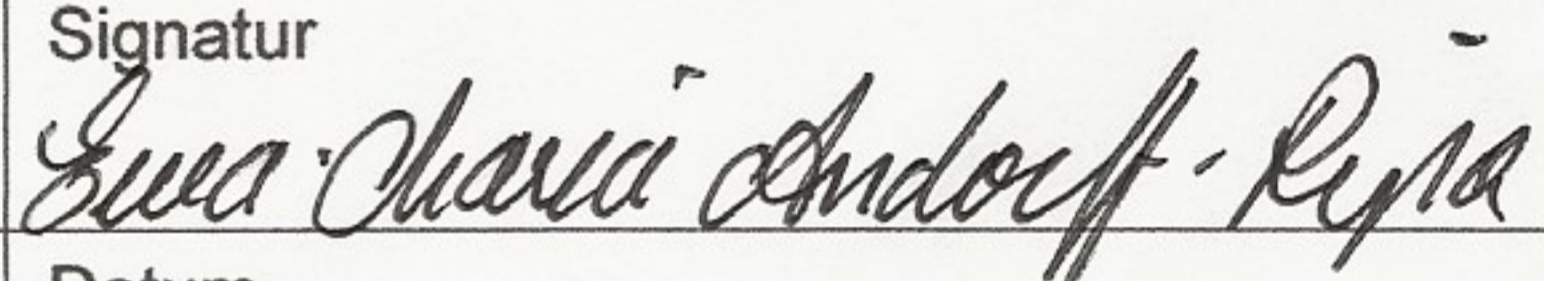
Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Rapporten gäller parti: SVERIGEDEMOKRATERNA

Juridisk person (registrerad lokal partiförening) Sverigedemokraterna Bollebygd	Organisationsnummer 802472-0073
Adress c/o Ewa-Maria Andorff-Ripa, Gräsossen 1	Postadress 517 33 Bollebygd
Telefon 0705-692186	Bankkonto eller postgiro 8304-5 4 333 849-0

Mottaget partistöd för granskningsperioden

Granskningsperiod 2024	Mottaget stöd (kr) 76.782:-
---------------------------	--------------------------------

Ordförande Gunnar Riegertz	Kassör Ewa-Maria Andorff-Ripa
Signatur 	Signatur
Datum 3/3-25	Datum 3/3-25

Redovisning av lokalt partistöd

Beskriv hur det lokala partistödet fördelats.

Ingående Saldo Bank :	113.168:-
Partistöd	76.782:-
Återbäring Medlemsavgift	2.600:-
Kostnader:	
Förbrukningsinventarier	16.038:-
Aktiviteter	11.733:-
Förbrukningsmaterial	3.051:-
Utbildning	2.250:-
Möteskostnader	4.222:-
Resekostnader	3.077:-
Polistillstånd	870:-
Riksorganisationens Serviceavg.	6.696:-
Reklam/Kampanj	28.610:-
Bankkostnader	1.200:-
Utgående Saldo Bank	114.803:-

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Ifylls av den särskilde granskaren som utsetts av partiet

Kommentarer om hur det lokala partistödet använts.

Jag intygar att partiets användning av Partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala Partistödet.

Härmed intygas att partiet har följt bestämmelserna för partistöd i Bollebygds kommun.

Intygas av 	Namnförtydligande Elin Axelsson
Datum 3/3-25	Ort Bollebygd

34. Partistöd 2025 - Moderaterna
KS2025/147

§87

KS2025/147

Partistöd 2025 - Moderaterna**Beslut****Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige**

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (M) för år 2025 med 78 792 kr.

Ärendet

Kommunfullmäktige fastställde i december 2020 bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun. Bestämmelserna överensstämmer med kommunallagens krav kring partistöd – att partistöd bara betalas ut till ett parti som är en juridisk person, och som har mandat i kommunfullmäktige. Vidare regleras i bestämmelserna att varje parti årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin. Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och lämnas in till kommunstyrelse-förvaltningen inom angiven tid. Redovisningen ska omfatta både det partistöd som utbetalats under året och det partiet eventuellt har sparat från tidigare år. En av partiet utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen av partiets användning av partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet. Granskningsrapporten ska bifogas till partiets redovisning. I beslut i september 2017 beslutade fullmäktige att partistödet ska beslutas om kontinuerligt allteftersom enskilt parti inkommit med de handlingar som krävs, vilket Moderaterna nu gjort. Partistödet består av ett bidrag per parti och ett bidrag per mandat:

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

44 % av prisbasbeloppet/parti

15 % av prisbasbeloppet/mandat

År 2025 beräknas ett prisbasbelopp till 58 800 kr.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till (M) för år 2025 med 78 792 kr.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Partistöd 2025 - Moderaterna
- Granskningsrapport lokalt partistöd (M)

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Rapporten gäller parti:

Moderaterna Bollebygd/Tällsjö

Juridisk person (registrerad lokal partiförening)	Organisationsnummer
Moderaterna Bollebygd/Tällsjö	802 433-8108
Adress	Postadress
Petared 100	517 92 Bollebygd
Telefon	Bankkonto eller postgiro
0723-262641	6664 - 400 184 769 228

Mottaget partistöd för granskningsperioden

Granskningsperiod	Mottaget stöd (kr)
2024 01 01 - 2024 12 31	76 782

Ordförande	Kassör
Tomas Bedo	Göran Augustsson
Signatur	Signatur
Datum	Datum
2025-05-07	2025-05-07

Redovisning av lokalt partistöd

Beskriv hur det lokala partistödet fördelats.

Kampanjmaterial	21.240,20
Representation	3245,05
Bankkostnader	1250,00
Tillståndsavgifter	870
Föreningsavgifter	210
Framtida valkampanj	49966,75
Summa partistöd	76782

Granskningsrapport gällande mottagande av lokalt partistöd

Ifylls av den särskilde granskaren som utsetts av partiet

Kommentarer om hur det lokala partistödet använts.

Partistöd har huvudsakligen använts för avsättning för val 2026 samt kampanjarbete i samband med val till EU parlamentet 2024

I övrigt har det varit mindre kostnader för löpande verksamhet

Härmed intygas att partiet har följt bestämmelserna för partistöd i Bollebygds kommun.

Intygas av <i>Ulla Hjertling</i>	Namnförtydligande <i>ULLA HJERTLING</i>
Datum <i>25-05-08</i>	Ort <i>BOLLEBYGD</i>

35. Befrielse från uppdrag (S) , samt kompletteringsval av ersättare i bygg- och miljönämnden KS2023/277

Från: Bobbo Bolin <bobbo.bolin@bollebygd.se>

Skickat: den 5 maj 2025 17:08

Till: Suzanna Bengtsson <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>

Ämne: befriad som ersättare i bygg och miljönämnden

Hej,

Jag Bobbo Bolin vill bli befriad som ersättare i bygg- och miljönämnden.

Med vänlig hälsning

Bobbo Bolin

36. Kompletteringsval av ledamot (S) i bygg-
och miljönämnden (bordlagt ärende)
KS2023/277

§48

KS2023/277

Befrielse från uppdrag (S), samt kompletteringsval av ledamot i bygg- och miljönämnden

Beslut

Kommunfullmäktige befriar Emelie Nilsson (S) från uppdraget som ledamot i bygg- och miljönämnden.

Kommunfullmäktige bordlägger val av ny ledamot (S) till nästa sammanträde.

Ärendet

Emelie Nilsson (S) har i en skrivelse 2025-03-20 begärt att bli befriad från sitt uppdrag som ledamot i bygg- och miljönämnden. Enligt 4 kap. 6 § kommunallagen ska kommunfullmäktige befria en förtroendevald från uppdraget när den förtroendevalde önskar avgå, om det inte finns särskilda skäl mot det. Ordföranden frågar först om kommunfullmäktige befriar Emelie Nilsson (S) från uppdraget som ledamot i bygg- och miljönämnden och finner att så sker. Ordföranden meddelar därefter att val av ny ledamot (S) bordläggs till nästa sammanträde.

Beslutsunderlag

- Avsägelse av uppdrag i Bygg- och miljönämnden Emelie Nilsson (S)

Skickas till

Emelie Nilsson, förtroendemannaregistret (Tommy Andersson), HR-enheten (Elisabeth Starkbeck), kanslichef

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande